Informačné listy predmetov

OBSAH

1. B-SLOex015/22 Analýza literárneho textu.... 5
2. B-SLOex015/22 Analýza literárneho textu.... 10
3. B-PSYex002/22 Anatómia a fyziológia nervovej sústavy.... 15
4. B-VUZex031/22 Biologický vývin dieťaťa a školská hygiena.... 18
5. B-VUZex031/22 Biologický vývin dieťaťa a školská hygiena.... 22
6. B-VUZex014/22 Dejiny filozofie 1.... 26
7. B-VUZex014/22 Dejiny filozofie 1.... 29
8. B-VUZex015/16 Dejiny filozofie 2.... 32
9. B-VUZex015/16 Dejiny filozofie 2.... 34
10. B-VUZex022/22 Dejiny pedagogiky.... 36
11. B-VUZex022/22 Dejiny pedagogiky.... 39
12. B-PSYex004/22 Dejiny psychológie.... 42
13. B-SLOex011/22 Dejiny slovenskej literatúry 20. storočia I.... 45
14. B-SLOex011/22 Dejiny slovenskej literatúry 20. storočia I.... 49
15. B-SLOex013/22 Dejiny slovenskej literatúry 20. storočia II.... 53
16. B-SLOex013/22 Dejiny slovenskej literatúry 20. storočia II.... 57
17. B-VUZex002/22 Digitálne technológie 1.... 61
18. B-VUZex002/22 Digitálne technológie 1.... 70
19. B-VUZex012/22 Digitálne technológie 2.... 79
20. B-VUZex012/22 Digitálne technológie 2.... 87
21. B-VUZex013/22 Digitálne technológie 3.... 95
22. B-VUZex013/22 Digitálne technológie 3.... 97
23. B-VUZex030/22 Environmentálna výchova.... 99
24. B-VUZex030/22 Environmentálna výchova.... 102
25. B-PSYex021/22 Etická propedeutika.... 105
26. B-VUZex016/22 Etika a profesijná etika.... 108
27. B-VUZex016/22 Etika a profesijná etika.... 111
28. B-PSYex017/22 Filozofia výchovy.... 114
29. B-PSYex019/22 Filozofické koncepcie človeka.... 117
30. B-SLOex004/22 Fonetika a fonológia.... 120
31. B-PSYex022/22 Interkultúrna psychológia.... 124
32. B-SLOex025/22 Komunikačno-prezentačné zručnosti.... 127
33. B-SLOex025/22 Komunikačno-prezentačné zručnosti.... 131
34. B-VUZex025/16 Konštruktivizmus v edukácii.... 135
35. B-VUZex025/16 Konštruktivizmus v edukácii.... 137
36. B-SLOex028/22 Kontexty európskeho kultúrneho myslenia.... 139
37. B-SLOex028/22 Kontexty európskeho kultúrneho myslenia.... 143
38. B-SLOex016/22 Lexikálny rozbor.... 147
39. B-SLOex005/22 Lexikológia.... 151
40. B-PSYex023/22 Liečebná pedagogika pre pomáhajúce profesie.... 155
41. B-SLOex009/22 Literatúra pre deti a mládež.... 158
42. B-SLOex009/22 Literatúra pre deti a mládež.... 163
43. B-VUZex032/22 Mediálna výchova.... 168
44. B-VUZex032/22 Mediálna výchova.... 171
45. B-PSYex013/22 Metodika písania odborného textu v psychológii.... 174
46. B-PSYex006/22 Metodológia psychologického výskumu.... 177
47. B-PSYex006/22 Metodológia psychologického výskumu.... 180

48. B-SLOex008/22 Morfológia....183
49. B-SLOex017/22 Morfologický rozbor....187
50. B-SLOex017/22 Morfologický rozbor....191
51. B-VUZex033/22 Multikultúrna výchova....195
52. B-VUZex033/22 Multikultúrna výchova....198
53. B-VUZšt011/15 obhajoba bakalárskej práce **(štátnicový predmet)**....201
54. B-VUZex038/22 Odborný cudzí jazyk....204
55. B-VUZex038/22 Odborný cudzí jazyk....205
56. B-VUZex005/22 Pedagogická komunikácia....206
57. B-VUZex005/22 Pedagogická komunikácia....210
58. B-VUZex009/22 Pedagogická prax (A)....214
59. B-VUZex009/22 Pedagogická prax (A)....217
60. B-VUZex010/22 Pedagogická prax (B)....220
61. B-VUZex010/22 Pedagogická prax (B)....223
62. B-PSYex011/22 Pedagogická psychológia....226
63. B-VUZex028/22 Pedagogika jednotlivcov so špeciálnymi edukačnými potrebami....229
64. B-VUZex028/22 Pedagogika jednotlivcov so špeciálnymi edukačnými potrebami....233
65. B-VUZex023/22 Pedagogika voľného času....237
66. B-VUZex023/22 Pedagogika voľného času....240
67. B-PSYex015/22 Poruchy detského vývinu....243
68. B-SLOex006/22 Pravopisné princípy v slovenskom jazyku....246
69. B-SLOex006/22 Pravopisné princípy v slovenskom jazyku....250
70. B-VUZex027/22 Prevencia závislostí....254
71. B-VUZex027/22 Prevencia závislostí....257
72. B-PSYex024/22 Psychológia ľudí s mentálnym postihnutím....260
73. B-PSYex027/22 Psychológia ľudí so sluchovým postihnutím....263
74. B-PSYex025/22 Psychológia ľudí so zrakovým postihnutím....266
75. B-PSYex028/22 Psychológia ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením....269
76. B-PSYex008/22 Psychológia osobnosti....272
77. B-PSYex014/22 Psychológia tvorivosti....275
78. B-VUZex034/22 Rétorika a komunikácia....278
79. B-VUZex034/22 Rétorika a komunikácia....281
80. B-VUZex024/22 Rodinná výchova....284
81. B-VUZex024/22 Rodinná výchova....287
82. B-VUZex018/22 Rodové aspekty výchovy....290
83. B-VUZex018/22 Rodové aspekty výchovy....293
84. B-VUZex035/22 Rozvoj kritického myslenia....296
85. B-VUZex035/22 Rozvoj kritického myslenia....298
86. B-VUZex008/22 Seminár k bakalárskej práci....300
87. B-VUZex008/22 Seminár k bakalárskej práci....303
88. B-SLOex027/22 Slovenská literatúra a knižná kultúra po roku 1989....305
89. B-PSYex030/22 Sociálna patológia....309
90. B-PSYex007/22 Sociálna psychológia....312
91. B-PSYex003/22 Sociálno-psychologický výcvik I....316
92. B-PSYex035/22 Sociálno-psychologický výcvik II....319
93. B-PSYex035/22 Sociálno-psychologický výcvik II....320
94. B-SLOex007/22 Svetová literatúra I....321
95. B-SLOex007/22 Svetová literatúra I....325
96. B-SLOex018/22 Svetová literatúra II....329

97. B-SLOex018/22 Svetová literatúra II....334
98. B-SLOex019/22 Syntaktický rozbor....339
99. B-SLOex019/22 Syntaktický rozbor....343
100. B-SLOex010/22 Syntax....347
101. B-SLOex010/22 Syntax....351
102. B-VUZex036/22 Školský manažment....355
103. B-VUZex036/22 Školský manažment....358
104. B-PSYex012/22 Štatistické metódy a techniky....361
105. B-VUZex041/24 Študentská vedecká, odborná a umelecká činnosť 1....364
106. B-VUZex042/24 Študentská vedecká, odborná a umelecká činnosť 2....366
107. B-SLOex012/22 Štylistika....368
108. B-SLOex012/22 Štylistika....372
109. B-VUZex001/22 Teoretické základy výchovy....376
110. B-VUZex001/22 Teoretické základy výchovy....380
111. B-PSYex018/22 Tréning komunikačných kompetencií....384
112. B-VUZex026/22 Tréning sociálnych zručností učiteľa....387
113. B-VUZex026/22 Tréning sociálnych zručností učiteľa....389
114. B-SLOex003/22 Tvorba odborného textu v odbore slovenský jazyk a literatúra....391
115. B-SLOex003/22 Tvorba odborného textu v odbore slovenský jazyk a literatúra....395
116. B-VUZex039/22 Tvorivá trieda....399
117. B-VUZex039/22 Tvorivá trieda....400
118. B-VUZex017/16 Úvod do rodových štúdií....401
119. B-VUZex017/16 Úvod do rodových štúdií....403
120. B-SLOex001/22 Úvod do štúdia jazyka....405
121. B-SLOex002/22 Úvod do štúdia literatúry....409
122. B-PSYex016/22 Úvod do štúdia psychológie....413
123. B-PSYex009/22 Úvod do vyučovania psychológie....416
124. B-VUZex004/22 Všeobecná didaktika....420
125. B-VUZex004/22 Všeobecná didaktika....423
126. B-PSYex010/22 Všeobecná patopsychológia....426
127. B-PSYex001/22 Všeobecná psychológia....429
128. B-SLOex026/22 Výchova literatúrou....433
129. B-SLOex026/22 Výchova literatúrou....439
130. B-VUZex037/22 Výchovné poradenstvo....445
131. B-VUZex037/22 Výchovné poradenstvo....448
132. B-PSYex005/22 Vývinová psychológia....451
133. B-PSYex034/16 Základy aplikovanej behaviorálnej analýzy....455
134. B-PSYex034/16 Základy aplikovanej behaviorálnej analýzy....456
135. B-PSYex031/16 Základy arteterapie....457
136. B-PSYex031/16 Základy arteterapie....458
137. B-PSYex032/16 Základy dramatoterapie....459
138. B-PSYex032/16 Základy dramatoterapie....460
139. B-SLOex021/22 Základy korektorskej a redaktorskej činnosti....461
140. B-SLOex021/22 Základy korektorskej a redaktorskej činnosti....465
141. B-PSYex026/22 Základy logopédie....469
142. B-VUZex029/22 Základy prvej pomoci....471
143. B-VUZex029/22 Základy prvej pomoci....474
144. B-PSYex029/22 Základy psychiatrie....477
145. B-PSYex033/16 Základy psychoterapie hrou....480

146. B-PSYex033/16 Základy psychoterapie hrou..... 481
147. B-PSYex020/22 Základy sociológie..... 482

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex015/22	Analýza literárneho textu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 14 hodín priebežnej prípravy na vyučovanie; 19 hodín príprava na interpretáciu literárneho textu; 14 hodín príprava na priebežný test s dôrazom na nadobudnuté interpretačné zručnosti. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
problémový výklad učiva, demonštrácia, diskusia o prebranej téme, riešenie úloh a zadaní, praktické riešenie problémových úloh, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený priebežne preverovaním získaných vedomostí a ich aplikovaním formou interpretácie básnického a prozaického textu (60 bodov) a priebežným písomným testom s dôrazom na nadobudnuté interpretačné zručnosti na konci priebežnej výučby (40 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (interpretácia: menej ako 36 bodov, priebežný test: menej ako 24 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať postupy práce analýzy literárneho textu v školskej praxi, má schopnosť samostatne a

nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať postupy práce analýzy literárneho textu v školskej praxi bez významnejších chýb, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať postupy práce analýzy literárneho textu v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce analýzy literárneho textu v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže minimálne aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce analýzy literárneho textu v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať pri práci analýzy literárneho textu v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má vedomosti o vybraných literárno-analytických javoch, ktoré vie identifikovať a kriticky hodnotiť v literárnych textoch. Má osvojené základy profesionálneho čítania umeleckého textu s dôrazom na jeho stavbu, štruktúru a umeleckú hodnotu, chápe jeho špecifiká, aktívne hľadá nové možnosti v prístupe k nemu. Vie a je schopný interpretovať literárny text v synchronickom i diachronickom procese i vo vzťahu k iným druhom umenia. Dokáže pracovať aj s rôznymi možnými interpretáciami textu v školskej praxi. Na základe analytického a kritického prístupu k literárnemu textu v rámci analyticko-interpretačnej časti má študent rozvinuté prenositeľné spôsobilosti so zameraním na kritické myslenie a uvažovanie v súvislostiach. Výsledkom riešenia konkrétnych zadaní a zostavenia vlastných interpretácií literárnych textov sú rozvinuté komunikačné a digitálne kompetencie študenta. Študent vie pohotovo vnímať výklady o literatúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má upevnené a rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach,

metakognitívne schopnosti. Je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a dosiahnuté kompetentnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o literárnoteoretických javoch a ponúknuť závery a literárno-analytické zdôvodnenia i laickým adresátom.

Stručná osnova predmetu:

1. Možnosti výkladu literatúry. Základné metódy, postupy a aspekty pri analýze literárneho textu. Autor, text, čitateľ. Teória interpretácie a jej použitie v praxi.
2. Princípy vnútornej výstavby literárneho diela. Premeny žánrov.
3. Znakový systém literárneho diela (jazyk, štýl, trópy, figúry).
4. Zložky tematickej výstavby umeleckého textu. Kompozícia umeleckého literárneho diela.
5. Štruktúra prozaického textu. Epická próza ako sujetový typ funkčného slovesného prejavu. Epická narácia. Literárna postava.
6. Štruktúra dramatického textu. Reč v dráme, dejová a charakterizačná funkcia protagonistov.
7. Veršové systémy v poézii. Prozodické vlastnosti a verš. Rytmus a rytmické členenie verša.
8. Časomerný verzifikačný systém a jeho realizácia v latinskom humanizme a v bernolákovčine.
9. Sylabický verzifikačný systém a jeho veršové modifikácie, sylabický verš v staršej slovenskej poézii a v romantickej poézii.
10. Sylabotonický verzifikačný veršový systém a jeho modifikácie, sylabotonický verš hviezdoslavovského obdobia.
11. Dekanonizácia verša v poézii 20. a 21. storočia.

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných literárnych vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z analýzy literárneho textu. Rozvrstvenie tém poskytne študentovi nevyhnutný súbor poznatkov podporujúcich formovanie tvorivých a syntetizujúcich zručností o literárnom a literárno-analytickom kontexte. Študent bude mať analyticko-interpretačné skúsenosti s konkrétnymi literárnymi textami a bude vedieť premeniť teoretické informácie o diele na interpretačné zručnosti. Študent si na predmete prehĺbi a rozvinie vedomosti o možnosti výkladu literatúry, bude sa vedieť zorientovať v základných literárno-analytických metódach, bude schopný realizovať rôzne postupy a aspekty pri analýze literárneho textu. Bude vedieť vysvetliť priebeh literárnej komunikácie, text bude vnímať ako komunikačnú správu a bude chápať postavenie autora ako tvorcu literárneho textu a čitateľa ako príjemcu literárneho diela. Bude vedieť opísať jednotlivé kroky vedúce prostredníctvom analýzy a interpretácie k poznávaniu literárneho textu. Bude schopný objasniť vnútornú podobu literárneho diela. Bude poznať jednotlivé literárne žánre a bude vedieť určiť ich vývin a premeny v kontexte dejín literatúry. Bude schopný objasniť jazyk a štýl literárneho diela a určiť výrazové prostriedky umeleckej literatúry. Bude vedieť pomenovať zložky tematickej výstavby umeleckého textu. Študent sa naučí analyzovať prozaický text, objasniť problematiku sujetu a fabuly, opísať dianie epického diela, vysvetliť kategóriu rozprávača a definovať literárnu postavu. Spozná štruktúru dramatického textu, kompozičné hľadisko a členenie drámy i reč v dramatickom diele. Študent spozná veršové systémy v poézii a na konkrétnych príkladoch bude vedieť demonštrovať časomerný, sylabický a sylabotonický verzifikačný systém a jeho realizáciu v rôznych historických obdobiach vývinu literatúry. Pochopí premeny verša v poézii 20. a 21. storočia a bude ich vedieť podrobiť literárnej analýze. Študent si prehĺbi a rozvinie vedomosti o literárnovedných pojmoch spolu s praktickými príkladmi, ktoré bude vedieť následne aplikovať do vlastnej literárnej analýzy textu. Bude schopný posúdiť hodnotu literárneho diela v literárno-historickom kontexte pri analýze a bude vedieť poukázať na dôležitosť poznania širších súvislostí, doby, spoločenskej situácie a i. Naučí sa zdôvodniť a aplikovať rôzne metodologické postupy

literárnej analýzy, nadobudne analytické i interpretačné zručnosti pri práci s umeleckým textom a bude vedieť zhodnotiť jeho umelecký prínos. Bude vedieť rozvíjať svoje analytické schopnosti s dôrazom na samostatnú a kreatívnu prácu. Osvojí si vhodné postupy analýzy literárneho textu a rozvinie si interpretačné schopnosti a kritické myslenie. Na základe osvojených vedomostí a schopností bude schopný vyjadriť svoj postoj a interpretovať poznatky, aplikovať analyticko-interpretačné kompetentnosti na ďalšie literárne texty, poukázať na vzájomné vzťahy medzi nimi a zamýšľať sa nad novými možnosťami literárnej analýzy. Bude pripravený ich nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale bude ich vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania literatúry.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

BÍLEK, P. A. 2003. Hledání jazyka interpretace. Brno: Host. 360 s. ISBN 80-7294-080-5. (vybrané časti)

ŠTRAUS, F. 2007. Poézia a verš: (verzologické praktikum). Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov. 334 s. ISBN 978-80-8061-287-0. (vybrané časti)

Odporúčaná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E. 2012. Na margo staršej literatúry. Zo žánrovej problematiky 11. – 18. storočia. Bratislava: Ústav slovenskej literatúry SAV – Kalligram. 294 s. ISBN 978-80-8101-678-3. (vybrané kapitoly)

HARPÁŇ, M. 2009. Teória literatúry. Bratislava: ESA. 283 s. ISBN 978-80-85684-69-8. (vybrané kapitoly)

ŠRANK, J. 2017. Kontexty konceptualizmu (paragrafománia). In: Vlna, roč. 19, č. 70, s. 54 – 59.

ŠRANK, J. 2000. Poéme fatal (text generation – zvodcovia zmyslu). Príspevok k skúmaniu slovenskej poézie deväťdesiatych rokov. In: Romboid, roč. 35, č. 6, s. 19 – 30.

ŽEŇUCH, P. 2015. K dejinám cyrilskej písomnej kultúry na Slovensku. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa. 175 s. ISBN 978-80-558-0740-9 . (vybrané časti)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 71

A	ABS	B	C	D	E	FX
46,48	0,0	22,54	16,9	9,86	0,0	4,23

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex015/22	Analýza literárneho textu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 14 hodín priebežnej prípravy na vyučovanie; 19 hodín príprava na interpretáciu literárneho textu; 14 hodín príprava na priebežný test s dôrazom na nadobudnuté interpretačné zručnosti. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
problémový výklad učiva, demonštrácia, diskusia o prebranej téme, riešenie úloh a zadaní, praktické riešenie problémových úloh, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený priebežne preverovaním získaných vedomostí a ich aplikovaním formou interpretácie básnického a prozaického textu (60 bodov) a priebežným písomným testom s dôrazom na nadobudnuté interpretačné zručnosti na konci priebežnej výučby (40 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (interpretácia: menej ako 36 bodov, priebežný test: menej ako 24 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať postupy práce analýzy literárneho textu v školskej praxi, má schopnosť samostatne a

nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať postupy práce analýzy literárneho textu v školskej praxi bez významnejších chýb, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať postupy práce analýzy literárneho textu v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce analýzy literárneho textu v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže minimálne aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce analýzy literárneho textu v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z analýzy literárneho textu v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať pri práci analýzy literárneho textu v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má vedomosti o vybraných literárno-analytických javoch, ktoré vie identifikovať a kriticky hodnotiť v literárnych textoch. Má osvojené základy profesionálneho čítania umeleckého textu s dôrazom na jeho stavbu, štruktúru a umeleckú hodnotu, chápe jeho špecifiká, aktívne hľadá nové možnosti v prístupe k nemu. Vie a je schopný interpretovať literárny text v synchronickom i diachronickom procese i vo vzťahu k iným druhom umenia. Dokáže pracovať aj s rôznymi možnými interpretáciami textu v školskej praxi. Na základe analytického a kritického prístupu k literárnemu textu v rámci analyticko-interpretačnej časti má študent rozvinuté prenositeľné spôsobilosti so zameraním na kritické myslenie a uvažovanie v súvislostiach. Výsledkom riešenia konkrétnych zadaní a zostavenia vlastných interpretácií literárnych textov sú rozvinuté komunikačné a digitálne kompetencie študenta. Študent vie pohotovo vnímať výklady o literatúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má upevnené a rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach,

metakognitívne schopnosti. Je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a dosiahnuté kompetentnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o literárnoteoretických javoch a ponúknuť závery a literárno-analytické zdôvodnenia i laickým adresátom.

Stručná osnova predmetu:

1. Možnosti výkladu literatúry. Základné metódy, postupy a aspekty pri analýze literárneho textu. Autor, text, čitateľ. Teória interpretácie a jej použitie v praxi.
2. Princípy vnútornej výstavby literárneho diela. Premeny žánrov.
3. Znakový systém literárneho diela (jazyk, štýl, trópy, figúry).
4. Zložky tematickej výstavby umeleckého textu. Kompozícia umeleckého literárneho diela.
5. Štruktúra prozaického textu. Epická próza ako sujetový typ funkčného slovesného prejavu. Epická narácia. Literárna postava.
6. Štruktúra dramatického textu. Reč v dráme, dejová a charakterizačná funkcia protagonistov.
7. Veršové systémy v poézii. Prozodické vlastnosti a verš. Rytmus a rytmické členenie verša.
8. Časomerný verzifikačný systém a jeho realizácia v latinskom humanizme a v bernolákovčine.
9. Sylabický verzifikačný systém a jeho veršové modifikácie, sylabický verš v staršej slovenskej poézii a v romantickej poézii.
10. Sylabotonický verzifikačný veršový systém a jeho modifikácie, sylabotonický verš hviezdoslavovského obdobia.
11. Dekanonizácia verša v poézii 20. a 21. storočia.

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných literárnych vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z analýzy literárneho textu. Rozvrstvenie tém poskytne študentovi nevyhnutný súbor poznatkov podporujúcich formovanie tvorivých a syntetizujúcich zručností o literárnom a literárno-analytickom kontexte. Študent bude mať analyticko-interpretačné skúsenosti s konkrétnymi literárnymi textami a bude vedieť premeniť teoretické informácie o diele na interpretačné zručnosti. Študent si na predmete prehĺbi a rozvinie vedomosti o možnosti výkladu literatúry, bude sa vedieť zorientovať v základných literárno-analytických metódach, bude schopný realizovať rôzne postupy a aspekty pri analýze literárneho textu. Bude vedieť vysvetliť priebeh literárnej komunikácie, text bude vnímať ako komunikačnú správu a bude chápať postavenie autora ako tvorcu literárneho textu a čitateľa ako príjemcu literárneho diela. Bude vedieť opísať jednotlivé kroky vedúce prostredníctvom analýzy a interpretácie k poznávaniu literárneho textu. Bude schopný objasniť vnútornú podobu literárneho diela. Bude poznať jednotlivé literárne žánre a bude vedieť určiť ich vývin a premeny v kontexte dejín literatúry. Bude schopný objasniť jazyk a štýl literárneho diela a určiť výrazové prostriedky umeleckej literatúry. Bude vedieť pomenovať zložky tematickej výstavby umeleckého textu. Študent sa naučí analyzovať prozaický text, objasniť problematiku sujetu a fabuly, opísať dianie epického diela, vysvetliť kategóriu rozprávača a definovať literárnu postavu. Spozná štruktúru dramatického textu, kompozičné hľadisko a členenie drámy i reč v dramatickom diele. Študent spozná veršové systémy v poézii a na konkrétnych príkladoch bude vedieť demonštrovať časomerný, sylabický a sylabotonický verzifikačný systém a jeho realizáciu v rôznych historických obdobiach vývinu literatúry. Pochopí premeny verša v poézii 20. a 21. storočia a bude ich vedieť podrobiť literárnej analýze. Študent si prehĺbi a rozvinie vedomosti o literárnovedných pojmoch spolu s praktickými príkladmi, ktoré bude vedieť následne aplikovať do vlastnej literárnej analýzy textu. Bude schopný posúdiť hodnotu literárneho diela v literárno-historickom kontexte pri analýze a bude vedieť poukázať na dôležitosť poznania širších súvislostí, doby, spoločenskej situácie a i. Naučí sa zdôvodniť a aplikovať rôzne metodologické postupy

literárnej analýzy, nadobudne analytické i interpretačné zručnosti pri práci s umeleckým textom a bude vedieť zhodnotiť jeho umelecký prínos. Bude vedieť rozvíjať svoje analytické schopnosti s dôrazom na samostatnú a kreatívnu prácu. Osvojí si vhodné postupy analýzy literárneho textu a rozvinie si interpretačné schopnosti a kritické myslenie. Na základe osvojených vedomostí a schopností bude schopný vyjadriť svoj postoj a interpretovať poznatky, aplikovať analyticko-interpretačné kompetentnosti na ďalšie literárne texty, poukázať na vzájomné vzťahy medzi nimi a zamýšľať sa nad novými možnosťami literárnej analýzy. Bude pripravený ich nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale bude ich vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania literatúry.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

BÍLEK, P. A. 2003. Hledání jazyka interpretace. Brno: Host. 360 s. ISBN 80-7294-080-5. (vybrané časti)

ŠTRAUS, F. 2007. Poézia a verš: (verzologické praktikum). Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov. 334 s. ISBN 978-80-8061-287-0. (vybrané časti)

Odporúčaná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E. 2012. Na margo staršej literatúry. Zo žánrovej problematiky 11. – 18. storočia. Bratislava: Ústav slovenskej literatúry SAV – Kalligram. 294 s. ISBN 978-80-8101-678-3. (vybrané kapitoly)

HARPÁŇ, M. 2009. Teória literatúry. Bratislava: ESA. 283 s. ISBN 978-80-85684-69-8. (vybrané kapitoly)

ŠRANK, J. 2017. Kontexty konceptualizmu (paragrafománia). In: Vlna, roč. 19, č. 70, s. 54 – 59.

ŠRANK, J. 2000. Poéme fatal (text generation – zvodcovia zmyslu). Príspevok k skúmaniu slovenskej poézie deväťdesiatych rokov. In: Romboid, roč. 35, č. 6, s. 19 – 30.

ŽEŇUCH, P. 2015. K dejinám cyrilskej písomnej kultúry na Slovensku. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa. 175 s. ISBN 978-80-558-0740-9 . (vybrané časti)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 71

A	ABS	B	C	D	E	FX
46,48	0,0	22,54	16,9	9,86	0,0	4,23

Vyučujúci: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex002/22	Anatómia a fyziológia nervovej sústavy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, prednáška, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), príprava na realizáciu seminárnej práce (14 hodín); príprava na priebežný test (20 hodín), príprava na skúšku (30 hodín) spolu 56 hodín.
Vyučovacie metódy:
samoštúdium, podklady a cvičenia v MS Teams skupinová diskusia, riadená diskusia o prebranej téme, heuristická metóda, riadené samoštúdium a práca s textom.

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa priebežný test (30 bodov) a seminárnu prácu na zadanú tému a prezentáciu v Power Pointe (20 bodov). Záverečné hodnotenie bude pozostávať zo záverečnej skúšky vo forme písomného testu (50 bodov). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre hodnotenie A je potrebné, aby študenti podávali priebežne počas celého semestra vynikajúce výsledky, boli schopní samostatného štúdia. Študenti sa vedia orientovať v spleti rôznych literárnych zdrojov, vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, vedia sa orientovať v poznatkoch o anatómii a fyziológie nervovej sústavy a sú schopní na základe svojich poznatkov porovnať funkcie jednotlivých častí mozgu a mozgovej kôry.

Hodnotenie B znamená, že študenti počas celého semestra dosahovali nadpriemerné výsledky, boli schopní samostatného štúdia, ovládajú základné informácie týkajúce sa anatómie a fyziológie nervovej sústavy, vedia sa správne orientovať v literatúre.
Hodnotenie C znamená, že študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti z anatómie a fyziológie nervovej sústavy sú na dobrej úrovni, no chýba im schopnosť tieto poznatky celkom správne aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje.
Hodnotenie D znamená, že študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa anatómie a fyziológie nervovej sústavy. Majú značné problémy v samostatnej práci, nevedia samostatne kriticky analyzovať informácie.
Hodnotenie E znamená, že študenti zlyhávajú vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba im schopnosť správne analyzovať, porovnávať viaceré poznatky, no ovládajú väčšinu nevyhnutných teoretických poznatkov z predmetu.
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných vedomostí ďalšie štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je vedieť sa orientovať v poznatkoch o anatómii a fyziológii nervovej sústavy a poznať funkcie nervovej sústavy (všeobecne) a jednotlivých častí mozgu. Absolvovaním predmetu si študent osvojí základne anatomické a fyziologické názvoslovie. Nadobudne vedomosti o stavbe, štruktúre, funkciách nervovej sústavy (všeobecne), jednotlivých častí mozgu, mozgovej kôry, centrálnej a periférnej nervovej sústavy. Získa základné informácie o štruktúre a funkčných prejavoch neurónu a nervového tkaniva. Vedomosti budú podkladom pre štúdium nadväzujúcich psychologických disciplín.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do štúdia: funkčné systémy ľudského mozgu, CNS a PNS, nervový vzruch.
2. Nervové tkanivo. Neurón. Synapsa. Mechanizmy a spôsoby signalizácie v neurónoch a v nervovom systéme.
3. Miecha. Predĺžená miecha.
4. Mozog. Stredný mozog. Predný mozog.
5. Zadný mozog. Mozoček. Most.
6. Nervy. Hlavové nervy. Miechové nervy. Vegetatívne nervy.
7. Pyramídová dráha.
8. Mozgová kôra. Neuróny mozgovej kôry.
9. Funkcie sympatika a parasympatika.
10. Reflexy a inštinkty.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Silbernagl, S., & Despopoulos, A. (2004). Atlas fyziologie člověka. Grada.
Trojan, S. a kol. (1992). Fyziológia. Martin: Osveta.
Odporúčaná literatúra:
Abrahams, P. H., & Zlatoš J. (2004). Ľudské telo: atlas anatómie človeka. Ottovo nakl.
Ackermann, U. (1992). Essentials of human physiology. Mosby.
Beder, J. 2005. Fyziológia človeka. UK.
Carola, R. a kol. (1990). Human Anatomy and Physiology. McGraw, Hill.
Ganong, W. F. (2005). Přehled lékařské fyziologie. 20. vyd. Galén.
Sperelakis, N. (1998). Cell Physiology. 2nd Ed. Acad. Press.

Widmaier, E. C., Raff, H., & Strang, K. T. (2011). Vander`s Human Physiology: the mechanisms of body function. 12th ed. McGraw-Hill.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk, anglický jazyk (na prehĺbenie štúdia)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 44

A	ABS	B	C	D	E	FX
22,73	0,0	9,09	13,64	13,64	15,91	25,0

Vyučujúci: PaedDr. Anežka Hamranová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex031/22	Biologický vývin dieťaťa a školská hygiena

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín za semester, seminár, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13sS (3 kredity) u externého študenta:
13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium;
10 hodín samostatného štúdia o problematike vekových osobitostiach jednotlivých orgánových sústav dieťaťa v rámci ontogenetického vývinu a ich primeranosti na fyzickú a psychickú záťaž dieťaťa v edukačnom procese vzdelávania žiaka;
10 hodín analýza študijných materiálov k metódam hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu dieťaťa;
13 hodín spracovanie protokolov z z hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu dieťaťa a jeho analýzy pre potreby prípravy edukačného procesu vzdelávania;
35 hodín príprava na priebežné písomné hodnotenie.
Spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: seminár, diskusia o prebranej téme; aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na úspešné absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, váha priebežného a záverečného hodnotenia: 100/0
a) priebežným písomným hodnotením s maximom bodov 80 zameraným na previerku vedomostí a poznatkov o vývinových osobitostiach dieťaťa a faktoroch, ktoré na biologický fyziologický vývin dieťaťa vplývajú a ktoré môžu byť príčinami patologického rastu a zároveň dôsledkami nižšej úrovne schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania; na previerku poznania a využívania metód, ktoré hodnotia a diagnostikujú fyziologicky zdravý , resp. patologický biologický rast a vývin dieťaťa a v konečnom dôsledku o problematike prevencie a ochrany zdravia dieťaťa v jeho všetkých zložkách bio-psycho-sociálnej podstaty vývinu dieťaťa
b) vypracovaním protokolov hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu s maximom bodov 20 ako formy schopnosti aplikácie teoretických poznatkov o fyziologicky zdravom, resp. patologickom biologickom vývine dieťaťa do pedagogickej praxe

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov.
Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z písomnej priebežnej previerky získa menej ako 40 bodov a nevypracuje protokol hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu dieťaťa. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), vynikajúci výkon, študent výborne ovláda poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa a výborne pozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, kriticky hodnotí primeranosť nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa, študent vie aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu na praktických príkladoch a vie ich aplikovať vo výchove a vzdelávaní detí
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), výborný výkon, študent veľmi dobre ovláda poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa, veľmi dobre pozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, ale kritické myslenie v oblasti hodnotenia primeranosti nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa je hraničné, študent ale vie aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu na praktických príkladoch a vie ich aplikovať vo výchove a vzdelávaní detí
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), dobrý výkon, študent síce dobre ovláda poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa, dobre pozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, ale kritické myslenie v oblasti hodnotenia primeranosti nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa absentuje, dokáže však čiastočne aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu na praktických príkladoch a vie ich aplikovať vo výchove a vzdelávaní detí
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), uspokojivý výkon, študent čiastočne ovláda poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa a čiastočne pozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, kritické myslenie v oblasti hodnotenia primeranosti nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa absentuje ale je schopný aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu v podobe praktických príkladov a aplikovať ich vo výchovne a vzdelávaní detí iba čiastočne
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), uspokojivý výkon, študent ovláda poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa iba minimálne, a podobne minimálne pozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, kritické myslenie v oblasti hodnotenia primeranosti nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa absentuje a je schopný aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu v podobe praktických príkladov a aplikovať ich vo výchove a vzdelávaní detí iba čiastočne
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše), nedostatočný výkon, študent dostatočne neovláda základné poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa, zároveň dostatočne nepozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, ani nie je schopný kriticky hodnotiť primeranosť nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa a nie je schopný aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu v podobe praktických príkladov a aplikovať ich vo výchove a vzdelávaní detí

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní kurzu by študenti mali disponovať poznatkami a vedomosťami o biologických zákonitostiach rastových a vývinových procesov a faktoroch, ktoré ich determinujú. Nadobudnú vedomosti o integrovanosti bio-psycho-sociálnej podstaty ľudského organizmu. Pochopia časovo-priestorovú následnosť a vzájomnú podmienenosť zmien v stavbe a funkcii ľudského organizmu. Oboznámia sa s kritickými vývinovými obdobiami a rizikovými faktormi, narúšajúcimi fyziologický rast a vývin. Pochopia princípy regulácie a adaptácie organizmu v kontexte vplyvov environmentu. Súčasne si študenti posilnia matematické zručnosti a analytické schopnosti pri tvorbe protokolov hodnotenia biologického vývinu dieťaťa. Študenti kurzom v konečnom dôsledku získajú schopnosť hodnotiť primeranosť nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa v relácii k úrovni jeho biologickej maturácie.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1.Definovanie ontogenézy. Progresívne a regresívne zmeny vekom. Biologické vysvetlenie pojmov rast a vývin. Zákonitosti rastu a vývinu. Typický a atypický rast a vývin. (študent vie rozlíšiť fyziologicky zdravý a patologický biologický vývin dieťaťa pre potreby aplikácie poznatkov vo výchove a vzdelávaní detí, v podobe efektívnej kooperácie so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi z praxe)

2.Faktory determinujúce rast a vývin: genetické, neurohormonálne, faktory prostredia. Genetické faktory: dedičnosť, mutácie – génové, chromozómové aberácie. Mutagény a teratogény. Mutácie. Chromozómové aberácie. (študent ovláda a pozná vnútorné endogénne faktory prostredia, ktoré rozhodujú o dedičnej predispozícii dieťaťa zvládnuť nároky edukačného procesu na psychickú a fyzickú záťaž organizmu)

3.Faktory prostredia. Definícia prostredia, vonkajšie, vnútorné prostredie. Neurohormonálna regulácia. Význam nervovej a hormonálnej regulácie ako mechanizmu biologickej adaptácie. Determinácia rastových a vývinových procesov faktormi prostredia. Výživa. Materské faktory. Klimatické a geografické faktory. Sociálno-ekonomická úroveň. Chorobnosť. (študent ovláda, ktoré z faktorov pôsobia na biologický vývin dieťaťa a ktoré môžu byť dôsledkami nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka)

4.Ontogenetický vývin. Rozdelenie ontogenézy: biologické vymedzenie jednotlivých období. Prenatálne, perinatálne, postnatálne obdobie. Prenatálne obdobie –vznik a vývin zárodku (gravidita), význam placenty. Rizikové faktory prostredia ohrozujúce prenatálny vývin. Perinatálne obdobie. Pôrod, rizikový novorodenec. Postnatálne obdobie- charakteristika novorodeneckého, dojčeneckého, batolivého, predškolského obdobia, obdobia mladšieho a staršieho školského veku z aspektu somatických zmien (rast, motorický vývin) a rizík narušenia vývinu. Stručný prehľad anatómie a fyziológie orgánových sústav. (študent rozlišuje vekové osobitosti jednotlivých sústav v jednotlivých obdobiach ontogenézy a vie tieto osobitosti využiť a aplikovať do praxe školského vzdelávania)

5.Metódy hodnotenia telesného rastu a vývinu, určovanie biologickej zrelosti. Primeranosť nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa - Biologické rytmy. Dynamický stereotyp. Únava a obnovenie pracovnej činnosti. (študent dokáže diagnostikovať úroveň rozvoja detí predškolského a mladšieho školského veku, kriticky hodnotiť primeranosť nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa a na základe diagnostikovania navrhnúť a realizovať primeranú intervenciu)

6.Patologicky zmenený rast a vývin. Prevencia porúch somatického vývinu – primárna, sekundárna, terciárna. (študent ovláda ako predchádzať patologicky zmenenému rastu a vývinu v jeho počiatkoch, a ovláda základy prevencie a ochrany zdravia dieťaťa v jeho všetkých zložkách bio-psycho-sociálnej podstaty vývinu dieťaťa)

7. Zásady organizácie vyučovania z hľadiska telesnej a duševnej hygieny. Hygiena školského prostredia a podmienok pre výchovno-vzdelávaciu činnosť žiakov. (študent ovláda základné zásady organizácie vyučovania a správnu hygienu školského prostredia z hľadiska telesnej a duševnej hygieny žiaka)

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

Fuchsová, M. (2020). Somatický vývin dieťaťa a jeho poruchy s využitím vzdelávacích moderných technológií. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 145 s. ISBN 978-80-223-4812-6 https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KDPP/Fuchsova_def..pdf

DROBNÝ, I., DROBNÁ, M. (2000). Biológia dieťaťa pre špeciálnych pedagógov II. Bratislava: Pedagogická fakulta UK, 152 s. ISBN 80-223-1962-7

MACHOVÁ, J. Biologie člověka pro učitele. Praha: Karolinum, 2008, 269 s. ISBN 80-7184-867-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Mária Fuchsová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex031/22	Biologický vývin dieťaťa a školská hygiena

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín za semester, seminár, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13sS (3 kredity) u externého študenta:
13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium;
10 hodín samostatného štúdia o problematike vekových osobitostiach jednotlivých orgánových sústav dieťaťa v rámci ontogenetického vývinu a ich primeranosti na fyzickú a psychickú záťaž dieťaťa v edukačnom procese vzdelávania žiaka;
10 hodín analýza študijných materiálov k metódam hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu dieťaťa;
13 hodín spracovanie protokolov z z hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu dieťaťa a jeho analýzy pre potreby prípravy edukačného procesu vzdelávania;
35 hodín príprava na priebežné písomné hodnotenie.
Spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: seminár, diskusia o prebranej téme; aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na úspešné absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, váha priebežného a záverečného hodnotenia: 100/0
a) priebežným písomným hodnotením s maximom bodov 80 zameraným na previerku vedomostí a poznatkov o vývinových osobitostiach dieťaťa a faktoroch, ktoré na biologický fyziologický vývin dieťaťa vplývajú a ktoré môžu byť príčinami patologického rastu a zároveň dôsledkami nižšej úrovne schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania; na previerku poznania a využívania metód, ktoré hodnotia a diagnostikujú fyziologicky zdravý , resp. patologický biologický rast a vývin dieťaťa a v konečnom dôsledku o problematike prevencie a ochrany zdravia dieťaťa v jeho všetkých zložkách bio-psycho-sociálnej podstaty vývinu dieťaťa
b) vypracovaním protokolov hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu s maximom bodov 20 ako formy schopnosti aplikácie teoretických poznatkov o fyziologicky zdravom, resp. patologickom biologickom vývine dieťaťa do pedagogickej praxe

Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov.
Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z písomnej priebežnej previerky získa menej ako 40 bodov a nevypracuje protokol hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu dieťaťa. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), vynikajúci výkon, študent výborne ovláda poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa a výborne pozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, kriticky hodnotí primeranosť nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa, študent vie aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu na praktických príkladoch a vie ich aplikovať vo výchove a vzdelávaní detí
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), výborný výkon, študent veľmi dobre ovláda poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa, veľmi dobre pozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, ale kritické myslenie v oblasti hodnotenia primeranosti nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa je hraničné, študent ale vie aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu na praktických príkladoch a vie ich aplikovať vo výchove a vzdelávaní detí
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), dobrý výkon, študent síce dobre ovláda poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa, dobre pozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, ale kritické myslenie v oblasti hodnotenia primeranosti nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa absentuje, dokáže však čiastočne aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu na praktických príkladoch a vie ich aplikovať vo výchove a vzdelávaní detí
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), uspokojivý výkon, študent čiastočne ovláda poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa a čiastočne pozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, kritické myslenie v oblasti hodnotenia primeranosti nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa absentuje ale je schopný aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu v podobe praktických príkladov a aplikovať ich vo výchovne a vzdelávaní detí iba čiastočne
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), uspokojivý výkon, študent ovláda poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa iba minimálne, a podobne minimálne pozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, kritické myslenie v oblasti hodnotenia primeranosti nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa absentuje a je schopný aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu v podobe praktických príkladov a aplikovať ich vo výchove a vzdelávaní detí iba čiastočne
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše), nedostatočný výkon, študent dostatočne neovláda základné poznatky o fyziologicky zdravom biologickom vývine dieťaťa, zároveň dostatočne nepozná, ktoré z faktorov prostredia sú príčinami vzniku patologického rastu ako dôsledku nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka, ani nie je schopný kriticky hodnotiť primeranosť nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa a nie je schopný aplikovať metódy hodnotenia a diagnostikovania biologického vývinu v podobe praktických príkladov a aplikovať ich vo výchove a vzdelávaní detí

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní kurzu by študenti mali disponovať poznatkami a vedomosťami o biologických zákonitostiach rastových a vývinových procesov a faktoroch, ktoré ich determinujú. Nadobudnú vedomosti o integrovanosti bio-psycho-sociálnej podstaty ľudského organizmu. Pochopia časovo-priestorovú následnosť a vzájomnú podmienenosť zmien v stavbe a funkcii ľudského organizmu. Oboznámia sa s kritickými vývinovými obdobiami a rizikovými faktormi, narúšajúcimi fyziologický rast a vývin. Pochopia princípy regulácie a adaptácie organizmu v kontexte vplyvov environmentu. Súčasne si študenti posilnia matematické zručnosti a analytické schopnosti pri tvorbe protokolov hodnotenia biologického vývinu dieťaťa. Študenti kurzom v konečnom dôsledku získajú schopnosť hodnotiť primeranosť nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa v relácii k úrovni jeho biologickej maturácie.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1.Definovanie ontogenézy. Progresívne a regresívne zmeny vekom. Biologické vysvetlenie pojmov rast a vývin. Zákonitosti rastu a vývinu. Typický a atypický rast a vývin. (študent vie rozlíšiť fyziologicky zdravý a patologický biologický vývin dieťaťa pre potreby aplikácie poznatkov vo výchove a vzdelávaní detí, v podobe efektívnej kooperácie so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi z praxe)

2.Faktory determinujúce rast a vývin: genetické, neurohormonálne, faktory prostredia. Genetické faktory: dedičnosť, mutácie – génové, chromozómové aberácie. Mutagény a teratogény. Mutácie. Chromozómové aberácie. (študent ovláda a pozná vnútorné endogénne faktory prostredia, ktoré rozhodujú o dedičnej predispozícii dieťaťa zvládnuť nároky edukačného procesu na psychickú a fyzickú záťaž organizmu)

3.Faktory prostredia. Definícia prostredia, vonkajšie, vnútorné prostredie. Neurohormonálna regulácia. Význam nervovej a hormonálnej regulácie ako mechanizmu biologickej adaptácie. Determinácia rastových a vývinových procesov faktormi prostredia. Výživa. Materské faktory. Klimatické a geografické faktory. Sociálno-ekonomická úroveň. Chorobnosť. (študent ovláda, ktoré z faktorov pôsobia na biologický vývin dieťaťa a ktoré môžu byť dôsledkami nižšej schopnosti dieťaťa zvládať edukačný proces školského vzdelávania žiaka)

4.Ontogenetický vývin. Rozdelenie ontogenézy: biologické vymedzenie jednotlivých období. Prenatálne, perinatálne, postnatálne obdobie. Prenatálne obdobie –vznik a vývin zárodku (gravidita), význam placenty. Rizikové faktory prostredia ohrozujúce prenatálny vývin. Perinatálne obdobie. Pôrod, rizikový novorodenec. Postnatálne obdobie- charakteristika novorodeneckého, dojčeneckého, batolivého, predškolského obdobia, obdobia mladšieho a staršieho školského veku z aspektu somatických zmien (rast, motorický vývin) a rizík narušenia vývinu. Stručný prehľad anatómie a fyziológie orgánových sústav. (študent rozlišuje vekové osobitosti jednotlivých sústav v jednotlivých obdobiach ontogenézy a vie tieto osobitosti využiť a aplikovať do praxe školského vzdelávania)

5.Metódy hodnotenia telesného rastu a vývinu, určovanie biologickej zrelosti. Primeranosť nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa - Biologické rytmy. Dynamický stereotyp. Únava a obnovenie pracovnej činnosti. (študent dokáže diagnostikovať úroveň rozvoja detí predškolského a mladšieho školského veku, kriticky hodnotiť primeranosť nárokov edukačného procesu na fyzickú a psychickú výkonnosť dieťaťa a na základe diagnostikovania navrhnúť a realizovať primeranú intervenciu)

6.Patologicky zmenený rast a vývin. Prevencia porúch somatického vývinu – primárna, sekundárna, terciárna. (študent ovláda ako predchádzať patologicky zmenenému rastu a vývinu v jeho počiatkoch, a ovláda základy prevencie a ochrany zdravia dieťaťa v jeho všetkých zložkách bio-psycho-sociálnej podstaty vývinu dieťaťa)

7. Zásady organizácie vyučovania z hľadiska telesnej a duševnej hygieny. Hygiena školského prostredia a podmienok pre výchovno-vzdelávaciu činnosť žiakov. (študent ovláda základné zásady organizácie vyučovania a správnu hygienu školského prostredia z hľadiska telesnej a duševnej hygieny žiaka)

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

Fuchsová, M. (2020). Somatický vývin dieťaťa a jeho poruchy s využitím vzdelávacích moderných technológií. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 145 s. ISBN 978-80-223-4812-6 https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KDPP/Fuchsova_def..pdf

DROBNÝ, I., DROBNÁ, M. (2000). Biológia dieťaťa pre špeciálnych pedagógov II. Bratislava: Pedagogická fakulta UK, 152 s. ISBN 80-223-1962-7

MACHOVÁ, J. Biologie člověka pro učitele. Praha: Karolinum, 2008, 269 s. ISBN 80-7184-867-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Mária Fuchsová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex014/22	Dejiny filozofie 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovanou metódou
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium; 30 hodín individuálna príprava na hodiny; 38 hodín príprava na záverečný test. Spolu 90 hodín.
Vyučovacie metódy:
V rámci individuálnej prípravy ide predovšetkým o prácu s textom (vybrané pasáže diel významných filozofov, ktoré sú relevantné pre preberanú problematiku); počas spoločných hodín ide prevažne o monologické metódy prednášania, výkladu a vysvetľovania, ktoré sú vhodne dopĺňané o dialogické metódy ako sú rozhovor, diskusia, sokratovská metóda a taktiež o prácu s textom, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia;
Priebežné hodnotenie zahŕňa dva priebežné testy (30% a 70% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať aspoň 20% z prvého priebežného testu a minimálne 60% celkového bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Predmet je ukončený hodnotením, pomer priebežného/záverečného hodnotenia je 100/0, ktoré zahŕňa záverečný test v hodnotiacom týždni semestra (100% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodov z celkového bodového hodnotenia.Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), E

(65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra. Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami. Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.

Výsledky vzdelávania:

Absolvovanie predmetu poskytne poslucháčom určitú rukoväť pri orientácii v dnes už takmer neprehľadnej spleti rôznorodých filozofických smerov, hnutí, orientácií a postojov, poskytne im základnú kategoriálno-pojmovú výbavu a metodologické inštrumentárium upotrebiteľné i v iných špeciálnych vedách a disciplínach (sociológii, pedagogike, politológii, psychológii a pod.), čím napomôže preklenúť ich partikularizmus v prospech globálneho videnia a riešenia problémov súčasného sveta. Znalosť prístupov rozličných filozofických smerov k určitým problémom, poslucháčom uľahčí ich profesijnú i ľudskú orientáciu v súčasnom svete, nakoľko z nich, ako zo svojho konceptuálneho rámca, vychádzajú i mnohé pedagogické, ekonomické, sociálne, právne a politické koncepcie. Kurz kladie dôraz i na mapovanie týchto presahov filozofie do iných zložiek kultúry. Takto vymedzené problémové pole poslucháčom pomôže reflektovať a špecifikovať ich vlastnú názorovú pozíciu a poskytnúť argumenty pre obhájenie vlastných postojov a tým prispeje k lepšiemu sebapoznaniu a vlastnej sebaidentifikácii. Dejiny filozofie študentom umožňujú zážitok stretnutia s "iným", dávajú návody a pestujú návyky ako sa s ním vyrovnať a tým ich učia tolerancii a rešpektu k iným názorom. Študent absolvovaním predmetu rozvíja prenositeľné spôsobilosti ako sú komunikačné schopnosti, analytické schopnosti, schopnosť abstraktného myslenia, schopnosť kritického myslenia, motivácia a schopnosť učiť sa, uvažovanie v súvislostiach.

Ciele vzdelávania:

Oboznámiť študentov s dejinami európskeho filozofického myslenia a poskytnúť im základný pojmovo-metodologický aparát, ktorý budú môcť využiť v ďalších špeciálnych vedách ako sú pedagogika, politológia, psychológia, či sociológia.

Stručná osnova predmetu:

Dejiny filozofie I. sú zamerané na obdobie od Antiky po francúzske osvietenstvo.

1. Úvod: Filozofia a jej význam pre človeka; Štúdium dejín filozofie ako úvod do filozofie; Periodizácia dejín filozofie.
2. Antická filozofia: Predsokratici (Iónska filozofia - Milétska škola, Xenofanes, Herakleitos; filozofia na Západe - Pytagoras, Parmenides, Zenón, Empedokles; reakcia iónskej filozofie – Anaxagoras, Demokritos); Klasická grécka filozofia (sofisti, Sokrates, Platón, Aristoteles); Obdobie helenizmu (stoicizmus, epikureizmus, skepticizmus)
3. Stredoveká filozofia: Patristika (Augustín); Raná scholastika (Eriugena, Anzelm z Canterbury, Abaelard); Vrcholná scholastika (Albert Veľký, Akvinský, Bonaventúra, R. Bacon); Neskorá scholastika (Occam, Scotus)
4. Renesančná filozofia: M. Kuzánsky; Renesačný platonizmus a aristotelizmus (Ficinus, Mirandola, Pompanazzi); Renesančná prírodoveda (Kopernik, Kepler, Galilei)
Renesančná filozofia prírody (Telesio, Bruno); Renesančná sociálna filozofia (Machiavelli, More, Campanella); Renesančný humanizmus (Erasmus Rotteradamský, Montaigne); Reformácia (Luther, Kalvín, Münzer, Zwingli)
5. Novoveká filozofia: Počiatky novovekého empirizmu a mechanistického materializmu (F. Bacon, Hobbes); Novoveký racionalizmus (Descartes, Spinoza, Leibniz); Novoveký empirizmus (Locke, Berkley, Hume)
6. Osvietenstvo vo Francúzsku (Montesquieu, Voltaire, Rousseau, encyklopedisti, Materialisti)

Odporúčaná literatúra:

LEŠKO, V., MIHINA, F. (1993). Dejiny filozofie. Bratislava: Iris, 357 s., ISBN 80-967013-3-9
STORIG, H. J. (2007). Malé dějiny filosofie. Kostelní Vydří: KNA, 653 s. ISBN 978-80-7195-206-0 https://amper.ped.muni.cz/~jonas/umco/St%c3%b6rig-H.---Mal%c3%a9-d%c4%9bjiny-filosofie.pdf .
Dějiny filosofie zv. 1-9. Praha: Oikoymenh, 2001 – 2020.
Antológia z diel filozofov - Predsokratovci a Platón. Bratislava: IRIS, 607 s. 1998.
Antológia z diel filozofov - Od Aristotela po Plotina. Bratislava: IRIS, 600 s. 2007.
Antológia z diel filozofov - Patristika a scholastika. Bratislava: Dobrá kniha, 472 s. 2009.
Antológia z diel filozofov - Humanizmus a renesancia. Bratislava: IRIS, 560 s. 2009.
Antológia z diel filozofov V. Novoveká empirická a osvietenská filozofia. Bratislava: VPL, 539 s. 1976.
Antológia z diel filozofov VI. Novoveká racionalistická filozofia. Bratislava: Epocha, 784 s. 1970.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 61

A	ABS	B	C	D	E	FX
42,62	0,0	36,07	3,28	4,92	0,0	13,11

Vyučujúci: Mgr. Michal Bizoň, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex014/22	Dejiny filozofie 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovanou metódou
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium; 30 hodín individuálna príprava na hodiny; 38 hodín príprava na záverečný test. Spolu 90 hodín.
Vyučovacie metódy:
V rámci individuálnej prípravy ide predovšetkým o prácu s textom (vybrané pasáže diel významných filozofov, ktoré sú relevantné pre preberanú problematiku); počas spoločných hodín ide prevažne o monologické metódy prednášania, výkladu a vysvetľovania, ktoré sú vhodne dopĺňané o dialogické metódy ako sú rozhovor, diskusia, sokratovská metóda a taktiež o prácu s textom, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia;
Priebežné hodnotenie zahŕňa dva priebežné testy (30% a 70% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať aspoň 20% z prvého priebežného testu a minimálne 60% celkového bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Predmet je ukončený hodnotením, pomer priebežného/záverečného hodnotenia je 100/0, ktoré zahŕňa záverečný test v hodnotiacom týždni semestra (100% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodov z celkového bodového hodnotenia.Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), E

(65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra. Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami. Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.

Výsledky vzdelávania:

Absolvovanie predmetu poskytne poslucháčom určitú rukoväť pri orientácii v dnes už takmer neprehľadnej spleti rôznorodých filozofických smerov, hnutí, orientácií a postojov, poskytne im základnú kategoriálno-pojmovú výbavu a metodologické inštrumentárium upotrebiteľné i v iných špeciálnych vedách a disciplínach (sociológii, pedagogike, politológii, psychológii a pod.), čím napomôže preklenúť ich partikularizmus v prospech globálneho videnia a riešenia problémov súčasného sveta. Znalosť prístupov rozličných filozofických smerov k určitým problémom, poslucháčom uľahčí ich profesijnú i ľudskú orientáciu v súčasnom svete, nakoľko z nich, ako zo svojho konceptuálneho rámca, vychádzajú i mnohé pedagogické, ekonomické, sociálne, právne a politické koncepcie. Kurz kladie dôraz i na mapovanie týchto presahov filozofie do iných zložiek kultúry. Takto vymedzené problémové pole poslucháčom pomôže reflektovať a špecifikovať ich vlastnú názorovú pozíciu a poskytnúť argumenty pre obhájenie vlastných postojov a tým prispeje k lepšiemu sebapoznaniu a vlastnej sebaidentifikácii. Dejiny filozofie študentom umožňujú zážitok stretnutia s "iným", dávajú návody a pestujú návyky ako sa s ním vyrovnať a tým ich učia tolerancii a rešpektu k iným názorom. Študent absolvovaním predmetu rozvíja prenositeľné spôsobilosti ako sú komunikačné schopnosti, analytické schopnosti, schopnosť abstraktného myslenia, schopnosť kritického myslenia, motivácia a schopnosť učiť sa, uvažovanie v súvislostiach.

Ciele vzdelávania:

Oboznámiť študentov s dejinami európskeho filozofického myslenia a poskytnúť im základný pojmovo-metodologický aparát, ktorý budú môcť využiť v ďalších špeciálnych vedách ako sú pedagogika, politológia, psychológia, či sociológia.

Stručná osnova predmetu:

Dejiny filozofie I. sú zamerané na obdobie od Antiky po francúzske osvietenstvo.

1. Úvod: Filozofia a jej význam pre človeka; Štúdium dejín filozofie ako úvod do filozofie; Periodizácia dejín filozofie.
2. Antická filozofia: Predsokratici (Iónska filozofia - Milétska škola, Xenofanes, Herakleitos; filozofia na Západe - Pytagoras, Parmenides, Zenón, Empedokles; reakcia iónskej filozofie – Anaxagoras, Demokritos); Klasická grécka filozofia (sofisti, Sokrates, Platón, Aristoteles); Obdobie helenizmu (stoicizmus, epikureizmus, skepticizmus)
3. Stredoveká filozofia: Patristika (Augustín); Raná scholastika (Eriugena, Anzelm z Canterbury, Abaelard); Vrcholná scholastika (Albert Veľký, Akvinský, Bonaventúra, R. Bacon); Neskorá scholastika (Occam, Scotus)
4. Renesančná filozofia: M. Kuzánsky; Renesačný platonizmus a aristotelizmus (Ficinus, Mirandola, Pompanazzi); Renesančná prírodoveda (Kopernik, Kepler, Galilei)
Renesančná filozofia prírody (Telesio, Bruno); Renesančná sociálna filozofia (Machiavelli, More, Campanella); Renesančný humanizmus (Erasmus Rotteradamský, Montaigne); Reformácia (Luther, Kalvín, Münzer, Zwingli)
5. Novoveká filozofia: Počiatky novovekého empirizmu a mechanistického materializmu (F. Bacon, Hobbes); Novoveký racionalizmus (Descartes, Spinoza, Leibniz); Novoveký empirizmus (Locke, Berkley, Hume)
6. Osvietenstvo vo Francúzsku (Montesquieu, Voltaire, Rousseau, encyklopedisti, Materialisti)

Odporúčaná literatúra:
LEŠKO, V., MIHINA, F. (1993). Dejiny filozofie. Bratislava: Iris, 357 s., ISBN 80-967013-3-9
STORIG, H. J. (2007). Malé dějiny filosofie. Kostelní Vydří: KNA, 653 s. ISBN 978-80-7195-206-0 https://amper.ped.muni.cz/~jonas/umco/St%c3%b6rig-H.---Mal%c3%a9-d%c4%9bjiny-filosofie.pdf .
Dějiny filosofie zv. 1-9. Praha: Oikoymenh, 2001 – 2020.
Antológia z diel filozofov - Predsokratovci a Platón. Bratislava: IRIS, 607 s. 1998.
Antológia z diel filozofov - Od Aristotela po Plotina. Bratislava: IRIS, 600 s. 2007.
Antológia z diel filozofov - Patristika a scholastika. Bratislava: Dobrá kniha, 472 s. 2009.
Antológia z diel filozofov - Humanizmus a renesancia. Bratislava: IRIS, 560 s. 2009.
Antológia z diel filozofov V. Novoveká empirická a osvietenská filozofia. Bratislava: VPL, 539 s. 1976.
Antológia z diel filozofov VI. Novoveká racionalistická filozofia. Bratislava: Epocha, 784 s. 1970.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 61

A	ABS	B	C	D	E	FX
42,62	0,0	36,07	3,28	4,92	0,0	13,11

Vyučujúci: Mgr. Michal Bizoň, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex015/16	Dejiny filozofie 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia;
Priebežné hodnotenie zahŕňa dva priebežné testy (30% a 70% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať aspoň 20% z prvého priebežného testu a minimálne 60% celkového bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Absolvovanie predmetu poskytne poslucháčom určitú rukoväť pri orientácii v dnes už takmer neprehľadnej spleti rôznorodých filozofických smerov, hnutí, orientácií a postojov, poskytne im základnú kategoriálno-pojmovú výbavu a metodologické inštrumentárium upotrebiteľné i v iných špeciálnych vedách a disciplínach (sociológii, pedagogike, politológii, psychológii a pod.), čím napomôže preklenúť ich partikularizmus v prospech globálneho videnia a riešenia problémov súčasného sveta. Znalosť prístupov rozličných filozofických smerov k určitým problémom, poslucháčom uľahčí ich profesijnú i ľudskú orientáciu v súčasnom svete, nakoľko z nich, ako zo svojho konceptuálneho rámca, vychádzajú i mnohé pedagogické, ekonomické, sociálne, právne a politické koncepcie. Kurz kladie dôraz i na mapovanie týchto presahov filozofie do iných zložiek kultúry. Takto vymedzené problémové pole poslucháčom pomôže reflektovať a špecifikovať ich vlastnú názorovú pozíciu a poskytnúť argumenty pre obhájenie vlastných postojov a tým prispeje k lepšiemu sebapoznaniu a vlastnej sebaidentifikácii. Dejiny filozofie študentom umožňujú zážitok stretnutia s "iným", dávajú návody a pestujú návyky ako sa s ním vyrovnať a tým ich učia tolerancii a rešpektu k iným názorom.

Stručná osnova predmetu:

Dejiny filozofie 2 sú zamerané na obdobie od nemeckého osvietenstva po súčasnosť.
Globálna charakteristika filozofického myslenia rozvíjaného v uvedenom období a kľúčové ideové a tematické posuny, ktoré filozofické myslenie v porovnaní s jeho predchádzajúcimi historickými formami zaznamenalo. Reprezentatívne filozofické smery a orientácie rozvíjané v tomto období, s bližším zameraním na ich kultúrno-historické a sociálno-politické pozadie, ich symptomatické znaky, metódy a špecifické pojmové mapy.

Odporúčaná literatúra:
LEŠKO, V., MIHINA, F. 1993. Dejiny filozofie. Bratislava: Iris, 1993.
PETŘÍČEK, M. 1997. Úvod do (současné) filosofie. Praha: Herrmann & synové, 1997.
STORIG, H. J. 1995. Malé dějiny filosofie. Praha: Zvon, 1995.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Slávka Drozdová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.09.2016

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex015/16	Dejiny filozofie 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia;
Priebežné hodnotenie zahŕňa dva priebežné testy (30% a 70% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať aspoň 20% z prvého priebežného testu a minimálne 60% celkového bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Absolvovanie predmetu poskytne poslucháčom určitú rukoväť pri orientácii v dnes už takmer neprehľadnej spleti rôznorodých filozofických smerov, hnutí, orientácií a postojov, poskytne im základnú kategoriálno-pojmovú výbavu a metodologické inštrumentárium upotrebiteľné i v iných špeciálnych vedách a disciplínach (sociológii, pedagogike, politológii, psychológii a pod.), čím napomôže preklenúť ich partikularizmus v prospech globálneho videnia a riešenia problémov súčasného sveta. Znalosť prístupov rozličných filozofických smerov k určitým problémom, poslucháčom uľahčí ich profesijnú i ľudskú orientáciu v súčasnom svete, nakoľko z nich, ako zo svojho konceptuálneho rámca, vychádzajú i mnohé pedagogické, ekonomické, sociálne, právne a politické koncepcie. Kurz kladie dôraz i na mapovanie týchto presahov filozofie do iných zložiek kultúry. Takto vymedzené problémové pole poslucháčom pomôže reflektovať a špecifikovať ich vlastnú názorovú pozíciu a poskytnúť argumenty pre obhájenie vlastných postojov a tým prispeje k lepšiemu sebapoznaniu a vlastnej sebaidentifikácii. Dejiny filozofie študentom umožňujú zážitok stretnutia s "iným", dávajú návody a pestujú návyky ako sa s ním vyrovnať a tým ich učia tolerancii a rešpektu k iným názorom.

Stručná osnova predmetu:

Dejiny filozofie 2 sú zamerané na obdobie od nemeckého osvietenstva po súčasnosť.
Globálna charakteristika filozofického myslenia rozvíjaného v uvedenom období a kľúčové ideové a tematické posuny, ktoré filozofické myslenie v porovnaní s jeho predchádzajúcimi historickými formami zaznamenalo. Reprezentatívne filozofické smery a orientácie rozvíjané v tomto období, s bližším zameraním na ich kultúrno-historické a sociálno-politické pozadie, ich symptomatické znaky, metódy a špecifické pojmové mapy.

Odporúčaná literatúra:
LEŠKO, V., MIHINA, F. 1993. Dejiny filozofie. Bratislava: Iris, 1993.
PETŘÍČEK, M. 1997. Úvod do (současné) filosofie. Praha: Herrmann & synové, 1997.
STORIG, H. J. 1995. Malé dějiny filosofie. Praha: Zvon, 1995.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Slávka Drozdová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.09.2016

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex022/22	Dejiny pedagogiky

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda .
Pracovná záťaž študenta: 90 hodín (13 hodín prezenčne, 9 hodín riadené samoštúdium + 68 hodín dištančne).
Vyučovacie metódy: Hlavnými metódami prezenčnej výučby sú výklad, rozhovor, prezentovanie a diskusia riešení dištančných úloh. Hlavnou metódou dištančnej výučby je riadené samoštúdium (riešenie priebežne zadávaných úloh).

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).
Úlohou študentov je v priebehu semestra vyriešiť 10 priebežne zadávaných úloh a podieľať sa na prezentácii a diskutovaní ich riešení na seminároch. Riešenie každej úlohy je hodnotené na bodovej škále 3-0 podľa špecifických kritérií stanovených pre jednotlivé úlohy. Maximálny možný počet získaných bodov je 30.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A (výborne – vynikajúce výsledky) je potrebné získať najmenej 28 bodov, na získanie hodnotenia B (veľmi dobre – nadpriemerný štandard) najmenej 25 bodov, na hodnotenie C (dobre – bežná spoľahlivá práca) najmenej 22 bodov, na hodnotenie D (uspokojivo – prijateľné výsledky) najmenej 20 bodov a na hodnotenie E (dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá) najmenej 18 bodov. Hodnotenie FX (nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) bude udelené študentom, ktorí získajú 17 a menej bodov.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní predmetu študenti dokážu používať odbornú terminológiu, vymedziť predmet a opísať systém dejín pedagogiky. Vedia vysvetliť kontext vzniku a hlavné znaky dejinných prúdov pedagogického myslenia, opísať a porovnať systémy výchovy a vzdelávania v jednotlivých historických obdobiach, vysvetliť názory a charakterizovať dielo významných osobností v dejinách výchovy a vzdelávania, kriticky ich hodnotiť a identifikovať ich vplyv na výchovu a vzdelávanie v súčasnosti.
Pri práci s pôvodnými historickými prameňmi a ich súčasnými interpretáciami budú študenti vedieť kriticky uvažovať a diskutovať o etických otázkach výchovy a vzdelávania, postavení a úlohách subjektov výchovy a vzdelávania. Pri riešení, prezentovaní a diskutovaní výsledkov priebežne zadávaných úloh študenti rozvinú svoje analytické a kritické myslenie, komunikačné, lektorské a metakognitívne zručnosti.
Osvojené vedomosti a zručnosti budú študenti spôsobilí tvorivo využívať pri štúdiu ďalších pedagogických disciplín a vo svojej budúcej pedagogickej praxi.

Stručná osnova predmetu:
Predmet, terminológia a systém dejín pedagogiky. Výchova a vzdelávanie v staroveku a stredoveku. Školstvo a pedagogické názory v období humanizmu a renesancie. Život, dielo a pedagogické názory J. A. Komenského. Rozvoj školstva a pedagogického myslenia v diele vybraných predstaviteľov vo svete (Lock. Rousseau, Pestalozzi, Herbart, Tolstoj) a na území dnešného Slovenska (Bel, Tešedík, Fándly, Lehocký) v 17.-19. storočí. Pedagogické smery a školy 20. storočia vo svete. Školstvo na Slovensku v 20.storočí. Súčasné trendy vo výchove a vzdelávaní.

Odporúčaná literatúra:
BRŤKOVÁ, M., et al. (2000). Kapitoly z dejín pedagogiky. Bratislava: Pressent, 250 s. ISBN 80-967824-4-4
JŮVA,V, jun., JŮVA, V. sen. (2003). Stručné dějiny pedagogiky. Brno: Paido, 91 s. ISBN 80-7315-062-X
KASPER, T, KASPEROVÁ, D. (2008). Dějiny pedagogiky. Praha: Grada, 224 s. ISBN 978-80-247-2429-4
KUDLÁČOVÁ, B. (2003). Človek a výchova v dejinách európskeho myslenia. Trnava: PF TU, 168 s. ISBN 80-89074-66-9
PORUBSKÝ, Š. (2012). Úryvky z dejín pedagogického myslenia. Banská Bystrica: PF UMB, 110 s. ISBN: 978-80-557-0433-3
PŠENÁK, J. (2012). Dejiny školstva a pedagogiky. Žilina: EDIS-vydavateľstvo ŽUŽ, 167 s. ISBN 978-80-554-0596-4
ŠMAHELOVÁ, B. (2008). Nástin vývoje pedagogického myšlení. Brno: MSD, spol. s r.o., 98 s. ISBN 978-80-7392-040-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Vyučovanie predmetu zabezpečujú vyučujúci, ktorí sa problematike dejín pedagogiky dlhodobo venujú, čoho dôkazom sú aj ich publikácie uvedené v odporúčanej literatúre. Predmet si nezapisujú študenti a študentky učiteľstva pedagogiky v kombinácii.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Ing. Mgr. Jozef Strakoš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022
Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex022/22	Dejiny pedagogiky

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda .
Pracovná záťaž študenta: 90 hodín (13 hodín prezenčne, 9 hodín riadené samoštúdium + 68 hodín dištančne).
Vyučovacie metódy: Hlavnými metódami prezenčnej výučby sú výklad, rozhovor, prezentovanie a diskusia riešení dištančných úloh. Hlavnou metódou dištančnej výučby je riadené samoštúdium (riešenie priebežne zadávaných úloh).

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).
Úlohou študentov je v priebehu semestra vyriešiť 10 priebežne zadávaných úloh a podieľať sa na prezentácii a diskutovaní ich riešení na seminároch. Riešenie každej úlohy je hodnotené na bodovej škále 3-0 podľa špecifických kritérií stanovených pre jednotlivé úlohy. Maximálny možný počet získaných bodov je 30.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A (výborne – vynikajúce výsledky) je potrebné získať najmenej 28 bodov, na získanie hodnotenia B (veľmi dobre – nadpriemerný štandard) najmenej 25 bodov, na hodnotenie C (dobre – bežná spoľahlivá práca) najmenej 22 bodov, na hodnotenie D (uspokojivo – prijateľné výsledky) najmenej 20 bodov a na hodnotenie E (dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá) najmenej 18 bodov. Hodnotenie FX (nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) bude udelené študentom, ktorí získajú 17 a menej bodov.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní predmetu študenti dokážu používať odbornú terminológiu, vymedziť predmet a opísať systém dejín pedagogiky. Vedia vysvetliť kontext vzniku a hlavné znaky dejinných prúdov pedagogického myslenia, opísať a porovnať systémy výchovy a vzdelávania v jednotlivých historických obdobiach, vysvetliť názory a charakterizovať dielo významných osobností v dejinách výchovy a vzdelávania, kriticky ich hodnotiť a identifikovať ich vplyv na výchovu a vzdelávanie v súčasnosti.
Pri práci s pôvodnými historickými prameňmi a ich súčasnými interpretáciami budú študenti vedieť kriticky uvažovať a diskutovať o etických otázkach výchovy a vzdelávania, postavení a úlohách subjektov výchovy a vzdelávania. Pri riešení, prezentovaní a diskutovaní výsledkov priebežne zadávaných úloh študenti rozvinú svoje analytické a kritické myslenie, komunikačné, lektorské a metakognitívne zručnosti.
Osvojené vedomosti a zručnosti budú študenti spôsobilí tvorivo využívať pri štúdiu ďalších pedagogických disciplín a vo svojej budúcej pedagogickej praxi.

Stručná osnova predmetu:
Predmet, terminológia a systém dejín pedagogiky. Výchova a vzdelávanie v staroveku a stredoveku. Školstvo a pedagogické názory v období humanizmu a renesancie. Život, dielo a pedagogické názory J. A. Komenského. Rozvoj školstva a pedagogického myslenia v diele vybraných predstaviteľov vo svete (Lock. Rousseau, Pestalozzi, Herbart, Tolstoj) a na území dnešného Slovenska (Bel, Tešedík, Fándly, Lehocký) v 17.-19. storočí. Pedagogické smery a školy 20. storočia vo svete. Školstvo na Slovensku v 20.storočí. Súčasné trendy vo výchove a vzdelávaní.

Odporúčaná literatúra:
BRŤKOVÁ, M., et al. (2000). Kapitoly z dejín pedagogiky. Bratislava: Pressent, 250 s. ISBN 80-967824-4-4
JŮVA,V, jun., JŮVA, V. sen. (2003). Stručné dějiny pedagogiky. Brno: Paido, 91 s. ISBN 80-7315-062-X
KASPER, T, KASPEROVÁ, D. (2008). Dějiny pedagogiky. Praha: Grada, 224 s. ISBN 978-80-247-2429-4
KUDLÁČOVÁ, B. (2003). Človek a výchova v dejinách európskeho myslenia. Trnava: PF TU, 168 s. ISBN 80-89074-66-9
PORUBSKÝ, Š. (2012). Úryvky z dejín pedagogického myslenia. Banská Bystrica: PF UMB, 110 s. ISBN: 978-80-557-0433-3
PŠENÁK, J. (2012). Dejiny školstva a pedagogiky. Žilina: EDIS-vydavateľstvo ŽUŽ, 167 s. ISBN 978-80-554-0596-4
ŠMAHELOVÁ, B. (2008). Nástin vývoje pedagogického myšlení. Brno: MSD, spol. s r.o., 98 s. ISBN 978-80-7392-040-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Vyučovanie predmetu zabezpečujú vyučujúci, ktorí sa problematike dejín pedagogiky dlhodobo venujú, čoho dôkazom sú aj ich publikácie uvedené v odporúčanej literatúre. Predmet si nezapisujú študenti a študentky učiteľstva pedagogiky v kombinácii.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Ing. Mgr. Jozef Strakoš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022
Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex004/22	Dejiny psychológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), príprava na realizáciu seminárnej práce (14 hodín); príprava na priebežný test (20 hodín), 56 hodín.
Vyučovacie metódy:
samoštúdium, podklady a cvičenia v MS Teams skupinová diskusia, riadená diskusia o prebranej téme, heuristická metóda, riadené samoštúdium a práca s textom.

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
V priebehu semestra budú študenti realizovať seminárnu prácu (analyzovať hlavné myšlienky od významných psychológov – autorské monografie, ktorí ovplyvnili základné smerovanie v psychológii, max. 30 bodov), prezentovať seminárnu prácu (max. 10 bodov) a úspešne absolvovať priebežný test (max. 60 bodov). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre hodnotenie A je potrebné, aby študenti podávali počas celého semestra vynikajúce výsledky, boli schopní samostatného štúdia. Študenti sa vedia orientovať v spleti informácií rôznych literárnych zdrojov, vybrať relevantné zdroje informácií pre svoje štúdium, vedia sa orientovať v poznatkoch histórie psychológie, v jednotlivých psychologických smeroch a sú schopní na základe svojich poznatkov porovnať jednotlivé moderné psychologické smery.

Hodnotenie B znamená, že študenti počas celého semestra dosahovali nadpriemerné výsledky, boli schopní samostatného štúdia, veľmi dobre ovládajú základné informácie týkajúce sa dejín psychológie, vedia sa veľmi dobre orientovať v informáciách v literatúre.
Hodnotenie C znamená, že študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti z histórie psychológie sú na dobrej úrovni, no chýba im niekedy schopnosť tieto poznatky pri hlbšom štúdiu aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje informácií a súčasné psychologické smery.
Hodnotenie D znamená, že študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa dejín psychológie. Majú značné problémy v samostatnej práci, nevedia samostatne celkom správne kriticky analyzovať informácie.
Hodnotenie E znamená, že študenti zlyhávajú vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba im schopnosť analyzovať, porovnávať viaceré poznatky, no ovládajú väčšinu teoretických poznatkov z predmetu.
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných poznatkov ďalšie štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom úspešného absolvovania predmetu je vedieť sa správne orientovať v poznatkoch histórie psychológie, poznať psychologické smery a hlavných zakladateľov samotnej vedeckej psychológie. Študenti dokážu uvažovať v súvislostiach a orientujú sa v jednotlivých psychologických smeroch a prúdoch (tvarová psychológia, behaviorizmus, psychodynamická psychológia, exisenciálna a humanistická psychológia, kognitívna a transpersonálna psychológia), čo im napomôže v ďalšom procese vzdelávania. Dokážu na základe svojich získaných poznatkov porovnať jednotlivé moderné psychologické smery. Zároveň sú schopní posúdiť, analyzovať a porovnávať poznatky jednotlivých psychologických smerov, kriticky myslieť a hodnotiť autorské monografie od významných psychológov, ktorí ovplyvnili základné smerovanie v psychológii. Rozvíjajú si tak analytické myslenie pri práci s odbornými autorskými monografiami predstaviteľov najvýznamnejších psychologických smerov. Poznajú vývoj psychológie aj na Slovensku a významné osobnosti v oblasti psychológie a patopsychológie.

Stručná osnova predmetu:
1. Zakladatelia samostatnej psychológie ako vedy.
2. Hlavné psychologické smery a prúdy.
3. Tvaroví psychológovia.
4. Behaviorizmus a neobehaviorizmus.
5. Reprezentanti psychodynamickej psychológie.
6. Existenciálna a humanistická psychológia.
7. Kognitívna psychológia.
8. Transpersonálna psychológia.
9. Postmoderná psychológia.
10. Vývoj psychológie a patopsychológie na Slovensku.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Plháková, A. (2006). Dějiny psychologie. Grada.
Odporúčaná literatúra:
Bačová, V. (2000). Súčasné smery v psychológii. Prešovská Univerzita.
Brunclíková, Z. (2012). Významná osobnosť patopsychológie na Slovensku – profesor Ladislav Požár. In Patopsychológia – vznik, vývin a ... (elektronický zdroj). Univerzita Komenského.
Hoskovec, J., & Hoskovcová, S. (2000). Malé dějiny české a středoevropské psychologie. Portál.
Hunt, M. (2000). Dějiny psychologie. Portál.

Sokolová, L., & Brozmanová, E. (2015). Psychológia trochu inak. Univerzita Komenského.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 36

A	ABS	B	C	D	E	FX
47,22	0,0	13,89	5,56	0,0	8,33	25,0

Vyučujúci: Mgr. Veronika Horníková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex011/22	Dejiny slovenskej literatúry 20. storočia I

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 12s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
Prednáška + seminár, spolu za semester 26 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
26 hodín priamej výučby (13 hodín prednáška + 13 hodín seminár); 14 hodín príprava na priebežný test; 14 hodín tvorba seminárnej práce; 66 hodín štúdium literatúry a príprava na ústnu skúšku. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, demonštrácia, dialóg so študentmi, dialóg v skupine študentov, práca v skupinách, problémové úlohy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, e-learning, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné plnenie mikrozadaní na seminároch (10 bodov);
• priebežný písomný test literárnohistorického zamerania (v priebehu semestra v rozsahu učiva prvých 5 tém, 10 bodov);
• vypracovanie seminárnej práce (30 bodov), ktorá analyticko-interpretačne skúma vybraný problém jedného diela zo zoznamu povinnej beletrie;
• ústna skúška z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností (50 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (mikrozadania: menej ako 6 bodov; priebežný test: menej ako 6 bodov, seminárna práca: menej ako 18 bodov, ústna skúška: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti vie vynikajúco aplikovať a adaptovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, predstavené literárnohistorické fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať získané literárnovedné vedomosti pri práci s literárnym textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, uspokojivo aplikuje získané literárnovedné vedomosti a existujúce postupy pri práci s literárnym textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, dokáže minimálne aplikovať získané literárnovedné vedomosti a existujúce postupy pri práci s literárnym textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, nepozná literárnohistorické fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnovedné vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent má syntetické vedomosti o slovenskej literatúre rokov 1918 – 1948. Má osvojené poznatky o jestvujúcich literárnohistorických modeloch tohto obdobia a o zásadných literárnoteoretických reflexiách jeho kľúčových autorov a literárnych diel. Má nadobudnuté poznatky o literárnej kultúre daného obdobia v kontexte dobových politických, spoločenských, kultúrno-civilizačných procesov, o periodizačných modeloch a vnútornom diferencovaní pôvodnej slovenskej tvorby tejto éry. V reprezentatívnom spektre pozná jednotlivé moderné a avantgardné tendencie a smery, skupinové a individuálne ideovo-estetické iniciatívy a poetiky. Uvedomuje si hodnotu jazykovo-kultúrnej originality slovenskej literatúry a má vypestovaný zmysel pre jej organické väzby na univerzálne humanistické hodnotové východiská. Výsledkom seminárnej časti predmetu sú rozvinuté analytické a interpretačné zručnosti študenta aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických

úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Získané vedomosti a zručnosti je pripravený prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a magisterskom štúdiu a vie ich tiež využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti základné informácie o slovenskej literatúre rokov 1918 – 1948, a tak ponúknuť isté závery a zdôvodnenia aj laickým adresátom. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Slovenská literatúra po roku 1918 v kontexte dobových politických, spoločenských, kultúrno-civilizačných a iných premien.
2. Periodizačné modely literárneho vývinu v rokoch 1918 – 1948, generačné, funkčné, ideovo-estetické a iné diferencovanie literatúry.
3. Literárny vývin v modernistickej etape (roky 1918 – 1935): moderné a avantgardné tendencie a individuálne konkretizácie (realizmus, naturalizmus, druhá moderna, symbolizmus, expresionizmus).
4. Panoráma názorovej, štýlovej a tematickej diferenciácie v poézii 20. a 30. rokov 20. st. (J. Smrek, E. B. Lukáč, L. Novomeský a i.).
5. Panoráma názorovej, štýlovej a tematickej diferenciácie v próze 20. a 30. rokov 20. st. (J. Hrušovský, J. C. Hronský, M. Urban a i.).
6. Spoločenské, vnútroliterárne a individuálne motivácie konštituovania avantgardistického literárneho modelu (roky 1935 – 1948).
7. Avantgardné literárne smery v poézii: surrealizmus, katolícka moderna.
8. Avantgardné literárne smery v próze: socialistický realizmus, naturizmus.
9. Literárna situácia v rokoch autoritatívneho národného štátu 1939 – 1945.
10. Literárna situácia v podmienkach limitovanej demokracie v rokoch 1945 – 1948.
11. Vývinové tendencie v slovenskej literatúre v 30. a 40. rokoch (spoločenský román, historický román, komorná psychologická próza, básnici sujetu, poézia rodného hniezda, apokalypticko-utopická poézia, ódicko-elegická lyrika).

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si na predmete prehĺbi a rozvinie vedomosti o podmienkach, v ktorých existovala slovenská literatúra v rokoch 1918 – 1948, o jej literárnohistorických konceptoch a literárnokritickej reflexii. Osobitný dôraz sa bude klásť na odlíšenie podmienok na existenciu literatúry v demokratickom predvojnovom, autoritatívnom vojnovom a limitovane demokratickom povojnovom spoločenskom kontexte. Študent si prehĺbi a rozvinie vedomosti o vnútornej periodizácii, generačnom, funkčnom a ideovo-estetickom diferencovaní a žánrovo-tematických podobách a o reprezentatívnych nadindividuálnych vývinových útvaroch (realizmus, symbolizmus, naturalizmus, druhá moderna, expresionizmus, proletárska poézia, vitalizmus, poetizmus, surrealizmus, katolícka moderna, socialistický realizmus, naturizmus) a individuálnych tvorivých úsiliach reprezentatívnych autorov. V centre pozornosti budú stáť esteticky mimoriadne diela. Spoľahlivá orientácia študenta v problematike literatúry 1. polovice 20. storočia a súvisiacich praktických a metodologických vedomostí bude predpokladom jeho náležitého pochopenia minulosti v predmetoch pokračujúceho stupňa štúdia a dôležitou súčasťou prípravy na učiteľské povolanie zodpovedajúcej aktuálnym potrebám školskej praxe. Študent bude pripravený prehlbovať a rozvíjať získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti v ďalšom bakalárskom a magisterskom štúdiu a účelne ich využiť

a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré budú odborným predpokladom na analýzu a selekciu didaktických materiálov zo slovenskej literatúry vzhľadom na vyučovacie ciele, predpokladom na analýzu a hodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti a pri riešení bežných problémov pri výučbe slovenského jazyka a literatúry. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti študent bude schopný sprostredkovať aj širšej a laickej verejnosti. Analytický a kritický prístup k literárnemu textu bude u študenta podnecovať kritické myslenie, kreativitu a uvažovanie v súvislostiach, ktoré bude študent preukazovať riešením konkrétnych zadaní, ako aj zostavovaním vlastnej analyticko-interpretačnej seminárnej práce. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

ČÚZY, L. a kol. 2005. Panoráma slovenskej literatúry II. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 176 s. ISBN 80-10-00846-X. (vybrané časti)

ŠMATLÁK, S. 2001. Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava: Literárne informačné centrum. 559 s. ISBN 978-80-89222-29-2. (vybrané časti)

Odporúčaná literatúra:

CHMEL, R. a kol. 2006. Slovník diel slovenskej literatúry 20. storočia. Bratislava: Kalligram, Ústav slovenskej literatúry SAV. 528 s. ISBN 80-7149-918-8. (vybrané heslá)

ŠRANK, J. 2019. Reč električiek v slovenskej poézii. In: Vlna, roč. 21, č. 81, s. 16 – 21.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 50

A	ABS	B	C	D	E	FX
10,0	0,0	16,0	18,0	12,0	8,0	36,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Jaroslav Šrank, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex011/22	Dejiny slovenskej literatúry 20. storočia I

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 12s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
Prednáška + seminár, spolu za semester 26 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
26 hodín priamej výučby (13 hodín prednáška + 13 hodín seminár); 14 hodín príprava na priebežný test; 14 hodín tvorba seminárnej práce; 66 hodín štúdium literatúry a príprava na ústnu skúšku. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, demonštrácia, dialóg so študentmi, dialóg v skupine študentov, práca v skupinách, problémové úlohy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, e-learning, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné plnenie mikrozadaní na seminároch (10 bodov);
• priebežný písomný test literárnohistorického zamerania (v priebehu semestra v rozsahu učiva prvých 5 tém, 10 bodov);
• vypracovanie seminárnej práce (30 bodov), ktorá analyticko-interpretačne skúma vybraný problém jedného diela zo zoznamu povinnej beletrie;
• ústna skúška z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností (50 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (mikrozadania: menej ako 6 bodov; priebežný test: menej ako 6 bodov, seminárna práca: menej ako 18 bodov, ústna skúška: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti vie vynikajúco aplikovať a adaptovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, predstavené literárnohistorické fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať získané literárnovedné vedomosti pri práci s literárnym textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, uspokojivo aplikuje získané literárnovedné vedomosti a existujúce postupy pri práci s literárnym textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, dokáže minimálne aplikovať získané literárnovedné vedomosti a existujúce postupy pri práci s literárnym textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo slovenskej literatúry 1. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, nepozná literárnohistorické fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnovedné vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent má syntetické vedomosti o slovenskej literatúre rokov 1918 – 1948. Má osvojené poznatky o jestvujúcich literárnohistorických modeloch tohto obdobia a o zásadných literárnoteoretických reflexiách jeho kľúčových autorov a literárnych diel. Má nadobudnuté poznatky o literárnej kultúre daného obdobia v kontexte dobových politických, spoločenských, kultúrno-civilizačných procesov, o periodizačných modeloch a vnútornom diferencovaní pôvodnej slovenskej tvorby tejto éry. V reprezentatívnom spektre pozná jednotlivé moderné a avantgardné tendencie a smery, skupinové a individuálne ideovo-estetické iniciatívy a poetiky. Uvedomuje si hodnotu jazykovo-kultúrnej originality slovenskej literatúry a má vypestovaný zmysel pre jej organické väzby na univerzálne humanistické hodnotové východiská. Výsledkom seminárnej časti predmetu sú rozvinuté analytické a interpretačné zručnosti študenta aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických

úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Získané vedomosti a zručnosti je pripravený prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a magisterskom štúdiu a vie ich tiež využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti základné informácie o slovenskej literatúre rokov 1918 – 1948, a tak ponúknuť isté závery a zdôvodnenia aj laickým adresátom. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Slovenská literatúra po roku 1918 v kontexte dobových politických, spoločenských, kultúrno-civilizačných a iných premien.
2. Periodizačné modely literárneho vývinu v rokoch 1918 – 1948, generačné, funkčné, ideovo-estetické a iné diferencovanie literatúry.
3. Literárny vývin v modernistickej etape (roky 1918 – 1935): moderné a avantgardné tendencie a individuálne konkretizácie (realizmus, naturalizmus, druhá moderna, symbolizmus, expresionizmus).
4. Panoráma názorovej, štýlovej a tematickej diferenciácie v poézii 20. a 30. rokov 20. st. (J. Smrek, E. B. Lukáč, L. Novomeský a i.).
5. Panoráma názorovej, štýlovej a tematickej diferenciácie v próze 20. a 30. rokov 20. st. (J. Hrušovský, J. C. Hronský, M. Urban a i.).
6. Spoločenské, vnútroliterárne a individuálne motivácie konštituovania avantgardistického literárneho modelu (roky 1935 – 1948).
7. Avantgardné literárne smery v poézii: surrealizmus, katolícka moderna.
8. Avantgardné literárne smery v próze: socialistický realizmus, naturizmus.
9. Literárna situácia v rokoch autoritatívneho národného štátu 1939 – 1945.
10. Literárna situácia v podmienkach limitovanej demokracie v rokoch 1945 – 1948.
11. Vývinové tendencie v slovenskej literatúre v 30. a 40. rokoch (spoločenský román, historický román, komorná psychologická próza, básnici sujetu, poézia rodného hniezda, apokalypticko-utopická poézia, ódicko-elegická lyrika).

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si na predmete prehĺbi a rozvinie vedomosti o podmienkach, v ktorých existovala slovenská literatúra v rokoch 1918 – 1948, o jej literárnohistorických konceptoch a literárnokritickej reflexii. Osobitný dôraz sa bude klásť na odlíšenie podmienok na existenciu literatúry v demokratickom predvojnovom, autoritatívnom vojnovom a limitovane demokratickom povojnovom spoločenskom kontexte. Študent si prehĺbi a rozvinie vedomosti o vnútornej periodizácii, generačnom, funkčnom a ideovo-estetickom diferencovaní a žánrovo-tematických podobách a o reprezentatívnych nadindividuálnych vývinových útvaroch (realizmus, symbolizmus, naturalizmus, druhá moderna, expresionizmus, proletárska poézia, vitalizmus, poetizmus, surrealizmus, katolícka moderna, socialistický realizmus, naturizmus) a individuálnych tvorivých úsiliach reprezentatívnych autorov. V centre pozornosti budú stáť esteticky mimoriadne diela. Spoľahlivá orientácia študenta v problematike literatúry 1. polovice 20. storočia a súvisiacich praktických a metodologických vedomostí bude predpokladom jeho náležitého pochopenia minulosti v predmetoch pokračujúceho stupňa štúdia a dôležitou súčasťou prípravy na učiteľské povolanie zodpovedajúcej aktuálnym potrebám školskej praxe. Študent bude pripravený prehlbovať a rozvíjať získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti v ďalšom bakalárskom a magisterskom štúdiu a účelne ich využiť

a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré budú odborným predpokladom na analýzu a selekciu didaktických materiálov zo slovenskej literatúry vzhľadom na vyučovacie ciele, predpokladom na analýzu a hodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti a pri riešení bežných problémov pri výučbe slovenského jazyka a literatúry. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti študent bude schopný sprostredkovať aj širšej a laickej verejnosti. Analytický a kritický prístup k literárnemu textu bude u študenta podnecovať kritické myslenie, kreativitu a uvažovanie v súvislostiach, ktoré bude študent preukazovať riešením konkrétnych zadaní, ako aj zostavovaním vlastnej analyticko-interpretačnej seminárnej práce. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

ČÚZY, L. a kol. 2005. Panoráma slovenskej literatúry II. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 176 s. ISBN 80-10-00846-X. (vybrané časti)

ŠMATLÁK, S. 2001. Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava: Literárne informačné centrum. 559 s. ISBN 978-80-89222-29-2. (vybrané časti)

Odporúčaná literatúra:

CHMEL, R. a kol. 2006. Slovník diel slovenskej literatúry 20. storočia. Bratislava: Kalligram, Ústav slovenskej literatúry SAV. 528 s. ISBN 80-7149-918-8. (vybrané heslá)

ŠRANK, J. 2019. Reč električiek v slovenskej poézii. In: Vlna, roč. 21, č. 81, s. 16 – 21.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 50

A	ABS	B	C	D	E	FX
10,0	0,0	16,0	18,0	12,0	8,0	36,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex013/22	Dejiny slovenskej literatúry 20. storočia II

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 14s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška + seminár, spolu za semester 26 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
26 hodín priamej výučby (13 hodín prednáška + 13 hodín seminár); 14 hodín príprava na priebežný test; 14 hodín tvorba seminárnej práce; 66 hodín štúdium literatúry a príprava na ústnu skúšku. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, demonštrácia, dialóg so študentmi, dialóg v skupine študentov, práca v skupinách, problémové úlohy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, e-learning, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné plnenie mikrozadaní na seminároch (10 bodov);
• priebežný písomný test literárnohistorického zamerania (v priebehu semestra v rozsahu učiva prvých 5 tém, 10 bodov);
• vypracovanie seminárnej práce (30 bodov), ktorá analyticko-interpretačne skúma vybraný problém jedného diela zo zoznamu povinnej beletrie;
• ústna skúška z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností (50 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (mikrozadania: menej ako 6 bodov; priebežný test: menej ako 6 bodov, seminárna práca: menej ako 18 bodov, ústna skúška: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti vie vynikajúco aplikovať a adaptovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, predstavené literárnohistorické fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať získané literárnovedné vedomosti pri práci s literárnym textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, uspokojivo aplikuje získané literárnovedné vedomosti a existujúce postupy pri práci s literárnym textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, dokáže minimálne aplikovať získané literárnovedné vedomosti a existujúce postupy pri práci s literárnym textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, nepozná literárnohistorické fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnovedné vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent má syntetické vedomosti o slovenskej literatúre rokov 1948 – 1989. Má osvojené poznatky o jestvujúcich literárnohistorických modeloch tohto obdobia a o zásadných literárnoteoretických reflexiách jeho kľúčových autorov a literárnych diel. Má nadobudnuté poznatky o literárnej kultúre daného obdobia v kontexte dobových politických, spoločenských, kultúrno-civilizačných procesov, o periodizačných modeloch a vnútornom diferencovaní pôvodnej slovenskej tvorby tejto éry. V reprezentatívnom spektre pozná jednotlivé tendencie, skupinové a individuálne ideovo-estetické iniciatívy a poetiky. Uvedomuje si hodnotu jazykovo-kultúrnej originality slovenskej literatúry a má vypestovaný zmysel pre jej organické väzby na univerzálne humanistické hodnotové východiská. Výsledkom seminárnej časti predmetu sú rozvinuté analytické a interpretačné zručnosti študenta aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov,

ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Získané vedomosti a zručnosti je pripravený prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a magisterskom štúdiu a vie ich tiež využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti základné informácie o slovenskej literatúre rokov 1948 – 1989 a tak ponúknuť isté závery a zdôvodnenia aj laickým adresátom. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Periodizačné modely literárneho vývinu v rokoch 1948 – 1989.
2. Mocenské nastolenie monolitného modelu literatúry po roku 1948.
3. Socialistický realizmus.
4. Modernizácia a subjektivizácia slovenskej prózy iniciatívami príslušníkov strednej generácie v 50. a 60. rokoch (A. Bednár, L. Mňačko a i.).
5. Modernizácia a subjektivizácia slovenskej poézie iniciatívami príslušníkov strednej generácie v 50. a 60. rokoch (M. Rúfus, M. Válek a i.).
6. Modernizácia a depolitizácia slovenskej prózy iniciatívami príslušníkov mladej generácie v 50. a 60. rokoch (J. Blažková, J. Johanides a i.).
7. Modernizácia a depolitizácia slovenskej poézie iniciatívami príslušníkov mladej generácie v 50. a 60. rokoch (konkretisti, Osamelí bežci).
8. Normalizácia spoločnosti a literatúry po roku 1968, tri paralelné komunikačné okruhy (oficiálny, neverejný, emigrantský), literatúra v podmienkach neverejnej kultúry.
9. Diferenciácia prózy oficiálneho okruhu v rokoch 1976 – 1989 s dôrazom na antropocentricky orientované iniciatívy (V. Šikula, L. Ballek, R. Sloboda a i.).
10. Diferenciácia poézie oficiálneho okruhu v rokoch 1976 – 1989 s dôrazom na antropocentricky orientované iniciatívy (Š. Strážay, Š. Moravčík, D. Hevier a i.).
11. Postmoderné tendencie v slovenskej literatúre 2. pol. 20. storočia (D. Mitana, P. Vilikovský a i.).

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si na predmete prehĺbi a rozvinie vedomosti o podmienkach, v ktorých existovala slovenská literatúra v rokoch 1948 – 1989, o jej literárnohistorických konceptoch a literárnokritickej reflexii. Osobitný dôraz sa bude klásť na odlíšenie podmienok na existenciu literatúry v jednotlivých etapách vývinu komunistického totalitného režimu (zakladateľské obdobie diktatúry proletariátu, poststalinistické obdobie, normalizačné obdobie, prestavbové obdobie). Študent si na predmete prehĺbi a rozvinie vedomosti o vnútornej periodizácii, generačnom, funkčnom a ideovo-estetickom diferencovaní a žánrovo-tematických podobách a o reprezentatívnych nadindividuálnych vývinových útvaroch (socialistický realizmus, postschematizmus, tzv. oneskorení debutanti, próza všedného dňa, existencializmus, konkretizmus, Osamelí bežci, historizujúco-regionalistický román, problémová epika z prítomnosti, kompenzačno-azylová poézia, analytická poézia, nekonformní individualisti, postmoderné tendencie) a individuálnych tvorivých úsiliach reprezentatívnych autorov. V centre pozornosti budú stáť esteticky mimoriadne diela. Spoľahlivá orientácia študenta v problematike literatúry 2. polovice 20. storočia a súvisiacich praktických a metodologických vedomostí bude predpokladom jeho náležitého pochopenia minulosti v predmetoch pokračujúceho stupňa štúdia a dôležitou súčasťou prípravy na učiteľské povolanie zodpovedajúcej aktuálnym potrebám školskej praxe. Študent bude pripravený prehlbovať a rozvíjať získané teoretické vedomostí a praktické zručnosti v ďalšom bakalárskom a magisterskom štúdiu a účelne ich využiť a tvorivo aplikovať

v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré budú odborným predpokladom na analýzu a selekciu didaktických materiálov zo slovenskej literatúry vzhľadom na vyučovacie ciele, predpokladom na analýzu a hodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti a pri riešení bežných problémov pri výučbe slovenského jazyka a literatúry. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti bude študent schopný sprostredkovať aj širšej a laickej verejnosti. Analytický a kritický prístup k literárnemu textu bude u študenta podnecovať kritické myslenie, kreativitu a uvažovanie v súvislostiach, ktoré bude študent preukazovať riešením konkrétnych zadaní, ako aj zostavením vlastnej analyticko-interpretačnej seminárnej práce. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

ČÚZY, L. a kol. 2006. Panoráma slovenskej literatúry III. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 171 s. ISBN 80-10-00846-X. (vybrané časti)

MARČOK, V. 2006. Dejiny slovenskej literatúry II. 2. dopln. a rozšír. vyd. Bratislava: Literárne informačné centrum. 472 s. ISBN 978-80-89222-08-0. (vybrané časti)

Odporúčaná literatúra:

CHMEL, R. a kol. 2006. Slovník diel slovenskej literatúry 20. storočia. Bratislava: Kalligram, Ústav slovenskej literatúry SAV. 528 s. ISBN 80-7149-918-8. (vybrané heslá)

ŠRANK, J. 2013. Individualizovaná literatúra. Bratislava: Cathedra. 470 s. ISBN 978-80-89495-12-2. (vybrané časti)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 44

A	ABS	B	C	D	E	FX
18,18	0,0	18,18	15,91	9,09	6,82	31,82

Vyučujúci: doc. Mgr. Jaroslav Šrank, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex013/22	Dejiny slovenskej literatúry 20. storočia II

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 14s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška + seminár, spolu za semester 26 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
26 hodín priamej výučby (13 hodín prednáška + 13 hodín seminár); 14 hodín príprava na priebežný test; 14 hodín tvorba seminárnej práce; 66 hodín štúdium literatúry a príprava na ústnu skúšku. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, demonštrácia, dialóg so študentmi, dialóg v skupine študentov, práca v skupinách, problémové úlohy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, e-learning, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné plnenie mikrozadaní na seminároch (10 bodov);
• priebežný písomný test literárnohistorického zamerania (v priebehu semestra v rozsahu učiva prvých 5 tém, 10 bodov);
• vypracovanie seminárnej práce (30 bodov), ktorá analyticko-interpretačne skúma vybraný problém jedného diela zo zoznamu povinnej beletrie;
• ústna skúška z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností (50 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (mikrozadania: menej ako 6 bodov; priebežný test: menej ako 6 bodov, seminárna práca: menej ako 18 bodov, ústna skúška: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti vie vynikajúco aplikovať a adaptovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, predstavené literárnohistorické fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať získané literárnovedné vedomosti pri práci s literárnym textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, uspokojivo aplikuje získané literárnovedné vedomosti a existujúce postupy pri práci s literárnym textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, dokáže minimálne aplikovať získané literárnovedné vedomosti a existujúce postupy pri práci s literárnym textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo slovenskej literatúry 2. pol. 20. storočia v požadovanom rozsahu, nepozná literárnohistorické fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnovedné vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent má syntetické vedomosti o slovenskej literatúre rokov 1948 – 1989. Má osvojené poznatky o jestvujúcich literárnohistorických modeloch tohto obdobia a o zásadných literárnoteoretických reflexiách jeho kľúčových autorov a literárnych diel. Má nadobudnuté poznatky o literárnej kultúre daného obdobia v kontexte dobových politických, spoločenských, kultúrno-civilizačných procesov, o periodizačných modeloch a vnútornom diferencovaní pôvodnej slovenskej tvorby tejto éry. V reprezentatívnom spektre pozná jednotlivé tendencie, skupinové a individuálne ideovo-estetické iniciatívy a poetiky. Uvedomuje si hodnotu jazykovo-kultúrnej originality slovenskej literatúry a má vypestovaný zmysel pre jej organické väzby na univerzálne humanistické hodnotové východiská. Výsledkom seminárnej časti predmetu sú rozvinuté analytické a interpretačné zručnosti študenta aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov,

ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Získané vedomosti a zručnosti je pripravený prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a magisterskom štúdiu a vie ich tiež využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti základné informácie o slovenskej literatúre rokov 1948 – 1989 a tak ponúknuť isté závery a zdôvodnenia aj laickým adresátom. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Periodizačné modely literárneho vývinu v rokoch 1948 – 1989.
2. Mocenské nastolenie monolitného modelu literatúry po roku 1948.
3. Socialistický realizmus.
4. Modernizácia a subjektivizácia slovenskej prózy iniciatívami príslušníkov strednej generácie v 50. a 60. rokoch (A. Bednár, L. Mňačko a i.).
5. Modernizácia a subjektivizácia slovenskej poézie iniciatívami príslušníkov strednej generácie v 50. a 60. rokoch (M. Rúfus, M. Válek a i.).
6. Modernizácia a depolitizácia slovenskej prózy iniciatívami príslušníkov mladej generácie v 50. a 60. rokoch (J. Blažková, J. Johanides a i.).
7. Modernizácia a depolitizácia slovenskej poézie iniciatívami príslušníkov mladej generácie v 50. a 60. rokoch (konkretisti, Osamelí bežci).
8. Normalizácia spoločnosti a literatúry po roku 1968, tri paralelné komunikačné okruhy (oficiálny, neverejný, emigrantský), literatúra v podmienkach neverejnej kultúry.
9. Diferenciácia prózy oficiálneho okruhu v rokoch 1976 – 1989 s dôrazom na antropocentricky orientované iniciatívy (V. Šikula, L. Ballek, R. Sloboda a i.).
10. Diferenciácia poézie oficiálneho okruhu v rokoch 1976 – 1989 s dôrazom na antropocentricky orientované iniciatívy (Š. Strážay, Š. Moravčík, D. Hevier a i.).
11. Postmoderné tendencie v slovenskej literatúre 2. pol. 20. storočia (D. Mitana, P. Vilikovský a i.).

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si na predmete prehĺbi a rozvinie vedomosti o podmienkach, v ktorých existovala slovenská literatúra v rokoch 1948 – 1989, o jej literárnohistorických konceptoch a literárnokritickej reflexii. Osobitný dôraz sa bude klásť na odlíšenie podmienok na existenciu literatúry v jednotlivých etapách vývinu komunistického totalitného režimu (zakladateľské obdobie diktatúry proletariátu, poststalinistické obdobie, normalizačné obdobie, prestavbové obdobie). Študent si na predmete prehĺbi a rozvinie vedomosti o vnútornej periodizácii, generačnom, funkčnom a ideovo-estetickom diferencovaní a žánrovo-tematických podobách a o reprezentatívnych nadindividuálnych vývinových útvaroch (socialistický realizmus, postschematizmus, tzv. oneskorení debutanti, próza všedného dňa, existencializmus, konkretizmus, Osamelí bežci, historizujúco-regionalistický román, problémová epika z prítomnosti, kompenzačno-azylová poézia, analytická poézia, nekonformní individualisti, postmoderné tendencie) a individuálnych tvorivých úsiliach reprezentatívnych autorov. V centre pozornosti budú stáť esteticky mimoriadne diela. Spoľahlivá orientácia študenta v problematike literatúry 2. polovice 20. storočia a súvisiacich praktických a metodologických vedomostí bude predpokladom jeho náležitého pochopenia minulosti v predmetoch pokračujúceho stupňa štúdia a dôležitou súčasťou prípravy na učiteľské povolanie zodpovedajúcej aktuálnym potrebám školskej praxe. Študent bude pripravený prehlbovať a rozvíjať získané teoretické vedomostí a praktické zručnosti v ďalšom bakalárskom a magisterskom štúdiu a účelne ich využiť a tvorivo aplikovať

v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré budú odborným predpokladom na analýzu a selekciu didaktických materiálov zo slovenskej literatúry vzhľadom na vyučovacie ciele, predpokladom na analýzu a hodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti a pri riešení bežných problémov pri výučbe slovenského jazyka a literatúry. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti bude študent schopný sprostredkovať aj širšej a laickej verejnosti. Analytický a kritický prístup k literárnemu textu bude u študenta podnecovať kritické myslenie, kreativitu a uvažovanie v súvislostiach, ktoré bude študent preukazovať riešením konkrétnych zadaní, ako aj zostavením vlastnej analyticko-interpretačnej seminárnej práce. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

ČÚZY, L. a kol. 2006. Panoráma slovenskej literatúry III. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 171 s. ISBN 80-10-00846-X. (vybrané časti)

MARČOK, V. 2006. Dejiny slovenskej literatúry II. 2. dopln. a rozšír. vyd. Bratislava: Literárne informačné centrum. 472 s. ISBN 978-80-89222-08-0. (vybrané časti)

Odporúčaná literatúra:

CHMEL, R. a kol. 2006. Slovník diel slovenskej literatúry 20. storočia. Bratislava: Kalligram, Ústav slovenskej literatúry SAV. 528 s. ISBN 80-7149-918-8. (vybrané heslá)

ŠRANK, J. 2013. Individualizovaná literatúra. Bratislava: Cathedra. 470 s. ISBN 978-80-89495-12-2. (vybrané časti)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 44

A	ABS	B	C	D	E	FX
18,18	0,0	18,18	15,91	9,09	6,82	31,82

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex002/22	Digitálne technológie 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13h seminár / za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta (externá forma)
Výučba: 13 hodín, riadené samoštúdium: 9 hodín
Realizácia 1 čiastkovej (dištančnej) úlohy: 8 hodín x 6 (dištančných úloh) = 48 hodín
Príprava na priebežné hodnotenie (vypracovanie semestrálneho projektu)= 20 hodín
Celková pracovná záťaž študenta: 13sS (3 kredity) = 90 hodín
Vyučovacie metódy
Monologické metódy – prednáška, výklad učiva,
Dialogické metódy – rozhovor, diskusia
Riadené samoštúdium – spracovanie čiastkových úloh podľa zadania lektora v priebehu semestra a ich odovzdanie v elektronickej podobe v stanovenej lehote, ktoré vyučujúci priebežne kontroluje a hodnotí

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na úspešné absolvovanie predmetu: Predmet je ukončený hodnotením, váha priebežného a záverečného hodnotenia je 100/0
aktívna účasť na seminároch realizovaných prezenčnou aj dištančnou metódou výučby;
spracovanie čiastkových (dištančných) výstupov/úloh podľa zadania lektora v priebehu semestra z vybraných tematických okruhov a ich odovzdanie v elektronickej podobe v stanovenej lehote, ktoré vyučujúci priebežne kontroluje a hodnotí, tvorí 80 % z celkovej dosiahnuteľnej hodnoty bodov; Odovzdanie čiastkových úloh je podmienkou udelenia kreditov;
vypracovanie semestrálneho projektu – študent na konci semestra vypracuje prostredníctvom cloudového nástroja Prezi Present originálnu a vizuálne pôsobivú prezentáciu vzdelávacieho obsahu vybraného vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK; Štruktúru prezentácie je potrebné koncipovať na základe niektorej zo šablón z knižnice prispôsobiteľných šablón podporovaných aplikáciou Prezi Present; Osobná prezentácia vytvoreného projektu v Prezi pred celou študijnou skupinou; Úspešné realizácia a obhájenie projektu tvorí 20 % z celkovej dosiahnuteľnej hodnoty bodov a je podmienkou udelenia kreditov.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre úspešné absolvovanie vzdelávacieho predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Výsledky vzdelávania a prenositeľné kompetencie
Cieľom vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 1 je rozvíjať u študentov študijných programov učiteľského zamerania na Pedagogickej fakulte UK (ďalej len PdF UK) digitálne zručnosti o spôsobilosť efektívne využívať patričný diapazón didaktických softvérových aplikácií v kontexte koncepcie návrhu a tvorby interaktívnych edukačných aktivít, vedomostných kvízov a úloh, elektronických portfólií, pôsobivých didaktických prezentácií, nových interaktívnych foriem učebného materiálu a ďalšej pedagogickej/školskej dokumentácie využiteľných v intenciách ich budúcej pedagogickej profesie na jednotlivých stupňoch regionálneho školstva SR.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 1 má spôsobilosti a digitálne zručnosti efektívne využívať nástroje softvérovej aplikácie SMART Notebook a cloudového prostredia SMART Lumio cestou tvorby gamifikačných edukačných/kvízových aktivít, pútavých prezentácií vzdelávacieho obsahu a nových interaktívnych foriem učebného materiálu

podporujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov zúčastnených na vyučovacej hodine v školskej učebni, alebo v domácich podmienkach v prípade realizácie dištančného/hybridného vzdelávania.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny má taktiež spôsobilosti a digitálne zručnosti v oblasti návrhu a tvorby myšlienkových máp prostredníctvom nástrojov softvérovej aplikácie Mindomo (resp. FreeMind, XMind) uplatniteľných vo výchovno-vzdelávacích aktivitách realizovaných v školách a školských zariadeniach u cieľovej skupiny intaktných žiakov, ako aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s cieľom zlepšenia ich komunikačných zručností a kritického myslenia.
Absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 1 študent nadobúda profesijné digitálne kompetencie v oblasti koncepcie návrhu a tvorby pôsobivých nelineárnych prezentácií a interaktívnych prezentácií vzdelávacieho obsahu realizovaných prostredníctvom aplikácie Prezi Present cloudovej platformy Prezi cestou vyjadrovania vlastných vizuálnych predstáv využiteľných pri vlastnej pedagogickej činnosti v školách alebo školských zariadeniach.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 1 má v neposlednom rade spôsobilosti a digitálne zručnosti efektívne využívať cloudovú platformu Microsoft 365 s akcentom na softvérové aplikácie Sway, Word a Excel cestou tvorby doplnkových učebných materiálov pre potreby školského vyučovania a vedenia príslušnej pedagogickej dokumentácie. Študent zvláda základné možnosti využitia online komunikačnej platformy Microsoft Teams uplatniteľnej v rámci realizácie dištančnej formy vzdelávania na úrovni regionálneho školstva.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:
Obsah vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 1 je rozdelený do štyroch tematických okruhov a príslušných čiastkových tém tak, aby bolo zabezpečené dosiahnutie stanovených partikulárnych cieľov vzdelávania. Obsahová štruktúra vzdelávacej disciplíny je koncipovaná tak, aby študent kontinuálne rozvíjal svoje didakticko-technologické kompetencie v oblasti vybraných didaktických softvérových aplikácií absolvovaním vzdelávacích tém organizovaných prezenčnou a dištančnou formou a súčasne posilňoval svoju odbornú prípravu v predmetnej oblasti.
Z dôvodu rýchleho vývoja nového didaktického softvéru využiteľného v pedagogickom procese sa konkrétna obsahová štruktúra disciplíny môže prispôsobovať aktuálnym požiadavkám praxe i študentov.
Uplatnenie softvérovej aplikácie SMART Notebook a cloudového prostredia SMART Lumio v edukačnom procese
Rozvíjame profesijné digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne využívať nástroje desktopovej aplikácie SMART Notebook a cloudového prostredia SMART Lumio cestou tvorby gamifikačných edukačných/kvízových aktivít, pútavých prezentácií vzdelávacieho obsahu a nových interaktívnych foriem učebného materiálu podporujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov (vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami) zúčastnených na vyučovacej hodine v školskej učebni, alebo v domácich podmienkach v prípade realizácie dištančného/hybridného vzdelávania;
Nadobúdame digitálne zručnosti v práci s nástrojom SMART response 2 podporovaného desktopovou aplikáciou SMART Notebook a cloudovým prostredím SMART Lumio v kontexte tvorby vedomostných otázok typu – výber jednej správnej odpovede z viacerých alternatív odpovedí, výber viacerých správnych odpovedí z viacerých alternatív odpovedí, výber odpovede typu Áno/Nie, otázky s voľnou formou odpovede – v rámci testových relácií určených na preverovanie vedomostí žiakov regionálneho školstva SR;
Osvojujeme si metodiku aplikovania vedomostných testov sprostredkovaných žiakom prostredníctvom aplikácie SMART response 2 v rámci desktopovej aplikácie SMART Notebook a gamifikačných aktivít podporovaných cloudovým prostredím SMART Lumio do procesu školského vyučovania predmetov na nižšom/vyššom sekundárnom stupni vzdelávania;

Posilňujeme profesijné digitálne kompetencie v oblasti práce s komplexnými interaktívnymi riešeniami využiteľnými vo vzdelávacích situáciách s akcentom na interaktívnu tabuľu SMART Board.
Témy:
Základné funkcie a kalibrácia interaktívneho dotykového displeja/tabule SMART Board; Symptómy, príčiny a riešenia niektorých problémov vzniknutých pri používaní interaktívneho dotykového displeja/tabule SMART Board; Inštalácia a aktualizácia desktopovej aplikácie SMART Notebook; Vytvorenie virtuálnej triedy učiteľa v platforme SMART;
Vytváranie a editácia objektov v prostredí aplikácie SMART Notebook; Využitie základných nástrojov pre podporu prezentácie spracovávaného obsahu; Práca s multimediálnym obsahom zo SMART Galérie; Zdieľanie vlastného obsahu na webových stránkach SMART Exchange; Pridávanie odkazov k externým edukačným zdrojom; Pridávanie zvuku do objektov, Animácia objektov; Používanie a zdieľanie vlastného obsahu; Uplatňovanie grafického obsahu z iných softvérových aplikácií – import a úprava objektov; Uplatňovanie objektov z Lesson Activity Toolkit 2.0; Vytváranie gamifikačných aktivít v SMART Lab; SMART Response 2 – tvorba a administrácia vedomostných testov/kvízov;
Princípy gamifikácie; Gamifikačné prvky vo vzdelávacom obsahu; Niektoré výsledky exaktných štúdií aplikovania gamifikácie vo vzdelávaní; Uplatnenie gamifikácie vo vzdelávaní na základnej a strednej škole; Ukážky gamifikačných aktivít používaných pri výučbe prírodovedných, spoločenskovedných, umelecko-výchovných a odborných vzdelávacích disciplín.
Prihlásenie sa učiteľa/žiaka do účtu cloudovej platformy SMART Lumio; Správa knižnice edukačných aktivít; Vytváranie gamifikačných aktivít v SMART Lumio – SMART Lesson Activity Builder (Lab); Editácia aktivít v režime úprav; Sprístupnenie aktivít žiakom – režim doručenia; Možnosti zdieľania gamifikačných aktivít;
Nastavenie a prevod stránky lekcie na aktivitu formátu Podklady (Handout) alebo Spoločný pracovný priestor (Workspace); Pracujeme s preddefinovanými grafickými šablónami aktivít využiteľnými pri aktivizácii nadobudnutých vedomostí žiakov, pri dopytovaní na vedomosti žiakov alebo pri uvažovaní; Zdieľanie lekcií s vytvorenými edukačnými podkladmi so študentmi v SMART Lumio.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí súbor interaktívnych vzdelávacích/kvízových aktivít a digitálneho prezentačného materiálu pre cieľovú skupinu žiakov s efektívnym využitím, pokiaľ možno najširšieho diapazónu preberaných nástrojov, objektov, predpripravených šablón, pokročilých funkcií, nastavení a vlastností podporovaných autorským prostredím SMART Notebook v rozsahu najmenej 10 prezentačných stránok/aktivít. Do sprievodného dokumentu (osobitného súboru formátu *.docx) k vytvoreným prezentačným materiálom a edukačným aktivitám uložených vo formáte *.notebook študent uvedie metodiku ich začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí súbor 10 gamifikačných edukačných/kvízových aktivít pre cieľovú skupinu žiakov s efektívnym využitím predpripravených šablón a nástrojov cloudového prostredia SMART Lumio. Podmienkou je, aby každý typ gamifikačnej aktivity sa vo vytvorenom súbore aktivít vyskytoval iba jedenkrát. Do sprievodného dokumentu (osobitného súboru formátu *.docx) k vytvoreným gamifikačným edukačným/kvízovým aktivitám uložených študent uvedie metodiku ich aplikovania do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí súbor 3 strán s predpripraveným obsahom konvertovateľným do aktivít formátu Podklady (Handout) a súbor 3 strán s predpripraveným obsahom konvertovateľným do aktivít formátu Spoločný pracovný priestor (Workspace). Do sprievodného dokumentu (osobitného súboru formátu *.docx) k vytvoreným aktivitám formátu Podklady (Handout) a Spoločný pracovný priestor (Workspace) uložených v cloude SMART Lumio

študent uvedie metodiku ich aplikovania do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
Tvorba a využívanie myšlienkových máp v edukačnom procese s podporou digitálnych riešení
Rozvíjame profesijné digitálne kompetencie o spôsobilosť v oblasti návrhu a tvorby myšlienkových máp prostredníctvom nástrojov softvérovej aplikácie Mindomo (resp. FreeMind/XMind), využiteľných vo vlastných výchovno-vzdelávacích aktivitách realizovaných v školách a školských zariadeniach u cieľovej skupiny intaktných žiakov, ako aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s cieľom zlepšenia komunikačných zručností a kritického myslenia;
Osvojujeme si metodiku aplikovania myšlienkových máp sprostredkovaných žiakom prostredníctvom aplikácie Mindomo (resp. FreeMind/XMind) do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Témy:
Vysvetlenie terminológie z oblasti myšlienkového/pojmového mapovania; Desktopové/cloudové softvérové aplikácie určené na tvorbu myšlienkových máp v edukačnom procese na ZŠ/SŠ; Funkcie a typy myšlienkových máp; Princípy a zásady tvorby myšlienkových máp; Možnosti využitia myšlienkových máp v procese prípravy na vyučovanie i priamo na vyučovaní; Oboznámenie sa s užívateľským prostredím softvérovej aplikácie Mindomo (resp. FreeMind/XMind);
Štruktúrovanie myšlienkovej mapy; Vkladanie, editácia a formátovanie uzlov; Vytváranie a formátovanie vetiev; Zašifrovaný uzol; Editovanie viacriadkových uzlov; Tvorba obrázkových uzlov; Presúvanie/kopírovanie uzlov a ich skupín v mape; Vkladanie poznámok k uzlom; Spájanie uzlov lokálnymi linkami – nezávislé prepájanie myšlienok; Hypertextové prepojenia uzlov na externé informačné zdroje – odkazy v uzloch vedúce k externým zdrojom (web) alebo k miestnym súborom na lokálnom disku počítača; Import obsahu do myšlienkovej mapy; Export mapy do výstupu rôznych formátov; Textové vyhľadávanie v podsieti aktuálneho uzla; Myšlienkové mapy a ich využitie pri práci so žiakmi so ŠVVP.
V rámci dištančnej úlohy študent navrhne a vytvorí jednu myšlienkovú mapu z ľubovoľnej tematickej oblasti školského vyučovania predmetov na ZŠ/SŠ. Zameranie myšlienkovej mapy by malo byť situované do učebnej problematiky podľa vlastného uváženia spadajúcej do vzdelávacieho obsahu vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK. V myšlienkovej mape budú aplikované nástroje a funkcie prostredia aplikácie Mindomo (resp. FreeMind/XMind) v intenciách náročnosti vysvetľovanej problematiky. Študent v stručnej písomnej podobe zdôvodní výber spracovaného obsahu/témy do formy myšlienkovej mapy, ich funkčnosť a využitie vo svojej výchovno-vzdelávacej činnosti.
Vytváranie nelineárnych prezentácií vzdelávacieho obsahu prostredníctvom prezentačnej platformy Prezi podporujúcich výklad učiteľa a systematizáciu poznatkov žiakov
Nadobúdame profesijné digitálne kompetencie v oblasti koncepcie návrhu a tvorby pôsobivých nelineárnych prezentácií vzdelávacieho obsahu realizovaných prostredníctvom aplikácie Prezi Present cloudovej platformy Prezi uplatniteľných pri vlastnej pedagogickej činnosti;
Osvojujeme si metodiku aplikovania prezentácie vzdelávacieho obsahu sprostredkovanej žiakom prostredníctvom aplikácie Prezi Present do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Témy:
Predstavenie softvérového nástroja Prezi Present ako prezentačnej platformy – tvorba trendových, efektívnych prezentácií; Vysvetlenie a spresnenie používaných pojmov z oblasti tvorby didaktických prezentácií v prostredí Prezi Present; Možnosti využitia prezentačnej aplikácie Prezi Present pri príprave a tvorbe podporných edukačných materiálov efektívne využiteľných pri vedení výučby vlastného predmetu; Uvedenie ukážok prezentácií používaných pri výučbe prírodovedných, spoločenskovedných, umelecko-výchovných a odborných vzdelávacích disciplín;

Názorné porovnanie rozdielností medzi prezentáciami klasickými (Microsoft PowerPoint) a dynamickými (Prezi Present);
Teoretické východiská prípravy prezentácie a systému výberu prezentovaných informácií; Základné kroky postupu pri tvorbe didaktických prezentácií v Prezi Present; Funkcionalita online prezentačného nástroja Prezi Present; Tvorba dynamickej prezentácie v Prezi Present – práca s textovými a grafickými objektmi; Vytváranie štruktúr tém/podtém, zmena poradia tém/podtém, Vytvorenie efektu hĺbky a rotácie; Vkladanie ďalšieho grafického vizuálu do prezentácie v Prezi Present; Práca v režime úprav hlavných tém, podtém a ďalšieho prezentačného obsahu; Vytváranie vizuálnych efektov a animácií objektov prezentácie;
Využitie šablón – zmena dizajnu – farby, pozadie, fonty; Vkladanie zvukovej stopy na pozadie jednotlivých tém/podtém, celej prezentácie; 3D prezentácie; Importovanie a úprava PowerPoint prezentácií v Prezi Present; Zdieľanie prezentácie s inými užívateľmi, zdieľanie na sociálnych sieťach, na webových portáloch; Export prezentácie do formátu *.pdf a Portable Prezi (na prezentovanie off-line); Možnosti exportu a veľkosť prezentácie; Práca s aplikáciou Prezi Present v režime off-line.
V rámci dištančnej úlohy študent prostredníctvom prezentačného nástroja Prezi Present vytvorí originálnu didaktickú a pre cieľovú skupinu žiakov vizuálne pútavú prezentáciu vzdelávacieho obsahu. Zameranie prezentácie by malo byť situované do učebnej problematiky podľa vlastného uváženia spadajúcej do vzdelávacieho obsahu vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK. Prezentácia bude v rozsahu najmenej 30 prezentačných pohľadov (= tém na najvyššej hierarchickej úrovni, podtém na nižších hierarchických úrovniach a stránok štruktúry zásobník) do minimálnej hierarchickej hĺbky vnorenia tri.
Využitie platformy Microsoft 365 v pedagogickej činnosti učiteľa
Rozvíjame profesijné digitálne kompetencie v oblasti koncepcie návrhu a tvorby responzívnych prezentácií s edukačným obsahom a akcentom na cloudové riešenie Microsoft Sway využiteľné vo výchovno-vzdelávacích aktivitách realizovaných v školách alebo školských zariadeniach;
Osvojujeme si metodiku aplikovania prezentácie vzdelávacieho obsahu sprostredkovanej žiakom prostredníctvom aplikácie Microsoft Sway do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Zdokonaľujeme profesijné digitálne zručnosti o spôsobilosť efektívne využívať diapazón formulárových ovládacích prvkov obsahu a prvkov ActiveX aplikácie Microsoft Word pri tvorbe interaktívnych pracovných listov, testov a doplnkových učebných materiálov pre žiakov alebo ďalších dokumentov triednej agendy využiteľných v intenciách pedagogickej činnosti;
Osvojujeme si metodiku aplikovania interaktívnych pracovných listov sprostredkovaných žiakom prostredníctvom aplikácie Microsoft Word do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Rozvíjame profesijné digitálne zručnosti vo vytváraní rozsiahlych dokumentov (ako napr. listov, pozvánok, štítkov) prostredníctvom nástroja hromadná korešpondencia využiteľných v rámci vedenia príslušnej pedagogickej dokumentácie;
Rozvíjame profesijné digitálne zručnosti v tvorbe štatistických výpočtov, zložených výrazov s použitím funkcií na zisťovanie podmienenej početnosti, súčtu, alebo aritmetického priemeru a techník adresovania súvislých a nesúvislých oblastí vo výrazoch/funkciách využiteľných v rámci tabelovaného spracovania údajov triednej agendy (hodnotenia žiakov v rámci vedomostných, respektíve športových aktivít) podporovaných aplikáciou Microsoft Excel;
Zdokonaľujeme profesijné kompetencie o spôsobilosť efektívneho aplikovania pokročilých podmienok a techník podmieneného formátovania záznamov tabuľky pomocou funkcií;
Rozširujeme digitálne zručnosti o spôsobilosť efektívne aplikovať nástroj rozšíreného filtrovania rozsiahlych tabelovaných údajov pomocou definovania zložených logických podmienok (AND/

OR), zástupných symbolov (*, ?) a funkcie Subtotal využiteľnej v rámci vedenia príslušnej pedagogickej dokumentácie;
Rozvíjame profesijné digitálne zručnosti vo vytváraní kumulatívnych grafických vizualizácií tabelovaných údajov v kontexte zmeny atribútov jednotlivých prvkov grafu;
Aplikujeme ďalšie vybrané nástroje cloudovej platformy Microsoft 365 s akcentom na softvérovú aplikáciu Microsoft Teams využiteľnú učiteľom v rámci vedenia online vzdelávacej činnosti.
Témy:
Základný teoretický úvod do cloudových riešení Microsoft;
Prezentačná platforma Sway – tvorba interaktívnych školských materiálov (portfólií), pôsobivých prezentácií vzdelávacieho obsahu; Ďalšie možnosti praktického využitia Microsoft Sway vo výchovno-vzdelávacích aktivitách; Koncepcia tvorby multimediálnych responzívnych prezentácií; Tvorba nového Sway, tvorba Sway importovaním existujúceho súboru/prezentácie, tvorba Sway na základe šablóny; Členíme obsah prezentácie; Možnosti vkladania a formátovania podporovaného vizuálu prostredníctvom kariet; Zoskupujeme multimediálny obsah; Ovplyvňujeme vzhľad prezentácie; Zmena rozloženia obsahu; Prispôsobenie konkrétnych elementov štýlu prezentácie; Export prezentácie vo formáte *.pdf/*.docx; Ďalšie možnosti nastavenia prezentácie vo Sway; Zdieľame výstup Sway z osobného konta Microsoft; Zdieľame výstup Sway z konta prideleného vzdelávacou organizáciou;
Úprava rozsiahlych textových dokumentov v prostredí aplikácie Microsoft Word – štandardné nastavenia; Používanie tabulátorov; Textové bloky; Stĺpce; Objekty v texte – editor rovníc; Tabuľky v texte; Úprava dokumentu pomocou štýlu; Vytvorenie vlastného a úprava existujúceho štýlu. Revízia dokumentu. Definícia pojmov sekcia a referencia a možnosti ich používania; Revízia dokumentu a jej využitie pri písaní semestrálnych a kvalifikačných prác; Štruktúrovanie dokumentu – delenie dokumentu na sekcie, typy zlomov sekcií, nastavenia strany v sekciách, tvorenie hlavičky a päty v dokumente rozdelenom na sekcie; Možnosti využitia štruktúrovaného dokumentu v rámci agendy pedagogického zamestnanca; Tvorba referencií – automatická tvorba obsahu, nastavenie obsahu, formátovanie obsahu, číslovanie obrázkov a tabuliek, tvorba zoznamu tabuliek a obrázkov, poznámky pod čiarou a koncové poznámky, krížové odkazy, citácie a zoznam použitej literatúry, tvorenie registra dokumentu; Tvorenie šablón – význam dokumentu typu šablóna. Elektronické formuláre – čo sú to formulárové prvky a aký je ich rozdiel oproti ActiveX prvkom, nastavenia formulárových prvkov, ActiveX prvok a jeho nastavenie, Zabezpečenie formulára; Aplikácia získaných skúseností a zručností práce s textovým editorom Microsoft Word pri vytváraní dokumentov využiteľných pri vlastnej pedagogickej činnosti; Vytváranie rozsiahlych dokumentov – listov, pozvánok, štítkov – prostredníctvom nástroja hromadná korešpondencia využiteľných v rámci vedenia príslušnej pedagogickej dokumentácie.
Práca s tabelovanou podobou dát v prostredí aplikácie Microsoft Excel; Vkladanie údajov do buniek; Preddefinovaný a vlastný formát údajov; Práca s bunkami – presun, vystrihovanie, kopírovanie; Hromadné napĺňanie údajov a tvorba výrazov/vzorcov; Aplikovanie elementárnych funkcií; Úprava parametrov funkcií; Úprava vzhľadu tabuľky; Triedenie tabelovaných údajov; Zoznamy dát – tvorba vlastných zoznamov; Navýšenie hodnoty. Zaokrúhlenie (Round); Absolútne a relatívne adresovanie buniek; Skrývanie hodnôt tabuľke; Poznámky v bunkách; Práca s rozsiahlymi údajmi – automatický a rozšírený filter údajov, funkcia Subtotal; Operácie medzi hárkami; Podmienené formátovanie údajov tabuľky; Pokročilejšie funkcie – If, Count, CountIf, SumIf, SumIfS, AverageIfS; Kontingenčná tabuľa; Vyhľadávacie funkcie; Tvorba formulárov.
Zoznamujeme sa s prostredím online komunikačnej platformy Microsoft Teams; Vytváranie tímov; Tvorba čistého tímu v MS Teams; Tvorba tímov z existujúceho tímu a základná úprava tímu; Vytvorenie tímu zo Skupiny Office 365; Nastavenie a správa tímov; Správa členov tímu; Hromadná správa tímov; Hosť v tíme Trieda; Pozvánka od MS Teams; Kanály; Karty; Vytvárame svoju prvú online vyučovaciu hodinu; Vytvorenie odkazu na vyučovaciu hodinu; Pripojenie žiakov na online

hodinu; Priebeh hodiny s MS Teams; Príprava osnovy hodiny; Prezentovanie v MS Teams; Nástroje dostupné v priebehu realizácie online výučby na strane žiaka/učiteľa (napr. panel konverzácia; hlásenie sa o slovo; stiahnutie zoznamu účastníkov, atď.); Poznámky z predmetu – poznámkový blok; Nahrávanie súborov s edukačným obsahom; Vytvorenie zdieľaného súboru pre žiakov/ študentov vo virtuálnej triede; Vytvorenie kvízu; Hodnotenie kvízu, Nastavenie kvízu.
V rámci dištančnej úlohy študent navrhne a v aplikácii Microsoft Word vytvorí dokument vo forme elektronického pracovného zošita použitím šablóny a aplikovaním obsahových ovládacích prvkov a prvkov ActiveX – textové pole, rozbaľovacie pole, rozbaľovací zoznam, začiarkovacie pole, tlačidlo voľby možností, príkazové tlačidlo – využiteľného v intenciách vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí tabuľku fiktívneho hodnotenia žiakov v rámci vedomostných, respektíve športových aktivít realizovaných v školách alebo v školských zariadeniach v rozsahu najmenej 20 riadkov a 10 stĺpcov, kde budú využité funkcie tabuľkovej aplikácie Microsoft Excel v intenciách náročnosti vysvetľovanej problematiky.
V rámci dištančnej úlohy študent formátuje tabuľku fiktívneho hodnotenia žiakov v rámci vedomostných/športových aktivít, pričom aplikuje rôzne podmienky a techniky podmieneného formátovania záznamov tabuľky v intenciách náročnosti vysvetľovanej problematiky.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí tri rôzne grafické vizualizácie dát z tabuľky predchádzajúcej dištančnej úlohy, v ktorej spracoval dosiahnuté hodnotenia v rámci vedomostných/ športových aktivít realizovaných v školách alebo v školských zariadeniach. Grafickú vizualizáciu doplnia o názov grafu, názvy osí, ako aj o ďalšie parametre grafu podľa vlastného uváženia v kontexte čitateľnosti grafu.
V rámci dištančnej úlohy študent aplikuje rozšírený filter na tabuľku z predchádzajúcej dištančnej úlohy pre zobrazenie mena žiaka a dosiahnutého hodnotenia v rámci realizovaných vedomostných/ športových aktivít v školách alebo školských zariadeniach a vyfiltruje na iné miesto v rámci toho istého hárku/zošita pri definovaní konkrétnych filtračných podmienok (napríklad dosiahnutého hodnotenia pod/nad stanovenú hodnotu, atď.).
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí prostredníctvom aplikácie Microsoft Sway obsahovo originálnu, dynamickú a pre cieľovú skupinu žiakov vizuálne pôsobivú prezentáciu učebnej problematiky podľa vlastného uváženia v intenciách školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ. Cieľom prezentácie, ktorú bude študent realizovať je poňať ju celú multimediálne a súčasne pre cieľovú skupinu žiakov po obsahovej stránke atraktívne. Rozsah prezentácie v Microsoft Sway musí pozostávať z najmenej 25 prezentačných pohľadov – kariet s predmetným obsahom. Pre organizáciu prezentácie študent využite jej rozloženie do sekcií, podsekcií a vrstiev s cieľom zvýšenia prehľadnosti prezentovanej problematiky pre žiaka.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:
ZÁHOREC, J. (2021). Inovatívne digitálne riešenia v školskej edukácii žiakov. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 141 strán, ISBN 978-80-223-5121-8. [Vyšlo ako elektronická publikácia]
ZÁHOREC, J., BREČKA, P. (2021). Uplatnenie platformy SMART Learning Suite v oblasti tvorby edukačných aktivít. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 129 strán, ISBN 978-80-223-5127-0 [Vyšlo ako elektronická publikácia]
Záhorec, J., HAŠKOVÁ, a., mUNK, m. (2020). Digitálna gramotnosť učiteľov v kontexte ich profesijnej prípravy. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 305 strán, ISBN 978-80-223-4882-9
BREČKA, P. (2014). Interaktívne tabule v technickom vzdelávaní. IRIS, 140 s., ISBN: 978-80-8153-024-1

ŠTRBO, M. (2018). Tvorba prezentácií. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 45 s., ISBN 978-80-568-0179-6
Základný študijný text k vzdelávaciemu obsahu disciplíny Digitálne technológie 1 bude študentom pravidelných časových intervaloch sprístupňovaný v elektronickej forme prostredníctvom univerzitného LMS Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Seminár sa realizuje v počítačovej učebni, každý študent má k dispozícii počítač, počet študentov v jednej skupine – max. 15.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 228

A	ABS	B	C	D	E	FX
42,11	0,0	22,37	9,65	3,51	7,02	15,35

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ján Záhorec, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex002/22	Digitálne technológie 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13h seminár / za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta (externá forma)
Výučba: 13 hodín, riadené samoštúdium: 9 hodín
Realizácia 1 čiastkovej (dištančnej) úlohy: 8 hodín x 6 (dištančných úloh) = 48 hodín
Príprava na priebežné hodnotenie (vypracovanie semestrálneho projektu)= 20 hodín
Celková pracovná záťaž študenta: 13sS (3 kredity) = 90 hodín
Vyučovacie metódy
Monologické metódy – prednáška, výklad učiva,
Dialogické metódy – rozhovor, diskusia
Riadené samoštúdium – spracovanie čiastkových úloh podľa zadania lektora v priebehu semestra a ich odovzdanie v elektronickej podobe v stanovenej lehote, ktoré vyučujúci priebežne kontroluje a hodnotí

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na úspešné absolvovanie predmetu: Predmet je ukončený hodnotením, váha priebežného a záverečného hodnotenia je 100/0
aktívna účasť na seminároch realizovaných prezenčnou aj dištančnou metódou výučby;
spracovanie čiastkových (dištančných) výstupov/úloh podľa zadania lektora v priebehu semestra z vybraných tematických okruhov a ich odovzdanie v elektronickej podobe v stanovenej lehote, ktoré vyučujúci priebežne kontroluje a hodnotí, tvorí 80 % z celkovej dosiahnuteľnej hodnoty bodov; Odovzdanie čiastkových úloh je podmienkou udelenia kreditov;
vypracovanie semestrálneho projektu – študent na konci semestra vypracuje prostredníctvom cloudového nástroja Prezi Present originálnu a vizuálne pôsobivú prezentáciu vzdelávacieho obsahu vybraného vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK; Štruktúru prezentácie je potrebné koncipovať na základe niektorej zo šablón z knižnice prispôsobiteľných šablón podporovaných aplikáciou Prezi Present; Osobná prezentácia vytvoreného projektu v Prezi pred celou študijnou skupinou; Úspešné realizácia a obhájenie projektu tvorí 20 % z celkovej dosiahnuteľnej hodnoty bodov a je podmienkou udelenia kreditov.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre úspešné absolvovanie vzdelávacieho predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Výsledky vzdelávania a prenositeľné kompetencie
Cieľom vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 1 je rozvíjať u študentov študijných programov učiteľského zamerania na Pedagogickej fakulte UK (ďalej len PdF UK) digitálne zručnosti o spôsobilosť efektívne využívať patričný diapazón didaktických softvérových aplikácií v kontexte koncepcie návrhu a tvorby interaktívnych edukačných aktivít, vedomostných kvízov a úloh, elektronických portfólií, pôsobivých didaktických prezentácií, nových interaktívnych foriem učebného materiálu a ďalšej pedagogickej/školskej dokumentácie využiteľných v intenciách ich budúcej pedagogickej profesie na jednotlivých stupňoch regionálneho školstva SR.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 1 má spôsobilosti a digitálne zručnosti efektívne využívať nástroje softvérovej aplikácie SMART Notebook a cloudového prostredia SMART Lumio cestou tvorby gamifikačných edukačných/kvízových aktivít, pútavých prezentácií vzdelávacieho obsahu a nových interaktívnych foriem učebného materiálu

podporujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov zúčastnených na vyučovacej hodine v školskej učebni, alebo v domácich podmienkach v prípade realizácie dištančného/hybridného vzdelávania.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny má taktiež spôsobilosti a digitálne zručnosti v oblasti návrhu a tvorby myšlienkových máp prostredníctvom nástrojov softvérovej aplikácie Mindomo (resp. FreeMind, XMind) uplatniteľných vo výchovno-vzdelávacích aktivitách realizovaných v školách a školských zariadeniach u cieľovej skupiny intaktných žiakov, ako aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s cieľom zlepšenia ich komunikačných zručností a kritického myslenia.
Absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 1 študent nadobúda profesijné digitálne kompetencie v oblasti koncepcie návrhu a tvorby pôsobivých nelineárnych prezentácií a interaktívnych prezentácií vzdelávacieho obsahu realizovaných prostredníctvom aplikácie Prezi Present cloudovej platformy Prezi cestou vyjadrovania vlastných vizuálnych predstáv využiteľných pri vlastnej pedagogickej činnosti v školách alebo školských zariadeniach.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 1 má v neposlednom rade spôsobilosti a digitálne zručnosti efektívne využívať cloudovú platformu Microsoft 365 s akcentom na softvérové aplikácie Sway, Word a Excel cestou tvorby doplnkových učebných materiálov pre potreby školského vyučovania a vedenia príslušnej pedagogickej dokumentácie. Študent zvláda základné možnosti využitia online komunikačnej platformy Microsoft Teams uplatniteľnej v rámci realizácie dištančnej formy vzdelávania na úrovni regionálneho školstva.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:
Obsah vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 1 je rozdelený do štyroch tematických okruhov a príslušných čiastkových tém tak, aby bolo zabezpečené dosiahnutie stanovených partikulárnych cieľov vzdelávania. Obsahová štruktúra vzdelávacej disciplíny je koncipovaná tak, aby študent kontinuálne rozvíjal svoje didakticko-technologické kompetencie v oblasti vybraných didaktických softvérových aplikácií absolvovaním vzdelávacích tém organizovaných prezenčnou a dištančnou formou a súčasne posilňoval svoju odbornú prípravu v predmetnej oblasti.
Z dôvodu rýchleho vývoja nového didaktického softvéru využiteľného v pedagogickom procese sa konkrétna obsahová štruktúra disciplíny môže prispôsobovať aktuálnym požiadavkám praxe i študentov.
Uplatnenie softvérovej aplikácie SMART Notebook a cloudového prostredia SMART Lumio v edukačnom procese
Rozvíjame profesijné digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne využívať nástroje desktopovej aplikácie SMART Notebook a cloudového prostredia SMART Lumio cestou tvorby gamifikačných edukačných/kvízových aktivít, pútavých prezentácií vzdelávacieho obsahu a nových interaktívnych foriem učebného materiálu podporujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov (vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami) zúčastnených na vyučovacej hodine v školskej učebni, alebo v domácich podmienkach v prípade realizácie dištančného/hybridného vzdelávania;
Nadobúdame digitálne zručnosti v práci s nástrojom SMART response 2 podporovaného desktopovou aplikáciou SMART Notebook a cloudovým prostredím SMART Lumio v kontexte tvorby vedomostných otázok typu – výber jednej správnej odpovede z viacerých alternatív odpovedí, výber viacerých správnych odpovedí z viacerých alternatív odpovedí, výber odpovede typu Áno/Nie, otázky s voľnou formou odpovede – v rámci testových relácií určených na preverovanie vedomostí žiakov regionálneho školstva SR;
Osvojujeme si metodiku aplikovania vedomostných testov sprostredkovaných žiakom prostredníctvom aplikácie SMART response 2 v rámci desktopovej aplikácie SMART Notebook a gamifikačných aktivít podporovaných cloudovým prostredím SMART Lumio do procesu školského vyučovania predmetov na nižšom/vyššom sekundárnom stupni vzdelávania;

Posilňujeme profesijné digitálne kompetencie v oblasti práce s komplexnými interaktívnymi riešeniami využiteľnými vo vzdelávacích situáciách s akcentom na interaktívnu tabuľu SMART Board.
Témy:
Základné funkcie a kalibrácia interaktívneho dotykového displeja/tabule SMART Board; Symptómy, príčiny a riešenia niektorých problémov vzniknutých pri používaní interaktívneho dotykového displeja/tabule SMART Board; Inštalácia a aktualizácia desktopovej aplikácie SMART Notebook; Vytvorenie virtuálnej triedy učiteľa v platforme SMART;
Vytváranie a editácia objektov v prostredí aplikácie SMART Notebook; Využitie základných nástrojov pre podporu prezentácie spracovávaného obsahu; Práca s multimediálnym obsahom zo SMART Galérie; Zdieľanie vlastného obsahu na webových stránkach SMART Exchange; Pridávanie odkazov k externým edukačným zdrojom; Pridávanie zvuku do objektov, Animácia objektov; Používanie a zdieľanie vlastného obsahu; Uplatňovanie grafického obsahu z iných softvérových aplikácií – import a úprava objektov; Uplatňovanie objektov z Lesson Activity Toolkit 2.0; Vytváranie gamifikačných aktivít v SMART Lab; SMART Response 2 – tvorba a administrácia vedomostných testov/kvízov;
Princípy gamifikácie; Gamifikačné prvky vo vzdelávacom obsahu; Niektoré výsledky exaktných štúdií aplikovania gamifikácie vo vzdelávaní; Uplatnenie gamifikácie vo vzdelávaní na základnej a strednej škole; Ukážky gamifikačných aktivít používaných pri výučbe prírodovedných, spoločenskovedných, umelecko-výchovných a odborných vzdelávacích disciplín.
Prihlásenie sa učiteľa/žiaka do účtu cloudovej platformy SMART Lumio; Správa knižnice edukačných aktivít; Vytváranie gamifikačných aktivít v SMART Lumio – SMART Lesson Activity Builder (Lab); Editácia aktivít v režime úprav; Sprístupnenie aktivít žiakom – režim doručenia; Možnosti zdieľania gamifikačných aktivít;
Nastavenie a prevod stránky lekcie na aktivitu formátu Podklady (Handout) alebo Spoločný pracovný priestor (Workspace); Pracujeme s preddefinovanými grafickými šablónami aktivít využiteľnými pri aktivizácii nadobudnutých vedomostí žiakov, pri dopytovaní na vedomosti žiakov alebo pri uvažovaní; Zdieľanie lekcií s vytvorenými edukačnými podkladmi so študentmi v SMART Lumio.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí súbor interaktívnych vzdelávacích/kvízových aktivít a digitálneho prezentačného materiálu pre cieľovú skupinu žiakov s efektívnym využitím, pokiaľ možno najširšieho diapazónu preberaných nástrojov, objektov, predpripravených šablón, pokročilých funkcií, nastavení a vlastností podporovaných autorským prostredím SMART Notebook v rozsahu najmenej 10 prezentačných stránok/aktivít. Do sprievodného dokumentu (osobitného súboru formátu *.docx) k vytvoreným prezentačným materiálom a edukačným aktivitám uložených vo formáte *.notebook študent uvedie metodiku ich začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí súbor 10 gamifikačných edukačných/kvízových aktivít pre cieľovú skupinu žiakov s efektívnym využitím predpripravených šablón a nástrojov cloudového prostredia SMART Lumio. Podmienkou je, aby každý typ gamifikačnej aktivity sa vo vytvorenom súbore aktivít vyskytoval iba jedenkrát. Do sprievodného dokumentu (osobitného súboru formátu *.docx) k vytvoreným gamifikačným edukačným/kvízovým aktivitám uložených študent uvedie metodiku ich aplikovania do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí súbor 3 strán s predpripraveným obsahom konvertovateľným do aktivít formátu Podklady (Handout) a súbor 3 strán s predpripraveným obsahom konvertovateľným do aktivít formátu Spoločný pracovný priestor (Workspace). Do sprievodného dokumentu (osobitného súboru formátu *.docx) k vytvoreným aktivitám formátu Podklady (Handout) a Spoločný pracovný priestor (Workspace) uložených v cloude SMART Lumio

študent uvedie metodiku ich aplikovania do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
Tvorba a využívanie myšlienkových máp v edukačnom procese s podporou digitálnych riešení
Rozvíjame profesijné digitálne kompetencie o spôsobilosť v oblasti návrhu a tvorby myšlienkových máp prostredníctvom nástrojov softvérovej aplikácie Mindomo (resp. FreeMind/XMind), využiteľných vo vlastných výchovno-vzdelávacích aktivitách realizovaných v školách a školských zariadeniach u cieľovej skupiny intaktných žiakov, ako aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s cieľom zlepšenia komunikačných zručností a kritického myslenia;
Osvojujeme si metodiku aplikovania myšlienkových máp sprostredkovaných žiakom prostredníctvom aplikácie Mindomo (resp. FreeMind/XMind) do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Témy:
Vysvetlenie terminológie z oblasti myšlienkového/pojmového mapovania; Desktopové/cloudové softvérové aplikácie určené na tvorbu myšlienkových máp v edukačnom procese na ZŠ/SŠ; Funkcie a typy myšlienkových máp; Princípy a zásady tvorby myšlienkových máp; Možnosti využitia myšlienkových máp v procese prípravy na vyučovanie i priamo na vyučovaní; Oboznámenie sa s užívateľským prostredím softvérovej aplikácie Mindomo (resp. FreeMind/XMind);
Štruktúrovanie myšlienkovej mapy; Vkladanie, editácia a formátovanie uzlov; Vytváranie a formátovanie vetiev; Zašifrovaný uzol; Editovanie viacriadkových uzlov; Tvorba obrázkových uzlov; Presúvanie/kopírovanie uzlov a ich skupín v mape; Vkladanie poznámok k uzlom; Spájanie uzlov lokálnymi linkami – nezávislé prepájanie myšlienok; Hypertextové prepojenia uzlov na externé informačné zdroje – odkazy v uzloch vedúce k externým zdrojom (web) alebo k miestnym súborom na lokálnom disku počítača; Import obsahu do myšlienkovej mapy; Export mapy do výstupu rôznych formátov; Textové vyhľadávanie v podsieti aktuálneho uzla; Myšlienkové mapy a ich využitie pri práci so žiakmi so ŠVVP.
V rámci dištančnej úlohy študent navrhne a vytvorí jednu myšlienkovú mapu z ľubovoľnej tematickej oblasti školského vyučovania predmetov na ZŠ/SŠ. Zameranie myšlienkovej mapy by malo byť situované do učebnej problematiky podľa vlastného uváženia spadajúcej do vzdelávacieho obsahu vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK. V myšlienkovej mape budú aplikované nástroje a funkcie prostredia aplikácie Mindomo (resp. FreeMind/XMind) v intenciách náročnosti vysvetľovanej problematiky. Študent v stručnej písomnej podobe zdôvodní výber spracovaného obsahu/témy do formy myšlienkovej mapy, ich funkčnosť a využitie vo svojej výchovno-vzdelávacej činnosti.
Vytváranie nelineárnych prezentácií vzdelávacieho obsahu prostredníctvom prezentačnej platformy Prezi podporujúcich výklad učiteľa a systematizáciu poznatkov žiakov
Nadobúdame profesijné digitálne kompetencie v oblasti koncepcie návrhu a tvorby pôsobivých nelineárnych prezentácií vzdelávacieho obsahu realizovaných prostredníctvom aplikácie Prezi Present cloudovej platformy Prezi uplatniteľných pri vlastnej pedagogickej činnosti;
Osvojujeme si metodiku aplikovania prezentácie vzdelávacieho obsahu sprostredkovanej žiakom prostredníctvom aplikácie Prezi Present do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Témy:
Predstavenie softvérového nástroja Prezi Present ako prezentačnej platformy – tvorba trendových, efektívnych prezentácií; Vysvetlenie a spresnenie používaných pojmov z oblasti tvorby didaktických prezentácií v prostredí Prezi Present; Možnosti využitia prezentačnej aplikácie Prezi Present pri príprave a tvorbe podporných edukačných materiálov efektívne využiteľných pri vedení výučby vlastného predmetu; Uvedenie ukážok prezentácií používaných pri výučbe prírodovedných, spoločenskovedných, umelecko-výchovných a odborných vzdelávacích disciplín;

Názorné porovnanie rozdielností medzi prezentáciami klasickými (Microsoft PowerPoint) a dynamickými (Prezi Present);
Teoretické východiská prípravy prezentácie a systému výberu prezentovaných informácií; Základné kroky postupu pri tvorbe didaktických prezentácií v Prezi Present; Funkcionalita online prezentačného nástroja Prezi Present; Tvorba dynamickej prezentácie v Prezi Present – práca s textovými a grafickými objektmi; Vytváranie štruktúr tém/podtém, zmena poradia tém/podtém, Vytvorenie efektu hĺbky a rotácie; Vkladanie ďalšieho grafického vizuálu do prezentácie v Prezi Present; Práca v režime úprav hlavných tém, podtém a ďalšieho prezentačného obsahu; Vytváranie vizuálnych efektov a animácií objektov prezentácie;
Využitie šablón – zmena dizajnu – farby, pozadie, fonty; Vkladanie zvukovej stopy na pozadie jednotlivých tém/podtém, celej prezentácie; 3D prezentácie; Importovanie a úprava PowerPoint prezentácií v Prezi Present; Zdieľanie prezentácie s inými užívateľmi, zdieľanie na sociálnych sieťach, na webových portáloch; Export prezentácie do formátu *.pdf a Portable Prezi (na prezentovanie off-line); Možnosti exportu a veľkosť prezentácie; Práca s aplikáciou Prezi Present v režime off-line.
V rámci dištančnej úlohy študent prostredníctvom prezentačného nástroja Prezi Present vytvorí originálnu didaktickú a pre cieľovú skupinu žiakov vizuálne pútavú prezentáciu vzdelávacieho obsahu. Zameranie prezentácie by malo byť situované do učebnej problematiky podľa vlastného uváženia spadajúcej do vzdelávacieho obsahu vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK. Prezentácia bude v rozsahu najmenej 30 prezentačných pohľadov (= tém na najvyššej hierarchickej úrovni, podtém na nižších hierarchických úrovniach a stránok štruktúry zásobník) do minimálnej hierarchickej hĺbky vnorenia tri.
Využitie platformy Microsoft 365 v pedagogickej činnosti učiteľa
Rozvíjame profesijné digitálne kompetencie v oblasti koncepcie návrhu a tvorby responzívnych prezentácií s edukačným obsahom a akcentom na cloudové riešenie Microsoft Sway využiteľné vo výchovno-vzdelávacích aktivitách realizovaných v školách alebo školských zariadeniach;
Osvojujeme si metodiku aplikovania prezentácie vzdelávacieho obsahu sprostredkovanej žiakom prostredníctvom aplikácie Microsoft Sway do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Zdokonaľujeme profesijné digitálne zručnosti o spôsobilosť efektívne využívať diapazón formulárových ovládacích prvkov obsahu a prvkov ActiveX aplikácie Microsoft Word pri tvorbe interaktívnych pracovných listov, testov a doplnkových učebných materiálov pre žiakov alebo ďalších dokumentov triednej agendy využiteľných v intenciách pedagogickej činnosti;
Osvojujeme si metodiku aplikovania interaktívnych pracovných listov sprostredkovaných žiakom prostredníctvom aplikácie Microsoft Word do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Rozvíjame profesijné digitálne zručnosti vo vytváraní rozsiahlych dokumentov (ako napr. listov, pozvánok, štítkov) prostredníctvom nástroja hromadná korešpondencia využiteľných v rámci vedenia príslušnej pedagogickej dokumentácie;
Rozvíjame profesijné digitálne zručnosti v tvorbe štatistických výpočtov, zložených výrazov s použitím funkcií na zisťovanie podmienenej početnosti, súčtu, alebo aritmetického priemeru a techník adresovania súvislých a nesúvislých oblastí vo výrazoch/funkciách využiteľných v rámci tabelovaného spracovania údajov triednej agendy (hodnotenia žiakov v rámci vedomostných, respektíve športových aktivít) podporovaných aplikáciou Microsoft Excel;
Zdokonaľujeme profesijné kompetencie o spôsobilosť efektívneho aplikovania pokročilých podmienok a techník podmieneného formátovania záznamov tabuľky pomocou funkcií;
Rozširujeme digitálne zručnosti o spôsobilosť efektívne aplikovať nástroj rozšíreného filtrovania rozsiahlych tabelovaných údajov pomocou definovania zložených logických podmienok (AND/

OR), zástupných symbolov (*, ?) a funkcie Subtotal využiteľnej v rámci vedenia príslušnej pedagogickej dokumentácie;
Rozvíjame profesijné digitálne zručnosti vo vytváraní kumulatívnych grafických vizualizácií tabelovaných údajov v kontexte zmeny atribútov jednotlivých prvkov grafu;
Aplikujeme ďalšie vybrané nástroje cloudovej platformy Microsoft 365 s akcentom na softvérovú aplikáciu Microsoft Teams využiteľnú učiteľom v rámci vedenia online vzdelávacej činnosti.
Témy:
Základný teoretický úvod do cloudových riešení Microsoft;
Prezentačná platforma Sway – tvorba interaktívnych školských materiálov (portfólií), pôsobivých prezentácií vzdelávacieho obsahu; Ďalšie možnosti praktického využitia Microsoft Sway vo výchovno-vzdelávacích aktivitách; Koncepcia tvorby multimediálnych responzívnych prezentácií; Tvorba nového Sway, tvorba Sway importovaním existujúceho súboru/prezentácie, tvorba Sway na základe šablóny; Členíme obsah prezentácie; Možnosti vkladania a formátovania podporovaného vizuálu prostredníctvom kariet; Zoskupujeme multimediálny obsah; Ovplyvňujeme vzhľad prezentácie; Zmena rozloženia obsahu; Prispôsobenie konkrétnych elementov štýlu prezentácie; Export prezentácie vo formáte *.pdf/*.docx; Ďalšie možnosti nastavenia prezentácie vo Sway; Zdieľame výstup Sway z osobného konta Microsoft; Zdieľame výstup Sway z konta prideleného vzdelávacou organizáciou;
Úprava rozsiahlych textových dokumentov v prostredí aplikácie Microsoft Word – štandardné nastavenia; Používanie tabulátorov; Textové bloky; Stĺpce; Objekty v texte – editor rovníc; Tabuľky v texte; Úprava dokumentu pomocou štýlu; Vytvorenie vlastného a úprava existujúceho štýlu. Revízia dokumentu. Definícia pojmov sekcia a referencia a možnosti ich používania; Revízia dokumentu a jej využitie pri písaní semestrálnych a kvalifikačných prác; Štruktúrovanie dokumentu – delenie dokumentu na sekcie, typy zlomov sekcií, nastavenia strany v sekciách, tvorenie hlavičky a päty v dokumente rozdelenom na sekcie; Možnosti využitia štruktúrovaného dokumentu v rámci agendy pedagogického zamestnanca; Tvorba referencií – automatická tvorba obsahu, nastavenie obsahu, formátovanie obsahu, číslovanie obrázkov a tabuliek, tvorba zoznamu tabuliek a obrázkov, poznámky pod čiarou a koncové poznámky, krížové odkazy, citácie a zoznam použitej literatúry, tvorenie registra dokumentu; Tvorenie šablón – význam dokumentu typu šablóna. Elektronické formuláre – čo sú to formulárové prvky a aký je ich rozdiel oproti ActiveX prvkom, nastavenia formulárových prvkov, ActiveX prvok a jeho nastavenie, Zabezpečenie formulára; Aplikácia získaných skúseností a zručností práce s textovým editorom Microsoft Word pri vytváraní dokumentov využiteľných pri vlastnej pedagogickej činnosti; Vytváranie rozsiahlych dokumentov – listov, pozvánok, štítkov – prostredníctvom nástroja hromadná korešpondencia využiteľných v rámci vedenia príslušnej pedagogickej dokumentácie.
Práca s tabelovanou podobou dát v prostredí aplikácie Microsoft Excel; Vkladanie údajov do buniek; Preddefinovaný a vlastný formát údajov; Práca s bunkami – presun, vystrihovanie, kopírovanie; Hromadné napĺňanie údajov a tvorba výrazov/vzorcov; Aplikovanie elementárnych funkcií; Úprava parametrov funkcií; Úprava vzhľadu tabuľky; Triedenie tabelovaných údajov; Zoznamy dát – tvorba vlastných zoznamov; Navýšenie hodnoty. Zaokrúhlenie (Round); Absolútne a relatívne adresovanie buniek; Skrývanie hodnôt tabuľke; Poznámky v bunkách; Práca s rozsiahlymi údajmi – automatický a rozšírený filter údajov, funkcia Subtotal; Operácie medzi hárkami; Podmienené formátovanie údajov tabuľky; Pokročilejšie funkcie – If, Count, CountIf, SumIf, SumIfS, AverageIfS; Kontingenčná tabuľa; Vyhľadávacie funkcie; Tvorba formulárov.
Zoznamujeme sa s prostredím online komunikačnej platformy Microsoft Teams; Vytváranie tímov; Tvorba čistého tímu v MS Teams; Tvorba tímov z existujúceho tímu a základná úprava tímu; Vytvorenie tímu zo Skupiny Office 365; Nastavenie a správa tímov; Správa členov tímu; Hromadná správa tímov; Hosť v tíme Trieda; Pozvánka od MS Teams; Kanály; Karty; Vytvárame svoju prvú online vyučovaciu hodinu; Vytvorenie odkazu na vyučovaciu hodinu; Pripojenie žiakov na online

hodinu; Priebeh hodiny s MS Teams; Príprava osnovy hodiny; Prezentovanie v MS Teams; Nástroje dostupné v priebehu realizácie online výučby na strane žiaka/učiteľa (napr. panel konverzácia; hlásenie sa o slovo; stiahnutie zoznamu účastníkov, atď.); Poznámky z predmetu – poznámkový blok; Nahrávanie súborov s edukačným obsahom; Vytvorenie zdieľaného súboru pre žiakov/ študentov vo virtuálnej triede; Vytvorenie kvízu; Hodnotenie kvízu, Nastavenie kvízu.
V rámci dištančnej úlohy študent navrhne a v aplikácii Microsoft Word vytvorí dokument vo forme elektronického pracovného zošita použitím šablóny a aplikovaním obsahových ovládacích prvkov a prvkov ActiveX – textové pole, rozbaľovacie pole, rozbaľovací zoznam, začiarkovacie pole, tlačidlo voľby možností, príkazové tlačidlo – využiteľného v intenciách vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí tabuľku fiktívneho hodnotenia žiakov v rámci vedomostných, respektíve športových aktivít realizovaných v školách alebo v školských zariadeniach v rozsahu najmenej 20 riadkov a 10 stĺpcov, kde budú využité funkcie tabuľkovej aplikácie Microsoft Excel v intenciách náročnosti vysvetľovanej problematiky.
V rámci dištančnej úlohy študent formátuje tabuľku fiktívneho hodnotenia žiakov v rámci vedomostných/športových aktivít, pričom aplikuje rôzne podmienky a techniky podmieneného formátovania záznamov tabuľky v intenciách náročnosti vysvetľovanej problematiky.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí tri rôzne grafické vizualizácie dát z tabuľky predchádzajúcej dištančnej úlohy, v ktorej spracoval dosiahnuté hodnotenia v rámci vedomostných/ športových aktivít realizovaných v školách alebo v školských zariadeniach. Grafickú vizualizáciu doplnia o názov grafu, názvy osí, ako aj o ďalšie parametre grafu podľa vlastného uváženia v kontexte čitateľnosti grafu.
V rámci dištančnej úlohy študent aplikuje rozšírený filter na tabuľku z predchádzajúcej dištančnej úlohy pre zobrazenie mena žiaka a dosiahnutého hodnotenia v rámci realizovaných vedomostných/ športových aktivít v školách alebo školských zariadeniach a vyfiltruje na iné miesto v rámci toho istého hárku/zošita pri definovaní konkrétnych filtračných podmienok (napríklad dosiahnutého hodnotenia pod/nad stanovenú hodnotu, atď.).
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí prostredníctvom aplikácie Microsoft Sway obsahovo originálnu, dynamickú a pre cieľovú skupinu žiakov vizuálne pôsobivú prezentáciu učebnej problematiky podľa vlastného uváženia v intenciách školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ. Cieľom prezentácie, ktorú bude študent realizovať je poňať ju celú multimediálne a súčasne pre cieľovú skupinu žiakov po obsahovej stránke atraktívne. Rozsah prezentácie v Microsoft Sway musí pozostávať z najmenej 25 prezentačných pohľadov – kariet s predmetným obsahom. Pre organizáciu prezentácie študent využite jej rozloženie do sekcií, podsekcií a vrstiev s cieľom zvýšenia prehľadnosti prezentovanej problematiky pre žiaka.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:
ZÁHOREC, J. (2021). Inovatívne digitálne riešenia v školskej edukácii žiakov. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 141 strán, ISBN 978-80-223-5121-8. [Vyšlo ako elektronická publikácia]
ZÁHOREC, J., BREČKA, P. (2021). Uplatnenie platformy SMART Learning Suite v oblasti tvorby edukačných aktivít. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 129 strán, ISBN 978-80-223-5127-0 [Vyšlo ako elektronická publikácia]
Záhorec, J., HAŠKOVÁ, a., mUNK, m. (2020). Digitálna gramotnosť učiteľov v kontexte ich profesijnej prípravy. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 305 strán, ISBN 978-80-223-4882-9
BREČKA, P. (2014). Interaktívne tabule v technickom vzdelávaní. IRIS, 140 s., ISBN: 978-80-8153-024-1

ŠTRBO, M. (2018). Tvorba prezentácií. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 45 s., ISBN 978-80-568-0179-6
Základný študijný text k vzdelávaciemu obsahu disciplíny Digitálne technológie 1 bude študentom pravidelných časových intervaloch sprístupňovaný v elektronickej forme prostredníctvom univerzitného LMS Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Seminár sa realizuje v počítačovej učebni, každý študent má k dispozícii počítač, počet študentov v jednej skupine – max. 15.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 228

A	ABS	B	C	D	E	FX
42,11	0,0	22,37	9,65	3,51	7,02	15,35

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ján Záhorec, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex012/22	Digitálne technológie 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).
aktívna účasť na seminároch realizovaných prezenčnou aj dištančnou metódou výučby;
spracovanie čiastkových (dištančných) výstupov/úloh podľa zadania lektora v priebehu semestra z vybraných tematických okruhov a ich odovzdanie v elektronickej podobe v stanovenej lehote, ktoré vyučujúci priebežne kontroluje a hodnotí, tvorí 80 % z celkovej dosiahnuteľnej hodnoty bodov; Odovzdanie čiastkových úloh je podmienkou udelenia kreditov;
vypracovanie semestrálneho projektu – študent na konci semestra vypracuje prostredníctvom cloudového nástroja Prezi Video originálnu a vizuálne pôsobivú videoprezentáciu vzdelávacieho obsahu vybraného vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK; Štruktúru videoprezentácie je potrebné koncipovať na základe prezentácie vytvorenej v softvérovej aplikácii Prezi Present; Osobná prezentácia vytvoreného projektu v Prezi pred celou študijnou skupinou; Úspešné realizácia a obhájenie projektu tvorí 20 % z celkovej dosiahnuteľnej hodnoty bodov a je podmienkou udelenia kreditov.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre úspešné absolvovanie vzdelávacieho predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPg/B-VUZex002/22 - Digitálne technológie 1

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na seminároch, na ktorých študenti riešia praktické úlohy, ktoré vyučujúci priebežne kontroluje a hodnotí, tvorí 70 % bodov. Na záver semestra študenti vypracujú projekt na zadanú tému, ktorý budú prezentovať pred celou študijnou skupinou. Projekt bude hodnotiť vyučujúci aj študenti. Hodnotenie projektu tvorí 30 % celkového hodnotenia. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 92 %, na získanie hodnotenia B najmenej 84 %, na hodnotenie C najmenej 76 %, na hodnotenie D najmenej 68 % a na hodnotenie E najmenej 60 %.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:
Cieľom vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 2 je rozvíjať u študentov študijných programov učiteľského zamerania na Pedagogickej fakulte UK (ďalej len PdF UK) digitálne zručnosti v oblasti práce s vybranými softvérovými (desktopovými aj cloudovými) didaktickými aplikáciami a vedieť ich efektívne aplikovať v intenciách svojej budúcej pedagogickej profesie.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 2 má spôsobilosti a pokročilé digitálne zručnosti efektívne využívať nástroje softvérovej aplikácie ActivInspire a cloudového prostredia ClassFlow cestou tvorby gamifikačných edukačných/kvízových aktivít, pútavých prezentácií vzdelávacieho obsahu a nových interaktívnych foriem učebného materiálu podporujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov zúčastnených na vyučovacej hodine v školskej učebni, alebo v domácich podmienkach v prípade realizácie dištančného/hybridného vzdelávania.
Absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 2 študent nadobúda pokročilé profesijné digitálne kompetencie v oblasti koncepcie návrhu a tvorby interaktívnych videoprezentácií vzdelávacieho obsahu realizovaných prostredníctvom aplikácie Prezi Present a Prezi Video cloudovej platformy Prezi cestou vyjadrovania vlastných vizuálnych predstáv využiteľných pri vlastnej pedagogickej činnosti v školách alebo školských zariadeniach.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny nadobúda spôsobilosti a pokročilé digitálne zručnosti v oblasti koncepcie návrhu, tvorby a administrovania (gamifikačných) kvízových a edukačných aktivít a vedomostných hier s dynamickými prvkami vytvorených prostredníctvom cloudového nástroja Socrative 2.0, Kahoot!, Wizer.me a Google Formuláre využiteľných vo vlastných

výchovno-vzdelávacích činnostiach realizovaných v školách a školských zariadeniach u cieľovej skupiny intaktných žiakov, ako aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 2 má v neposlednom rade spôsobilosti a pokročilé digitálne zručnosti v oblasti grafickej tvorby vektorovej graficky v prostredí cloudovej aplikácie Prezi Design pri realizácii pracovných aktivít pedagogického zamestnanca regionálneho školstva alebo jeho vlastného profesijného rozvoja.

Stručná osnova predmetu:
Obsah vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 2 je rozdelený do štyroch tematických okruhov a príslušných čiastkových tém tak, aby bolo zabezpečené dosiahnutie stanovených partikulárnych cieľov vzdelávania. Obsahová štruktúra vzdelávacej disciplíny je koncipovaná tak, aby študent kontinuálne rozvíjal svoje didakticko-technologické kompetencie v oblasti vybraných didaktických softvérových aplikácií absolvovaním vzdelávacích tém organizovaných prezenčnou a dištančnou formou a súčasne posilňoval svoju odbornú prípravu v predmetnej oblasti.
Z dôvodu rýchleho vývoja nového didaktického softvéru využiteľného v pedagogickom procese sa konkrétna obsahová štruktúra disciplíny môže prispôsobovať aktuálnym požiadavkám praxe i študentov.
Uplatnenie softvérovej aplikácie ActivInspire a cloudového prostredia ClassFlow v edukačnom procese
Osvojujeme si princíp a metodiku práce s vybranými (Promethean World Ltd) digitálnymi didaktickými prostriedkami určenými pre podporu interaktívnej výučby predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ a SŠ;
Rozvíjame profesijné digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne využívať softvérové nástroje desktopovej aplikácie ActivInspire a cloudového prostredia ClassFlow cestou tvorby gamifikačných edukačných/kvízových aktivít, pútavých prezentácií vzdelávacieho obsahu a nových interaktívnych foriem učebného materiálu podporujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov (vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami) zúčastnených na vyučovacej hodine v školskej učebni, alebo v domácich podmienkach v prípade realizácie dištančného/ hybridného vzdelávania; V kontexte uvedenej činnosti sa od účastníka vzdelávania očakáva aj osvojenie si metodiky aplikovania vytvorených aktivít do školského vyučovania;
Nadobúdame vedomosti o desktopových digitálnych hlasovacích riešeniach a (trendových) cloudových aplikáciách určených na tvorbu vedomostných testov/kvízov aktuálne dostupných na trhu ako interaktívneho didaktického prostriedku výučby, výhodách a nevýhodách ich nasadzovania do procesu vyučovania v oblasti regionálneho školstva;
Nadobúdame digitálne zručnosti vo vytváraní, editovaní a správe vedomostných testov prostredníctvom hlasovacích relácií a podporovaných softvérovou aplikáciou ActivInspire a digitálnym hlasovacím zariadením ActivExpression2 podnecujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov na vyučovacej hodine; Využívame hlasovaciu reláciu ExpressPoll; využívame sprievodcu tvorby otázok pri vytváraní testových aktivít v stimulácii učiteľa; realizujeme prácu so sprievodcom sady otázok pre spracovanie vlastným tempom žiaka (hlasovacia relácia v stimulácii žiaka) v rámci vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania;
Osvojujeme si metodiku aplikovania vedomostných testov sprostredkovaných žiakom prostredníctvom aplikácie ActivInspire a digitálneho hlasovacieho zariadenia ActivExpression2 do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Rozvíjame zručnosti v štatistickom spracovaní výsledkov hlasovacích aktivít v rámci celej skupiny žiakov do predvádzacieho zošita aplikácie ActivInspire, ako aj ich exportu do aplikácie Microsoft Excel;
Posilňujeme profesijné digitálne kompetencie v oblasti práce s komplexnými interaktívnymi riešeniami využiteľnými vo vzdelávacích situáciách s akcentom na interaktívnu tabuľu ActivBoard.
Témy:

Návrh predvádzacích zošitov – možnosti nastavenia a prispôsobenia pracovného prostredia aplikácie ActivInspire; Hlavný panel nástrojov – demonštračný výklad pre zoznámenie sa s najčastejšie používanými nástrojmi – námety na ich využitie pri tvorbe interaktívneho vzdelávacieho obsahu; Režim anotácií na pracovnej ploche; Prehliadače v aplikácii ActivInspire; Export/Import (*.flipchart) predvádzacích zošitov; Spolupráca učiteľa a žiaka/študenta na tabuli – režim duálneho užívateľa;
Pridávanie ďalšieho grafického obsahu do predvádzacieho zošita v ActivInspire; Import a export balíčkov prostriedkov; Definovanie vlastností objektov; Používanie vrstiev a vrstvenia: slepá mapa, magický tunel, magický atrament – námety na ich využitie pri tvorbe vzdelávacích aktivít zameraných pre cieľovú skupinu žiakov; Pridávanie a odstraňovanie odkazov na prepojené externé súbory/internetové zdroje; Vytváranie a využívanie funkcií mriežok pri návrhu edukačných aktivít; Vytváranie interaktívnych predvádzacích zošitov – vytváranie kontajnerov; Práca s akciami; Námety na ich využitie vybraných akcií pri tvorbe interaktívnych materiálov využiteľných vo vyučovaní; Výhody používania profilov; Anotácia pracovnej plochy; Používanie nástrojov pracovnej plochy; Práce v režime duálneho užívateľa; Používanie matematických a konštrukčných nástrojov; Ukážky využitia matematických a konštrukčných nástrojov pri tvorbe interaktívnych materiálov využiteľných vo vzdelávacom procese;
Rozširujeme profesijné digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne aplikovať gamifikačné edukačné aktivity prostredníctvom preddefinovaných šablón – Triedenie do kategórií, Krížovka, Výučbové kartičky, Priraďovanie a Zoraďovanie položiek a ďalších šablón podporovaných cloudovou aplikáciou ClassFlow;
Aktuálne trendy v uplatňovaní digitálnych hlasovacích riešení pre školstvo; Technologický princíp digitálnych hlasovacích systémov; Možnosti využívania digitálnych hlasovacích systémov v školskom vyučovaní na ZŠ/SŠ; Metodika práce s digitálnym hlasovacím systémom; Digitálne hlasovacie riešenia – efektívna podpora skupinovej spolupráce v triedach stimulujúca proces učenia;
Využívame vo výučbe digitálny hlasovací systém ActivExpression2; Komponenty inteligentného digitálneho hlasovacieho riešenia; Registrácia hlasovacích zariadení ActivExpression2 v aplikácii ActivInspire; Prehliadač hlasovania; Typy hlasovacích relácií a testových otázok podporovaných softvérovou aplikáciou ActivInspire a hlasovacím zariadením ActivExpression2; Práca s výsledkami hlasovacej relácie v aplikácii ActivInspire – zobrazenie výsledkov v rôznych formátoch; Export výsledkov z nástroja ExpressPoll z pripravených otázok a zo sady otázok pre spracovanie vlastným tempom do aplikácie Microsoft Excel; Námety na edukačné aktivity a hry využívajúce hlasovacie zariadenia ActivExpression2 podporujúce aktivizáciu a pozornosť žiakov na vyučovacej hodine.
V rámci dištančnej úlohy študent v prostredí ActivInspire spracuje súbor pôsobivých vzdelávacích aktivít, vedomostných hier, pútavých prezentácií vzdelávacieho obsahu ako nových interaktívnych foriem učebného materiálu podporujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov na vyučovacej hodine. Pri koncepcii návrhu a vývoja úlohy študent využije pokiaľ možno najväčší diapazón dostupných nástrojov, funkcií, akcií a vlastností. V rámci vytvoreného predvádzacieho zošita v rozsahu najmenej 6 stránok sa v primárnej rovine od študenta očakáva využitie aktivity kontajner, magický atrament, magický tunel, nastavenia akcií a obmedzení na objekty, ako aj aplikovanie prezentačných nástrojov prostredia ActivInspire. Do sprievodného dokumentu (osobitného súboru formátu *.docx) k vytvoreným prezentačným materiálom a edukačným aktivitám uložených vo formáte *.flipchart študent uvedie metodiku ich začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí súbor 10 gamifikačných edukačných aktivít pre cieľovú skupinu žiakov s efektívnym využitím predpripravených šablón a nástrojov cloudového prostredia ClassFlow. Do sprievodného dokumentu (osobitného súboru formátu *.docx) k vytvoreným

gamifikačným aktivitám študent uvedie metodiku ich začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí prostredníctvom cloudového prostredia ClassFlow testovaciu aktivitu koncipovanú z 20 testových otázok podporovaných typov s potenciálnou možnosťou jej využitia vo vyučovaní učebnej problematiky predmetov svojho aprobačného zamerania u žiakov na ZŠ/SŠ.
Vytvárame videoprezentácie vzdelávacieho obsahu prostredníctvom cloudovej aplikácie Prezi Video
Rozvíjame profesijné digitálne kompetencie v oblasti návrhu a tvorby pôsobivých nelineárnych videoprezentácií vzdelávacieho obsahu realizovaných prostredníctvom aplikácie Prezi Present a Prezi Video cloudovej platformy Prezi cestou vyjadrovania vizuálnych predstáv uplatniteľných pri vlastnej pedagogickej činnosti;
Osvojujeme si metodiku aplikovania videoprezentácie vzdelávacieho obsahu sprostredkovanej žiakom prostredníctvom aplikácie Prezi Video do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Inovujeme didaktické prístupy k výchovno-vzdelávacím aktivitám realizovaných v školách alebo školských zariadeniach prostredníctvom pôsobivých nelineárnych videoprezentácií vytvorených v prostredí cloudovej platformy Prezi.
Témy:
Vytvárame videoprezentáciu v prostredí online editora Prezi Video úplne od začiatku prostredníctvom nástroja Quick record – výber vhodnej šablóny, vkladanie textového obsahu a ďalšieho grafického vizuálu; doplnenie videoprezentácie nahrávkou vlastného obrazu a zvuku;
Vytvárame videoprezentáciu v prostredí online editora Prezi Video prostredníctvom ponuky opakovane použiteľných videí zaznamenaných inými používateľmi aplikácie Prezi Video;
Vytvárame videoprezentáciu založenú na prezentácii Prezi Present; Pridanie sprievodného komentáru; Pridanie videa so sprievodným komentárom.
V rámci dištančnej úlohy študent prostredníctvom cloudovej platformy Prezi (Prezi Present a Prezi Video) vytvorí originálnu didaktickú a pre cieľovú skupinu žiakov vizuálne pútavú videoprezentáciu vzdelávacieho obsahu podľa vlastného výberu v rozsahu najmenej 20 prezentačných pohľadov, využiteľnú pri vyučovaní predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ.
Uplatnenie vybraných nástrojov webu 2.0 pre získavanie spätnej väzby v procese školského vyučovania na ZŠ/SŠ
Využívame vybrané softvérové nástroje webu 2.0 pre získavanie spätnej väzby od žiakov zúčastnených v procese školského vyučovania, prípade žiakov zaradených do dištančnej (online) formy výučby;
Rozširujeme vedomostný rámec v oblasti aplikovania gamifikácie (game-based learning) ako jednej z inovatívnych a aktivizujúcich metód uplatňovaných vo vzdelávacom procese na úrovni ZŠ;
Rozširujeme digitálne zručnosti o spôsobilosť efektívne využívať cloudovú aplikáciu Socrative 2.0 určenú na tvorbu a správu vedomostných/kvízových aktivít s cieľom získavania okamžitej spätnej väzby od žiakov zúčastnených na vyučovacej hodine v školskej učebni, alebo v domácich podmienkach v prípade realizácie dištančného/hybridného vzdelávania;
Osvojujeme si metodiku aplikovania vedomostných/kvízových aktivít sprostredkovaných žiakom prostredníctvom aplikácie Socrative 2.0 do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Rozširujeme profesijné digitálne kompetencie o schopnosť vytvárať gamifikačné kvízové aktivity a vedomostné hry prostredníctvom online platformy Kahoot! do procesu školského vzdelávania zábavnou a hravou formou – premena tradičného overovania vedomostí prostredníctvom kvízu v aktivizujúcej forme s využitím digitálnych prostriedkov;

Nadobúdame spôsobilosti v uplatňovaní metodiky aplikovania, v prostredí aplikácie Kahoot! autorsky pripravených, gamifikovaných edukačných a kvízových aktivít do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Rozvíjame digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne využívať cloudový nástroj Wizer.me pre vytváranie multimediálnych online pracovných listov s edukačným obsahom určených pre cieľovú skupinu žiakov ZŠ/SŠ;
Osvojujeme si metodiku aplikovania spracovaných digitálnych grafických výstupov vzdelávacieho obsahu sprostredkovaných žiakom prostredníctvom cloudového nástroja Wizer.me do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Osvojujeme si princíp a metodiku práce s cloudovou aplikáciou Google Formuláre určenou na tvorbu online vedomostných testov a výskumných nástrojov využiteľných v intenciách pedagogickej činnosti;
Témy:
Socratvive.com – webový nástroj pre online testovanie vedomostí žiakov; Bezplatná registrácia vs. benefity platenej registrácie pre učiteľa; Vytvorenie účtu učiteľa/žiaka; Panel administrácie testov v Socrative 2.0 – Vytvorenie nového testu – typy otázok pre tvorbu vlastných testov – viacnásobná voľba, odpoveď typu ÁNO/NIE a krátka otvorená odpoveď; Správa učiteľom vytvorených testov; Vytvorenie kópie testu – variant pre paralelnú skupinu s mierne odlišnými otázkami; Vymazanie testu; Stiahnutie (download) testu do dokumentu formátu *.pdf; Úprava vytvoreného testu; Import testu od iného učiteľa – vzájomné zdieľanie testov medzi učiteľmi; Prístup k výsledkom všetkých (už) zrealizovaných testov; Režimy sprístupnenia testu žiakom – okamžitá spätná väzba: Instatnt Feedback; Test riadený učiteľom; Výber spôsobov zobrazenia výsledkov; Definovanie vzhľadu výsledkov testu – celkový prehľad všetkých žiakov so štatistikou úspešnosti žiaka a otázok; Samostatné *.pdf súbory pre každého žiaka; Štatistika úspešnosti v jednotlivých testových otázkach; Praktické ukážky administrovaných testov v prostredí aplikácie Socrative 2.0 pre rôzne vzdelávacie disciplíny a učebné témy;
Pre stručnosť uvádzame, že tematické zameranie aplikácie Kahoot! je obsahovo analogické k aplikácii Socrative 2.0;
Cloud Computing; Disk Google; Zobrazenie možností Google Docs; Popis prostredia aplikácie Formuláre Google – záložky Otázky; Vytvorenie formulára; Editácia vzhľadu formulára; Nastavenie formulára ako kvíz; Vyhodnotenie získaných údajov z administrácie formulára – záložka Odpovede; Odoslanie formulára respondentom; Nastavenie zdieľania Google Formulára – v prostrední služby Google Disk a v editore Google Formulárov; Nastavenie zdieľania Google Formulára užívateľovi s nevytvoreným Google účtom.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí prostredníctvom online softvérovej aplikácie Socrative vedomostný test s desiatimi otázkami typu viacnásobná voľba odpovede, s desiatimi otázkami typu odpovede ÁNO/NIE a s desiatimi otázkami typu krátka voľna forma odpovede. Zameranie vedomostného testu by malo byť situované do učebnej problematiky podľa vlastného uváženia spadajúcej do vzdelávacieho obsahu vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK. Takto definovaný vedomostný test študent zrealizuje medzi spolužiakmi vo svojej vzdelávacej skupine.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí prostredníctvom softvérovej aplikácie Kahoot! testovú aktivitu koncipovanú z 20 vedomostných otázok podporovaných typov. Zameranie testovej aktivity by malo byť situované do učebnej problematiky podľa vlastného uváženia spadajúcej do vzdelávacieho obsahu vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK. Takto definovanú testovú aktivitu študent zrealizuje medzi spolužiakmi svojej vzdelávacej skupine.
V rámci dištančnej úlohy študent navrhne a v prostredí cloudového nástroja Wizer.me vytvorí pútavý multimediálny pracovný list s edukačným obsahom určený pre cieľovú skupinu žiakov na

ZŠ/SŠ; K vytvorenému digitálnemu grafickému výstupu (do osobitného súboru formátu *.docx) študent uvedie metodiku jeho začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí prostredníctvom cloudovej aplikácie Formuláre Google aktivitu – vedomostný kvíz s minimálne 15 otázkami podporovaných typov. Zameranie vedomostného kvízu by malo byť situované do učebnej problematiky podľa vlastného uváženia spadajúcej do vzdelávacieho obsahu vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK. Takto definovaný vedomostný kvíz študent zrealizuje medzi spolužiakmi svojej vzdelávacej skupine.
Vytváranie digitálnych grafických výstupov v prostredí vybraných cloudových aplikácií
Nadobúdame digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne využívať cloudový nástroj Prezi Design cloudovej platformy Prezi pri vytváraní multimediálnych posterov s edukačným obsahom určených pre cieľovú skupinu žiakov na ZŠ/SŠ cestou vyjadrovania vlastných vizuálnych predstáv;
Rozvíjame digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne využívať cloudový nástroj Glogster (edu.Glogster.com) pre digitálne rozprávanie príbehov – vytváranie pútavých multimediálnych posterov s edukačným obsahom – určený pre cieľovú skupinu žiakov na ZŠ/SŠ cestou vyjadrovania vlastných vizuálnych predstáv;
Osvojujeme si metodiku aplikovania spracovaných digitálnych grafických výstupov vzdelávacieho obsahu sprostredkovaných žiakom prostredníctvom cloudového nástroja Prezi Design a Glogster do školského vyučovania predmetov ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK.
Témy:
Aplikácia Prezi Design ako komplexný nástroj pre grafický dizajn a vizualizáciu údajov; Knižnica šablón; Vytváranie a úprava obsahu pridávaním multimediálnych položiek v editore; Pridávanie, presúvanie a vrstvenie objektov; Použitie súborov *.ppt, *.pdf a *.doc v Prezi Design; Implementácia animovaných prvkov do vytváraného grafického obsahu; Vytvárame vizuálne efekty obrázkom aplikovaním masiek a filtrov; Pridávanie odkazov na textové objekty, grafiku a tvary; Viacstránkový dizajn; Prepojenie textu, obrázkov, ikon a tvarov so stránkami a sekciami; Zdieľame obsah vytvorený v Prezi Design s publikom na sociálnych médiách pomocou súkromných alebo verejných odkazov; Kolaboratívna práca v prostredí Prezi Design; Pridanie/odstránenie spolupracovníkov; Pridanie celého tímu spolupracovníkov; Spolupráca v reálnom čase;
Vytvárame a upravujeme pútavé vizualizácie údajov pomocou máp; Vytvorenie príspevku na sociálnej sieti – pridávanie a úprava obsahu, pridanie animácie do obsahu vytváraného príspevku; Stiahnutie a zdieľanie vytvoreného obsahu pre potreby jeho publikovania;
Vytvorenie infografiky pre vizuálnu reprezentáciu informácií a údajov, Pridávanie a úprava obsahu; Vytváranie gif a mp4 videí v prostredí Prezi Design; Vkladanie videí z Prezi Video do Prezi Design; Pridávanie videí do Prezi Design a úprava nastavení; Integrácie médií v Prezi Design – pridanie do projektov obsah z Prezi Video.
V rámci dištančnej úlohy študent navrhne a v prostredí cloudového nástroja Prezi Design vytvorí pútavý digitálny poster s multimediálnym edukačným obsahom využiteľný vo vyučovaní v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK; K vytvorenému digitálnemu grafickému výstupu (do osobitného súboru formátu *.docx) študent uvedie metodiku jeho začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent navrhne a v prostredí cloudového nástroja edu.Glogster vytvorí pútavý digitálny poster s multimediálnym edukačným obsahom využiteľný vo vyučovaní v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK; K vytvorenému digitálnemu grafickému výstupu (do osobitného súboru formátu *.docx)

student uvedie metodiku jeho začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.

Odporúčaná literatúra:

ZÁHOREC, J. (2021). Inovatívne digitálne riešenia v školskej edukácii žiakov. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 141 strán, ISBN 978-80-223-5121-8. https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KDPP/Inovativne_digitalne_riesenia.pdf
ZÁHOREC, J., BREČKA, P. (2021). Uplatnenie platformy SMART Learning Suite v oblasti tvorby edukačných aktivít. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 129 strán, ISBN 978-80-223-5127-0 https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KDPP/Pouzivame_SMART_Learning_Suite.pdf
Záhorec, J., HAŠKOVÁ, a., mUNK, m. (2020). Digitálna gramotnosť učiteľov v kontexte ich profesijnej prípravy. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 305 strán, ISBN 978-80-223-4882-9.
LABJAKOVÁ, I. (2019). Interaktívna tabuľa v edukačnom procese, Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, 2019, 100 s., ISBN 978-80-565-1444-3
Základný študijný text k vzdelávaciemu obsahu disciplíny Digitálne technológie 2 bude študentom pravidelných časových intervaloch sprístupňovaný v elektronickej forme prostredníctvom univerzitného LMS Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Seminár sa realizuje v počítačovej učebni, každý študent má k dispozícii počítač.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 72

A	ABS	B	C	D	E	FX
43,06	0,0	27,78	13,89	2,78	1,39	11,11

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ján Záhorec, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex012/22	Digitálne technológie 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).
aktívna účasť na seminároch realizovaných prezenčnou aj dištančnou metódou výučby;
spracovanie čiastkových (dištančných) výstupov/úloh podľa zadania lektora v priebehu semestra z vybraných tematických okruhov a ich odovzdanie v elektronickej podobe v stanovenej lehote, ktoré vyučujúci priebežne kontroluje a hodnotí, tvorí 80 % z celkovej dosiahnuteľnej hodnoty bodov; Odovzdanie čiastkových úloh je podmienkou udelenia kreditov;
vypracovanie semestrálneho projektu – študent na konci semestra vypracuje prostredníctvom cloudového nástroja Prezi Video originálnu a vizuálne pôsobivú videoprezentáciu vzdelávacieho obsahu vybraného vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK; Štruktúru videoprezentácie je potrebné koncipovať na základe prezentácie vytvorenej v softvérovej aplikácii Prezi Present; Osobná prezentácia vytvoreného projektu v Prezi pred celou študijnou skupinou; Úspešné realizácia a obhájenie projektu tvorí 20 % z celkovej dosiahnuteľnej hodnoty bodov a je podmienkou udelenia kreditov.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre úspešné absolvovanie vzdelávacieho predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPg/B-VUZex002/22 - Digitálne technológie 1

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na seminároch, na ktorých študenti riešia praktické úlohy, ktoré vyučujúci priebežne kontroluje a hodnotí, tvorí 70 % bodov. Na záver semestra študenti vypracujú projekt na zadanú tému, ktorý budú prezentovať pred celou študijnou skupinou. Projekt bude hodnotiť vyučujúci aj študenti. Hodnotenie projektu tvorí 30 % celkového hodnotenia. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 92 %, na získanie hodnotenia B najmenej 84 %, na hodnotenie C najmenej 76 %, na hodnotenie D najmenej 68 % a na hodnotenie E najmenej 60 %.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:
Cieľom vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 2 je rozvíjať u študentov študijných programov učiteľského zamerania na Pedagogickej fakulte UK (ďalej len PdF UK) digitálne zručnosti v oblasti práce s vybranými softvérovými (desktopovými aj cloudovými) didaktickými aplikáciami a vedieť ich efektívne aplikovať v intenciách svojej budúcej pedagogickej profesie.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 2 má spôsobilosti a pokročilé digitálne zručnosti efektívne využívať nástroje softvérovej aplikácie ActivInspire a cloudového prostredia ClassFlow cestou tvorby gamifikačných edukačných/kvízových aktivít, pútavých prezentácií vzdelávacieho obsahu a nových interaktívnych foriem učebného materiálu podporujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov zúčastnených na vyučovacej hodine v školskej učebni, alebo v domácich podmienkach v prípade realizácie dištančného/hybridného vzdelávania.
Absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 2 študent nadobúda pokročilé profesijné digitálne kompetencie v oblasti koncepcie návrhu a tvorby interaktívnych videoprezentácií vzdelávacieho obsahu realizovaných prostredníctvom aplikácie Prezi Present a Prezi Video cloudovej platformy Prezi cestou vyjadrovania vlastných vizuálnych predstáv využiteľných pri vlastnej pedagogickej činnosti v školách alebo školských zariadeniach.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny nadobúda spôsobilosti a pokročilé digitálne zručnosti v oblasti koncepcie návrhu, tvorby a administrovania (gamifikačných) kvízových a edukačných aktivít a vedomostných hier s dynamickými prvkami vytvorených prostredníctvom cloudového nástroja Socrative 2.0, Kahoot!, Wizer.me a Google Formuláre využiteľných vo vlastných

výchovno-vzdelávacích činnostiach realizovaných v školách a školských zariadeniach u cieľovej skupiny intaktných žiakov, ako aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
Študent absolvovaním vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 2 má v neposlednom rade spôsobilosti a pokročilé digitálne zručnosti v oblasti grafickej tvorby vektorovej graficky v prostredí cloudovej aplikácie Prezi Design pri realizácii pracovných aktivít pedagogického zamestnanca regionálneho školstva alebo jeho vlastného profesijného rozvoja.

Stručná osnova predmetu:
Obsah vzdelávacej disciplíny Digitálne technológie 2 je rozdelený do štyroch tematických okruhov a príslušných čiastkových tém tak, aby bolo zabezpečené dosiahnutie stanovených partikulárnych cieľov vzdelávania. Obsahová štruktúra vzdelávacej disciplíny je koncipovaná tak, aby študent kontinuálne rozvíjal svoje didakticko-technologické kompetencie v oblasti vybraných didaktických softvérových aplikácií absolvovaním vzdelávacích tém organizovaných prezenčnou a dištančnou formou a súčasne posilňoval svoju odbornú prípravu v predmetnej oblasti.
Z dôvodu rýchleho vývoja nového didaktického softvéru využiteľného v pedagogickom procese sa konkrétna obsahová štruktúra disciplíny môže prispôsobovať aktuálnym požiadavkám praxe i študentov.
Uplatnenie softvérovej aplikácie ActivInspire a cloudového prostredia ClassFlow v edukačnom procese
Osvojujeme si princíp a metodiku práce s vybranými (Promethean World Ltd) digitálnymi didaktickými prostriedkami určenými pre podporu interaktívnej výučby predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ a SŠ;
Rozvíjame profesijné digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne využívať softvérové nástroje desktopovej aplikácie ActivInspire a cloudového prostredia ClassFlow cestou tvorby gamifikačných edukačných/kvízových aktivít, pútavých prezentácií vzdelávacieho obsahu a nových interaktívnych foriem učebného materiálu podporujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov (vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami) zúčastnených na vyučovacej hodine v školskej učebni, alebo v domácich podmienkach v prípade realizácie dištančného/ hybridného vzdelávania; V kontexte uvedenej činnosti sa od účastníka vzdelávania očakáva aj osvojenie si metodiky aplikovania vytvorených aktivít do školského vyučovania;
Nadobúdame vedomosti o desktopových digitálnych hlasovacích riešeniach a (trendových) cloudových aplikáciách určených na tvorbu vedomostných testov/kvízov aktuálne dostupných na trhu ako interaktívneho didaktického prostriedku výučby, výhodách a nevýhodách ich nasadzovania do procesu vyučovania v oblasti regionálneho školstva;
Nadobúdame digitálne zručnosti vo vytváraní, editovaní a správe vedomostných testov prostredníctvom hlasovacích relácií a podporovaných softvérovou aplikáciou ActivInspire a digitálnym hlasovacím zariadením ActivExpression2 podnecujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov na vyučovacej hodine; Využívame hlasovaciu reláciu ExpressPoll; využívame sprievodcu tvorby otázok pri vytváraní testových aktivít v stimulácii učiteľa; realizujeme prácu so sprievodcom sady otázok pre spracovanie vlastným tempom žiaka (hlasovacia relácia v stimulácii žiaka) v rámci vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania;
Osvojujeme si metodiku aplikovania vedomostných testov sprostredkovaných žiakom prostredníctvom aplikácie ActivInspire a digitálneho hlasovacieho zariadenia ActivExpression2 do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Rozvíjame zručnosti v štatistickom spracovaní výsledkov hlasovacích aktivít v rámci celej skupiny žiakov do predvádzacieho zošita aplikácie ActivInspire, ako aj ich exportu do aplikácie Microsoft Excel;
Posilňujeme profesijné digitálne kompetencie v oblasti práce s komplexnými interaktívnymi riešeniami využiteľnými vo vzdelávacích situáciách s akcentom na interaktívnu tabuľu ActivBoard.
Témy:

Návrh predvádzacích zošitov – možnosti nastavenia a prispôsobenia pracovného prostredia aplikácie ActivInspire; Hlavný panel nástrojov – demonštračný výklad pre zoznámenie sa s najčastejšie používanými nástrojmi – námety na ich využitie pri tvorbe interaktívneho vzdelávacieho obsahu; Režim anotácií na pracovnej ploche; Prehliadače v aplikácii ActivInspire; Export/Import (*.flipchart) predvádzacích zošitov; Spolupráca učiteľa a žiaka/študenta na tabuli – režim duálneho užívateľa;
Pridávanie ďalšieho grafického obsahu do predvádzacieho zošita v ActivInspire; Import a export balíčkov prostriedkov; Definovanie vlastností objektov; Používanie vrstiev a vrstvenia: slepá mapa, magický tunel, magický atrament – námety na ich využitie pri tvorbe vzdelávacích aktivít zameraných pre cieľovú skupinu žiakov; Pridávanie a odstraňovanie odkazov na prepojené externé súbory/internetové zdroje; Vytváranie a využívanie funkcií mriežok pri návrhu edukačných aktivít; Vytváranie interaktívnych predvádzacích zošitov – vytváranie kontajnerov; Práca s akciami; Námety na ich využitie vybraných akcií pri tvorbe interaktívnych materiálov využiteľných vo vyučovaní; Výhody používania profilov; Anotácia pracovnej plochy; Používanie nástrojov pracovnej plochy; Práce v režime duálneho užívateľa; Používanie matematických a konštrukčných nástrojov; Ukážky využitia matematických a konštrukčných nástrojov pri tvorbe interaktívnych materiálov využiteľných vo vzdelávacom procese;
Rozširujeme profesijné digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne aplikovať gamifikačné edukačné aktivity prostredníctvom preddefinovaných šablón – Triedenie do kategórií, Krížovka, Výučbové kartičky, Priraďovanie a Zoraďovanie položiek a ďalších šablón podporovaných cloudovou aplikáciou ClassFlow;
Aktuálne trendy v uplatňovaní digitálnych hlasovacích riešení pre školstvo; Technologický princíp digitálnych hlasovacích systémov; Možnosti využívania digitálnych hlasovacích systémov v školskom vyučovaní na ZŠ/SŠ; Metodika práce s digitálnym hlasovacím systémom; Digitálne hlasovacie riešenia – efektívna podpora skupinovej spolupráce v triedach stimulujúca proces učenia;
Využívame vo výučbe digitálny hlasovací systém ActivExpression2; Komponenty inteligentného digitálneho hlasovacieho riešenia; Registrácia hlasovacích zariadení ActivExpression2 v aplikácii ActivInspire; Prehliadač hlasovania; Typy hlasovacích relácií a testových otázok podporovaných softvérovou aplikáciou ActivInspire a hlasovacím zariadením ActivExpression2; Práca s výsledkami hlasovacej relácie v aplikácii ActivInspire – zobrazenie výsledkov v rôznych formátoch; Export výsledkov z nástroja ExpressPoll z pripravených otázok a zo sady otázok pre spracovanie vlastným tempom do aplikácie Microsoft Excel; Námety na edukačné aktivity a hry využívajúce hlasovacie zariadenia ActivExpression2 podporujúce aktivizáciu a pozornosť žiakov na vyučovacej hodine.
V rámci dištančnej úlohy študent v prostredí ActivInspire spracuje súbor pôsobivých vzdelávacích aktivít, vedomostných hier, pútavých prezentácií vzdelávacieho obsahu ako nových interaktívnych foriem učebného materiálu podporujúcich aktivizáciu a pozornosť žiakov na vyučovacej hodine. Pri koncepcii návrhu a vývoja úlohy študent využije pokiaľ možno najväčší diapazón dostupných nástrojov, funkcií, akcií a vlastností. V rámci vytvoreného predvádzacieho zošita v rozsahu najmenej 6 stránok sa v primárnej rovine od študenta očakáva využitie aktivity kontajner, magický atrament, magický tunel, nastavenia akcií a obmedzení na objekty, ako aj aplikovanie prezentačných nástrojov prostredia ActivInspire. Do sprievodného dokumentu (osobitného súboru formátu *.docx) k vytvoreným prezentačným materiálom a edukačným aktivitám uložených vo formáte *.flipchart študent uvedie metodiku ich začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí súbor 10 gamifikačných edukačných aktivít pre cieľovú skupinu žiakov s efektívnym využitím predpripravených šablón a nástrojov cloudového prostredia ClassFlow. Do sprievodného dokumentu (osobitného súboru formátu *.docx) k vytvoreným

gamifikačným aktivitám študent uvedie metodiku ich začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí prostredníctvom cloudového prostredia ClassFlow testovaciu aktivitu koncipovanú z 20 testových otázok podporovaných typov s potenciálnou možnosťou jej využitia vo vyučovaní učebnej problematiky predmetov svojho aprobačného zamerania u žiakov na ZŠ/SŠ.
Vytvárame videoprezentácie vzdelávacieho obsahu prostredníctvom cloudovej aplikácie Prezi Video
Rozvíjame profesijné digitálne kompetencie v oblasti návrhu a tvorby pôsobivých nelineárnych videoprezentácií vzdelávacieho obsahu realizovaných prostredníctvom aplikácie Prezi Present a Prezi Video cloudovej platformy Prezi cestou vyjadrovania vizuálnych predstáv uplatniteľných pri vlastnej pedagogickej činnosti;
Osvojujeme si metodiku aplikovania videoprezentácie vzdelávacieho obsahu sprostredkovanej žiakom prostredníctvom aplikácie Prezi Video do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Inovujeme didaktické prístupy k výchovno-vzdelávacím aktivitám realizovaných v školách alebo školských zariadeniach prostredníctvom pôsobivých nelineárnych videoprezentácií vytvorených v prostredí cloudovej platformy Prezi.
Témy:
Vytvárame videoprezentáciu v prostredí online editora Prezi Video úplne od začiatku prostredníctvom nástroja Quick record – výber vhodnej šablóny, vkladanie textového obsahu a ďalšieho grafického vizuálu; doplnenie videoprezentácie nahrávkou vlastného obrazu a zvuku;
Vytvárame videoprezentáciu v prostredí online editora Prezi Video prostredníctvom ponuky opakovane použiteľných videí zaznamenaných inými používateľmi aplikácie Prezi Video;
Vytvárame videoprezentáciu založenú na prezentácii Prezi Present; Pridanie sprievodného komentáru; Pridanie videa so sprievodným komentárom.
V rámci dištančnej úlohy študent prostredníctvom cloudovej platformy Prezi (Prezi Present a Prezi Video) vytvorí originálnu didaktickú a pre cieľovú skupinu žiakov vizuálne pútavú videoprezentáciu vzdelávacieho obsahu podľa vlastného výberu v rozsahu najmenej 20 prezentačných pohľadov, využiteľnú pri vyučovaní predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ.
Uplatnenie vybraných nástrojov webu 2.0 pre získavanie spätnej väzby v procese školského vyučovania na ZŠ/SŠ
Využívame vybrané softvérové nástroje webu 2.0 pre získavanie spätnej väzby od žiakov zúčastnených v procese školského vyučovania, prípade žiakov zaradených do dištančnej (online) formy výučby;
Rozširujeme vedomostný rámec v oblasti aplikovania gamifikácie (game-based learning) ako jednej z inovatívnych a aktivizujúcich metód uplatňovaných vo vzdelávacom procese na úrovni ZŠ;
Rozširujeme digitálne zručnosti o spôsobilosť efektívne využívať cloudovú aplikáciu Socrative 2.0 určenú na tvorbu a správu vedomostných/kvízových aktivít s cieľom získavania okamžitej spätnej väzby od žiakov zúčastnených na vyučovacej hodine v školskej učebni, alebo v domácich podmienkach v prípade realizácie dištančného/hybridného vzdelávania;
Osvojujeme si metodiku aplikovania vedomostných/kvízových aktivít sprostredkovaných žiakom prostredníctvom aplikácie Socrative 2.0 do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Rozširujeme profesijné digitálne kompetencie o schopnosť vytvárať gamifikačné kvízové aktivity a vedomostné hry prostredníctvom online platformy Kahoot! do procesu školského vzdelávania zábavnou a hravou formou – premena tradičného overovania vedomostí prostredníctvom kvízu v aktivizujúcej forme s využitím digitálnych prostriedkov;

Nadobúdame spôsobilosti v uplatňovaní metodiky aplikovania, v prostredí aplikácie Kahoot! autorsky pripravených, gamifikovaných edukačných a kvízových aktivít do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Rozvíjame digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne využívať cloudový nástroj Wizer.me pre vytváranie multimediálnych online pracovných listov s edukačným obsahom určených pre cieľovú skupinu žiakov ZŠ/SŠ;
Osvojujeme si metodiku aplikovania spracovaných digitálnych grafických výstupov vzdelávacieho obsahu sprostredkovaných žiakom prostredníctvom cloudového nástroja Wizer.me do procesu školského vyučovania predmetov svojho aprobačného zamerania na ZŠ/SŠ;
Osvojujeme si princíp a metodiku práce s cloudovou aplikáciou Google Formuláre určenou na tvorbu online vedomostných testov a výskumných nástrojov využiteľných v intenciách pedagogickej činnosti;
Témy:
Socratvive.com – webový nástroj pre online testovanie vedomostí žiakov; Bezplatná registrácia vs. benefity platenej registrácie pre učiteľa; Vytvorenie účtu učiteľa/žiaka; Panel administrácie testov v Socrative 2.0 – Vytvorenie nového testu – typy otázok pre tvorbu vlastných testov – viacnásobná voľba, odpoveď typu ÁNO/NIE a krátka otvorená odpoveď; Správa učiteľom vytvorených testov; Vytvorenie kópie testu – variant pre paralelnú skupinu s mierne odlišnými otázkami; Vymazanie testu; Stiahnutie (download) testu do dokumentu formátu *.pdf; Úprava vytvoreného testu; Import testu od iného učiteľa – vzájomné zdieľanie testov medzi učiteľmi; Prístup k výsledkom všetkých (už) zrealizovaných testov; Režimy sprístupnenia testu žiakom – okamžitá spätná väzba: Instatnt Feedback; Test riadený učiteľom; Výber spôsobov zobrazenia výsledkov; Definovanie vzhľadu výsledkov testu – celkový prehľad všetkých žiakov so štatistikou úspešnosti žiaka a otázok; Samostatné *.pdf súbory pre každého žiaka; Štatistika úspešnosti v jednotlivých testových otázkach; Praktické ukážky administrovaných testov v prostredí aplikácie Socrative 2.0 pre rôzne vzdelávacie disciplíny a učebné témy;
Pre stručnosť uvádzame, že tematické zameranie aplikácie Kahoot! je obsahovo analogické k aplikácii Socrative 2.0;
Cloud Computing; Disk Google; Zobrazenie možností Google Docs; Popis prostredia aplikácie Formuláre Google – záložky Otázky; Vytvorenie formulára; Editácia vzhľadu formulára; Nastavenie formulára ako kvíz; Vyhodnotenie získaných údajov z administrácie formulára – záložka Odpovede; Odoslanie formulára respondentom; Nastavenie zdieľania Google Formulára – v prostrední služby Google Disk a v editore Google Formulárov; Nastavenie zdieľania Google Formulára užívateľovi s nevytvoreným Google účtom.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí prostredníctvom online softvérovej aplikácie Socrative vedomostný test s desiatimi otázkami typu viacnásobná voľba odpovede, s desiatimi otázkami typu odpovede ÁNO/NIE a s desiatimi otázkami typu krátka voľna forma odpovede. Zameranie vedomostného testu by malo byť situované do učebnej problematiky podľa vlastného uváženia spadajúcej do vzdelávacieho obsahu vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK. Takto definovaný vedomostný test študent zrealizuje medzi spolužiakmi vo svojej vzdelávacej skupine.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí prostredníctvom softvérovej aplikácie Kahoot! testovú aktivitu koncipovanú z 20 vedomostných otázok podporovaných typov. Zameranie testovej aktivity by malo byť situované do učebnej problematiky podľa vlastného uváženia spadajúcej do vzdelávacieho obsahu vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK. Takto definovanú testovú aktivitu študent zrealizuje medzi spolužiakmi svojej vzdelávacej skupine.
V rámci dištančnej úlohy študent navrhne a v prostredí cloudového nástroja Wizer.me vytvorí pútavý multimediálny pracovný list s edukačným obsahom určený pre cieľovú skupinu žiakov na

ZŠ/SŠ; K vytvorenému digitálnemu grafickému výstupu (do osobitného súboru formátu *.docx) študent uvedie metodiku jeho začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent vytvorí prostredníctvom cloudovej aplikácie Formuláre Google aktivitu – vedomostný kvíz s minimálne 15 otázkami podporovaných typov. Zameranie vedomostného kvízu by malo byť situované do učebnej problematiky podľa vlastného uváženia spadajúcej do vzdelávacieho obsahu vyučovacieho predmetu na ZŠ/SŠ v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK. Takto definovaný vedomostný kvíz študent zrealizuje medzi spolužiakmi svojej vzdelávacej skupine.
Vytváranie digitálnych grafických výstupov v prostredí vybraných cloudových aplikácií
Nadobúdame digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne využívať cloudový nástroj Prezi Design cloudovej platformy Prezi pri vytváraní multimediálnych posterov s edukačným obsahom určených pre cieľovú skupinu žiakov na ZŠ/SŠ cestou vyjadrovania vlastných vizuálnych predstáv;
Rozvíjame digitálne kompetencie o spôsobilosť efektívne využívať cloudový nástroj Glogster (edu.Glogster.com) pre digitálne rozprávanie príbehov – vytváranie pútavých multimediálnych posterov s edukačným obsahom – určený pre cieľovú skupinu žiakov na ZŠ/SŠ cestou vyjadrovania vlastných vizuálnych predstáv;
Osvojujeme si metodiku aplikovania spracovaných digitálnych grafických výstupov vzdelávacieho obsahu sprostredkovaných žiakom prostredníctvom cloudového nástroja Prezi Design a Glogster do školského vyučovania predmetov ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK.
Témy:
Aplikácia Prezi Design ako komplexný nástroj pre grafický dizajn a vizualizáciu údajov; Knižnica šablón; Vytváranie a úprava obsahu pridávaním multimediálnych položiek v editore; Pridávanie, presúvanie a vrstvenie objektov; Použitie súborov *.ppt, *.pdf a *.doc v Prezi Design; Implementácia animovaných prvkov do vytváraného grafického obsahu; Vytvárame vizuálne efekty obrázkom aplikovaním masiek a filtrov; Pridávanie odkazov na textové objekty, grafiku a tvary; Viacstránkový dizajn; Prepojenie textu, obrázkov, ikon a tvarov so stránkami a sekciami; Zdieľame obsah vytvorený v Prezi Design s publikom na sociálnych médiách pomocou súkromných alebo verejných odkazov; Kolaboratívna práca v prostredí Prezi Design; Pridanie/odstránenie spolupracovníkov; Pridanie celého tímu spolupracovníkov; Spolupráca v reálnom čase;
Vytvárame a upravujeme pútavé vizualizácie údajov pomocou máp; Vytvorenie príspevku na sociálnej sieti – pridávanie a úprava obsahu, pridanie animácie do obsahu vytváraného príspevku; Stiahnutie a zdieľanie vytvoreného obsahu pre potreby jeho publikovania;
Vytvorenie infografiky pre vizuálnu reprezentáciu informácií a údajov, Pridávanie a úprava obsahu; Vytváranie gif a mp4 videí v prostredí Prezi Design; Vkladanie videí z Prezi Video do Prezi Design; Pridávanie videí do Prezi Design a úprava nastavení; Integrácie médií v Prezi Design – pridanie do projektov obsah z Prezi Video.
V rámci dištančnej úlohy študent navrhne a v prostredí cloudového nástroja Prezi Design vytvorí pútavý digitálny poster s multimediálnym edukačným obsahom využiteľný vo vyučovaní v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK; K vytvorenému digitálnemu grafickému výstupu (do osobitného súboru formátu *.docx) študent uvedie metodiku jeho začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.
V rámci dištančnej úlohy študent navrhne a v prostredí cloudového nástroja edu.Glogster vytvorí pútavý digitálny poster s multimediálnym edukačným obsahom využiteľný vo vyučovaní v intenciách aprobačných predmetov, ktoré študent študuje v študijných programoch učiteľstva na PdF UK; K vytvorenému digitálnemu grafickému výstupu (do osobitného súboru formátu *.docx)

student uvedie metodiku jeho začlenenia do výchovno-vzdelávacej činnosti u cieľovej skupiny žiakov.

Odporúčaná literatúra:

ZÁHOREC, J. (2021). Inovatívne digitálne riešenia v školskej edukácii žiakov. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 141 strán, ISBN 978-80-223-5121-8. https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KDPP/Inovativne_digitalne_riesenia.pdf
ZÁHOREC, J., BREČKA, P. (2021). Uplatnenie platformy SMART Learning Suite v oblasti tvorby edukačných aktivít. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 129 strán, ISBN 978-80-223-5127-0 https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KDPP/Pouzivame_SMART_Learning_Suite.pdf
Záhorec, J., HAŠKOVÁ, a., mUNK, m. (2020). Digitálna gramotnosť učiteľov v kontexte ich profesijnej prípravy. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 305 strán, ISBN 978-80-223-4882-9.
LABJAKOVÁ, I. (2019). Interaktívna tabuľa v edukačnom procese, Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, 2019, 100 s., ISBN 978-80-565-1444-3
Základný študijný text k vzdelávaciemu obsahu disciplíny Digitálne technológie 2 bude študentom pravidelných časových intervaloch sprístupňovaný v elektronickej forme prostredníctvom univerzitného LMS Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Seminár sa realizuje v počítačovej učebni, každý študent má k dispozícii počítač.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 72

A	ABS	B	C	D	E	FX
43,06	0,0	27,78	13,89	2,78	1,39	11,11

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex013/22	Digitálne technológie 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPg/B-VUZex012/22 - Digitálne technológie 2

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Počas semestra bude 10 bodovaných seminárov po 5 bodov, 2 eseje po 15 bodov. Na záver bude test za 20 bodov. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 92 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 84 %, na hodnotenie C najmenej 76 %, na hodnotenie D najmenej 68 % a na hodnotenie E najmenej 60 %. Kredity budú udelené študentovi, ktorý získa zo seminárov minimálne 25 bodov, odovzdá obe eseje a zúčastní sa záverečného testu.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 80/20

Výsledky vzdelávania:
Študent bude rozumieť pojmu kompetencie (bude vedieť, ktoré sú dôležité pre život v digitálnej spoločnosti) a digitálna gramotnosť, získa prehľad o digitálnych technológiách, ktoré pomáhajú žiakom so špeciálnymi vzdelávacími potrebami v komunikácii, v ich vzdelávaní, bude vedieť posúdiť vhodnosť použitia digitálnych technológií pre danú tému a vzdelávacie ciele svojho predmetu, spozná koncepcie moderného vzdelávania v 21. storočí, ktoré využívajú potenciál digitálnych technológií, spozná niektoré nové alebo menej tradičné formy učebných materiálov, spozná niektoré menej rozšírené technológie využiteľné v školskej praxi na Slovensku, bude rozumieť pojmu edukačný softvér, spozná jeho charakteristické vlastnosti a kritériá na jeho klasifikáciu, bude vedieť zhodnotiť riziká (pre žiakov) pri práci s digitálnymi technológiami, porozumie zásadám práce s digitálnym obsahom, ktoré vyplývajú z autorského zákona.

Stručná osnova predmetu:
Kompetencie a digitálna gramotnosť;
Digitálne technológie pre žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami;
Koncepcie vzdelávania v digitálnom veku, premeny školy;
Využitie DT vo vzdelávaní (napr. edukačná robotika, e-learning, interaktívne tabule, hlasovacie zariadenia, mobilné vzdelávanie...);
Edukačný softvér (jeho klasifikácia, hodnotenie, posudzovanie, trendy), edukačné webové stránky;
Formy organizácie vyučovania a učebné metódy,
Riziká digitálneho sveta.

Odporúčaná literatúra:

Allen, J., Potter, J., Sharp, J., Turvey, K.: Primary ICT. Knowledge, Understanding and Practice. Learning Matters Ltd, 2007, ISBN 978-1-84445-094-7.
Burkhardt, G., Monsour, M., Valdez, G., Gunn, C., Dawson, M., Lemke, Ch., Coughlin, E., Thadani, V., Martin, C.: enGauge® 21st Century Skills: Literacy in the Digital Age. The North Central Regional Educational Laboratory and the Metiri Group, 2003.
Buzan T.: Mentální mapování. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-200-3.
Kalaš, I. a kol.: Premeny školy v digitálnom veku. Bratislava: SPN, 2013. ISBN 978-80-10-02409-4.
Kostrub, D., Severini, E., Rehúš, M.: Proces výučby a digitálne technológie. Bratislava/ Martin: Alfa print, 2012, 110 s. ISBN 978-80-971081-6-8. Dostupné na internete: <http:// www.fedu.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/KPEP/foto/Kostrub_2012_knizka.pdf>
Zounek, J., Sudický, P.: E-learning učení (se) s online technologiemi. Wolters Kluwer, 2012. ISBN 9788073579036.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český a anglický jazyk

Poznámky:
Maximálny počet študentov v jednej študijnej skupine je 15 (na jedného vyučujúceho). Seminár sa realizuje v počítačovej učebni, každý študent má k dispozícii počítač.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 24.04.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex013/22	Digitálne technológie 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPg/B-VUZex012/22 - Digitálne technológie 2

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Počas semestra bude 10 bodovaných seminárov po 5 bodov, 2 eseje po 15 bodov. Na záver bude test za 20 bodov. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 92 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 84 %, na hodnotenie C najmenej 76 %, na hodnotenie D najmenej 68 % a na hodnotenie E najmenej 60 %. Kredity budú udelené študentovi, ktorý získa zo seminárov minimálne 25 bodov, odovzdá obe eseje a zúčastní sa záverečného testu.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 80/20

Výsledky vzdelávania:
Študent bude rozumieť pojmu kompetencie (bude vedieť, ktoré sú dôležité pre život v digitálnej spoločnosti) a digitálna gramotnosť, získa prehľad o digitálnych technológiách, ktoré pomáhajú žiakom so špeciálnymi vzdelávacími potrebami v komunikácii, v ich vzdelávaní, bude vedieť posúdiť vhodnosť použitia digitálnych technológií pre danú tému a vzdelávacie ciele svojho predmetu, spozná koncepcie moderného vzdelávania v 21. storočí, ktoré využívajú potenciál digitálnych technológií, spozná niektoré nové alebo menej tradičné formy učebných materiálov, spozná niektoré menej rozšírené technológie využiteľné v školskej praxi na Slovensku, bude rozumieť pojmu edukačný softvér, spozná jeho charakteristické vlastnosti a kritériá na jeho klasifikáciu, bude vedieť zhodnotiť riziká (pre žiakov) pri práci s digitálnymi technológiami, porozumie zásadám práce s digitálnym obsahom, ktoré vyplývajú z autorského zákona.

Stručná osnova predmetu:
Kompetencie a digitálna gramotnosť;
Digitálne technológie pre žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami;
Koncepcie vzdelávania v digitálnom veku, premeny školy;
Využitie DT vo vzdelávaní (napr. edukačná robotika, e-learning, interaktívne tabule, hlasovacie zariadenia, mobilné vzdelávanie...);
Edukačný softvér (jeho klasifikácia, hodnotenie, posudzovanie, trendy), edukačné webové stránky;
Formy organizácie vyučovania a učebné metódy,
Riziká digitálneho sveta.

Odporúčaná literatúra:

Allen, J., Potter, J., Sharp, J., Turvey, K.: Primary ICT. Knowledge, Understanding and Practice. Learning Matters Ltd, 2007, ISBN 978-1-84445-094-7.
Burkhardt, G., Monsour, M., Valdez, G., Gunn, C., Dawson, M., Lemke, Ch., Coughlin, E., Thadani, V., Martin, C.: enGauge® 21st Century Skills: Literacy in the Digital Age. The North Central Regional Educational Laboratory and the Metiri Group, 2003.
Buzan T.: Mentální mapování. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-200-3.
Kalaš, I. a kol.: Premeny školy v digitálnom veku. Bratislava: SPN, 2013. ISBN 978-80-10-02409-4.
Kostrub, D., Severini, E., Rehúš, M.: Proces výučby a digitálne technológie. Bratislava/ Martin: Alfa print, 2012, 110 s. ISBN 978-80-971081-6-8. Dostupné na internete: <http:// www.fedu.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/KPEP/foto/Kostrub_2012_knizka.pdf>
Zounek, J., Sudický, P.: E-learning učení (se) s online technologiemi. Wolters Kluwer, 2012. ISBN 9788073579036.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český a anglický jazyk

Poznámky:
Maximálny počet študentov v jednej študijnej skupine je 15 (na jedného vyučujúceho). Seminár sa realizuje v počítačovej učebni, každý študent má k dispozícii počítač.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 24.04.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex030/22	Environmentálna výchova

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín za semester, prednáška, kombinovanou metódou
Pracovná záťaž študenta:
13sP (3 kredity): 13 hodín výučby; 9 hodín riadené samoštúdium;
36 hodín príprava seminárnej práce v podobe rozboru a analýzy odbornej literatúry na zvolenú environmentálnu tému, vyjadrenia kritického postoja k danej problematike, tvorbe reflexií na každú prezentovanú environmentálnu tému a v neposlednom rade v podobe prípravy aktivity, ktorou študent priblíži problematiku environmentálneho problému žiakom základnej školy;
17 hodín príprava na priebežné hodnotenie v podobe prezentácie seminárnej práce so spracovanou zvolenou environmentálnou problematikou.
Spolu 75 hodín práce študenta.
Metódy vzdelávania: prezentácia seminárnej práce, riešenie problémov študentmi, diskusia o prebranej téme, aktivizujúce metódy, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).
Študent bude hodnotený priebežne:
a) obhajobou semestrálnej práce s obsahom aktuálnych environmentálnych problémov na území Slovenskej republiky ako aj environmentálnych problémov, ktoré sa riešia celosvetovo s maximálnou hodnotou 20 bodov
b) jej spracovaním v podobe analýzy a kritického hodnotenia zvolenej environmentálnej problematiky, formou tvorby reflexií z každej prezentovanej environmentálnej témy a aplikácie zvolenej témy do vzdelávania žiakov s maximálnou hodnotou 80 bodov.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z vypracovanej seminárnej práce získa menej ako 40 bodov a prácu si neobháji. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), vynikajúci výkon, študent vie výborne pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni , dokáže kriticky hodnotiť environmentálne problémy v spoločnosti a tvoriť vhodné aktivizujúce metódy na daný environmentálny problém využiteľné v pedagogickej praxi
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), výborný výkon, študent vie pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni veľmi dobre, ale kritické myslenie v oblasti environmentalistiky je hraničné, dokáže však tvoriť vhodné aktivizujúce metódy na daný environmentálny problém využiteľné v pedagogickej praxi
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), dobrý výkon, študent síce vie dobre pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni, ale kritické myslenie v oblasti environmentalistiky čiastočne absentuje, dokáže však tvoriť vhodné aktivizujúce metódy na daný environmentálny problém využiteľné v pedagogickej praxi
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), uspokojivý výkon, študent vie iba čiastočne pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni, kritické myslenie v oblasti environmentalistiky čiastočne absentuje a iba čiastočne vie aplikovať environmentálnu teóriu v podobe tvorby aktivizujúcich metód do pedagogickej praxe
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), dostatočný výkon, študent vie pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni na minimálnej úrovni, kritické myslenie v oblasti environmentalistiky však absentuje a jeho schopnosť aplikovať environmentálnu teóriu v podobe tvorby aktivizujúcich metód do pedagogickej praxe je minimálna
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše), nedostatočný výkon, študent nie je schopný pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni, ani kriticky hodnotiť environmentálne problémy a nie je schopný aplikovať environmentálnu teóriu v podobe tvorby aktivizujúcich metód do pedagogickej praxe
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní predmetu študent získa základné informácie o ochrane prírody, zabezpečenia kvality života a možnosti nápravy, čím bude následne schopný riešenia problémov v otázkach životného prostredia. Všetky tieto poznatky bude vedieť aplikovať do pedagogickej praxe; posilní si digitálne zručnosti pri vyhľadávaní odbornej literatúry na danú environmentálnu problematiku na vhodných odborných domácich a zahraničných internetových portáloch, ako aj komunikačnú schopnosť, schopnosť kritického myslenia a hodnotenia environmentálnych problémov v spoločnosti.

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu:
1. Ekológia. Endogénne a exogénne faktory prostredia. (študent vie rozlíšiť pojmy ekológie a environmentalistiky, pozná vzťahy organizmov v prostredí a ako endogénne a exogénne faktory toto prostredie ovplyvňujú)
2. Stabilita a biodiverzita ekosystémov. Chránené územia. Regulácia trofických reťazcov. Antropocentrizmus, biocentrizmus a ekocentrizmus . (študent sa naučí vnímať súvislosť vzťahov v prírode, citlivosť stability ekosystémov, ako túto stabilitu ovplyvňuje sám človek a v konečnom

dôsledku vie zaujať postoj k ochrane jednotlivých ekosystémov pre potrebu zachovania rovnováhy v prírode)
3. Odpadové hospodárstvo. (študent sa oboznámi s problematikou odpadového hospodárstva, tvorby a regulácie množstva odpadu v spoločnosti, s problémom čiernych skládok ale aj s procesom recyklácie ako možnosťou ochrany životného prostredia)
4. Doprava a skleníkový efekt. (študent dokáže posúdiť negatívny dopad využívania dopravy na životné prostredie a dokáže prijať správny postoj k riešeniu problematiky v zmysle ochrany životného prostredia, v ktorom sám žije)
5. Environmentálna výchova na ZŠ. Environmentálne projekty SR. (študent ovláda začlenenie environmentálnej výchovy ako prierezovej témy do štátneho vzdelávacieho programu, vie ako environmentálna výchova prispieva k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu, v konečnom dôsledku sa študent zároveň oboznámi s aktuálnymi environmentálnymi projektmi SR, ktoré túto výchovu na ZŠ podporujú a dokáže dané environmentálne problémy vhodnými aktivizujúcimi metódami priblížiť žiakovi na jeho mentálnej úrovni)

Odporúčaná literatúra:

Chrenščová, V., Elek, Š., Fuchsová, M., Matis, D., Žarnovičan, H. (2010). Pracovný zošit o vode pre základné školy - nižšie sekundárne vzdelávanie : Vzdelávací program Modrá škola. Bratislava: Mladí vedci Slovenska, 31 s. ISBN 978-80-970496-2-1 http://new.modraskola.sk/wp-content/uploads/2016/12/SV_doplnkoveTexty.pdf

Chrenščová, V., Elek, Š., Elek, T., Fuchsová, M., Jasaň, I., Libovič, M., Matis, D., Žarnovičan, H. (2010). Doplnkové študijné texty o vode pre základné školy - nižšie sekundárne vzdelávanie: Vzdelávací program Modrá škola. Bratislava: Mladí vedci Slovenska, 64 s. ISBN 978-80-970496-1-4 http://new.modraskola.sk/wp-content/uploads/2016/12/SV_doplnkoveTexty.pdf

Bieliková, D., Füry, D., Fuchsová, M. (2011) Environmentálne aktivity využiteľné vo výchovno-vzdelávacom procese na základných školách. In: Envirohorizonty ... od teórie k praxi .... Bratislava: Univerzita Komenského, 20 s, ISBN 978-80-223-3083-1

Majzlan, O. a Fedor, P. (2012). Základy ekológie a environmentalistiky pre pedagogické smery. Bratislava: Univerzita Komenského, 180 s. ISBN 978-80-223-3175-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	50,0

Vyučujúci: Mgr. Štefánia Ferková, PhD., Mgr. Mária Fuchsová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex030/22	Environmentálna výchova

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín za semester, prednáška, kombinovanou metódou
Pracovná záťaž študenta:
13sP (3 kredity): 13 hodín výučby; 9 hodín riadené samoštúdium;
36 hodín príprava seminárnej práce v podobe rozboru a analýzy odbornej literatúry na zvolenú environmentálnu tému, vyjadrenia kritického postoja k danej problematike, tvorbe reflexií na každú prezentovanú environmentálnu tému a v neposlednom rade v podobe prípravy aktivity, ktorou študent priblíži problematiku environmentálneho problému žiakom základnej školy;
17 hodín príprava na priebežné hodnotenie v podobe prezentácie seminárnej práce so spracovanou zvolenou environmentálnou problematikou.
Spolu 75 hodín práce študenta.
Metódy vzdelávania: prezentácia seminárnej práce, riešenie problémov študentmi, diskusia o prebranej téme, aktivizujúce metódy, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).
Študent bude hodnotený priebežne:
a) obhajobou semestrálnej práce s obsahom aktuálnych environmentálnych problémov na území Slovenskej republiky ako aj environmentálnych problémov, ktoré sa riešia celosvetovo s maximálnou hodnotou 20 bodov
b) jej spracovaním v podobe analýzy a kritického hodnotenia zvolenej environmentálnej problematiky, formou tvorby reflexií z každej prezentovanej environmentálnej témy a aplikácie zvolenej témy do vzdelávania žiakov s maximálnou hodnotou 80 bodov.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z vypracovanej seminárnej práce získa menej ako 40 bodov a prácu si neobháji. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), vynikajúci výkon, študent vie výborne pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni , dokáže kriticky hodnotiť environmentálne problémy v spoločnosti a tvoriť vhodné aktivizujúce metódy na daný environmentálny problém využiteľné v pedagogickej praxi
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), výborný výkon, študent vie pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni veľmi dobre, ale kritické myslenie v oblasti environmentalistiky je hraničné, dokáže však tvoriť vhodné aktivizujúce metódy na daný environmentálny problém využiteľné v pedagogickej praxi
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), dobrý výkon, študent síce vie dobre pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni, ale kritické myslenie v oblasti environmentalistiky čiastočne absentuje, dokáže však tvoriť vhodné aktivizujúce metódy na daný environmentálny problém využiteľné v pedagogickej praxi
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), uspokojivý výkon, študent vie iba čiastočne pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni, kritické myslenie v oblasti environmentalistiky čiastočne absentuje a iba čiastočne vie aplikovať environmentálnu teóriu v podobe tvorby aktivizujúcich metód do pedagogickej praxe
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), dostatočný výkon, študent vie pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni na minimálnej úrovni, kritické myslenie v oblasti environmentalistiky však absentuje a jeho schopnosť aplikovať environmentálnu teóriu v podobe tvorby aktivizujúcich metód do pedagogickej praxe je minimálna
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše), nedostatočný výkon, študent nie je schopný pracovať s odbornou literatúrou zaoberajúcou sa problematikou aktuálnych environmentálnych problémov nie len na území Slovenskej republiky ale aj na celosvetovej úrovni, ani kriticky hodnotiť environmentálne problémy a nie je schopný aplikovať environmentálnu teóriu v podobe tvorby aktivizujúcich metód do pedagogickej praxe
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní predmetu študent získa základné informácie o ochrane prírody, zabezpečenia kvality života a možnosti nápravy, čím bude následne schopný riešenia problémov v otázkach životného prostredia. Všetky tieto poznatky bude vedieť aplikovať do pedagogickej praxe; posilní si digitálne zručnosti pri vyhľadávaní odbornej literatúry na danú environmentálnu problematiku na vhodných odborných domácich a zahraničných internetových portáloch, ako aj komunikačnú schopnosť, schopnosť kritického myslenia a hodnotenia environmentálnych problémov v spoločnosti.

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu:
1. Ekológia. Endogénne a exogénne faktory prostredia. (študent vie rozlíšiť pojmy ekológie a environmentalistiky, pozná vzťahy organizmov v prostredí a ako endogénne a exogénne faktory toto prostredie ovplyvňujú)
2. Stabilita a biodiverzita ekosystémov. Chránené územia. Regulácia trofických reťazcov. Antropocentrizmus, biocentrizmus a ekocentrizmus . (študent sa naučí vnímať súvislosť vzťahov v prírode, citlivosť stability ekosystémov, ako túto stabilitu ovplyvňuje sám človek a v konečnom

dôsledku vie zaujať postoj k ochrane jednotlivých ekosystémov pre potrebu zachovania rovnováhy v prírode)
3. Odpadové hospodárstvo. (študent sa oboznámi s problematikou odpadového hospodárstva, tvorby a regulácie množstva odpadu v spoločnosti, s problémom čiernych skládok ale aj s procesom recyklácie ako možnosťou ochrany životného prostredia)
4. Doprava a skleníkový efekt. (študent dokáže posúdiť negatívny dopad využívania dopravy na životné prostredie a dokáže prijať správny postoj k riešeniu problematiky v zmysle ochrany životného prostredia, v ktorom sám žije)
5. Environmentálna výchova na ZŠ. Environmentálne projekty SR. (študent ovláda začlenenie environmentálnej výchovy ako prierezovej témy do štátneho vzdelávacieho programu, vie ako environmentálna výchova prispieva k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu, v konečnom dôsledku sa študent zároveň oboznámi s aktuálnymi environmentálnymi projektmi SR, ktoré túto výchovu na ZŠ podporujú a dokáže dané environmentálne problémy vhodnými aktivizujúcimi metódami priblížiť žiakovi na jeho mentálnej úrovni)

Odporúčaná literatúra:

Chrenščová, V., Elek, Š., Fuchsová, M., Matis, D., Žarnovičan, H. (2010). Pracovný zošit o vode pre základné školy - nižšie sekundárne vzdelávanie : Vzdelávací program Modrá škola. Bratislava: Mladí vedci Slovenska, 31 s. ISBN 978-80-970496-2-1 http://new.modraskola.sk/wp-content/uploads/2016/12/SV_doplnkoveTexty.pdf

Chrenščová, V., Elek, Š., Elek, T., Fuchsová, M., Jasaň, I., Libovič, M., Matis, D., Žarnovičan, H. (2010). Doplnkové študijné texty o vode pre základné školy - nižšie sekundárne vzdelávanie: Vzdelávací program Modrá škola. Bratislava: Mladí vedci Slovenska, 64 s. ISBN 978-80-970496-1-4 http://new.modraskola.sk/wp-content/uploads/2016/12/SV_doplnkoveTexty.pdf

Bieliková, D., Füry, D., Fuchsová, M. (2011) Environmentálne aktivity využiteľné vo výchovno-vzdelávacom procese na základných školách. In: Envirohorizonty ... od teórie k praxi .... Bratislava: Univerzita Komenského, 20 s, ISBN 978-80-223-3083-1

Majzlan, O. a Fedor, P. (2012). Základy ekológie a environmentalistiky pre pedagogické smery. Bratislava: Univerzita Komenského, 180 s. ISBN 978-80-223-3175-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	50,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex021/22	Etická propedeutika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), 33 hodín príprava na hodiny (vrátane písomnej prípravy); 2 hodina príprava na referát. Spolu 57.
Vyučovacie metódy:
V rámci samoštúdia ide predovšetkým o prácu s textom (vybrané pasáže diel významných autorov relevantných pre preberanú problematiku, vedecké články) prípadne o kritickú reflexiu iného materiálu (film); počas seminárov nadväzujú na individuálne štúdium zadaného textu (materiálu), predovšetkým dialogické metódy ako sú diskusia, rozhovor, sokratovská metóda, ktoré sú doplnené o monologické metódy výkladu a vysvetľovania.

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia, ktoré zahŕňa: 20% príprava na hodinu, 40% aktivita na hodine, 40% referát.
1) Príprava na každú hodinu, ktorá spočíva v prečítaní a skonspektovaní zadaného textu a odovzdaní konspektu do začiatku hodiny.
2) Aktívna účasť na hodinách – zapájanie sa do diskusie.
3) Pripraviť si a predniesť referát k vybranej téme.
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre hodnotenie A študenti počas semestra podávali vynikajúce výkony, počas semestra boli vždy dôkladne pripravení na hodiny, aktívne participovali na výučbe a prejavovali záujem o preberanú

problematiku, ich teoretické znalosti z oblasti etiky sú na vysokej úrovni, bez problémov dokážu aplikovať osvojené poznatky, kriticky posúdiť a porovnať jednotlivé etické koncepcie a poznatky.
Pre hodnotenie B študenti podávali počas semestra veľmi dobré výkony, na hodiny boli pripravení, participovali na výučbe, ich teoretické znalosti z oblasti etiky sú na veľmi dobrej úrovni, osvojené poznatky dokážu aplikovať, vedia kriticky posúdiť a porovnať jednotlivé etické koncepcie a poznatky.
Pre hodnotenie C študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti z etiky sú na dobrej úrovni, no chýba im schopnosť tieto poznatky aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé etické koncepcie a poznatky.
Pre hodnotenie D boli študenti v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa etiky; majú problémy v samostatnej práci, nevedia kriticky analyzovať informácie.
Pre hodnotenie E boli študenti v priebehu semestra len minimálne pripravení, len minimálne sa zapájali do priebehu výučby, majú značné nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa etiky; majú značné problémy v samostatnej práci, nevedia kriticky analyzovať informácie.
Pre hodnotenie Fx boli študenti počas semestra nepripravení na hodiny, nezapájali sa do priebehu výučby a nedokázali reagovať na položené otázky, nedokážu samostatne pracovať, majú značné nedostatky v teoretických znalostiach z oblasti etiky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom je vedieť sa orientovať v problematike sociálno-patologických javov, poznať ich príčinu vzniku, dôsledky na jedinca a vedieť realizovať preventívne opatrenia k ich eliminácii.
Študent po absolvovaní predmetu vie: zadefinovať predmet etiky a základné pojmy etiky, podať prehľad o najdôležitejších etických koncepciách, chápať vývoj morálky a etických koncepcií v historickom kontexte, pochopiť psychológiu morálneho vývoja, vyzdvihnúť alternatívnosť a rovnocennosť etických koncepcií, rozlišovať etickú od mimoetickej sféry, pomáhať orientovať sa v etických otázkach, poznať hodnotový aspekt etických kategórií, objasniť základné kategórie etiky, nájsť vnútorné motivačné zdroje správania, kultivovať a rozvíjať empatiu a dobro v nás. Študent absolvovaním predmetu rozvíja nasledovné prenositeľné spôsobilosti: komunikačné schopnosti, analytické schopnosti, interpersonálne schopnosti, kreativitu a schopnosť abstraktného myslenia, schopnosť kritického myslenia, motiváciu a schopnosť učiť sa, uvažovanie v súvislostiach.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do etiky ako filozofickej disciplíny; vymedzenie predmetu etiky a základných pojmov etika, morálka, etiketa; základné podoby etiky.
2. Predstavenie základných etických koncepcií (etika cnosti, hedonizmus, deontologická etika, utilitarizmus).
3. Vybrané podoby psychologickej etiky (Freud, Fromm, Frankl).
4. Psychológia a problém zla (Zimbardo, Milgram).
5. Psychológia morálky (Piaget, Kohlberg).

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Aristoteles (2011). Etika Nikomachova. Kalligram (Kniha druhá, kap. 1-6).
Epikuros (2014). O šťastnom živote l. Thetis, (List Menoikeovi).
Frankl, V. E. (1992). Vôľa k zmyslu. Filozofia 47(11), 680 – 685.
Freud, S. (2015). Totem a tabu. Európa (časť IV, 5-7).
Kant, I. (2004). Základy metafyziky mravov. Kalligram (Predslov a Prvá kapitola).
Kohák, E. (2004). Svoboda, svedomí, soužití. Kapitoly z mezilidské etiky. SLON (První prednáška. Filosofie, etika, svoboda).

Mill, J. S. (2005). Utilitarizmus. In: Mill, J. S.: Logika liberalizmu. Kalligram (II. kap. Čo je utilitarizmus).
Vacek, P. (2008). Rozvoj morálního vědomí žáků. Portál (1 Kapitoly z psychologie morálky 1.1 – 1.2).
Zimbardo, P. (2015). Luciferův efekt. Jak se z dobrých lidí stávají lidé zlí. Academia (X. kap. Význam a poselství Stanfordského věžeňského experimentu: alchymie transformace charakteru).
Odporúčaná literatúra:
Anzenbacher, A. (1994). Úvod do etiky. Zvon.
Čapek, J. et al. (2015). Přístupy k etice II. Filosofia.
Kohák, E. (1993). Člověk, dobro a zlo. JEŽEK.
Remišová, A. (ed.) (2008). Dejiny etického myslenia v Európe a USA. Kalligram.
Sokol, J. (2014). Etika, život, instituce. Pokus o praktickou filosofii. Vyšehrad.
Špinka, Š. et al. (2014). Přístupy k etice I. Filosofia.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	ABS	B	C	D	E	FX
87,5	0,0	6,25	6,25	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Michal Bizoň, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex016/22	Etika a profesijná etika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: Za obdobie štúdia: 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium; 22 hodín príprava na seminár – štúdium povinnej literatúry, 31 hodín práca na projekte. Spolu 75 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
- seminár: výklad spojený s diskusiou k preberanej téme; uvádzajú sa rôzne príklady ku každej tematickej oblasti. Podstatnou je kritická reflexia a uvedomenie si možnosti aplikácie týchto poznatkov do školskej či životnej praxe. Dôraz na diskusiu, e-learning (moodle), kritickú reflexiu relevantných materiálov (monografie, časopisy, videá a pod.), kooperáciu. Výstup – odovzdanie projektu, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia, ktoré zahŕňa 30% aktivita na hodine (30 bodov) a 70% projekt (70 bodov).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne - vynikajúce výsledky), študent správne a aktívne kriticky aj tvorivo reflektuje
poznatky, vrátane ich zmysluplnej integrácie do životnej reality a pedagogickej praxe.
B (93-86%, veľmi dobre - nadpriemerný štandard), študent primerane kriticky reflektuje poznatky, vrátane ich zmysluplnej integrácie do životnej reality a pedagogickej praxe.
C (85-76%, dobre - bežná spoľahlivá práca), študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti sú na dobrej úrovni, chýba im však schopnosť tieto poznatky kriticky aplikovať.
D (75-68%, uspokojivo - prijateľné výsledky), študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach. Nevedia kriticky analyzovať informácie.
E (67-60%, dostatočne - výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študent disponuje v obmedzenej miere teoretickými poznatkami, nedokáže kriticky analyzovať tieto poznatky, je len v minimálnej miere schopný poznatky aplikovať.

Fx (59-0%, nedostatočne - vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Ciele a výstupy vzdelávania:
Tematické zameranie kurzu oboznamuje študentov s aplikovanou etikou a jej odvetvovým delením, s
vymedzením základných pojmov etiky, vysvetľuje morálku ako sociálny regulátor, morálne normy a zásady tvorby etických kódexov. Zameriava sa na profesijnú etiku učiteľa - učiteľskú profesiu (kompetencie učiteľa, etické dilemy v učiteľskej profesii atď.) a význam etického kódexu v tejto profesii. Cieľom kurzu je poukázať na dôležitosť priaznivej klímy v triede a škole a pracovať s obsahom Dohovoru o právach dieťaťa. Na vybraných príkladoch z iných odvetvových druhov aplikovanej etiky (bioetika, etika médií atď.) poukázať na dôležitosť prítomnosti etického kódexu v profesiách, možnosti využitia klasických etických koncepcií a tiež rôznych alternatív pri riešení etických dilem.
Tieto poznatky je možné využiť pri ďalšom štúdiu, ako aj v reálnom živote. Zvolené metódy vzdelávania prispejú k ďalšiemu rozvoju kompetencií (kognitívna oblasť: pamäť, kritické myslenie, myslenie v súvislostiach, argumentácia; afektívna oblasť: postoje a presvedčenia, hodnoty; psychomotorická oblasť: digitálne zručnosti; sociálna oblasť: kooperácia, komunikácia).
Predmet svojím zameraním a metódami vzdelávania prispieva k postupnému rozvoju k rozvoju dôležitých profesijných kompetencií budúcich učiteľov.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do predmetu: zadefinovanie základných pojmov: etika a morálka.
Etika a profesijná etika: vymedzenie základných pojmov: aplikovaná etika – odvetvové delenie aplikovanej etiky. Profesijná etika ako súčasť aplikovanej etiky.
2. Profesijný takt a etiketa ako východisko pre formovanie etického kódexu jednotlivých profesií.
3. Učiteľská profesia a etický kódex učiteľa. Status a rola učiteľa. Riešenie dilem v učiteľskej profesii.
4. Pozitívna klíma v triede, vzťahy medzi činiteľmi klímy v škole.
5. Dohovor o právach dieťaťa.
6. Bližšie vymedzenie bioetiky a okruhov jej záujmu na konkrétnych príkladoch, problematika etického kódexu. Klasické etické teórie a alternatívne metódy pri riešení etických dilem.

Odporúčaná literatúra:
ANZENBACHER, A. (2001). Úvod do etiky. Praha: Academia, s. 13 – 17. ISBN 978-80-200-0917-5
GLUCHMAN, V. (2000). Úvod do etiky. Prešov: Univerzum, s. 7 – 103, 122 – 133. ISBN 978-80-890-1200-0
GLUCHMANOVÁ, M., GLUCHMAN, V. (2008). Učiteľská etika. Prešov: FF PU (ESF), s. 88 – 127, 194 – 215. ISBN 978-80-806-8808-0
Odporúčaná literatúra:
HUPKOVÁ, M., PETLÁK, E. (2004). Sebareflexia a kompetencie v práci učiteľa. Bratislava: IRIS, 2004. s. 11 – 26, 81 – 96. ISBN 978-80-89018-77-7
KOSOVÁ B. a kol. (2012). Vysokoškolské vzdelávanie učiteľov. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici, s. 6 – 21, 52 – 61. ISBN 978-80-557-0353-4
LIESSMANN, K. P. (2012). Teorie nevzdělanosti. Praha: ACADEMIA, s. 37 – 61. ISBN 978-80-200-1677-5
MALANKIEVIČOVÁ, S. (2008). Profesijná etika. Prešov: FF PU (ESF), s. 13 – 35. ISBN 978-80-806-8811-0
REMIŠOVÁ, A. (1997). Podnikateľská etika. Nitra: ENIGMA, s. 12 – 49, 198 – 211.

VAJDA, J. (2004). Úvod do etiky. Nitra: Enigma, s. 13 - 56. ISBN 978-80-8913-212-6
VETEŠKA, J., TURECKIOVÁ, M. (2008). Kompetence ve vzdělávání. Praha: GRADA, s. 13 – 57. ISBN 978-80-247-1770-8
ŽILÍNEK, M. (1997). Étos a utváranie mravnej identity osobnosti. Bratislava: IRIS, s. 12 – 108. ISBN 978-80-88778-60-3
WILLIAMS, B. (2021). Morálka: úvod do etiky. Praha: OYIKOYMENH. ISBN 978-80-7298-569-2
DANIŠKOVÁ, Z. (2013). Môže prístup „new public management“ dopomôcť k etablovaniu etického
kódexu učiteľa? 2013 dostupné na http://www.casopispedagogika.sk/rocnik-4/cislo-2/studia_daniskova.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Kapacita predmetu je obmedzená na 60 študentov denného štúdia

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	ABS	B	C	D	E	FX
48,0	0,0	24,0	12,0	4,0	0,0	12,0

Vyučujúci: PhDr. Slávka Drozdová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex016/22	Etika a profesijná etika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: Za obdobie štúdia: 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium; 22 hodín príprava na seminár – štúdium povinnej literatúry, 31 hodín práca na projekte. Spolu 75 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
- seminár: výklad spojený s diskusiou k preberanej téme; uvádzajú sa rôzne príklady ku každej tematickej oblasti. Podstatnou je kritická reflexia a uvedomenie si možnosti aplikácie týchto poznatkov do školskej či životnej praxe. Dôraz na diskusiu, e-learning (moodle), kritickú reflexiu relevantných materiálov (monografie, časopisy, videá a pod.), kooperáciu. Výstup – odovzdanie projektu, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia, ktoré zahŕňa 30% aktivita na hodine (30 bodov) a 70% projekt (70 bodov).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne - vynikajúce výsledky), študent správne a aktívne kriticky aj tvorivo reflektuje
poznatky, vrátane ich zmysluplnej integrácie do životnej reality a pedagogickej praxe.
B (93-86%, veľmi dobre - nadpriemerný štandard), študent primerane kriticky reflektuje poznatky, vrátane ich zmysluplnej integrácie do životnej reality a pedagogickej praxe.
C (85-76%, dobre - bežná spoľahlivá práca), študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti sú na dobrej úrovni, chýba im však schopnosť tieto poznatky kriticky aplikovať.
D (75-68%, uspokojivo - prijateľné výsledky), študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach. Nevedia kriticky analyzovať informácie.
E (67-60%, dostatočne - výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študent disponuje v obmedzenej miere teoretickými poznatkami, nedokáže kriticky analyzovať tieto poznatky, je len v minimálnej miere schopný poznatky aplikovať.

Fx (59-0%, nedostatočne - vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Ciele a výstupy vzdelávania:
Tematické zameranie kurzu oboznamuje študentov s aplikovanou etikou a jej odvetvovým delením, s
vymedzením základných pojmov etiky, vysvetľuje morálku ako sociálny regulátor, morálne normy a zásady tvorby etických kódexov. Zameriava sa na profesijnú etiku učiteľa - učiteľskú profesiu (kompetencie učiteľa, etické dilemy v učiteľskej profesii atď.) a význam etického kódexu v tejto profesii. Cieľom kurzu je poukázať na dôležitosť priaznivej klímy v triede a škole a pracovať s obsahom Dohovoru o právach dieťaťa. Na vybraných príkladoch z iných odvetvových druhov aplikovanej etiky (bioetika, etika médií atď.) poukázať na dôležitosť prítomnosti etického kódexu v profesiách, možnosti využitia klasických etických koncepcií a tiež rôznych alternatív pri riešení etických dilem.
Tieto poznatky je možné využiť pri ďalšom štúdiu, ako aj v reálnom živote. Zvolené metódy vzdelávania prispejú k ďalšiemu rozvoju kompetencií (kognitívna oblasť: pamäť, kritické myslenie, myslenie v súvislostiach, argumentácia; afektívna oblasť: postoje a presvedčenia, hodnoty; psychomotorická oblasť: digitálne zručnosti; sociálna oblasť: kooperácia, komunikácia).
Predmet svojím zameraním a metódami vzdelávania prispieva k postupnému rozvoju k rozvoju dôležitých profesijných kompetencií budúcich učiteľov.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do predmetu: zadefinovanie základných pojmov: etika a morálka.
Etika a profesijná etika: vymedzenie základných pojmov: aplikovaná etika – odvetvové delenie aplikovanej etiky. Profesijná etika ako súčasť aplikovanej etiky.
2. Profesijný takt a etiketa ako východisko pre formovanie etického kódexu jednotlivých profesií.
3. Učiteľská profesia a etický kódex učiteľa. Status a rola učiteľa. Riešenie dilem v učiteľskej profesii.
4. Pozitívna klíma v triede, vzťahy medzi činiteľmi klímy v škole.
5. Dohovor o právach dieťaťa.
6. Bližšie vymedzenie bioetiky a okruhov jej záujmu na konkrétnych príkladoch, problematika etického kódexu. Klasické etické teórie a alternatívne metódy pri riešení etických dilem.

Odporúčaná literatúra:
ANZENBACHER, A. (2001). Úvod do etiky. Praha: Academia, s. 13 – 17. ISBN 978-80-200-0917-5
GLUCHMAN, V. (2000). Úvod do etiky. Prešov: Univerzum, s. 7 – 103, 122 – 133. ISBN 978-80-890-1200-0
GLUCHMANOVÁ, M., GLUCHMAN, V. (2008). Učiteľská etika. Prešov: FF PU (ESF), s. 88 – 127, 194 – 215. ISBN 978-80-806-8808-0
Odporúčaná literatúra:
HUPKOVÁ, M., PETLÁK, E. (2004). Sebareflexia a kompetencie v práci učiteľa. Bratislava: IRIS, 2004. s. 11 – 26, 81 – 96. ISBN 978-80-89018-77-7
KOSOVÁ B. a kol. (2012). Vysokoškolské vzdelávanie učiteľov. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici, s. 6 – 21, 52 – 61. ISBN 978-80-557-0353-4
LIESSMANN, K. P. (2012). Teorie nevzdělanosti. Praha: ACADEMIA, s. 37 – 61. ISBN 978-80-200-1677-5
MALANKIEVIČOVÁ, S. (2008). Profesijná etika. Prešov: FF PU (ESF), s. 13 – 35. ISBN 978-80-806-8811-0
REMIŠOVÁ, A. (1997). Podnikateľská etika. Nitra: ENIGMA, s. 12 – 49, 198 – 211.

VAJDA, J. (2004). Úvod do etiky. Nitra: Enigma, s. 13 - 56. ISBN 978-80-8913-212-6
VETEŠKA, J., TURECKIOVÁ, M. (2008). Kompetence ve vzdělávání. Praha: GRADA, s. 13 – 57. ISBN 978-80-247-1770-8
ŽILÍNEK, M. (1997). Étos a utváranie mravnej identity osobnosti. Bratislava: IRIS, s. 12 – 108. ISBN 978-80-88778-60-3
WILLIAMS, B. (2021). Morálka: úvod do etiky. Praha: OYIKOYMENH. ISBN 978-80-7298-569-2
DANIŠKOVÁ, Z. (2013). Môže prístup „new public management“ dopomôcť k etablovaniu etického
kódexu učiteľa? 2013 dostupné na http://www.casopispedagogika.sk/rocnik-4/cislo-2/studia_daniskova.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Kapacita predmetu je obmedzená na 60 študentov denného štúdia

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	ABS	B	C	D	E	FX
48,0	0,0	24,0	12,0	4,0	0,0	12,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex017/22	Filozofia výchovy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), 10 hodín príprava na seminár – štúdium povinnej literatúry, 28 hodín práca na projekte a jeho prezentácia. Spolu 60 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
- seminár: výklad spojený s diskusiou k preberanej téme; uvádzajú sa príklady toho, ako bola výchovná prax témou úvah filozofov a predmetom skúmania filozofie už od staroveku. Podstatnou je kritická reflexia a uvedomenie si možností aplikácie týchto poznatkov v súčasnej dobe. Taktiež uvažovanie o dôležitosti vedenia k hodnotám v školskom prostredí cez postavu učiteľa a jednotlivé učebné predmety.
Dôraz na diskusiu, e-learning, kritickú reflexiu relevantných materiálov (monografie, časopisy, databázy vedeckých poznatkov, videá a pod.). Výstup-projekt..

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia, ktoré zahŕňa 30% aktivita na hodine a 70% projekt a jeho obhájenie.
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre hodnotenie A študent správne a aktívne kriticky aj tvorivo reflektuje poznatky aj rámce ďalšieho vývoja disciplíny, vrátane ich zmysluplnej integrácie do pedagogickej praxe.
Pre hodnotenie B študent primerane kriticky reflektuje poznatky aj rámce ďalšieho vývoja disciplíny, vrátane ich zmysluplnej integrácie do pedagogickej praxe.

Pre hodnotenie C študent počas semestra podával štandardne dobré výkony, jeho teoretické znalosti z filozofie výchovy sú na dobrej úrovni, no chýba schopnosť tieto poznatky aplikovať, kriticky zhodnotiť ich aktuálnosť pre dnešnú dobu.
Hodnotenie D získa študent, ktorý bol v priebehu semestra slabšie pripravený, má mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa prienikov medzi filozofiou a výchovou. Nevie kriticky analyzovať informácie.
Pre hodnotenie E spĺňa študent minimálne kritériá, len v obmedzenej miere kriticky reflektuje poznatky a aktuálny vývoj disciplíny, pozná interdisciplinárne súvislosti medzi filozofiou a výchovou, je aspoň minimálne schopný poznatky aplikovať.
Hodnotenie Fx si vyžaduje ďalšiu prácu a štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je, aby si absolventi správne uvedomovali možnosti využitia myšlienkových východísk, pojmového aparátu a vedeckej metodológie, pochádzajúce z filozofie v pedagogickej teórii a praxi. Tematické zameranie kurzu vedie študentov kriticky uvažovať a hľadať prieniky medzi filozofiou a výchovou, uvedomiť si, ako boli a ako je možné myšlienkové východiská, pojmový aparát a vedecké metodológie pochádzajúce z filozofie aplikovať v pedagogickej teórii a praxi. Študenti budú vedieť kriticky zvážiť prínos jednotlivých koncepcií a ich využiteľnosť aj v dnešnej dobe. Nadobudnú poznatky o tom, ako bola výchovná prax (od antiky po súčasnosť) témou úvah filozofov a predmetom skúmania filozofie. Ďalej sú vedení k reflexii problémov výchovy, akými je vysoko aktuálna téma - hodnoty a výchova.
Tieto poznatky je možné využiť pri ďalšom štúdiu, ako aj plánovaní metodiky výskumu záverečnej práce, a potom aj v praxi. Zvolené metódy vzdelávania prispejú k ďalšiemu rozvoju ich kompetencií (kognitívna oblasť: pamäť, kritické myslenie, myslenie v súvislostiach, argumentácia; afektívna oblasť: postoje a presvedčenia, hodnoty; psychomotorická oblasť: digitálne zručnosti; sociálna oblasť: kooperácia, komunikácia).
Predmet svojím zameraním a metódami vzdelávania prispieva k postupnému rozvoju odborovej a predmetovej kompetencie, ako aj k rozvoju dôležitých profesijných kompetencií budúcich učiteľov.

Stručná osnova predmetu:
1. Ako vstupuje filozofia do premýšľania o výchove? Hľadanie prienikov medzi filozofiou a výchovou.
2. Východiská pre pedagogické koncepcie – od antiky po súčasnosť.
3. Konkrétne podoby vplyvu filozofických koncepcií na pedagogiku - 20. storočie:
1. Hermeneutický prístup k pedagogike (W. Dilthey, H.-G. Gadamer)
2. Fenomenologický prístup k pedagogike (J. Patočka, R. Palouš) Existencializmom ovplyvnené koncepcie (R. C. Rogers, V. E. Frankl)
3. Personalizmus (M. Scheler, M. Buber, E. Levinas, S. Freud, R. C. Rogers) Pozitivizmus, scientizmus v pedagogike (W. Brezinka)
4. Pragmatizmus v pedagogike (J. Dewey) Marxizmus a neomarxizmus (J. Habermas, P. Freire, H. Giroux)
5. Súčasné vzdelávacie teórie, ich štruktúrne prvky a teoretické východiská.
6. Filozofia výchovy cez reflexiu problémov výchovy - hodnoty a výchova.
Uvedené témy upriamujú pozornosť na prienik medzi filozofiou a výchovou, na využitie poznatkov, myšlienkových východísk, pojmového aparátu a vedeckej metodológie pochádzajúcej z oblasti filozofie v pedagogickej teórii a praxi.
Kurz rozvíja viaceré kompetencie v súlade s profilom absolventa odboru učiteľstva psychológie v kombinácii.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
Prokop, J. (2005). Škola a společnost v kritických teoriích druhé poloviny 20. století. Karolinum.
Zelina, M. (2010). Teórie výchovy alebo hľadanie dobra. SPN.
Odporúčaná literatúra:
Gray, P. (2016). Svoboda učení. PeopleComm.
Kaščák, O., & Pupala, B. (2009). Výchova a vzdelávanie v základných diskurzoch. Rokus.
Liessmann, K. P. (2012). Teorie nevzdělanosti. Academia.
NeilL, A. S. (2015). Summerhill. Příběh první demokratické školy na světě. PeopleComm.
Pelcová, N. (2000). Filozofická a pedagogická antropologie. Karolinum.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	ABS	B	C	D	E	FX
72,97	0,0	10,81	5,41	0,0	0,0	10,81

Vyučujúci: prof. PaedDr. Ján Danek, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex019/22	Filozofické koncepcie človeka

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), 16 hodín príprava na priebežný test, 12 hodín vypracovanie priebežných úloh, 10 hodín samoštúdium. Spolu: 60 hodín
Vyučovacie metódy:
problémový výklad, aplikácia metodickej skepsy vo vzťahu k etablovaným antropologickým konceptom (jej cieľom je študentov vyprovokovať k ich kritike a vznášaniu námietok voči ich východiskovým predpokladom), diskutované budú aj dokladované prípady zneužitia poznatkov pochádzajúcich z arzenálu antropológie a študenti budú vyzývaní k navrhovaniu opatrení, ktorými by bolo možné takýmto zlyhaniam predchádzať

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa vypracovanie zadaných priebežných úloh (40% hodnotenia) a priebežný didaktický test (60% hodnotenia). Bodové, resp. percentuálne hodnotenie priebežných úloh vyjadruje mieru súladnosti študentom vypracovanej priebežnej úlohy so stanovenými kritériami zverejnenými v zadaní každej z úloh. Didaktický test obsahuje úlohy rôznej kognitívnej náročnosti, takže stratifikuje študentov nielen podľa rozsahu osvojených znalostí. Test i priebežné úlohy sú zostavené tak, aby overovali stanovené výsledky vzdelávania. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Študent v didaktickom teste preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení, spolu s bodovým (percentuálnym) hodnotením priebežných úloh, zodpovedá hodnoteniu A.
Študent vo vedomostnom teste preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení, spolu s bodovým (percentuálnym) hodnotením priebežných úloh, zodpovedá hodnoteniu B.
Študent vo vedomostnom teste preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení, spolu s bodovým (percentuálnym) hodnotením priebežných úloh, zodpovedá hodnoteniu C.
Študent vo vedomostnom teste preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení, spolu s bodovým (percentuálnym) hodnotením priebežných úloh, zodpovedá hodnoteniu D.
Študent vo vedomostnom teste preukázal takú úroveň vedomostí (rozsah osvojených poznatkov a mobilizovaných kognitívnych schopností), ktorá v bodovom, resp. percentuálnom vyjadrení, spolu s bodovým (percentuálnym) hodnotením priebežných úloh, zodpovedá hodnoteniu E.
Fx - Študent nesplnil požadované limity na absolvovanie predmetu.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom kurzu bude rozšíriť v rámci iných predmetov nadobudnutú znalosť človeka o sociokultúrnu a duchovnú dimenziu tak, ako sú reflektované najmä v prostredí filozofie.
Študent si v jeho rámci osvojí tiež schopnosť pristupovať k človeku ako k určitej celostnej a zároveň mnohodimenzionálnej bytosti. Dokáže odlíšiť filozofický a vedecký prístup ku konceptualizácii antropologickej problematiky a pozná ich silné i slabé stránky. Oboznámi sa s motívmi a argumentami filozofickej kritiky vedeckých konceptov človeka. Osvojí si metodologické prístupy filozofickej proveniencie, ktoré preukázali svoju produktívnosť aj v relevantných vedách o človeku. Jeho hlavným zámerom je študentov poznatkovo a argumentačne vybaviť tak, aby dokázali hájiť záujmy človeka, jeho dôstojnosti a humanity pred možnými dehumanizačnými vplyvmi. Študent bude vedený aj k domýšľaniu ľudsko-právnych dôsledkov plynúcich z určitých antropologických konceptov a výskumov človeka. Cieľom priebežne zadávaných úloh je, aby študent vedel vyhľadávať relevantné informačné zdroje, zaujímal k nim kvalifikované stanoviská, tvorivo s nimi pracoval a zaujímal k nim hodnotiace postoje.

Stručná osnova predmetu:
1. Rozdiely v tematizáciách antropologickej problematiky v mýte, náboženstve, ideológii, filozofii a vo vede.
2. Typológia filozofických názorov na človeka podľa relevantných filozofických disciplín, filozofických smerov, autorov a tradícií.
3. Programové tézy, kategoriálny a metodologický aparát vybraných filozofických koncepcií človeka.
4. Vzájomné inšpirácie a prieniky medzi filozofickými a špeciálno-vednými koncepciami človeka. Filozofia ako advokát idey celostnosti človeka, jeho dôstojnosti a humanity.
5. Humanizmus, transhumanizmus a posthumanizmus.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Malík, B. (2014) Filozofická antropológia. Možnosti a limity filozofických tematizácií človeka. Iris.
Malík, B. (2008) Úvod do antropológie. Základné antropofémy v dejinách antropologického myslenia. Iris.
Odporúčaná literatúra:

Bosáková, K. (2019.) Základy filozofickej antropológie I. Vydavateľstvo ŠafárikPress. (e-publikácia) Dostupné na: https://unibook.upjs.sk/img/cms/2019/FF/filozoficka-antropologia-final.pdf
Novosád, F. (2020). Elementy filozofickej antropológie. Iris.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	25,0	12,5	0,0	0,0	12,5

Vyučujúci: doc. PhDr. Branislav Malík, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex004/22	Fonetika a fonológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 10s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška + seminár, spolu za semester 19 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
19 hodín priamej výučby (13 hodín prednáška + 6 hodín seminár); 30 hodín prípravy na priebežný test, 20 hodín prípravy na ortoepické cvičenia, 31 hodín prípravy na záverečný test a 20 hodín prípravy na fonetickú transkripciu. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, vysvetľovanie, praktické precvičovanie teoretických poznatkov a javov, riešenie úloh a zadaní, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou priebežného testu (30 bodov) a formou ortoepických cvičení (20 bodov) v rozsahu učiva prvých 6 tém. V skúškovom období bude hodnotený formou záverečného testu (30 bodov) a formou fonetickej transkripcie (20 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej a záverečnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (50/50).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežný test: menej ako 18 bodov; ortoepické cvičenia: menej ako 12 bodov, záverečný test: menej ako 18 bodov a fonetická transkripcia: menej ako 12 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z fonetiky, fonológie a vybratých ortoepických javov v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané jazykovedné vedomosti vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania z fonetiky, fonológie

a ortoepie aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z fonetiky, fonológie a vybratých ortoepických javov v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané jazykovedné vedomosti vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania z fonetiky, fonológie a ortoepie aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z fonetiky, fonológie a vybratých ortoepických javov v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané jazykovedné vedomosti vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z fonetiky, fonológie a vybratých ortoepických javov v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané jazykovedné vedomosti vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z fonetiky, fonológie a vybratých ortoepických javov v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané jazykovedné vedomosti vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z fonetiky, fonológie a vybratých ortoepických javov v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané jazykovedné vedomosti nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent chápe rozdiel medzi fonémou, hláskou a alofónou a získané teoretické poznatky vie uplatniť pri fonologickej a fonetickej transkripcii. Má osvojené poznatky o zákonitostiach tvorenia zvukovej reči, jej fyziológie a akustiky, ako aj poznatky z oblasti fonologickej stavby slovenčiny. Uvedomuje si vzťah fonetiky a fonológie k iným lingvistickým disciplínam (predovšetkým vzťah fonológie a morfológie) a chápe ich interdisciplinárne súvislosti (vzťah fonetiky a kultúry hovoreného prejavu, vzťah fonetiky a rétoriky). Pozná artikulačnú, akustickú a percepčnú klasifikáciu slovenských hlások. Orientuje sa v systéme zvukových prostriedkov súvislej reči a pozná princípy ich fungovania. Pozná základné ortoepické pravidlá a vie ich prakticky využívať pri tvorbe vlastných hovorených prejavov. Poznatky z oblasti fonetiky, fonológie a ortoepie je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu, schopnosť abstraktného a kritického myslenia či uvažovanie v súvislostiach. Dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o fonetických, fonologických a ortoepických javoch a dokáže ponúknuť závery a zdôvodnenia z oblasti artikulačnej a akustickej fonetiky, fonológie a ortoepie aj laickým adresátom.

Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky.

Stručná osnova predmetu:

1. Predmet fonetiky a fonológie vo vzťahu k iným lingvistickým disciplínam. Fonéma, hláska, alofóna. Fonetická a fonologická transkripcia.
2. Fyziologická fonetika I. Artikulačná fonetika. Fyziológia produkcie reči.
3. Hláskový systém slovenčiny. Klasifikácia hlások. Charakteristika hlások.
4. Ortofónia a ortoepia.
5. Fonetická transkripcia.
6. Akustická fonetika. Fyziologická fonetika II. Percepčná fonetika. Akustické vlastnosti zvuku a fyziológia percepcie reči.
7. Priebežný test a ortoepické cvičenia.
8. Suprasegmentálne javy. Prozodické vlastnosti reči so zameraním na školskú prax.
9. Základné fonologické pojmy. Fonologické protiklady. Inventár foném spisovnej slovenčiny.
10. Syntagmatické a paradigmatické vzťahy foném. Neutralizácie a ich využitie v školskej praxi.
11. Alternácie a ich využitie v školskej praxi.

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent sa naučí správne používať termíny z oblasti zvukovej roviny jazyka a zvukovej roviny reči ako fonéma, hláska a alofóna. Pochopí rozdiel medzi fonetikou a fonológiou, ďalej medzi fonetickou a fonologickou transkripciou. Spozná vzťahy medzi fonémou, grafémou a hláskou. Osvojí si teoretické poznatky z oblasti fyziológie produkcie, akustiky a fyziológie percepcie reči. Spozná delenie a charakteristiku rečových orgánov, charakteristiku organogenetických zložiek reči, teórie tvorenia hlasu a fyzikálne vlastnosti hlasu. Pochopí pojmy a termíny ako artikulácia, sekundárna artikulácia a koartikulácia. Uvedomí si súvislosť medzi artikulačnou charakteristikou slovenských hlások a ortofonickými pravidlami. Bude ovládať klasifikáciu slovenských hlások a ich opis na pozadí jednotlivých hľadísk. Bude vedieť používať základné akustické pojmy, pochopí podstatu formantov a antiformantov. Študent nadobudne teoretické poznatky z oblasti prozódie a fonológie (predovšetkým v oblasti neutralizácií a alternácií) so zameraním na ich využitie v školskej praxi. Osvojí si základné fonologické pojmy. Pochopí podstatu fonémy, spozná jej vlastnosti a spôsoby určovania foném. Uvedomí si, že dištinktívne príznaky foném vyplývajú z artikulačných a akustických vlastností segmentov. Porozumie vzťahu kontrastívnej a komplementárnej distribúcie hlások. Bude poznať fonologický systém slovenčiny, fonologické protiklady a ich neutralizácie. Pochopí rozdiel medzi neutralizáciami a alternáciami. Na základe znalosti ortoepických pravidiel pochopí realizáciu istých typov neutralizácií. Bude spôsobilý poskytnúť spolupracovníkom aj širšej verejnosti stimulujúcu spätnú väzbu v otázkach ortoepickej normy a jazykovej kultúry. Teoretické znalosti ortoepickej normy bude vedieť využiť pri fonetickej transkripcii a nadobudnuté vedomosti z ortoepie, fonetiky a fonológie bude pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich bude vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

KRÁĽ, Á. – SABOL, J. 1989. Fonetika a fonológia. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 392 s. ISBN 80-0800-036-8. (vybrané kapitoly)

KRÁĽ, Á. 2016. Pravidlá slovenskej výslovnosti. Systematika a ortoepický slovník. 3. vyd. Martin: Matica slovenská. 424 s. ISBN 978-80-8128-159-4.
Odporúčaná literatúra:
ŽEŇUCH, P. 2018. Vojvodinskí Rusnáci a slovenskí rusnáci: jazyková, konfesionálna a etnická identita v komparácii. In: Slavica Slovaca, roč. 53, č. 3 – 4, s. 75 – 85. Dostupné na: http://www.slavu.sav.sk/casopisy/slavica/2018_1/posekana%20slavika/%C5%BDe%C5%88uch.pdf
ŽEŇUCH, P. 2020. Zvuková rovina cirkevnej slovančiny u Slovákov [elektronický zdroj]. Bratislava: Ústav filologických štúdií Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. 57 s. ISBN 978-80-570-2716-4. Dostupné na: https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KSJL/rozne/ZENUCH_Peter_Zvukova_rovina_cirkevnej_slovanciny_u_Slovakov__1_.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 74

A	ABS	B	C	D	E	FX
13,51	0,0	10,81	20,27	18,92	16,22	20,27

Vyučujúci: Mgr. Monika Turočeková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex022/22	Interkultúrna psychológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), samostatná práca na úlohách (12 hodín), práca v skupinách (26 hodín), spolu 60 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
dialogické a diskusné metódy, práca s testami a dotazníkmi, práca s autentickým textom, práca s informačnými zdrojmi, brainstorming, problémový výklad, elearning (Moodle alebo MS Teams)

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex007/22 - Sociálna psychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex007 Sociálna psychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa úlohy a zadania na samostatnú (40%) a skupinovú prácu (60% hodnotenia). Samostatná práca obsahuje prácu s kazuistikou (10%), kritickú analýzu psychologickej teórie (20%) a reflektívnu esej (10%). Skupinová práca v náhodne vytvorených podskupinách sa skladá z vytvorenia prípadovej štúdie (20%) a návrhu projektu rozvoja interkultúrnych kompetencií cieľovej skupiny (40%), v ktorom podskupina využije poznatky zo svojej študijnej kombinácie.
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre hodnotenie A študent správne vysvetlí a identifikuje poznatky a javy, ktoré sú súčasťou interkultúrnej psychológie a dokáže ich zmysluplne integrovať do poznatkov ďalších disciplín.

Kriticky a tvorivo aplikuje získané informácie do školskej aj každodennej praxe pomocou rôznych nástrojoch, metód a techník. Dokáže navrhnúť stratégie vedúce k zmene vo vnímaní iných (inakosť spôsobená príslušnosťou k odlišnej kultúre, etniku a pod.).
Pre hodnotenie B študent na primeranej úrovni dokáže vysvetliť a identifikovať poznatky a javy, ktoré sú súčasťou interkultúrnej psychológie a vie ich integrovať do poznatkov ďalších disciplín. Kriticky a tvorivo aplikuje získané informácie do školskej aj každodennej praxe pomocou rôznych nástrojoch, metód a techník. Dokáže navrhnúť stratégie vedúce k zmene vo vnímaní iných (inakosť spôsobená príslušnosťou k odlišnej kultúre, etniku a pod.).
Hodnotenie C sa udeľuje študentovi, ak spravidla dokáže vysvetliť a identifikovať poznatky a javy, ktoré sú súčasťou interkultúrnej psychológie a vie ich integrovať do poznatkov ďalších disciplín. Získané informácie dokáže použiť v školskej aj každodennej praxi pomocou vybraných nástrojov, metód a techník. Vo väčšine prípadov správne navrhne stratégie vedúce k zmene vo vnímaní iných (inakosť spôsobená príslušnosťou k odlišnej kultúre, etniku a pod.).
Hodnotenie D získa študent, ak dokáže vysvetliť základné poznatky a javy, ktoré sú súčasťou interkultúrnej psychológie a pozná interdisciplinárne súvislosti. Získané informácie dokáže s väčším usmernením použiť v školskej aj každodennej praxi pomocou vybraných nástrojov, metód a techník. Vo väčšine prípadov správne navrhne stratégie vedúce k zmene vo vnímaní iných (inakosť spôsobená príslušnosťou k odlišnej kultúre, etniku a pod.).
Pre hodnotenie E študent len v obmedzenej miere dokáže vysvetliť základné poznatky a javy, ktoré sú súčasťou interkultúrnej psychológie a pozná interdisciplinárne súvislosti. Získané informácie dokáže na minimálnej úrovni použiť v školskej aj každodennej praxi pomocou vybraných nástrojov, metód a techník. Aspoň v niektorých prípadoch správne navrhne stratégie vedúce k zmene vo vnímaní iných (inakosť spôsobená príslušnosťou k odlišnej kultúre, etniku a pod.).
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných poznatkov ďalšie štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je priblížiť postavenie, históriu vzniku a základnú terminológiu interkultúrnej psychológie i možnosti rozvoja a diagnostiky interkultúrnych kompetencií.
Interkultúrna psychológia je v súčasnosti v dôsledku globalizácie a prelínania rôznych kultúr uznávanou teoretickou i výskumnou oblasťou.
Študent po ukončení predmetu:
- vie vymedziť oblasti skúmania interkultúrnej psychológie a definovať kľúčové pojmy, napr. kultúra, akulturácia, kultúrny šok a pod.,
- vie identifikovať univerzálne i kultúrne špecifické aspekty psychiky,
- rozpoznáva reakcie a javy vznikajúce pri strete rôznych kultúr a prechode ľudí z kultúry do kultúry,
- pozná nástroje, metódy a techniky, ktorými možno diagnostikovať a rozvíjať
interkultúrne kompetencie,
- aplikuje poznatky interkultúrnej psychológie do školskej praxe a špecificky pre učiteľstvo psychológie.

Stručná osnova predmetu:
1. Vymedzenie a história interkultúrnej psychológie (etnológia, sociológia, kultúrna antropológia).
2. Základná terminológia a oblasti skúmania (kultúra, asimilácia, etnikum, etnicita, etnické vedomie, národ, národnosť, národnostná menšina, rasy, rasizmus).
3. Stereotypy, predsudky a postoje k iným kultúram u detí a dospelých.
4. Kultúra ako kľúčový pojem.
5. Interkultúrne kompetencie, ich diagnostika a rozvoj (kognitívne, afektívne a behaviorálne kompetencie).

6. Aplikácia interkultúrnej psychológie v školskej praxi a učiteľstve psychológie.
7. Interkultúrny výcvik a jeho špecifiká.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:
ECRI. (European Commission against Racism and Intolerance). (2020) Správa ECRI o Slovenskej republike. (Predklad z francúzskeho originálu). Conseil de l'Europe.
Jursová Zacharová, Z., Lemešová, M., Miškolci, J., Cabanová, K., Horváthová, Ľ., & Sokolová, L. (2019). Postoje, inklúzia a predsudky v slovenských školách. Univerzita Komenského v Bratislave
Kalmárová, V. Lášticová, B., Findor, A., & Hruška, M. (2017). Aké vzdelávacie faktory súvisia s postojmi slovenských stredoškolákov a stredoškoláčok k menšinám? Správa z výskumu. Štátna školská inšpekcia, ÚVSK SAV, FSEV UK.
Lemešová, M. (2014). Národná a etnická rozmanitosť. In Psychológia zážitkom: metodická príručka. Univerzita Komenského.s. 1-66.
Morgensternová, M., & Šulová, L. et al. (2009). Interkulturní psychologie. Karolinum.
Průcha, J. (2010). Interkulturní psychologie: sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů. Portál.
Shiraev, E. B., & David, L. A. (2020). Mezikulturní psychologie. Academia.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český a anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex025/22	Komunikačno-prezentačné zručnosti

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 25 hodín zahrnuje príprava na semináre a samoštúdium odbornej literatúry k jednotlivým témam; 22 hodín prípravy na prezentáciu odborného textu; spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: vysvetľovanie, demonštrácia, práca s textom, kolokvium, diskusia, prezentácia, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent získa hodnotenie na základe prezentácie odbornej témy podľa zadania a s dodržaním všetkých pravidiel odkazovania na prezentované zdroje a prezentačné akustické a kinetické zásady, na informačno-technologické prostriedky a na zásady zvoleného typu náučného diskurzu (100 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia: menej ako 60 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie vynikajúco aplikovať a adaptovať postupy práce z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom

prostredí i v odbornej komunikácii v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie dobre aplikovať a adaptovať postupy práce z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v školskej v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať postupy práce z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v školskej v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti a existujúce postupy práce z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii vie aplikovať v školskej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v požadovanom rozsahu, má nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii vie aplikovať v školskej praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti ďalej sa vzdelávať;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, vedomosti z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
K hlavným výstupom vzdelávacieho procesu v predmete patria zručnosti študenta v oblasti správnej orientácie v metódach prezentácie odborných zdrojov v oblasti svojho štúdia. V súlade s požiadavkami jazykovej kultúry a korektnej rečovej komunikácie je študent schopný dodržiavať zásady etiky, kritického myslenia pri tvorbe rečového komunikátu, má osvojené zručnosti v oblasti používania informačno-prezentačných technológií a foriem sprístupnenia informácií poslucháčom, študentom, laickej i odbornej verejnosti. Získané zručnosti v riadení diskurzívnych komunikačných kontextov vie využiť v korektnej a jazykovo správnej odbornej i školskej vzdelávacej, i širšej komunikačnej praxi.
Študent má nadobudnuté zručnosti pohotovo vnímať, používať a rozvíjať zásady odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii aj v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Je pripravený tieto svoje poznatky a zručnosti prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu a vie ich tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Poslucháč dokáže zásadné poznatky z oblasti odbornej komunikácie sprostredkovať aj širokej verejnosti a laickým adresátom. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať ďalšie informácie a využívať ich pri riešení praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov. Disponuje zručnosťami

komunikovať o faktoch, koncepciách a svoje názory formulovať a argumentačne obhajovať. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a zhodnocovať širšie súvislosti z problematiky tvorby odborného textu. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti a pod.

Stručná osnova predmetu:

1. Východiská a predpoklady odbornej a každodennej komunikačnej praxe v školskej praxi.
2. Základy odbornej komunikácie: komunikačná situácia, rečník, poslucháč, publikum.
3. Akustická zložka rečníckeho prejavu.
4. Kinetická zložka rečníckeho prejavu.
5. Výber témy, tvorba prezentácie a príprava na rétorický prejav.
6. Diferenciácia prejavov odbornej komunikácie: monologické a dialogické komunikačné prejavy.
7. Výrazové zložky rétorického prejavu.
8. Vybrané typy rečníckych prejavov z hľadiska školskej praxe.
9. Náučné diskurzívne komunikačné zručnosti.
10. Prednes umeleckého a odborného textu, príprava komentárov k výstavám a prezentáciám.
11. Jazyková kultúra a korektnosť rečníckeho prejavu.

Cieľom predmetu bude osvojiť si základné poznatky o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii. Študent nadobudne základnú orientáciu v jednotlivých typoch odbornej a popularizačnej komunikácie monologického i dialogického charakteru. Získa poznatky o akustických i kinetických zložkách rečníckeho prejavu a výrazových prostriedkoch používaných v jednotlivých typoch odbornej prezentácie a komunikácie. Predmet bude rozvíjať informačnú a metodologickú gramotnosť, metodologické a vyjadrovacie schopnosti študenta.

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru.

Tematické rozvrstvenie predmetu poskytne základný prehľad o tvorbe, vzniku a realizácii odborného komunikátu s dôrazom na osvojenie si a rozvíjanie komunikačných zručností vo vzdelávacom prostredí, v školskej praxi, ďalej na odborných a slovesno-umeleckých podujatiach, s ktorými sa môže budúci absolvent stretnúť v školskom prostredí. Študent získa prehľad o pravidlách tvorby odborného komunikátu zameraného na potreby vzdelávacieho procesu i na prezentácie referátov, odbornej činnosti a obhajoby záverečných prác. Predmet bude rozvíjať zručnosti zamerané na rečovú a prezentačnú komunikáciu v rozmanitých komunikačných situáciách. Dôraz na rozvíjanie komunikačno-prezentačných zručností bude vychádzať z aktuálnych potrieb zameraných na spôsoby sprostredkúvania poznatkov žiakom, študentom i širšiemu okruhu laického i odborného publika. Aktuálne čoraz vyššie nároky kladené na komunikačno-prezentačné zručnosti si budú vyžadovať pohotové zvládnutie nielen informačno-komunikačných technológií, ktoré umožnia operatívne sprostredkúvať a aplikovať nové poznatky a informácie z odboru súčasnému príjemcovi. V rámci seminárov sa preto bude priestor poskytovať najmä prezentácii vybraných odborných tém formou prednášky, posterových i powerpointových prezentácií, ktoré budú potrebné pre prípravu vzdelávacieho procesu i pre úspešný priebeh obhajob záverečných prác. Predmet sa bude zameriavať aj na nadobudnutie zručností v oblasti organizovania slovesno-umeleckých i odborných podujatí, seminárov, prezentácií a výstav.

Študent bude pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať získané teoretické vedomostí a praktické zručnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich bude vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent si na predmete upevní a rozvinie najmä komunikačné kompetencie a schopnosti niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce a

dodržiavanie zásad kultivovanej komunikácie, autorskej etiky a za vlastné vzdelávanie. Bude si rozvíjať a upevňovať zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a hodnotové pluralitné postoje. Bude spôsobilý používať digitálne technológie v školskej praxi.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

MISTRÍK, J.: 1987. Rétorika, 3. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 207 s.
SLANČOVÁ, D. 2021. Základy praktickej rétoriky. Prešov: Náuka, 2001. 211 s. ISBN 80-89038-04-2.

Odporúčaná literatúra:

ŽEŇUCH, P. 2010. Pramene byzantskej tradície na Slovensku. K výstave z príležitosti Roka kresťanskej kultúry 2010. Bratislava: Slovenský komitét slavistov – Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Národným osvetovým centrom. 72 s. ISBN 978-80-89489-00-8. Dostupné na: http://slavu.sav.sk/publikacie/vystava_bulletin.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex025/22	Komunikačno-prezentačné zručnosti

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 25 hodín zahrnuje príprava na semináre a samoštúdium odbornej literatúry k jednotlivým témam; 22 hodín prípravy na prezentáciu odborného textu; spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: vysvetľovanie, demonštrácia, práca s textom, kolokvium, diskusia, prezentácia, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent získa hodnotenie na základe prezentácie odbornej témy podľa zadania a s dodržaním všetkých pravidiel odkazovania na prezentované zdroje a prezentačné akustické a kinetické zásady, na informačno-technologické prostriedky a na zásady zvoleného typu náučného diskurzu (100 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia: menej ako 60 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie vynikajúco aplikovať a adaptovať postupy práce z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom

prostredí i v odbornej komunikácii v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie dobre aplikovať a adaptovať postupy práce z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v školskej v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať postupy práce z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v školskej v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti a existujúce postupy práce z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii vie aplikovať v školskej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v požadovanom rozsahu, má nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii vie aplikovať v školskej praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti ďalej sa vzdelávať;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, vedomosti z oblasti odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
K hlavným výstupom vzdelávacieho procesu v predmete patria zručnosti študenta v oblasti správnej orientácie v metódach prezentácie odborných zdrojov v oblasti svojho štúdia. V súlade s požiadavkami jazykovej kultúry a korektnej rečovej komunikácie je študent schopný dodržiavať zásady etiky, kritického myslenia pri tvorbe rečového komunikátu, má osvojené zručnosti v oblasti používania informačno-prezentačných technológií a foriem sprístupnenia informácií poslucháčom, študentom, laickej i odbornej verejnosti. Získané zručnosti v riadení diskurzívnych komunikačných kontextov vie využiť v korektnej a jazykovo správnej odbornej i školskej vzdelávacej, i širšej komunikačnej praxi.
Študent má nadobudnuté zručnosti pohotovo vnímať, používať a rozvíjať zásady odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii aj v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Je pripravený tieto svoje poznatky a zručnosti prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu a vie ich tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Poslucháč dokáže zásadné poznatky z oblasti odbornej komunikácie sprostredkovať aj širokej verejnosti a laickým adresátom. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať ďalšie informácie a využívať ich pri riešení praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov. Disponuje zručnosťami

komunikovať o faktoch, koncepciách a svoje názory formulovať a argumentačne obhajovať. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a zhodnocovať širšie súvislosti z problematiky tvorby odborného textu. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti a pod.

Stručná osnova predmetu:

1. Východiská a predpoklady odbornej a každodennej komunikačnej praxe v školskej praxi.
2. Základy odbornej komunikácie: komunikačná situácia, rečník, poslucháč, publikum.
3. Akustická zložka rečníckeho prejavu.
4. Kinetická zložka rečníckeho prejavu.
5. Výber témy, tvorba prezentácie a príprava na rétorický prejav.
6. Diferenciácia prejavov odbornej komunikácie: monologické a dialogické komunikačné prejavy.
7. Výrazové zložky rétorického prejavu.
8. Vybrané typy rečníckych prejavov z hľadiska školskej praxe.
9. Náučné diskurzívne komunikačné zručnosti.
10. Prednes umeleckého a odborného textu, príprava komentárov k výstavám a prezentáciám.
11. Jazyková kultúra a korektnosť rečníckeho prejavu.

Cieľom predmetu bude osvojiť si základné poznatky o východiskách a prostriedkoch odbornej komunikácie vo výchovno-vzdelávacom prostredí i v odbornej komunikácii. Študent nadobudne základnú orientáciu v jednotlivých typoch odbornej a popularizačnej komunikácie monologického i dialogického charakteru. Získa poznatky o akustických i kinetických zložkách rečníckeho prejavu a výrazových prostriedkoch používaných v jednotlivých typoch odbornej prezentácie a komunikácie. Predmet bude rozvíjať informačnú a metodologickú gramotnosť, metodologické a vyjadrovacie schopnosti študenta.

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru.

Tematické rozvrstvenie predmetu poskytne základný prehľad o tvorbe, vzniku a realizácii odborného komunikátu s dôrazom na osvojenie si a rozvíjanie komunikačných zručností vo vzdelávacom prostredí, v školskej praxi, ďalej na odborných a slovesno-umeleckých podujatiach, s ktorými sa môže budúci absolvent stretnúť v školskom prostredí. Študent získa prehľad o pravidlách tvorby odborného komunikátu zameraného na potreby vzdelávacieho procesu i na prezentácie referátov, odbornej činnosti a obhajoby záverečných prác. Predmet bude rozvíjať zručnosti zamerané na rečovú a prezentačnú komunikáciu v rozmanitých komunikačných situáciách. Dôraz na rozvíjanie komunikačno-prezentačných zručností bude vychádzať z aktuálnych potrieb zameraných na spôsoby sprostredkúvania poznatkov žiakom, študentom i širšiemu okruhu laického i odborného publika. Aktuálne čoraz vyššie nároky kladené na komunikačno-prezentačné zručnosti si budú vyžadovať pohotové zvládnutie nielen informačno-komunikačných technológií, ktoré umožnia operatívne sprostredkúvať a aplikovať nové poznatky a informácie z odboru súčasnému príjemcovi. V rámci seminárov sa preto bude priestor poskytovať najmä prezentácii vybraných odborných tém formou prednášky, posterových i powerpointových prezentácií, ktoré budú potrebné pre prípravu vzdelávacieho procesu i pre úspešný priebeh obhajob záverečných prác. Predmet sa bude zameriavať aj na nadobudnutie zručností v oblasti organizovania slovesno-umeleckých i odborných podujatí, seminárov, prezentácií a výstav.

Študent bude pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať získané teoretické vedomostí a praktické zručnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich bude vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent si na predmete upevní a rozvinie najmä komunikačné kompetencie a schopnosti niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce a

dodržiavanie zásad kultivovanej komunikácie, autorskej etiky a za vlastné vzdelávanie. Bude si rozvíjať a upevňovať zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a hodnotové pluralitné postoje. Bude spôsobilý používať digitálne technológie v školskej praxi.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

MISTRÍK, J.: 1987. Rétorika, 3. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 207 s.
SLANČOVÁ, D. 2021. Základy praktickej rétoriky. Prešov: Náuka, 2001. 211 s. ISBN 80-89038-04-2.

Odporúčaná literatúra:

ŽEŇUCH, P. 2010. Pramene byzantskej tradície na Slovensku. K výstave z príležitosti Roka kresťanskej kultúry 2010. Bratislava: Slovenský komitét slavistov – Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Národným osvetovým centrom. 72 s. ISBN 978-80-89489-00-8. Dostupné na: http://slavu.sav.sk/publikacie/vystava_bulletin.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex025/16	Konštruktivizmus v edukácii

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
V priebehu semestra študenti musia vypracovať 2 seminárne práce podľa zadania vyučujúceho v celkovej hodnote 60 bodov (jednou z nich bude Príprava na konštruktivisticky vedenú vyučovaciu jednotku), študenti v priebehu semestra taktiež absolvujú písomnú previerku vedomostí z predmetnej problematiky v celkovej hodnote 40 bodov. Spolu môžu študenti získať maximálne 100 bodov.
Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Medzi hlavné vzdelávacie výstupy predmetu u študentov patrí nadobudnutie potrebnej miery teoretických poznatkov o konštruktivistickej (sociálno-konštruktivistickej) paradigme výučby verzus transmisívnej paradigme výučby, ktorá študentom umožní rozvoj schopnosti identifikovať v pozorovanom edukačnom (vyučovacom) procese transmisívne či konštruktivistické (sociálno-konštruktivistické) prvky, a tiež rozvoj schopnosti zmysluplne nadizajnovať vyučovací proces v rámci konštruktivistickej (sociálno-konštruktivistickej) paradigmy. Jedným z cieľov predmetu je, aby študenti učiteľského štúdia dokázali „konštruktivisticky myslieť“ o výučbe a dokázali si pripraviť konštruktivisticky vedenú vyučovaciu jednotku vo výučbe akéhokoľvek predmetu, ktorého učiteľstvo študujú.

Stručná osnova predmetu:
Predmet sa obsahovo zameriava na teoretické a zároveň aj praktické uchopenie konceptov (diskurzov) konštruktivizmus (sociálny konštruktivizmus) verzus transmisia v edukačnom procese.

Konštruktivizmus a sociálny konštruktivizmus sú reakciou na didaktické prístupy zodpovedajúce behaviorizmu, akademizmu, ako i programové vyučovanie. Konštruktivizmus tvrdí, že učenie sa je aktívny, kontextualizovaný proces konštruovania poznania. Poznanie je konštruované na základe osobnej skúsenosti (ide o aktívny pokus utvárať si poznanie) a hypotéz životného (sociokultúrneho) prostredia. Žiaci si priebežne tieto hypotézy overujú prostredníctvom sociálnych rokovaní. Každý jednotlivec má iné vysvetlenia, interpretácie a konštrukcie pochádzajúce z poznávacieho procesu. Dieťa, žiak, študent nie je nepopísaný list (tabula rasa), ale operuje skúsenosťami z minulosti a adaptuje ich, ako dôležité kultúrne faktory, na rôzne situácie. Učenie sa je poňaté ako sociokultúrna skúsenosť, aktívna činnosť a dialogický proces (vydiskutovávanie významov a uplatňovanie rokovacích stratégií), problém zakladajúci učenie sa.

Odporúčaná literatúra:

TÓTHOVÁ, R. 2013. Implementácia kurikula do vyučovacieho procesu. Bratislava: Z-F Lingua, 2013.
TOTHOVÁ, R. 2011. Tímové vyučovanie ako podporný faktor úspešnej implementácie konštruktivisticky vedeného vyučovania na ZŠ. In Aktuálne otázky pedagogiky: vedecký zborník pri príležitosti 65. výročia založenia PdF UK v Bratislave (CD-ROM). Bratislava: Univerzita Komenského, 2011.
KOSTRUB, D. 2008. Dieťa/žiak/študent – učiteľ – učivo, didaktický alebo bermudský trojuholník? Prešov: ROKUS, 2008.
KOSTRUB, D., SEVERINI, E., REHÚŠ, M. 2012. Proces výučby a digitálne technológie. Bratislava/Martin: Alfa print, s. r. o., 2012.
TONUCCI, F. 1991. Vyučovat nebo naučit? Praha : PdF UK, 1991.
HELD, Ľ., PUPALA, B., OSUSKÁ, Ľ. 1994. Konštruktivistický prístup k učeniu a vyučovaniu (empirický pohľad). Pedagogická revue, 46, 1994, č. 7-8, s. 319-327
HELD, Ľ., PUPALA, B. 1995. Psychogenéza žiakovho poznania vo vyučovaní. Bratislava: PdF UK, 1995.
HELD, Ľ. 2001. Príroda – deti – vedecké vzdelávanie. In KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. (eds.): Předškolní a primární pedagogika. Praha : Portál 2001, s. 347 – 362.
PASCH, M. a kol. 2005. Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině. Praha: Portál, 2005.
ŠKODA, J. – DOULÍK, P. 2011. Psychodidaktika: metody efektivního a smysluplného učení a vyučování. Praha : Grada, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Predmet si nezapisujú študenti a študentky učiteľstva pedagogiky (v kombináci).

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 07.09.2016

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex025/16	Konštruktivizmus v edukácii

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: Za obdobie štúdia: 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
V priebehu semestra študenti musia vypracovať 2 seminárne práce podľa zadania vyučujúceho v celkovej hodnote 60 bodov (jednou z nich bude Príprava na konštruktivisticky vedenú vyučovaciu jednotku), študenti v priebehu semestra taktiež absolvujú písomnú previerku vedomostí z predmetnej problematiky v celkovej hodnote 40 bodov. Spolu môžu študenti získať maximálne 100 bodov.
Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Medzi hlavné vzdelávacie výstupy predmetu u študentov patrí nadobudnutie potrebnej miery teoretických poznatkov o konštruktivistickej (sociálno-konštruktivistickej) paradigme výučby verzus transmisívnej paradigme výučby, ktorá študentom umožní rozvoj schopnosti identifikovať v pozorovanom edukačnom (vyučovacom) procese transmisívne či konštruktivistické (sociálno-konštruktivistické) prvky, a tiež rozvoj schopnosti zmysluplne nadizajnovať vyučovací proces v rámci konštruktivistickej (sociálno-konštruktivistickej) paradigmy. Jedným z cieľov predmetu je, aby študenti učiteľského štúdia dokázali „konštruktivisticky myslieť“ o výučbe a dokázali si pripraviť konštruktivisticky vedenú vyučovaciu jednotku vo výučbe akéhokoľvek predmetu, ktorého učiteľstvo študujú.

Stručná osnova predmetu:
Predmet sa obsahovo zameriava na teoretické a zároveň aj praktické uchopenie konceptov (diskurzov) konštruktivizmus (sociálny konštruktivizmus) verzus transmisia v edukačnom procese.

Konštruktivizmus a sociálny konštruktivizmus sú reakciou na didaktické prístupy zodpovedajúce behaviorizmu, akademizmu, ako i programové vyučovanie. Konštruktivizmus tvrdí, že učenie sa je aktívny, kontextualizovaný proces konštruovania poznania. Poznanie je konštruované na základe osobnej skúsenosti (ide o aktívny pokus utvárať si poznanie) a hypotéz životného (sociokultúrneho) prostredia. Žiaci si priebežne tieto hypotézy overujú prostredníctvom sociálnych rokovaní. Každý jednotlivec má iné vysvetlenia, interpretácie a konštrukcie pochádzajúce z poznávacieho procesu. Dieťa, žiak, študent nie je nepopísaný list (tabula rasa), ale operuje skúsenosťami z minulosti a adaptuje ich, ako dôležité kultúrne faktory, na rôzne situácie. Učenie sa je poňaté ako sociokultúrna skúsenosť, aktívna činnosť a dialogický proces (vydiskutovávanie významov a uplatňovanie rokovacích stratégií), problém zakladajúci učenie sa.

Odporúčaná literatúra:

TÓTHOVÁ, R. 2013. Implementácia kurikula do vyučovacieho procesu. Bratislava: Z-F Lingua, 2013.
TOTHOVÁ, R. 2011. Tímové vyučovanie ako podporný faktor úspešnej implementácie konštruktivisticky vedeného vyučovania na ZŠ. In Aktuálne otázky pedagogiky: vedecký zborník pri príležitosti 65. výročia založenia PdF UK v Bratislave (CD-ROM). Bratislava: Univerzita Komenského, 2011.
KOSTRUB, D. 2008. Dieťa/žiak/študent – učiteľ – učivo, didaktický alebo bermudský trojuholník? Prešov: ROKUS, 2008.
KOSTRUB, D., SEVERINI, E., REHÚŠ, M. 2012. Proces výučby a digitálne technológie. Bratislava/Martin: Alfa print, s. r. o., 2012.
TONUCCI, F. 1991. Vyučovat nebo naučit? Praha : PdF UK, 1991.
HELD, Ľ., PUPALA, B., OSUSKÁ, Ľ. 1994. Konštruktivistický prístup k učeniu a vyučovaniu (empirický pohľad). Pedagogická revue, 46, 1994, č. 7-8, s. 319-327
HELD, Ľ., PUPALA, B. 1995. Psychogenéza žiakovho poznania vo vyučovaní. Bratislava: PdF UK, 1995.
HELD, Ľ. 2001. Príroda – deti – vedecké vzdelávanie. In KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. (eds.): Předškolní a primární pedagogika. Praha : Portál 2001, s. 347 – 362.
PASCH, M. a kol. 2005. Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině. Praha: Portál, 2005.
ŠKODA, J. – DOULÍK, P. 2011. Psychodidaktika: metody efektivního a smysluplného učení a vyučování. Praha : Grada, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Predmet si nezapisujú študenti a študentky učiteľstva pedagogiky (v kombináci).

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 07.09.2016

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex028/22	Kontexty európskeho kultúrneho myslenia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 22 hodín prípravy na prezentáciu prideleného zadania; 25 hodín prípravy na písomný test. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
prednášanie, výklad teoretických poznatkov a ich aplikácia na praktických príkladoch, moderovaný rozhovor, analýza textu, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený za prezentáciu prideleného zadania (40 bodov) a za písomný test z odborných poznatkov na konci priebežnej výučby (60 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia prideleného zadania: menej ako 24 bodov, záverečný písomný test: menej ako 36 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané kultúrnohistorické vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať postupy práce s odborným textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené fakty, získané kultúrnohistorické vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať postupy práce s odborným textom v školskej praxi bez významnejších chýb, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať postupy práce s odborným textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané kultúrnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce odborným textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže minimálne aplikovať získané kultúrnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s odborným textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané kultúrnohistorické vedomosti nevie aplikovať pri práci s odborným textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu má študent osvojené poznatky o národných, areálových a európskych špecifikách, ktoré formujú procesy založené na vzťahu jazyka a kultúry, ktorých odrazom je písomníctvo na Slovensku z hľadiska latinskej a byzantskej kultúry a tradície. Študent má rozvinuté zručnosti syntetizovať vedomosti a využívať ich pri synergickom synchrónno-diachrónnom poznávaní konceptov slovenskej jazykovej a kultúrnej identity z historického, porovnávacieho a typologického hľadiska v kontexte s vývinom a uplatňovaním sa spisovného slovenského jazyka v kultúrnej a spoločenskej praxi.
Výsledkom zapájania sa do odbornej diskusie o preberanej téme, ako aj výsledkom prepájania poznatkov o dejinách a súčasnom stave jazyka a kultúry s modernými konceptmi európskeho jazykovo-kultúrneho myslenia sú rozvinuté komunikačné schopnosti študenta a nadobudnutá schopnosť uvažovať v súvislostiach. Študent vie pohotovo vnímať výklady o kultúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Je pripravený získané vedomosti nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o javoch kultúrneho myslenia a ponúknuť ich závery a zdôvodnenia aj laickým adresátom. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty.

Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Terminológia javu kultúry. Európa a európanstvo. Východ a Západ. Stredná Európa.
2. Význam neskorej antickej kultúry a recepcia antickej tradície v ďalších obdobiach.
3. Slobodné umenia ako základ všeobecného vzdelania.
4. Rétorika ako model presvedčivej argumentácie a prejav vycibreného vkusu.
5. Stabilizácia latinskej kresťanskej kultúry. Podiel rozličných národov na kultúre stredoveku.
6. Tri podoby stredovekej kultúry. Kultúra dvora, kláštora a mesta.
7. Univerzitná vzdelanosť, jej počiatky, charakter a atribúty.
8. Novoveká predstava sveta. Nový prístup k vzdelanosti. Humanita civilitas.
9. Baroková každodennosť. Barokový kazateľ a misionár.
10. Osvietenský pohľad na svet a publikačné aktivity slovenských vzdelancov.
11. Klasicisticko-modernistická koncepcia kultúry. Patriotizmus a nacionalizmus. Kríza kultúry.

Vyučovaný predmet bude rozširovať vedomosti o povahe kľúčových pojmov kultúra, civilizácia, vzdelanosť, kultúrna a národná identita, občianska spoločnosť a európska jednota, ako aj poznatky o jednotlivých etapách formovania európskej kultúry, o jej konceptoch a hodnotovom zacielení v širších dejinných súvislostiach. Poskytne nevyhnutný súbor poznatkov, ktorými sa bude podporovať formovanie tvorivosti a syntetizujúcich zručností. Po absolvovaní predmetu bude študent schopný zorientovať sa v otázkach európskeho kultúrneho vývinu a bude môcť synergicky spojiť koncepčné poznanie s aktuálnymi kultúrnymi trendmi v spoločnosti a vo vzdelávaní. Predmet bude utvárať priestor pre komplementárnosť prístupov potrebných pre formovanie komplexne pripravenej osobnosti učiteľa slovenského jazyka a literatúry, ktorý umožní prepojiť získané poznatky s interpretačnými zručnosťami týkajúcimi sa dejín európskeho kultúrneho myslenia. Študent zároveň získa predpoklady a motiváciu rozvíjať tieto zručnosti v ďalšom vzdelávaní sa.

Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E. 2013. Úvod do kultúry stredoveku [elektronický zdroj]. Trnava: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave. 101 s. ISBN 978-80-8082-596-6. Dostupné na: https://www.truni.sk/sites/default/files/uk/f000340.pdf

ŽEŇUCH, P. 2016. Formovanie byzantsko-slovanskej konfesionálnej identity v staršom období slovenských kultúrnych dejín. In: Konštantínove listy, roč. 9, č. 1, s. 199 – 209. ISSN 1337#8740. Dostupné na: http://www.constantinesletters.ukf.sk/images/issues/2016_v9_iss1/CL_v9_iss1_199to209.pdf

Odporúčaná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E.. 2022. Antológia k dejinám renesančnej kultúry. Trnava: Filozofická fakulta. ISBN 978-80-568-0483-7. [online]

BRTÁŇOVÁ, E. 2022. Antológia k dejinám barokovej kultúry. Trnava: Filozofická fakulta. ISBN 978-80-568-0482-4. [online]
PLUTARCHOS 2020. Ako správne vychovávať deti. Zo starogréčtiny prel. A. Kalaš. Bratislava: Iris. ISBN 978-80-8200-046-0.
DAWSON, Ch. (1995). Porozumět Evropě. Praha: Zvon. 234 s. ISBN 978-80-7113-138-5. (vybrané časti)
HUIZINGA, J. (2002). Kultúra a kríza. Bratislava: Kalligram. 320 s. ISBN 80-7149-472-0. (vybrané časti)
TRÁVNÍČEK, J. ed. (2009). V kleštích dějin. Střední Evropa jako pojem a problém. Brno: Host. 343 s. ISBN 978-80-7294-323-4. (vybrané časti)
Ďalšie študijné texty budú dostupné v elektronickej podobe v aplikácii MS Teams/Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex028/22	Kontexty európskeho kultúrneho myslenia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 22 hodín prípravy na prezentáciu prideleného zadania; 25 hodín prípravy na písomný test. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
prednášanie, výklad teoretických poznatkov a ich aplikácia na praktických príkladoch, moderovaný rozhovor, analýza textu, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený za prezentáciu prideleného zadania (40 bodov) a za písomný test z odborných poznatkov na konci priebežnej výučby (60 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia prideleného zadania: menej ako 24 bodov, záverečný písomný test: menej ako 36 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané kultúrnohistorické vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať postupy práce s odborným textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené fakty, získané kultúrnohistorické vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať postupy práce s odborným textom v školskej praxi bez významnejších chýb, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať postupy práce s odborným textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané kultúrnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce odborným textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže minimálne aplikovať získané kultúrnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s odborným textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z kontextov európskeho kultúrneho myslenia v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané kultúrnohistorické vedomosti nevie aplikovať pri práci s odborným textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu má študent osvojené poznatky o národných, areálových a európskych špecifikách, ktoré formujú procesy založené na vzťahu jazyka a kultúry, ktorých odrazom je písomníctvo na Slovensku z hľadiska latinskej a byzantskej kultúry a tradície. Študent má rozvinuté zručnosti syntetizovať vedomosti a využívať ich pri synergickom synchrónno-diachrónnom poznávaní konceptov slovenskej jazykovej a kultúrnej identity z historického, porovnávacieho a typologického hľadiska v kontexte s vývinom a uplatňovaním sa spisovného slovenského jazyka v kultúrnej a spoločenskej praxi.
Výsledkom zapájania sa do odbornej diskusie o preberanej téme, ako aj výsledkom prepájania poznatkov o dejinách a súčasnom stave jazyka a kultúry s modernými konceptmi európskeho jazykovo-kultúrneho myslenia sú rozvinuté komunikačné schopnosti študenta a nadobudnutá schopnosť uvažovať v súvislostiach. Študent vie pohotovo vnímať výklady o kultúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Je pripravený získané vedomosti nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o javoch kultúrneho myslenia a ponúknuť ich závery a zdôvodnenia aj laickým adresátom. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty.

Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Terminológia javu kultúry. Európa a európanstvo. Východ a Západ. Stredná Európa.
2. Význam neskorej antickej kultúry a recepcia antickej tradície v ďalších obdobiach.
3. Slobodné umenia ako základ všeobecného vzdelania.
4. Rétorika ako model presvedčivej argumentácie a prejav vycibreného vkusu.
5. Stabilizácia latinskej kresťanskej kultúry. Podiel rozličných národov na kultúre stredoveku.
6. Tri podoby stredovekej kultúry. Kultúra dvora, kláštora a mesta.
7. Univerzitná vzdelanosť, jej počiatky, charakter a atribúty.
8. Novoveká predstava sveta. Nový prístup k vzdelanosti. Humanita civilitas.
9. Baroková každodennosť. Barokový kazateľ a misionár.
10. Osvietenský pohľad na svet a publikačné aktivity slovenských vzdelancov.
11. Klasicisticko-modernistická koncepcia kultúry. Patriotizmus a nacionalizmus. Kríza kultúry.

Vyučovaný predmet bude rozširovať vedomosti o povahe kľúčových pojmov kultúra, civilizácia, vzdelanosť, kultúrna a národná identita, občianska spoločnosť a európska jednota, ako aj poznatky o jednotlivých etapách formovania európskej kultúry, o jej konceptoch a hodnotovom zacielení v širších dejinných súvislostiach. Poskytne nevyhnutný súbor poznatkov, ktorými sa bude podporovať formovanie tvorivosti a syntetizujúcich zručností. Po absolvovaní predmetu bude študent schopný zorientovať sa v otázkach európskeho kultúrneho vývinu a bude môcť synergicky spojiť koncepčné poznanie s aktuálnymi kultúrnymi trendmi v spoločnosti a vo vzdelávaní. Predmet bude utvárať priestor pre komplementárnosť prístupov potrebných pre formovanie komplexne pripravenej osobnosti učiteľa slovenského jazyka a literatúry, ktorý umožní prepojiť získané poznatky s interpretačnými zručnosťami týkajúcimi sa dejín európskeho kultúrneho myslenia. Študent zároveň získa predpoklady a motiváciu rozvíjať tieto zručnosti v ďalšom vzdelávaní sa.

Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E. 2013. Úvod do kultúry stredoveku [elektronický zdroj]. Trnava: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave. 101 s. ISBN 978-80-8082-596-6. Dostupné na: https://www.truni.sk/sites/default/files/uk/f000340.pdf

ŽEŇUCH, P. 2016. Formovanie byzantsko-slovanskej konfesionálnej identity v staršom období slovenských kultúrnych dejín. In: Konštantínove listy, roč. 9, č. 1, s. 199 – 209. ISSN 1337#8740. Dostupné na: http://www.constantinesletters.ukf.sk/images/issues/2016_v9_iss1/CL_v9_iss1_199to209.pdf

Odporúčaná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E.. 2022. Antológia k dejinám renesančnej kultúry. Trnava: Filozofická fakulta. ISBN 978-80-568-0483-7. [online]

BRTÁŇOVÁ, E. 2022. Antológia k dejinám barokovej kultúry. Trnava: Filozofická fakulta. ISBN 978-80-568-0482-4. [online]
PLUTARCHOS 2020. Ako správne vychovávať deti. Zo starogréčtiny prel. A. Kalaš. Bratislava: Iris. ISBN 978-80-8200-046-0.
DAWSON, Ch. (1995). Porozumět Evropě. Praha: Zvon. 234 s. ISBN 978-80-7113-138-5. (vybrané časti)
HUIZINGA, J. (2002). Kultúra a kríza. Bratislava: Kalligram. 320 s. ISBN 80-7149-472-0. (vybrané časti)
TRÁVNÍČEK, J. ed. (2009). V kleštích dějin. Střední Evropa jako pojem a problém. Brno: Host. 343 s. ISBN 978-80-7294-323-4. (vybrané časti)
Ďalšie študijné texty budú dostupné v elektronickej podobe v aplikácii MS Teams/Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex016/22	Lexikálny rozbor

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 13 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé semináre; 2 x 17 hodín prípravy na dve praktické lexikálne analýzy textu = 34 hodín. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, vysvetľovanie, demonštrácia praktických príkladov, riešenie cvičení, analýza a riešenie problémových úloh, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený v priebehu semestra formou 2 praktických lexikálnych analýz textu v rozsahu učiva prvých 5 tém a v rozsahu učiva 6. – 11. témy, ktoré budú zamerané na aplikáciu získaných vedomostí a identifikáciu lexikálnych javov (2 x 50 bodov = 100 bodov). Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (1. praktická analýza: menej ako 30 bodov; 2. praktická analýza: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z lexikológie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z lexikológie vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z lexikológie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z lexikológie vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne

riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z lexikológie v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z lexikológie vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z lexikológie v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z lexikológie vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z lexikológie v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z lexikológie vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z lexikológie v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti z lexikológie nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti vedia aplikovať získané teoretické poznatky z lexikológie a jej disciplín pri analýze a charakteristike lexikálnych prostriedkov a ich vzájomných vzťahov využitých v konkrétnom texte. Spoľahlivo sa orientujú v slovnej zásobe nášho národného jazyka a sú pripravení hodnotiť a zdôvodňovať vhodnosť, správnosť a kreativitu využitia lexikálnych prostriedkov v rozmanitých typoch textov. Dokážu tvorivo, samostatne a s využitím vhodných postupov a relevantných zdrojov riešiť problémové úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, a to nielen z hľadiska súčasného stavu vedeckého poznania, ale aj z pohľadu školskej praxe. Vedia aktívne získavať informácie o lexikálnych prostriedkoch a ich využití, sprostredkúvať ich verejnosti a využívať ich aj pri vlastnej textotvorbe a kultivovaní svojho jazykového prejavu. Majú rozvinutú schopnosť analytického a kritického myslenia. Nadobudnuté poznatky a zručnosti sú pripravení nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale aj efektívne využívať a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, vo vydavateľskom prostredí v pozícii textového korektora a po ukončení magisterského stupňa štúdia aj v pozícii učiteľa slovenského jazyka a literatúry v sekundárnom vzdelávaní.

Stručná osnova predmetu:
1. Zásady spracovania Krátkeho slovníka slovenského jazyka, Slovníka súčasného slovenského jazyka a Synonymického slovníka slovenčiny. Hláskové, tvarové, slovotvorné a pravopisné varianty slov.
2. Arbitrárnosť jazykového znaku. Motivovanosť slov, typy lexikálnej motivácie.
3. Charakteristika slovnej zásoby. Semaziologický a onomaziologický prístup k lexike. Čiastkové systémy v slovnej zásobe. Centrum a periféria v slovnej zásobe.
4. Významová štruktúra slova. Určovanie lexikálneho významu slova. Významový odtienok. Komponentová analýza, sémantické dištinktívne príznaky (sémy).
5. Paradigmatické vzťahy lexém. Homonymia, synonymia, antonymia, hyperonymia, hyponymia, kohyponymia.
6. Syntagmatické vzťahy lexém. Činitele podmieňujúce spájateľnosť slov. Zmeny v spájateľnosti slov ako signály extenzno-intenzných a transpozičných významových zmien významu slov.

7. Prejavy dynamiky v slovnej zásobe. Obohacovanie slovnej zásoby (slovotvorba, tvorenie viacslovných pomenovaní, univerbizácia, abreviácia, multiverbizácia, semaziologicko-onomaziologická derivácia, preberanie cudzích lexém, konverzia). Zánik slov.
8. Slovotvorne motivované slová, ich slovotvorná štruktúra. Slovotvorné prostriedky, postupy, útvary.
9. Diferenciácia slovnej zásoby z hľadiska spisovnosti, štylistickej príznakovosti a expresívnosti, zo sociálneho a teritoriálneho hľadiska, z časového hľadiska, z hľadiska pôvodu a frekvencie.
10. Frazémy. Varianty frazém, aktualizácia frazém v reči.
11. Termíny, ich štruktúra a tvorenie. Logizácia termínov, terminologizácia a determinologizácia.
Osnova predmetu pokrýva komplex poznatkov z lexikológie a jednotlivých lexikologických disciplín, ktoré nadväzujú na všeobecné stredoškolské vzdelanie študentov a systematicky rozvíjajú ich poznanie do komplexnej podoby s dôrazom na upevňovanie schopnosti prakticky aplikovať získané teoretické poznatky pri lexikálnosémantickej a slovotvornej analýze slov, ako aj pri charakteristike lexikálnych prostriedkov a ich vzájomných vzťahov využitých v konkrétnom texte. Študenti budú vedieť správne a efektívne pracovať s rôznymi typmi slovníkov, rozumieť základným zásadám ich spracovania, naučia sa v nich vyhľadávať potrebné informácie a využívať ich pri analýzach lexikálnych prostriedkov použitých v texte, pri hodnotení a zdôvodňovaní vhodnosti a správnosti ich použitia, ako aj pri vlastnej textotvorbe a kultivovaní svojho jazykového prejavu. Budú schopní sa spoľahlivo orientovať v slovnej zásobe nášho národného jazyka a hodnotiť slová z hľadiska spisovnosti, expresívnosti, frekvencie, z časového hľadiska aj z hľadiska príslušnosti k jednotlivým štýlom a štýlovým vrstvám. Budú vedieť identifikovať a vysvetliť rozmanité sémantické vzťahy slov v texte, ako aj citlivo vnímať a kriticky hodnotiť osobitosti ich využitia v rozmanitých typoch textov vrátane ich tvorivého využitia aj v iných než umeleckých textoch. Predmet bude viesť študentov k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu vedomostí, upevní a rozvinie ich schopnosť interpretovať fakty, formulovať argumenty, navrhovať riešenia odborných problémov a sprostredkúvať ich verejnosti. Študenti si na predmete upevnia a rozvinú aj svoje komunikačné a digitálne zručnosti. Budú pripravení nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale aj využívať ich a tvorivo aplikovať vo vydavateľskom prostredí v pozícii textového korektora, v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta a po ukončení magisterského štúdia v pozícii učiteľa slovenského jazyka a literatúry v sekundárnom vzdelávaní.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. 2011. Kapitoly z lexikológie a lexikografie. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove. 236 s. ISBN 978-80-555-0327-1. (vybrané kapitoly)

Odporúčaná literatúra:

FURDÍK, J. 2004. Slovenská slovotvorba (teória, opis, cvičenia). Prešov: Náuka. 200 s. ISBN 978-80-8903-828-2. (vybrané kapitoly)
HORVÁTHOVÁ, Ľ. 2017. Jazyk Slniečka. In Časopisecký fenomén Slniečko v kontexte slovenskej detskej a národnej kultúry, Ondrej Sliacky a kol., s. 193 – 220. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 9878022344838.
Krátky slovník slovenského jazyka. 2020. Red. J. Kačala – M. Považaj – M. Pisárčiková. 5., doplnené a upravené vyd. Martin: Matica slovenská. 956 s. ISBN 978-80-8128-261-4.
Synonymický slovník slovenčiny. 1995. Red. M. Pisárčiková. Bratislava: Veda. 998 s. ISBN 80-224-0427-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 61

A	ABS	B	C	D	E	FX
4,92	0,0	8,2	18,03	22,95	24,59	21,31

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex005/22	Lexikológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 8s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 42 hodín priebežnej prípravy na prednášky a prípravy na priebežný test vrátane štúdia odbornej literatúry; 65 hodín prípravy na záverečný test vrátane štúdia odbornej literatúry. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, vysvetľovanie, demonštrácia praktických príkladov, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený formou priebežného testu v rozsahu učiva prvých 5 tém (50 bodov) a záverečného testu (50 bodov) v skúškovom období. Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežný test: menej ako 30 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z lexikológie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z lexikológie vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z lexikológie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z lexikológie vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne

riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z lexikológie v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z lexikológie vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z lexikológie v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z lexikológie vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z lexikológie v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z lexikológie vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z lexikológie v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti z lexikológie nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študenti disponujú komplexom vedomostí z lexikológie a jednotlivých lexikologických disciplín, poznajú náplň a členenie lexikológie, predmet aj metódy jej výskumu. Vnímajú spätosť lexikálnej roviny s inými rovinami jazykového systému, multištruktúrnosť slovnej zásoby a vnútornú diferencovanosť nášho národného jazyka. Získané teoretické poznatky o lexikálnych prostriedkoch dokážu vysvetliť a konkretizovať na praktických príkladoch, vedia samostatne vyhľadávať potrebné informácie v relevantných zdrojoch, kriticky ich hodnotiť a vhodne využívať pri komunikovaní poznatkov, záverov a ich zdôvodňovaní laickej aj odbornej verejnosti. Rozmanité lexikálne javy dokážu vnímať a hodnotiť nielen z hľadiska súčasného stavu vedeckého poznania, ale aj z pohľadu školskej praxe. Majú rozvinutú schopnosť uvažovať v súvislostiach, argumentovať a kriticky myslieť. Sú pripravení prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté poznatky aj v priebehu ďalšieho štúdia, efektívne ich využívať pri kultivovaní svojho jazykového prejavu a pri vlastnej textotvorbe, ako aj v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, vo vydavateľskom prostredí v pozícii textového korektora a po ukončení magisterského stupňa štúdia aj v pozícii učiteľa slovenského jazyka a literatúry v sekundárnom vzdelávaní.

Stručná osnova predmetu:
1. Lexikálna rovina a jej vzťah k iným jazykovým rovinám. Lexikológia – jej náplň, členenie, predmet a metódy.
2. Slovo ako základná jednotka lexikálnej roviny jazykového systému. Slovo z hľadiska lexikálnej, zvukovej, morfologickej a syntaktickej roviny jazyka. Varianty slova.
3. Charakteristika slovných druhov z hľadiska ich pomenovacej hodnoty. Čiastkové systémy v slovnej zásobe. Lexikálne jednotky z hľadiska paradigmatických, syntagmatických a pragmatických vlastností. Centrum a periféria v slovnej zásobe.
4. Lexikálna sémantika. Slovo ako jazykový znak. Významotvorné činitele. Motivovanosť lexém. Komponentová analýza, typy sémantických dištinktívnych príznakov.
5. Významová štruktúra slova. Prejavy asymetrického dualizmu jazykového znaku. Polysémia, homonymia a synonymia. Spájateľnosť slov a činitele, ktoré ju podmieňujú. Zmeny významu slova.
6. Derivatológia. Slovotvorná štruktúra slova, slovotvorné spôsoby, prostriedky, postupy a typy.

7. Prejavy dynamiky v slovnej zásobe. Slovotvorba (derivácia, kompozícia), univerbizácia, multiverbizácia, abreviácia, apelativizácia, proprializácia, tvorenie viacslovných pomenovaní, semaziologicko-onomaziologická derivácia, preberanie z cudzích jazykov, zánik slov
8. Diferenciácia slovnej zásoby zo sémantického hľadiska, zo štýlového a expresívneho hľadiska, zo sociálneho a teritoriálneho hľadiska, z časového hľadiska, z hľadiska pôvodu a frekvencie, z hľadiska spisovnosti.
9. Frazeológia. Charakteristika frazém, ich sémantická a konštrukčná klasifikácia.
10. Terminológia. Vlastnosti a štruktúra termínov, logizácia termínov, terminologizácia a determinologizácia.
11. Lexikografia. Typológia slovníkov.
Osnova predmetu pokrýva komplex poznatkov z lexikológie a jednotlivých lexikologických disciplín, ktoré nadväzujú na všeobecné stredoškolské vzdelanie študentov a systematicky rozvíjajú a prehlbujú ich poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby. Predmet umožní študentom nadobudnúť ucelený obraz o systéme v slovnej zásobe, o princípoch jej diferenciácie a organizácie, o sémantických a formálnych vzťahoch v slovnej zásobe, o slove ako centrálnej jednotke lexikálneho systému, o jeho významovej a slovotvornej štruktúre aj o jeho mieste v systéme slovnej zásoby. Študenti si osvoja poznatky a základné pojmy z lexikálnej sémantiky (semaziológie), onomaziológie, derivatológie, frazeológie, terminológie a lexikografie, ktoré budú môcť aplikovať pri analýzach lexikálnych prostriedkov využitých v texte aj pri hodnotení vhodnosti, správnosti a kreativity ich použitia. Spoľahlivo sa zorientujú v slovnej zásobe nášho národného jazyka, naučia sa diferencovať a hodnotiť slová z hľadiska spisovnosti, expresívnosti, frekvencie, z časového hľadiska aj z hľadiska príslušnosti k jednotlivým štýlom a štýlovým vrstvám, ďalej identifikovať a vysvetliť rozmanité sémantické vzťahy slov v texte a citlivo vnímať a kriticky hodnotiť osobitosti ich využitia v rozmanitých typoch textov. Budú pripravení samostatne riešiť problémové úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, samostatne vyhľadávať potrebné informácie v rôznych typoch slovníkov aj v odbornej literatúre, kriticky ich hodnotiť a vhodne využívať pri komunikovaní poznatkov, záverov a ich zdôvodnení odborníkom aj laickým adresátom. Nadobudnuté poznatky budú pripravení nielen prehlbovať, rozvíjať a systematizovať v priebehu svojho ďalšieho štúdia, ako aj pri kultivovaní svojho jazykového prejavu, ale aj tvorivo ich aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, vo vydavateľskom prostredí v pozícii textového korektora a po ukončení magisterského stupňa štúdia aj v pozícii učiteľa slovenského jazyka a literatúry v sekundárnom vzdelávaní.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. 2011. Kapitoly z lexikológie a lexikografie. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove. 235 s. ISBN 978-80-5550-327-1.

Odporúčaná literatúra:

FURDÍK, J. 2004. Slovenská slovotvorba (teória, opis, cvičenia). Prešov: Náuka. 200 s. ISBN 978-80-8903-828-2. (vybrané kapitoly)
FURDÍK, J. 2008. Teória motivácie v lexikálnej zásobe. Košice: LG. 95 s. ISBN978-80-9697-607-2. (vybrané kapitoly)
HORVÁTHOVÁ, Ľ. 2017. Jazyk Slniečka. In Časopisecký fenomén Slniečko v kontexte slovenskej detskej a národnej kultúry, Ondrej Sliacky a kol., s. 193 – 220. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 9878022344838.
OLOŠTIAK, M. – IVANOVÁ, M. 2013. Kapitoly z lexikológie (Lexikálna syntagmatika a viacslovné pomenovania). Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove. 251 s. ISBN 978-80-555-0938-9. (vybrané kapitoly)
Krátky slovník slovenského jazyka. 2020. Red. J. Kačala – M. Považaj – M. Pisárčiková. 5., doplnené a upravené vyd. Martin: Matica slovenská. 956 s. ISBN 978-80-8128-261-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 66

A	ABS	B	C	D	E	FX
3,03	0,0	4,55	10,61	13,64	31,82	36,36

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex023/22	Liečebná pedagogika pre pomáhajúce profesie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), 14 hodín príprava na priebežný test; 20 hodín spracovanie kazuistiky a návrhu liečebnopedagogickej intervencie (súbor cvičení, program); 4 hodiny príprava prezentácie kazuistiky a programu. Spolu 60 hodín.
Vyučovacie metódy:
- v rámci seminárov: výklad spojení s diskusiou k preberanej téme, e-learning, kritická reflexia relevantných videozáznamov v oblasti uplatnenia liečebnopedagogických terapií v praxi, kritická reflexia aktuálneho základného a aplikovaného výskumu v oblasti liečebnopedagogickej intervencie v SR a vo svete (monografie, časopisy, databázy vedeckých poznatkov, kazuistiky a pod.), práca na zadaní riešenia konkrétneho problému alebo aplikácie poznatkov z liečebnej pedagogiky v praxi (napr. metódy uplatniteľné v terapeuticko-výchovnej intervencii s jednotlivcom alebo rodinou, simulované príklady praxe / kazuistiky).

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa priebežný test (30% hodnotenia), spracovanie dvoch zadaní (20% hodnotenia), spracovanie a ústna prezentácia krátkej kazuistiky klienta v náročnej životnej situácii a návrhu liečebnopedagogickej intervencie (programu) (50% hodnotenia).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% celkového bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Pre hodnotenie A je potrebné, aby študent výborne správne a aktívne kriticky aj tvorivo reflektoval poznatky z odboru liečebná pedagogika, vrátane ich zmysluplnej integrácie s poznatkami svojho študijného odboru ako aj ďalších disciplín. Preukázal schopnosť kvalitnej orientácie v princípoch, zásadách a metódach liečebnopedagogickej pomoci. Tiež v identifikácii potrieb a zdrojov klienta ako aj prostriedkoch pomoci.
Hodnotenie B znamená, že študent primerane veľmi dobre kriticky reflektuje poznatky z odboru liečebná pedagogika, vrátane ich zmysluplnej integrácie s poznatkami svojho študijného odboru ako aj ďalších disciplín. Preukázal schopnosť veľmi dobrej orientácie v princípoch, zásadách a metódach liečebnopedagogickej pomoci, identifikácii potrieb a zdrojov klienta ako aj prostriedkoch pomoci.
Hodnotenie C sa udelí, ak je študent schopný dobre kriticky reflektovať poznatky z odboru liečebná pedagogika, vrátane ich primeranej integrácie s poznatkami svojho študijného odboru ako aj ďalších disciplín. Preukázal schopnosť dobrej orientácie v princípoch, zásadách a metódach liečebnopedagogickej pomoci, identifikácii potrieb a zdrojov klienta ako aj prostriedkoch pomoci.
Hodnotenie D znamená, že študent v obmedzenej miere, priemerne kriticky reflektuje poznatky z odboru liečebná pedagogika, vrátane ich primeranej integrácie s poznatkami svojho študijného odboru ako aj ďalších disciplín. Preukázal schopnosť uspokojivej orientácie v princípoch, zásadách a metódach liečebnopedagogickej pomoci, identifikácii potrieb a zdrojov klienta ako aj prostriedkoch pomoci.
Hodnotenie E získa študent, ak len v obmedzenej miere kriticky reflektuje poznatky z odboru liečebná pedagogika. Má ťažkosti porozumieť a orientovať sa v princípoch, zásadách a metódach liečebnopedagogickej pomoci, identifikácii potrieb a zdrojov klienta ako aj prostriedkoch pomoci.
Hodnotenie Fx si vyžaduje ďalšie štúdium a prácu študenta.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100 % priebežné hodnotenie

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu Liečebná pedagogika pre pomáhajúce profesie je, aby si študenti osvojili poznatky súvisiace s celostným bytím človeka v kontexte jeho vývinu, prostredia a vzťahov, učenia, emocionálneho prežívania, konania a zdravia, so zameraním na osobnú pomoc, inklúziu a podporu participácie jednotlivca v každom veku. Predmet Liečebná pedagogika pre pomáhajúce profesie je integrálnou súčasťou systémového poznatkového rámca študijného odboru učiteľstva psychológie v kombinácii, v súlade s poslaním a strategickými zámermi PdF UK, ako aj samotným profilom absolventa.
Úspešným absolvovaním budú mať študenti kriticky osvojené (v miere ako je uvedené v stupnici hodnotenia vyššie) aktuálne teoretické a empirické poznatky z odboru liečebná pedagogika - zásady, princípy a špecifiká integrácie výchovného a terapeutického úsilia, úlohy a kompetencie liečebného pedagóga v rovinách diagnostiky, prevencie, poradenstva, liečebnej výchovy, sprevádzania a terapeuticko-výchovnej intervencie). Budú schopní hlbšej orientácie v sťaženej situácii človeka, vo význame a možnostiach včasnej pomoci, ako aj pomoci zo strany vzťahových osôb prijímateľa pomoci. Preukážu (vzhľadom na rozsah predmetu) primeranú orientáciu v metódach liečebnopedagogickej pomoci a špecifikách liečebnopedagogických terapií: arteterapia, biblioterapia, dramatoterapia, ergoterapia, muzikoterapia, psychomotorická terapia, terapia hrou.
Študenti učiteľstva psychológie by mali využiť nadobudnuté poznatky a zručnosti pri štúdiu ďalších predmetov svojho študijného programu, no najmä v praxi, pri preventívnom poradenskom a výchovnom pôsobení v systéme školy (smerom k optimalizácii podmienok vývinu u konkrétnych žiakov /študentov a riešeniu potenciálnych problémov súvisiacich s vývinom, v tomto smere aj spoluprácou s ostatnými pracovníkmi školy a rodičmi a pod.).

Stručná osnova predmetu:

1. Teoretické východiská odboru Liečebná pedagogika (predmet, zásady, princípy) – špecifiká integrácie výchovného a terapeutického úsilia.
2. Obraz človeka - poskytovateľa a prijímateľa pomoci. Holistický prístup k človeku (žiak, klient, pacient) vo výchove a terapii. Orientácia v životnej situácii prijímateľa pomoci.
3. Úlohy a kompetencie liečebného pedagóga (diagnostika, prevencia, poradenstvo, liečebná výchova, sprevádzanie, terapia).
4. Inkluzívny potenciál liečebnopedagickej intervencie.
5. Orientácia v situácii človeka, včasná pomoc, pomoc rodine (kontakt, pomáhajúci vzťah). Druhy a špecifiká validizácie v komunikácii s prijímateľom pomoci a jeho opatrovníkmi (blízkymi vzťahovými osobami). Metódy liečebnopedagogickej pomoci.
6. LP cvičenia a programy v terapeuticko-výchovnej starostlivosti.
7. Terapeuticko-výchovné disciplíny v liečebnej pedagogike: arteterapia, biblioterapia, dramatoterapia, ergoterapia, muzikoterapia, psychomotorická terapia, terapia hrou.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Horňáková, M. (2007). Liečebná pedagogika pre pomáhajúce profesie. Občianske združenie Sociálna práca.
Janoško, P. et al. (2020). Učiace sa spoločenstvo – výzva pre inkluzívne vzdelávanie. Univerzita Komenského.

Odporúčaná literatúra:

Horňáková, M. (2014). Kroky k inkluzívnej škole. Verbum.
Janoško, P. (2015). Rodinný systém v kontexte teórie a praxe. Verbum.
Janoško, P., & Neslušanová, S. (2014). Škola s inkluzívnou klímou. Verbum.
Klein, F. et al. (2009). Liečebná pedagogika. Sapientia.
Revue liečebnej pedagogiky - vedecko-odborný časopis PRO LP asociácie liečebných pedagógov na Slovensku, https://prolp.sk/lp-revue/

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český jazyk a anglický jazyk (na prehĺbenie štúdia a aktivity počas prednášok)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	ABS	B	C	D	E	FX
62,5	0,0	6,25	18,75	6,25	0,0	6,25

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex009/22	Literatúra pre deti a mládež

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 12s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška + seminár, spolu za semester 19 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
19 hodín priamej výučby; 30 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé vyučovacie hodiny s aplikovaním konkrétnych zadaní vrátane čítania literárnych textov na jednotlivé vyučovacie hodiny; 16 hodín tvorby seminárnej práce; 55 hodín štúdia odbornej literatúry a prípravy na ústnu skúšku z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: výklad, induktívno-generalizujúci rozhovor, diskusia, demonštrácia a analýza konkrétnych príkladov, analytická a interpretačná práca s textom, práca v skupinách, problémové úlohy, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné čítanie literárnych textov a plnenie zadaní na seminároch z teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pri práci s literárnym textom (30 bodov);
• vypracovanie seminárnej práce, ktorá skúma dielo prebraného autora s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí o osobitostiach autorskej poetiky, na analyticko-interpretačné zručnosti a na obhajovanie svojich argumentov (20 bodov);
• ústna skúška z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností (50 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50). Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia (najmenej 60 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (zadania: menej ako 18 bodov; záverečná analýza: menej ako 12 bodov, ústna skúška: menej ako 30 bodov).
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch,

najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, predstavené literárnohistorické fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, získané literárnovedné vedomosti dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, získané literárnovedné vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, ako aj značné nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, získané literárnovedné vedomosti dokáže minimálne aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, nepozná literárnohistorické fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnovedné vedomosti nedokáže aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent má vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach. Dokáže tvorivo a samostatne analyzovať a interpretovať literárne texty, charakterizovať poetologické a hodnotové

špecifiká tvorby jednotlivých autorských osobností a identifikovať rôzne podoby literárnosti. Má osvojené analytické a interpretačné zručnosti aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov, chápe špecifiká a umeleckú hodnotu vybraných literárnych textov, vie aktívne hľadať nové možnosti v prístupe k literárnemu textu. Študent dokáže interpretovať literárny text i vo vzťahu k iným druhom umenia. Dokáže pracovať aj s rôznymi možnými interpretáciami textu v školskej praxi. Výsledkom analytického a kritického prístupu k literárnemu textu sú rozvinuté prenositeľné spôsobilosti študenta, pretože najmä v analyticko-interpretačnej časti je akcentované kritické myslenie, uvažovanie v súvislostiach, rozvíjanie komunikačných a digitálnych kompetencií, na základe ktorých dokáže študent riešiť konkrétne zadania, ako aj zostaviť vlastné interpretácie literárnych textov. Študent vie pohotovo vnímať výklady o literatúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a dosiahnuté kompetentnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o literárno-teoretických javoch a ponúknuť závery a literárno-analytické zdôvodnenia i laickým adresátom.

Stručná osnova predmetu:

1. Detský recipient, vekové obdobia a žánrová skladba literatúry pre deti a mládež. Periodizačný proces a vývinové fázy slovenskej literatúry pre deti a mládež. Výchova k literatúre a výchova literatúrou. Inštitucionálna a časopisecká báza literatúry pre deti a mládež. Projekty podporujúce čítanie detí a mládeže.
2. Ľudová rozprávka, poetika a typológia. Zberatelia a ich koncepcie. Základné rukopisné a tlačené zbierky. Dielo S. Reussa, J. Francisciho, A. H. Škultétyho a P. Dobšinského. Začleňovanie rozprávky do detského čitateľského fondu. Literárny folklorizmus pre deti a mládež v 20. storočí. Interpretácia vybraných ľudových rozprávok P. Dobšinského a diela M. Rúfusa Kniha rozprávok.
3. Ľudová povesť, typológia, zberatelia. Povesťová tvorba A. Mednyanského, J. C. Hronského, J. Horáka, M. Ďuríčkovej, literárny projekt Povesťová mapa Slovenska. Interpretácia povestí J. C. Hronského Zakopaný meč a M. Ďuríčkovej Dunajská kráľovná.
4. Konštituovanie umeleckej slovenskej literatúry pre deti a mládež v 30. rokoch 20. storočia (tvorba pre deti a mládež Ľ. Podjavorinskej, Ľ. Ondrejova, J. C. Hronského, M. Rázusovej-Martákovej, M. Hranka, M. Rázusa, J. Bodeneka a i.). Interpretácia diela J. C. Hronského Smelý Zajko a Ľ. Ondrejova Zbojnícka mladosť.
5. Autorská rozprávka, poetika a typológia. Najvýznamnejší slovenskí tvorcovia modernej autorskej rozprávky (Ľ. Feldek, M. Ďuríčková, J. Blažková, K. Bendová a i.). Interpretácia autorskej rozprávky M. Ďuríčkovej Jasietka a vybraných rozprávok z diela K. Bendovej Osmijankove rozprávky a Ľ. Feldeka Zelené jelene.
6. Najvýznamnejší slovenskí tvorcovia modernej autorskej rozprávky (D. Hevier, J. Uličiansky, E. J. Groch, J. Milčák, D. Pastirčák, D. Taragel a i.). Interpretácia autorskej rozprávky D. Heviera Krajina Agord, J. Uličianskeho Malá princezná, E. J. Grocha Tuláčik a Klára, D. Taragela Rozprávky pre neposlušné deti a ich starostlivých rodičov.

7. Moderná slovenská poézia pre deti. Básnická tvorba K. Bendovej, M. Válka, Ľ. Feldeka, T. Janovica, D. Heviera, Š. Moravčíka, M. Rúfusa a i. Interpretácia básnickej zbierky M. Válka Do Tramtárie, diela T. Janovica Drevený tato a jeho rozprávkové varechy.
8. Intermediálna poézia pre deti. Básnická tvorba Š. Moravčíka, D. Heviera a F. Rojčeka. Interpretácia vybraných básni z Moravčíkových zbierok Raketa so zlatým chvostom a Hadakum kvadakum alebo knižka za všetky drobné, z Hevierovej zbierky Nevyplazuj jazyk na leva a z Rojčekovej zbierky Torka z piesku.
9. Moderná spoločenská próza pre deti a mládež (spoločenská próza K. Jarunkovej, J. Blažkovej, M. Ďuríčkovej, V. Šikulu, D. Dušeka, P. Holku, J. Šebestu a i.). Interpretácia diela K. Jarunkovej Tulák, M. Ďuríčkovej Majka Tárajka, J. Blažkovej Môj skvelý brat Robinzon a J. Šebestu Venussha.
10. Moderná divadelná, rozhlasová a televízna tvorba pre deti. Tvorba Ľ. Feldeka, E. Čepčekovej, J. Pavloviča, M. Čeretkovej-Gállovej, J. Mokoša, J. Milčáka, J. Uličianskeho, M. Grznárovej, D. Dučeka, J. Bodnárovej, V. Klimáčka a i. Interpretácia Feldekovej divadelnej hry Botafogo, Milčákovej hry Celestínka, ryba a pán Baltazár a Uličianskeho hry Peter Kľúčik.
11. Vývin a podoby slovenskej literatúry faktu pre deti a mládež. Tvorba V. Zamarovského, Ľ. Zúbka a V. Ferka. Seriály literatúry faktu v časopise Slniečko. Zážitková informatívnosť v modernej literatúre faktu. Interpretácia diela V. Zamarovského Objavenie Tróje, Ľ. Zúbka Ríša Svätoplukova a O. Sliackeho Divy Slovenska.
Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú aj na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si osvojí vedomosti týkajúce sa dejín slovenskej literatúry pre deti a mládež, jej vývinových fáz, jednotlivých tendencií aj individuálnych ideovo-estetických iniciatív a poetík, ako aj teoretické východiská ku charakteristike invariantných znakov jednotlivých žánrov literatúry pre deti a mládež. Pri prezentovaní poetologických osobitostí tvorby najvýznamnejších osobností slovenskej literatúry pre deti a mládež sa budú zohľadňovať osobitosti detského recipienta, potreba intenzívnych estetických podnetov z vekovo primeranej literatúry v pestrej žánrovej skladbe pri rozvoji procesu recepcie textu, ako aj potenciál literatúry pre deti a mládež formovať a kultivovať čitateľa. Študent bude vedieť tvoriť jednoduché definície literárnovedných termínov, uvádzať k nim vekuprimerané príklady a identifikovať a korigovať najfrekventovanejšie chyby, objavujúce sa pri práci s textom z literatúry pre deti a mládež v školskej praxi. Nadobudnuté vedomosti bude vhodne využívať pri práci s vybraným textovým materiálom. Študent bude schopný posúdiť hodnotu a umelecký prínos literárneho diela v literárnohistorickom kontexte a vedieť poukázať na dôležitosť poznania širších literárnych, kultúrnych a spoločenských súvislostí. Bude vedieť zdôvodniť a aplikovať rôzne metodologické postupy literárnej analýzy a interpretácie, využiť skúsenosť s umeleckým textom vo vlastnej individuálnej (recepčnej i produkčnej) aktivite. Rozvinie si svoje analytické schopnosti s dôrazom na samostatnú a kreatívnu prácu. Na základe osvojených vedomostí a zručností bude schopný aplikovať analyticko-interpretačné kompetentnosti na ďalšie literárne texty, poukázať na vzájomné vzťahy medzi nimi a zamýšľať sa nad novými možnosťami literárnej analýzy a interpretácie. Študent sa zorientuje aj v súvisiacich praktických a metodologických vedomostiach, ktoré budú predpokladom jeho náležitého pochopenia minulosti v predmetoch pokračujúceho magisterského stupňa štúdia. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré bude prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, bude ich vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, neskôr na analýzu a selekciu didaktických materiálov z literatúry pre deti a mládež vzhľadom na vyučovacie ciele, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent bude vedený k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie si svoju zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, teoretické vedomosti a praktické zručnosti bude vedieť sprostredkovať aj širšej a laickej

verejnosti. Analytický a kritický prístup k literárnemu textu bude u študenta podnecovať kritické myslenie, kreativitu a uvažovanie v súvislostiach, ktoré bude študent preukazovať pri riešení konkrétnych zadaní, ako aj pri zostavovaní seminárnej práce. Pri riešení problémových zadaní bude tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získa predpoklady a motiváciu rozvíjať zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a bude schopný povzbudzovať žiakov k aktívnemu nadobúdaniu literárnohistorických a literárnoteoretických poznatkov. Študent si upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

SLIACKY, O. 2013. Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež do roku 1960. Bratislava: LIC. 295 s. ISBN 978-80-8119-073-5. (vybrané kapitoly)

STANISLAVOVÁ, Z. a kol. 2010. Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež po roku 1960. Bratislava: LIC. 320 s. ISBN 978-80-8119-026-1. (vybrané kapitoly)

Odporúčaná literatúra:

DRZEWIECKA, I. 2013. Grafopoetika. K estetickým a poetologickým aspektom grafickej vizualizácie básnického textu. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta. 184 s. ISBN 978-80-555-0782-8. (vybrané kapitoly)

FAITHOVÁ, E. 2018. Fakt ako umenie. Seriály literatúry faktu v Slniečku 1927 – 1990. In: Bibiana, roč. 25, č. 3, s. 33 – 43.

MITROVÁ, A. 2018. Pôvodná rozhlasová dramatická tvorba pre deti a mládež na Slovensku (kontext 30. – 50. rokov 20. storočia). Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity. 173 s. ISBN 978-80-555-2157-2. (vybrané časti)

ŠRANK, J. 2019. Milan Adamčiak (1946 – 2017). Archív II (KOPO) – konkrétna poézia 1964 – 1972. In: TOP 5. Slovenská literárna scéna 2015 v odbornej reflexii. Fintice: FACE – Fórum alternatívnej kultúry a vzdelávania, s. 10 – 30. ISBN 978-80-89763-40-5.

BIBIANA, revue o umení pre deti a mládež. Dostupné na: www.bibiana.sk/sk/archiv/digitalna-bibiana/revue-bibiana

O DIEŤATI, JAZYKU, LITERATÚRE. Časopis pre otázky rozvíjania komunikačnej a literárnej kompetencie.

Ďalší študijný text k jednotlivým témam sa študentom sprístupní v elektronickej podobe.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 64

A	ABS	B	C	D	E	FX
32,81	0,0	9,38	6,25	12,5	7,81	31,25

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex009/22	Literatúra pre deti a mládež

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 12s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška + seminár, spolu za semester 19 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
19 hodín priamej výučby; 30 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé vyučovacie hodiny s aplikovaním konkrétnych zadaní vrátane čítania literárnych textov na jednotlivé vyučovacie hodiny; 16 hodín tvorby seminárnej práce; 55 hodín štúdia odbornej literatúry a prípravy na ústnu skúšku z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: výklad, induktívno-generalizujúci rozhovor, diskusia, demonštrácia a analýza konkrétnych príkladov, analytická a interpretačná práca s textom, práca v skupinách, problémové úlohy, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné čítanie literárnych textov a plnenie zadaní na seminároch z teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pri práci s literárnym textom (30 bodov);
• vypracovanie seminárnej práce, ktorá skúma dielo prebraného autora s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí o osobitostiach autorskej poetiky, na analyticko-interpretačné zručnosti a na obhajovanie svojich argumentov (20 bodov);
• ústna skúška z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností (50 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50). Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia (najmenej 60 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (zadania: menej ako 18 bodov; záverečná analýza: menej ako 12 bodov, ústna skúška: menej ako 30 bodov).
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch,

najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, predstavené literárnohistorické fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, získané literárnovedné vedomosti dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, získané literárnovedné vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, ako aj značné nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, získané literárnovedné vedomosti dokáže minimálne aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach v požadovanom rozsahu, nepozná literárnohistorické fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnovedné vedomosti nedokáže aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent má vedomosti o slovenskej literatúre pre deti a mládež, jej vývinových fázach, žánrových invariantoch, najvýznamnejších predstaviteľoch a ich reprezentatívnych dielach. Dokáže tvorivo a samostatne analyzovať a interpretovať literárne texty, charakterizovať poetologické a hodnotové

špecifiká tvorby jednotlivých autorských osobností a identifikovať rôzne podoby literárnosti. Má osvojené analytické a interpretačné zručnosti aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov, chápe špecifiká a umeleckú hodnotu vybraných literárnych textov, vie aktívne hľadať nové možnosti v prístupe k literárnemu textu. Študent dokáže interpretovať literárny text i vo vzťahu k iným druhom umenia. Dokáže pracovať aj s rôznymi možnými interpretáciami textu v školskej praxi. Výsledkom analytického a kritického prístupu k literárnemu textu sú rozvinuté prenositeľné spôsobilosti študenta, pretože najmä v analyticko-interpretačnej časti je akcentované kritické myslenie, uvažovanie v súvislostiach, rozvíjanie komunikačných a digitálnych kompetencií, na základe ktorých dokáže študent riešiť konkrétne zadania, ako aj zostaviť vlastné interpretácie literárnych textov. Študent vie pohotovo vnímať výklady o literatúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a dosiahnuté kompetentnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o literárno-teoretických javoch a ponúknuť závery a literárno-analytické zdôvodnenia i laickým adresátom.

Stručná osnova predmetu:

1. Detský recipient, vekové obdobia a žánrová skladba literatúry pre deti a mládež. Periodizačný proces a vývinové fázy slovenskej literatúry pre deti a mládež. Výchova k literatúre a výchova literatúrou. Inštitucionálna a časopisecká báza literatúry pre deti a mládež. Projekty podporujúce čítanie detí a mládeže.
2. Ľudová rozprávka, poetika a typológia. Zberatelia a ich koncepcie. Základné rukopisné a tlačené zbierky. Dielo S. Reussa, J. Francisciho, A. H. Škultétyho a P. Dobšinského. Začleňovanie rozprávky do detského čitateľského fondu. Literárny folklorizmus pre deti a mládež v 20. storočí. Interpretácia vybraných ľudových rozprávok P. Dobšinského a diela M. Rúfusa Kniha rozprávok.
3. Ľudová povesť, typológia, zberatelia. Povesťová tvorba A. Mednyanského, J. C. Hronského, J. Horáka, M. Ďuríčkovej, literárny projekt Povesťová mapa Slovenska. Interpretácia povestí J. C. Hronského Zakopaný meč a M. Ďuríčkovej Dunajská kráľovná.
4. Konštituovanie umeleckej slovenskej literatúry pre deti a mládež v 30. rokoch 20. storočia (tvorba pre deti a mládež Ľ. Podjavorinskej, Ľ. Ondrejova, J. C. Hronského, M. Rázusovej-Martákovej, M. Hranka, M. Rázusa, J. Bodeneka a i.). Interpretácia diela J. C. Hronského Smelý Zajko a Ľ. Ondrejova Zbojnícka mladosť.
5. Autorská rozprávka, poetika a typológia. Najvýznamnejší slovenskí tvorcovia modernej autorskej rozprávky (Ľ. Feldek, M. Ďuríčková, J. Blažková, K. Bendová a i.). Interpretácia autorskej rozprávky M. Ďuríčkovej Jasietka a vybraných rozprávok z diela K. Bendovej Osmijankove rozprávky a Ľ. Feldeka Zelené jelene.
6. Najvýznamnejší slovenskí tvorcovia modernej autorskej rozprávky (D. Hevier, J. Uličiansky, E. J. Groch, J. Milčák, D. Pastirčák, D. Taragel a i.). Interpretácia autorskej rozprávky D. Heviera Krajina Agord, J. Uličianskeho Malá princezná, E. J. Grocha Tuláčik a Klára, D. Taragela Rozprávky pre neposlušné deti a ich starostlivých rodičov.

7. Moderná slovenská poézia pre deti. Básnická tvorba K. Bendovej, M. Válka, Ľ. Feldeka, T. Janovica, D. Heviera, Š. Moravčíka, M. Rúfusa a i. Interpretácia básnickej zbierky M. Válka Do Tramtárie, diela T. Janovica Drevený tato a jeho rozprávkové varechy.
8. Intermediálna poézia pre deti. Básnická tvorba Š. Moravčíka, D. Heviera a F. Rojčeka. Interpretácia vybraných básni z Moravčíkových zbierok Raketa so zlatým chvostom a Hadakum kvadakum alebo knižka za všetky drobné, z Hevierovej zbierky Nevyplazuj jazyk na leva a z Rojčekovej zbierky Torka z piesku.
9. Moderná spoločenská próza pre deti a mládež (spoločenská próza K. Jarunkovej, J. Blažkovej, M. Ďuríčkovej, V. Šikulu, D. Dušeka, P. Holku, J. Šebestu a i.). Interpretácia diela K. Jarunkovej Tulák, M. Ďuríčkovej Majka Tárajka, J. Blažkovej Môj skvelý brat Robinzon a J. Šebestu Venussha.
10. Moderná divadelná, rozhlasová a televízna tvorba pre deti. Tvorba Ľ. Feldeka, E. Čepčekovej, J. Pavloviča, M. Čeretkovej-Gállovej, J. Mokoša, J. Milčáka, J. Uličianskeho, M. Grznárovej, D. Dučeka, J. Bodnárovej, V. Klimáčka a i. Interpretácia Feldekovej divadelnej hry Botafogo, Milčákovej hry Celestínka, ryba a pán Baltazár a Uličianskeho hry Peter Kľúčik.
11. Vývin a podoby slovenskej literatúry faktu pre deti a mládež. Tvorba V. Zamarovského, Ľ. Zúbka a V. Ferka. Seriály literatúry faktu v časopise Slniečko. Zážitková informatívnosť v modernej literatúre faktu. Interpretácia diela V. Zamarovského Objavenie Tróje, Ľ. Zúbka Ríša Svätoplukova a O. Sliackeho Divy Slovenska.
Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú aj na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si osvojí vedomosti týkajúce sa dejín slovenskej literatúry pre deti a mládež, jej vývinových fáz, jednotlivých tendencií aj individuálnych ideovo-estetických iniciatív a poetík, ako aj teoretické východiská ku charakteristike invariantných znakov jednotlivých žánrov literatúry pre deti a mládež. Pri prezentovaní poetologických osobitostí tvorby najvýznamnejších osobností slovenskej literatúry pre deti a mládež sa budú zohľadňovať osobitosti detského recipienta, potreba intenzívnych estetických podnetov z vekovo primeranej literatúry v pestrej žánrovej skladbe pri rozvoji procesu recepcie textu, ako aj potenciál literatúry pre deti a mládež formovať a kultivovať čitateľa. Študent bude vedieť tvoriť jednoduché definície literárnovedných termínov, uvádzať k nim vekuprimerané príklady a identifikovať a korigovať najfrekventovanejšie chyby, objavujúce sa pri práci s textom z literatúry pre deti a mládež v školskej praxi. Nadobudnuté vedomosti bude vhodne využívať pri práci s vybraným textovým materiálom. Študent bude schopný posúdiť hodnotu a umelecký prínos literárneho diela v literárnohistorickom kontexte a vedieť poukázať na dôležitosť poznania širších literárnych, kultúrnych a spoločenských súvislostí. Bude vedieť zdôvodniť a aplikovať rôzne metodologické postupy literárnej analýzy a interpretácie, využiť skúsenosť s umeleckým textom vo vlastnej individuálnej (recepčnej i produkčnej) aktivite. Rozvinie si svoje analytické schopnosti s dôrazom na samostatnú a kreatívnu prácu. Na základe osvojených vedomostí a zručností bude schopný aplikovať analyticko-interpretačné kompetentnosti na ďalšie literárne texty, poukázať na vzájomné vzťahy medzi nimi a zamýšľať sa nad novými možnosťami literárnej analýzy a interpretácie. Študent sa zorientuje aj v súvisiacich praktických a metodologických vedomostiach, ktoré budú predpokladom jeho náležitého pochopenia minulosti v predmetoch pokračujúceho magisterského stupňa štúdia. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré bude prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, bude ich vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, neskôr na analýzu a selekciu didaktických materiálov z literatúry pre deti a mládež vzhľadom na vyučovacie ciele, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent bude vedený k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie si svoju zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, teoretické vedomosti a praktické zručnosti bude vedieť sprostredkovať aj širšej a laickej

verejnosti. Analytický a kritický prístup k literárnemu textu bude u študenta podnecovať kritické myslenie, kreativitu a uvažovanie v súvislostiach, ktoré bude študent preukazovať pri riešení konkrétnych zadaní, ako aj pri zostavovaní seminárnej práce. Pri riešení problémových zadaní bude tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získa predpoklady a motiváciu rozvíjať zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a bude schopný povzbudzovať žiakov k aktívnemu nadobúdaniu literárnohistorických a literárnoteoretických poznatkov. Študent si upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

SLIACKY, O. 2013. Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež do roku 1960. Bratislava: LIC. 295 s. ISBN 978-80-8119-073-5. (vybrané kapitoly)

STANISLAVOVÁ, Z. a kol. 2010. Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež po roku 1960. Bratislava: LIC. 320 s. ISBN 978-80-8119-026-1. (vybrané kapitoly)

Odporúčaná literatúra:

DRZEWIECKA, I. 2013. Grafopoetika. K estetickým a poetologickým aspektom grafickej vizualizácie básnického textu. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta. 184 s. ISBN 978-80-555-0782-8. (vybrané kapitoly)

FAITHOVÁ, E. 2018. Fakt ako umenie. Seriály literatúry faktu v Slniečku 1927 – 1990. In: Bibiana, roč. 25, č. 3, s. 33 – 43.

MITROVÁ, A. 2018. Pôvodná rozhlasová dramatická tvorba pre deti a mládež na Slovensku (kontext 30. – 50. rokov 20. storočia). Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity. 173 s. ISBN 978-80-555-2157-2. (vybrané časti)

ŠRANK, J. 2019. Milan Adamčiak (1946 – 2017). Archív II (KOPO) – konkrétna poézia 1964 – 1972. In: TOP 5. Slovenská literárna scéna 2015 v odbornej reflexii. Fintice: FACE – Fórum alternatívnej kultúry a vzdelávania, s. 10 – 30. ISBN 978-80-89763-40-5.

BIBIANA, revue o umení pre deti a mládež. Dostupné na: www.bibiana.sk/sk/archiv/digitalna-bibiana/revue-bibiana

O DIEŤATI, JAZYKU, LITERATÚRE. Časopis pre otázky rozvíjania komunikačnej a literárnej kompetencie.

Ďalší študijný text k jednotlivým témam sa študentom sprístupní v elektronickej podobe.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 64

A	ABS	B	C	D	E	FX
32,81	0,0	9,38	6,25	12,5	7,81	31,25

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex032/22	Mediálna výchova

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín seminár za semester, kombinovaná
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium; 22 hodín príprava na seminár – štúdium povinnej literatúry, 46 hodín práca na projekte a jeho prezentácia. Spolu 90 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
- seminár: výklad spojený s diskusiou k preberanej téme; uvádzajú sa rôzne príklady ku každej tematickej oblasti. Podstatnou je kritická reflexia a uvedomenie si možnosti aplikácie týchto poznatkov do školskej či životnej praxe. Dôraz na diskusiu, e-learning (moodle), kritickú reflexiu relevantných materiálov (monografie, časopisy, videá a pod.), kooperácia. Prezentácia výstupu projektu skupinou študentov (práca na projekte v skupine 2 – 3 študenti) v študijnej skupine, obhájenie projektu, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia, ktoré zahŕňa 30% aktivita na hodine (30 bodov) a 70% projekt a jeho obhájenie (70 bodov). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne - vynikajúce výsledky), študent správne a aktívne kriticky aj tvorivo reflektuje
poznatky z oblasti mediálnej výchovy, vrátane ich zmysluplnej integrácie do životnej reality a pedagogickej praxe.
B (93-86%, veľmi dobre - nadpriemerný štandard), študent primerane kriticky reflektuje poznatky, vrátane ich zmysluplnej integrácie do životnej reality a pedagogickej praxe.
C (85-76%, dobre - bežná spoľahlivá práca), študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti z mediálnej výchovy sú na dobrej úrovni, chýba im však schopnosť tieto poznatky kriticky aplikovať.
D (75-68%, uspokojivo - prijateľné výsledky), študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach z mediálnej výchovy. Nevedia kriticky analyzovať informácie.

E (67-60%, dostatočne - výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študent disponuje v obmedzenej miere teoretickými poznatkami, nedokáže kriticky analyzovať tieto poznatky, je len v minimálnej miere schopný poznatky aplikovať.
Fx (59-0%, nedostatočne - vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Výsledky vzdelávania:
Ciele a výstupy vzdelávania:
Tematické zameranie kurzu oboznamuje študentov s históriou médií, s dôležitosťou mediálnej výchovy v škole a v rodine, s výberom vhodných obsahov pre deti. Ozrejmuje ciele mediálnej výchovy na ZŠ a SŠ, s možnosťami využívania médií, masmédií ako prostriedkov učenia (internet, televízia, film, časopisy, elektronické encyklopédie, edukačné Cd-ROM-y, video hry). Upozorňuje na nebezpečenstvá internetu a možnosti ako predchádzať týmto rizikám. Kurz vedie študentov identifikovať manipulatívne techniky prítomné v spravodajstve, reklame atď. Vedie ich kriticky uvažovať o kvalite a pravdivosti informácií, o dosahu vlastníkov médií na tieto informácie.
Tieto poznatky je možné využiť pri ďalšom štúdiu, ako aj v reálnom živote. Zvolené metódy vzdelávania prispejú k ďalšiemu rozvoju ich kompetencií (kognitívna oblasť: pamäť, kritické myslenie, myslenie v súvislostiach, argumentácia; afektívna oblasť: postoje a presvedčenia, hodnoty; psychomotorická oblasť: digitálne a prezentačné zručnosti; sociálna oblasť: kooperácia, komunikácia).
Predmet svojím zameraním a metódami vzdelávania prispieva k postupnému rozvoju k rozvoju dôležitých profesijných kompetencií a kompetentností budúcich učiteľov.

Stručná osnova predmetu:
1. Médiá a masmédia. Stručná história médií a ich diferenciácia. Identifikovanie kvalitatívnych zmien, ktorými prešla mediálna sféra.
2. Mediálna výchova v rodine.
3. Mediálna výchova v škole. Mediálna výchova v ISCED 0 – 3 podľa ŠPÚ. Médiá, masmédiá ako prostriedky učenia. Edutainment.
4. Vhodné a nevhodné mediálne obsahy pre nedospelých recipientov.
5. Špecifiká virtuálnej komunikácie. Bezpečnosť detí na internete. Kyberšikana.
6. Negatívny vplyv masmediálnej produkcie – manipulácia, ovplyvňovanie, propaganda, násilie. Manipulatívne techniky. 7. Pravda a lož, ako rozpoznať relevantné informácie. Hoaxy a dezinformácie.
8. Vplyv médií na život jednotlivca a spoločnosti, na verejnú mienku, vzťah médií a politiky.
9. Neetické prvky v reklame. Etický kódex.

Odporúčaná literatúra:
IZRAEL, P. (2015). Mediálna výchova, výzva pre jednotlivca, rodinu a spoločnosť. Ružomberok: Verbum, 114 s. ISBN -80-561-0274-9.
BALÁŽOVÁ, E. (2013). Teoretické východiská mediálnej výchovy. Banská Bystrica: Občianske združenie Pedagóg, Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. 39 s. ISBN 978-80-557-0591-0 https://www.pdf.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=a&ID=6331
Odporúčaná literatúra:
JURKOVIČ, ČAVOJOVÁ, BREZINA ed. (2019). Prečo ľudia veria nezmyslom. Bratislava: Premedia, 312 s. ISBN: 978-80-8159-757-2.
MALÍK, B. (2008). Mediomorfóza sveta. Filozofické, antropologické, sociálne a politické aspekty súčasných médií. Bratislava: Iris, 157 s. ISBN 978-80-89256-25-9.
MALÍK, B. (2008). Mediomorfóza sveta a jej presahy do školského prostredia. In: Pedagogická revue, Roč. 60, č. 1/2, 2008, s. 140 - 156. ISSN 1335-1982.
MIČIENKA, M; JIRÁK, J. (2007). Základy mediální výchovy. 1.vyd. Praha: Portál. 296 s. ISBN 978-80-7367-315-4.

SAK, P. (2007). Člověk a vzdělání v informační společnosti. Praha: Portál. 290 s. ISBN 978-80-7367-230-0.
ŠALMON, T. (2021). (Ne)bezpečný internet. Bratislava: Lindeni. 292 s. ISBN 9788056619414
TÁBORSKÝ, J. (2020). V síti dezinformací. Praha: Grada Publishing, a.s. 224 s. ISBN 978-80-271-2014-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 24

A	ABS	B	C	D	E	FX
29,17	0,0	29,17	20,83	12,5	0,0	8,33

Vyučujúci: PhDr. Slávka Drozdová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex032/22	Mediálna výchova

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín seminár za semester, kombinovaná
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium; 22 hodín príprava na seminár – štúdium povinnej literatúry, 46 hodín práca na projekte a jeho prezentácia. Spolu 90 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
- seminár: výklad spojený s diskusiou k preberanej téme; uvádzajú sa rôzne príklady ku každej tematickej oblasti. Podstatnou je kritická reflexia a uvedomenie si možnosti aplikácie týchto poznatkov do školskej či životnej praxe. Dôraz na diskusiu, e-learning (moodle), kritickú reflexiu relevantných materiálov (monografie, časopisy, videá a pod.), kooperácia. Prezentácia výstupu projektu skupinou študentov (práca na projekte v skupine 2 – 3 študenti) v študijnej skupine, obhájenie projektu, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia, ktoré zahŕňa 30% aktivita na hodine (30 bodov) a 70% projekt a jeho obhájenie (70 bodov). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne - vynikajúce výsledky), študent správne a aktívne kriticky aj tvorivo reflektuje
poznatky z oblasti mediálnej výchovy, vrátane ich zmysluplnej integrácie do životnej reality a pedagogickej praxe.
B (93-86%, veľmi dobre - nadpriemerný štandard), študent primerane kriticky reflektuje poznatky, vrátane ich zmysluplnej integrácie do životnej reality a pedagogickej praxe.
C (85-76%, dobre - bežná spoľahlivá práca), študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti z mediálnej výchovy sú na dobrej úrovni, chýba im však schopnosť tieto poznatky kriticky aplikovať.
D (75-68%, uspokojivo - prijateľné výsledky), študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach z mediálnej výchovy. Nevedia kriticky analyzovať informácie.

E (67-60%, dostatočne - výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študent disponuje v obmedzenej miere teoretickými poznatkami, nedokáže kriticky analyzovať tieto poznatky, je len v minimálnej miere schopný poznatky aplikovať.
Fx (59-0%, nedostatočne - vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Výsledky vzdelávania:
Ciele a výstupy vzdelávania:
Tematické zameranie kurzu oboznamuje študentov s históriou médií, s dôležitosťou mediálnej výchovy v škole a v rodine, s výberom vhodných obsahov pre deti. Ozrejmuje ciele mediálnej výchovy na ZŠ a SŠ, s možnosťami využívania médií, masmédií ako prostriedkov učenia (internet, televízia, film, časopisy, elektronické encyklopédie, edukačné Cd-ROM-y, video hry). Upozorňuje na nebezpečenstvá internetu a možnosti ako predchádzať týmto rizikám. Kurz vedie študentov identifikovať manipulatívne techniky prítomné v spravodajstve, reklame atď. Vedie ich kriticky uvažovať o kvalite a pravdivosti informácií, o dosahu vlastníkov médií na tieto informácie.
Tieto poznatky je možné využiť pri ďalšom štúdiu, ako aj v reálnom živote. Zvolené metódy vzdelávania prispejú k ďalšiemu rozvoju ich kompetencií (kognitívna oblasť: pamäť, kritické myslenie, myslenie v súvislostiach, argumentácia; afektívna oblasť: postoje a presvedčenia, hodnoty; psychomotorická oblasť: digitálne a prezentačné zručnosti; sociálna oblasť: kooperácia, komunikácia).
Predmet svojím zameraním a metódami vzdelávania prispieva k postupnému rozvoju k rozvoju dôležitých profesijných kompetencií a kompetentností budúcich učiteľov.

Stručná osnova predmetu:
1. Médiá a masmédia. Stručná história médií a ich diferenciácia. Identifikovanie kvalitatívnych zmien, ktorými prešla mediálna sféra.
2. Mediálna výchova v rodine.
3. Mediálna výchova v škole. Mediálna výchova v ISCED 0 – 3 podľa ŠPÚ. Médiá, masmédiá ako prostriedky učenia. Edutainment.
4. Vhodné a nevhodné mediálne obsahy pre nedospelých recipientov.
5. Špecifiká virtuálnej komunikácie. Bezpečnosť detí na internete. Kyberšikana.
6. Negatívny vplyv masmediálnej produkcie – manipulácia, ovplyvňovanie, propaganda, násilie. Manipulatívne techniky. 7. Pravda a lož, ako rozpoznať relevantné informácie. Hoaxy a dezinformácie.
8. Vplyv médií na život jednotlivca a spoločnosti, na verejnú mienku, vzťah médií a politiky.
9. Neetické prvky v reklame. Etický kódex.

Odporúčaná literatúra:
IZRAEL, P. (2015). Mediálna výchova, výzva pre jednotlivca, rodinu a spoločnosť. Ružomberok: Verbum, 114 s. ISBN -80-561-0274-9.
BALÁŽOVÁ, E. (2013). Teoretické východiská mediálnej výchovy. Banská Bystrica: Občianske združenie Pedagóg, Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. 39 s. ISBN 978-80-557-0591-0 https://www.pdf.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=a&ID=6331
Odporúčaná literatúra:
JURKOVIČ, ČAVOJOVÁ, BREZINA ed. (2019). Prečo ľudia veria nezmyslom. Bratislava: Premedia, 312 s. ISBN: 978-80-8159-757-2.
MALÍK, B. (2008). Mediomorfóza sveta. Filozofické, antropologické, sociálne a politické aspekty súčasných médií. Bratislava: Iris, 157 s. ISBN 978-80-89256-25-9.
MALÍK, B. (2008). Mediomorfóza sveta a jej presahy do školského prostredia. In: Pedagogická revue, Roč. 60, č. 1/2, 2008, s. 140 - 156. ISSN 1335-1982.
MIČIENKA, M; JIRÁK, J. (2007). Základy mediální výchovy. 1.vyd. Praha: Portál. 296 s. ISBN 978-80-7367-315-4.

SAK, P. (2007). Člověk a vzdělání v informační společnosti. Praha: Portál. 290 s. ISBN 978-80-7367-230-0.
ŠALMON, T. (2021). (Ne)bezpečný internet. Bratislava: Lindeni. 292 s. ISBN 9788056619414
TÁBORSKÝ, J. (2020). V síti dezinformací. Praha: Grada Publishing, a.s. 224 s. ISBN 978-80-271-2014-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 24

A	ABS	B	C	D	E	FX
29,17	0,0	29,17	20,83	12,5	0,0	8,33

Vyučujúci: PhDr. Slávka Drozdová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex013/22	Metodika písania odborného textu v psychológii

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín); 8 hodín seminárnej práce úpravy a editácie odborných textov; 20 hodín vypracovávanie záverečnej seminárnej práce. Spolu 50 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
prednášanie a výklad s multimediálnou podporou, skupinové diskusie k editovaným textom, demonštrácia rozboru štylistiky vedeckého textu, demonštrácia tvorby a skvalitňovania obsahového cieľa vedeckého textu a následná simulácia postupu, systematické reflektívne editovanie spracovaných textov.

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex006/22 - Metodológia psychologického výskumu

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex006 Metodológia psychologického výskumu

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Seminárna práca – spracovanie odborného textu podľa zadania 50% hodnotenia. Zvyšné hodnotenie pozostáva z čiastkových úloh na hodinách za využitia techniky reflektívneho písania – študenti si navzájom hodnotenia vypracované texty a následne zapracovávajú zmeny na zlepšenie identifikované kolektívom. Študenti sú hodnotení 10 bodmi za každé skvalitnenie a editáciu textu na hodine pred odovzdaním finálneho textu. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše

Pri hodnotení A - je študent schopný výborne analyzovať a tvoriť texty so psychologickou orientáciou. Vypracované texty využívajú a syntetizujú moderné zdroje z oblasti psychológie a relevantných vedných disciplín a zaujímavým spôsobom odpovedajú na vopred stanovené odborné otázky. Študent je schopný taktiež veľmi kvalitne editovať chyby v cudzích odborných textoch a navrhovať úpravy na zvýšenie kvality textov po štylistickej a obsahovej stránke.
Pre hodnotenie B študent je schopný primerane veľmi dobre analyzovať a tvoriť texty so psychologickou orientáciou. Vypracované texty využívajú a syntetizujú relevantné zdroje z oblasti psychológie a odpovedajú na vopred stanovené otázky. Študent je schopný systematicky editovať chyby v cudzích odborných textoch a navrhovať úpravy na zvýšenie kvality textov po štylistickej a obsahovej stránke.
Hodnotenie C sa udeľuje študentovi, ak je priemerne dobre schopný analyzovať a tvoriť texty so psychologickou orientáciou. Vypracované texty využívajú relevantné zdroje z oblasti psychológie a odpovedajú na vopred stanovené otázky. Študent je schopný editovať chyby v cudzích odborných textoch a navrhovať úpravy na zvýšenie kvality textov po štylistickej stránke.
Hodnotenie D sa udeľuje študentovi, ak je v uspokojivej miere schopný analyzovať a tvoriť texty so psychologickou orientáciou. Vypracované texty využívajú zdroje z oblasti psychológie lokálneho charakteru staršieho dáta a kvality. V texte sa častejšie objavujú štylistické a gramatické chyby.
Hodnotenie E sa udeľuje študentovi, ak je schopný aspoň v minimálnej miere tvoriť texty so psychologickou orientáciou. Pri editácii textov však študentovi unikajú základné obsahové a štylistické chyby. Pri autorských textoch sa často objavujú chyby a študent využíva aj zdroje, ktoré nie sú relevantné a bez širšej syntetizácie viacerých autorov.
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných poznatkov ďalšie štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom je, aby si študent osvojil postupy tvorby odborného textu s dôrazom na štandardy v psychológii, ako napríklad IMRaD, APA7 Publication manual a pod. a vedel kvalitatívne odlíšiť úroveň akademického a výskumného textu. Študent po úspešnom absolvovaní predmetu vie nielen kriticky zhodnotiť kvalitu dostupných psychologických odborných zdrojov, ale je schopný autorsky napísať vlastný text orientovaný na psychologickú problematiku (v miere ako je uvedené vyššie v hodnotení). V procese výučby sa študent naučí kriticky editovať texty, ako aj hodnotiť kvalitu vedeckých zdrojov. Cieľom kurzu je taktiež (prenositeľné spôsobilosti) rozvíjať informačnú gramotnosť, odborné, metodologické a vyjadrovacie schopnosti študentov. Dôraz sa kladie na prácu s modernými informačnými technológiami za účelom vyhľadania odbornej literatúry a jej následného syntetizovania v autorských textoch. Vzhľadom na rozvoj kritického myslenia sú študenti rozvíjaní v syntetizovaní a porovnávaní vedeckých poznatkov od viacerých autorov.

Stručná osnova predmetu:
1. Pôvod a formulovanie vedeckých problémov, peer-review, APA JARS.
2. Argumentovanie a evidencia v odbornom texte. Modelový vzor seminárnej práce podľa APA7. Správne formulovanie a štylistika odsekov.
3. Citovanie. Vyhľadávanie literatúry v databázach a vo voľných repozitároch. Syntetizácia literatúry. Znaky odborného textu.
4. Najčastejšie chyby pri akademickom písaní. Etika pri písaní a plagiátorstvo. Etika písania odborného textu.
5. Metóda reflektívneho písania pri vylepšovaní odborného textu v psychológii.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:

Petrík, J., & Kernová, L. (2020). Metóda reflektívneho písania vo výučbe akademického písania u študentov psychológie: obsahová analýza osvojených zručností. Psychológia a patopsychológia: študentská vedecká konferencia. Univerzita Komenského.
Staroňová, K. (2011). Vedecké písanie. Osveta.
Odporúčaná literatúra:
Katuščák, D. (2007). Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Enigma.
Meško, D., Katuščák, D., & Findra, J. a kol. (2006). Akademická príručka. Osveta.
Vydra, A. (2010). Akademické písanie: Ako vzniká filozofický text. Trnavská univerzita.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	ABS	B	C	D	E	FX
56,25	0,0	12,5	18,75	6,25	6,25	0,0

Vyučujúci: PaedDr. Eva Vancu, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.10.2025

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex006/22	Metodológia psychologického výskumu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, prednáška, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), 25 hodín príprava na priebežný test; 15 hodín príprava na seminárnu prácu, 35 hodín príprava na záverečný test a ústnu skúšku. Spolu 97 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
prednášanie a výklad s multimediálnou podporou, dialogické a diskusné metódy, demonštrácia rozboru vedeckého textu, kritická analýza metodologickej stránky vedeckej štúdie, samoštúdium.

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex001/22 - Všeobecná psychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex001 Všeobecná psychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa priebežný test (40% hodnotenia) a seminárnu prácu (10% hodnotenia).
Záverečné hodnotenie zahŕňa záverečný test (30% hodnotenia) a ústnu skúšku (20% hodnotenia).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:

Študent získa prehľad poznatkov z metodológie psychológie, osvojí si štandardný rámec spracovania vedeckého textu v psychológii (IMRaD) a zručnosť kriticky analyzovať metodológiu psychologických štúdií pri samostatnej práci s vedeckými textami. Medzi ďalšie poznatky patrí: ako sa tvorí poznanie v spoločenských vedách; teoretické informácie o tvorbe projektov psychologického výskumu; funkciách a typoch výskumu. Študent by sa mal taktiež naučiť rozumieť sociálnemu zakotveniu vedy a etickým otázkam výskumu; kriticky zhodnotiť metodologický rámec výskumných štúdií a správne sa orientovať v informáciách vo vedeckých štúdiách a vedeckej literatúre. Študent je schopný identifikovať relevantnú literatúru, ktorá môže byť obohacujúca pre jeho pedagogickú prax, a vie ju kriticky zhodnotiť na základe kvalitatívnej úrovne jej metodologického rámca.

Stručná osnova predmetu:

1. Vznik výskumných problémov. Ciele vedeckého skúmania. Jazyk vedy. Paradigma, teória, výskum, metodológia, metóda. História psychologického výskumu. Výskum ako vedecká metóda poznania.
2. IMRaD. Príprava výskumu. Projekt výskumnej práce: časť teoretická, metodologická a realizačná.
3. Výber skúmaných objektov. Etika vo výskume.
4. Vzťah teórie a empírie vo výskume. Psychologický výskum: špecifiká a vymedzenie. Základné typy výskumov. 20. storočie – kríza vo výskume, aktuálne výzvy v 21. storočí.
5. Štruktúra a stratégie výskumu. Kvantitatívny a kvalitatívny prístup.
6. Základné techniky zberu dát: pozorovanie, experiment, interview, fókusové skupiny, dotazník, psychologický test, kazuistika, štúdium dokumentov/analýza, sémantický diferenciál.
7. Výsledky v psychologickom výskume: vyhodnocovanie a interpretácia kvantitatívnych a kvalitatívnych dát. Sekundárna analýza dát a metaanalýza.
8. Diskusia vo výskume, peer-review, publikovanie výsledkov, nové trendy v metodológii výskumov.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

APA (2021). Journal Article Reporting Standards Manuals Qualitative/Quantitave (JARS), https://apastyle.apa.org/jars/glossary.

Ritomský, A. (2016). Metodológia projektovania psychologického výskumu. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

Odporúčaná literatúra:

Breakwell, G. M., Smith, J. A., & Wright, D. B. (eds.) (2009). Research methods in psychology. Sage Publications Ltd.

Disman, M. (2011). Jak se vyrábí sociologická znalost. Karolinum.

Ferjenčík, J. (2010). Úvod do metodológie psychologického výzkumu. Portál.

Reichel, J. (2009). Kapitoly metodologie sociálních výzkumů. Grada.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český a anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 20

A	ABS	B	C	D	E	FX
45,0	0,0	25,0	0,0	15,0	0,0	15,0

Vyučujúci: doc. PhDr. Blandína Šramová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.10.2025
Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex006/22	Metodológia psychologického výskumu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, prednáška, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), 25 hodín príprava na priebežný test; 15 hodín príprava na seminárnu prácu, 35 hodín príprava na záverečný test a ústnu skúšku. Spolu 97 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
prednášanie a výklad s multimediálnou podporou, dialogické a diskusné metódy, demonštrácia rozboru vedeckého textu, kritická analýza metodologickej stránky vedeckej štúdie, samoštúdium.

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex001/22 - Všeobecná psychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex001 Všeobecná psychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa priebežný test (40% hodnotenia) a seminárnu prácu (10% hodnotenia).
Záverečné hodnotenie zahŕňa záverečný test (30% hodnotenia) a ústnu skúšku (20% hodnotenia).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:

Študent získa prehľad poznatkov z metodológie psychológie, osvojí si štandardný rámec spracovania vedeckého textu v psychológii (IMRaD) a zručnosť kriticky analyzovať metodológiu psychologických štúdií pri samostatnej práci s vedeckými textami. Medzi ďalšie poznatky patrí: ako sa tvorí poznanie v spoločenských vedách; teoretické informácie o tvorbe projektov psychologického výskumu; funkciách a typoch výskumu. Študent by sa mal taktiež naučiť rozumieť sociálnemu zakotveniu vedy a etickým otázkam výskumu; kriticky zhodnotiť metodologický rámec výskumných štúdií a správne sa orientovať v informáciách vo vedeckých štúdiách a vedeckej literatúre. Študent je schopný identifikovať relevantnú literatúru, ktorá môže byť obohacujúca pre jeho pedagogickú prax, a vie ju kriticky zhodnotiť na základe kvalitatívnej úrovne jej metodologického rámca.

Stručná osnova predmetu:

1. Vznik výskumných problémov. Ciele vedeckého skúmania. Jazyk vedy. Paradigma, teória, výskum, metodológia, metóda. História psychologického výskumu. Výskum ako vedecká metóda poznania.
2. IMRaD. Príprava výskumu. Projekt výskumnej práce: časť teoretická, metodologická a realizačná.
3. Výber skúmaných objektov. Etika vo výskume.
4. Vzťah teórie a empírie vo výskume. Psychologický výskum: špecifiká a vymedzenie. Základné typy výskumov. 20. storočie – kríza vo výskume, aktuálne výzvy v 21. storočí.
5. Štruktúra a stratégie výskumu. Kvantitatívny a kvalitatívny prístup.
6. Základné techniky zberu dát: pozorovanie, experiment, interview, fókusové skupiny, dotazník, psychologický test, kazuistika, štúdium dokumentov/analýza, sémantický diferenciál.
7. Výsledky v psychologickom výskume: vyhodnocovanie a interpretácia kvantitatívnych a kvalitatívnych dát. Sekundárna analýza dát a metaanalýza.
8. Diskusia vo výskume, peer-review, publikovanie výsledkov, nové trendy v metodológii výskumov.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

APA (2021). Journal Article Reporting Standards Manuals Qualitative/Quantitave (JARS), https://apastyle.apa.org/jars/glossary.

Ritomský, A. (2016). Metodológia projektovania psychologického výskumu. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

Odporúčaná literatúra:

Breakwell, G. M., Smith, J. A., & Wright, D. B. (eds.) (2009). Research methods in psychology. Sage Publications Ltd.

Disman, M. (2011). Jak se vyrábí sociologická znalost. Karolinum.

Ferjenčík, J. (2010). Úvod do metodológie psychologického výzkumu. Portál.

Reichel, J. (2009). Kapitoly metodologie sociálních výzkumů. Grada.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český a anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 20

A	ABS	B	C	D	E	FX
45,0	0,0	25,0	0,0	15,0	0,0	15,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 19.10.2025
Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex008/22	Morfológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 10s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 42 hodín priebežnej prípravy na prednášku a prípravy na priebežný test vrátane štúdia odbornej literatúry; 65 hodín prípravy na záverečný test vrátane štúdia odbornej literatúry. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad učiva; vysvetľovanie učiva; demonštrácia teoretických poznatkov a pojmov na praktických príkladoch; diskusia o prebranej téme; riadené samoštúdium; e-learning

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou priebežného testu v rozsahu učiva prvých 4 tém (50 bodov) a v skúškovom období formou záverečného testu (50 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežný test: menej ako 30 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93%, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z morfológie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z morfológie vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé morfologické úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

B (92 – 85%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z morfológie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z morfológie vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé morfologické úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77%, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z morfológie v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z morfológie vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69%, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z morfológie v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z morfológie vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z morfológie v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z morfológie vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z morfológie v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti z morfológie nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent oboznámením sa s morfológiou spisovnej slovenčiny má nadobudnuté ucelené teoretické vedomosti a poznatky o morfologickom systéme ako súčasti gramatického systému spisovnej slovenčiny. Študent má dôkladne osvojené poznatky o gramatickom tvare, o morfémach, o jazykových kategóriách a o jednotlivých slovných druhoch a má osvojené teoretické poznatky o vybraných čiastkových otázkach slovenskej morfológie, pričom vie na dané javy nazerať z hľadiska súčasného stavu vedeckého poznania, ako aj z pohľadu školskej praxe. Poslucháč vie získané teoretické poznatky z morfológie vhodne konkretizovať aj na praktických príkladoch na jednotlivé morfologické javy. Náležite ich dokáže využiť aj na riešenie problému z oblasti morfológie, pričom je schopný aktívne získavať a komunikovať potrebné informácie a fakty a primerane formulovať a obhajovať relevantné odborné argumenty. Uvedené vedie k tomu, že má rozvinuté analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia, je nútený uvažovať v súvislostiach a má rozvinutú aj schopnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti. Dôkladne osvojené teoretické vedomosti z morfológie a nadobudnuté zručnosti sú pre študenta dôležité pre jeho ďalšie štúdium a sú nevyhnutným predpokladom pre posudzovanie a vyhodnocovanie morfologických javov aj v širších gramatických koreláciách. Získané teoretické vedomosti z morfológie spisovnej slovenčiny je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o morfologických javoch a ponúknuť závery a morfologické zdôvodnenia aj laickým adresátom. Študent má dosiahnutú vysokú odbornú úroveň, ako aj vysokú úroveň jazykovej kultúry, čo je veľmi potrebné z hľadiska budúcej praxe poslucháča.

Stručná osnova predmetu:
1. Morfológia a jej miesto v jazykovom systéme. Podstata a predmet morfológie, základné pojmy, metodológia. Centrálna jednotka morfológie: gramatický tvar. Vzťah morfológie k iným jazykovým rovinám. Gramatický tvar a jeho štruktúra.

2. Morfologické, resp. gramatické kategórie (menné, slovesné), lexikálnosémantické a lexikálno-gramatické kategórie. Slovné druhy. Kritériá na vymedzenie slovných druhov. Klasifikácia slovných druhov z lexikálnosémantického, morfologického a syntaktického hľadiska.
3. Morféma ako najmenšia jednotka morfológie. Morfematická štruktúra slova a tvaru. Typy morfém a submorfém.
4. Typologické triedenie jazykov. Morfologický typ slovenčiny.
5. Lexikálnosémantická podstata a klasifikácia podstatných mien. Gramatické kategórie a skloňovanie substantív.
6. Lexikálnosémantická podstata a klasifikácia prídavných mien. Skloňovanie a stupňovanie adjektív. Adjektiváliá.
7. Lexikálnosémantická podstata a delenie zámen. Skloňovanie zámen.
8. Lexikálnosémantická podstata a klasifikácia čísloviek. Skloňovanie čísloviek.
9. Lexikálnosémantická podstata a delenie slovies a slovesných tvarov. Slovesné gramatické a lexikálno-gramatické kategórie a časovanie slovies.
10. Lexikálnosémantická podstata, rozdelenie, tvorenie a stupňovanie prísloviek.
11. Lexikálnosémantická charakteristika a klasifikácia predložiek, spojok, častíc a citosloviec.
Študent si dôkladne osvojí teoretické poznatky o morfologickej rovine jazyka ako súčasti gramatického systému spisovnej slovenčiny, ktoré budú nielen nadväzovať na jeho vedomosti získané v danej oblasti v rámci všeobecného stredoškolského vzdelania, ale aj ďalej umožnia prehĺbenie a systematický rozvoj jeho poznania v oblasti slovenskej morfológie do komplexnej podoby, ktorú bude vedieť následne aj aplikačne využiť. Študent získa na úrovni súčasného stavu poznania relevantné vedomosti o gramatickom tvare ako centrálnej morfologickej jednotke a jeho štruktúre, ako aj o morféme ako najmenšej jednotke morfológie a jednotlivých typoch morfém a submorfém, osvojí si problematiku gramatických, lexikálnosémantických a lexikálno-gramatických kategórií, oboznámi sa s charakteristickými črtami slovenskej morfológie z hľadiska morfologickej typológie jazykov, získa relevantné poznatky o lexikálnosémantickej podstate, morfologických a syntaktických charakteristikách jednotlivých slovných druhov ako základných skupín slov a prehĺbi si teoretické poznatky o vybraných čiastkových otázkach slovenskej morfológie. Dôležitým aspektom predmetu bude aj nazeranie na morfologickú teóriu so zreteľom na školskú prax, ako aj nadobudnutie schopnosti vhodne konkretizovať osvojené teoretické morfologické pojmy na konkrétnych praktických príkladoch. Študent bude vedený aktívne získavať informácie z oblasti slovenskej morfológie, používať pritom i digitálne technológie a zdroje, efektívne využívať nadobudnuté vedomosti, primerane formulovať a obhajovať argumenty a na ich základe riešiť odborné problémy z danej oblasti, využívajúc vhodné metódy odboru. Rozvinie si i svoje komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie. Získané vedomosti a nadobudnuté zručnosti bude vedieť študent uplatniť a rozvíjať jednak v jeho ďalšom bakalárskom aj magisterskom štúdiu, pretože mu umožnia vnímať morfologické javy aj v širších jazykových (najmä syntaktických) súvislostiach, jednak ich bude vedieť tvorivo využiť aj v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia a korektorskej praxe. Kladenie dôrazu na zvyšovanie odbornej úrovne a jazykovej kultúry študenta sa bude javiť ako nemenej dôležité aj pri primeranom sprostredkovaní informácií o morfologických javoch aj širokej verejnosti, ako aj pri samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka a ponúknutí relevantných záverov, vysvetlení a morfologických zdôvodnení aj laickým adresátom.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
KAČALA, J. 2014. Jazykové kategórie v slovenčine. 2., doplnené a prepracované vyd. Bratislava: Univerzita Komenského. 180 s. ISBN 978-80-223-3486-0.

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J. 1984. Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 232 s.
Odporúčaná literatúra:
DZIVIAKOVÁ, M. 2014. Chápanie a spracovanie slovesa v súčasnej slovenskej jazykovede. In: Hľadanie metódy v kontrastívnej lingvistike [elektronický zdroj]. Bratislava: Univerzita Komenského, s. 99 – 147 [CD-ROM]. ISBN 978-80-223-3772-4.
Morfológia slovenského jazyka. 1966. Red. J. Ružička. Bratislava: Vydavateľstvo SAV. 896 s. (vybrané kapitoly)
SOKOLOVÁ, M. 1995. Kapitolky zo slovenskej morfológie. Prešov: Slovacontact. 180 s. ISBN 80-901417-7-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 54

A	ABS	B	C	D	E	FX
1,85	0,0	9,26	12,96	25,93	27,78	22,22

Vyučujúci: Mgr. Mária Dziviaková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex017/22	Morfologický rozbor

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 13 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé semináre; 2 x 17 hodín priebežnej prípravy na 2 praktické morfologické analýzy textu = 34 hodín. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad a vysvetľovanie učiva, aplikácia teoretických poznatkov pri praktických analýzach gramatických tvarov, morfém a slovných druhov; analýza a riešenie problémových úloh; riadené samoštúdium; e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou 2 praktických morfologických analýz textu v rozsahu učiva prvých 5 tém a v rozsahu učiva 6. – 11. témy, ktoré budú zamerané na aplikáciu získaných vedomostí a identifikáciu morfologických javov (2 x 50 bodov = 100 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (1. praktická analýza: ako menej ako 30 bodov; 2. praktická analýza: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z morfologického rozboru vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé morfologické úlohy a zadania aj v širších jazykových

súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z morfologického rozboru vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé morfologické úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z morfologického rozboru vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z morfologického rozboru vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z morfologického rozboru vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti z morfologického rozboru nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent je oboznámený s morfologickým systémom ako súčasťou gramatického systému jazyka, ako aj s vybranými čiastkovými otázkami slovenskej morfológie, a to aj so zreteľom na školskú prax. Má nadobudnuté praktické zručnosti, ktoré dokáže uplatniť pri posudzovaní a rozbore morfologických javov jazyka. Študent vie využívať získané teoretické vedomosti pri ich konkretizovaní na praktických príkladoch, a to pri riešení jednotlivých morfologických javov, ako aj pri praktických morfologických analýzach gramatických tvarov a slovných druhov, pri komplexnej analýze morfologických javov, pri samostatnom riešení problémových morfologických úloh a prípadnej syntéze ich nových a tvorivých riešení, pričom študent vie aktívne získavať a komunikovať potrebné informácie a fakty a primerane formulovať a obhajovať relevantné odborné argumenty. Má rozvinuté svoje analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia, dokáže uvažovať v súvislostiach a má rozvinutú schopnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti. Získané vedomosti aj zručnosti vie študent tvorivo aplikovať a uplatniť aj v jeho ďalšom štúdiu. Je schopný nazerať na morfologické javy aj v širších jazykových (najmä syntaktických) súvislostiach, ale ich vie využiť aj pri posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní morfologickej stránky jazykových prejavov v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia pri korigovaní jazykových prejavov. Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o morfologických javoch a ponúknuť závery a morfologické zdôvodnenia aj laickým adresátom. Študent má dosiahnutú vysokú odbornú úroveň, ako aj vysokú úroveň jazykovej kultúry, čo je veľmi potrebné z hľadiska budúcej praxe poslucháča.

Stručná osnova predmetu:

1. Morfológia a jej miesto v jazykovom systéme. Podstata a predmet morfológie. Vzťah morfologickej roviny k iným jazykovým rovinám. Určovanie a rozbor gramatických tvarov ako centrálnych jednotiek morfologickej roviny najmä vo vzťahu k slovu a syntaktickej konštrukcii. Problematika slovnodruhových prechodov.
2. Gramatický tvar a jeho štruktúra. Určovanie morfologickej štruktúry gramatického tvaru, t. j. tvarotvorného základu a tvarotvorného formantu v konkrétnych gramatických tvaroch.
3. Rozbor pojmov a termínov lexikálnosémantická kategória, gramatická kategória, lexikálno-gramatická kategória. Slovné druhy, kritériá na vymedzenie slovných druhov a ich klasifikácia z lexikálnosémantického, morfologického a syntaktického hľadiska. Určovanie slovných druhov.
4. Morféma, morfematická štruktúra slova a tvaru (v pomere k slovotvornej a morfologickej štruktúre slova a tvaru). Určovanie jednotlivých druhov morfém a submorfém.
5. Typologické triedenie jazykov a morfologický typ slovenčiny. Aplikácia teoretických poznatkov na materiál slovenčiny.
6. Paradigmatika, určovanie a precvičovanie podstatných mien. Určovanie menných gramatických kategórií a skloňovanie substantív. Skloňovacie vzory substantív.
7. Paradigmatika, určovanie a precvičovanie ostatných menných slovných druhov – prídavných mien, zámen a číslovie k. Určovanie menných gramatických kategórií, skloňovanie a skloňovacie vzory menných slovných druhov, stupňovanie adjektív.
8. Paradigmatika, určovanie a precvičovanie slovies. Rozbor a precvičovanie pomocných slovies, osobných a neosobných slovies, predmetových a bezpredmetových slovies, určitých a neurčitých slovesných tvarov, jednoduchých a zložených opisných a zvratných slovesných tvarov. Rozlišovanie pojmov zvratné sloveso, zvratný tvar nezvratného slovesa a zvratná podoba nezvratného slovesa a ich určovanie.
9. Určovanie slovesných gramatických a lexikálnogramatických kategórií. Časovanie slovies najmä z hľadiska uplatňovania normy spisovnej slovenčiny, určovanie slovesných časovacích vzorov.
10. Tvorenie a stupňovanie prísloviek. Precvičovanie problematiky prísloviek.
11. Určovanie a precvičovanie predložiek, spojok a spájacích výrazov, častíc a citosloviec.

Študent na základe využitia osvojených teoretických vedomostí zo slovenskej morfológie, ktoré budú nielen nadväzovať na jeho vedomosti získané v danej oblasti v rámci všeobecného stredoškolského vzdelania, ale aj ďalej umožnia prehĺbenie a systematický rozvoj jeho poznania do komplexnej podoby, nadobudne praktické zručnosti, ktoré bude vedieť uplatniť pri posudzovaní a rozbore morfologických javov jazyka. Študent bude vedieť upotrebiť získané teoretické vedomosti o morfologickej rovine jazyka ako súčasti gramatického systému spisovnej slovenčiny, o gramatickom tvare ako centrálnej morfologickej jednotke, o gramatických, lexikálnosémantických a lexikálno-gramatických kategóriách, o morféme ako najmenšej jednotke morfológie, o charakteristických črtách slovenskej morfológie z hľadiska morfologickej typológie jazykov, ako aj o jednotlivých slovných druhoch ako základných skupinách slov pri ich konkretizovaní na praktických príkladoch na jednotlivé morfologické javy, ako aj pri praktických morfologických analýzach gramatických tvarov a slovných druhov, pri komplexnej analýze morfologických javov, pri samostatnom riešení problémových morfologických úloh a prípadnej syntéze ich nových a tvorivých riešení. Študent bude pritom vedený aktívne získavať informácie z oblasti slovenskej morfológie, používať digitálne technológie a zdroje, efektívne využívať nadobudnuté vedomosti, primerane formulovať a obhajovať argumenty a na ich základe riešiť odborné problémy z danej oblasti, využívajúc vhodné metódy odboru. Bude si rozvíjať i svoje komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie. Na osvojenú poznatkovú bázu sa naučí nazerať aj z pohľadu školskej praxe. Získané vedomosti aj zručnosti budú pre študenta potrebné aj v jeho ďalšom štúdiu, kde ich bude vedieť presvedčivo

uplatniť pri nazeraní na morfologické jazykové javy zo širšieho jazykového (najmä syntaktického) aspektu a ďalej ich prehlbovať a rozvíjať. Nadobudnuté poznatky bude schopný uplatniť aj pri posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní morfologickej stránky jazykových prejavov a následnej samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia pri korigovaní jazykových prejavov. Kladenie dôrazu na zvyšovanie odbornej úrovne a jazykovej kultúry študenta bude nemenej dôležité aj pri primeranom sprostredkovaní informácií o morfologických javoch aj širokej verejnosti, ako aj pri ponúknutí relevantných záverov a morfologických zdôvodnení aj laickým adresátom.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J. 1984. Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 232 s.

Odporúčaná literatúra:

DAROVEC, M. 2007. Morfologická analýza textu. 2. vyd. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda. 97 s. ISBN 978-80-89220-96-0.

DZIVIAKOVÁ, M. 2014. Chápanie a spracovanie slovesa v súčasnej slovenskej jazykovede. In: Hľadanie metódy v kontrastívnej lingvistike [elektronický zdroj]. Bratislava: Univerzita Komenského, s. 99 – 147 [CD-ROM]. ISBN 978-80-223-3772-4.

DZIVIAKOVÁ, M. 2018. K valencii slovesa v slovenčine s ohľadom na jej odraz v slovesných valenčných štruktúrach. In: Sloveso v kontraste (románske jazyky a slovenčina). Bratislava: Univerzita Komenského, s. 32 – 46. ISBN 978-80-223-4526-2.

SOKOLOVÁ, M. 1995. Kapitolky zo slovenskej morfológie. Prešov: Slovacontact. 180 s. ISBN 80-901417-7-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 49

A	ABS	B	C	D	E	FX
18,37	0,0	14,29	34,69	12,24	16,33	4,08

Vyučujúci: Mgr. Mária Dziviaková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex017/22	Morfologický rozbor

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 13 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé semináre; 2 x 17 hodín priebežnej prípravy na 2 praktické morfologické analýzy textu = 34 hodín. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad a vysvetľovanie učiva, aplikácia teoretických poznatkov pri praktických analýzach gramatických tvarov, morfém a slovných druhov; analýza a riešenie problémových úloh; riadené samoštúdium; e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou 2 praktických morfologických analýz textu v rozsahu učiva prvých 5 tém a v rozsahu učiva 6. – 11. témy, ktoré budú zamerané na aplikáciu získaných vedomostí a identifikáciu morfologických javov (2 x 50 bodov = 100 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (1. praktická analýza: ako menej ako 30 bodov; 2. praktická analýza: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z morfologického rozboru vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé morfologické úlohy a zadania aj v širších jazykových

súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z morfologického rozboru vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé morfologické úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z morfologického rozboru vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z morfologického rozboru vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z morfologického rozboru vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z morfologického rozboru v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti z morfologického rozboru nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé morfologické úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent je oboznámený s morfologickým systémom ako súčasťou gramatického systému jazyka, ako aj s vybranými čiastkovými otázkami slovenskej morfológie, a to aj so zreteľom na školskú prax. Má nadobudnuté praktické zručnosti, ktoré dokáže uplatniť pri posudzovaní a rozbore morfologických javov jazyka. Študent vie využívať získané teoretické vedomosti pri ich konkretizovaní na praktických príkladoch, a to pri riešení jednotlivých morfologických javov, ako aj pri praktických morfologických analýzach gramatických tvarov a slovných druhov, pri komplexnej analýze morfologických javov, pri samostatnom riešení problémových morfologických úloh a prípadnej syntéze ich nových a tvorivých riešení, pričom študent vie aktívne získavať a komunikovať potrebné informácie a fakty a primerane formulovať a obhajovať relevantné odborné argumenty. Má rozvinuté svoje analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia, dokáže uvažovať v súvislostiach a má rozvinutú schopnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti. Získané vedomosti aj zručnosti vie študent tvorivo aplikovať a uplatniť aj v jeho ďalšom štúdiu. Je schopný nazerať na morfologické javy aj v širších jazykových (najmä syntaktických) súvislostiach, ale ich vie využiť aj pri posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní morfologickej stránky jazykových prejavov v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia pri korigovaní jazykových prejavov. Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o morfologických javoch a ponúknuť závery a morfologické zdôvodnenia aj laickým adresátom. Študent má dosiahnutú vysokú odbornú úroveň, ako aj vysokú úroveň jazykovej kultúry, čo je veľmi potrebné z hľadiska budúcej praxe poslucháča.

Stručná osnova predmetu:

1. Morfológia a jej miesto v jazykovom systéme. Podstata a predmet morfológie. Vzťah morfologickej roviny k iným jazykovým rovinám. Určovanie a rozbor gramatických tvarov ako centrálnych jednotiek morfologickej roviny najmä vo vzťahu k slovu a syntaktickej konštrukcii. Problematika slovnodruhových prechodov.
2. Gramatický tvar a jeho štruktúra. Určovanie morfologickej štruktúry gramatického tvaru, t. j. tvarotvorného základu a tvarotvorného formantu v konkrétnych gramatických tvaroch.
3. Rozbor pojmov a termínov lexikálnosémantická kategória, gramatická kategória, lexikálno-gramatická kategória. Slovné druhy, kritériá na vymedzenie slovných druhov a ich klasifikácia z lexikálnosémantického, morfologického a syntaktického hľadiska. Určovanie slovných druhov.
4. Morféma, morfematická štruktúra slova a tvaru (v pomere k slovotvornej a morfologickej štruktúre slova a tvaru). Určovanie jednotlivých druhov morfém a submorfém.
5. Typologické triedenie jazykov a morfologický typ slovenčiny. Aplikácia teoretických poznatkov na materiál slovenčiny.
6. Paradigmatika, určovanie a precvičovanie podstatných mien. Určovanie menných gramatických kategórií a skloňovanie substantív. Skloňovacie vzory substantív.
7. Paradigmatika, určovanie a precvičovanie ostatných menných slovných druhov – prídavných mien, zámen a číslovie k. Určovanie menných gramatických kategórií, skloňovanie a skloňovacie vzory menných slovných druhov, stupňovanie adjektív.
8. Paradigmatika, určovanie a precvičovanie slovies. Rozbor a precvičovanie pomocných slovies, osobných a neosobných slovies, predmetových a bezpredmetových slovies, určitých a neurčitých slovesných tvarov, jednoduchých a zložených opisných a zvratných slovesných tvarov. Rozlišovanie pojmov zvratné sloveso, zvratný tvar nezvratného slovesa a zvratná podoba nezvratného slovesa a ich určovanie.
9. Určovanie slovesných gramatických a lexikálnogramatických kategórií. Časovanie slovies najmä z hľadiska uplatňovania normy spisovnej slovenčiny, určovanie slovesných časovacích vzorov.
10. Tvorenie a stupňovanie prísloviek. Precvičovanie problematiky prísloviek.
11. Určovanie a precvičovanie predložiek, spojok a spájacích výrazov, častíc a citosloviec.

Študent na základe využitia osvojených teoretických vedomostí zo slovenskej morfológie, ktoré budú nielen nadväzovať na jeho vedomosti získané v danej oblasti v rámci všeobecného stredoškolského vzdelania, ale aj ďalej umožnia prehĺbenie a systematický rozvoj jeho poznania do komplexnej podoby, nadobudne praktické zručnosti, ktoré bude vedieť uplatniť pri posudzovaní a rozbore morfologických javov jazyka. Študent bude vedieť upotrebiť získané teoretické vedomosti o morfologickej rovine jazyka ako súčasti gramatického systému spisovnej slovenčiny, o gramatickom tvare ako centrálnej morfologickej jednotke, o gramatických, lexikálnosémantických a lexikálno-gramatických kategóriách, o morféme ako najmenšej jednotke morfológie, o charakteristických črtách slovenskej morfológie z hľadiska morfologickej typológie jazykov, ako aj o jednotlivých slovných druhoch ako základných skupinách slov pri ich konkretizovaní na praktických príkladoch na jednotlivé morfologické javy, ako aj pri praktických morfologických analýzach gramatických tvarov a slovných druhov, pri komplexnej analýze morfologických javov, pri samostatnom riešení problémových morfologických úloh a prípadnej syntéze ich nových a tvorivých riešení. Študent bude pritom vedený aktívne získavať informácie z oblasti slovenskej morfológie, používať digitálne technológie a zdroje, efektívne využívať nadobudnuté vedomosti, primerane formulovať a obhajovať argumenty a na ich základe riešiť odborné problémy z danej oblasti, využívajúc vhodné metódy odboru. Bude si rozvíjať i svoje komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie. Na osvojenú poznatkovú bázu sa naučí nazerať aj z pohľadu školskej praxe. Získané vedomosti aj zručnosti budú pre študenta potrebné aj v jeho ďalšom štúdiu, kde ich bude vedieť presvedčivo

uplatniť pri nazeraní na morfologické jazykové javy zo širšieho jazykového (najmä syntaktického) aspektu a ďalej ich prehlbovať a rozvíjať. Nadobudnuté poznatky bude schopný uplatniť aj pri posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní morfologickej stránky jazykových prejavov a následnej samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia pri korigovaní jazykových prejavov. Kladenie dôrazu na zvyšovanie odbornej úrovne a jazykovej kultúry študenta bude nemenej dôležité aj pri primeranom sprostredkovaní informácií o morfologických javoch aj širokej verejnosti, ako aj pri ponúknutí relevantných záverov a morfologických zdôvodnení aj laickým adresátom.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J. 1984. Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 232 s.

Odporúčaná literatúra:

DAROVEC, M. 2007. Morfologická analýza textu. 2. vyd. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda. 97 s. ISBN 978-80-89220-96-0.

DZIVIAKOVÁ, M. 2014. Chápanie a spracovanie slovesa v súčasnej slovenskej jazykovede. In: Hľadanie metódy v kontrastívnej lingvistike [elektronický zdroj]. Bratislava: Univerzita Komenského, s. 99 – 147 [CD-ROM]. ISBN 978-80-223-3772-4.

DZIVIAKOVÁ, M. 2018. K valencii slovesa v slovenčine s ohľadom na jej odraz v slovesných valenčných štruktúrach. In: Sloveso v kontraste (románske jazyky a slovenčina). Bratislava: Univerzita Komenského, s. 32 – 46. ISBN 978-80-223-4526-2.

SOKOLOVÁ, M. 1995. Kapitolky zo slovenskej morfológie. Prešov: Slovacontact. 180 s. ISBN 80-901417-7-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 49

A	ABS	B	C	D	E	FX
18,37	0,0	14,29	34,69	12,24	16,33	4,08

Vyučujúci: Mgr. Mária Dziviaková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex033/22	Multikultúrna výchova

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodiny za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín seminár za semester (3 kredity)= 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium, 15 hodín príprava priebežnej práce v prvej polovici semestra, 23 hodín priebežné štúdium literatúry a príprava na seminár, 15 hodín príprava priebežnej práce v druhej polovici semestra. Spolu 75 hodín za semester.
Vyučovacie metódy:
Diskusie o preberanej téme, zážitok multikultúrnosti, demonštrácie vhodných riešení, riešenie problémových úloh, tvorba projektu prípravy na hodinu, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Váha priebežného a záverečného hodnotenia: 100/0, predmet končí hodnotením.
Študenti vypracujú dve priebežné aktivity/projekty v rámci priebežnej výučby hodnotené 40% a 40%. Hodnotí sa aktivita a príprava na seminároch (20%). Spolu 100% priebežného hodnotenia.
Študenti si vyberú jednu z aktivít, systematicky ju spracujú a rozvinú do komplexnej prípravy hodiny podľa tejto štruktúry:
a. Ciele aktivity (aké zručnosti a schopnosti rozvíja – študenti si vyberú vhodnú tému podľa svojej aprobácie, kde budú vedieť aktivitu aplikovať ako prierezovú tému).
b. Cieľová skupina aktivity (pre akých žiakov by bolo možné ju využiť).
c. Čas a priestor (ako dlho by trvala, prípadne špeciálne požiadavky na priestor).
d. Priebeh aktivity (stručný scenár, ako by ju študent/študentka realizovali).
e. Hodnotenie aktivity (rôzne spôsoby hodnotenia žiakov, sebahodnotenie a pod.).
f. Teoretický pohľad na aktivitu (interpretácia aktivity na základe aspoň troch kľúčových slov z teórie multikultúrnej výchovy).
g. Využitá literatúra.
Hodnotiť sa bude plnenie princípov multikultúrnej výchovy, vhodnosť aktivity pre vyučovanie v rámci prierezovej témy multikultúrna výchova, systematickosť prípravy a vzájomná previazanosť jej súčastí. Negatívne hodnotenia získavajú projekty, ktoré by mohli posilňovať stereotypy a predsudky u žiakov, alebo v ktorých študenti prezentujú stereotypné pohľady na iné kultúry.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), študenti originálnym spôsobom spracujú projekt, ktorý bude premyslený ako koncízny celok na rozvíjanie medzikultúrneho pochopenia, všetky kritériá sú splnené na vynikajúcej úrovni.
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), študenti tvorivo spracujú projekt, ktorý bude pomáhať pri rozvíjaní medzikultúrneho pochopenia, Kritéria sú splnené na veľmi dobrej úrovni.
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), študenti spracujú projekt, ktorý nebude narúšať princípy multikultúrnej výchovy, Kritériá sú splnené na dobrej úrovni.
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), študenti spracujú projekt, ktorý nebude vnútorne previazaný, ale nebude porušovať princípy multikultúrnej výchovy, kritéria sú splnené uspokojivo.
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študenti spracujú projekt, ktorý bude okrajovo narúšať princípy multikultúrnej výchovy, Kritériá sú splnené dostatočne.
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše), študenti spracujú projekt, ktorý bude podporovať kultúrne stereotypy a predsudky. Projekt nespĺňa minimálne stanovené kritériá.

Výsledky vzdelávania:
Váha priebežného a záverečného hodnotenia: 100/0, predmet končí hodnotením.
Študenti vypracujú dve priebežné aktivity/projekty v rámci priebežnej výučby hodnotené 40% a 40%. Hodnotí sa aktivita a príprava na seminároch (20%). Spolu 100% priebežného hodnotenia.
Študenti si vyberú jednu z aktivít, systematicky ju spracujú a rozvinú do komplexnej prípravy hodiny podľa tejto štruktúry:
h. Ciele aktivity (aké zručnosti a schopnosti rozvíja – študenti si vyberú vhodnú tému podľa svojej aprobácie, kde budú vedieť aktivitu aplikovať ako prierezovú tému).
i. Cieľová skupina aktivity (pre akých žiakov by bolo možné ju využiť).
j. Čas a priestor (ako dlho by trvala, prípadne špeciálne požiadavky na priestor).
k. Priebeh aktivity (stručný scenár, ako by ju študent/študentka realizovali).
l. Hodnotenie aktivity (rôzne spôsoby hodnotenia žiakov, sebahodnotenie a pod.).
m. Teoretický pohľad na aktivitu (interpretácia aktivity na základe aspoň troch kľúčových slov z teórie multikultúrnej výchovy).
n. Využitá literatúra.
Hodnotiť sa bude plnenie princípov multikultúrnej výchovy, vhodnosť aktivity pre vyučovanie v rámci prierezovej témy multikultúrna výchova, systematickosť prípravy a vzájomná previazanosť jej súčastí. Negatívne hodnotenia získavajú projekty, ktoré by mohli posilňovať stereotypy a predsudky u žiakov, alebo v ktorých študenti prezentujú stereotypné pohľady na iné kultúry.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), študenti originálnym spôsobom spracujú projekt, ktorý bude premyslený ako koncízny celok na rozvíjanie medzikultúrneho pochopenia, všetky kritériá sú splnené na vynikajúcej úrovni.
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), študenti tvorivo spracujú projekt, ktorý bude pomáhať pri rozvíjaní medzikultúrneho pochopenia, Kritéria sú splnené na veľmi dobrej úrovni.
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), študenti spracujú projekt, ktorý nebude narúšať princípy multikultúrnej výchovy, Kritériá sú splnené na dobrej úrovni.
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), študenti spracujú projekt, ktorý nebude vnútorne previazaný, ale nebude porušovať princípy multikultúrnej výchovy, kritéria sú splnené uspokojivo.
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študenti spracujú projekt, ktorý bude okrajovo narúšať princípy multikultúrnej výchovy, Kritériá sú splnené dostatočne.
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše), študenti spracujú projekt, ktorý bude podporovať kultúrne stereotypy a predsudky. Projekt nespĺňa minimálne stanovené kritériá.

Stručná osnova predmetu:

Problém, pred ktorým stojí multikultúrna výchova – stereotypy a predsudky v nás. Stretnutie s inou kultúrou. Kultúrny šok. Ako získavame informácie o iných kultúrach. Ako sa vyrovnávať s príchodom cudzincov. Čo si myslíme o medzikultúrnej komunikácii. Migrácia a hodnoty v multikultúrnej výchove. Ako postupovať v multikultúrnej výchove. Hodnotenie v multikultúrnej výchove.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

MISTRÍK, E. a kol. (2008). Multikultúrna výchova v škole. Bratislava : Nadácia otvorenej spoločnosti. ISBN 978-80-969271-4-2

MISTRÍK, E. a kol. 2006: Multi-kulti-na školách. Metodická príručka pre multikultúrnu výchovu. Bratislava: Nadácia Milana Šimečku. ISBN 80-89008-21-6

Odporúčaná literatúra:

KASÍKOVÁ, H. a kol. (2003). Interkulturní výchova a vzdělávání: efektivní metody a formy. Praha : FF UK. (bez ISBN)

KOMINAREC, I. – KOMINARECOVÁ, E. (2009). Multikulturalita a komunikácia. Prešov : PO. ISBN 978-80-555-0061-4

MISTRÍK, E. (2008). Multikultúrna výchova. In: Školské vzdelávacie programy. Praktický manuál pre zostavenie vlastného školského vzdelávacieho programu. 3. E1. Bratislava : RAABE. ISBN 978-80-89182-27-5

PRŮCHA. J. (2006). Multikulturní výchova. Praha : Triton. ISBN 80-7254-866-2

VANČÍKOVÁ, K. (2013). Multikultúrna výchova, jej miesto v súčasnej škole. Banská Bystrica: PdF UMB. ISBN 978-80-557-0512-5

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Lucia Hlavatá, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex033/22	Multikultúrna výchova

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodiny za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín seminár za semester (3 kredity)= 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium, 15 hodín príprava priebežnej práce v prvej polovici semestra, 23 hodín priebežné štúdium literatúry a príprava na seminár, 15 hodín príprava priebežnej práce v druhej polovici semestra. Spolu 75 hodín za semester.
Vyučovacie metódy:
Diskusie o preberanej téme, zážitok multikultúrnosti, demonštrácie vhodných riešení, riešenie problémových úloh, tvorba projektu prípravy na hodinu, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Váha priebežného a záverečného hodnotenia: 100/0, predmet končí hodnotením.
Študenti vypracujú dve priebežné aktivity/projekty v rámci priebežnej výučby hodnotené 40% a 40%. Hodnotí sa aktivita a príprava na seminároch (20%). Spolu 100% priebežného hodnotenia.
Študenti si vyberú jednu z aktivít, systematicky ju spracujú a rozvinú do komplexnej prípravy hodiny podľa tejto štruktúry:
a. Ciele aktivity (aké zručnosti a schopnosti rozvíja – študenti si vyberú vhodnú tému podľa svojej aprobácie, kde budú vedieť aktivitu aplikovať ako prierezovú tému).
b. Cieľová skupina aktivity (pre akých žiakov by bolo možné ju využiť).
c. Čas a priestor (ako dlho by trvala, prípadne špeciálne požiadavky na priestor).
d. Priebeh aktivity (stručný scenár, ako by ju študent/študentka realizovali).
e. Hodnotenie aktivity (rôzne spôsoby hodnotenia žiakov, sebahodnotenie a pod.).
f. Teoretický pohľad na aktivitu (interpretácia aktivity na základe aspoň troch kľúčových slov z teórie multikultúrnej výchovy).
g. Využitá literatúra.
Hodnotiť sa bude plnenie princípov multikultúrnej výchovy, vhodnosť aktivity pre vyučovanie v rámci prierezovej témy multikultúrna výchova, systematickosť prípravy a vzájomná previazanosť jej súčastí. Negatívne hodnotenia získavajú projekty, ktoré by mohli posilňovať stereotypy a predsudky u žiakov, alebo v ktorých študenti prezentujú stereotypné pohľady na iné kultúry.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), študenti originálnym spôsobom spracujú projekt, ktorý bude premyslený ako koncízny celok na rozvíjanie medzikultúrneho pochopenia, všetky kritériá sú splnené na vynikajúcej úrovni.
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), študenti tvorivo spracujú projekt, ktorý bude pomáhať pri rozvíjaní medzikultúrneho pochopenia, Kritéria sú splnené na veľmi dobrej úrovni.
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), študenti spracujú projekt, ktorý nebude narúšať princípy multikultúrnej výchovy, Kritériá sú splnené na dobrej úrovni.
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), študenti spracujú projekt, ktorý nebude vnútorne previazaný, ale nebude porušovať princípy multikultúrnej výchovy, kritéria sú splnené uspokojivo.
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študenti spracujú projekt, ktorý bude okrajovo narúšať princípy multikultúrnej výchovy, Kritériá sú splnené dostatočne.
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše), študenti spracujú projekt, ktorý bude podporovať kultúrne stereotypy a predsudky. Projekt nespĺňa minimálne stanovené kritériá.

Výsledky vzdelávania:
Váha priebežného a záverečného hodnotenia: 100/0, predmet končí hodnotením.
Študenti vypracujú dve priebežné aktivity/projekty v rámci priebežnej výučby hodnotené 40% a 40%. Hodnotí sa aktivita a príprava na seminároch (20%). Spolu 100% priebežného hodnotenia.
Študenti si vyberú jednu z aktivít, systematicky ju spracujú a rozvinú do komplexnej prípravy hodiny podľa tejto štruktúry:
h. Ciele aktivity (aké zručnosti a schopnosti rozvíja – študenti si vyberú vhodnú tému podľa svojej aprobácie, kde budú vedieť aktivitu aplikovať ako prierezovú tému).
i. Cieľová skupina aktivity (pre akých žiakov by bolo možné ju využiť).
j. Čas a priestor (ako dlho by trvala, prípadne špeciálne požiadavky na priestor).
k. Priebeh aktivity (stručný scenár, ako by ju študent/študentka realizovali).
l. Hodnotenie aktivity (rôzne spôsoby hodnotenia žiakov, sebahodnotenie a pod.).
m. Teoretický pohľad na aktivitu (interpretácia aktivity na základe aspoň troch kľúčových slov z teórie multikultúrnej výchovy).
n. Využitá literatúra.
Hodnotiť sa bude plnenie princípov multikultúrnej výchovy, vhodnosť aktivity pre vyučovanie v rámci prierezovej témy multikultúrna výchova, systematickosť prípravy a vzájomná previazanosť jej súčastí. Negatívne hodnotenia získavajú projekty, ktoré by mohli posilňovať stereotypy a predsudky u žiakov, alebo v ktorých študenti prezentujú stereotypné pohľady na iné kultúry.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), študenti originálnym spôsobom spracujú projekt, ktorý bude premyslený ako koncízny celok na rozvíjanie medzikultúrneho pochopenia, všetky kritériá sú splnené na vynikajúcej úrovni.
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), študenti tvorivo spracujú projekt, ktorý bude pomáhať pri rozvíjaní medzikultúrneho pochopenia, Kritéria sú splnené na veľmi dobrej úrovni.
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), študenti spracujú projekt, ktorý nebude narúšať princípy multikultúrnej výchovy, Kritériá sú splnené na dobrej úrovni.
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), študenti spracujú projekt, ktorý nebude vnútorne previazaný, ale nebude porušovať princípy multikultúrnej výchovy, kritéria sú splnené uspokojivo.
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študenti spracujú projekt, ktorý bude okrajovo narúšať princípy multikultúrnej výchovy, Kritériá sú splnené dostatočne.
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše), študenti spracujú projekt, ktorý bude podporovať kultúrne stereotypy a predsudky. Projekt nespĺňa minimálne stanovené kritériá.

Stručná osnova predmetu:

Problém, pred ktorým stojí multikultúrna výchova – stereotypy a predsudky v nás. Stretnutie s inou kultúrou. Kultúrny šok. Ako získavame informácie o iných kultúrach. Ako sa vyrovnávať s príchodom cudzincov. Čo si myslíme o medzikultúrnej komunikácii. Migrácia a hodnoty v multikultúrnej výchove. Ako postupovať v multikultúrnej výchove. Hodnotenie v multikultúrnej výchove.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

MISTRÍK, E. a kol. (2008). Multikultúrna výchova v škole. Bratislava : Nadácia otvorenej spoločnosti. ISBN 978-80-969271-4-2

MISTRÍK, E. a kol. 2006: Multi-kulti-na školách. Metodická príručka pre multikultúrnu výchovu. Bratislava: Nadácia Milana Šimečku. ISBN 80-89008-21-6

Odporúčaná literatúra:

KASÍKOVÁ, H. a kol. (2003). Interkulturní výchova a vzdělávání: efektivní metody a formy. Praha : FF UK. (bez ISBN)

KOMINAREC, I. – KOMINARECOVÁ, E. (2009). Multikulturalita a komunikácia. Prešov : PO. ISBN 978-80-555-0061-4

MISTRÍK, E. (2008). Multikultúrna výchova. In: Školské vzdelávacie programy. Praktický manuál pre zostavenie vlastného školského vzdelávacieho programu. 3. E1. Bratislava : RAABE. ISBN 978-80-89182-27-5

PRŮCHA. J. (2006). Multikulturní výchova. Praha : Triton. ISBN 80-7254-866-2

VANČÍKOVÁ, K. (2013). Multikultúrna výchova, jej miesto v súčasnej škole. Banská Bystrica: PdF UMB. ISBN 978-80-557-0512-5

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Lucia Hlavatá, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KPg/B-VUZšt011/15	**Názov predmetu:** obhajoba bakalárskej práce
Počet kreditov: 12	
Stupeň štúdia: I.	

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienky na úspešné absolvovanie predmetu:
Štátnu skúšku obhajoba záverečnej práce, jej podmienky a procesuálnu stránku ošetruje Vnútorný predpis č. 1/2020 Študijný poriadok PdF UK, ako aj Vnútorný predpis č. 5/2021 Študijný poriadok UK.
Štátnu skúšku môže študent vykonať a) po získaní minimálne takého počtu kreditov, aby po získaní kreditov za úspešné absolvovanie poslednej štátnej skúšky dosiahol potrebný počet kreditov na riadne skončenie štúdia a b) po úspešnom absolvovaní povinných predmetov, povinne voliteľných predmetov a výberových predmetov v skladbe určenej študijným programom okrem štátnej skúšky a c) nie je proti nemu vedené disciplinárne konanie.
V bakalárskom stupni štúdia získava študent za úspešnú obhajobu bakalárskej práce 12 kreditov (kredity započítané v študijnom pláne UZ).
U študenta sa podľa VP 23/2021 Vnútorný systém zabezpečovania kvality VŠ vzdelávania UK v Bratislave hodnotí najmä:
preukázanie schopnosti študenta zhromažďovať a interpretovať relevantné údaje (fakty), spravidla v rámci študijného odboru, v ktorom absolvoval študijný program, v prípade potreby aj s možnosťou interdisciplinárneho presahu do iných odborov;
preukázanie schopnosti robiť informované rozhodnutia, ktoré zohľadňujú aj spoločenské, vedecké a etické aspekty;
schopnosť komunikovať informácie, koncepty, problémy a riešenia ako odbornému, tak aj laickému publiku.
schopnosť tvorivo myslieť a pracovať v danom študijnom odbore, v ktorom absolvoval študijný program.
vedomosti a znalosť riešenej problematiky/ík.
uplatnenie svojich schopností pri zhromažďovaní, interpretácii a spracúvaní základnej odbornej literatúry, pričom môže ísť aj o jej aplikáciu v praxi, alebo o riešenie čiastkovej úlohy, ktorá súvisí s budúcim zameraním/uplatnením študenta.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A 100 – 91% (výborne – vynikajúce výsledky),
B 90 – 81% (veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C 80 – 73% (dobre – bežná spoľahlivá práca),
D 72 – 66% (uspokojivo – prijateľné výsledky),
E 65 – 60% (dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx 59 a menej % (nedostatočne).
Študent je hodnotený hodnotením FX, ak splnil požiadavky na hodnotenie len na úrovni nedosahujúcej 60 % z celkovej najvyššej možnej úrovne splnenia požiadaviek na absolvovanie predmetu štátnej skúšky – obhajoba bakalárskej práce. Rovnako je študent hodnotený hodnotením FX, ak odovzdal záverečnú prácu v rozpore s odsekom 7 č. 56 Vnútorného predpisu UK č. 23/2021

alebo odovzdal záverečnú prácu, ktorá v podstatnej miere nespĺňa požiadavky podľa odseku 1 písm. d), odseku 2 písm. d) alebo odseku 3 písm. d) čl. 56 Vnútorného predpisu UK 23/2021 Vnútorný systém zabezpečovania kvality VŠ vzdelávania UK v Bratislave.
Podrobnosti a konkretizácie náležitostí záverečných prác pre jednotlivé učiteľské študijné programy v kombinácii (aprobácie) budú spresnené v príslušných Opisoch študijných programov.

Výsledky vzdelávania:
Výstup vzdelávania je v súlade s Dlhodobým zámerom UK/PdF, poslaním a strategickými zámermi UK/PdF, v súlade s opisom študijného odboru, v súlade s NKR/SKR/DD, v súlade s profilom absolventa, v súlade s cieľmi a výstupmi vzdelávania v jednotlivých predmetoch študijného plánu študijného programu a ďalšími prislúchajúcimi dokumentmi.
Študent je pri koncipovaní bakalárskej práce schopný preukázať schopnosť tvorivo pracovať v študijnom odbore, v ktorom absolvoval študijný program. Študent vie preukázať primeranú znalosť vedomostí o problematike a uplatniť svoje schopnosti pri zhromažďovaní, interpretácii a spracúvaní základnej odbornej literatúry, prípadne jej aplikáciu v praxi alebo je schopný riešiť čiastkovú úlohu, ktorá súvisí so zameraním bakalárskej práce študenta.

Stručná osnova predmetu:
1. Prínos záverečnej práce pre daný študijný odbor. Pri hodnotení bakalárskej práce sa hodnotí, či študent pri jej koncipovaní adekvátne preukázal schopnosť tvorivo pracovať v študijnom odbore, v ktorom absolvoval študijný program, reflektuje sa stupeň preukázania znalostí a vedomostí o problematike, posudzujú sa schopnosti uplatnené pri zhromažďovaní, interpretácii a spracúvaní základnej odbornej literatúry, prípadne to, do akej miery študent zvládol aplikáciu teoretických východísk v praxi alebo ako je schopný riešiť čiastkovú úlohu, ktorá súvisí so zameraním bakalárskej práce študenta;
2. Originálnosť práce (záverečná práca nesmie mať charakter plagiátu, nesmie narúšať autorské práva iných autorov), súčasťou dokumentácie k obhajobe záverečnej práce ako predmetu štátnej skúšky sú aj protokoly originality: z centrálneho registra a Theses, k výsledkom ktorých sa školiteľ a oponent vyjadrujú vo svojich posudkoch;
3. Správnosť a korektnosť citovania použitých informačných zdrojov, výsledkov výskumu iných autorov a autorských kolektívov, správnosť opisu metód a pracovných postupov iných autorov alebo autorských kolektívov;
4. Súlad štruktúry záverečnej práce s predpísanou skladbou definovanou Vnútorným predpisom č. 2/2018 Smernica rektora UK v Bratislave;
5. Rešpektovanie odporúčaného rozsahu záverečnej práce (odporúčaný rozsah bakalárskej práce je spravidla 30 – 40 normostrán – 54 000 až 72 000 znakov vrátane medzier), primeranosť rozsahu práce posudzuje jej školiteľ;
6. Jazyková a štylistická úroveň práce a formálna úprava;
7. Spôsob a forma obhajoby záverečnej práce a schopnosť študenta adekvátne reagovať na pripomienky a otázky v posudkoch školiteľa a oponenta.
8. V študijnom programe zameranom na učiteľstvo umelecko-výchovných predmetov môže byť súčasťou záverečnej práce a jej obhajoby aj prezentácia umeleckých výstupov a výkonov.

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

Odporúčaná literatúra:
podľa zamerania témy bakalárskej práce

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, v prípade jazykových aprobácií aj jazyk príslušnej predmetovej aprobácie

Poznámky:

Skúšobná komisia schválená Vedeckou radou PdF UK. Štátna skúška: obhajoba bakalárskej práce sa realizuje iba z jednej aprobácie. Kredity sa započítavajú do „UZ“.
Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022
Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex038/22	Odborný cudzí jazyk

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PaedDr. Peter Gergel, PhD., Mgr. Alexandra Lenzi Kučmová, PhD., PhDr. Mária Medveczká, PhD., Mgr. Radana Štrbáková, PhD.

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex038/22	Odborný cudzí jazyk

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PaedDr. Peter Gergel, PhD., Mgr. Alexandra Lenzi Kučmová, PhD., PhDr. Mária Medveczká, PhD., Mgr. Radana Štrbáková, PhD.

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex005/22	Pedagogická komunikácia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: Za obdobie štúdia: 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
13 hodín seminár za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium, príprava na výučbu počas semestra 10 hodín, príprava na priebežné hodnotenie 25 hodín, príprava na záverečné hodnotenie 33 hodín, spolu 90 hodín.
Vyučovacie metódy:
dialogické metódy – rozhovor, debata, diskusia v skupinách, tréning mikrovýstupov a spätnej väzby, problémové metódy – brainwriting, brainstorming, monologické metódy – prednáška, riadené samoštúdium – práca s textom, riešenie úloh a zadaní.

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na úspešné absolvovanie predmetu: 100% priebežného hodnotenia.
Hodnotenie: pozostáva z 2 priebežných hodnotení (40+60, spolu 100 bodov).
Priebežné hodnotenie 1: pozostáva z vypracovania semestrálnej práce a jej ústneho odprezentovania, resp. praktickej aplikácie na výučbe. Ide o pripravený mikrovýstup (samostatne alebo vo dvojici).
Semestrálna práca k priebežnému hodnoteniu 1: pozostáva z vypracovania tvorivej úlohy za 40b (20+20). Zahŕňa prípravu ústneho mikrovýstupu na 10 – 15 minút a spätnej väzby (20b) a prípravu vizuálu prezentácie v grafickom programe (20b).
Priebežné hodnotenie 2: pozostáva z preverenia nadobudnutých vedomostí, teda z testu za 60b. Písomná skúška / test pozostáva z teoretickej prípravy na výučbu zo základných pojmov a štúdia odbornej literatúry.
Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),

E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent absolvovaním predmetu Pedagogická komunikácia by mal:
vedieť porovnať žiakom centrovaný a učiteľom centrovaný prístup v komunikácii,
vedieť odôvodniť výber a vhodnosť uplatňovaných komunikačných prístupov vo výučbe,
vedieť vytvoriť obsahovo kvalitnú a vizuálne zaujímavú prezentáciu,
vedieť uplatniť teoretické poznatky pri tvorbe ústneho mikrovýstupu,
vedieť odprezentovať mikrovýstup pred skupinou a vedieť dať, resp. prijať spätnú väzbu,
vedieť správne argumentovať a vedieť vytvoriť vecne správny argument,
porozumieť dôležitosti selekcie a analýzy informácií a informačných zdrojov,
poznať metódy na rozvoj kritického myslenia,
nadobudnúť prezentačné a komunikačné zručnosti a vedieť ich aplikovať ich v praktických úlohách.
Prenositeľné spôsobilosti: študent si prostredníctvom tvorivých úloh na predmete upevňuje mäkké zručnosti ako komunikačné zručnosti, ďalej analytické myslenie pri hodnotení informácií a pri práci s textom, kritické myslenie a myslenie v súvislostiach pri tvorbe argumentov a prostredníctvom ich aplikácie v diskusii, posilňuje interpersonálne zručnosti v rámci skupiny – aktivizáciu a prevzatie iniciatívy a zodpovednosti.

Stručná osnova predmetu:
Cieľom predmetu je praktické využitie teoretických poznatkov o efektívnej komunikácii vo výchovno-vzdelávacom procese prostredníctvom nácviku a mikrovýstupov. Predmet je

koncipovaný tak, aby pripravil študentov na budúcu profesiu učiteľa v oblasti kritického a samostatného myslenia, komunikačných a rétorických zručností, spolupráce, tvorivej činnosti, sebahodnotenia, spätnej väzby a i. Pomocou rôznych aktivizujúcich metód a problémových úloh sa študenti budú aktívne zapájať do výučby a sami tvoriť obsah predmetu, v ktorom využijú vlastný potenciál a budú rozvíjať inter a intra personálne stránky vlastnej osobnosti.
Témy:
Pedagogická komunikácia v teórii - vymedzenie pojmu komunikácia, druhy komunikácie, teória informácie a jej zložky. Pedagogická komunikácia – jej funkcie, roviny, základné pravidlá, organizačné formy. Interakčné štýly učiteľa. Extralingvistické prostriedky komunikácie, paralingvistické aspekty reči. Verbálna komunikácia – monológ, dialóg, rozhovor, tvorba otázok, argumentácia. Organizačné formy a priestor v komunikácii. Typy vyučovania podľa počtu účastníkov. Usporiadanie učebne.
Pedagogická komunikácia v praxi – nevhodný prístupy učiteľa v pedagogickej komunikácii. Vhodné komunikačné prístupy a stratégie v práci učiteľa – žiakom centrovaný prístup, humanizmus, nedirektivita. Prezentácia - štruktúra a usporiadanie prejavu/reči/prednášky. Výber a vhodnosť informácií v rámci ústneho prejavu. Analýza rečníkov. Vizualizácia a vzbudenie záujmu. Organizácia času. Argumentácia - skladba argumentu, typy argumentov. Logika a chyby v argumentovaní. Typy rozhovorov. Diskusia - ako viesť rozhovor, štruktúra rozhovoru. Delenie diskusných metód. Spätná väzba - sebahodnotenie a sebareflexia, dávanie a prijímanie kritiky. Kritické myslenie a metódy na rozvoj kritického myslenia.

Odporúčaná literatúra:

GAVORA, P. (2007). Učiteľ a žiaci v komunikácii. Bratislava: UK.. 197s. ISBN 978-80-223-2327-7

Odporúčaná literatúra:

JASLOVSKÁ B., PISOŇOVÁ, M. (2019). Humanisticky orientovaná komunikácia a jej vplyv na produktivitu žiakov v edukačnom procese. Hradec Králové: Magnanimitas akademické sdružení. 45-56s. ISBN 978-80-87952-29-0
JASLOVSKÁ, B. (2019). Nástroj na sebahodnotenie žiakov v rámci Encounterovej skupiny a učiteľ ako facilitátor procesu hodnotenia. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 37-45s. ISBN 978-80-223-4847-8
KURUC, M. (2018). Rozvoj sebaregulácie a motivácie ako faktor úspechu slovenských žiakov v kontexte teórie sebaurčenia. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 143-160s. ISBN 978-80-223-4661-0
ALLHOFF, D.-W. (2008). Rétorika a komunikace. Praha: Grada publishing. 200s. ISBN 978-80-247-2283-2
KLAPETEK, M. (2008). Komunikace, argumentace, rétorika. Praha: Grada publishing. 256s. ISBN 978-80247-2652-6
ŠUŤÁKOVÁ, V., FERENCOVÁ, J., ZAHATŇANSKÁ, M. (2017). Sociálna a didaktická komunikácia. Prešov: Wolters Kluwer. 208s. ISBN 978-80-81685-48-4

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
na predmete sa kvôli efektívnej interakcii na výučbe vyžadujú menšie skupiny, max. do 25 študentov

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 216

A	ABS	B	C	D	E	FX
28,7	0,0	28,7	19,44	6,02	3,7	13,43

Vyučujúci: Mgr. Barbora Jaslovská, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex005/22	Pedagogická komunikácia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
13 hodín seminár za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium, príprava na výučbu počas semestra 10 hodín, príprava na priebežné hodnotenie 25 hodín, príprava na záverečné hodnotenie 33 hodín, spolu 90 hodín.
Vyučovacie metódy:
dialogické metódy – rozhovor, debata, diskusia v skupinách, tréning mikrovýstupov a spätnej väzby, problémové metódy – brainwriting, brainstorming, monologické metódy – prednáška, riadené samoštúdium – práca s textom, riešenie úloh a zadaní.

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na úspešné absolvovanie predmetu: 100% priebežného hodnotenia.
Hodnotenie: pozostáva z 2 priebežných hodnotení (40+60, spolu 100 bodov).
Priebežné hodnotenie 1: pozostáva z vypracovania semestrálnej práce a jej ústneho odprezentovania, resp. praktickej aplikácie na výučbe. Ide o pripravený mikrovýstup (samostatne alebo vo dvojici).
Semestrálna práca k priebežnému hodnoteniu 1: pozostáva z vypracovania tvorivej úlohy za 40b (20+20). Zahŕňa prípravu ústneho mikrovýstupu na 10 – 15 minút a spätnej väzby (20b) a prípravu vizuálu prezentácie v grafickom programe (20b).
Priebežné hodnotenie 2: pozostáva z preverenia nadobudnutých vedomostí, teda z testu za 60b. Písomná skúška / test pozostáva z teoretickej prípravy na výučbu zo základných pojmov a štúdia odbornej literatúry.
Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),

E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent absolvovaním predmetu Pedagogická komunikácia by mal:
vedieť porovnať žiakom centrovaný a učiteľom centrovaný prístup v komunikácii,
vedieť odôvodniť výber a vhodnosť uplatňovaných komunikačných prístupov vo výučbe,
vedieť vytvoriť obsahovo kvalitnú a vizuálne zaujímavú prezentáciu,
vedieť uplatniť teoretické poznatky pri tvorbe ústneho mikrovýstupu,
vedieť odprezentovať mikrovýstup pred skupinou a vedieť dať, resp. prijať spätnú väzbu,
vedieť správne argumentovať a vedieť vytvoriť vecne správny argument,
porozumieť dôležitosti selekcie a analýzy informácií a informačných zdrojov,
poznať metódy na rozvoj kritického myslenia,
nadobudnúť prezentačné a komunikačné zručnosti a vedieť ich aplikovať ich v praktických úlohách.
Prenositeľné spôsobilosti: študent si prostredníctvom tvorivých úloh na predmete upevňuje mäkké zručnosti ako komunikačné zručnosti, ďalej analytické myslenie pri hodnotení informácií a pri práci s textom, kritické myslenie a myslenie v súvislostiach pri tvorbe argumentov a prostredníctvom ich aplikácie v diskusii, posilňuje interpersonálne zručnosti v rámci skupiny – aktivizáciu a prevzatie iniciatívy a zodpovednosti.

Stručná osnova predmetu:
Cieľom predmetu je praktické využitie teoretických poznatkov o efektívnej komunikácii vo výchovno-vzdelávacom procese prostredníctvom nácviku a mikrovýstupov. Predmet je

koncipovaný tak, aby pripravil študentov na budúcu profesiu učiteľa v oblasti kritického a samostatného myslenia, komunikačných a rétorických zručností, spolupráce, tvorivej činnosti, sebahodnotenia, spätnej väzby a i. Pomocou rôznych aktivizujúcich metód a problémových úloh sa študenti budú aktívne zapájať do výučby a sami tvoriť obsah predmetu, v ktorom využijú vlastný potenciál a budú rozvíjať inter a intra personálne stránky vlastnej osobnosti.
Témy:
Pedagogická komunikácia v teórii - vymedzenie pojmu komunikácia, druhy komunikácie, teória informácie a jej zložky. Pedagogická komunikácia – jej funkcie, roviny, základné pravidlá, organizačné formy. Interakčné štýly učiteľa. Extralingvistické prostriedky komunikácie, paralingvistické aspekty reči. Verbálna komunikácia – monológ, dialóg, rozhovor, tvorba otázok, argumentácia. Organizačné formy a priestor v komunikácii. Typy vyučovania podľa počtu účastníkov. Usporiadanie učebne.
Pedagogická komunikácia v praxi – nevhodný prístupy učiteľa v pedagogickej komunikácii. Vhodné komunikačné prístupy a stratégie v práci učiteľa – žiakom centrovaný prístup, humanizmus, nedirektivita. Prezentácia - štruktúra a usporiadanie prejavu/reči/prednášky. Výber a vhodnosť informácií v rámci ústneho prejavu. Analýza rečníkov. Vizualizácia a vzbudenie záujmu. Organizácia času. Argumentácia - skladba argumentu, typy argumentov. Logika a chyby v argumentovaní. Typy rozhovorov. Diskusia - ako viesť rozhovor, štruktúra rozhovoru. Delenie diskusných metód. Spätná väzba - sebahodnotenie a sebareflexia, dávanie a prijímanie kritiky. Kritické myslenie a metódy na rozvoj kritického myslenia.

Odporúčaná literatúra:

GAVORA, P. (2007). Učiteľ a žiaci v komunikácii. Bratislava: UK.. 197s. ISBN 978-80-223-2327-7

Odporúčaná literatúra:

JASLOVSKÁ B., PISOŇOVÁ, M. (2019). Humanisticky orientovaná komunikácia a jej vplyv na produktivitu žiakov v edukačnom procese. Hradec Králové: Magnanimitas akademické sdružení. 45-56s. ISBN 978-80-87952-29-0
JASLOVSKÁ, B. (2019). Nástroj na sebahodnotenie žiakov v rámci Encounterovej skupiny a učiteľ ako facilitátor procesu hodnotenia. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 37-45s. ISBN 978-80-223-4847-8
KURUC, M. (2018). Rozvoj sebaregulácie a motivácie ako faktor úspechu slovenských žiakov v kontexte teórie sebaurčenia. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 143-160s. ISBN 978-80-223-4661-0
ALLHOFF, D.-W. (2008). Rétorika a komunikace. Praha: Grada publishing. 200s. ISBN 978-80-247-2283-2
KLAPETEK, M. (2008). Komunikace, argumentace, rétorika. Praha: Grada publishing. 256s. ISBN 978-80247-2652-6
ŠUŤÁKOVÁ, V., FERENCOVÁ, J., ZAHATŇANSKÁ, M. (2017). Sociálna a didaktická komunikácia. Prešov: Wolters Kluwer. 208s. ISBN 978-80-81685-48-4

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
na predmete sa kvôli efektívnej interakcii na výučbe vyžadujú menšie skupiny, max. do 25 študentov

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 216

A	ABS	B	C	D	E	FX
28,7	0,0	28,7	19,44	6,02	3,7	13,43

Vyučujúci: Mgr. Barbora Jaslovská, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex009/22	Pedagogická prax (A)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prax
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 1t
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Prax, 1 týždeň za semester, t.j. v rozsahu min. 10 až 20 hodín za semester, kombinovane (prevažne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta: 2 hodiny príprava na prax, 1 hodina predpraxové stretnutie, 10-20 hodín realizácie praxe, 34 hodín spracovanie portfólia z praxe, 2 hodiny reflexia praxe, 1 hodina kolokvium. Spolu 50-60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: pozorovanie, diskusia, reflexia

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na úspešné absolvovanie predmetu: Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).
Študent/ka absolvuje úvodný praxový seminár s metodikom/metodičkou praxe a hospitácie v základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej špecializácie praxe v rozsahu 10 – 20 hodín. Z hospitovaných hodín si vedie praxové portfólio, ktoré odovzdá na hodnotenie metodikovi/ metodičke praxe v printovej alebo elektronickej podobe (podľa dohody s metodikom/metodičkou). Záverečné hodnotenie prebieha formou kolokvia. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta).
A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.

B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni.
C – bežná spoľahlivá práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.
D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomoci učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.
E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.
FX - vyžaduje sa ďalšia práca navyše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Cieľom Pedagogickej praxe (A) je iniciovať profesijné videnie študentov a študentiek učiteľstva najmä v rovine deskriptívnej a identifikačnej. Študent/ka po absolvovaní predmetu pozná a vie sa orientovať v školskej dokumentácii, vie spracovať záznam z hospitácie edukačnej jednotky, vie opísať edukačné javy (prvky komunikácie v učebnej skupine, individuálne odlišnosti žiakov, javy dynamiky učebnej skupiny), vie identifikovať jednotlivé výchovné ciele, metódy, formy, zásady a obsahové prvky výchovy. Cieľom kurzu je pozorovať a analyzovať taktiež prejavy osobnosti učiteľa a prostredie triedy. Študent/ka bude vedieť rozlíšiť a hodnotiť uplatňovanie pozitívneho a negatívneho hodnotenia vo výučbe, vedieť identifikovať neštandardné výchovné situácie a hodnotiť efektivitu ich riešenia.

Stručná osnova predmetu:
Hospitačná činnosť:
Prípravná fáza hospitácie – predpraxové stretnutie: vymedzenie cieľov, metód a zamerania hospitácie.
Realizačná fáza hospitácie – vlastné pozorovanie edukačného procesu a spracovanie hospitačného portfólia s akcentom na aspekty pedagogickej komunikácie, prvky komunikácie, individuálne odlišnosti žiakov, javy dynamiky učebnej skupiny, výchovné ciele, metódy, formy, zásady a obsahové prvky výchovy, prejavy osobnosti učiteľa a prostredie triedy, pozitívne a negatívne hodnotenia vo výučbe, neštandardné výchovné situácie.
Záverečná fáza hospitácie – pohospitačné kolokvium: analýza praxového portfólia, reflexia a interpretácia pozorovaných edukačných javov. Oboznámenie sa s dokumentáciou školy: Štátny a školský vzdelávací program, elektronická triedna kniha, internetová žiacka knižka, informačný systém Edupage. Vzdelávacie štandardy, individuálne vzdelávacie plány a iné.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. (2009). Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 198 s. ISBN: 978-80-8083-867-6
Gogová, A., Kročková, Š., Pintes, G. 2004. Žiak - sloboda - výchova. Prešov: Vydavateľstvo M. Vaška, 312 s. ISBN 80-8050-675-2
Odporúčaná literatúra:
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7.

KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 101 s. ISBN 978-80-7097-904-4.
KOSTRUB, D., SEVERINI, E. Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: Švec, V., Lojdová, K., Pravdová, B. 2016. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno. 2016. Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-8274-8
STRAKOŠ, J. 2021. Mimovyučovacie činnosti učiteľa v škole: Metodika stáže A. Bratislava: Univerzita Komenského, 2021. ISBN 978-80-223-5231-4
Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3.
Pedagogická dokumentácia

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:
Študent si zapisuje Pedagogickú prax (A) súbežne s predmetom alebo až po absolvovaní predmetu Teoretické základy výchovy. Pedagogické praxe sa realizujú v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK a predchádza im úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 126

A	ABS	B	C	D	E	FX
58,73	0,0	25,4	7,14	0,79	1,59	6,35

Vyučujúci: Mgr. Vladimíra Zemančíková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex009/22	Pedagogická prax (A)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prax
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 1t
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Prax, 1 týždeň za semester, t.j. v rozsahu min. 10 až 20 hodín za semester, kombinovane (prevažne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta: 2 hodiny príprava na prax, 1 hodina predpraxové stretnutie, 10-20 hodín realizácie praxe, 34 hodín spracovanie portfólia z praxe, 2 hodiny reflexia praxe, 1 hodina kolokvium. Spolu 50-60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: pozorovanie, diskusia, reflexia

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na úspešné absolvovanie predmetu: Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).
Študent/ka absolvuje úvodný praxový seminár s metodikom/metodičkou praxe a hospitácie v základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej špecializácie praxe v rozsahu 10 – 20 hodín. Z hospitovaných hodín si vedie praxové portfólio, ktoré odovzdá na hodnotenie metodikovi/ metodičke praxe v printovej alebo elektronickej podobe (podľa dohody s metodikom/metodičkou). Záverečné hodnotenie prebieha formou kolokvia. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta).
A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.

B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni.
C – bežná spoľahlivá práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.
D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomoci učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.
E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.
FX - vyžaduje sa ďalšia práca navyše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Cieľom Pedagogickej praxe (A) je iniciovať profesijné videnie študentov a študentiek učiteľstva najmä v rovine deskriptívnej a identifikačnej. Študent/ka po absolvovaní predmetu pozná a vie sa orientovať v školskej dokumentácii, vie spracovať záznam z hospitácie edukačnej jednotky, vie opísať edukačné javy (prvky komunikácie v učebnej skupine, individuálne odlišnosti žiakov, javy dynamiky učebnej skupiny), vie identifikovať jednotlivé výchovné ciele, metódy, formy, zásady a obsahové prvky výchovy. Cieľom kurzu je pozorovať a analyzovať taktiež prejavy osobnosti učiteľa a prostredie triedy. Študent/ka bude vedieť rozlíšiť a hodnotiť uplatňovanie pozitívneho a negatívneho hodnotenia vo výučbe, vedieť identifikovať neštandardné výchovné situácie a hodnotiť efektivitu ich riešenia.

Stručná osnova predmetu:
Hospitačná činnosť:
Prípravná fáza hospitácie – predpraxové stretnutie: vymedzenie cieľov, metód a zamerania hospitácie.
Realizačná fáza hospitácie – vlastné pozorovanie edukačného procesu a spracovanie hospitačného portfólia s akcentom na aspekty pedagogickej komunikácie, prvky komunikácie, individuálne odlišnosti žiakov, javy dynamiky učebnej skupiny, výchovné ciele, metódy, formy, zásady a obsahové prvky výchovy, prejavy osobnosti učiteľa a prostredie triedy, pozitívne a negatívne hodnotenia vo výučbe, neštandardné výchovné situácie.
Záverečná fáza hospitácie – pohospitačné kolokvium: analýza praxového portfólia, reflexia a interpretácia pozorovaných edukačných javov. Oboznámenie sa s dokumentáciou školy: Štátny a školský vzdelávací program, elektronická triedna kniha, internetová žiacka knižka, informačný systém Edupage. Vzdelávacie štandardy, individuálne vzdelávacie plány a iné.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. (2009). Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 198 s. ISBN: 978-80-8083-867-6
Gogová, A., Kročková, Š., Pintes, G. 2004. Žiak - sloboda - výchova. Prešov: Vydavateľstvo M. Vaška, 312 s. ISBN 80-8050-675-2
Odporúčaná literatúra:
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7.

KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 101 s. ISBN 978-80-7097-904-4.
KOSTRUB, D., SEVERINI, E. Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: Švec, V., Lojdová, K., Pravdová, B. 2016. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno. 2016. Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-8274-8
STRAKOŠ, J. 2021. Mimovyučovacie činnosti učiteľa v škole: Metodika stáže A. Bratislava: Univerzita Komenského, 2021. ISBN 978-80-223-5231-4
Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3.
Pedagogická dokumentácia

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:
Študent si zapisuje Pedagogickú prax (A) súbežne s predmetom alebo až po absolvovaní predmetu Teoretické základy výchovy. Pedagogické praxe sa realizujú v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK a predchádza im úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 126

A	ABS	B	C	D	E	FX
58,73	0,0	25,4	7,14	0,79	1,59	6,35

Vyučujúci: Mgr. Štefánia Ferková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex010/22	Pedagogická prax (B)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prax
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 1t
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
prax, 1 týždeň za semester, t.j. v rozsahu min. 10 až 20 hodín za semester, kombinovane (prevažne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta: 2 hodiny príprava na prax, 1 hodina predpraxové stretnutie, 10-20 hodín realizácie praxe, 34 hodín spracovanie portfólia z praxe, 2 hodiny reflexia praxe, 1 hodina kolokvium z pedagogickej praxe, spolu 50-60 hodín.
Metódy vzdelávania: pozorovanie, diskusia, reflexia

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).
Študent/ka absolvuje predpraxový seminár s metodikom praxe, zrealizuje min. 10 hodín hospitácií na základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej špecializácie. Z hospitovaných hodín si študent/ka vedie osobné portfólio pedagogickej praxe. Osobné portfólio je ukazovateľom osobnej angažovanosti a zodpovednosti študenta/tky. Portfólio môže mať printový alebo elektronický formát spracovania. Portfólio študent/ka odovzdá na hodnotenie metodikovi praxe, v závere absolvuje kolokvium k zhodnoteniu a reflexii pedagogickej praxe.
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.
B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické

kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni.
C – bežná spoľahlivá práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.
D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomoci učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.
E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.
FX - vyžaduje sa ďalšia práca navyše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Cieľom pedagogickej praxe B je iniciovať profesijné videnie študentov v rovine deskriptívnej a identifikačnej. Študent/ka po absolvovaní pedagogickej praxe B pozná a vie pracovať s pedagogickou dokumentáciou, vie spracovať záznam z hospitácie vyučovacej jednotky. Identifikuje hlavné ciele, metódy, formy a fázy vyučovacieho procesu. Vie opísať prvky komunikácie a dynamiky triedy.

Stručná osnova predmetu:
Cieľom pedagogickej praxe B je umožniť študentom sledovať vyučovací proces z pohľadu budúceho pedagóga. Počas náčuvov študenti pozorujú vyučovací proces cvičných učiteľov a na základe teoretických poznatkov zo všeobecnej didaktiky analyzujú vyučovací proces v celej jeho šírke a v záverečnej reflexii formulujú charakteristiku pozorovanej výučby, pracovnú atmosféru, hodnotia pedagogické spôsobilosti cvičných učiteľov, poukazujú na pozitíva i negatíva, navrhujú vlastné riešenie a popisujú návrhy na zmenu, uvádzajú vlastné uvažovanie o povolaní učiteľa, kde sa nachádzajú v súvislosti s pozorovaným procesom vyučovania.
Prípravná fáza na prax: predpraxový seminár, vymedzenie požiadaviek k realizácii praxe, príprava a štúdium hospitačných hárkov, štúdium didaktickej literatúry, predhospitačný rozhovor s cvičným učiteľom.
Realizačná fáza praxe: vlastné pozorovanie vyučovacieho procesu, spracovanie hospitačných hárkov s akcentom na aspekty cieľov, metód, pedagogickej komunikácie, činností učiteľa a žiakov, identifikáciu fáz výučby, kognitívne funkcie, aktivitu a aktivizáciu žiakov a komplexný záznam vyučovacieho procesu.
Hodnotiaca fáza praxe: interpretácia pozorovaných edukačných javov, analýza hospitačného portfólia, reflexia pedagogickej praxe B.

Odporúčaná literatúra:
ČAPEK, R. (2020). Uč jako umělec. Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7.
KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 101 s. ISBN 978-80-7097-904-4.
KOMENSKÝ, J. A. (1954). Veľká didaktika. Bratislava: SPN, 272 s. ISBN 9-3264/53
KOSTRUB, D., SEVERINI, E. Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: ŠVEC, V., LOJDOVÁ, K., PRAVDOVÁ, B. 2016. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-8274-8 https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/829

KOSTRUB, D., FERKOVÁ, Š., TÓTHOVÁ, R. (2017). Žiak, učiteľ a výučba. Všeobecná didaktika pre študentov učiteľstva. Prešov: Rokus. 370 s., ISBN 978-80-8951-061-0
KOSTRUB, D. 2008. Dieťa/žiak/študent – učiteľ – učivo, didaktický alebo bermudský trojuholník? Prešov: ROKUS. ISBN 978-80-89055-87-6
KOSTRUB, D., OSTRADICKÝ, P. (2016). Participative didactics as an inspiration for students. In INWENCJA W EDUKACJI DZIECI, MLODZIEZY I DOROSLYCH, 2016, s. 428-438. ISBN 978-83-941235-5-0.
Kratochvílová, J., Svojanovský, P. a kol. (2020). Standard kvality profesních kompetencí studenta učitelství. Brno: Masarykova Univerzita, Katedra pedagogiky. 28 s. ISBN 978-80-210-9581-6 https://www.phil.muni.cz/do/fi/is/sebehodnotici_nastroj/Standard-kvality-profesnich-kompetenci.pdf
STRAKOŠ, J. 2021. Mimovyučovacie činnosti učiteľa v škole: Metodika stáže A. Bratislava: Univerzita Komenského, 2021, 30 s., (1,45 AH), ISBN 978-80-223-5231-4
Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický a český jazyk

Poznámky:
Študent si zapisuje Pedagogickú prax (B) súbežne s predmetom alebo až po absolvovaní predmetu Všeobecná didaktika. Pedagogické praxe sa realizujú v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK a predchádza im úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 111

A	ABS	B	C	D	E	FX
56,76	0,0	19,82	9,01	6,31	0,9	7,21

Vyučujúci: Ing. Mgr. Jozef Strakoš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex010/22	Pedagogická prax (B)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prax
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 1t
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
prax, 1 týždeň za semester, t.j. v rozsahu min. 10 až 20 hodín za semester, kombinovane (prevažne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta: 2 hodiny príprava na prax, 1 hodina predpraxové stretnutie, 10-20 hodín realizácie praxe, 34 hodín spracovanie portfólia z praxe, 2 hodiny reflexia praxe, 1 hodina kolokvium z pedagogickej praxe, spolu 50-60 hodín.
Metódy vzdelávania: pozorovanie, diskusia, reflexia

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia).
Študent/ka absolvuje predpraxový seminár s metodikom praxe, zrealizuje min. 10 hodín hospitácií na základnej alebo strednej škole podľa predmetovej/obsahovej špecializácie. Z hospitovaných hodín si študent/ka vedie osobné portfólio pedagogickej praxe. Osobné portfólio je ukazovateľom osobnej angažovanosti a zodpovednosti študenta/tky. Portfólio môže mať printový alebo elektronický formát spracovania. Portfólio študent/ka odovzdá na hodnotenie metodikovi praxe, v závere absolvuje kolokvium k zhodnoteniu a reflexii pedagogickej praxe.
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
A – vynikajúce výsledky: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické kategórie v praxi. Dokáže efektívne pracovať s odbornými prameňmi. Študent vie kriticky, vecne posúdiť a zhodnotiť prezentované riešenia iných, dokáže hodnotiť kvalitu svojej vlastnej práce.
B – nadpriemerný štandard: študent dokáže aplikovať postupy v procesoch formulácie cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Študent vie analyzovať a zatriediť metódy a formy a ďalšie didaktické

kategórie v praxi. Nadpriemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, nadpriemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh. Kritické hodnotenie je na hraničnej úrovni.
C – bežná spoľahlivá práca: študent dokáže vypracovať zadané úlohy, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky. Dokáže aplikovať postupy v procesoch podľa vzoru a s pomocou učiteľa. Priemerná aktivita na plnení priebežných úloh.
D – prijateľné výsledky: študent dokáže vypracovať priebežné úlohy za pomoci učiteľa, priemerná orientácia v problematike všeobecnej didaktiky, priemerná aktivita študenta.
E – výsledky spĺňajú minimálne kritériá: študent vie vymedziť a definovať základné didaktické pojmy a prvky, nedokáže ich vymedziť v edukačných súvislostiach. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie. Dostatočná úroveň praktických schopností a odborných vedomostí.
FX - vyžaduje sa ďalšia práca navyše: študent len veľmi málo ovláda základnú didaktickú terminológiu, nevie ju uplatniť vo výstupoch, absentuje aplikácia postupov, správne vypracovanie úloh. Absentuje kritické posúdenie a zhodnotenie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Cieľom pedagogickej praxe B je iniciovať profesijné videnie študentov v rovine deskriptívnej a identifikačnej. Študent/ka po absolvovaní pedagogickej praxe B pozná a vie pracovať s pedagogickou dokumentáciou, vie spracovať záznam z hospitácie vyučovacej jednotky. Identifikuje hlavné ciele, metódy, formy a fázy vyučovacieho procesu. Vie opísať prvky komunikácie a dynamiky triedy.

Stručná osnova predmetu:
Cieľom pedagogickej praxe B je umožniť študentom sledovať vyučovací proces z pohľadu budúceho pedagóga. Počas náčuvov študenti pozorujú vyučovací proces cvičných učiteľov a na základe teoretických poznatkov zo všeobecnej didaktiky analyzujú vyučovací proces v celej jeho šírke a v záverečnej reflexii formulujú charakteristiku pozorovanej výučby, pracovnú atmosféru, hodnotia pedagogické spôsobilosti cvičných učiteľov, poukazujú na pozitíva i negatíva, navrhujú vlastné riešenie a popisujú návrhy na zmenu, uvádzajú vlastné uvažovanie o povolaní učiteľa, kde sa nachádzajú v súvislosti s pozorovaným procesom vyučovania.
Prípravná fáza na prax: predpraxový seminár, vymedzenie požiadaviek k realizácii praxe, príprava a štúdium hospitačných hárkov, štúdium didaktickej literatúry, predhospitačný rozhovor s cvičným učiteľom.
Realizačná fáza praxe: vlastné pozorovanie vyučovacieho procesu, spracovanie hospitačných hárkov s akcentom na aspekty cieľov, metód, pedagogickej komunikácie, činností učiteľa a žiakov, identifikáciu fáz výučby, kognitívne funkcie, aktivitu a aktivizáciu žiakov a komplexný záznam vyučovacieho procesu.
Hodnotiaca fáza praxe: interpretácia pozorovaných edukačných javov, analýza hospitačného portfólia, reflexia pedagogickej praxe B.

Odporúčaná literatúra:
ČAPEK, R. (2020). Uč jako umělec. Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
IVANOVIČOVÁ, J., KRAMÁREKOVÁ, H. (2010). Pedagogická prax – súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Nitra: Fakulta prírodných vied, 108 s. ISBN 978-80-8094-680-7.
KONTÍROVÁ, S. (2011). Pedagogická prax študentov učiteľstva akademických predmetov. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 101 s. ISBN 978-80-7097-904-4.
KOMENSKÝ, J. A. (1954). Veľká didaktika. Bratislava: SPN, 272 s. ISBN 9-3264/53
KOSTRUB, D., SEVERINI, E. Portfólio v pedagogickej praxi študenta. In: ŠVEC, V., LOJDOVÁ, K., PRAVDOVÁ, B. 2016. Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-8274-8 https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/829

KOSTRUB, D., FERKOVÁ, Š., TÓTHOVÁ, R. (2017). Žiak, učiteľ a výučba. Všeobecná didaktika pre študentov učiteľstva. Prešov: Rokus. 370 s., ISBN 978-80-8951-061-0
KOSTRUB, D. 2008. Dieťa/žiak/študent – učiteľ – učivo, didaktický alebo bermudský trojuholník? Prešov: ROKUS. ISBN 978-80-89055-87-6
KOSTRUB, D., OSTRADICKÝ, P. (2016). Participative didactics as an inspiration for students. In INWENCJA W EDUKACJI DZIECI, MLODZIEZY I DOROSLYCH, 2016, s. 428-438. ISBN 978-83-941235-5-0.
Kratochvílová, J., Svojanovský, P. a kol. (2020). Standard kvality profesních kompetencí studenta učitelství. Brno: Masarykova Univerzita, Katedra pedagogiky. 28 s. ISBN 978-80-210-9581-6 https://www.phil.muni.cz/do/fi/is/sebehodnotici_nastroj/Standard-kvality-profesnich-kompetenci.pdf
STRAKOŠ, J. 2021. Mimovyučovacie činnosti učiteľa v škole: Metodika stáže A. Bratislava: Univerzita Komenského, 2021, 30 s., (1,45 AH), ISBN 978-80-223-5231-4
Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický a český jazyk

Poznámky:
Študent si zapisuje Pedagogickú prax (B) súbežne s predmetom alebo až po absolvovaní predmetu Všeobecná didaktika. Pedagogické praxe sa realizujú v termínoch určených harmonogramom akademického roka PdF UK a predchádza im úvodné inštruktážne sústredenie študentov s metodikom praxe.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 111

A	ABS	B	C	D	E	FX
56,76	0,0	19,82	9,01	6,31	0,9	7,21

Vyučujúci: Ing. Eva Tóblová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex011/22	Pedagogická psychológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 11s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
11 hodín za semester, prednáška a seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
11 hodín priamej výučby; samostatná priebežná príprava (35hodín); príprava na priebežný test (20 hodín); príprava seminárnej práce - výstup vo videoformáte (15 hodín); samostatná práca s literatúrou (13 hodín); príprava na záverečnú skúšku (26 hodín). Spolu 120 hodín.
Vyučovacie metódy:
Prednáška – prednáška, skupinová diskusia, heuristická metóda, analýza videí a reálnych situácií
Seminár - didaktické, psychologické a kooperatívne hry, analýza problémových situácií, riadené samoštúdium a práca s textom.

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex005/22 - Vývinová psychológia

Odporúčané prerekvizity:
Podmieňujúce predmety: B-PSYex005 Vývinová psychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
50% priebežného hodnotenia + 50 % záverečného hodnotenia.
V priebehu semestra bude jedna písomná previerka s možnosťou získať 30 bodov, študenti a odprezentujú seminárnu prácu v rozsahu max. 20 minút + 10 minút diskusia, prípadne urobia výstup interaktívne na spôsob PepTalk/TedTalk, alebo ako videoprezentaciu (podľa výberu študentov) (max. 15 bodov), úroveň poskytovania spätnej väzby v skupine (5 bodov). Skúška bude pozostávať z písomnej časti (30 bodov) a ústnej časti (20 bodov). Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej z úloh získa menej ako 50 % bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Pre hodnotenie A je potrebné, aby študent podával priebežne vynikajúce výsledky, bol schopný samostatného štúdia, dokázal uvažovať o predkladaných problémoch. Študent sa vie orientovať v rôznych literárnych zdrojoch informácií a vie vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, vie analyzovať a selektovať odborné alebo vedecké informácie a vystupovať pred skupinou, ovláda základy pedagogickej psychológie a vie tieto informácie aplikovať v praxi. Rovnako je schopný sebareflexie, prijímať spätnú väzbu a poskytovať ostatným spätnú väzbu.
Hodnotenie B znamená, že študent počas celého semestra dosahoval nadpriemerné výsledky, bol schopný samostatného štúdia, ovláda základné informácie týkajúce sa pedagogickej psychológie, vie sa orientovať v literatúre, vie aplikovať získané poznatky do praxe pri výchovno-vzdelávacej práci s deťmi a žiakmi, je schopný sebareflexie, prijímať spätnú väzbu a poskytovať ostatným spätnú väzbu, vyskytujú sa mierne nedostatky v tvorivom a kritickom myslení.
Hodnotenie C znamená, že študent počas semestra podával štandardne dobrý výkon, jeho teoretické znalosti predmetnej problematiky sú na dobrej úrovni, no chýba schopnosť tieto poznatky celkom správne aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje a psychologické poznatky. Drobné nedostatky sa prejavujú v schopnosti pracovať so spätnou väzbou a v oblasti sebareflexie.
Hodnotenie D znamená, že študent bol v priebehu semestra slabšie pripravený, má mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa predmetu vzdelávania a má väčšie problémy v samostatnej realizačnej práci, ako aj v skupinovej práci, nevie samostatne kriticky analyzovať informácie a robí mu aj problém správne aplikovať poznatky do praxe, prezentačné zručnosti a schopnosť poskytovať spätnú väzbu sú na slabšej úrovni.
Hodnotenie E znamená, že študent zlyháva vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba mu schopnosť analyzovať, komparovať viaceré poznatky a častejšie zlyháva v kritickom myslení a aplikácii teoretických poznatkov do praxe, no ovláda väčšinu teoretických poznatkov z predmetu a prezentačné zručnosti a schopnosť poskytovať spätnú väzbu sú na hraničnej úrovni v dostatočnosti.
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných poznatkov ďalšie štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50% priebežného hodnotenia + 50 % záverečného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu – ktorý je ďalším nosným komponentom v jadre základných psychologických disciplín, dôležitých v profile absolventov odboru učiteľstva psychológie v kombinácii už na bakalárskom stupni – je u absolventov dosiahnuť, aby vedeli, ako sa orientovať v základných teoretických a empirickým výskumom podložených poznatkoch z pedagogickej psychológie. Študenti ich budú schopní využiť pri ďalšom štúdiu i neskôr v pedagogickej praxi. Budú schopní tvorivo a aktívne pristupovať k práci s deťmi a žiakmi v škole, poznať ich motiváciu, učebné štýly a vedieť selektovať správny spôsob učenia v individuálnych podmienkach pri práci s dieťaťom, rozlišujú medzi jednotlivými výchovnými štýlmi a výchovnými situáciami, rozumejú neprospievaniu žiakov a vedia, akým spôsobom ich motivovať. Zároveň budú schopní posúdiť, analyzovať a porovnávať informácie, budú schopní kriticky myslieť a hodnotiť jednotlivé modely učenia a práce s deťmi. Navyše si ďalej rozvíjajú (prenositeľné spôsobilosti) svoje prezentačné zručnosti, prácu s modernými technológiami, schopnosť sebahodnotenia a poskytovania spätnej väzby.

Stručná osnova predmetu:
1. Systém a metódy pedagogickej psychológie. Determinanty utvárania psychiky jednotlivca v kontexte výchovy a vyučovania.
2. Psychologické otázky učenia. Pojem učenie z hľadiska psychologických teórií učenia, druhy učenia, zákony učenia, riadenie procesov učenia, motivácia a jej vplyv na učenie.

3. Kognitívny a učebný štýl.
4. Sociálno-psychologické poznanie v pedagogickom priestore (utváranie dojmu, skresľujúce mechanizmy pri hodnotení výkonu alebo úspešnosti učenia, postoje, stereotypy).
5. Komunikácia v pedagogickom procese – verbálna a neverbálna komunikácia, konfliktné situácie a ich riešenie.
6. Stratégie učiteľa pri riadení školskej triedy, sociálno-psychologické kompetencie učiteľa.
7. Psychologický rozbor úspechu a neúspechu žiakov alebo študentov v škole. Psychologické aspekty osobnosti učiteľa/človeka pracujúceho s dieťaťom. Výkonnosť žiakov a učiteľov.
8. Psychologické otázky výchovy, logické dôsledky.
9. Individuálne osobitosti žiakov s nadaním a s poruchami správania.
10. Individuálne osobitosti žiakov s poruchami učenia.
11. Individuálne osobitosti žiakov a práca s nimi. Multikulturalizmus, kultúra chudoby.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Čáp, J., & Mareš, J. (2007). Psychologie pro učitele. Portál.
Jedlička, R., Koťa, J., & Slavík, J. (2018). Pedagogická psychologie pro učitele. Psychologie vo výchově a vzdělávaní. Grada. (vybrané kapitoly: 1.., 2., 3.2, 3.3. 3.4., 3.5, 3.6 ale aj 4., 5.6 a 9).

Odporúčaná literatúra:

Jursová Zacharová, Z., Lemešová, M., Miškolci, J., Cabanová, K., Horváthová, Ľ., & Sokolová, L. (2019). Postoje, inklúzia a predsudky v slovenských školách. Univerzita Komenského. (vybrané kapitoly: 2.2. Rozdielnosť detí – pohľad spoza učiteľskej katedry a 2.3 Rastové alebo fixné nastavenie pri vnímaní rozdielnosti, 2.4 Predsudky učiteľov a učiteliek voči rómskemu etniku vo vzťahu k inklúzii).
Sokolová, L., Jursová Zacharová, Z., Lemešová, M., Cabanová, K., & Šramová, B. (2015). Osobnosť a sociálno-psychologické kompetencie učiteľov a učiteliek. Univerzita Komenského. 7-69.
Veselský, M. (2007). Pedagogická psychológia 1. Teória a prax. Univerzita Komenského.

Webové stránky:

Asociácia školskej psychológie - http://www.aspsr.sk/skolska-psychologia.
Pedagogická a školská psychológia (Učebnica) https://pdf.truni.sk/e-ucebnice/psp/.
Časopis: Školní psycholog/Školský psychológ: https://journals.muni.cz/skolnipsycholog/index.
VUDPaP: www.vudpap.sk.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk (aktívne), český jazyk a anglický jazyk (pasívne - čítanie literatúry, porozumenie videám).

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 17

A	ABS	B	C	D	E	FX
17,65	0,0	52,94	17,65	11,76	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Veronika Horníková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex028/22	Pedagogika jednotlivcov so špeciálnymi edukačnými potrebami

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín seminár za semester, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta: 13sS (3 kredity): 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium; 23 hodín príprava na semináre; 45 hodín príprava na priebežné hodnotenie; spolu 90 hodín práce študenta.
Metódy výučby: monologické metódy (prednášanie), dialogické metódy (rozhovor, diskusia), problémové metódy (brainstoarming), riadené samoštúdium (práca s textom)

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, 100% priebežného hodnotenia. Priebežné hodnotenie zahŕňa: študent vypracuje seminárnu prácu (maximálny možný počet získaných bodov - 40). Seminárna práca je podmienkou k udeleniu celkového hodnotenia. Študent absolvuje priebežné písomné preverenie vedomostí (maximálny možný počet získaných bodov - 60). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia (min. 60 zo 100 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií,

nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Ciele a výstupy vzdelávania:
Cieľom predmetu Pedagogika jednotlivcov so špeciálnymi edukačnými potrebami je sprístupniť základné informácie o špecifikách edukácie jednotlivcov so špeciálnymi edukačnými potrebami a pripraviť tak študenta na pedagogickú prácu v kontexte diverzity vzdelávanej populácie. Študent dokáže definovať pojem špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, kategorizovať jednotlivcov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) vzhľadom na súčasný systém špeciálnej pedagogiky a v súlade so súčasnou legislatívou. Orientuje sa v základnej terminológii v špeciálnej pedagogike. Dokáže charakterizovať možnosti vzdelávania jednotlivcov so ŠVVP. Vie vysvetliť dôsledky postihnutia/narušenia/ohrozenia, respektíve inej ŠVVP do výchovno-vzdelávacieho procesu. Pozná a rozumie špecifikám edukácie jednotlivcov so ŠVVP. Dokáže pomenovať a zdôvodniť vybrané podporné opatrenia v edukácii detí a žiakov so ŠVVP. Vysvetliť význam spolupráce učiteľa s inými pedagogickými a odbornými zamestnancami školy a školského poradenského zariadenia v starostlivosti o žiakov so ŠVVP začlenenými v hlavnom vzdelávacom prúde. Pozná vzdelávacie programy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a rozumie dokumentu Individuálny vzdelávací program. Študent je pripravený riešiť riziká súvisiace so začlenením žiaka so ŠVVP do triedneho kolektívu intaktných spolužiakov.
Prenositeľné spôsobilosti rozvíjané počas práce študentov na seminároch: schopnosť kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, komunikačné zručnosti.

Stručná osnova predmetu:
Všeobecné základy a terminologické vymedzenie špeciálnej pedagogiky.
Definícia základných pojmov v špeciálnej pedagogike.
Trendy vo vzdelávaní, súčasné možnosti a legislatívne podmienky vo vzdelávaní jednotlivcov so ŠVVP (so zameraním na inkluzívne vzdelávanie).
Špecifiká edukácie a podporné opatrenia detí a žiakov so ŠVVP podľa jednotlivých kategórií:
žiaci s mentálnym postihnutím a oslabením kognitívneho výkonu; žiaci s poruchou autistického spektra; žiaci s telesným postihnutím, chorí a zdravotne oslabení; žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou; žiaci so špecifickými poruchami učenia; žiaci s poruchami správania; žiaci zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia; nadaní a mimoriadne nadaní žiaci.
Vzdelávacie programy a individuálny výchovno-vzdelávací program pre žiakov so ŠVVP.

Pozícia žiaka so ŠVVP v triednom kolektíve intaktných spolužiakov.
Spolupráca učiteľa s inými pedagogickými a odbornými zamestnancami školy a školského poradenského zariadenia v starostlivosti o žiakov ŠVVP (inkluzívny tím).

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
LECHTA, V. (eds.), (2016). Inkluzivní pedagogika. Praha: Portál, 600 s. ISBN 978-80-262-1123-5.
VAŠEK, Š. (2013). Základy špeciálnej pedagogiky. Bratislava: SAPIENTIA. 213 s. ISBN 978-80-89229-21-5. http://www.specialnazs.sk/files/Stefan_Vasek_-_Zaklady_specialnej_pedagogiky.pdf
VLADOVÁ, K., a LECHTA, V., a kol., (2017). Aplikácia vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním. Bratislava: ŠPÚ, 201 s. ISBN 978-80-8118-196-2. https://www.statpedu.sk/files/sk/deti-ziaci-so-svvp/deti-ziaci-so-zdravotnym-znevyhodnenim-vseobecnym-intelektovym-nadanim/intelektove-nadanie.pdf
Vzdelávacie programy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním: Štátny pedagogický ústav
Zákon č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní školský zákon a prislúchajúce vyhlášky
Odporúčaná literatúra
BOOTH, T., AINSCOW, M., (2019). Index inklúzie: príručka na rozvoj škôl s dôrazom na inkluzívne hodnoty. Nadácia pre deti Slovenska, 224 s. ISBN 978-80-89403-19-6. https://www.ktochyba.sk/webroot/video/index-inkluzie.pdf
HARČARÍKOVA, T. (eds.),2020. Integrované/inkluzívne vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (zborník vedeckých príspevkov), Bratislava: IRIS, 187 s. ISBN 978-80-8200-058-3.
FISCHER, S., ŠKODA, J. (2008). Speciální pedagogika. Praha: Triton, 206 s. ISBN 978-80-7387-014-0.
Katalogy podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního nebo sociálního znevýhodnění. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015.
RENOTIÉROVÁ, M. a kol. (2006). Speciální pedagogika. Olomouc: UP, 313 s. ISBN 80-244-0873-2.
SLOWÍK, J. (2007). Speciální pedagogika. Praha: Portál, 160 s. ISBN 97-880-2471733-3.
ŠUHAJOVÁ, I. (2014). Termín špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby versus dodatočné podporné opatrenia. In Efeta-otvor sa, 24(2), 2014.
TARCSIOVÁ, D.- JURÁNEKOVÁ, Z.- TOMÁŠKOVÁ, M. (2021). Príručka o vzdelávaní žiaka s poruchou sluchu v bežnej škole. Bratislava: IRIS, 114 s. ISBN 978-80-8200-100-9.
VALENTA, M. at al. (2014). Přehled speciální pedagogiky. Praha: Portál, 224 s. ISBN 97-880-2620602-6.
ZEMANČÍKOVÁ, V. (2015). Rómske deti a ich vzdelanostný pokrok. In: Slovenská encyklopédia edukológie. Bratislava: Univerzita Komenského, 2015.
ZEMANČÍKOVÁ, V. (2014). Problémové správanie žiakov a úloha sociálneho pedagóga v reflexii učiteľov. In: Sociální pedagogika: časopis pro vědu a praxi. 2(1), 2014.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 105

A	ABS	B	C	D	E	FX
32,38	0,0	27,62	13,33	5,71	5,71	15,24

Vyučujúci: Mgr. Vladimíra Zemančíková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex028/22	Pedagogika jednotlivcov so špeciálnymi edukačnými potrebami

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín seminár za semester, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta: 13sS (3 kredity): 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium; 23 hodín príprava na semináre; 45 hodín príprava na priebežné hodnotenie; spolu 90 hodín práce študenta.
Metódy výučby: monologické metódy (prednášanie), dialogické metódy (rozhovor, diskusia), problémové metódy (brainstoarming), riadené samoštúdium (práca s textom)

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, 100% priebežného hodnotenia. Priebežné hodnotenie zahŕňa: študent vypracuje seminárnu prácu (maximálny možný počet získaných bodov - 40). Seminárna práca je podmienkou k udeleniu celkového hodnotenia. Študent absolvuje priebežné písomné preverenie vedomostí (maximálny možný počet získaných bodov - 60). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia (min. 60 zo 100 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií,

nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Ciele a výstupy vzdelávania:
Cieľom predmetu Pedagogika jednotlivcov so špeciálnymi edukačnými potrebami je sprístupniť základné informácie o špecifikách edukácie jednotlivcov so špeciálnymi edukačnými potrebami a pripraviť tak študenta na pedagogickú prácu v kontexte diverzity vzdelávanej populácie. Študent dokáže definovať pojem špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, kategorizovať jednotlivcov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) vzhľadom na súčasný systém špeciálnej pedagogiky a v súlade so súčasnou legislatívou. Orientuje sa v základnej terminológii v špeciálnej pedagogike. Dokáže charakterizovať možnosti vzdelávania jednotlivcov so ŠVVP. Vie vysvetliť dôsledky postihnutia/narušenia/ohrozenia, respektíve inej ŠVVP do výchovno-vzdelávacieho procesu. Pozná a rozumie špecifikám edukácie jednotlivcov so ŠVVP. Dokáže pomenovať a zdôvodniť vybrané podporné opatrenia v edukácii detí a žiakov so ŠVVP. Vysvetliť význam spolupráce učiteľa s inými pedagogickými a odbornými zamestnancami školy a školského poradenského zariadenia v starostlivosti o žiakov so ŠVVP začlenenými v hlavnom vzdelávacom prúde. Pozná vzdelávacie programy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a rozumie dokumentu Individuálny vzdelávací program. Študent je pripravený riešiť riziká súvisiace so začlenením žiaka so ŠVVP do triedneho kolektívu intaktných spolužiakov.
Prenositeľné spôsobilosti rozvíjané počas práce študentov na seminároch: schopnosť kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, komunikačné zručnosti.

Stručná osnova predmetu:
Všeobecné základy a terminologické vymedzenie špeciálnej pedagogiky.
Definícia základných pojmov v špeciálnej pedagogike.
Trendy vo vzdelávaní, súčasné možnosti a legislatívne podmienky vo vzdelávaní jednotlivcov so ŠVVP (so zameraním na inkluzívne vzdelávanie).
Špecifiká edukácie a podporné opatrenia detí a žiakov so ŠVVP podľa jednotlivých kategórií:
žiaci s mentálnym postihnutím a oslabením kognitívneho výkonu; žiaci s poruchou autistického spektra; žiaci s telesným postihnutím, chorí a zdravotne oslabení; žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou; žiaci so špecifickými poruchami učenia; žiaci s poruchami správania; žiaci zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia; nadaní a mimoriadne nadaní žiaci.
Vzdelávacie programy a individuálny výchovno-vzdelávací program pre žiakov so ŠVVP.

Pozícia žiaka so ŠVVP v triednom kolektíve intaktných spolužiakov.
Spolupráca učiteľa s inými pedagogickými a odbornými zamestnancami školy a školského poradenského zariadenia v starostlivosti o žiakov ŠVVP (inkluzívny tím).

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
LECHTA, V. (eds.), (2016). Inkluzivní pedagogika. Praha: Portál, 600 s. ISBN 978-80-262-1123-5.
VAŠEK, Š. (2013). Základy špeciálnej pedagogiky. Bratislava: SAPIENTIA. 213 s. ISBN 978-80-89229-21-5. http://www.specialnazs.sk/files/Stefan_Vasek_-_Zaklady_specialnej_pedagogiky.pdf
VLADOVÁ, K., a LECHTA, V., a kol., (2017). Aplikácia vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním. Bratislava: ŠPÚ, 201 s. ISBN 978-80-8118-196-2. https://www.statpedu.sk/files/sk/deti-ziaci-so-svvp/deti-ziaci-so-zdravotnym-znevyhodnenim-vseobecnym-intelektovym-nadanim/intelektove-nadanie.pdf
Vzdelávacie programy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním: Štátny pedagogický ústav
Zákon č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní školský zákon a prislúchajúce vyhlášky
Odporúčaná literatúra
BOOTH, T., AINSCOW, M., (2019). Index inklúzie: príručka na rozvoj škôl s dôrazom na inkluzívne hodnoty. Nadácia pre deti Slovenska, 224 s. ISBN 978-80-89403-19-6. https://www.ktochyba.sk/webroot/video/index-inkluzie.pdf
HARČARÍKOVA, T. (eds.),2020. Integrované/inkluzívne vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (zborník vedeckých príspevkov), Bratislava: IRIS, 187 s. ISBN 978-80-8200-058-3.
FISCHER, S., ŠKODA, J. (2008). Speciální pedagogika. Praha: Triton, 206 s. ISBN 978-80-7387-014-0.
Katalogy podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního nebo sociálního znevýhodnění. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015.
RENOTIÉROVÁ, M. a kol. (2006). Speciální pedagogika. Olomouc: UP, 313 s. ISBN 80-244-0873-2.
SLOWÍK, J. (2007). Speciální pedagogika. Praha: Portál, 160 s. ISBN 97-880-2471733-3.
ŠUHAJOVÁ, I. (2014). Termín špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby versus dodatočné podporné opatrenia. In Efeta-otvor sa, 24(2), 2014.
TARCSIOVÁ, D.- JURÁNEKOVÁ, Z.- TOMÁŠKOVÁ, M. (2021). Príručka o vzdelávaní žiaka s poruchou sluchu v bežnej škole. Bratislava: IRIS, 114 s. ISBN 978-80-8200-100-9.
VALENTA, M. at al. (2014). Přehled speciální pedagogiky. Praha: Portál, 224 s. ISBN 97-880-2620602-6.
ZEMANČÍKOVÁ, V. (2015). Rómske deti a ich vzdelanostný pokrok. In: Slovenská encyklopédia edukológie. Bratislava: Univerzita Komenského, 2015.
ZEMANČÍKOVÁ, V. (2014). Problémové správanie žiakov a úloha sociálneho pedagóga v reflexii učiteľov. In: Sociální pedagogika: časopis pro vědu a praxi. 2(1), 2014.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 105

A	ABS	B	C	D	E	FX
32,38	0,0	27,62	13,33	5,71	5,71	15,24

Vyučujúci: Mgr. Vladimíra Zemančíková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex023/22	Pedagogika voľného času

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín seminár za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium, príprava na výučbu počas semestra 10 hodín, príprava na priebežné hodnotenie 25 hodín, príprava na záverečné hodnotenie 33 hodín, spolu 90 hodín.
Vyučovacie metódy:
dialogické metódy – rozhovor, diskusia v skupinách, problémové metódy – brainwriting, brainstorming, monologické metódy – prednáška, výklad, riadené samoštúdium – práca s textom, riešenie úloh a zadaní.

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia.
Hodnotenie: pozostáva z 2 priebežných hodnotení (40+60, spolu 100 bodov).
Priebežné hodnotenie 1: pozostáva z vypracovania semestrálnej práce a jej ústneho odprezentovania, resp. praktickej aplikácie na výučbe.
Semestrálna práca: pozostáva z vypracovania tvorivej úlohy za 40b (20+20). Zahŕňa elektronické portfólio - plán zážitkových aktivít v kontexte výchovy vo voľnom čase na základe stanovenej štruktúry (20b) a jeho odprezentovanie, resp. aplikácia vytvorených aktivít na výučbe (20b).
Priebežné hodnotenie 2: pozostáva z preverenia nadobudnutých vedomostí, a to z vedomostného testu za 60b. Písomná skúška / test pozostáva z teoretickej prípravy na výučbu zo základných pojmov a štúdia odbornej literatúry.
Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent absolvovaním predmetu Pedagogika voľného času by mal:
poznať obsah pedagogiky voľného času ako vednej disciplíny: funkcie, ciele a požiadavky, oblasti výchovy vo voľnom čase,
poznať subjekty výchovy vo voľnom čase a ich význam v rámci zmysluplného ovplyvňovania voľného času jedinca v spoločnosti,
vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti pri tvorbe aktivít záujmovej činnosti vo voľnom čase,
vedieť vytvoriť plán záujmovej činnosti a zároveň ho vedieť aplikovať cez praktické úlohy,
vedieť odprezentovať svoje tvorivé výstupy pred skupinou,
vedieť odôvodniť vhodnosť výberu didaktických kategórií v rámci plánu záujmovej činnosti,
porozumieť dôležitosti voľného času ako základnej hodnote v živote človeka.
Prenositeľné spôsobilosti: študent si prostredníctvom tvorivých úloh na predmete upevňuje mäkké zručnosti ako komunikačné zručnosti, ďalej digitálne zručnosti – študent realizuje tvorbu webstránky ako e-portfólia s využitím spätnej väzby, interpersonálne zručnosti v rámci skupiny – aktivizácia v skupine, prevzatie iniciatívy a zodpovednosti.

Stručná osnova predmetu:
Pedagogika voľného času má priblížiť študentom významnú sféru voľného času prostredníctvom záujmovej činnosti, ktorá predstavuje dôležitú hodnotu pre jednotlivca, a ktorá je potrebná pri cielenej výchove detí, mládeže a dospelých. Predmet Pedagogika voľného času objasňuje základné pedagogické kategórie v priamom prepojení teoretickej i praktickej prípravy. Absolvovaním predmetu študent získa vedomosti o základných pojmoch z oblasti pedagogiky voľného času,

o voľnočasových organizáciách zameraných pre deti, mládež, dospelých a o aktivizujúcich didaktických metódach či zážitkovom učení pre tvorbu záujmovej činnosti.
Témy:
Základné pojmy pedagogiky voľného času. Ciele výchovy a vzdelávania vo voľnom čase. Didaktický proces výchovy vo voľnom čase a tvorba plánu aktivizujúcej záujmovej činnosti - poslanie, ciele, úlohy, zásady, obsah, formy a metódy. Výchovno-vzdelávacie oblasti činnosti mimo vyučovania. Záujmy a záujmová činnosť vo výchove vo voľnom čase. Problémy výchovy vo voľnom čase. Terénne práce (streetwork), prevencia, dobrovoľníctvo. Nové prístupy v pedagogike voľného času. Osobnosť pedagóga, sociálneho asistenta, animátora v procesoch výchovy a vzdelávania vo voľnom čase. Vychovávateľ a výchova a vzdelávanie v ŠKD. Inštitúcie a zariadenia zabezpečujúce voľný čas a záujmovú činnosť.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
NOVOTNÁ, E. (2017). Pedagogika voľného času. Teória výchovy mimo vyučovania vo voľnom čase. Rokus: Prešov. 224s. ISBN 978-80-89540-58-0
ZELINOVÁ, M. (2007). Hry pro rozvoj emocí a komunikace. Koncepce a model tvorivěhumanistické výchovy. Portál: Praha, 2007. 139s. ISBN 978-80-7367-197-6 (e-kniha)
Odporúčaná literatúra:
JASLOVSKÁ, B., KOLDEOVÁ, L. (v tlači). Voľný čas v práci učiteľa a ďalších pedagogických profesií. Kapitola v metodickom materiáli k Stáži A, Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta.
JASLOVSKÁ, B., STRAKOŠ, J. (v tlači). Profesijný rast učiteľa: formálne a neformálne vzdelávanie, informálne učenie sa. Kapitola v metodickom materiáli k Stáži B, Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta.
KRATOCHVÍLOVÁ, E. (2010). Pedagogika voľného času. Výchova v čase mimo vyučovania v pedagogickej teórii a v praxi. Trnava: Typii Universitatis Tyrnaviensis, VEDY. 356 s. ISBN 978-80-8082-330-6
ZELINOVÁ, M. (2012). Voľný čas efektívne a tvorivo. Teória a prax výchovy mimo vyučovania. Bratislava: Iura Edition, 146s. ISBN 978-80-8078-479-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 158

A	ABS	B	C	D	E	FX
26,58	0,0	26,58	19,62	13,92	3,8	9,49

Vyučujúci: prof. PaedDr. Ján Danek, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex023/22	Pedagogika voľného času

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín seminár za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium, príprava na výučbu počas semestra 10 hodín, príprava na priebežné hodnotenie 25 hodín, príprava na záverečné hodnotenie 33 hodín, spolu 90 hodín.
Vyučovacie metódy:
dialogické metódy – rozhovor, diskusia v skupinách, problémové metódy – brainwriting, brainstorming, monologické metódy – prednáška, výklad, riadené samoštúdium – práca s textom, riešenie úloh a zadaní.

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia.
Hodnotenie: pozostáva z 2 priebežných hodnotení (40+60, spolu 100 bodov).
Priebežné hodnotenie 1: pozostáva z vypracovania semestrálnej práce a jej ústneho odprezentovania, resp. praktickej aplikácie na výučbe.
Semestrálna práca: pozostáva z vypracovania tvorivej úlohy za 40b (20+20). Zahŕňa elektronické portfólio - plán zážitkových aktivít v kontexte výchovy vo voľnom čase na základe stanovenej štruktúry (20b) a jeho odprezentovanie, resp. aplikácia vytvorených aktivít na výučbe (20b).
Priebežné hodnotenie 2: pozostáva z preverenia nadobudnutých vedomostí, a to z vedomostného testu za 60b. Písomná skúška / test pozostáva z teoretickej prípravy na výučbu zo základných pojmov a štúdia odbornej literatúry.
Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent absolvovaním predmetu Pedagogika voľného času by mal:
poznať obsah pedagogiky voľného času ako vednej disciplíny: funkcie, ciele a požiadavky, oblasti výchovy vo voľnom čase,
poznať subjekty výchovy vo voľnom čase a ich význam v rámci zmysluplného ovplyvňovania voľného času jedinca v spoločnosti,
vedieť aplikovať nadobudnuté vedomosti pri tvorbe aktivít záujmovej činnosti vo voľnom čase,
vedieť vytvoriť plán záujmovej činnosti a zároveň ho vedieť aplikovať cez praktické úlohy,
vedieť odprezentovať svoje tvorivé výstupy pred skupinou,
vedieť odôvodniť vhodnosť výberu didaktických kategórií v rámci plánu záujmovej činnosti,
porozumieť dôležitosti voľného času ako základnej hodnote v živote človeka.
Prenositeľné spôsobilosti: študent si prostredníctvom tvorivých úloh na predmete upevňuje mäkké zručnosti ako komunikačné zručnosti, ďalej digitálne zručnosti – študent realizuje tvorbu webstránky ako e-portfólia s využitím spätnej väzby, interpersonálne zručnosti v rámci skupiny – aktivizácia v skupine, prevzatie iniciatívy a zodpovednosti.

Stručná osnova predmetu:
Pedagogika voľného času má priblížiť študentom významnú sféru voľného času prostredníctvom záujmovej činnosti, ktorá predstavuje dôležitú hodnotu pre jednotlivca, a ktorá je potrebná pri cielenej výchove detí, mládeže a dospelých. Predmet Pedagogika voľného času objasňuje základné pedagogické kategórie v priamom prepojení teoretickej i praktickej prípravy. Absolvovaním predmetu študent získa vedomosti o základných pojmoch z oblasti pedagogiky voľného času,

o voľnočasových organizáciách zameraných pre deti, mládež, dospelých a o aktivizujúcich didaktických metódach či zážitkovom učení pre tvorbu záujmovej činnosti.
Témy:
Základné pojmy pedagogiky voľného času. Ciele výchovy a vzdelávania vo voľnom čase. Didaktický proces výchovy vo voľnom čase a tvorba plánu aktivizujúcej záujmovej činnosti - poslanie, ciele, úlohy, zásady, obsah, formy a metódy. Výchovno-vzdelávacie oblasti činnosti mimo vyučovania. Záujmy a záujmová činnosť vo výchove vo voľnom čase. Problémy výchovy vo voľnom čase. Terénne práce (streetwork), prevencia, dobrovoľníctvo. Nové prístupy v pedagogike voľného času. Osobnosť pedagóga, sociálneho asistenta, animátora v procesoch výchovy a vzdelávania vo voľnom čase. Vychovávateľ a výchova a vzdelávanie v ŠKD. Inštitúcie a zariadenia zabezpečujúce voľný čas a záujmovú činnosť.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
NOVOTNÁ, E. (2017). Pedagogika voľného času. Teória výchovy mimo vyučovania vo voľnom čase. Rokus: Prešov. 224s. ISBN 978-80-89540-58-0
ZELINOVÁ, M. (2007). Hry pro rozvoj emocí a komunikace. Koncepce a model tvorivěhumanistické výchovy. Portál: Praha, 2007. 139s. ISBN 978-80-7367-197-6 (e-kniha)
Odporúčaná literatúra:
JASLOVSKÁ, B., KOLDEOVÁ, L. (v tlači). Voľný čas v práci učiteľa a ďalších pedagogických profesií. Kapitola v metodickom materiáli k Stáži A, Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta.
JASLOVSKÁ, B., STRAKOŠ, J. (v tlači). Profesijný rast učiteľa: formálne a neformálne vzdelávanie, informálne učenie sa. Kapitola v metodickom materiáli k Stáži B, Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta.
KRATOCHVÍLOVÁ, E. (2010). Pedagogika voľného času. Výchova v čase mimo vyučovania v pedagogickej teórii a v praxi. Trnava: Typii Universitatis Tyrnaviensis, VEDY. 356 s. ISBN 978-80-8082-330-6
ZELINOVÁ, M. (2012). Voľný čas efektívne a tvorivo. Teória a prax výchovy mimo vyučovania. Bratislava: Iura Edition, 146s. ISBN 978-80-8078-479-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 158

A	ABS	B	C	D	E	FX
26,58	0,0	26,58	19,62	13,92	3,8	9,49

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex015/22	Poruchy detského vývinu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, prednáška a seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby, riadené samoštúdium (17 hodín) za semester, priebežná príprava (14 hodín) príprava na priebežný test (20); príprava na realizáciu seminárnej práce a prezentácia (24 hodín); príprava na záverečnú skúšku (40 hodín). Spolu 120 hodín.
Vyučovacie metódy:
samoštúdium, podklady a cvičenia v MS Teams, prednáška, skupinová diskusia, riadená diskusia o prebranej téme, heuristická metóda, riadené samoštúdium a práca s textom.

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex005/22 - Vývinová psychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex005 Vývinová psychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študenti vypracujú seminárnu prácu (max. 20 bodov) a prezentujú seminárnu prácu (max. 10 bodov), absolvujú priebežný test (max. 30bodov) a záverečnú skúšku (max. 40 bodov). Záverečná skúška bude pozostávať z písomného testu. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre hodnotenie A je potrebné, aby študenti podávali počas celého semestra vynikajúce výsledky, boli schopní samostatného štúdia. Študenti sa vedia orientovať v rôznych literárnych zdrojoch informácií, vedia vybrať relevantné zdroje informácií pre svoje štúdium, vedia sa orientovať v problematike porúch detského vývinu, t. j. majú základné informácie o ich etiopatogenéze, epidemiológii, diagnostike a diferenciálnej diagnostike, ako aj o možných formách intervencie.

Hodnotenie B znamená, že študenti počas celého semestra dosahovali nadpriemerné výsledky, boli schopní samostatného štúdia, ovládajú základné informácie týkajúce sa porúch detského vývinu, vedia sa veľmi dobre orientovať v informáciách v literatúre.
Hodnotenie C znamená, že študenti počas semestra podávali štandardne dobrý výkon, ich teoretické znalosti predmetnej problematiky sú na dobrej úrovni, no chýba schopnosť tieto poznatky celkom správne aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje a psychologické poznatky.
Hodnotenie D znamená, že študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa predmetu vzdelávania a väčšie problémy v samostatnej realizačnej práci, nevedia kriticky analyzovať informácie a robí im problém aplikovať poznatky do praxe.
Hodnotenie E znamená, že študenti zlyhávajú vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba im schopnosť analyzovať, porovnávať viaceré poznatky a častejšie zlyhávajú v kritickom myslení, no ovládajú väčšinu teoretických poznatkov z predmetu.
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných poznatkov ďalšie štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežné hodnotenie

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu – ktorý je dôležitým komplementom v pro-inkluzívnom zameraní absolventov odboru učiteľstva psychológie v kombinácii už na bakalárskom stupni – je oboznámiť študentov so základnou klasifikáciou a prejavmi vývinových porúch v detskom veku a ich dopadmi na školské fungovanie dieťaťa. Študenti získajú základné informácie o najčastejších vývinových poruchách vyskytujúcich sa najmä v predškolskom a školskom veku dieťaťa. Schopnosť orientácie v danej problematike je nevyhnutná pre budúcich pedagogických asistentov a asistentky špecializovaných pracovníkov s vyšším stupňom vzdelania, najmä v súvislosti s pro-inkluzívnou školskou politikou. Nadobudnú nielen teoretické vedomosti, ale získajú dostatok kompetencií pre spoluprácu s inými odborníkmi, ktorí sa podieľajú na riešení vývinových porúch. Predpokladá sa, že učitelia v nasledujúcich rokoch vo zvýšenej miere budú konfrontovaní s rôznym obrazom vývinových porúch a preto je nevyhnutné získať nielen vedomosti, ale aj kompetencie pre možnú spoluprácu. Študenti sú oboznámení s problematikou normality v detskej psychológii, s rizikami vývinu porúch a s medzinárodnými klasifikáciami, čo im umožní lepšie porozumieť vzniku a prejavom jednotlivých porúch. Dobrá orientácia v danej problematike je totiž nevyhnutným predpokladom individualizovaného vzťahu učiteľ - žiak, pedagogický asistent - žiak s vývinovou poruchou. Takýto vzťah si vyžaduje nielen empatiu, ale musí byť podložený aj získanými zručnosťami. Dôležitým cieľom je pripraviť študentov pre participáciu na realizovaní individuálnych vzdelávacích plánoch pre deti s vývinovými poruchami. Väčšina detí s vývinovými poruchami (až na malé výnimky) sú žiakmi bežných základných škôl a preto je dôležité, aby študenti vedeli kompetentne spolupracovať s inkluzívnym tímom, ale aj so špecialistami v iných odvetviach ako napríklad neurológ, psychológ, logopéd, pediater.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do problematiky vývinových porúch /definícia vývinových porúch, prekurzory vývinových porúch, klasifikácie vývinových porúch.
2. Etiológia porúch vývinu /patogénne činitele a komplexnosť ich pôsobenia, riziká v pre-, peri- a post-natálnom období, včasná diagnostika, intervencia, stimulácia, deprivácia/.
3. Psychomotorická retardácia /všeobecné vývinové oneskorenie/ a mentálna retardácia /poruchy intelektu, etiológia, klasifikácia, možnosti a obmedzenia intervencie.
4. Poruchy komunikačných schopností - oneskorený a narušený vývin reči, sociálna/pragmatická/ porucha reči.

5. Primárne psychogénne podmienené poruchy komunikácie - zajakávanie a mutizmus / vymedzenie, klasifikácia, možnosti intervencie/.
6. Pervazívne vývinové poruchy resp. poruchy autistického spektra /autizmus, Aspergerov syndróm, Rettov syndróm, etiológia, klinický obraz, organizácia starostlivosti.
7. Problém organicity v detskej psychológii. Detská mozgová obrna - etiológia, klinický obraz. Vývinová porucha motorických funkcií.
8. Ľahká mozgová dysfunkcia, súčasnosť – hyperkinetický syndróm, resp. ADHD. Najvýznamnejšie faktory v práci s deťmi s ADHD, ADD.
9. Špecifické poruchy učenia - diagnostika a diferenciálna diagnostika, nápravné programy v práci s deťmi so špecifickými poruchami učenia.
10. Emočné poruchy v detskom veku - úzkostné poruchy a depresie v detstve a dospievaní.
11. Enuréza, enkopréza, tiky - psychogénne podmienené poruchy v somatickej oblasti. Prejavy, formy, možnosti intervencie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra
Vágnerová, M. (2014). Současná psychopatologie pro pomáhající profese. Portál.
Váryová, B., & Andreánska, V. (2016). Vývinové poruchy. In Heretik, A. sr., Heretik, A. jr. (ed.), Klinická psychológia, 2. prepracované a rozšírené vydanie. s. 415-459. Psychoprof, s .r. o.
Odporúčaná literatúra:
Brunclíková, Z. (2020). Inkluzívne vzdelávanie z pohľadu učiteľov. In Tolerancia inakosti ako priorita (nielen) sociálnej pedagogiky [elektronický dokument] Univerzita Komenského.
Brunclíková, Z., & Andreánska, V. (2013). Problematika dyslexie vo vyučovaní cudzích jazykov. In Psychológia (v) škole (elektronický zdroj). Univerzita Komenského.
Glasová, M., & Groma, M. (2019). Psychologické posudzovanie bariér a facilitátorov aktivity a participácie detí a adolescentov so zdravotným postihnutím v kontexte inklúzie. In Groma, M. a kolektív, Aktivita a participácia detí so zdravotným postihnutím v kontexte integrovaného/ inkluzívneho vzdelávania. 1. vyd., s. 57-96.Univerzita Komenského. CD-ROM.
Pokorná, V. (2015). Teorie a náprava vývojových poruch učení a chování. 3. rozšírené vydanie. Portál.
Periodiká a vedecké databázy: PsycInfo (APA); Psychológia a patopsychológia dieťaťa, Československá psychologie a iné.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk (event. anglický jazyk pri vypracovaní seminárnej práce)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	ABS	B	C	D	E	FX
62,5	0,0	31,25	6,25	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Mária Jucková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.10.2025

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex006/22	Pravopisné princípy v slovenskom jazyku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 10s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 17 hodín prípravy na referát, 31 hodín prípravy na ortografické cvičenia a 29 hodín prípravy na jazykovú korektúru. Spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, vysvetľovanie, riadené samoštúdium, praktické precvičovanie a zdôvodňovanie teoretických pravopisných poznatkov a javov, riešenie problémových úloh a zadaní, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou referátu (20 bodov), ortografických cvičení v rozsahu učiva prvých 2 tém (20 bodov) a v rozsahu učiva 3. – 7. témy (20 bodov) a formou jazykovej korektúry (40 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (referát: menej ako 12 bodov, ortografické cvičenia: menej ako 12 bodov + 12 bodov a jazyková korektúra: menej ako 24 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z ortografie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z pravopisu vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z ortografie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z pravopisu vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z ortografie v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z pravopisu vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z ortografie v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z pravopisu vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z ortografie v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z pravopisu vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z ortografie v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti z pravopisu nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent ovláda ortografickú normu spisovnej slovenčiny. Teoretické poznatky o princípoch a pravidlách slovenského pravopisu je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti v oblasti vývinu vybratých pravopisných javov od čias bernolákovskej kodifikácie až po súčasné kodifikácie zachytené v platných kodifikačných príručkách, ako aj schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti pravopisnej problematiky. Výsledkom posudzovania a zdôvodňovania jednotlivých pravopisných javov sú rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti študenta, ako napr. analytické myslenie, kreativita, schopnosť abstraktného a kritického myslenia či uvažovanie v súvislostiach. Študent vie sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o pravopisných princípoch a pravopisných javoch, dokáže ponúknuť závery a pravopisné zdôvodnenia aj laickým adresátom.

Stručná osnova predmetu:
1. Písmo, abeceda, pravopis. Pravopisné princípy.
2. Písanie i/í a y/ý v domácich slovách. Písanie i/í a y/ý v slovách cudzieho pôvodu.
3. Ortografické cvičenie. Vývin pravopisu v kontexte zakladateľskej a priebežnej kodifikácie.
4. Písanie samohlásky ä. Vzťah ortografie a ortoepie pri tvrdých a mäkkých spoluhláskach d, t, n, l a ď, ť, ň, ľ a pri spoluhláske v.
5. Neutralizácie (spodobovanie, zdvojené spoluhlásky) a pravopis.
6. Písanie veľkých písmen I.
7. Písanie veľkých písmen II.

8. Ortografické cvičenie. Písanie slov osobitne a dovedna. Rozdeľovanie slov.
9. Pravidlá slovenského pravopisu pred rokom 1989 a po roku 1989. Rytmický zákon.
10. Interpunkcia. Čiarka a jej funkcie.
11. Jazyková korektúra.
Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, týkajúcich sa ortografie a ortoepie, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si osvojí teoretické poznatky z oblasti pravopisu, oboznámi sa s jednotlivými princípmi (fonematickým, morfematickým, gramatickým a etymologickým), na ktorých je založený slovenský pravopis, a pochopí ich podstatu a význam pre slovenský pravopis. Uvedomí si vzťahy medzi grafémou, fonémou a hláskou. Na pozadí zakladateľskej a priebežnej kodifikácie si prehĺbi poznatky o grafickom systéme slovenčiny (so zameraním na grafému y, mäkké spoluhlásky ď, ť, ň a predovšetkým na mäkkú spoluhlásku ľ), o písaní veľkých písmen, o mäkkých a tvrdých spoluhláskach, ich ortografických a ortoepických špecifikách, ako aj o uplatňovaní rytmického zákona z hľadiska jazykovej normy a jazykovej praxe. Oboznámi sa s vývinom (a peripetiami) vybratých pravopisných javov zachytených v Pravidlách slovenského pravopisu pred rokom 1989 a po roku 1989 až po súčasnosť. Bude dôkladne ovládať problematiku písania veľkých písmen a interpunkcie (predovšetkým čiarky) a spozná problematické javy v tejto pravopisnej oblasti. Uvedomí si vzťah medzi ortografiou a ortoepiou a vplyv istých javov zvukovej roviny jazyka (neutralizácií) na slovenský pravopis. Pochopí vplyv zakladateľskej a priebežnej kodifikácie na súčasný stav slovenského pravopisu. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania pravopisných princípov, predovšetkým pri využívaní online verzie aktuálne platných kodifikačných príručiek a slovníkového portálu. Naučí sa identifikovať a korigovať pravopisné chyby v písomných prejavoch rozličného zamerania, vedomosti z ortografie bude vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Bude pripravený poskytnúť spolupracovníkom aj širšej verejnosti stimulujúcu spätnú väzbu v otázkach pravopisnej normy. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Pravidlá slovenského pravopisu. 2013. 4., nezmenené vyd. Bratislava: Veda. 590 s. ISBN 978-80-224-1331-2.

Odporúčaná literatúra:

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. – SKLADANÁ, J. 2005. Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax. Bratislava: Ottovo nakladateľstvo. 672 s. ISBN 80-969159-1-6.
KRÁĽ, Á. 2016. Pravidlá slovenskej výslovnosti. Systematika a ortoepický slovník. 3. vyd. Martin: Matica slovenská. 424 s. ISBN 978-80-8128-159-4.
KAČALA, J. 2014. State o slovenskej kvantite a rytmickom zákone. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 135 s. ISBN 978-80-223-3833-2. (vybrané kapitoly)
TUROČEKOVÁ, M. 2022. Regulácia slovnej kvantity v slovenskom spisovnom jazyku z pohľadu Jána Kačalu a jej odraz v kodifikačných príručkách po roku 1989. In: Dziviaková, M. – Horváthová, Ľ. – Faithová, E. (eds.): Jazyk ako neprestajná inšpirácia. Zborník príspevkov

k jubileu Jána Kačalu. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 266 – 278. ISBN 978-80-223-5495-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 60

A	ABS	B	C	D	E	FX
23,33	0,0	21,67	26,67	15,0	5,0	8,33

Vyučujúci: Mgr. Monika Turočeková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex006/22	Pravopisné princípy v slovenskom jazyku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 10s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 17 hodín prípravy na referát, 31 hodín prípravy na ortografické cvičenia a 29 hodín prípravy na jazykovú korektúru. Spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, vysvetľovanie, riadené samoštúdium, praktické precvičovanie a zdôvodňovanie teoretických pravopisných poznatkov a javov, riešenie problémových úloh a zadaní, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou referátu (20 bodov), ortografických cvičení v rozsahu učiva prvých 2 tém (20 bodov) a v rozsahu učiva 3. – 7. témy (20 bodov) a formou jazykovej korektúry (40 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (referát: menej ako 12 bodov, ortografické cvičenia: menej ako 12 bodov + 12 bodov a jazyková korektúra: menej ako 24 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z ortografie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z pravopisu vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z ortografie v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z pravopisu vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z ortografie v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z pravopisu vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z ortografie v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z pravopisu vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z ortografie v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti z pravopisu vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z ortografie v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti z pravopisu nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent ovláda ortografickú normu spisovnej slovenčiny. Teoretické poznatky o princípoch a pravidlách slovenského pravopisu je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti v oblasti vývinu vybratých pravopisných javov od čias bernolákovskej kodifikácie až po súčasné kodifikácie zachytené v platných kodifikačných príručkách, ako aj schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti pravopisnej problematiky. Výsledkom posudzovania a zdôvodňovania jednotlivých pravopisných javov sú rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti študenta, ako napr. analytické myslenie, kreativita, schopnosť abstraktného a kritického myslenia či uvažovanie v súvislostiach. Študent vie sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o pravopisných princípoch a pravopisných javoch, dokáže ponúknuť závery a pravopisné zdôvodnenia aj laickým adresátom.

Stručná osnova predmetu:
1. Písmo, abeceda, pravopis. Pravopisné princípy.
2. Písanie i/í a y/ý v domácich slovách. Písanie i/í a y/ý v slovách cudzieho pôvodu.
3. Ortografické cvičenie. Vývin pravopisu v kontexte zakladateľskej a priebežnej kodifikácie.
4. Písanie samohlásky ä. Vzťah ortografie a ortoepie pri tvrdých a mäkkých spoluhláskach d, t, n, l a ď, ť, ň, ľ a pri spoluhláske v.
5. Neutralizácie (spodobovanie, zdvojené spoluhlásky) a pravopis.
6. Písanie veľkých písmen I.
7. Písanie veľkých písmen II.

8. Ortografické cvičenie. Písanie slov osobitne a dovedna. Rozdeľovanie slov.
9. Pravidlá slovenského pravopisu pred rokom 1989 a po roku 1989. Rytmický zákon.
10. Interpunkcia. Čiarka a jej funkcie.
11. Jazyková korektúra.
Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, týkajúcich sa ortografie a ortoepie, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si osvojí teoretické poznatky z oblasti pravopisu, oboznámi sa s jednotlivými princípmi (fonematickým, morfematickým, gramatickým a etymologickým), na ktorých je založený slovenský pravopis, a pochopí ich podstatu a význam pre slovenský pravopis. Uvedomí si vzťahy medzi grafémou, fonémou a hláskou. Na pozadí zakladateľskej a priebežnej kodifikácie si prehĺbi poznatky o grafickom systéme slovenčiny (so zameraním na grafému y, mäkké spoluhlásky ď, ť, ň a predovšetkým na mäkkú spoluhlásku ľ), o písaní veľkých písmen, o mäkkých a tvrdých spoluhláskach, ich ortografických a ortoepických špecifikách, ako aj o uplatňovaní rytmického zákona z hľadiska jazykovej normy a jazykovej praxe. Oboznámi sa s vývinom (a peripetiami) vybratých pravopisných javov zachytených v Pravidlách slovenského pravopisu pred rokom 1989 a po roku 1989 až po súčasnosť. Bude dôkladne ovládať problematiku písania veľkých písmen a interpunkcie (predovšetkým čiarky) a spozná problematické javy v tejto pravopisnej oblasti. Uvedomí si vzťah medzi ortografiou a ortoepiou a vplyv istých javov zvukovej roviny jazyka (neutralizácií) na slovenský pravopis. Pochopí vplyv zakladateľskej a priebežnej kodifikácie na súčasný stav slovenského pravopisu. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania pravopisných princípov, predovšetkým pri využívaní online verzie aktuálne platných kodifikačných príručiek a slovníkového portálu. Naučí sa identifikovať a korigovať pravopisné chyby v písomných prejavoch rozličného zamerania, vedomosti z ortografie bude vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Bude pripravený poskytnúť spolupracovníkom aj širšej verejnosti stimulujúcu spätnú väzbu v otázkach pravopisnej normy. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Pravidlá slovenského pravopisu. 2013. 4., nezmenené vyd. Bratislava: Veda. 590 s. ISBN 978-80-224-1331-2.

Odporúčaná literatúra:

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. – SKLADANÁ, J. 2005. Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax. Bratislava: Ottovo nakladateľstvo. 672 s. ISBN 80-969159-1-6.
KRÁĽ, Á. 2016. Pravidlá slovenskej výslovnosti. Systematika a ortoepický slovník. 3. vyd. Martin: Matica slovenská. 424 s. ISBN 978-80-8128-159-4.
KAČALA, J. 2014. State o slovenskej kvantite a rytmickom zákone. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 135 s. ISBN 978-80-223-3833-2. (vybrané kapitoly)
TUROČEKOVÁ, M. 2022. Regulácia slovnej kvantity v slovenskom spisovnom jazyku z pohľadu Jána Kačalu a jej odraz v kodifikačných príručkách po roku 1989. In: Dziviaková, M. – Horváthová, Ľ. – Faithová, E. (eds.): Jazyk ako neprestajná inšpirácia. Zborník príspevkov

k jubileu Jána Kačalu. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 266 – 278. ISBN 978-80-223-5495-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 60

A	ABS	B	C	D	E	FX
23,33	0,0	21,67	26,67	15,0	5,0	8,33

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex027/22	Prevencia závislostí

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta: 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium; 28 hodín príprava na semináre; 40 hodín príprava na priebežné hodnotenie; Spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: monologické metódy - výklad, dialogické metódy – diskusia, situačné metódy - prípadové štúdie, problémové metódy - brainstorming, riadené samoštúdium – práca s textom.

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, pomer priebežného a záverečného hodnotenia je 100/0. Úlohou študentov a študentiek je vypracovať priebežnú prácu za 40 bodov a absolvovať priebežný test za 60 bodov, spolu 100 bodov. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60% z maximálneho možného hodnotenia predmetu.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti,
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je poskytnúť základné poznatky o problematike konzumácie drog, ich účinkov, o problematike etiológie drogových závislostí. Osobitnú pozornosť venuje predmet otázkam drogovej scény, kreovania protidrogovej politiky a trestnoprávneho postihu, resp. drogovej kriminalite. Študenti a študentky budú vedieť identifikovať vnútorné a vonkajšie príčiny vzniku závislostí, sumarizovať prejavy jednotlivých typov závislostí, uviesť a navrhnúť konkrétne formy prevencie závislostí. Prehĺbia si vedomosti a kompetencie pri práci s ľuďmi so závislosťou, naučia sa aplikovať preventívne postupy na príkladoch a konkrétnych aktivitách v školskej praxi.
Študenti a študenti budú rozvíjať komunikačné schopnosti s využitím odbornej terminológie z oblasti látkových a nelátkových závislostí. Budú sa zdokonaľovať v práci s odbornou literatúrou a tvorbou odborných textov. Študenti a študentky budú vedieť tvorivo použiť vedomosti pri problémovo zadaných úlohách.

Stručná osnova predmetu:
1. Základná terminológia (sociálna patológia, droga, závislosť, abstinencia, spoluzávislosť, prevencia a pod.).
2. Klasifikácia a charakteristika vybraných skupín psychotropných látok.
3. Špecifiká a klasifikácia látkových závislostí.
4. Príčiny a faktory užívania drog.
3. Vznik závislosti a jej symptómy.
4. Nelátkové závislosti (klasifikácia, charakteristika).
7. Prevencia závislostí a jej formy.
8. Možnosti pomoci v oblasti závislostí (základné psychoterapeutické prístupy v liečbe závislostí, farmakoterapeutická pomoc, sprevádzanie rodiny).
8. Národný program boja proti drogám. Úlohy rezortu školstva, kultúry, zdravotníctva, spravodlivosti, vnútra a práce, sociálnych vecí a rodiny.

Odporúčaná literatúra:
HUPKOVÁ, I., LIBERČANOVÁ, K. (2012). Drogové závislosti a ich prevencia. Trnava: Pedagogická fakulta TU v Trnave. 153 s. ISBN 978-80-8082-563-8 Dostupné na: https:// pdf.truni.sk/download?e-skripta/hupkova-libercanova-drogove-zavislosti.pdf
Odporúčaná literatúra:
FERKOVÁ, Š. (2014). Skúsenosti s využitím influenčného programu zameraného na elimináciu rizikového správania žiakov v škole. In Prevencia. roč. 13. č. 4. s. 37 – 44.

FISCHER, S., ŠKODA, J. (2009). Sociální patologie. Analýza příčin a možnosti ovlivňovaní závažných sociálně patologických jevů. Praha: Grada Publishing, a.s. 224 s. ISBN 978-80-247-7813
KALINA, K. (2008). Základy klinickej adiktológie. Praha: Grada, 387 s. ISBN978-80-247-1411-0. K
KALINA, K. et al. (2003). Drogy a drogové závislosti 1. a 2. Mezioborový přístup. Praha: ÚV ČR, 640 s. ISBN80-86734-05-6.
KUKLOVÁ, M. (2016). Kognitivně-behaviorální terapie v léčbě závislostí. Praha: Portál. 152 s. ISBN978-80-262-1101-3
NEŠPOR, K. (2003). Návykové chováni a závislost. Současné poznatky a prespektívy léčby. Praha: Portál. 152 s. ISBN80-7178-831-7.
NOCIAR, A. (2009). Drogové závislosti. Bratislava: Vysoká škola Svätej Alžbety. 123 s. ISBN 978-80-892-7168-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 168

A	ABS	B	C	D	E	FX
44,64	0,0	22,02	14,29	5,95	1,79	11,31

Vyučujúci: Mgr. Štefánia Ferková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex027/22	Prevencia závislostí

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta: 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium; 28 hodín príprava na semináre; 40 hodín príprava na priebežné hodnotenie; Spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: monologické metódy - výklad, dialogické metódy – diskusia, situačné metódy - prípadové štúdie, problémové metódy - brainstorming, riadené samoštúdium – práca s textom.

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, pomer priebežného a záverečného hodnotenia je 100/0. Úlohou študentov a študentiek je vypracovať priebežnú prácu za 40 bodov a absolvovať priebežný test za 60 bodov, spolu 100 bodov. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60% z maximálneho možného hodnotenia predmetu.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.

Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti,
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je poskytnúť základné poznatky o problematike konzumácie drog, ich účinkov, o problematike etiológie drogových závislostí. Osobitnú pozornosť venuje predmet otázkam drogovej scény, kreovania protidrogovej politiky a trestnoprávneho postihu, resp. drogovej kriminalite. Študenti a študentky budú vedieť identifikovať vnútorné a vonkajšie príčiny vzniku závislostí, sumarizovať prejavy jednotlivých typov závislostí, uviesť a navrhnúť konkrétne formy prevencie závislostí. Prehĺbia si vedomosti a kompetencie pri práci s ľuďmi so závislosťou, naučia sa aplikovať preventívne postupy na príkladoch a konkrétnych aktivitách v školskej praxi.
Študenti a študenti budú rozvíjať komunikačné schopnosti s využitím odbornej terminológie z oblasti látkových a nelátkových závislostí. Budú sa zdokonaľovať v práci s odbornou literatúrou a tvorbou odborných textov. Študenti a študentky budú vedieť tvorivo použiť vedomosti pri problémovo zadaných úlohách.

Stručná osnova predmetu:
1. Základná terminológia (sociálna patológia, droga, závislosť, abstinencia, spoluzávislosť, prevencia a pod.).
2. Klasifikácia a charakteristika vybraných skupín psychotropných látok.
3. Špecifiká a klasifikácia látkových závislostí.
4. Príčiny a faktory užívania drog.
3. Vznik závislosti a jej symptómy.
4. Nelátkové závislosti (klasifikácia, charakteristika).
7. Prevencia závislostí a jej formy.
8. Možnosti pomoci v oblasti závislostí (základné psychoterapeutické prístupy v liečbe závislostí, farmakoterapeutická pomoc, sprevádzanie rodiny).
8. Národný program boja proti drogám. Úlohy rezortu školstva, kultúry, zdravotníctva, spravodlivosti, vnútra a práce, sociálnych vecí a rodiny.

Odporúčaná literatúra:
HUPKOVÁ, I., LIBERČANOVÁ, K. (2012). Drogové závislosti a ich prevencia. Trnava: Pedagogická fakulta TU v Trnave. 153 s. ISBN 978-80-8082-563-8 Dostupné na: https:// pdf.truni.sk/download?e-skripta/hupkova-libercanova-drogove-zavislosti.pdf
Odporúčaná literatúra:
FERKOVÁ, Š. (2014). Skúsenosti s využitím influenčného programu zameraného na elimináciu rizikového správania žiakov v škole. In Prevencia. roč. 13. č. 4. s. 37 – 44.

FISCHER, S., ŠKODA, J. (2009). Sociální patologie. Analýza příčin a možnosti ovlivňovaní závažných sociálně patologických jevů. Praha: Grada Publishing, a.s. 224 s. ISBN 978-80-247-7813
KALINA, K. (2008). Základy klinickej adiktológie. Praha: Grada, 387 s. ISBN978-80-247-1411-0. K
KALINA, K. et al. (2003). Drogy a drogové závislosti 1. a 2. Mezioborový přístup. Praha: ÚV ČR, 640 s. ISBN80-86734-05-6.
KUKLOVÁ, M. (2016). Kognitivně-behaviorální terapie v léčbě závislostí. Praha: Portál. 152 s. ISBN978-80-262-1101-3
NEŠPOR, K. (2003). Návykové chováni a závislost. Současné poznatky a prespektívy léčby. Praha: Portál. 152 s. ISBN80-7178-831-7.
NOCIAR, A. (2009). Drogové závislosti. Bratislava: Vysoká škola Svätej Alžbety. 123 s. ISBN 978-80-892-7168-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 168

A	ABS	B	C	D	E	FX
44,64	0,0	22,02	14,29	5,95	1,79	11,31

Vyučujúci: Mgr. Štefánia Ferková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex024/22	Psychológia ľudí s mentálnym postihnutím

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), príprava na vyučovanie (7 hodín), tvorba seminárnej práce vo forme Power Pointu (10 hodín), príprava na priebežnú písomku (15 hodín). Spolu 54 hodín
Vyučovacie metódy:
Prednáška, riadená diskusia, riešenie problémových úloh, riadené samoštúdium, práca s odborným textom a informačnými zdrojmi, práca s podkladmi v systéme MS Teams,.

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex010/22 - Všeobecná patopsychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex010 Všeobecná patopsychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa plnenie nasledovných priebežných úloh:
- tvorbu a prezentovanie seminárnej práce v Power Pointe na zadanú tému týkajúcu sa problematiky rozvoja vybraného kognitívneho procesu alebo osobnosti u človeka s mentálnym postihnutím s prihliadnutím na špecifiká mentálneho postihnutia (40% hodnotenia),
- priebežnú písomku (60% hodnotenia).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
A - študent priebežne počas semestra podáva vynikajúce výsledky, je schopný samostatného štúdia a kritickej komparácie odborných textov zameraných na psychológiu ľudí s mentálnym postihnutím,

ovláda základy psychológie ľudí s mentálnym postihnutím ako vednej disciplíny a dokáže tieto poznatky zmysluplne integrovať s poznatkami ďalších psychologických disciplín, je schopný na základe svojich poznatkov aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh,
B - študent počas semestra dosahoval nadpriemerné výsledky, je schopný samostatného štúdia a primeranej kritickej komparácie odborných textov zameraných na psychológiu ľudí s mentálnym postihnutím, ovláda základy psychológie ľudí s mentálnym postihnutím ako vednej disciplíny a dokáže tieto poznatky primerane integrovať s poznatkami ďalších psychologických disciplín, je schopný na základe svojich poznatkov prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh,
C - študent má schopnosť samostatného štúdia, kritická komparácia odborných textov zameraných na psychológiu ľudí s mentálnym postihnutím je priemerná, poznatky vednej disciplíny sú na dobrej úrovni, schopnosť prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh je priemerná, počas semestra podával štandardne dobrý výkon,
D - schopnosť samostatného štúdia a kritickej komparácie odborných textov zo psychológiu ľudí s mentálnym postihnutím je u študenta na slabšej úrovni, má mierne nedostatky v teoretických poznatkoch predmetnej problematiky, schopnosť prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh robí študentovi problém,
E - študent zlyháva vo viac ako jednom zo zadaní, chýba mu schopnosť samostatného štúdia a kritickej komparácie odborných textov zameraných na psychológiu ľudí s mentálnym postihnutím, v teoretických poznatkoch má väčšie nedostatky, zlyháva v praktickej aplikácii teoretických poznatkov na vypracovanie zadaných úloh.
FX - študent dostatočne nenaplnil požiadavky na absolvovanie predmetu a vyžaduje sa práca navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom je porozumieť základnej terminológii psychológie mentálneho postihnutia (MP), osobitostiam kognitívnych procesov a osobnosti ľudí s mentálnym postihnutím.
Študent po absolvovaní predmetu:
- ovláda základnú terminológiu psychológie mentálneho postihnutia
- pozná osobitosti kognitívnych procesov ľudí s MP
- rozumie vplyvu kognitívnych procesov ľudí s MP na jednotlivé druhy učenia v súvislosti s ich osobitosťami
- pozná osobitosti utvárania osobnosti ľudí s MP
- rozumie problémom integrácie a inklúzie ľudí s MP najmä s ohľadom na edukačné prostredie
- je schopný navrhnúť aktivity na rozvoj kognitívnych procesov a osobnosti ľudí s MP s ohľadom na ich špecifické potreby a osobitosti
- nadobúda a upevňuje svoje zručnosti v oblasti komunikačných kompetencií s ohľadom na komunikáciu s človekom s MP
- kriticky analyzuje informácie z odbornej literatúry, porovnáva ich a dokáže uvažovať v súvislostiach.

Stručná osnova predmetu:
1. Predmet psychológie ľudí s mentálnym postihnutím. Metódy výskumu v psychológii ľudí s mentálnym postihnutím.
2. Vymedzenie pojmu mentálne postihnutie. Klasifikácia mentálneho postihnutia. Príčiny vzniku mentálneho postihnutia.
3. Psychologická diagnostika u ľudí s mentálnym postihnutím. Problémy diagnostiky u ľudí s mentálnym postihnutím.
4. Psychický vývin vo vzťahu k mentálnemu postihnutiu.

5. Osobitosti kognitívnych procesov u ľudí s mentálnym postihnutím - vnímanie a predstavivosť.
6. Osobitosti kognitívnych procesov u ľudí s mentálnym postihnutím - myslenie a reč, pozornosť. Komunikácia s ľuďmi s mentálnym postihnutím.
7. Osobitosti pamäte a učenia u ľudí s mentálnym postihnutím. Možnosti zlepšenia výkonu v učení.
8. Osobnosť ľudí s mentálnym postihnutím. Faktory ovplyvňujúce sebahodnotenie u ľudí s mentálnym postihnutím. Motivácia, záujmy, citové prežívanie, vôľové konanie, tvorivosť a morálny vývin u ľudí s mentálnym postihnutím.
9. Právne vedomie ľudí s mentálnym postihnutím. Profesijná orientácia a voľba povolania ľudí s mentálnym postihnutím.
10. Špecifiká procesu socializácie u ľudí s mentálnym postihnutím. Integrácia a inklúzia ľudí s mentálnym postihnutím a ich možné problémy v školskom prostredí.
11. Rodina s dieťaťom s mentálnym postihnutím.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
Jakabčic, I. (2017). Psychológia detí a mládeže s mentálnym postihnutím. Psychoprof.
Odporúčaná literatúra:
Jakabčic, I., & Požár, L. (1995). Všeobecná patopsychológia. Patopsychológia mentálne postihnutých. IRIS.
Švarcová, I. (2007, 2011). Mentální retardace. Portál.
Valenta, M., Michalík, J. (2012). Mentální postižení. Grada.
Vágnerová, M., Hadj-Moussová, Z., & Štech, S. (2004). Psychologie handicapu. Karolinum.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk, anglický jazyk (na doplnenie poznatkov)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	ABS	B	C	D	E	FX
91,67	0,0	0,0	0,0	0,0	8,33	0,0

Vyučujúci: PaedDr. Anežka Hamranová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex027/22	Psychológia ľudí so sluchovým postihnutím

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), vypracovanie seminárnej práce a prezentácia seminárnej práce (8hodín); príprava na priebežný test (25 hodín), spolu 55 hodín
Vyučovacie metódy:
Monologické metódy - prednášky, riadená diskusia, práca s podkladmi v systéme MS Teams, analýza prípadovej štúdie, heuristická metóda, riadené samoštúdium a práca s prezentáciami, odborným textom.

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex010/22 - Všeobecná patopsychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex010 Všeobecná patopsychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa seminárnu prácu (40% hodnotenia) a dve písomné priebežné testy (60% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
A (výborne – vynikajúce výsledky, študent si na vynikajúcej úrovni osvojil poznatky z predmetu, na vynikajúcej úrovni dokáže prepájať získané poznatky s profilujúcimi predmetmi študijného programu učiteľstva psychológie, najmä porozumieť získaným poznatkom v kontextu so všeobecno-psychologickými zákonitosťami ľudskej psychiky a vývinovými zákonitosťami),

B (veľmi dobre – nadpriemerný štandard, študent si na nadpriemernej úrovni osvojil poznatky zo psychológie ľudí so sluchovým postihnutím, na nadpriemernej úrovni dokáže prepájať získané poznatky s profilujúcimi predmetmi, dokáže interpretovať poznatky v kontexte psychologických teórií, najmä teórií psychického vývinu),
C (dobre – bežná spoľahlivá práca, študent si na priemernej úrovni osvojil poznatky z predmetu, na priemernej úrovni dokáže prepájať získané poznatky s profilujúcimi predmetmi študijného programu, na solídnej úrovni rozumie špecifikám utvárania psychických funkcií a osobnosti v podmienkach poruchy sluchu),
D (uspokojivo – prijateľné výsledky, študent si na uspokojivej úrovni osvojil poznatky z predmetu, na uspokojujúcej úrovni dokáže prepájať získané poznatky s profilujúcimi predmetmi študijného programu, rozumie špecifikám psychických funkcií a špecifikám utvárania osobnosti u ľudí s poruchou sluchu),
E (dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá, študent len na dostatočnej úrovni rozumie problematike utvárania psychických funkcií a osobnosti v podmienkach poruchy sluchu),
Fx (nedostatočne, študent nedostatočne získal vhľad do psychológie ľudí s poruchou sluchu, nedokáže prepájať poznatky s poznatkami získanými štúdiom všeobecnej, vývinovej a sociálnej psychológie).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom je porozumieť špecifikám vývinu psychických funkcií u jedincov s poruchou sluchu, diferencovať dopady prelingválnej a postlingválnej poruchy sluchu, zvýšiť vnímavosť na problémy ľudí s poruchou sluchu.
Študent po úspešnom absolvovaní predmetu porozumie dopadom poruchy sluchu na utváranie psychických funkcií, osobnosti jedinca s poruchou sluchu, porozumie rôznym pohľadom na hluchotu: klinickému a kultúrno-antropologickému modelu hluchoty, pozná úlohu psychológie v starostlivosti o jedincov s prelingválnou a postlingválnou poruchou sluchu, vie prepájať získané poznatky s poznatkami všeobecnej psychológie, vývinovej a sociálnej psychológie, vie aplikovať získané poznatky o psychológii jedincov s poruchou sluchu do výchovy a vzdelávania žiakov s poruchou sluchu, vie uplatňovať poznatky vo vyučovaní žiakov/študentov s poruchou sluchu vzdelávaných v integrovaných/inkluzívnych vzdelávacích podmienkach, vie kriticky identifikovať a zhodnotiť postoje a mylné presvedčenia k ľuďom so sluchovým postihnutím, rozširuje povedomie o kultúrnych a jazykových hodnotách nepočujúcich, dokáže participovať pri riešení edukačných a sociálnych problémov jedincov s poruchou sluchu, dokáže riešenia kriticky zhodnotiť opierajúc sa a argumentujúc poznatkami psychológie.

Stručná osnova predmetu:
1. Predmet psychológie sluchovo postihnutých.
2. Klinická a kultúrno-antropologická interpretácia hluchoty- vplyv na psychológiu ľudí so sluchovým postihnutím.
3. Organizácia psychických funkcií u prelingválne nepočujúcich – porovnanie s počujúcimi, organizácia psychických funkcií a kochleárna implantácia.
4. Kompenzačné mechanizmy a kompenzačný potenciál jedincov s poruchou sluchu.
5. Vývin kognitívnych funkcií u prelingválne nepočujúcich.
6. Jazyk, reč a hluchota. Komunikačný modus a vzťah k rozvoju poznávania.
7. Nepočujúci ako kultúrne a jazykové spoločenstvo.
8. Osobnosť jedincov s poruchou sluchu. Prelingválna hluchota a utváranie osobnosti.
9. 9. Participácia ľudí s poruchou sluchu, kvalita života jedincov s prelingválnou a postlingválnou poruchou sluchu.
10. Psychické osobitosti žiaka s poruchou sluchu a inkluzívne vzdelávanie.

11. Kochleárna implantácia. Dopady na psychosociálny a kognitívny vývin jedinca.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Groma, M. (2012). Špecifiká utvárania psychiky nepočujúcich. In Groma, M.: Kariérové poradenstvo a možnosti facilitácie kariérového vývinu nepočujúcich. Univerzita Komenského. (s. 43-59)

Požár, L. (2007). Základy psychológie ľudí so zdravotným postihnutím. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis, 2007.

Odporúčaná literatúra:

Groma, M. (2016). Psychológia sluchovo postihnutých. In: Heretik, A. a kol.: Klinická psychológia. Psychoprof. (s. 686-691)

Uherík, A. (1992). Hluchota, reč, poznanie. Osveta.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	ABS	B	C	D	E	FX
73,33	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	6,67

Vyučujúci: doc. PhDr. Marian Groma, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex025/22	Psychológia ľudí so zrakovým postihnutím

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; 17 hodín riadené samoštúdium, 13 hodín príprava seminárnej práce vo forme Power Pointu na základe pridelenej témy, 20 hodín príprava na skúšku. Spolu 55 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
prednášanie, inštruktáž, diskusia na vybranú tému, samoštúdium, prípadové štúdie, brainstorming

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex010/22 - Všeobecná patopsychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex010 Všeobecná patopsychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Priebežné hodnotenie tvorí seminárna práca a písomný vedomostný test. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.
Hodnotene sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre hodnotenie A musí študent disponovať výbornými teoretickými znalosťami, vedieť ich zhodnotiť a kriticky analyzovať, poznatky flexibilne využívať pri prakticky stanovených úlohách.
Pre hodnotenie B musí študent disponovať veľmi dobrými teoretickými znalosťami, vedieť ich zhodnotiť a kriticky analyzovať, má mierne nedostatky pri využívaní poznatkov v prakticky stanovených úlohách.
Pre hodnotenie C musí študent disponovať dobrými teoretickými znalosťami, mierne nedostatky pri ich zhodnotení a kritickej analýze, mierne nedostatky pri využívaní poznatkov v prakticky stanovených úlohách.

Pre hodnotenie D musí študent disponovať základnými teoretickými znalosťami, mierne nedostatky pri ich zhodnotení a kritickej analýze, mierne nedostatky pri využívaní poznatkov v prakticky stanovených úlohách).
Pre hodnotenia E musí študent disponovať základnými teoretickými znalosťami, mierne nedostatky pri ich zhodnotení a kritickej analýze, väčšie nedostatky pri využívaní poznatkov v prakticky stanovených úlohách.
FX - študent dostatočne nenaplnil požiadavky na absolvovanie predmetu a vyžaduje sa práca navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom je poznať zákonitosti kognitívneho, emočného a sociálneho vývinu jednotlivcov so zrakovým postihnutím.
Absolvent:
- uplatňuje pedagogické a psychologické intervencie v súlade so znalosťami kognitívneho a psychosociálneho vývinu osôb so zrakovým postihnutím,
- diferencuje vhodnú formu edukačného prostredia pre konkrétnu osobu so zrakovým postihnutím,
- má osvojené základné interpersonálne a komunikačné kompetencie pri osobách so zrakovým postihnutím,
- na podklade anamnestických údajov dokáže pochopiť, pomenovať a analyzovať vývin jedinca so zrakovým postihnutím,
- pozná a je schopný využívať vhodné psychologické metódy pre výskumné účely a psychodiagnostiku osôb so zrakovým postihnutím,
- vie kriticky zhodnotiť výskumy a štúdie z danej oblasti,
- uplatňuje svoju empatiu ako nástroj pedagogicko-psychologickej podpory,
- vystupuje v pedagogickom a psychologickom procese bez pozitívnych a negatívnych predsudkov.

Stručná osnova predmetu:
1. Vymedzenie základných pojmov – typológia zrakového postihnutia.
2. Postoje a predsudky.
3. Kognitívne procesy (kognitívny vývin, morálny vývin, predstavivosť, pamäť, emočné prežívanie, pozornosť, motivácia.
4. Rodinné zázemie a jej dopad na jedinca so zrakovým postihnutím.
5. Diagnostické a výskumné metódy.
6. Komunikácia a jej špecifiká pri osobách so zrakovým postihnutím.
7. Pomoc osobám so zrakovým postihnutím.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Kimplová, T. (2010). Ztráta zraku. Úvod do psychologické problematiky. Ostravská univerzita v Ostrave.
Požár, L. (2012). Základy psychológie ľudí so zrakovým postihnutím. Z-F Lingua.
Odporúčaná literatúra:
Čajka, K. (2008). Základy pedagogiky zrakovo postihnutých. Katolícka univerzita.
Lopúchová, J. (2008). Pedagogika zrakovo postihnutých (Vybrané kapitoly). MABAG.
Požár, L. (2007). Základy psychológie ľudí s postihnutím. Typi Universitatis Tyrnaviensis.
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska. (2021). Dostupné na: https://unss.sk/

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	ABS	B	C	D	E	FX
25,0	0,0	62,5	12,5	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Mária Jucková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex028/22	Psychológia ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby;, riadené samoštúdium (17 hodín), príprava na vyučovanie (7 hodín), tvorba seminárnej práce vo forme Power Pointu (10 hodín), príprava na priebežnú písomku (15 hodín). Spolu 54 hodín.
Vyučovacie metódy:
aktívna skupinová práca, heuristická metóda, analýza videí, pripadová studie, práca s odborným textom a informačnými zdrojmi

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex010/22 - Všeobecná patopsychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex010 Všeobecná patopsychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa priebežný test (60 bodov) a seminárnu prácu na zadanú tému a prezentáciu v Power Pointe (40 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
A - študent správne a aktívne kriticky aj tvorivo reflektuje poznatky aj rámce ďalšieho vývoja disciplíny, vrátane ich zmysluplnej integrácie s poznatkami ďalších disciplín a kritickej a tvorivej aplikácie metód psychológie ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením.
B - študent primerane kriticky reflektuje poznatky aj rámce ďalšieho vývoja disciplíny, vrátane ich zmysluplnej integrácie s poznatkami ďalších disciplín.

C - študent viac-menej kriticky reflektuje poznatky a aktuálny vývoj disciplíny, pozná interdisciplinárne súvislosti, je schopný v zásade správne aplikovať poznatky z psychológie ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením.
D - študent v obmedzenej miere, priemerne kriticky reflektuje poznatky a aktuálny vývoj disciplíny, pozná interdisciplinárne súvislosti, je vcelku schopný aplikovať poznatky z psychológie ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením.
E - študent len v obmedzenej miere kriticky reflektuje poznatky a aktuálny vývoj disciplíny, pozná interdisciplinárne súvislosti, je aspoň minimálne schopný aplikovať poznatky z psychológie ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením.
Fx - 59-0%, nedostatočne - vyžaduje sa ďalšia práca, štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom úspešného absolvovania predmetu je, že študent sa vie orientovať v osobitostiach psychických procesov a osobnosti ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením. Študenti získajú poznatky o základnej terminológii psychológie ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením.
Študenti po absolvovaní predmetu musia vedieť:
• teoretické základy psychológie ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením,
• základnú terminológiu psychológie ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením,
• osobitosti osobnosti ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením,
rozumieť:
• špecifiku utvárania psychiky v podmienkach telesného postihnutia,
• osobitosti správania ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením,
• osobitosti psychických procesov u ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením,
byť schopní:
• kriticky pracovať s poznatkami v oblasti psychológie ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením,
• uplatniť poznatky v starostlivosti o jednotlivca s telesným postihnutím,
• kriticky analyzovať a porovnávať informácie v odbornej literatúre.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do štúdia psychológie ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením: predmet, úlohy, metódy.
2. Základný pojmy v psychológii ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením a súvzťažných odboroch.
3. Norma - abnormalita vo vzťahu k psychológii ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením.
4. Osobitosti vývinu jednotlivcov s telesným postihnutím a chronickým ochorením.
5. Osobitosti psychických procesov u ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením.
6. Patopsychologický výskum psychických procesov u ľudí s telesným postihnutím a chronickým ochorením.
7. Osobnosť jedincov s telesným postihnutím a chronickým ochorením.
8. Sociálno-psychologické aspekty telesného postihnutia. Postoje spoločnosti k ľuďom s telesným postihnutím alebo chronickým ochorením.
9. Problematika rodiny jednotlivcov s telesným postihnutím a chronickým ochorením.
10. Psychologické problémy socializácie a integrácie/inklúzie ľudí s telesným postihnutým v spoločnosti.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:

Matějček, Z. (2001). Psychologie nemocných a telesne oslabených. IKAR.
Vágnerová, M., Hadj-Moussová, Z., & Štech, S. (2004). Psychologie handicapu. Karolinum.
Odporúčaná literatúra:
Heretik, A. et al. (2007). Klinická psychológia. Psychoprof.
Marini, I., Glover-Graf, N. M., & Millington, M. J. (2012). Psychosocial Aspects of Disability: Insider Perspectives and Strategies for Counselor.Springer Publishing Company.
Požár, L. (1996). Psychológia osobnosti postihnutých. Univerzita Komenského.
Požár, L. (2007). Základy psychológie ľudí s postihnutím. Typi universitatis a VEDA SAV.
Šmidová, M. (2012). Sociálna práca s osobami so zdravotným postihnutím. Dobrá kniha.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, český jazyk a anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	ABS	B	C	D	E	FX
33,33	0,0	53,33	6,67	6,67	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Mária Jucková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.10.2025

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex008/22	Psychológia osobnosti

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 11s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
11 hodín za semester; prednáška a seminár, kombinovanou metódou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
11 hodín priamej výučby; 33 hodín riadené samoštúdium, 16 hodín príprava seminárnej práce, 30 hodín príprava na skúšku, spolu 90 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
prednášanie, inštruktáž, diskusia na vybranú tému, prípadové štúdie, brainstorming, práca s odborným textom a informačnými zdrojmi.

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex005/22 - Vývinová psychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex005 Vývinová psychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
50% priebežného hodnotenia a 50% záverečného hodnotenia Priebežné hodnotenie tvorí 50% hodnotenia, študent/ka vypracuje seminárnu prácu. Záverečné hodnotenie tvorí písomný vedomostný test (30%) a ústna skúška (20%). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre hodnotenie A podáva študent priebežne počas semestra vynikajúce výsledky, je schopný samostatného štúdia a kritickej komparácie odborných textov z psychológie osobnosti, ovláda základy psychológie osobnosti ako vednej disciplíny, vrátane ich zmysluplnej integrácie s poznatkami ďalších disciplín, je schopný na základe svojich poznatkov prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh.

Pre hodnotenie B dosahuje študent počas semestra nadpriemerné výsledky, je schopný samostatného štúdia a primeranej kritickej komparácie odborných textov z psychológie osobnosti, ovláda základy psychológie osobnosti ako vednej disciplíny, vrátane ich primeranej integrácie s poznatkami ďalších disciplín, je schopný na základe svojich poznatkov prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh.
Pre hodnotenie C podáva študent počas semestra štandardne dobrý výkon, je priemerný v samostatnom štúdiu a kritickej komparácii odborných textov z psychológie osobnosti, dosahuje priemernú úroveň teoretických poznatkov predmetnej problematiky a schopnosti prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh.
Pre hodnotenie D je študent schopný slabšej úrovne samostatného štúdia a kritickej komparácie odborných textov z psychológie osobnosti, v teoretických poznatkoch predmetnej problematiky má mierne nedostatky, schopnosť prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh robí študentovi problém.
Pre hodnotenie E študent zlyháva v niektorých zadaných úlohách, chýba mu schopnosť samostatného štúdia a kritickej komparácie odborných textov z psychológie osobnosti, v teoretických poznatkoch má nedostatky, zlyháva v praktickej aplikácii teoretických poznatkov na vypracovanie zadaných úloh.
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných poznatkov ďalšie štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50% priebežného hodnotenia a 50% záverečného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom je poznať teoretické základy formovania osobnosti a získať základný prehľad smerov a prístupov v psychológii.
Študenti po absolvovaní predmetu musia správne poznať:
• základné zložky osobnosti
• teoretické základy psychológie osobnosti
• základné teórie osobnosti
• metódy výskumu osobnosti
rozumieť:
• základným princípom formovania osobnosti
• štruktúre osobnosti
• základným osobitostiam vývinu osobnosti v norme a patológii.
byť schopní:
• využívať princípy formovania osobnosti k rozvoju kognitívnych, afektívnych vlastností a spôsobilostí žiakov a študentov
• integrovať rôzne psychologické prístupy do celostného chápania osobnosti
• rozvíjať jednotlivé zložky edukačného procesu v kontexte osobností žiakov v školskej triede
• používať empatický prístup a podporovať sebaaktualizačné tendencie žiakov a študentov
• kriticky analyzovať a porovnávať informácie v odbornej literatúre.

Stručná osnova predmetu:
1. Základné vymedzenie a pojmy psychológie osobnosti – štruktúra a dynamika osobnosti.
2. Koncepty psychoanalytického prístupu – štruktúra osobnosti podľa S. Freuda, obranné mechanizmy A. Freudovej a ich vzťah k psychickým ťažkostiam v edukačnom prostredí (syndróm vyhorenia, depresia atď.).
3. Individuálna a analytická psychológia – túžba po moci podľa A. Adlera, potreba moci u žiakov v edukačnom prostredí; archetypy C. G. Junga, prijatie archetypálnych tendencií a ich vzťah k edukačnému procesu.

4. Humanistická psychoanalýza E. Fromma a K. Horneyovej.
5. Behaviorizmus a neobehaviorizmus – koncept behavioziorizmu E. L. Thorndika, J. B. Watsona, operačné podmieňovanie B. F. Skinnera a jeho význam v interakcii učiteľ-žiak, sociálne učenie A. Banduru - učiteľ ako vzor, teória naučenej bezmocnosti M. E. P. Seligmana, syntéza behaviorizmu a psychoanalýzy N. E. Millera a J. Dollarda..
6. Humanistická psychológia – koncepty A. H. Maslowa, V. E. Frankla, C. Rogersa, sebaaktualizácia a podpora sebaaktualizačného pudu ako cieľ edukačného procesu.
7. Črtové prístupy R. Cattella, H. J. Eysencka, G. W. Allporta.
8. Kognitívny prístup k chápaniu osobnosti podľa G. A. Kellyho, K. Lewina.
9. Psychologické metódy poznávania osobnosti.
10. Psychologické prístupy a ich význam v pedagogike.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Drapela, V. J. (1997). Přehled teorií osobnosti. Portál.

Odporúčaná literatúra:

Fábik, D., & Fábiková, J. (2021). Humanistická psychoanalýza Ericha Fromma: základné princípy v komparácii s klasickou psychoanalýzou. Psychiatria-Psychoterapia-Psychosomatika. 28(1), 30-37.
Fábik, D. (2021). Obranné mechanizmy v sne. Psychoterapie. 15(2), 122-133.
Hall, C.S., & Lindzey, G. (1997). Psychológia osobnosti. SPN.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 17

A	ABS	B	C	D	E	FX
29,41	0,0	29,41	11,76	23,53	0,0	5,88

Vyučujúci: Mgr. Veronika Horníková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex014/22	Psychológia tvorivosti

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, cvičenie, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; 28 hodín samostatná príprava realizácie metód rozvoja tvorivosti; 8 hodín venované reflexii prezentácií; 9 hodín samoštúdium k problematike. Spolu 50 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
Samoštúdium, podklady a cvičenia v MS Teams skupinová diskusia, riadená diskusia o prebranej téme, heuristická metóda.

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex005/22 - Vývinová psychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex-005 Vývinová psychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
V priebehu semestra budú študenti realizovať seminárnu prácu (analyzovať hlavné problémy psychológie tvorivosti od psychológov + prezentovať návrh vyučovacej hodiny rozvíjajúcej originalitu a flexibilitu žiakov. max. 30 bodov), verbálne hodnotiť prezentované seminárne práce (max. 10 bodov) a úspešne absolvovať priebežný test (max. 60 bodov). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre hodnotenie A je potrebné, aby študenti aktívne prejavili záujem a podávali priebežne počas celého semestra vynikajúce výsledky, boli schopní samostatného štúdia. Študenti sa vedia orientovať v literatúre, rozumejú teoretickým východiskám a poznajú metódy na rozvoj tvorivosti. Preukážu schopnosť v zostavovaní programov rozvoja tvorivosti na vyučovaní na výbornej úrovni.

Hodnotenie B znamená, že študenti počas celého semestra dosahovali nadpriemerné výsledky, boli schopní samostatného štúdia, ovládajú základné informácie týkajúce sa psychológie tvorivosti, vedia sa orientovať v literatúre a poznajú metódy na rozvoj tvorivosti. Preukážu schopnosť v zostavovaní programov rozvoja tvorivosti na vyučovaní na veľmi dobrej úrovni.
Hodnotenie C znamená, že študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti z psychológie tvorivosti sú na priemerne dobrej úrovni, no chýba im schopnosť tieto poznatky správne aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje a psychologické poznatky, poznajú metódy na rozvoj tvorivosti na priemerne dobrej úrovni.
Hodnotenie D znamená, že študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa psychológie tvorivosti. Majú značné problémy v samostatnej práci, často nevedia správne kriticky analyzovať informácie.
Hodnotenie E znamená, že študenti zlyhávajú vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba im schopnosť celkom správne analyzovať, porovnávať viaceré poznatky, no ovládajú väčšinu teoretických poznatkov z predmetu aspoň na minimálne dostatočnej úrovni.
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných poznatkov ďalšie štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu Psychológia tvorivosti – ako dôležitého teoreticko-praktického komponentu štruktúry psychologických disciplín v odbore učiteľstva psychológie v kombinácii na bakalárskom stupni – je oboznámiť študentov s teoretickými východiskami psychológie tvorivosti. Po absolvovaní predmetu budú mať študenti osvojené kreatívne techniky, budú poznať niektoré tréningy tvorivosti a naučia sa tak aj rozvíjať tvorivosť v skupinách a zostavovať programy tvorivosti pre svoj študijný odbor.

Stručná osnova predmetu:
Kritériá a základné rysy tvorivosti. Tvorivá činnosť, tvorivý produkt, tvorivý proces, tvorivý postoj. Schopnosti a rozumové operácie v tvorivom procese. Systémy tvorivého riešenia problémov. Prekážky brániace tvorivému prístupu (v myslení, praktickej činnosti a pod.) a možnosti ich prekonania. Základná charakteristika tvorivej osobnosti. Kreatívne techniky a ich uplatnenie v praxi. Rozvoj tvorivosti, tvorivá úloha. Tréning a rozvoj jednotlivých zložiek kreativity. Rozvoj kreatívneho myslenia v skupinovej spolupráci. Zostavovanie programov rozvoja tvorivosti na vyučovaní.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Carter, P., & Russell, K. (2003). Trénink paměti a kreativity. Příklady s řešením. Computer Press.
Carter, P., & Russell, K.(2004). Trénink paměti a kreativity II. Computer Press.
Žák, P. (2004). Kreativita a její rozvoj. Computer Press.
Odporúčaná literatúra:
Belz, H., & Siegrist, M. (2001). Klíčové kompetence a jejich rozvíjení. Portál.
Buzan, T. (2003). Jděte na to chytře. Columbus.
Maisel, E. (2002). Trénink kreativity. Portál.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 18

A	ABS	B	C	D	E	FX
77,78	0,0	16,67	0,0	5,56	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Romana Schunová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex034/22	Rétorika a komunikácia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium, príprava na výučbu počas semestra 10 hodín, príprava na priebežné hodnotenie 25 hodín, príprava na záverečné hodnotenie 33 hodín, spolu 90 hodín.
Vyučovacie metódy:
dialogické metódy – rozhovor, debata, diskusia v skupinách, tréning mikrovýstupov, problémové metódy – brainwriting, brainstorming, simulácia, riadené samoštúdium – práca s textom, riešenie úloh a zadaní, analýza a hodnotenie odborných prameňov, selekcia relevantných informácií.

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPg/B-VUZex005/22 - Pedagogická komunikácia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, 100% priebežného hodnotenia.
Hodnotenie: pozostáva z 2 priebežných hodnotení (60+40, spolu 100 bodov).
Priebežné hodnotenie 1: pozostáva z vypracovania semestrálnej kooperatívnej práce a jej ústneho odprezentovania, resp. praktickej aplikácie na výučbe. Ide o pripravený mikrovýstup v tíme: vytvorenie študentskej konferencie.
Semestrálna práca: pozostáva z vypracovania tvorivej úlohy za 60b (30+30). Zahŕňa prípravu simulácie študentskej konferencie v skupine (30b) spolu s odborným príspevkom na vybranú tému (30b) približne na 45 minút.
Priebežné hodnotenie 2: pozostáva z vytvorenia podkladov k študentskej konferencii (40b): plagát, pozvánka, program a i. v elektronickom prostredí (tvorba webu).
Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.

Výsledky vzdelávania:
Študent absolvovaním predmetu Rétorika a komunikácia by mal:
vedieť selektovať informácie, identifikovať relevantné zdroje k vybranej téme,
vedieť odôvodniť výber odborných prameňov pre spracovanie semestrálnej práce,
porozumieť dôležitosti selekcie a analýzy informácií a informačných zdrojov,
vedieť pracovať v tíme, organizovať aktivity na splnenie čiastkových úloh,
vedieť prezentovať priebežné úlohy pred skupinou,
vedieť správne odôvodňovať a diskutovať v skupine rôzne spoločenské témy súvisiace s výchovou a vzdelávaním,
nadobudnúť prezentačné a komunikačné zručnosti a vedieť ich uplatniť cez tvorivé aktivity na výučbe,
poznať metódy na rozvoj kritického myslenia a správnej argumentácie,
mal by vedieť identifikovať manipulatívne správanie.
Prenositeľné spôsobilosti: študent si prostredníctvom tvorivých úloh na predmete upevňuje mäkké zručnosti ako komunikačné zručnosti, ďalej analytické myslenie pri hodnotení informácii a pri práci s textom, kritické myslenie a myslenie v súvislostiach pri tvorbe argumentov a ich aplikácii v diskusii, interpersonálne zručnosti v rámci skupiny – aktivizácia a prevzatie iniciatívy a zodpovednosti, tiež tvorivú prácu s e-portfóliom (schopnosť vytvoriť zaujímavú webovú stránku).

Stručná osnova predmetu:
Cieľom predmetu je praktické využitie poznatkov o efektívnej komunikácii prostredníctvom nácviku rétorických výstupov a práce v tíme, teda cez kooperatívne metódy a interaktívne aktivity.

Pomocou rôznych aktivizujúcich metód a problémových úloh sa študenti budú aktívne zapájať do výučby a sami tvoriť obsah predmetu, v ktorom využijú vlastný potenciál a budú rozvíjať intra a inter personálne stránky vlastnej osobnosti. Dôležitou súčasťou je semestrálny projekt v skupine, prostredníctvom ktorého sa študenti naučia ako organizovať významné podujatia, a zároveň si budú rozvíjať správnu komunikáciu a rétorické zručnosti.
Témy:
Rétorika – typy reči, nácvik prezentačných zručností cez mikrovýstupy. Obsah/ forma/komunikačné zručnosti (verbálne a neverbálne) ústneho prejavu a analýza rečníkov. Prezentácia - štruktúra a usporiadanie prejavu/reči/prednášky. Hodnotenie informácií a hľadanie relevantných zdrojov. Simulácia debaty. Organizácia času a kooperácia v skupine. Vizualizácia a vzbudenie záujmu u poslucháča. Argumentácia - typy argumentov a logické chyby. Manipulácia a manipulačné techniky, asertivita. Typy rozhovoru, diskusia - ako viesť rozhovor, štruktúrovane rozhovoru. Delenie diskusných metód. Spätná väzba - sebahodnotenie a sebareflexia. Tvorba webstránky a e-portfólia s výstupmi študentov. Realizácia študentskej konferencie – simulácia / workshop.

Odporúčaná literatúra:

ALLHOFF, D.-W. (2008). Rétorika a komunikace. Praha: Grada publishing, 200 s.. ISBN 978-80-247-2283-2
KLAPETEK, M. (2008). Komunikace, argumentace, rétorika. Praha: Grada publishing, 256 s. ISBN 978-80247-2652-6
Odporúčaná literatúra:
JASLOVSKÁ B., PISOŇOVÁ, M. (2019). Humanisticky orientovaná komunikácia a jej vplyv na produktivitu žiakov v edukačnom procese. Hradec Králové: Magnanimitas akademické sdružení, 45-56s. ISBN 978-80-87952-29-0
JASLOVSKÁ, B. (2019). Nástroj na sebahodnotenie žiakov v rámci Encounterovej skupiny a učiteľ ako facilitátor procesu hodnotenia. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 37-45s. ISBN 978-80-223-4847-8
KURUC, M. (2018). Rozvoj sebaregulácie a motivácie ako faktor úspechu slovenských žiakov v kontexte teórie sebaurčenia. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 143-160s. ISBN 978-80-223-4661-0
ŠUŤÁKOVÁ, V., FERENCOVÁ, J., ZAHATŇANSKÁ, M. (2017). Sociálna a didaktická komunikácia. Prešov: Wolters Kluwer. 208s. ISBN 978-80-81685-48-4

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
na predmete sa kvôli efektívnej interakcii na výučbe vyžadujú menšie skupiny, max. do 25 študentov

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Barbora Jaslovská, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex034/22	Rétorika a komunikácia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium, príprava na výučbu počas semestra 10 hodín, príprava na priebežné hodnotenie 25 hodín, príprava na záverečné hodnotenie 33 hodín, spolu 90 hodín.
Vyučovacie metódy:
dialogické metódy – rozhovor, debata, diskusia v skupinách, tréning mikrovýstupov, problémové metódy – brainwriting, brainstorming, simulácia, riadené samoštúdium – práca s textom, riešenie úloh a zadaní, analýza a hodnotenie odborných prameňov, selekcia relevantných informácií.

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPg/B-VUZex005/22 - Pedagogická komunikácia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, 100% priebežného hodnotenia.
Hodnotenie: pozostáva z 2 priebežných hodnotení (60+40, spolu 100 bodov).
Priebežné hodnotenie 1: pozostáva z vypracovania semestrálnej kooperatívnej práce a jej ústneho odprezentovania, resp. praktickej aplikácie na výučbe. Ide o pripravený mikrovýstup v tíme: vytvorenie študentskej konferencie.
Semestrálna práca: pozostáva z vypracovania tvorivej úlohy za 60b (30+30). Zahŕňa prípravu simulácie študentskej konferencie v skupine (30b) spolu s odborným príspevkom na vybranú tému (30b) približne na 45 minút.
Priebežné hodnotenie 2: pozostáva z vytvorenia podkladov k študentskej konferencii (40b): plagát, pozvánka, program a i. v elektronickom prostredí (tvorba webu).
Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.

Výsledky vzdelávania:
Študent absolvovaním predmetu Rétorika a komunikácia by mal:
vedieť selektovať informácie, identifikovať relevantné zdroje k vybranej téme,
vedieť odôvodniť výber odborných prameňov pre spracovanie semestrálnej práce,
porozumieť dôležitosti selekcie a analýzy informácií a informačných zdrojov,
vedieť pracovať v tíme, organizovať aktivity na splnenie čiastkových úloh,
vedieť prezentovať priebežné úlohy pred skupinou,
vedieť správne odôvodňovať a diskutovať v skupine rôzne spoločenské témy súvisiace s výchovou a vzdelávaním,
nadobudnúť prezentačné a komunikačné zručnosti a vedieť ich uplatniť cez tvorivé aktivity na výučbe,
poznať metódy na rozvoj kritického myslenia a správnej argumentácie,
mal by vedieť identifikovať manipulatívne správanie.
Prenositeľné spôsobilosti: študent si prostredníctvom tvorivých úloh na predmete upevňuje mäkké zručnosti ako komunikačné zručnosti, ďalej analytické myslenie pri hodnotení informácii a pri práci s textom, kritické myslenie a myslenie v súvislostiach pri tvorbe argumentov a ich aplikácii v diskusii, interpersonálne zručnosti v rámci skupiny – aktivizácia a prevzatie iniciatívy a zodpovednosti, tiež tvorivú prácu s e-portfóliom (schopnosť vytvoriť zaujímavú webovú stránku).

Stručná osnova predmetu:
Cieľom predmetu je praktické využitie poznatkov o efektívnej komunikácii prostredníctvom nácviku rétorických výstupov a práce v tíme, teda cez kooperatívne metódy a interaktívne aktivity.

Pomocou rôznych aktivizujúcich metód a problémových úloh sa študenti budú aktívne zapájať do výučby a sami tvoriť obsah predmetu, v ktorom využijú vlastný potenciál a budú rozvíjať intra a inter personálne stránky vlastnej osobnosti. Dôležitou súčasťou je semestrálny projekt v skupine, prostredníctvom ktorého sa študenti naučia ako organizovať významné podujatia, a zároveň si budú rozvíjať správnu komunikáciu a rétorické zručnosti.
Témy:
Rétorika – typy reči, nácvik prezentačných zručností cez mikrovýstupy. Obsah/ forma/komunikačné zručnosti (verbálne a neverbálne) ústneho prejavu a analýza rečníkov. Prezentácia - štruktúra a usporiadanie prejavu/reči/prednášky. Hodnotenie informácií a hľadanie relevantných zdrojov. Simulácia debaty. Organizácia času a kooperácia v skupine. Vizualizácia a vzbudenie záujmu u poslucháča. Argumentácia - typy argumentov a logické chyby. Manipulácia a manipulačné techniky, asertivita. Typy rozhovoru, diskusia - ako viesť rozhovor, štruktúrovane rozhovoru. Delenie diskusných metód. Spätná väzba - sebahodnotenie a sebareflexia. Tvorba webstránky a e-portfólia s výstupmi študentov. Realizácia študentskej konferencie – simulácia / workshop.

Odporúčaná literatúra:

ALLHOFF, D.-W. (2008). Rétorika a komunikace. Praha: Grada publishing, 200 s.. ISBN 978-80-247-2283-2
KLAPETEK, M. (2008). Komunikace, argumentace, rétorika. Praha: Grada publishing, 256 s. ISBN 978-80247-2652-6
Odporúčaná literatúra:
JASLOVSKÁ B., PISOŇOVÁ, M. (2019). Humanisticky orientovaná komunikácia a jej vplyv na produktivitu žiakov v edukačnom procese. Hradec Králové: Magnanimitas akademické sdružení, 45-56s. ISBN 978-80-87952-29-0
JASLOVSKÁ, B. (2019). Nástroj na sebahodnotenie žiakov v rámci Encounterovej skupiny a učiteľ ako facilitátor procesu hodnotenia. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 37-45s. ISBN 978-80-223-4847-8
KURUC, M. (2018). Rozvoj sebaregulácie a motivácie ako faktor úspechu slovenských žiakov v kontexte teórie sebaurčenia. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 143-160s. ISBN 978-80-223-4661-0
ŠUŤÁKOVÁ, V., FERENCOVÁ, J., ZAHATŇANSKÁ, M. (2017). Sociálna a didaktická komunikácia. Prešov: Wolters Kluwer. 208s. ISBN 978-80-81685-48-4

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
na predmete sa kvôli efektívnej interakcii na výučbe vyžadujú menšie skupiny, max. do 25 študentov

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Barbora Jaslovská, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex024/22	Rodinná výchova

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
seminár , 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta: 13sS (3 kredity): 13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium, 28 hodín príprava seminárnej práce; 40 hodín príprava na priebežné hodnotenie; spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: monologické metódy (prednášanie), dialogické metódy (rozhovor, diskusia), problémové metódy (brainstoarming), riadené samoštúdium (práca s textom a riešenie priebežne zadávaných úloh).

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, 100% priebežného hodnotenia. Priebežné hodnotenie zahŕňa: študent vypracuje seminárnu prácu (maximálny možný počet získaných bodov - 40). Seminárna práca je podmienkou k udeleniu celkového hodnotenia. Študent absolvuje priebežné písomné preverenie vedomostí (maximálny možný počet získaných bodov - 60). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia (min. 60 zo 100 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru,

nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu Rodinná výchova je sprostredkovať základné informácie o rodine ako výchovnej inštitúcií a o možných dopadoch špecifík rodinného života a rodinnej výchovy do výchovno-vzdelávacieho procesu v škole. Študent dokáže definovať rodinu ako výchovnú inštitúciu, pamätá si jej funkcie, ovláda typológiu rodín. Vie vysvetliť premeny rodiny v historickom kontexte a premeny rodiny v rámci jej životného cyklu. Pozná a rozumie výchovným cieľom, obsahu, metódam a prostriedkom rodinnej výchovy. Študent dokáže kriticky zhodnotiť a sformulovať špecifiká rodinnej výchovy v alternatívnych formách partnerského spolužitia. Dokáže kategorizovať štýly rodinnej výchovy. Popísať a interpretovať nevhodné prístupy v rodinnej výchove a predpokladať ich možné dopady na prejavy žiaka v škole. Študent vie použiť osvojené vedomosti v riešení výchovno-vzdelávacích ťažkostí žiaka vyplývajúcich zo špecifík rodinného života a rodinnej výchovy.
Prenositeľné spôsobilosti: analýzou, navrhovaním riešení a diskusiou problémových úloh zadávaných počas seminárov je študent schopný komunikovať svoje závery, kriticky myslieť, uvažovať v súvislostiach.

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu:
1. Definícia rodiny (tradičné verzus novšie poňatie rodiny), typológia a funkcie rodiny.
2. Základné demografické zmeny rodiny v historickom kontexte (od tradičnej k postmodernej rodine).
3. Životný cyklus rodiny. Manželstvo ako inštitúcia. Výchova k manželstvu a rodičovstvu.
4. (Ne)stabilná rodina - súčasná rodina a otázka rozvodovosti. Nevhodné prístupy v rodinnej výchove v období rozvodu. Žiak v škole v období procesu rozvodu rodičov.
5. Alternatívne formy spolužitia (kohabitácia, mingle, single, „patchwork“, homosexuálne partnerstvá...) – špecifiká rodinnej výchovy v alternatívnych formách spolužitia.
6. Pedagogika rodiny. Teória rodinnej výchovy. Ciele, obsah, metódy a prostriedky rodinnej výchovy. Štýly rodinnej výchovy.
7. Vzťahová väzba (attachment) ako kľúčový predpoklad harmonického vývinu osobnosti. Prejavy žiaka v škole vzhľadom na typ vzťahovej väzby.
8. Náhradná rodinná výchova. Špecifiká výchovy dieťaťa v náhradnej starostlivosti.

9. Rôzne formy násilia v rodine a ich negatívny dopad na osobnosť dieťaťa.
10. Špecifiká rodinnej výchovy v rodine s deťmi so zdravotným postihnutím.

Odporúčaná literatúra:

POTOČÁROVÁ, M. (2018). Etika v rodinných vzťahoch. Bratislava: Univerzita Komenského, 228 s. ISBN 97-880-223-3998-8.
POTOČÁROVÁ, M. (2008). Pedagogika rodiny. Teoretické východiská RV. Bratislava: UK, 216 s. ISBN 978-80-223-2458-8.
DERKOVÁ, J. (2018). Rodina ako výchovné prostredie. Bratislava: IKAR, 146 s. ISBN 978-80-8200-034-7.
Odporučená literatúra:
BAKOŠOVÁ, Z., ZEMANČÍKOVÁ, V. (2011). Výchova sociálnych a prosociálnych kompetencií v rodine. In: Teórie sociálnej pedagogiky: edukačné, sociálne a komunikačné aspekty [Z. Bakošová]. Bratislava: Slovenská pedagogická spoločnosť SAV, 2011.184 s. ISBN 978-80-970675-0-2.
BRISCH, K. H. (2011). Bezpečná vzťahová väzba. Attachment v tehotenstve a prvých rokoch života. Trenčín: Vydavateľstvo F, 150 s. ISBN 978-80-88952-67-1.
POTOČÁROVÁ, M. Výchova k hodnotám v slovenskej rodine. In Pedagogická orientace, 45(5-6),1996.
PŠENIČKA, O. 1995. Sexuální výchova v rodině. Hradec Králové: Rodina, 310s. ISBN-10 8090152414.
ZEMANČÍKOVÁ, V. 2008. Fyzické tresty vo výchove detí v rodine. In: Výchova v pedagogickom výskume a praxi. zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda, 2008.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 137

A	ABS	B	C	D	E	FX
59,85	0,0	13,14	5,11	4,38	3,65	13,87

Vyučujúci: Mgr. Vladimíra Zemančíková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex024/22	Rodinná výchova

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
seminár , 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta: 13sS (3 kredity): 13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium, 28 hodín príprava seminárnej práce; 40 hodín príprava na priebežné hodnotenie; spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: monologické metódy (prednášanie), dialogické metódy (rozhovor, diskusia), problémové metódy (brainstoarming), riadené samoštúdium (práca s textom a riešenie priebežne zadávaných úloh).

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, 100% priebežného hodnotenia. Priebežné hodnotenie zahŕňa: študent vypracuje seminárnu prácu (maximálny možný počet získaných bodov - 40). Seminárna práca je podmienkou k udeleniu celkového hodnotenia. Študent absolvuje priebežné písomné preverenie vedomostí (maximálny možný počet získaných bodov - 60). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia (min. 60 zo 100 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru,

nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu Rodinná výchova je sprostredkovať základné informácie o rodine ako výchovnej inštitúcií a o možných dopadoch špecifík rodinného života a rodinnej výchovy do výchovno-vzdelávacieho procesu v škole. Študent dokáže definovať rodinu ako výchovnú inštitúciu, pamätá si jej funkcie, ovláda typológiu rodín. Vie vysvetliť premeny rodiny v historickom kontexte a premeny rodiny v rámci jej životného cyklu. Pozná a rozumie výchovným cieľom, obsahu, metódam a prostriedkom rodinnej výchovy. Študent dokáže kriticky zhodnotiť a sformulovať špecifiká rodinnej výchovy v alternatívnych formách partnerského spolužitia. Dokáže kategorizovať štýly rodinnej výchovy. Popísať a interpretovať nevhodné prístupy v rodinnej výchove a predpokladať ich možné dopady na prejavy žiaka v škole. Študent vie použiť osvojené vedomosti v riešení výchovno-vzdelávacích ťažkostí žiaka vyplývajúcich zo špecifík rodinného života a rodinnej výchovy.
Prenositeľné spôsobilosti: analýzou, navrhovaním riešení a diskusiou problémových úloh zadávaných počas seminárov je študent schopný komunikovať svoje závery, kriticky myslieť, uvažovať v súvislostiach.

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu:
1. Definícia rodiny (tradičné verzus novšie poňatie rodiny), typológia a funkcie rodiny.
2. Základné demografické zmeny rodiny v historickom kontexte (od tradičnej k postmodernej rodine).
3. Životný cyklus rodiny. Manželstvo ako inštitúcia. Výchova k manželstvu a rodičovstvu.
4. (Ne)stabilná rodina - súčasná rodina a otázka rozvodovosti. Nevhodné prístupy v rodinnej výchove v období rozvodu. Žiak v škole v období procesu rozvodu rodičov.
5. Alternatívne formy spolužitia (kohabitácia, mingle, single, „patchwork“, homosexuálne partnerstvá...) – špecifiká rodinnej výchovy v alternatívnych formách spolužitia.
6. Pedagogika rodiny. Teória rodinnej výchovy. Ciele, obsah, metódy a prostriedky rodinnej výchovy. Štýly rodinnej výchovy.
7. Vzťahová väzba (attachment) ako kľúčový predpoklad harmonického vývinu osobnosti. Prejavy žiaka v škole vzhľadom na typ vzťahovej väzby.
8. Náhradná rodinná výchova. Špecifiká výchovy dieťaťa v náhradnej starostlivosti.

9. Rôzne formy násilia v rodine a ich negatívny dopad na osobnosť dieťaťa.
10. Špecifiká rodinnej výchovy v rodine s deťmi so zdravotným postihnutím.

Odporúčaná literatúra:

POTOČÁROVÁ, M. (2018). Etika v rodinných vzťahoch. Bratislava: Univerzita Komenského, 228 s. ISBN 97-880-223-3998-8.
POTOČÁROVÁ, M. (2008). Pedagogika rodiny. Teoretické východiská RV. Bratislava: UK, 216 s. ISBN 978-80-223-2458-8.
DERKOVÁ, J. (2018). Rodina ako výchovné prostredie. Bratislava: IKAR, 146 s. ISBN 978-80-8200-034-7.

Odporučená literatúra:

BAKOŠOVÁ, Z., ZEMANČÍKOVÁ, V. (2011). Výchova sociálnych a prosociálnych kompetencií v rodine. In: Teórie sociálnej pedagogiky: edukačné, sociálne a komunikačné aspekty [Z. Bakošová]. Bratislava: Slovenská pedagogická spoločnosť SAV, 2011.184 s. ISBN 978-80-970675-0-2.
BRISCH, K. H. (2011). Bezpečná vzťahová väzba. Attachment v tehotenstve a prvých rokoch života. Trenčín: Vydavateľstvo F, 150 s. ISBN 978-80-88952-67-1.
POTOČÁROVÁ, M. Výchova k hodnotám v slovenskej rodine. In Pedagogická orientace, 45(5-6),1996.
PŠENIČKA, O. 1995. Sexuální výchova v rodině. Hradec Králové: Rodina, 310s. ISBN-10 8090152414.
ZEMANČÍKOVÁ, V. 2008. Fyzické tresty vo výchove detí v rodine. In: Výchova v pedagogickom výskume a praxi. zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda, 2008.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 137

A	ABS	B	C	D	E	FX
59,85	0,0	13,14	5,11	4,38	3,65	13,87

Vyučujúci: Mgr. Vladimíra Zemančíková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex018/22	Rodové aspekty výchovy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13sS (3 kredity)= 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium, 30 hodín vypracovanie priebežne zadávaných úloh počas semestra. 23 hodín priebežné štúdium literatúry a príprava na seminár, Spolu 75 hodín za semester.
Vyučovacie metódy:
Diskusia, prednášanie, práca s textom – metóda analýzy, interpretácie, aplikácie, práca s učebnicou, zážitkové metódy, skupinová práca, riadené samoštúdium – moodle.uniba.sk

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, váha priebežného / záverečného hodnotenia 100/0.
100% priebežného hodnotenie zahŕňa: v priebehu semestra bude zadaných cca 6 - 8 úloh: zameraných na prácu s odborným textom a jeho aplikácia v príklade a interpretácia príkladu spracovaná na základe odborného textu, analýza stereotypov v učebných textoch, spracovanie odbornej literatúry do anotácie s otázkami k prečítanému textu. Študenti/ky budú pri štúdiu využívať e-learningové prostredie moodle.
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike,

vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti a študentky poznajú mechanizmy ako predchádzať porušovaniu rovnosti príležitostí žien a mužov (dievčat a chlapcov) vo vzdelávaní; vedia identifikovať rodové stereotypy a ich negatívne dôsledky vo výchovno-vzdelávacom procese. Používajú metódy na prehlbovanie rodovej demokracie v škole; Vnímajú edukačný proces z rodového aspektu. Dokážu pomenovať a nájsť súvislosti rodovo citlivej výchovy a prierezovej témy výchova k manželstvu a rodičovstvu (sexuálna výchova), uplatniť rodové hľadisko vo vzťahovej sexuálnej výchove.
Ciele vzdelávania:
Študentky a študenti nadobudnú vedomosti a zručnosti, ktoré im umožnia predchádzať porušovaniu rovnosti príležitostí žien a mužov (dievčat a chlapcov), eliminovať vo výchovno-vzdelávacom procese rodové stereotypy a ich negatívne dôsledky, prehlbovať rodovú demokraciu v škole, vnímať edukačný proces z rodového aspektu.

Stručná osnova predmetu:
Vymedzenie pojmov: rod (gender), pohlavie (sex), rodové stereotypy, rodovo citlivá výchova, priama a nepriama diskriminácia. Výchova a vzdelávanie z rodového aspektu - teórie rodovej socializácie, feministická pedagogika, modely rodovo citlivej pedagogiky. Rod v pedagogickom procese. Nerovnosti v škole z rodového pohľadu. Jazyk - rodová ne-citlivosť. Výskum, projekty, tvorba študijných materiálov, metodík - pohľad z rodového aspektu. Rodové aspekty výchovy k manželstvu a rodičovstvu/sexuálnej vzťahovej výchovy na školách.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
BOSÁ, M., MINAROVIČOVÁ, K. (2011). Rodovo citlivá výchova, In: Kiczková, Z., Szapuová, M. Rodové štúdiá, Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, s. 161-181. ISBN 978-80-223-2934-7

SMETÁČKOVÁ, I. (2016). Genderové vyjednávaní ve školních třídách. In: Genderové představy a vztahy. Praha: SLON, s. 177-216. ISBN 978-80-7419-229-6
SMETÁČKOVÁ, I., VLKOVÁ, K. (zost.). (2005). Gender ve škole I, II. Praha: Otevřená společnost, 2005.
Odporúčaná literatúra:
BABANOVÁ, A., MIŠKOLCI, J. (zost.). (2007). Genderově citlivá výchova: Kde začít? Praha: Žába na prameni. ISBN 978-80-239-8798-0
BOSÁ, M., MINAROVIČOVÁ, K. (2006). Rodovo citlivá výchova. Bratislava: EsFem.
CVIKOVÁ, J., JURÁŇOVÁ, J. (ed.). (2003). Ružový a modrý svet. Bratislava: Aspekt. ISBN 0-89140-02-5.
HOPPE, H., HOPPE, S., KREBEL, J. (2001). Sociálně psychologické hry pro dospívající: Rozvoj pohlavní identity, prevence agresivity a zneužívání. Praha: Portál, ISBN 978-80-7178-434-0
JARKOVSKÁ, L. (2014). Gender před tabulí. Praha: SLON. ISBN 978-80-7419-119-0.
LUKŠÍK, I., SUPEKOVÁ, M. (2003). Sexualita a rodovosť v sociálnych a výchovných súvislostiach. Bratislava: Humanitas,. ISBN 80-89124-01-1.
OSAĎAN, R. RAPOŠOVÁ, P. SMETANOVÁ, D. (v tlači). Úvod do problematiky rodovosti a sexuality detí. Vysokoškolská učebnica. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta.
RENZETTI, C.M., CURRAN, D. J. (2005). Ženy, muži a společnost. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0525-2
ROVŇANOVÁ, L., LUKŠÍK, I., LUKŠÍKOVÁ, Ľ. (Eds.). (2007). Príručka pre sexuálnu výchovu na druhom stupni základných škôl v rámci osnov výchovy k manželstvu a rodičovstvu. Bratislava: OKAT PLUS, ISBN 978-80-8872-010-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Predmet sa otvorí, ak si ho zapíše najmenej 10 študentov

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 108

A	ABS	B	C	D	E	FX
78,7	0,0	4,63	2,78	1,85	1,85	10,19

Vyučujúci: Mgr. Katarína Minarovičová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex018/22	Rodové aspekty výchovy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13sS (3 kredity)= 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium, 30 hodín vypracovanie priebežne zadávaných úloh počas semestra. 23 hodín priebežné štúdium literatúry a príprava na seminár, Spolu 75 hodín za semester.
Vyučovacie metódy:
Diskusia, prednášanie, práca s textom – metóda analýzy, interpretácie, aplikácie, práca s učebnicou, zážitkové metódy, skupinová práca, riadené samoštúdium – moodle.uniba.sk

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, váha priebežného / záverečného hodnotenia 100/0.
100% priebežného hodnotenie zahŕňa: v priebehu semestra bude zadaných cca 6 - 8 úloh: zameraných na prácu s odborným textom a jeho aplikácia v príklade a interpretácia príkladu spracovaná na základe odborného textu, analýza stereotypov v učebných textoch, spracovanie odbornej literatúry do anotácie s otázkami k prečítanému textu. Študenti/ky budú pri štúdiu využívať e-learningové prostredie moodle.
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike,

vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti a študentky poznajú mechanizmy ako predchádzať porušovaniu rovnosti príležitostí žien a mužov (dievčat a chlapcov) vo vzdelávaní; vedia identifikovať rodové stereotypy a ich negatívne dôsledky vo výchovno-vzdelávacom procese. Používajú metódy na prehlbovanie rodovej demokracie v škole; Vnímajú edukačný proces z rodového aspektu. Dokážu pomenovať a nájsť súvislosti rodovo citlivej výchovy a prierezovej témy výchova k manželstvu a rodičovstvu (sexuálna výchova), uplatniť rodové hľadisko vo vzťahovej sexuálnej výchove.
Ciele vzdelávania:
Študentky a študenti nadobudnú vedomosti a zručnosti, ktoré im umožnia predchádzať porušovaniu rovnosti príležitostí žien a mužov (dievčat a chlapcov), eliminovať vo výchovno-vzdelávacom procese rodové stereotypy a ich negatívne dôsledky, prehlbovať rodovú demokraciu v škole, vnímať edukačný proces z rodového aspektu.

Stručná osnova predmetu:
Vymedzenie pojmov: rod (gender), pohlavie (sex), rodové stereotypy, rodovo citlivá výchova, priama a nepriama diskriminácia. Výchova a vzdelávanie z rodového aspektu - teórie rodovej socializácie, feministická pedagogika, modely rodovo citlivej pedagogiky. Rod v pedagogickom procese. Nerovnosti v škole z rodového pohľadu. Jazyk - rodová ne-citlivosť. Výskum, projekty, tvorba študijných materiálov, metodík - pohľad z rodového aspektu. Rodové aspekty výchovy k manželstvu a rodičovstvu/sexuálnej vzťahovej výchovy na školách.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
BOSÁ, M., MINAROVIČOVÁ, K. (2011). Rodovo citlivá výchova, In: Kiczková, Z., Szapuová, M. Rodové štúdiá, Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, s. 161-181. ISBN 978-80-223-2934-7

SMETÁČKOVÁ, I. (2016). Genderové vyjednávaní ve školních třídách. In: Genderové představy a vztahy. Praha: SLON, s. 177-216. ISBN 978-80-7419-229-6
SMETÁČKOVÁ, I., VLKOVÁ, K. (zost.). (2005). Gender ve škole I, II. Praha: Otevřená společnost, 2005.
Odporúčaná literatúra:
BABANOVÁ, A., MIŠKOLCI, J. (zost.). (2007). Genderově citlivá výchova: Kde začít? Praha: Žába na prameni. ISBN 978-80-239-8798-0
BOSÁ, M., MINAROVIČOVÁ, K. (2006). Rodovo citlivá výchova. Bratislava: EsFem.
CVIKOVÁ, J., JURÁŇOVÁ, J. (ed.). (2003). Ružový a modrý svet. Bratislava: Aspekt. ISBN 0-89140-02-5.
HOPPE, H., HOPPE, S., KREBEL, J. (2001). Sociálně psychologické hry pro dospívající: Rozvoj pohlavní identity, prevence agresivity a zneužívání. Praha: Portál, ISBN 978-80-7178-434-0
JARKOVSKÁ, L. (2014). Gender před tabulí. Praha: SLON. ISBN 978-80-7419-119-0.
LUKŠÍK, I., SUPEKOVÁ, M. (2003). Sexualita a rodovosť v sociálnych a výchovných súvislostiach. Bratislava: Humanitas,. ISBN 80-89124-01-1.
OSAĎAN, R. RAPOŠOVÁ, P. SMETANOVÁ, D. (v tlači). Úvod do problematiky rodovosti a sexuality detí. Vysokoškolská učebnica. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta.
RENZETTI, C.M., CURRAN, D. J. (2005). Ženy, muži a společnost. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0525-2
ROVŇANOVÁ, L., LUKŠÍK, I., LUKŠÍKOVÁ, Ľ. (Eds.). (2007). Príručka pre sexuálnu výchovu na druhom stupni základných škôl v rámci osnov výchovy k manželstvu a rodičovstvu. Bratislava: OKAT PLUS, ISBN 978-80-8872-010-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Predmet sa otvorí, ak si ho zapíše najmenej 10 študentov

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 108

A	ABS	B	C	D	E	FX
78,7	0,0	4,63	2,78	1,85	1,85	10,19

Vyučujúci: Mgr. Katarína Minarovičová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex035/22	Rozvoj kritického myslenia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13sS (3 kredity)= 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium, 30 hodín vypracovanie priebežne zadávaných úloh počas semestra. 23 hodín priebežné štúdium literatúry a príprava na seminár, Spolu 75 hodín za semester.
Vyučovacie metódy:
Diskusia, Sokratovská metóda, heuristické metódy, prednášanie, práca s textom – metóda analýzy, interpretácie, aplikácie, hranie rolí, skupinová práca, riadené samoštúdium – moodle.uniba.sk

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, váha priebežného / záverečného hodnotenia 100/0.
100% priebežného hodnotenie zahŕňa: v priebehu semestra bude zadaných cca 5 úloh (50%), 2x priebežný test počas semestra (spolu za 30%) a aktívna účasť na seminároch, zapájanie sa do diskusií (20%). Študenti/ky budú pri štúdiu využívať e-learningové prostredie moodle.
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), študent sa aktívne zapájal do diskusií na seminároch, priebežné testy vypracoval na vynikajúcej úrovni a priebežné úlohy spracoval vynikajúco.
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),), študent sa aktívne zapájal do diskusií na seminároch, priebežné testy a priebežné úlohy vypracoval na veľmi dobrej úrovni
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), študent sa menej aktívne zapájal do diskusií na seminároch, priebežné testy a priebežné úlohy vypracoval na dobrej úrovni s miernymi nedostatkami
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), študent sa nezapájal aktívne do diskusií na seminároch, priebežné testy a priebežné úlohy vypracoval na uspokojivej úrovni
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študent sa aktívne nezapájal do diskusií na seminároch, priebežné testy a priebežné úlohy vypracoval na minimálnej úrovni
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Výsledky vzdelávania:

Študenti a študentky poznajú princípy kritického myslenia, dokážu pripraviť na základe univerzálnych scenárov vlastné aktivity na predmete zamerané na rozvoj kritického myslenia. Vedia hodnotiť kritické myslenie u žiakov, rozoznávať hoaxy a identifikovať relevantné fakty a myšlienky. Dokážu aplikovať rôzne metódy na rozvoj kritického myslenia žiakov.
Ciele vzdelávania:
Cieľom semináru je, aby študentky a študenti nadobudli vedomosti a zručnosti, ktoré im umožnia pripravovať si metodické materiály, zamerané na rozvíjanie zručnosti žiakov kriticky myslieť. Oboznámiť študentov s univerzálnymi scenármi vzdelávacích aktivít a možnosťami hodnotenia kritického myslenia vo vzdelávaní.

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu:
Princípy kritického myslenia, kritické argumentovanie, kritické debatovanie, kritické písanie, organizovanie poznatkov. Základné charakteristiky hoaxov. Identifikácia relevantných faktov a myšlienok. Metódy rozvoja kritického myslenia u žiakov, univerzálne scenáre vzdelávacích aktivít, príprava metodických materiálov. Hodnotenie kritického myslenia.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
KOSTURKOVÁ, M., FERENCOVÁ, J. (2019). Stratégie rozvoja kritického myslenia. Bratislava: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-571-0049-2
TUREK, I. (2003). Kritické myslenie. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum.
Odporúčaná literatúra:
ČAPEK, R. (2015). Moderní didaktika: lexikon výukových a hodnotících metod. Praha: Grada. ISBN 978-80-2473-450-7
KOZÁROVÁ, N., GUNIŠOVÁ, D. (2020). Stratégie rozvoja kritického myslenia vo vyučovaní pedagogiky. Nitra: UKF v Nitre. ISBN (online) 978-80-558-1520-6
MARKOŠ, J. (2019). Sila rozumu v bláznivej dobe: manuál kritického myslenia. Bratislava: N Press. ISBN 978-80-9992-501-5

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Barbora Jaslovská, PhD., Mgr. Katarína Minarovičová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex035/22	Rozvoj kritického myslenia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13sS (3 kredity)= 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium, 30 hodín vypracovanie priebežne zadávaných úloh počas semestra. 23 hodín priebežné štúdium literatúry a príprava na seminár, Spolu 75 hodín za semester.
Vyučovacie metódy:
Diskusia, Sokratovská metóda, heuristické metódy, prednášanie, práca s textom – metóda analýzy, interpretácie, aplikácie, hranie rolí, skupinová práca, riadené samoštúdium – moodle.uniba.sk

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, váha priebežného / záverečného hodnotenia 100/0.
100% priebežného hodnotenie zahŕňa: v priebehu semestra bude zadaných cca 5 úloh (50%), 2x priebežný test počas semestra (spolu za 30%) a aktívna účasť na seminároch, zapájanie sa do diskusií (20%). Študenti/ky budú pri štúdiu využívať e-learningové prostredie moodle.
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), študent sa aktívne zapájal do diskusií na seminároch, priebežné testy vypracoval na vynikajúcej úrovni a priebežné úlohy spracoval vynikajúco.
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),), študent sa aktívne zapájal do diskusií na seminároch, priebežné testy a priebežné úlohy vypracoval na veľmi dobrej úrovni
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), študent sa menej aktívne zapájal do diskusií na seminároch, priebežné testy a priebežné úlohy vypracoval na dobrej úrovni s miernymi nedostatkami
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), študent sa nezapájal aktívne do diskusií na seminároch, priebežné testy a priebežné úlohy vypracoval na uspokojivej úrovni
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študent sa aktívne nezapájal do diskusií na seminároch, priebežné testy a priebežné úlohy vypracoval na minimálnej úrovni
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Výsledky vzdelávania:

Študenti a študentky poznajú princípy kritického myslenia, dokážu pripraviť na základe univerzálnych scenárov vlastné aktivity na predmete zamerané na rozvoj kritického myslenia. Vedia hodnotiť kritické myslenie u žiakov, rozoznávať hoaxy a identifikovať relevantné fakty a myšlienky. Dokážu aplikovať rôzne metódy na rozvoj kritického myslenia žiakov.
Ciele vzdelávania:
Cieľom semináru je, aby študentky a študenti nadobudli vedomosti a zručnosti, ktoré im umožnia pripravovať si metodické materiály, zamerané na rozvíjanie zručnosti žiakov kriticky myslieť. Oboznámiť študentov s univerzálnymi scenármi vzdelávacích aktivít a možnosťami hodnotenia kritického myslenia vo vzdelávaní.

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu:
Princípy kritického myslenia, kritické argumentovanie, kritické debatovanie, kritické písanie, organizovanie poznatkov. Základné charakteristiky hoaxov. Identifikácia relevantných faktov a myšlienok. Metódy rozvoja kritického myslenia u žiakov, univerzálne scenáre vzdelávacích aktivít, príprava metodických materiálov. Hodnotenie kritického myslenia.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
KOSTURKOVÁ, M., FERENCOVÁ, J. (2019). Stratégie rozvoja kritického myslenia. Bratislava: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-571-0049-2
TUREK, I. (2003). Kritické myslenie. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum.
Odporúčaná literatúra:
ČAPEK, R. (2015). Moderní didaktika: lexikon výukových a hodnotících metod. Praha: Grada. ISBN 978-80-2473-450-7
KOZÁROVÁ, N., GUNIŠOVÁ, D. (2020). Stratégie rozvoja kritického myslenia vo vyučovaní pedagogiky. Nitra: UKF v Nitre. ISBN (online) 978-80-558-1520-6
MARKOŠ, J. (2019). Sila rozumu v bláznivej dobe: manuál kritického myslenia. Bratislava: N Press. ISBN 978-80-9992-501-5

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Barbora Jaslovská, PhD., Mgr. Katarína Minarovičová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KP/B-VUZex008/22	Seminár k bakalárskej práci

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta: 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium, 22 hodín príprava na seminár – vypracovanie priebežných úloh, 16 príprava projektu záverečnej práce. Spolu 60 hodín
Vyučovacie metódy: výklad, práca s textom, prezentovanie, diskusia, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Odovzdanie čiastkového výstupu v podobe jednej ucelenej kapitoly bakalárskej práce. Hodnotenie podľa stupnice:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia). Úlohou študenta je v priebehu semestra vyriešiť priebežne zadávané úlohy a odovzdať záverečný projekt záverečnej práce na konci priebežného hodnotenia. Študent sa aktívne podieľa na prezentácii a diskutovaní riešení priebežných úloh na seminároch, za ktoré získava body (20%). Riešenie každej priebežnej úlohy, ktorá sa odovzdáva v stanovenom termíne, je hodnotené bodmi (40%). Za projekt záverečnej práce na konci priebežného hodnotenia získava študent body (40%). Všetky body sa na záver priebežného hodnotenia spočítajú.Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:A (100-91%, výborne - vynikajúce výsledky), študent aktívne priebežne pracuje na priebežných úlohách, podieľa sa na prezentácii a diskutovaní daných úloh na seminároch. Kriticky aj tvorivo reflektuje priebežné zadania. Je schopný vypracovať projekt záverečnej práce na vynikajúcej úrovni.B (90-81%, veľmi dobre - nadpriemerný štandard), študent aktívne primerane pracuje na priebežných úloha, podieľa sa na prezentácii a diskutovaní daných úloh na seminároch. Primerane reflektuje priebežné zadania a je schopný na veľmi dobrej úrovni vypracovať projekt záverečnej práce. C (80-73%, dobre - bežná spoľahlivá práca),

študent počas semestra podával štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti sú na dobrej úrovni, chýba mu však schopnosť tieto poznatky kriticky aplikovať. Projekt záverečnej práce je vypracovaný na dobrej úrovni.D (72-66%, uspokojivo - prijateľné výsledky), študent bol v priebehu semestra slabšie pripravený, má mierne nedostatky v teoretických znalostiach. Nevie kriticky analyzovať informácie. Projekt záverečnej práce vypracoval na uspokojivej úrovni.E (66-60%, dostatočne - výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študent disponuje v obmedzenej miere teoretickými poznatkami, nedokáže kriticky analyzovať tieto poznatky, je len v minimálnej miere schopný poznatky aplikovať. Priebežné úlohy spĺňajú minimálne kritériá, rovnako ako vypracovanie projektu záverečnej práce. Fx (59-0%, nedostatočne - vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Výsledky vzdelávania:
Ciele a výstupy vzdelávania:
Cieľom kurzu je oboznámiť študentov teoreticky aj prakticky so zásadami a postupmi, ktoré je potrebné osvojiť si pre úspešné spracovanie bakalárskej práce.
Študent je schopný vymedziť si tému vlastnej bakalárskej práce, vie si správne určiť metódy jej spracovania, získa schopnosť selektívne a korektne pracovať s odbornou literatúrou k zvolenej téme. Pozná jednotlivé časti záverečnej práce. Dokáže si pripraviť a prezentovať výsledky záverečnej práce a je schopný reagovať na otázky k záverečnej práci v diskusii.

Stručná osnova predmetu:
Typy bakalárskych prác. Časový harmonogram spracovania práce. Vymedzenie témy a cieľa záverečnej práce. Štúdium odbornej literatúry. Excerpcia materiálu. Teoreticko-metodologická koncepcia práce. Metodika spracovania problému. Metodika vypracovania záverečnej práce.
Formálno-kompozičné náležitosti záverečných prác. Ako sa pripraviť na obhajobu záverečnej práce.

Odporúčaná literatúra:
Výber odbornej literatúry podľa zvolenej témy práce;
Aktuálna smernica rektora UK o základných náležitostiach záverečných prác;
LICHNEROVÁ, L. (2016). Písanie a obhajoba záverečných prác - vysokoškolské skriptá pre študentov Univerzity Komenského v Bratislave. Bratislava: Stimul. ISBN 978-80-8127-155-7
KATUŠČÁK, D. (2013). Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Nitra: Enigma. ISBN 8089132454
STAROŇOVÁ, K. (2011). Vedecké písanie: ako písať akademické a vedecké texty. Bratislava: Osveta, . ISBN 978-80-8063-359-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cieľový jazyk)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 95

A	ABS	B	C	D	E	FX
49,47	0,0	18,95	14,74	7,37	5,26	4,21

Vyučujúci: PaedDr. Peter Gergel, PhD., Mgr. Veronika Valkovičová, PhD., doc. PhDr. Marian Groma, PhD., Mgr. Marína Hríbová, PhD., doc. PaedDr. Martina Šipošová Chochulová, PhD., Dr. habil. Tamás Karáth, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KP/B-VUZex008/22	Seminár k bakalárskej práci

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta: 13 hodín výučby, 9 hodín riadené samoštúdium, 22 hodín príprava na seminár – vypracovanie priebežných úloh, 16 príprava projektu záverečnej práce. Spolu 60 hodín
Vyučovacie metódy: výklad, práca s textom, prezentovanie, diskusia, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Odovzdanie čiastkového výstupu v podobe jednej ucelenej kapitoly bakalárskej práce. Hodnotenie podľa stupnice:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Predmet je ukončený hodnotením (100% priebežného hodnotenia). Úlohou študenta je v priebehu semestra vyriešiť priebežne zadávané úlohy a odovzdať záverečný projekt záverečnej práce na konci priebežného hodnotenia. Študent sa aktívne podieľa na prezentácii a diskutovaní riešení priebežných úloh na seminároch, za ktoré získava body (20%). Riešenie každej priebežnej úlohy, ktorá sa odovzdáva v stanovenom termíne, je hodnotené bodmi (40%). Za projekt záverečnej práce na konci priebežného hodnotenia získava študent body (40%). Všetky body sa na záver priebežného hodnotenia spočítajú.Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:A (100-91%, výborne - vynikajúce výsledky), študent aktívne priebežne pracuje na priebežných úlohách, podieľa sa na prezentácii a diskutovaní daných úloh na seminároch. Kriticky aj tvorivo reflektuje priebežné zadania. Je schopný vypracovať projekt záverečnej práce na vynikajúcej úrovni.B (90-81%, veľmi dobre - nadpriemerný štandard), študent aktívne primerane pracuje na priebežných úloha, podieľa sa na prezentácii a diskutovaní daných úloh na seminároch. Primerane reflektuje priebežné zadania a je schopný na veľmi dobrej úrovni vypracovať projekt záverečnej práce. C (80-73%, dobre - bežná spoľahlivá práca),

student počas semestra podával štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti sú na dobrej úrovni, chýba mu však schopnosť tieto poznatky kriticky aplikovať. Projekt záverečnej práce je vypracovaný na dobrej úrovni.D (72-66%, uspokojivo - prijateľné výsledky), študent bol v priebehu semestra slabšie pripravený, má mierne nedostatky v teoretických znalostiach. Nevie kriticky analyzovať informácie. Projekt záverečnej práce vypracoval na uspokojivej úrovni.E (66-60%, dostatočne - výsledky spĺňajú minimálne kritériá), študent disponuje v obmedzenej miere teoretickými poznatkami, nedokáže kriticky analyzovať tieto poznatky, je len v minimálnej miere schopný poznatky aplikovať. Priebežné úlohy spĺňajú minimálne kritériá, rovnako ako vypracovanie projektu záverečnej práce. Fx (59-0%, nedostatočne - vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Výsledky vzdelávania:

Ciele a výstupy vzdelávania:
Cieľom kurzu je oboznámiť študentov teoreticky aj prakticky so zásadami a postupmi, ktoré je potrebné osvojiť si pre úspešné spracovanie bakalárskej práce.
Študent je schopný vymedziť si tému vlastnej bakalárskej práce, vie si správne určiť metódy jej spracovania, získa schopnosť selektívne a korektne pracovať s odbornou literatúrou k zvolenej téme. Pozná jednotlivé časti záverečnej práce. Dokáže si pripraviť a prezentovať výsledky záverečnej práce a je schopný reagovať na otázky k záverečnej práci v diskusii.

Stručná osnova predmetu:

Typy bakalárskych prác. Časový harmonogram spracovania práce. Vymedzenie témy a cieľa záverečnej práce. Štúdium odbornej literatúry. Excerpcia materiálu. Teoreticko-metodologická koncepcia práce. Metodika spracovania problému. Metodika vypracovania záverečnej práce.
Formálno-kompozičné náležitosti záverečných prác. Ako sa pripraviť na obhajobu záverečnej práce.

Odporúčaná literatúra:

Výber odbornej literatúry podľa zvolenej témy práce;
Aktuálna smernica rektora UK o základných náležitostiach záverečných prác;
LICHNEROVÁ, L. (2016). Písanie a obhajoba záverečných prác - vysokoškolské skriptá pre študentov Univerzity Komenského v Bratislave. Bratislava: Stimul. ISBN 978-80-8127-155-7
KATUŠČÁK, D. (2013). Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Nitra: Enigma. ISBN 8089132454
STAROŇOVÁ, K. (2011). Vedecké písanie: ako písať akademické a vedecké texty. Bratislava: Osveta, . ISBN 978-80-8063-359-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk (v prípade jazykových predmetových aprobácií aj cieľový jazyk)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 95

A	ABS	B	C	D	E	FX
49,47	0,0	18,95	14,74	7,37	5,26	4,21

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex027/22	Slovenská literatúra a knižná kultúra po roku 1989

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 23 hodín priebežná príprava vrátane štúdia literatúry, 11 hodín tvorba prezentácie; 13 hodín tvorba seminárnej práce.
Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, demonštrácia, dialóg so študentmi, dialóg v skupine študentov, práca v skupinách, problémové úlohy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, projektové vyučovanie, e-learning, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné plnenie mikrozadaní na seminároch (20 bodov);
• vypracovanie prezentácie na tému z knižnej kultúry po roku 1989 (40 bodov);
• vypracovanie seminárnej práce (40 bodov), ktorá analyticko-interpretačne skúma vybraný problém jedného diela zo zoznamu povinnej beletrie.
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (mikrozadania: menej ako 12 bodov, prezentácia: menej ako 24 bodov, seminárna práca: menej ako 24 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo slovenskej literatúry prelomu 20. a 21. storočia v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti vie

vynikajúco aplikovať a adaptovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo slovenskej literatúry prelomu 20. a 21. storočia v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, bez významnejších chýb, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo slovenskej literatúry prelomu 20. a 21. storočia v požadovanom rozsahu, predstavené literárnohistorické fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať získané literárnovedné vedomosti pri práci s literárnym textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo slovenskej literatúry prelomu 20. a 21. storočia v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané literárnovedné vedomosti a existujúce postupy pri práci s literárnym textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo slovenskej literatúry prelomu 20. a 21. storočia v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, dokáže minimálne aplikovať získané literárnovedné vedomosti pri práci s literárnym textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo slovenskej literatúry prelomu 20. a 21. storočia v požadovanom rozsahu, nepozná literárnohistorické fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnovedné vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má syntetické vedomosti o slovenskej literatúre po roku 1989. Má osvojené poznatky o jestvujúcich literárnohistorických modeloch tohto obdobia, zásadných literárnoteoretických a literárnokritických reflexiách jeho kľúčových autorov a literárnych diel. Má nadobudnuté poznatky o literárnej kultúre daného obdobia v kontexte dobových politických, spoločenských, kultúrno-civilizačných procesov, o periodizačných modeloch a vnútornom diferencovaní pôvodnej slovenskej tvorby tejto éry. V reprezentatívnom spektre pozná jednotlivé tendencie, skupinové a individuálne ideovo-estetické iniciatívy a poetiky. Uvedomuje si hodnotu jazykovo-kultúrnej originality slovenskej literatúry a má vypestovaný zmysel pre jej organické väzby na univerzálne humanistické hodnotové východiská. Študent má rozvinuté analytické a interpretačné zručností aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty.

Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Získané vedomosti a zručnosti je pripravený prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a magisterskom štúdiu a vie ich tiež využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti základné informácie o slovenskej literatúre po roku 1989 a ponúknuť isté závery a zdôvodnenia aj laickým adresátom. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Periodizačné modely slovenskej literatúry po roku 1989. Premeny pluralitného literárneho modelu.
2. Tranzícia a transformácia spoločnosti, médií, knižnej kultúry a literárnej infraštruktúry po roku 1989.
3. Konsolidácia spoločnosti, médií, knižnej kultúry a literárnej infraštruktúry po roku 1998.
4. Knižná kultúra a literatúra v kontexte remediácie na prelome 20. a 21. storočia.
5. Literárne pole kultúrnej produkcie a jeho vzťahy s politickým poľom. Literatúra a štátna moc.
6. Literárne pole kultúrnej produkcie a jeho vzťahy s ekonomickým poľom. Literatúra a kultúrny priemysel.
7. Reintegrácia a rekonštrukcia literárneho procesu spred roka 1989 v kontexte literatúry konca 20. a začiatku 21. storočia.
8. Pôvodná prozaická tvorba 90. rokov 20. storočia: generačná a žánrovo-tematická škála, reprezentatívni autori a diela (S. Rakús, P. Pišťanek, Balla).
9. Pôvodná básnická tvorba 90. rokov 20. storočia: generačná a žánrovo-tematická škála, reprezentatívni autori a diela (M. Haugová, I. Štrpka, P. Macsovszky).
10. Pôvodná prozaická tvorba začiatku 21. storočia: generačná a žánrovo-tematická škála (M. Kopcsay, I. Dobrakovová, R. Pupala).
11. Pôvodná básnická tvorba začiatku 21. storočia: generačná a žánrovo-tematická škála, reprezentatívni autori a diela (E. J. Groch, M. Habaj, M. Ferenčuhová).

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru.

Študent si na predmete prehĺbi a rozvinie vedomosti o podmienkach rámcujúcich existenciu slovenskej literatúry po roku 1989, o jej literárnohistorických konceptoch a literárnokritickej reflexii. Osobitný dôraz bude kladený na odlíšenie podmienok na existenciu literatúry v tranzično-transformačnom období a na prelome storočí (dôsledky remediácie). Konceptuálnym nástrojom na usporiadanie vedomostí o knižnej kultúre bude koncepcia literárneho poľa ako špecifického poľa kultúrnej produkcie vo vzťahoch k iným poliam. V nadväznosti na študentove vedomosti o premenách slovenskej literatúry 20. storočia bude pozornosť zameraná na reintegračné a rekonštrukčné procesy v slovenskej tvorbe súvisiace s kolapsom totalitného komunistického režimu a formovaním demokratického Slovenska. Študent si bude na predmete prehlbovať a rozvíjať vedomosti o vnútornej periodizácii, generačnom, funkčnom a ideovo-estetickom diferencovaní a žánrovo-tematických podobách a o reprezentatívnych nadindividuálnych vývinových útvaroch (konfesijná lyrika, postmoderné tendencie, experimentálno-dekonštruktívna poézia, spirituálna poézia, postkonceptuálna poézia, próza ironického zvecnenia, sociálno-realistická próza, expatovská a regionálno-lokálna próza) a o individuálnych tvorivých úsiliach reprezentatívnych autorov. Dôraz bude kladený na esteticky mimoriadne diela. Spoľahlivá orientácia študenta v problematike literatúry prelomu 20. a 21. storočia a súvisiacich praktických a metodologických vedomostí bude predpokladom jeho náležitého pochopenia minulosti v predmetoch pokračujúceho stupňa štúdia a dôležitou súčasťou prípravy na učiteľské povolanie zodpovedajúcej aktuálnym

potrebám školskej praxe. Študent bude pripravený prehlbovať a rozvíjať získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti v magisterskom štúdiu a účelne ich využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré budú odborným predpokladom na analýzu a selekciu didaktických materiálov zo slovenskej literatúry vzhľadom na vyučovacie ciele, predpokladom na analýzu a hodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti a pri riešení bežných problémov pri výučbe slovenského jazyka a literatúry. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti bude študent schopný sprostredkovať aj širšej a laickej verejnosti. Analytický a kritický prístup k literárnemu textu bude u študenta podnecovať kritické myslenie, kreativitu a uvažovanie v súvislostiach, ktoré bude študent preukazovať riešením konkrétnych zadaní, ako aj zostavovaním vlastnej analyticko-interpretačnej seminárnej práce. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

ŠRANK, J. 2015. Aktéri a tendencie literárnej kultúry na Slovensku po roku 1989. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 144 s. ISBN 978-80-223-4041-0.

Odporúčaná literatúra:

HOCHEL, I. – ČÚZY, L. – KÁKOŠOVÁ, Z. 2007. Slovenská literatúra po roku 1989. Bratislava: Literárne informačné centrum. 161 s. ISBN 978-80-89222-34-6. (vybrané kapitoly)
PASSIA, R. – TARANENKOVÁ, I. (Eds.). 2014. Hľadanie súčasnosti. Bratislava: Literárne informačné centrum. 219 s. ISBN 978-80-8119-085-8. (vybrané časti)
ŠRANK, J. 2017. Kontexty konceptualizmu (paragrafománia). In: Vlna, roč. 19, č. 70, s. 54 – 59.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Jaroslav Šrank, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex030/22	Sociálna patológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), 16 hodín príprava seminárnej práce a ppt prezentácie; 22 hodín príprava na priebežné hodnotenie. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: výklad, skupinová diskusia, rozhovor, riadená diskusia o prebranej téme, riadené samoštúdium a práca s textom

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Úlohou študentov je vypracovať priebežnú seminárnu prácu a prezentovať seminárnu prácu spolužiakom (40 bodov) a absolvovať priebežný test (60 bodov), spolu 100 bodov. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie min. 60% z max. možného hodnotenia predmetu.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre hodnotenie A je potrebné, aby študenti podávali priebežne počas celého semestra vynikajúce výsledky, boli schopní samostatného štúdia. Študenti sa vedia orientovať v rôznych literárnych zdrojoch, vedia vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, vedia sa orientovať v problematike sociálno-patologických javov v spoločnosti
Hodnotenie B znamená, že študenti počas celého semestra dosahovali nadpriemerné výsledky, boli schopní samostatného štúdia, ovládajú základné informácie týkajúce sa sociálnej patológie, vedia sa orientovať v literatúre.

Hodnotenie C znamená, že študenti počas semestra podávali štandardne dobrý výkon, ich teoretické znalosti predmetnej problematiky sú na dobrej úrovni, no chýba schopnosť tieto poznatky aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje.
Hodnotenie D znamená, že študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa predmetu vzdelávania a väčšie problémy v samostatnej realizačnej práci, nevedia kriticky analyzovať informácie a robí im problém aplikovať poznatky do praxe.
Hodnotenie E znamená, že študenti zlyhávajú vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba im schopnosť analyzovať, porovnávať viaceré poznatky a zlyhávajú v kritickom myslení, no ovládajú väčšinu teoretických poznatkov z predmetu.
Pri hodnotení Fx - nedostatočne sa vyžaduje ďalšia práca, štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom je vedieť sa orientovať v problematike sociálno-patologických javov, poznať ich príčiny, dôsledky na jedinca a vedieť realizovať preventívne opatrenia k ich eliminácií.
Študenti po úspešnom absolvovaní predmetu získajú prehľad základných teoretických poznatkov o vybraných negatívnych spoločenských javoch, ich rozšírenosti v populácii, príčinách vzniku, dôsledkoch, prevencii, náprave a tiež súvislostiach medzi nimi. Budú schopní analyzovať sociálno-patologické javy, získajú kompetenciu pre odbornú intervenciu v danej oblasti a budú schopní realizácie preventívnych opatrení k eliminácii sociálno-patologických javov v spoločnosti. Ďalej si študenti rozvíjajú analytické a aktívne myslenie pri práci so zadaným odborným textom, sú schopní sa porovnávať a vyhodnocovať informácie.

Stručná osnova predmetu:
1. Sociálna patológia – vymedzenie základných pojmov.
2. Patológia rodiny
3. Syndróm CAN
4. Kriminalita a delikvencia
5. Drogy a drogové závislosti
6. Nelátkové závislosti- patologické hráčstvo, internet, počítač a iné
7. Poruchy príjmu potravy
8. Šikanovanie, kyberšikana, kybergrooming
9. Prostitúcia
10. Sebapoškodzovanie - samovražednosť
11. Obete a páchatelia násilia - obchodovanie s ľuďmi, domáce násilie, stalking, násilie na pracovisku a pod.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Ondrejkovič, P. et al. (2009). Sociálna patológia. VEDA.
Odporúčaná literatúra:
Černá, A. (2013). Kyberšikana. Grada.
Divínová, R. (2005). Cybersex. Forma internetové komunikace. Triton.
Fischer, S., & Škoda, J. (2009). Sociální patologie. Analýza příčin a možnosti ovlivňovaní závažných sociálně patologických jevů. Grada.
Hardy, M., & Hroncová, J. (2004). Sociálna patológia. Pedagogická fakulta UMB.
Mühlpachr, P., & Dudášová, T. (2011). Sociální patologie rodiny. Institut mezioborových studií.
Smetanová, D. (2014). Rizikové správanie detí a mládeže v kyberpriestore. In: Współczesne problemy profilaktyki szkolnej i rodzinnej. Wydawnictwo scriptum.

Smetanová, D. (2018). Mám sa báť? Virtuálny priestor ako potencionálne riziko pre deti a mládež. In: Sociálne prostredie ako (ne)výchovný činiteľ . Univerzita Komenského v Bratislave.
Vančová, A., Kečkéšová, M., & Smetanová, D. (2017). Ochrana práv dieťaťa a rodiny v Slovenskej republike rámcovaná platnou legislatívou. Slovak education publishing.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 10

A	ABS	B	C	D	E	FX
90,0	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex007/22	Sociálna psychológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, prednáška a seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), 15 hodín príprava na priebežný test; 25 hodín príprava na priebežné hodnotenie (skupinová práca + reflektívny denník), 10 hodín príprava na úlohy realizované v rámci seminára, 28 hodín príprava na záverečný test a ústnu skúšku. Spolu 100 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
výklad s multimediálnou podporou, dialogické a diskusné metódy, psychologické hry, kritická analýza psychologickej teórie, metódy práce s textom (práca s informačnými zdrojmi), reflektívny denník, e-learning (Moodle, MS Teams).

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex001/22 - Všeobecná psychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex001 Všeobecná psychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa priebežný test (30% hodnotenia), skupinovú prácu (spracovanie a prezentovanie prideleného sociálno-psychologického výskumu v študijnej skupine, 15% hodnotenia) a jej reflexiu (5%). Záverečné hodnotenie zahŕňa záverečný test (30% hodnotenia) a ústnu skúšku (20% hodnotenia). Ústna skúška je realizovaná v menších skupinách a prebieha formou rozboru prípadových štúdií alebo otázok zameraných na oblasť sociálnej psychológie. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej z úloh získa menej ako 50% bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pri hodnotení A študent pozná a reflektuje poznatky aj kľúčové rámce sociálnej psychológie, vrátane ich integrácie s poznatkami ďalších príbuzných disciplín, je výborne orientovaný v aktuálnom vývoji disciplíny, zmysluplne, kriticky a tvorivo aplikuje získané poznatky pri hodnotení a ovplyvňovaní skupinového diania z pohľadu jednotlivca a skupiny, ale i špecificky vo vzťahu k budúcej cieľovej skupine (školskej triede).
Pri hodnotení B študent pozná a reflektuje poznatky aj rámce sociálnej psychológie, vrátane ich integrácie s poznatkami ďalších príbuzných disciplín, je veľmi dobre orientovaný v aktuálnom vývoji disciplíny, takmer vždy zmysluplne a tvorivo aplikuje získané poznatky pri hodnotení a ovplyvňovaní skupinového diania z pohľadu jednotlivca a skupiny ale i špecificky vo vzťahu k budúcej cieľovej skupine (školskej triede).
Hodnotenie C sa udeľuje študentovi, ak v prevažnej miere pozná a reflektuje poznatky aj kľúčové rámce sociálnej psychológie, rozumie interdisciplinárnym súvislostiam a dokáže ich vo väčšine prípadov správne aplikovať pri hodnotení a ovplyvnení skupinového diania z pohľadu jednotlivca a skupiny ale i špecificky vo vzťahu k budúcej cieľovej skupine (školskej triede).
Hodnotenie D získa študent, ak na priemernej úrovni pozná poznatky aj kľúčové rámce sociálnej psychológie, rozumie interdisciplinárnym súvislostiam, s väčším usmernením aplikuje osvojené poznatky pri hodnotení a ovplyvnení skupinového diania z pohľadu jednotlivca a skupiny ale i špecificky vo vzťahu k budúcej cieľovej skupine (školskej triede).
Pri hodnotení E študent v pomerne obmedzenej no dostatočnej miere pozná a chápe poznatky sociálnej psychológie, aspoň čiastočne rozumie interdisciplinárnym súvislostiam, dokáže aspoň na minimálnej úrovni poznatky aplikovať pri hodnotení a ovplyvnení skupinového diania z pohľadu jednotlivca a skupiny ale i špecificky vo vzťahu k budúcej cieľovej skupine (školskej triede).
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných poznatkov ďalšie štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je umožniť študentom získať základný prehľad teórií a poznatkov v sociálnej psychológii (ktorá je súčasťou jadra základných disciplín psychológie) a osvojiť si schopnosť kriticky pracovať s poznatkami z tejto oblasti. Je tiež dôležitou bázou pre ďalšie štúdium a úspešnosť v učiteľskej profesii.
Študent po ukončení predmetu dokáže:
- definovať a vysvetliť základné sociálno-psychologické mechanizmy a javy ako aj základné sociálno-psychologické experimenty a ich aspekty,
- identifikovať sociálno-psychologické mechanizmy a javy vo svojom každodennom živote a v rámci svojho fungovania v rôznych sociálnych skupinách, ako i v školskej triede z pohľadu vzdelávacej praxe,
- kriticky posúdiť vplyv kultúrneho a sociálneho prostredia na jednotlivca (alebo skupinu),
- odporučiť postupy vedúce k zmenám v oblastiach, akými sú sociálne vnímanie, postoje, spôsoby komunikácie či skupinové javy,
- uviesť praktické príklady týchto javov v školskom ale i rodinnom prostredí či v príbuzných disciplínach (zdravotníctvo, manažment, marketing a pod.).

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do štúdia sociálnej psychológie: predmet, metódy a história sociálnej psychológie.
2. Socio-kultúrna determinácia psychiky: človek, spoločnosť a kultúra.
3. Socializácia jedinca: vymedzenie pojmu socializácia a jeho podstata, prostriedky a spôsoby socializácie, teórie socializácie.

4. Sociálne poznávanie: vnímanie iných, interpersonálna príťažlivosť, determinanty ovplyvňujúce formovanie dojmu, atribučné teórie.
5. Sociálna komunikácia: vymedzenie pojmu, komunikačný proces, neverbálna komunikácia (gestá, mimika, priestorové umiestnenie, pohyby, dotyky, paralingvistika), verbálna komunikácia, klamstvá alebo manipulácie skutočnosti ako súčasť komunikácie.
6. Postoje: definícia, funkcie a štruktúra postojov, utváranie a zmena postojov, meranie postojov.
7. Sociálne skupiny: klasifikácia a charakteristika sociálnych skupín, vplyv skupiny, štruktúra a vývin skupiny, skupinová dynamika, výkon skupiny, školská trieda ako sociálna skupina.
8. Sociálna interakcia: sociálna facilitácia a zaháľanie, konformita, poslušnosť, skupinové procesy (skupinová polarizácia, komunikácia, myslenie), kompetícia, kooperácia, vodcovstvo.
9. Sociálne správanie: sociálna norma, prosociálne správanie, agresívne správanie, davové správanie, konflikty.
10. Praktické uplatnenie sociálnej psychológie: využitie sociálnej psychológie, sociálno-psychologické problémy osobnosti učiteľov a učiteliek, sociálno-psychologický výcvik, sociálna psychológia a duševné zdravie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Masaryk, R. (2013). Medzi človekom a ľuďmi. IRIS.
Nolen-Hoeksema, S., Fredrickson, L. B., Loftus, G. R., & Wagenaar, W. A. (2012). Psychologie Atkinsonové a Hilgarda. 3. aktualizované vydání. Portál. (Kapitola: Sociální chování).

Odporúčaná literatúra:

Bačová, V. (2009). Súčasné smery v psychológii. Veda.
Hayesová, N. (2011). Základy sociálnej psychológie. Portál.
Jursová Zacharová, Z., Lemešová, M., Miškolci, J., Cabanová, K., Horváthová, L., & Sokolová, L. (2019). Postoje, inklúzia a predsudky v slovenských školách. Univerzita Komenského.
Lemešová, M. (2012). Socializačné aspekty kultúry školy: o pravidlách, hraniciach a problémoch v školskom prostredí. In Lukšík, I. (Eds.). Kultúra škôl a výchovných zariadení. Univerzita Komenského, 146-168.
Petrík, J., & Popper, M. (2020). Contact Based School Intervention Program: Enhancing Cooperation Intention and Reducing Prejudice toward Roma. Studia Psychologica, 62(3), 232-245.
Petrík, J., Uhrecký, B., Popper, M., & Nôtová, L. (2021). Coworking with Roma: Exploration of Slovak majority's cooperation intention using content analyses and networks of free association. Human Affairs, 31(2), 194-211.
Sollárová, E., Slaměník, I., Výrost, J. (2019). Sociální psychologie. Teorie, metody, aplikace. Grada.
Vybíral, Z. (2015). Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci. Portál.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český jazyk a anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 19

A	ABS	B	C	D	E	FX
15,79	0,0	26,32	31,58	10,53	10,53	5,26

Vyučujúci: Mgr. Veronika Horníková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex003/22	Sociálno-psychologický výcvik I.

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, cvičenie, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (20 hodín), 20 hodín príprava pred realizáciou výcviku; 5 hodín venované reflexii diania na výcviku po jeho ukončení. Spolu 50 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
metodický rámec tvorí aktívne sociálne učenie a učenie zážitkom (dialogické a diskusné metódy, psychologické a kooperatívne hry, sebapoznávacie techniky, reflektívna esej), e-learning (Moodle alebo MS Teams).

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa hodnotenie plnenia priebežných úloh a zadaní, ktoré sa realizujú individuálnou či skupinovou formou vo fáze pred, počas a po výcviku. Pred výcvikom pozostáva priebežné hodnotenie z troch úloh (reflektívna esej o očakávaniach spojených s výcvikom zameraným na sebapoznanie = 10%; práca s testami a dotazníkmi = 10%; cvičenie na rozvoj sebavnímania = 10%), s ktorými sa počas výcviku ďalej pracuje. V priebehu výcviku sú realizované aktivity a cvičenia umožňujúce najmä rozvoj intrapersonálnych (20%), interpersonálnych (20%) a sociálno-inkluzívnych kompetencií (20%) študentov (zoznamovacie aktivity, rolové hry, kooperatívne hry, hry dôvery a pod.). Po výcviku tvorí priebežné hodnotenie štruktúrovaná spätná väzba na dianie vo výcvikovej skupine (10%).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Pre hodnotenie A sa študent výborne aktívne zapája do jednotlivých činností a prejavuje záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií, hľadá originálne a kreatívne riešenia nastolených úloh, reflektuje vynárajúce sa zmeny, ktoré výcvik prináša, prejavuje sa ako plnohodnotný člen výcvikovej skupiny a aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.
Hodnotenie B znamená, že sa študent veľmi dobre aktívne zapája do jednotlivých činností a prejavuje záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií, v menšej miere hľadá originálne a kreatívne riešenia nastolených úloh, reflektuje vynárajúce sa zmeny, ktoré výcvik prináša, no potrebuje viac času a priestoru pre ich verbalizáciu, prejavuje sa ako plnohodnotný člen výcvikovej skupiny a aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.
Hodnotenie C získa študent, ak sa spravidla aktívne zapája do jednotlivých činností, prejavuje záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií, no len v niektorých témach a oblastiach, málo využíva svoje osobnostné predpoklady pri hľadaní originálnych a kreatívnych riešení nastolených úloh, len do istej miery reflektuje vynárajúce sa zmeny, ktoré prináša výcvik, prejavuje sa ako plnohodnotný člen výcvikovej skupiny a aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.
Hodnotenie D znamená, že sa študent v obmedzenej ale zároveň ešte prijateľnej miere zapája do jednotlivých činností a prejavuje len sporadicky záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií, často až s externou pomocou hľadá originálne a kreatívne riešenia nastolených úloh, nedokáže adekvátne reflektovať vynárajúce sa zmeny, ktoré výcvik prináša, prejavuje sa pasívnejšie a skôr ako okrajový člen výcvikovej skupiny i keď aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.
Hodnotenie E získa študent, ktorý sa správa pasívne a minimálne sa zapája do jednotlivých činností, neprejavuje záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií, pri hľadaní originálnych a kreatívnych riešení nastolených úloh sa spolieha na skupinu, nedokáže adekvátne reflektovať vynárajúce sa zmeny, ktoré výcvik prináša, vo výcvikovej skupine si nedokáže nájsť svoje miesto, svoj vlastný názor vyjadruje sporadicky a nie vždy vhodným spôsobom.
Hodnotenie Fx sa udeľuje výnimočne, najčastejšie z dôvodu neúčasti na výučbe a nesplnenia si stanovených priebežných úloh, nespolupráce, odmietania zaujať postoj k požadovaným témam a vyjadriť svoj vlastný názor.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu Sociálno-psychologický výcvik I., je motivovať a prakticky rozvíjať sebapoznanie a sebareflexiu študentov učiteľstva psychológie. Vychádza sa z modelu sociálno-psychologických kompetencií (podstatných pre úspešnosť v učiteľskej profesii vo všeobecnosti), v rámci ktorého sa kompetencie rozvíjajú v troch dimenziách - znalosť a uvedomenie (odborné poznanie, ktorým jednotlivec v danej oblasti disponuje a význam, ktorý tomuto poznaniu pripisuje), naladenie a presvedčenia (ovplyvňuje reagovanie v konkrétnych edukačných situáciách) a zručnosť (konkrétne spôsoby správania).
Študent po absolvovaní predmetu:
· si uvedomuje význam sebapoznania a rozvoja osobnosti v učiteľskej praxi,
· dokáže zhodnotiť svoje silné a slabé stránky (úroveň svojich kompetencií), ich vplyv na vykonávanie budúcej profesie a motivovať sa k ďalšiemu rastu,
· dokáže určiť svoje priority a pomenuje oblasti/osoby/veci, ktoré vníma osobne ako dôležité,
· uvedomí si kľúčové momenty v doterajšom živote a pomenuje očakávania vo vzťahu k budúcej profesii,
· prostredníctvom zážitkovým aktivít získa skúsenosť s aktívnym sociálnym a zážitkovým učením,
· vie uplatniť konkrétne techniky a aktivity v práci so skupinou.

Stručná osnova predmetu:
1. Základná charakteristika a predstavenie sociálno-psychologického výcviku ako metódy rozvoja osobnosti.

2. Vymedzenie pojmu sebapoznanie (proces, spôsoby, dopady a problémy).
3. Intrapersonálne kompetencie jednotlivca (sebapoznanie, sebahodnotenie, sebareflexia, sebaakceptácia).
4. Interpersonálne kompetencie jednotlivca (sociálna percepcia, aktívne počúvanie, verbálne a neverbálne komunikačné zručnosti, riešenie konfliktov).
5. Sociálno-inkluzívne kompetencie jednotlivca (senzitivita k inakosti, empatia, akceptácia, adaptácia).
6. Miesto sebapoznania a reflexie v učiteľstve.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
Kolařík, M. (2019). Interakční psychologický výcvik. Grada.
Odporúčaná literatúra:
Hamranová, A. (2013). Sociálno-psychologický výcvik v príprave učiteľov (metodické pokyny). In Sokolová, L. et al. (eds.): Psychológia (v) škole. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. Univerzita Komenského. 2013. s. 33-36. Dostupné online: https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KPP/Publikacie/zbornik_prispevkov_PSYCHOLOGIA_V_SKOLE.pdf
Hermochová, S. (2006). Teambuilding. Grada.
Komárková, R. Slaměník, I., & Výrost, J. (2001). Aplikovaná sociální psychologie III. Sociálněpsychologický výcvik. Grada.
Kuneš, D. (2009). Sebepoznání. Portál.
Lemešová, M. (2021). Metodika vedenia sociálno-psychologického tréningu v prostredí školy. 2.0. Slovenská asociácia pre učiteľstvo psychológie.
Lemešová, M., Hamranová, A., Minarovičová, K., Sabová, L., & Sokolová, L. (2017). Psychológia zážitkom. Metodická príručka. Univerzita Komenského.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Predmet je realizovaný blokovo.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 19

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PaedDr. Anežka Hamranová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex035/22	Sociálno-psychologický výcvik II.

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex035/22	Sociálno-psychologický výcvik II.

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex007/22	Svetová literatúra I

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 8s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška + seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 33 hodín priebežného čítania beletristických textov na jednotlivé vyučovacie hodiny; 21 hodín prípravy na prezentáciu prideleného zadania s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí a čitateľsko-interpretačných zručností; 23 hodín prípravy na písomné testy zamerané na identifikáciu ukážok z prečítaných literárnych diel. Spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
prednášanie, výklad teoretických poznatkov a ich aplikácia na praktických príkladoch, demonštrácia, moderovaný rozhovor, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený za prezentáciu prideleného zadania s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí a čitateľsko-interpretačných zručností (40 bodov) a za dva priebežné písomné testy (prvý absolvuje v priebehu semestra v rozsahu učiva prvých 6 tém, druhý na konci priebežnej výučby, oba testy po 30 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia prideleného zadania: menej ako 24 bodov, priebežný test: menej ako 18 bodov, záverečný test: menej ako 18 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo svetovej literatúry v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva

predstavené fakty, získané literárnohistorické vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo svetovej literatúry v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené fakty, získané literárnohistorické vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi bez významnejších chýb, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo svetovej literatúry v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z učiva v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z učiva v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže minimálne aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z učiva v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má osvojené vedomosti o fenoméne svetová literatúra, o jej národných variantoch, periodizácii, literárnych smeroch a predstaviteľoch. Dokáže tvorivo a samostatne analyzovať a interpretovať literárne texty, charakterizovať poetologické a hodnotové špecifiká tvorby jednotlivých autorských osobností a identifikovať rôzne podoby literárnosti. Má rozvinuté svoje komunikačné schopnosti a je spôsobilý praktizovať kompetentné zapojenie sa do odbornej diskusie o preberanej téme, rozvinúť svoju interpretačnú invenciu. Vie pohotovo vnímať výklady o literatúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať ich v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o javoch svetovej literatúry a ponúknuť závery a morfologické zdôvodnenia aj laickým adresátom. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj

viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Čo je svetová literatúra? Kánon. Prototext, metatext. Adaptátorstvo. Palimpsest, pastiš, travestia.
2. Staroveká literatúra. Počiatky slovesného umenia. Literatúra Orientu.
3. Grécka literatúra. Didaktický epos. Dráma. Zábavná literatúra.
4. Rímska literatúra. Satira. Historická spisba.
5. Stredoveká literatúra. Rytierska epika. Vagantská lyrika. Náboženská dráma.
6. Humanistická a renesančná literatúra. Spevy o láske. Od novely k románu. Renesančné divadlo.
7. Baroková literatúra. Reflexia sveta ako labyrintu a divadla.
8. Osvietené storočie. Literatúra ako motor osvietenského pohybu.
9. Klasicistická literatúra. Špecifické zvláštnosti francúzskeho klasicizmu a „pseudoklasicizmu“.
10. Romantická literatúra. Prírodná poézia. Gotický a historický román.
11. Realistická literatúra. Realizmus ako umelecká metóda. Rôzne podoby realizmu.

Vyučovaný predmet rozšíri vedomosti študenta týkajúce sa reprezentatívnych diel svetovej literatúry, vytvorí priestor pre lepšie porozumenie slovenskej literárnej komunikácii v širšom medzinárodnom kontexte, prispeje k zvládnutiu literárnej teórie a metodológie literárnovedného výskumu. Študent nadobudne kompetencie potrebné na vyučovanie svetovej literatúry. Naučí sa plánovať a realizovať jednotlivé hodiny, prakticky aplikovať rôzne metódy sprístupnenia učiva z daného obdobia. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania dejín literatúry. Získa predpoklady a motiváciu rozvíjať zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a bude pripravený povzbudzovať žiakov k aktívnemu nadobúdaniu literárno-historických poznatkov.

Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

BLOOM, H. 2000. O kánonu. In: Kánon západní literatury. Knihy, které prošly zkouškou věků. Praha: Prostor, s. 27 – 52. ISBN 80-7260-013-3.

BRTÁŇOVÁ, E. 2018. Jonáš Záborský a antická kultúra. In: Ideológia v premenách času v pamiatkach gréckej a latinskej tradície. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 344 – 353. ISBN 978-80-223-4626-9.

CASANOVA, P. 2012. Světová republika literatury. Praha: Karolinum, s. 23 – 64. ISBN 80-7260-013-3.

Odporúčaná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E. 2017. Doležalov pokus o veľkú epiku. In: Český a slovenský literární klasicismus. Brno: Host, s. 245 – 271. ISBN 978-80-7577-186-5.

BRTÁŇOVÁ, E. 2000. Stredoveká scholastická kázeň. K recepcii latinských sermones v kódexoch slovenskej proveniencie. Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. 200 s. ISBN 80-2240-634-1. (vybrané časti)

ŽEŇUCH, P. 2020. Byzantsko-slovanská tradícia v staršom období vývinu slovenskej kultúry. In: Konštantínove listy, roč. 13, č. 1, s. 112 – 125. Dostupné na: http://www.constantinesletters.ukf.sk/images/issues/2020_v13_iss1/CL_v13_iss1_112to125.pdf
ŽEŇUCH, P. 2002. Medzi Východom a Západom. Byzantsko-slovanská tradícia, kultúra a jazyk na východnom Slovensku. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV. 288 s. ISBN 80-224-0697-X. (vybrané časti)
Ďalšie študijné texty budú dostupné v elektronickej podobe v aplikácii MS Teams/Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 41

A	ABS	B	C	D	E	FX
29,27	0,0	21,95	21,95	7,32	4,88	14,63

Vyučujúci: doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex007/22	Svetová literatúra I

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 8s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška + seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 33 hodín priebežného čítania beletristických textov na jednotlivé vyučovacie hodiny; 21 hodín prípravy na prezentáciu prideleného zadania s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí a čitateľsko-interpretačných zručností; 23 hodín prípravy na písomné testy zamerané na identifikáciu ukážok z prečítaných literárnych diel. Spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
prednášanie, výklad teoretických poznatkov a ich aplikácia na praktických príkladoch, demonštrácia, moderovaný rozhovor, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený za prezentáciu prideleného zadania s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí a čitateľsko-interpretačných zručností (40 bodov) a za dva priebežné písomné testy (prvý absolvuje v priebehu semestra v rozsahu učiva prvých 6 tém, druhý na konci priebežnej výučby, oba testy po 30 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (prezentácia prideleného zadania: menej ako 24 bodov, priebežný test: menej ako 18 bodov, záverečný test: menej ako 18 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo svetovej literatúry v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva

predstavené fakty, získané literárnohistorické vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, má schopnosť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo svetovej literatúry v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené fakty, získané literárnohistorické vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi bez významnejších chýb, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo svetovej literatúry v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z učiva v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže uspokojivo aplikovať získané literárnohistorické vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z učiva v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní faktov, dokáže minimálne aplikovať získané vedomosti a existujúce postupy práce s literárnym textom v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z učiva v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať pri práci s literárnym textom v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má osvojené vedomosti o fenoméne svetová literatúra, o jej národných variantoch, periodizácii, literárnych smeroch a predstaviteľoch. Dokáže tvorivo a samostatne analyzovať a interpretovať literárne texty, charakterizovať poetologické a hodnotové špecifiká tvorby jednotlivých autorských osobností a identifikovať rôzne podoby literárnosti. Má rozvinuté svoje komunikačné schopnosti a je spôsobilý praktizovať kompetentné zapojenie sa do odbornej diskusie o preberanej téme, rozvinúť svoju interpretačnú invenciu. Vie pohotovo vnímať výklady o literatúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať ich v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o javoch svetovej literatúry a ponúknuť závery a morfologické zdôvodnenia aj laickým adresátom. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj

viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Čo je svetová literatúra? Kánon. Prototext, metatext. Adaptátorstvo. Palimpsest, pastiš, travestia.
2. Staroveká literatúra. Počiatky slovesného umenia. Literatúra Orientu.
3. Grécka literatúra. Didaktický epos. Dráma. Zábavná literatúra.
4. Rímska literatúra. Satira. Historická spisba.
5. Stredoveká literatúra. Rytierska epika. Vagantská lyrika. Náboženská dráma.
6. Humanistická a renesančná literatúra. Spevy o láske. Od novely k románu. Renesančné divadlo.
7. Baroková literatúra. Reflexia sveta ako labyrintu a divadla.
8. Osvietené storočie. Literatúra ako motor osvietenského pohybu.
9. Klasicistická literatúra. Špecifické zvláštnosti francúzskeho klasicizmu a „pseudoklasicizmu“.
10. Romantická literatúra. Prírodná poézia. Gotický a historický román.
11. Realistická literatúra. Realizmus ako umelecká metóda. Rôzne podoby realizmu.

Vyučovaný predmet rozšíri vedomosti študenta týkajúce sa reprezentatívnych diel svetovej literatúry, vytvorí priestor pre lepšie porozumenie slovenskej literárnej komunikácii v širšom medzinárodnom kontexte, prispeje k zvládnutiu literárnej teórie a metodológie literárnovedného výskumu. Študent nadobudne kompetencie potrebné na vyučovanie svetovej literatúry. Naučí sa plánovať a realizovať jednotlivé hodiny, prakticky aplikovať rôzne metódy sprístupnenia učiva z daného obdobia. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania dejín literatúry. Získa predpoklady a motiváciu rozvíjať zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a bude pripravený povzbudzovať žiakov k aktívnemu nadobúdaniu literárno-historických poznatkov.

Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

BLOOM, H. 2000. O kánonu. In: Kánon západní literatury. Knihy, které prošly zkouškou věků. Praha: Prostor, s. 27 – 52. ISBN 80-7260-013-3.

BRTÁŇOVÁ, E. 2018. Jonáš Záborský a antická kultúra. In: Ideológia v premenách času v pamiatkach gréckej a latinskej tradície. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 344 – 353. ISBN 978-80-223-4626-9.

CASANOVA, P. 2012. Světová republika literatury. Praha: Karolinum, s. 23 – 64. ISBN 80-7260-013-3.

Odporúčaná literatúra:

BRTÁŇOVÁ, E. 2017. Doležalov pokus o veľkú epiku. In: Český a slovenský literární klasicismus. Brno: Host, s. 245 – 271. ISBN 978-80-7577-186-5.

BRTÁŇOVÁ, E. 2000. Stredoveká scholastická kázeň. K recepcii latinských sermones v kódexoch slovenskej proveniencie. Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. 200 s. ISBN 80-2240-634-1. (vybrané časti)

ŽEŇUCH, P. 2020. Byzantsko-slovanská tradícia v staršom období vývinu slovenskej kultúry. In: Konštantínove listy, roč. 13, č. 1, s. 112 – 125. Dostupné na: http://www.constantinesletters.ukf.sk/images/issues/2020_v13_iss1/CL_v13_iss1_112to125.pdf
ŽEŇUCH, P. 2002. Medzi Východom a Západom. Byzantsko-slovanská tradícia, kultúra a jazyk na východnom Slovensku. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV. 288 s. ISBN 80-224-0697-X. (vybrané časti)
Ďalšie študijné texty budú dostupné v elektronickej podobe v aplikácii MS Teams/Moodle.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 41

A	ABS	B	C	D	E	FX
29,27	0,0	21,95	21,95	7,32	4,88	14,63

Vyučujúci: doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex018/22	Svetová literatúra II

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 32 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé vyučovacie hodiny s aplikovaním konkrétnych zadaní vrátane čítania literárnych textov na jednotlivé vyučovacie hodiny; 15 hodín prípravy na prezentovanie písomne vypracovanej záverečnej interpretácie na základe vybraných textových segmentov z diela prebraného autora s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí o literárnom smere, osobitostiach autorskej poetiky, na analyticko-interpretačné zručnosti a na obhajovanie svojich argumentov. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: výklad, induktívno-generalizujúci rozhovor, diskusia, demonštrácia a analýza konkrétnych príkladov, analytická a interpretačná práca s textom, problémové úlohy, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné čítanie literárnych textov a plnenie zadaní na seminároch z teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pri práci s literárnym textom v edukačnom procese (60 bodov);
• prezentovanie písomne vypracovanej záverečnej interpretácie na základe vybraných textových segmentov z diela prebraného autora s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí o literárnom smere, osobitostiach autorskej poetiky, na analyticko-interpretačné zručnosti a na obhajovanie svojich argumentov (40 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia (najmenej 60 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (zadania: menej ako 36 bodov; záverečná interpretácia: menej ako 24 bodov).

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu, predstavené literárnohistorické fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, získané literárnovedné vedomosti dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, získané literárnovedné vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, získané literárnovedné vedomosti dokáže minimálne aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu, nepozná literárnohistorické fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnovedné vedomosti nedokáže aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch svetovej literatúry 2. polovice 19. a 20. storočia a o jej reprezentatívnych individuálnych realizáciách, pozná skupinové a individuálne ideovo-estetické iniciatívy a poetiky, uvedomuje si ich význam pre pochopenie

slovenskej literatúry 20. storočia. Dokáže tvorivo a samostatne analyzovať a interpretovať literárne texty, charakterizovať poetologické a hodnotové špecifiká tvorby jednotlivých autorských osobností a identifikovať rôzne podoby literárnosti. Má osvojené analytické a interpretačné zručností aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov, chápe špecifiká a umeleckú hodnotu vybraných literárnych textov, vie aktívne hľadať nové možnosti v prístupe k literárnemu textu. Je schopný interpretovať literárny text i vo vzťahu k iným druhom umenia. Dokáže pracovať aj s rôznymi možnými interpretáciami textu v školskej praxi. Výsledkom analytického a kritického prístupu k literárnemu textu sú rozvinuté prenositeľné spôsobilosti študenta, pretože najmä v analyticko-interpretačnej časti je akcentované kritické myslenie, uvažovanie v súvislostiach, rozvíjanie komunikačných a digitálnych kompetencií, na základe ktorých dokáže študent riešiť konkrétne zadania, ako aj zostaviť vlastné interpretácie literárnych textov. Študent vie pohotovo vnímať výklady o literatúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a dosiahnuté kompetentnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o literárno-teoretických javoch a ponúknuť závery a literárno-analytické zdôvodnenia i laickým adresátom.

Stručná osnova predmetu:

1. Literárna moderna. Básnická moderna. Symbolizmus, impresionizmus, dekadencia. Subjektivizácia, psychologizácia, rozklad normatívnej poetiky.
2. Modernistická próza. Štúdie vnútorného života. Potláčanie sujetovosti. Izolovanosť a osamelosť človeka. Technika prúdu vedomia.
3. Modernistická dráma. Paródia a verbálna groteska. Symbolizmus, dekadencia, zlyhávanie komunikácie.
4. Naturalizmus. Biologická a sociálna determinovanosť človeka. Tabuizované témy. Synestetickosť opisov.
5. Poetizmus. Radostné a tvorivé umenie aj život. (Vizuálna) asociatívnosť. Nezvyčajné postavy a prostredia. Erotika. Básne obrazy.
6. Surrealizmus. Psychický automatizmus. Polytematickosť, prekvapujúce prelínanie sa obrazov, pásmo, nerešpektovanie normatívnej poetiky.
7. Expresionizmus. Subjektivizovaná umelecká realita. Tendencia byť hlbší. Kontrastnosť. Deformácia ako základ expresionistického výrazu, tendencia dostať sa „za“ jazyk – od výkriku až k pátosu.
8. Existenciálna literatúra. Minimalizácia deja, hraničné situácie. Človek je odsúdený byť slobodný.
9. Absurdná dráma. Zmena tradičnej štruktúry drámy. Tragikomickosť. Absurdnosť. Človek neschopný komunikovať.
10. Magický realizmus. Zázračno v každodennosti a ako súčasť reálneho sveta. Metamorfózy. Nadprirodzenosť postáv aj predmetov. Miešanie drsného s poetickým. Cyklický čas.
11. Postmoderná literatúra. Manifestácia pluralizmu. Intertextualita a intratextualita, fragmentácia, odkanonizovanie, hybridizácia, participácia, eklekticizmus a palimpsestovosť. Pluralitná identita človeka.

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si osvojí vedomosti týkajúce sa reprezentatívnych individuálnych realizácií svetovej literatúry 2. polovice 19. a 20. storočia v jej druhovej, žánrovej a smerovej rozmanitosti. Osobitý dôraz bude kladený na literárnu modernu a ďalšie literárne smery a prúdy korešpondujúce s obsahom vzdelávania v stredných školách (naturizmus, poetizmus, surrealizmus, expresionizmus, existencializmus, absurdná literatúra, magický realizmus a postmoderna). Študent bude vedieť tvoriť jednoduché definície literárnovedných termínov, uvádzať k nim vekuprimerané príklady. Nadobudnuté vedomosti bude vhodne využívať pri práci s vybraným textovým materiálom. Študent bude schopný posúdiť hodnotu a umelecký prínos literárneho diela v literárnohistorickom kontexte a bude vedieť poukázať na dôležitosť poznania širších literárnych, kultúrnych a spoločenských súvislostí. Bude vedieť zdôvodniť a aplikovať rôzne metodologické postupy literárnej analýzy a interpretácie, bude spôsobilý využiť skúsenosť s umeleckým textom vo vlastnej individuálnej (recepčnej i produkčnej) aktivite. Rozvinie si svoje analytické schopnosti s dôrazom na samostatnú a kreatívnu prácu. Na základe osvojených vedomostí a zručností bude schopný aplikovať analyticko-interpretačné kompetentnosti na ďalšie literárne texty, poukázať na vzájomné vzťahy medzi nimi a zamýšľať sa nad novými možnosťami literárnej analýzy a interpretácie. Študent sa zorientuje aj v súvisiacich praktických a metodologických vedomostiach, ktoré budú predpokladom jeho náležitého pochopenia literárnej komunikácie v širšom medzinárodnom kontexte a minulosti v predmetoch pokračujúceho magisterského stupňa štúdia. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré bude prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, bude ich vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, neskôr na analýzu a selekciu didaktických materiálov zo svetovej literatúry 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia vzhľadom na vyučovacie ciele, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent bude vedený k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie si svoju zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, teoretické vedomostí a praktické zručnosti bude vedieť sprostredkovať aj širšej a laickej verejnosti. Analytický a kritický prístup k literárnemu textu bude u študenta podnecovať kritické myslenie, kreativitu a uvažovanie v súvislostiach, ktoré bude študent preukazovať pri riešení konkrétnych zadaní, ako aj pri zostavovaní vlastnej záverečnej interpretácie. Pri riešení problémových zadaní bude tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získa predpoklady a motiváciu rozvíjať zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a bude pripravený povzbudzovať žiakov k aktívnemu nadobúdaniu literárnohistorických poznatkov. Študent si upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

MILIČKA, K. 2002. Světová literatura 3. Od realismu po modernu. Praha: Baronet. 344 s. ISBN: 80-7214-515-0. (vybrané časti)

MURPHY, R. 2010. Teoretizace avantgardy. Modernismus, expresionismus a problém postmoderny. Brno: Host. 272 s. ISBN 9788072942695 (vybrané časti)

PAVELKA, J. – POSPÍŠIL, I. 1993. Slovník epoch, směrů, skupin a manifestů. Brno: Georgetown. 294 s. ISBN 80-901604-0-9. (vybrané časti)

VLAŠÍN, Š. a kol. 1983. Slovník literárních směrů a skupin. 2., dopl. vydanie. Praha: Panorama. 367 s. (vybrané heslá)

Odporúčaná literatúra:

GARAY KROČANOVÁ, D. 2021. Prolegomena k dejinám slovenskej literatúry prvej polovice 20. storočia. I. próza. 2021. Bratislava: Stimul. 85 s. ISBN 978-80-8127-336-0. Dostupné na: https://dspace.uniba.sk/xmlui/bitstream/handle/123456789/36/Krocanova_9788081273360.pdf?sequence=1 (vybrané časti)
Ďalší študijný text k jednotlivým témam sa študentom sprístupní v elektronickej podobe.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 60

A	ABS	B	C	D	E	FX
51,67	0,0	25,0	10,0	3,33	0,0	10,0

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex018/22	Svetová literatúra II

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 32 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé vyučovacie hodiny s aplikovaním konkrétnych zadaní vrátane čítania literárnych textov na jednotlivé vyučovacie hodiny; 15 hodín prípravy na prezentovanie písomne vypracovanej záverečnej interpretácie na základe vybraných textových segmentov z diela prebraného autora s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí o literárnom smere, osobitostiach autorskej poetiky, na analyticko-interpretačné zručnosti a na obhajovanie svojich argumentov. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: výklad, induktívno-generalizujúci rozhovor, diskusia, demonštrácia a analýza konkrétnych príkladov, analytická a interpretačná práca s textom, problémové úlohy, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné čítanie literárnych textov a plnenie zadaní na seminároch z teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pri práci s literárnym textom v edukačnom procese (60 bodov);
• prezentovanie písomne vypracovanej záverečnej interpretácie na základe vybraných textových segmentov z diela prebraného autora s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí o literárnom smere, osobitostiach autorskej poetiky, na analyticko-interpretačné zručnosti a na obhajovanie svojich argumentov (40 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia (najmenej 60 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (zadania: menej ako 36 bodov; záverečná interpretácia: menej ako 24 bodov).

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené literárnohistorické fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu, predstavené literárnohistorické fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, získané literárnovedné vedomosti dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, získané literárnovedné vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní literárnohistorických faktov, získané literárnovedné vedomosti dokáže minimálne aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia a o ich konkrétnych predstaviteľoch v požadovanom rozsahu, nepozná literárnohistorické fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnovedné vedomosti nedokáže aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má vedomosti o vybraných literárnych smeroch a prúdoch svetovej literatúry 2. polovice 19. a 20. storočia a o jej reprezentatívnych individuálnych realizáciách, pozná skupinové a individuálne ideovo-estetické iniciatívy a poetiky, uvedomuje si ich význam pre pochopenie

slovenskej literatúry 20. storočia. Dokáže tvorivo a samostatne analyzovať a interpretovať literárne texty, charakterizovať poetologické a hodnotové špecifiká tvorby jednotlivých autorských osobností a identifikovať rôzne podoby literárnosti. Má osvojené analytické a interpretačné zručností aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov, chápe špecifiká a umeleckú hodnotu vybraných literárnych textov, vie aktívne hľadať nové možnosti v prístupe k literárnemu textu. Je schopný interpretovať literárny text i vo vzťahu k iným druhom umenia. Dokáže pracovať aj s rôznymi možnými interpretáciami textu v školskej praxi. Výsledkom analytického a kritického prístupu k literárnemu textu sú rozvinuté prenositeľné spôsobilosti študenta, pretože najmä v analyticko-interpretačnej časti je akcentované kritické myslenie, uvažovanie v súvislostiach, rozvíjanie komunikačných a digitálnych kompetencií, na základe ktorých dokáže študent riešiť konkrétne zadania, ako aj zostaviť vlastné interpretácie literárnych textov. Študent vie pohotovo vnímať výklady o literatúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a dosiahnuté kompetentnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o literárno-teoretických javoch a ponúknuť závery a literárno-analytické zdôvodnenia i laickým adresátom.

Stručná osnova predmetu:

1. Literárna moderna. Básnická moderna. Symbolizmus, impresionizmus, dekadencia. Subjektivizácia, psychologizácia, rozklad normatívnej poetiky.
2. Modernistická próza. Štúdie vnútorného života. Potláčanie sujetovosti. Izolovanosť a osamelosť človeka. Technika prúdu vedomia.
3. Modernistická dráma. Paródia a verbálna groteska. Symbolizmus, dekadencia, zlyhávanie komunikácie.
4. Naturalizmus. Biologická a sociálna determinovanosť človeka. Tabuizované témy. Synestetickosť opisov.
5. Poetizmus. Radostné a tvorivé umenie aj život. (Vizuálna) asociatívnosť. Nezvyčajné postavy a prostredia. Erotika. Básne obrazy.
6. Surrealizmus. Psychický automatizmus. Polytematickosť, prekvapujúce prelínanie sa obrazov, pásmo, nerešpektovanie normatívnej poetiky.
7. Expresionizmus. Subjektivizovaná umelecká realita. Tendencia byť hlbší. Kontrastnosť. Deformácia ako základ expresionistického výrazu, tendencia dostať sa „za“ jazyk – od výkriku až k pátosu.
8. Existenciálna literatúra. Minimalizácia deja, hraničné situácie. Človek je odsúdený byť slobodný.
9. Absurdná dráma. Zmena tradičnej štruktúry drámy. Tragikomickosť. Absurdnosť. Človek neschopný komunikovať.
10. Magický realizmus. Zázračno v každodennosti a ako súčasť reálneho sveta. Metamorfózy. Nadprirodzenosť postáv aj predmetov. Miešanie drsného s poetickým. Cyklický čas.
11. Postmoderná literatúra. Manifestácia pluralizmu. Intertextualita a intratextualita, fragmentácia, odkanonizovanie, hybridizácia, participácia, eklekticizmus a palimpsestovosť. Pluralitná identita človeka.

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si osvojí vedomosti týkajúce sa reprezentatívnych individuálnych realizácií svetovej literatúry 2. polovice 19. a 20. storočia v jej druhovej, žánrovej a smerovej rozmanitosti. Osobitý dôraz bude kladený na literárnu modernu a ďalšie literárne smery a prúdy korešpondujúce s obsahom vzdelávania v stredných školách (naturizmus, poetizmus, surrealizmus, expresionizmus, existencializmus, absurdná literatúra, magický realizmus a postmoderna). Študent bude vedieť tvoriť jednoduché definície literárnovedných termínov, uvádzať k nim vekuprimerané príklady. Nadobudnuté vedomosti bude vhodne využívať pri práci s vybraným textovým materiálom. Študent bude schopný posúdiť hodnotu a umelecký prínos literárneho diela v literárnohistorickom kontexte a bude vedieť poukázať na dôležitosť poznania širších literárnych, kultúrnych a spoločenských súvislostí. Bude vedieť zdôvodniť a aplikovať rôzne metodologické postupy literárnej analýzy a interpretácie, bude spôsobilý využiť skúsenosť s umeleckým textom vo vlastnej individuálnej (recepčnej i produkčnej) aktivite. Rozvinie si svoje analytické schopnosti s dôrazom na samostatnú a kreatívnu prácu. Na základe osvojených vedomostí a zručností bude schopný aplikovať analyticko-interpretačné kompetentnosti na ďalšie literárne texty, poukázať na vzájomné vzťahy medzi nimi a zamýšľať sa nad novými možnosťami literárnej analýzy a interpretácie. Študent sa zorientuje aj v súvisiacich praktických a metodologických vedomostiach, ktoré budú predpokladom jeho náležitého pochopenia literárnej komunikácie v širšom medzinárodnom kontexte a minulosti v predmetoch pokračujúceho magisterského stupňa štúdia. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré bude prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, bude ich vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, neskôr na analýzu a selekciu didaktických materiálov zo svetovej literatúry 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia vzhľadom na vyučovacie ciele, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent bude vedený k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie si svoju zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, teoretické vedomostí a praktické zručnosti bude vedieť sprostredkovať aj širšej a laickej verejnosti. Analytický a kritický prístup k literárnemu textu bude u študenta podnecovať kritické myslenie, kreativitu a uvažovanie v súvislostiach, ktoré bude študent preukazovať pri riešení konkrétnych zadaní, ako aj pri zostavovaní vlastnej záverečnej interpretácie. Pri riešení problémových zadaní bude tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získa predpoklady a motiváciu rozvíjať zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a bude pripravený povzbudzovať žiakov k aktívnemu nadobúdaniu literárnohistorických poznatkov. Študent si upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

MILIČKA, K. 2002. Světová literatura 3. Od realismu po modernu. Praha: Baronet. 344 s. ISBN: 80-7214-515-0. (vybrané časti)

MURPHY, R. 2010. Teoretizace avantgardy. Modernismus, expresionismus a problém postmoderny. Brno: Host. 272 s. ISBN 9788072942695 (vybrané časti)

PAVELKA, J. – POSPÍŠIL, I. 1993. Slovník epoch, směrů, skupin a manifestů. Brno: Georgetown. 294 s. ISBN 80-901604-0-9. (vybrané časti)

VLAŠÍN, Š. a kol. 1983. Slovník literárních směrů a skupin. 2., dopl. vydanie. Praha: Panorama. 367 s. (vybrané heslá)

Odporúčaná literatúra:

GARAY KROČANOVÁ, D. 2021. Prolegomena k dejinám slovenskej literatúry prvej polovice 20. storočia. I. próza. 2021. Bratislava: Stimul. 85 s. ISBN 978-80-8127-336-0. Dostupné na: https://dspace.uniba.sk/xmlui/bitstream/handle/123456789/36/Krocanova_9788081273360.pdf?sequence=1 (vybrané časti)
Ďalší študijný text k jednotlivým témam sa študentom sprístupní v elektronickej podobe.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 60

A	ABS	B	C	D	E	FX
51,67	0,0	25,0	10,0	3,33	0,0	10,0

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex019/22	Syntaktický rozbor

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 13 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé semináre; 2 x 17 hodín priebežnej prípravy na 2 praktické syntaktické analýzy textu = 34 hodín. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad a vysvetľovanie učiva, aplikácia teoretických poznatkov pri praktických analýzach jednotlivých typov konštrukcií a vetných členov; analýza a riešenie problémových úloh; riadené samoštúdium; e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou 2 praktických syntaktických analýz textu v rozsahu učiva prvých 5 tém a v rozsahu učiva 6. – 11. témy, ktoré budú zamerané na aplikáciu získaných vedomostí a identifikáciu syntaktických javov (2 x 50 bodov = 100 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (1. praktická analýza: menej ako 30 bodov; 2. praktická analýza: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaktického rozboru vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania aj v širších jazykových

súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaktického rozboru vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaktického rozboru vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo syntaktického rozboru vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo syntaktického rozboru vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti zo syntaktického rozboru nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent je oboznámený so syntaktickým systémom ako súčasťou gramatického systému jazyka, ako aj s vybranými čiastkovými otázkami slovenskej syntaxe, a to aj so zreteľom na školskú prax. Má nadobudnuté praktické zručnosti, ktoré dokáže uplatniť pri posudzovaní a rozbore syntaktických javov jazyka. Študent vie využívať získané teoretické vedomosti pri ich konkretizovaní na praktických príkladoch, a to pri riešení jednotlivých syntaktických javov, ako aj pri praktických syntaktických analýzach jednotlivých typov syntaktických konštrukcií a vetných členov, pri komplexnej analýze syntaktických javov, pri samostatnom riešení problémových syntaktických úloh a prípadnej syntéze ich nových a tvorivých riešení, pričom študent vie aktívne získavať a komunikovať potrebné informácie a fakty a primerane formulovať a obhajovať relevantné odborné argumenty. Má rozvinuté svoje analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia, dokáže uvažovať v súvislostiach a má rozvinutú schopnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti. Získané vedomosti a zručnosti vie študent tvorivo aplikovať a uplatniť aj v jeho ďalšom štúdiu. Je schopný nazerať na syntaktické javy aj v širších gramatických súvislostiach, ale ich vie využiť aj pri posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní syntaktickej stránky jazykových prejavov v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia pri korigovaní jazykových prejavov. Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o syntaktických javoch a ponúknuť závery a syntaktické zdôvodnenia aj laickým adresátom. Študent má dosiahnutú vysokú odbornú úroveň, ako aj vysokú úroveň jazykovej kultúry, čo je veľmi potrebné z hľadiska budúcej praxe poslucháča.

Stručná osnova predmetu:

1. Syntax ako jazykovedná disciplína. Konštrukcia ako základná syntaktická jednotka, typy konštrukcií. Charakteristické črty slovenskej syntaxe.
2. Syntagmatika. Praktické precvičovanie a rozbor obsahovej a formálnej stránky syntagiem. Určovanie syntaktických vzťahov a druhov syntagiem, ako aj prostriedkov a spôsobov na vyjadrenie syntaktického vzťahu.
3. Veta a jej podstata. Intencia slovesného deja a jej vplyv na gramatickú a sémantickú stavbu vety, intenčné typy slovies a ich vzťah k vetným typom. Rozlišovanie a analýza dvojčlenných a jednočlenných viet. Určovanie viet podľa modálnosti.
4. Základné vetné členy. Praktické precvičovanie problematiky podmetu, prísudku a vetného základu. Rozlišovanie vetného základu jednočlennej vety a prísudku dvojčlennej vety. Rozlišovanie osobných a neosobných slovies.
5. Rozvíjacie vetné členy. Určovanie a rozbor typov prívlastku, predmetu a príslovkového určenia. Určovanie hranice medzi predmetom a príslovkovým určením.
6. Polopredikatívne konštrukcie. Praktické precvičovanie a určovanie doplnku, rozhraničenie doplnku od prísudku, prívlastku, predmetu a príslovkového určenia.
7. Rozbor a precvičovanie prístavkových, prívlastkových a príslovkových polopredikatívnych konštrukcií.
8. Súvetie. Jednoduché priraďovacie súvetie a jeho typy. Praktické určovanie a analýza pravých a nepravých parataktických súvetí.
9. Jednoduché podraďovacie súvetie a jeho typy. Praktické určovanie a analýza pravých a nepravých hypotaktických súvetí, hľadanie spoločných a rozdielnych znakov jednotlivých typov vedľajších viet.
10. Zložené súvetie a jeho typy. Praktické určovanie a analýza priraďovacích, podraďovacích a priraďovaco-podraďovacích zložených súvetí.
11. Syntax textu, jednotky textovej syntaxe a prostriedky viazanosti textu. Aktuálne vetné členenie, významová stavba vety. Slovosled, slovosledové činitele. Precvičovanie danej problematiky, určovanie správneho slovosledu istých prvkov syntagmy a vety podľa významového, gramatického a rytmického princípu.
Študent na základe využitia osvojených teoretických vedomostí zo slovenskej syntaxe, ktoré budú nielen nadväzovať na jeho vedomosti získané v danej oblasti v rámci všeobecného stredoškolského vzdelania, ale aj ďalej umožnia prehĺbenie a systematický rozvoj jeho poznania do komplexnej podoby, nadobudne praktické zručnosti, ktoré bude vedieť uplatniť pri posudzovaní a rozbore syntaktických javov jazyka. Študent bude vedieť upotrebiť získané teoretické vedomosti o syntaktickej rovine jazyka ako súčasti gramatického systému spisovnej slovenčiny, o špecifických črtách slovenskej syntaxe, o konštrukcii ako centrálnej syntaktickej jednotke, o syntagmatických, vetných, polopredikatívnych a súvetných konštrukciách ako štyroch základných typoch syntaktických konštrukcií, ako aj o jednotlivých základných, rozvíjacích a osobitných vetných členoch a o usporiadaní syntaktických jednotiek v lineárnej postupnosti vety a textu (t. j. o slovoslede) pri ich konkretizovaní na praktických príkladoch na jednotlivé syntaktické javy, ako aj pri praktických syntaktických analýzach jednotlivých syntaktických konštrukcií a vetných členov, pri komplexnej analýze syntaktických javov, pri samostatnom riešení problémových syntaktických úloh a prípadnej syntéze ich nových a tvorivých riešení. Študent bude pritom vedený aktívne získavať informácie z oblasti slovenskej syntaxe, používať digitálne technológie a zdroje, efektívne využívať nadobudnuté vedomosti, primerane formulovať a obhajovať argumenty a na ich základe riešiť odborné problémy z danej oblasti, využívajúc vhodné metódy odboru. Bude si rozvíjať i svoje komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie. Na osvojenú poznatkovú bázu sa naučí nazerať aj z pohľadu školskej praxe. Získané vedomosti a zručnosti budú pre študenta potrebné aj v jeho ďalšom

štúdiu, kde ich bude vedieť presvedčivo uplatniť pri nazeraní na syntaktické jazykové javy zo širšieho jazykového aspektu a ďalej ich prehlbovať a rozvíjať. Nadobudnuté poznatky bude schopný uplatniť aj pri posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní syntaktickej stránky jazykových prejavov a následnej samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia pri korigovaní jazykových prejavov. Kladenie dôrazu na zvyšovanie odbornej úrovne a jazykovej kultúry študenta bude nemenej dôležité aj pri primeranom sprostredkovaní informácií o syntaktických javoch aj širokej verejnosti, ako aj pri ponúknutí relevantných záverov a syntaktických zdôvodnení aj laickým adresátom.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. 1986. Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax. 2. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 261 s.

Odporúčaná literatúra:

IVANOVÁ, M. 2016. Syntax slovenského jazyka. 2., upravené a doplnené vyd. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity. 284 s. ISBN 978-80-555-1753-7. (vybrané kapitoly)
KAČALA, J. 2015. Teória vetného člena. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej. 172 s. ISBN 978-80-8115-212-2.
DZIVIAKOVÁ, M. 2011. Slovesné jednočlenné vety s neosobným slovesom vo fundamente. In: Philologia 21. Zborník Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského. Bratislava: Univerzita Komenského, s. 135 – 150. ISBN 978-80-223-3011-4.
MOŠKO, G. 2006. Príručka vetného rozboru. 2., doplnené a upravené vyd. Prešov: Náuka. 222 s. ISBN 80-89038-39-5. (vybrané kapitoly)
NIŽNÍKOVÁ, J. 1994. Praktická príručka slovenskej syntaxe. Prešov: Slovacontact. 79 s. ISBN 80-901417-5-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 45

A	ABS	B	C	D	E	FX
15,56	0,0	28,89	28,89	15,56	6,67	4,44

Vyučujúci: Mgr. Mária Dziviaková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex019/22	Syntaktický rozbor

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 13 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé semináre; 2 x 17 hodín priebežnej prípravy na 2 praktické syntaktické analýzy textu = 34 hodín. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad a vysvetľovanie učiva, aplikácia teoretických poznatkov pri praktických analýzach jednotlivých typov konštrukcií a vetných členov; analýza a riešenie problémových úloh; riadené samoštúdium; e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou 2 praktických syntaktických analýz textu v rozsahu učiva prvých 5 tém a v rozsahu učiva 6. – 11. témy, ktoré budú zamerané na aplikáciu získaných vedomostí a identifikáciu syntaktických javov (2 x 50 bodov = 100 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (1. praktická analýza: menej ako 30 bodov; 2. praktická analýza: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaktického rozboru vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania aj v širších jazykových

súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaktického rozboru vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaktického rozboru vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo syntaktického rozboru vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo syntaktického rozboru vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo syntaktického rozboru v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti zo syntaktického rozboru nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent je oboznámený so syntaktickým systémom ako súčasťou gramatického systému jazyka, ako aj s vybranými čiastkovými otázkami slovenskej syntaxe, a to aj so zreteľom na školskú prax. Má nadobudnuté praktické zručnosti, ktoré dokáže uplatniť pri posudzovaní a rozbore syntaktických javov jazyka. Študent vie využívať získané teoretické vedomosti pri ich konkretizovaní na praktických príkladoch, a to pri riešení jednotlivých syntaktických javov, ako aj pri praktických syntaktických analýzach jednotlivých typov syntaktických konštrukcií a vetných členov, pri komplexnej analýze syntaktických javov, pri samostatnom riešení problémových syntaktických úloh a prípadnej syntéze ich nových a tvorivých riešení, pričom študent vie aktívne získavať a komunikovať potrebné informácie a fakty a primerane formulovať a obhajovať relevantné odborné argumenty. Má rozvinuté svoje analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia, dokáže uvažovať v súvislostiach a má rozvinutú schopnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti. Získané vedomosti a zručnosti vie študent tvorivo aplikovať a uplatniť aj v jeho ďalšom štúdiu. Je schopný nazerať na syntaktické javy aj v širších gramatických súvislostiach, ale ich vie využiť aj pri posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní syntaktickej stránky jazykových prejavov v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia pri korigovaní jazykových prejavov. Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o syntaktických javoch a ponúknuť závery a syntaktické zdôvodnenia aj laickým adresátom. Študent má dosiahnutú vysokú odbornú úroveň, ako aj vysokú úroveň jazykovej kultúry, čo je veľmi potrebné z hľadiska budúcej praxe poslucháča.

Stručná osnova predmetu:

1. Syntax ako jazykovedná disciplína. Konštrukcia ako základná syntaktická jednotka, typy konštrukcií. Charakteristické črty slovenskej syntaxe.
2. Syntagmatika. Praktické precvičovanie a rozbor obsahovej a formálnej stránky syntagiem. Určovanie syntaktických vzťahov a druhov syntagiem, ako aj prostriedkov a spôsobov na vyjadrenie syntaktického vzťahu.
3. Veta a jej podstata. Intencia slovesného deja a jej vplyv na gramatickú a sémantickú stavbu vety, intenčné typy slovies a ich vzťah k vetným typom. Rozlišovanie a analýza dvojčlenných a jednočlenných viet. Určovanie viet podľa modálnosti.
4. Základné vetné členy. Praktické precvičovanie problematiky podmetu, prísudku a vetného základu. Rozlišovanie vetného základu jednočlennej vety a prísudku dvojčlennej vety. Rozlišovanie osobných a neosobných slovies.
5. Rozvíjacie vetné členy. Určovanie a rozbor typov prívlastku, predmetu a príslovkového určenia. Určovanie hranice medzi predmetom a príslovkovým určením.
6. Polopredikatívne konštrukcie. Praktické precvičovanie a určovanie doplnku, rozhraničenie doplnku od prísudku, prívlastku, predmetu a príslovkového určenia.
7. Rozbor a precvičovanie prístavkových, prívlastkových a príslovkových polopredikatívnych konštrukcií.
8. Súvetie. Jednoduché priraďovacie súvetie a jeho typy. Praktické určovanie a analýza pravých a nepravých parataktických súvetí.
9. Jednoduché podraďovacie súvetie a jeho typy. Praktické určovanie a analýza pravých a nepravých hypotaktických súvetí, hľadanie spoločných a rozdielnych znakov jednotlivých typov vedľajších viet.
10. Zložené súvetie a jeho typy. Praktické určovanie a analýza priraďovacích, podraďovacích a priraďovaco-podraďovacích zložených súvetí.
11. Syntax textu, jednotky textovej syntaxe a prostriedky viazanosti textu. Aktuálne vetné členenie, významová stavba vety. Slovosled, slovosledové činitele. Precvičovanie danej problematiky, určovanie správneho slovosledu istých prvkov syntagmy a vety podľa významového, gramatického a rytmického princípu.
Študent na základe využitia osvojených teoretických vedomostí zo slovenskej syntaxe, ktoré budú nielen nadväzovať na jeho vedomosti získané v danej oblasti v rámci všeobecného stredoškolského vzdelania, ale aj ďalej umožnia prehĺbenie a systematický rozvoj jeho poznania do komplexnej podoby, nadobudne praktické zručnosti, ktoré bude vedieť uplatniť pri posudzovaní a rozbore syntaktických javov jazyka. Študent bude vedieť upotrebiť získané teoretické vedomosti o syntaktickej rovine jazyka ako súčasti gramatického systému spisovnej slovenčiny, o špecifických črtách slovenskej syntaxe, o konštrukcii ako centrálnej syntaktickej jednotke, o syntagmatických, vetných, polopredikatívnych a súvetných konštrukciách ako štyroch základných typoch syntaktických konštrukcií, ako aj o jednotlivých základných, rozvíjacích a osobitných vetných členoch a o usporiadaní syntaktických jednotiek v lineárnej postupnosti vety a textu (t. j. o slovoslede) pri ich konkretizovaní na praktických príkladoch na jednotlivé syntaktické javy, ako aj pri praktických syntaktických analýzach jednotlivých syntaktických konštrukcií a vetných členov, pri komplexnej analýze syntaktických javov, pri samostatnom riešení problémových syntaktických úloh a prípadnej syntéze ich nových a tvorivých riešení. Študent bude pritom vedený aktívne získavať informácie z oblasti slovenskej syntaxe, používať digitálne technológie a zdroje, efektívne využívať nadobudnuté vedomosti, primerane formulovať a obhajovať argumenty a na ich základe riešiť odborné problémy z danej oblasti, využívajúc vhodné metódy odboru. Bude si rozvíjať i svoje komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie. Na osvojenú poznatkovú bázu sa naučí nazerať aj z pohľadu školskej praxe. Získané vedomosti a zručnosti budú pre študenta potrebné aj v jeho ďalšom

štúdiu, kde ich bude vedieť presvedčivo uplatniť pri nazeraní na syntaktické jazykové javy zo širšieho jazykového aspektu a ďalej ich prehlbovať a rozvíjať. Nadobudnuté poznatky bude schopný uplatniť aj pri posudzovaní, rozoberaní a vyhodnocovaní syntaktickej stránky jazykových prejavov a následnej samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia pri korigovaní jazykových prejavov. Kladenie dôrazu na zvyšovanie odbornej úrovne a jazykovej kultúry študenta bude nemenej dôležité aj pri primeranom sprostredkovaní informácií o syntaktických javoch aj širokej verejnosti, ako aj pri ponúknutí relevantných záverov a syntaktických zdôvodnení aj laickým adresátom.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. 1986. Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax. 2. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 261 s.

Odporúčaná literatúra:

IVANOVÁ, M. 2016. Syntax slovenského jazyka. 2., upravené a doplnené vyd. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity. 284 s. ISBN 978-80-555-1753-7. (vybrané kapitoly)
KAČALA, J. 2015. Teória vetného člena. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej. 172 s. ISBN 978-80-8115-212-2.
DZIVIAKOVÁ, M. 2011. Slovesné jednočlenné vety s neosobným slovesom vo fundamente. In: Philologia 21. Zborník Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského. Bratislava: Univerzita Komenského, s. 135 – 150. ISBN 978-80-223-3011-4.
MOŠKO, G. 2006. Príručka vetného rozboru. 2., doplnené a upravené vyd. Prešov: Náuka. 222 s. ISBN 80-89038-39-5. (vybrané kapitoly)
NIŽNÍKOVÁ, J. 1994. Praktická príručka slovenskej syntaxe. Prešov: Slovacontact. 79 s. ISBN 80-901417-5-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 45

A	ABS	B	C	D	E	FX
15,56	0,0	28,89	28,89	15,56	6,67	4,44

Vyučujúci: Mgr. Mária Dziviaková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2024

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex010/22	Syntax

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 10s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 19 hodín príprava seminárnej práce; 28 hodín príprava na absolvovanie priebežného testu; 60 hodín prípravy na záverečný test vrátane štúdia odbornej literatúry. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: výklad a vysvetľovanie učiva, diskusia o prebratom učive, demonštrácia, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený priebežne 20 bodmi za seminárnu prácu a 30 bodmi za priebežný písomný test. Predmet je ukončený záverečným písomným testom z vedomostí za celý semester (50 bodov).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (seminárna práca: menej ako 12 bodov, priebežný test: menej ako 18 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo syntaxe v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaxe vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo syntaxe v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaxe vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne veľmi dobre riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach,

jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo syntaxe v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaxe vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé výsledky zo syntaxe v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo syntaxe vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo syntaxe v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo syntaxe vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo syntaxe v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti zo syntaxe nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu má študent nadobudnutú odbornú kompetenciu v teoretickom aj praktickom zdôvodnení stavby vety v slovenskom jazyku ako systémovo-komunikačnej jednotky jazyka a používania jej diferencovaných typov v mnohostrannej vyjadrovacej praxi. Je pripravený odovzdávať nadobudnuté poznatky neskôr ako učiteľ slovenského jazyka, hodnotiť syntaktickú úroveň textov a v prípade potreby upravovať si texty, aby vyhovovali celostným požiadavkám na stavbu vety a súvetia aj širšieho textu v slovenčine.
Študent ovláda zákonitosti jazykovej stavby a dokáže využívať jazyk na rozvoj myslenia, ďalej pri osvojovaní si nových poznatkov a na skvalitňovanie medziľudskej komunikácie aj dôkladnejšieho a presnejšieho formulovania svojich myšlienok a lepšieho vzájomného ľudského porozumenia.
Predmet bezprostredne prispieva k tomu, že študent je spôsobilý pohotovo vnímať výklady o jazyku nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Je pripravený nadobudnuté vedomosti nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a potom magisterskom štúdiu, ale ich aj vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora.
Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o syntaktických javoch a ponúknuť závery a syntaktické zdôvodnenia aj laickým adresátom.
Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty a odborné postoje. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:
1. Syntax ako jazykovedná disciplína, jej predmet a vzťah syntaxe k ostatným rovinám jazyka.
2. Podstata vety. Aktualizácia a predikácia. Gramatické a sémantické jadro a jeho členenosť. Konštrukcia ako základná syntaktická jednotka. Obsah a forma konštrukcií. Syntaktický vzťah, spôsoby a prostriedky na jeho realizáciu.

3. Vetný člen ako základný prvok gramatickej stavby vety. Typy vetných členov. Jednoduchý a zložený vetný člen. Vetný typ ako konfigurácia gramatických a sémantických prvkov vety. Veta a výpoveď.
4. Jednoduchá a zložená veta. Súvetie. Hlavná a vedľajšia veta. Typy vedľajších viet podľa vetnočlenského princípu.
5. Podmet a prísudok ako základné vetné členy dvojčlennej vety.
6. Vetný základ ako základný člen jednočlennej vety. Neosobné slovesá a neosobné tvary slovies.
7. Polopredikatívne konštrukcie. Doplnok a prístavok ako osobitné vetné členy.
8. Rozvíjacie vetné členy. Predmet, príslovkové určenie a prívlastok.
9. Obsahová stavba vety a aktuálne vetné členenie. Slovosled a jeho činitele.
10. Modálna stavba vety a expresívna stránka vety. Klad a zápor vo vete. Vetný a členský zápor.
11. Syntax textu. Jednotky syntaxe textu. Prostriedky viazanosti textu.
Uvedený obsah predmetu bude priamo a bezprostredne prispievať k formovaniu profilu absolventa, k rozvíjaniu jeho jazykového povedomia, ako aj k výstupom a cieľom vzdelávania výberom tém, ich usporiadaním aj ich vzájomnou vnútornou väzbou, ako aj spôsobom predstavenia problematiky študentom zo strany vyučujúceho, ako aj pochopenia a osvojenia zo strany študentov.
Osnova predmetu zahŕňa spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie syntaktickej problematiky do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších overených poznatkov z odboru. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií aj efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí zo syntaxe, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať argumenty a obhajovať odborné postoje, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných syntaktických problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo využívať vhodné a primerané metódy celého odboru. Študent si v rámci predmetu upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať syntaktické fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokratických zásad.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. 1986. Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax. 2. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 261 s.
KAČALA, J. 2025. Skladba slovenského jazyka. Martin: Matica slovenská. 875 s. ISBN 978-80-8128-351-2 (vybrané kapitoly)
KAČALA, J. 2015. Teória vetného člena. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej. 172 s. ISBN 978-80-8115-212-2.
Odporúčaná literatúra:
IVANOVÁ, M. 2016. Syntax slovenského jazyka. 2. vydanie. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove. 284 s. ISBN 978-80-555-1753-7.
KAČALA, J. 1998. Syntaktický systém jazyka. Pezinok: Formát. 144 s. ISBN 80-967911-1-7.
DZIVIAKOVÁ, M. 2018. K valencii slovesa v slovenčine s ohľadom na jej odraz v slovesných valenčných štruktúrach. In: Sloveso v kontraste (románske jazyky a slovenčina). Bratislava: Univerzita Komenského, s. 32 – 46. ISBN 978-80-223-4526-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 52

A	ABS	B	C	D	E	FX
5,77	0,0	17,31	28,85	19,23	7,69	21,15

Vyučujúci: Mgr. Mária Dziviaková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.10.2025

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex010/22	Syntax

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 10s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 19 hodín príprava seminárnej práce; 28 hodín príprava na absolvovanie priebežného testu; 60 hodín prípravy na záverečný test vrátane štúdia odbornej literatúry. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: výklad a vysvetľovanie učiva, diskusia o prebratom učive, demonštrácia, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený priebežne 20 bodmi za seminárnu prácu a 30 bodmi za priebežný písomný test. Predmet je ukončený záverečným písomným testom z vedomostí za celý semester (50 bodov).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (seminárna práca: menej ako 12 bodov, priebežný test: menej ako 18 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo syntaxe v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaxe vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo syntaxe v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaxe vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne veľmi dobre riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach,

jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo syntaxe v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo syntaxe vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé výsledky zo syntaxe v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo syntaxe vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo syntaxe v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo syntaxe vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo syntaxe v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti zo syntaxe nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé syntaktické úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu má študent nadobudnutú odbornú kompetenciu v teoretickom aj praktickom zdôvodnení stavby vety v slovenskom jazyku ako systémovo-komunikačnej jednotky jazyka a používania jej diferencovaných typov v mnohostrannej vyjadrovacej praxi. Je pripravený odovzdávať nadobudnuté poznatky neskôr ako učiteľ slovenského jazyka, hodnotiť syntaktickú úroveň textov a v prípade potreby upravovať si texty, aby vyhovovali celostným požiadavkám na stavbu vety a súvetia aj širšieho textu v slovenčine.
Študent ovláda zákonitosti jazykovej stavby a dokáže využívať jazyk na rozvoj myslenia, ďalej pri osvojovaní si nových poznatkov a na skvalitňovanie medziľudskej komunikácie aj dôkladnejšieho a presnejšieho formulovania svojich myšlienok a lepšieho vzájomného ľudského porozumenia.
Predmet bezprostredne prispieva k tomu, že študent je spôsobilý pohotovo vnímať výklady o jazyku nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Je pripravený nadobudnuté vedomosti nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a potom magisterskom štúdiu, ale ich aj vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora.
Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o syntaktických javoch a ponúknuť závery a syntaktické zdôvodnenia aj laickým adresátom.
Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty a odborné postoje. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:
1. Syntax ako jazykovedná disciplína, jej predmet a vzťah syntaxe k ostatným rovinám jazyka.
2. Podstata vety. Aktualizácia a predikácia. Gramatické a sémantické jadro a jeho členenosť. Konštrukcia ako základná syntaktická jednotka. Obsah a forma konštrukcií. Syntaktický vzťah, spôsoby a prostriedky na jeho realizáciu.

3. Vetný člen ako základný prvok gramatickej stavby vety. Typy vetných členov. Jednoduchý a zložený vetný člen. Vetný typ ako konfigurácia gramatických a sémantických prvkov vety. Veta a výpoveď.
4. Jednoduchá a zložená veta. Súvetie. Hlavná a vedľajšia veta. Typy vedľajších viet podľa vetnočlenského princípu.
5. Podmet a prísudok ako základné vetné členy dvojčlennej vety.
6. Vetný základ ako základný člen jednočlennej vety. Neosobné slovesá a neosobné tvary slovies.
7. Polopredikatívne konštrukcie. Doplnok a prístavok ako osobitné vetné členy.
8. Rozvíjacie vetné členy. Predmet, príslovkové určenie a prívlastok.
9. Obsahová stavba vety a aktuálne vetné členenie. Slovosled a jeho činitele.
10. Modálna stavba vety a expresívna stránka vety. Klad a zápor vo vete. Vetný a členský zápor.
11. Syntax textu. Jednotky syntaxe textu. Prostriedky viazanosti textu.
Uvedený obsah predmetu bude priamo a bezprostredne prispievať k formovaniu profilu absolventa, k rozvíjaniu jeho jazykového povedomia, ako aj k výstupom a cieľom vzdelávania výberom tém, ich usporiadaním aj ich vzájomnou vnútornou väzbou, ako aj spôsobom predstavenia problematiky študentom zo strany vyučujúceho, ako aj pochopenia a osvojenia zo strany študentov.
Osnova predmetu zahŕňa spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie syntaktickej problematiky do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších overených poznatkov z odboru. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií aj efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí zo syntaxe, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať argumenty a obhajovať odborné postoje, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných syntaktických problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo využívať vhodné a primerané metódy celého odboru. Študent si v rámci predmetu upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať syntaktické fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokratických zásad.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. 1986. Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax. 2. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 261 s.
KAČALA, J. 2025. Skladba slovenského jazyka. Martin: Matica slovenská. 875 s. ISBN 978-80-8128-351-2 (vybrané kapitoly)
KAČALA, J. 2015. Teória vetného člena. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej. 172 s. ISBN 978-80-8115-212-2.

Odporúčaná literatúra:

IVANOVÁ, M. 2016. Syntax slovenského jazyka. 2. vydanie. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove. 284 s. ISBN 978-80-555-1753-7.
KAČALA, J. 1998. Syntaktický systém jazyka. Pezinok: Formát. 144 s. ISBN 80-967911-1-7.
DZIVIAKOVÁ, M. 2018. K valencii slovesa v slovenčine s ohľadom na jej odraz v slovesných valenčných štruktúrach. In: Sloveso v kontraste (románske jazyky a slovenčina). Bratislava: Univerzita Komenského, s. 32 – 46. ISBN 978-80-223-4526-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 52

A	ABS	B	C	D	E	FX
5,77	0,0	17,31	28,85	19,23	7,69	21,15

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.10.2025

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex036/22	Školský manažment

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
prednáška a seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby,9 hodín riadené samoštúdium, príprava na výučbu počas semestra 10 hodín, príprava na priebežné hodnotenie 22 hodín, príprava na záverečné hodnotenie 36 hodín, spolu 90 hodín.
Vyučovacie metódy:
dialogické metódy – rozhovor, diskusia v skupinách, problémové metódy – brainwriting, brainstorming, monologické metódy – prednáška, inštruktáž, projektové metódy, riadené samoštúdium – práca s textom, riešenie úloh a zadaní, e-learning, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Hodnotenie: pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia (30+40, spolu 70 bodov).
Priebežné hodnotenie: pozostáva z preverenia nadobudnutých vedomostí prostredníctvom vedomostného testu za 30 b, ktorý bude realizovaný v 6. týždni priebežnej výučby. Písomná skúška / test, pozostáva z teoretickej prípravy na výučbu z jednotlivých tém výučbových jednotiek, ktoré budú zrealizované do 6. týždňa priebežnej výučby a štúdia odbornej literatúry.
Záverečné hodnotenie pozostáva: pozostáva z vypracovania semestrálneho projektu a jeho odprezentovania.
Semestrálny projekt pozostáva: z vytvorenia projektu podľa stanovej štruktúry za 40b. Zahŕňa tvorbu nápadu/problému, plánovanie projektu, realizáciu projektu, vyhodnotenie a sebareflexiu projektu = jeho prezentovanie študentmi (tvorcami semestrálneho projektu).
Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 64 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 57 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 51 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 46 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 42 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100%

Výsledky vzdelávania:
Študent absolvovaním predmetu Školský manažment by mal:
poznať obsah školského manažmentu ako vednej disciplíny: podstata riadenia školstva v SR na všetkých úrovniach riadenia školstva s akcentom na vnútorné riadenie školy a v kontexte manažérskych funkcií
poznať základné právne dokumenty a byť spôsobilý korektne interpretovať významy uvedené v týchto právnych dokumentoch, ktoré upravujú činnosť základnej školy a strednej školy, s akcentom na potreby práce pedagogického zamestnanca,
byť spôsobilý aplikovať nadobudnuté poznatky a poznatky z iných vedných disciplín v zameraní sa na oblasť: imidž, kultúra a klíma školy, na oblasť spolupráce s vedením školy a zákonnými zástupcami detí/žiakov pri riešení štandardných, špecifických a problémových úloh a situácií a v rámci rozvoja školy,
byť spôsobilý tvorivo využívať nadobudnuté poznatky a spôsobilosti pri štúdiu ďalších pedagogických disciplín a vo svojej budúcej školskej praxi.
Prenositeľné spôsobilosti: študent si prostredníctvom tvorby semestrálneho projektu na predmete upevňuje mäkké zručnosti ako komunikačné zručnosti, organizačné zručnosti, interpersonálne zručnosti v rámci skupiny – aktivizácia v skupine, prevzatie iniciatívy a zodpovednosti, tvorivosť a predstavivosť, kritické myslenie, analytické schopnosti, schopnosť riešenia problémov, a ďalšie.

Stručná osnova predmetu:

Základná terminológia, možnosti štúdia školského manažmentu, pramene štúdia. Školy a koncepcie manažmentu. Špecifiká školského manažmentu. Systém riadenia školstva v SR a systém vnútorného riadenia školy v kontexte manažérskych funkcií. Právne predpisy, ktoré upravujú činnosť základnej a strednej školy (zákony, vyhlášky, pracovný poriadok, pedagogicko-organizačné pokyny). Osobnosť vedúceho pedagogického zamestnanca – právne a osobnostné požiadavky. Imidž školy, kultúra školy. Klíma školy.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
PISOŇOVÁ, M. a kol. 2014. Školský manažment pre študijné odbory učiteľstva a prípravu vedúcich pedagogických zamestnancov. Bratislava : Univerzita Komenského, 2014. 227 s. ISBN 978-80-223-3621-5
https://www.fedu.uniba.sk/uploads/media/Skolsky_manazment.pdf
Pisoňová, M. a kol. 2017. Školský manažment terminologický a výkladový slovník. Bratislava : Wolters Kluwer, 2017, 1. vyd., 167 s., ISBN 978-80-8168-660-3
https://moodle.uniba.sk/mod/quiz/view.php?id=57866
Učebný zdroj: ŠKOLSKÝ MANAŽMENT (moodle):
https://moodle.uniba.sk/course/view.php?id=162
Ústava Slovenskej republiky.
Aktuálne legislatívne normy týkajúce sa zriaďovania a činnosti, základných škôl, stredných škôl v Slovenskej republike.
Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení.
Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 1/2020 Z. z. o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.
Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 361/2019 Z. z. o vzdelávaní v profesijnom rozvoji.
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský a český jazyk
Poznámky: Študenti študijného programu učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii) si predmet nezapisujú

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Študenti študijného programu učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii) si predmet nezapisujú

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 57

A	ABS	B	C	D	E	FX
19,3	0,0	35,09	29,82	15,79	0,0	0,0

Vyučujúci: Ing. Eva Tóblová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex036/22	Školský manažment

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
prednáška a seminár, 13 hodín za semester, kombinovaná
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín výučby,9 hodín riadené samoštúdium, príprava na výučbu počas semestra 10 hodín, príprava na priebežné hodnotenie 22 hodín, príprava na záverečné hodnotenie 36 hodín, spolu 90 hodín.
Vyučovacie metódy:
dialogické metódy – rozhovor, diskusia v skupinách, problémové metódy – brainwriting, brainstorming, monologické metódy – prednáška, inštruktáž, projektové metódy, riadené samoštúdium – práca s textom, riešenie úloh a zadaní, e-learning, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Hodnotenie: pozostáva z priebežného a záverečného hodnotenia (30+40, spolu 70 bodov).
Priebežné hodnotenie: pozostáva z preverenia nadobudnutých vedomostí prostredníctvom vedomostného testu za 30 b, ktorý bude realizovaný v 6. týždni priebežnej výučby. Písomná skúška / test, pozostáva z teoretickej prípravy na výučbu z jednotlivých tém výučbových jednotiek, ktoré budú zrealizované do 6. týždňa priebežnej výučby a štúdia odbornej literatúry.
Záverečné hodnotenie pozostáva: pozostáva z vypracovania semestrálneho projektu a jeho odprezentovania.
Semestrálny projekt pozostáva: z vytvorenia projektu podľa stanovej štruktúry za 40b. Zahŕňa tvorbu nápadu/problému, plánovanie projektu, realizáciu projektu, vyhodnotenie a sebareflexiu projektu = jeho prezentovanie študentmi (tvorcami semestrálneho projektu).
Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 64 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 57 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 51 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 46 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 42 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100%

Výsledky vzdelávania:
Študent absolvovaním predmetu Školský manažment by mal:
poznať obsah školského manažmentu ako vednej disciplíny: podstata riadenia školstva v SR na všetkých úrovniach riadenia školstva s akcentom na vnútorné riadenie školy a v kontexte manažérskych funkcií
poznať základné právne dokumenty a byť spôsobilý korektne interpretovať významy uvedené v týchto právnych dokumentoch, ktoré upravujú činnosť základnej školy a strednej školy, s akcentom na potreby práce pedagogického zamestnanca,
byť spôsobilý aplikovať nadobudnuté poznatky a poznatky z iných vedných disciplín v zameraní sa na oblasť: imidž, kultúra a klíma školy, na oblasť spolupráce s vedením školy a zákonnými zástupcami detí/žiakov pri riešení štandardných, špecifických a problémových úloh a situácií a v rámci rozvoja školy,
byť spôsobilý tvorivo využívať nadobudnuté poznatky a spôsobilosti pri štúdiu ďalších pedagogických disciplín a vo svojej budúcej školskej praxi.
Prenositeľné spôsobilosti: študent si prostredníctvom tvorby semestrálneho projektu na predmete upevňuje mäkké zručnosti ako komunikačné zručnosti, organizačné zručnosti, interpersonálne zručnosti v rámci skupiny – aktivizácia v skupine, prevzatie iniciatívy a zodpovednosti, tvorivosť a predstavivosť, kritické myslenie, analytické schopnosti, schopnosť riešenia problémov, a ďalšie.

Stručná osnova predmetu:

Základná terminológia, možnosti štúdia školského manažmentu, pramene štúdia. Školy a koncepcie manažmentu. Špecifiká školského manažmentu. Systém riadenia školstva v SR a systém vnútorného riadenia školy v kontexte manažérskych funkcií. Právne predpisy, ktoré upravujú činnosť základnej a strednej školy (zákony, vyhlášky, pracovný poriadok, pedagogicko-organizačné pokyny). Osobnosť vedúceho pedagogického zamestnanca – právne a osobnostné požiadavky. Imidž školy, kultúra školy. Klíma školy.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
PISOŇOVÁ, M. a kol. 2014. Školský manažment pre študijné odbory učiteľstva a prípravu vedúcich pedagogických zamestnancov. Bratislava : Univerzita Komenského, 2014. 227 s. ISBN 978-80-223-3621-5
https://www.fedu.uniba.sk/uploads/media/Skolsky_manazment.pdf
Pisoňová, M. a kol. 2017. Školský manažment terminologický a výkladový slovník. Bratislava : Wolters Kluwer, 2017, 1. vyd., 167 s., ISBN 978-80-8168-660-3
https://moodle.uniba.sk/mod/quiz/view.php?id=57866
Učebný zdroj: ŠKOLSKÝ MANAŽMENT (moodle):
https://moodle.uniba.sk/course/view.php?id=162
Ústava Slovenskej republiky.
Aktuálne legislatívne normy týkajúce sa zriaďovania a činnosti, základných škôl, stredných škôl v Slovenskej republike.
Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení.
Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 1/2020 Z. z. o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.
Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 361/2019 Z. z. o vzdelávaní v profesijnom rozvoji.
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský a český jazyk
Poznámky: Študenti študijného programu učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii) si predmet nezapisujú

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Študenti študijného programu učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii) si predmet nezapisujú

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 57

A	ABS	B	C	D	E	FX
19,3	0,0	35,09	29,82	15,79	0,0	0,0

Vyučujúci: Ing. Eva Tóblová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex012/22	Štatistické metódy a techniky

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, cvičenie, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), 16 hodín príprava na priebežný test; 12 hodín individuálne spracovávanie štatistických zadaní. Spolu 50 hodín práce.
Vyučovacie metódy:
prednášanie a výklad s multimediálnou podporou, dialogické a diskusné metódy, demonštrácia rozboru vedeckého textu so zameraním na štatistické metódy, simulácia postupu tvorby štatistického výstupu, inštruktáž k jednotlivým štatistickým testom, samoštúdium.

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex006/22 - Metodológia psychologického výskumu

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex006 Metodológia psychologického výskumu

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia.
Priebežné hodnotenie zahŕňa vedomostný test (60% hodnotenia) a seminárnu prácu (40% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. Seminárna práca pozostáva z odovzdania štyroch seminárnych zadaní (4 x10 bodov) pozostávajúcich z aplikovania osvojených poznatkov na dátovom súbore (deskripcia, inferencia, korelácia, vecná významnosť). Test pozostáva z teoretickej časti zameranej na základné štatistické pojmy a aplikačnej časti práce so základným dátovým súborom.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše
Pri hodnotení A študent výborne rozumie terminológii a princípom zberu a vyhodnocovania dát v psychológii. Vie poznatky do vysokej miery aplikovať pri samostatnej práci so štatistickým

programom a taktiež bez chýb realizovať základné operácie deskriptívnej štatistiky na základnom dátovom súbore ako aj jednoduché operácie inferenčnej štatistiky a korelácie.
Pri hodnotení B študent primerane rozumie terminológii a princípom zberu a vyhodnocovania dát v psychológii. Vie poznatky do dostačujúcej miery aplikovať pri samostatnej práci so štatistickým programom a taktiež bez chýb realizovať základné operácie deskriptívnej štatistiky a korelácie na základnom dátovom súbore.
Hodnotenie C sa udeľuje študentovi, ak prevažne rozumie terminológii a princípom zberu a vyhodnocovania dát v psychológii. Vie poznatky do dostačujúcej miery aplikovať pri samostatnej práci so štatistickým programom a taktiež bez závažných chýb realizovať základné operácie deskriptívnej štatistiky a korelácie na základnom dátovom súbore.
Hodnotenie D získa študent, ak priemerne rozumie terminológii a princípom zberu a vyhodnocovania dát v psychológii. Vie poznatky do dostačujúcej miery aplikovať pri samostatnej práci so štatistickým programom a taktiež bez závažných chýb realizovať základné operácie deskriptívnej štatistiky. Študent rozumie teoreticky princípom korelácie a inferenčnej štatistiky bez ich schopnosti správneho výpočtu v štatistickom programe.
Pre hodnotenie E študent len v obmedzenej miere rozumie terminológii a princípom zberu a vyhodnocovania dát v psychológii. Vie poznatky aplikovať pri samostatnej práci so štatistickým programom len do malej miery a to výlučne na úrovni deskriptívnej štatistiky.
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných poznatkov ďalšie štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Hlavným cieľom vzdelávania je, aby si študent v priebehu cvičení prakticky osvojil základné metódy analýzy a interpretácie kvantitatívnych údajov v oblasti psychologického výskumu. Využije ich aj pri štúdiu ďalších disciplín, event. pri výskume vo svojej bakalárskej záverečnej práci. Študent si osvojí zručnosť práce s vybraným programom na spracovanie štatistických dát. Študent sa naučí uchovávať zozbierané dáta, realizovať ich deskripciu a pomenovať kľúčové výstupy relevantné aj pre pedagogickú prax za využitia empirických postupov analýzy a komparácie vzhľadom na vymedzený výskumný problém. Študent porozumie výhodám aplikácie štatistických postupov v pedagogickej praxi a získa schopnosť relevantné dáta interpretovať a kriticky zhodnotiť.

Stručná osnova predmetu:
1. Výskumný problém, operacionalizácia, výskumné/teoretické hypotézy, výskumné dizajny.
2. Úvod do práce s SPSS, deskripcia dát (priemer, medián, variabilita atď.).
3. Korelácia verzus kauzalita, úvod do práce s dátami a ich triedenie.
4. Testy normality a distrubúcia dát, základná vizualizácia dát.
5. Inferenčné testy, nulová hypotéza, medzisubjektové a vnútrosubjektové dizajny.
6. Vecná významosť, Bonferroniho korekcia.
7. Validita a reliabilita testov.
8. Moderátor, mediátor, korelácia, regresia.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Guráň, P., Fero, P., & Ritomský, A. (2018). Základy spracovania sociologických dát pomocou SPSS.
Odporúčaná literatúra:
Field, A. (2013). Discovering statistics using IBM SPSS statistics. Sage.
Goss-Sampson, M. A. (2019). Statistical Analysis in JASP: A Guide for Students.
Harris, P. (2008). Designing and reporting experiments in psychology. McGraw-Hill Education.
Somorčík, J., & Teplička, I. (2015). Štatistika zrozumiteľne. ENIGMA Publishing.

Terek, M. (2017). Interpretácia štatistiky a dát. 5.vyd. Equilibria.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, anglický jazyk

Poznámky:
Je nutné mať nainštalovanú najnovšiu verziu program IBM-SPSS, prípadne obdobnú alternatívu bezplatného software ako JASP alebo Jamovi.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	ABS	B	C	D	E	FX
25,0	0,0	6,25	18,75	0,0	50,0	0,0

Vyučujúci: PaedDr. Eva Vancu, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.10.2025

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KP/B-VUZex041/24	Študentská vedecká, odborná a umelecká činnosť 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby:
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: Za obdobie štúdia:
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: konzultácie, samoštúdium
Odporúčaný rozsah výučby: rozsah a frekvenciu konzultácií určí vedúci/vedúca práce ŠVOUČ
Časová záťaž študenta: 60 hodín (konzultácie, samoštúdium, spracovanie práce/ tvorba diela, prezentácia práce/umeleckého diela)
Metóda štúdia: individuálna tvorba, konzultácie

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou absolvovania predmetu a získania kreditov je účasť na ústavnom/fakultnom kole ŠVOUČ. Záverečné hodnotenie sa stanovuje na základe predloženej práce ŠVOUČ a jej prezentácie.
Udelené hodnotenie predmetu: absolvoval/absolvovala

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu študent/študentka:
- Nadobudne hlbšiu znalosť riešenej problematiky práce ŠVOUČ a znalosťbibliografických noriem alebo hlbší rozvoj umeleckých, či interpretačných zručností
- Je schopný/-á plánovať vedeckú, metodickú alebo umeleckú činnosť
- Využíva relevantné teoretické poznatky v metodických aplikáciách, v metodológii výskumu alebo relevantné umelecké postupy/techniky pri tvorbe/interpretácii diela
- Dokáže realizovať a prezentovať vedeckú, metodickú alebo umeleckú činnosť a reagovať na otázky s ňou súvisiace
- Vytvára konzistentný odborný text teoreticko-výskumného resp. teoreticko-metodického charakteru, originálne umelecké dielo, alebo originálnu interpretáciu diela

Stručná osnova predmetu:
-Príprava a tvorba práce.
-Príprava a tvorba/interpretácia umeleckého diela podľa pokynov vedúceho/vedúcej práce.
- Príprava prezentácie práce ŠVOUČ.
- Prezentácia práce ŠVOUČ pred odbornou a študentskou verejnosťou.

Odporúčaná literatúra:

Podľa pokynov vedúceho/vedúcej práce ŠVOUČ vzhľadom na tému práce ŠVOUČ.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1

ABS	M
100,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 20.02.2025

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KP/B-VUZex042/24	Študentská vedecká, odborná a umelecká činnosť 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby:
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: Za obdobie štúdia:
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: konzultácie, samoštúdium
Odporúčaný rozsah výučby: rozsah a frekvenciu konzultácií určí vedúci/vedúca práce ŠVOUČ
Časová záťaž študenta: 60 hodín (konzultácie, samoštúdium, spracovanie práce/ tvorba diela, prezentácia práce/umeleckého diela)
Metóda štúdia: individuálna tvorba, konzultácie

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou absolvovania predmetu a získania kreditov je účasť na ústavnom/fakultnom kole ŠVOUČ. Záverečné hodnotenie sa stanovuje na základe predloženej práce ŠVOUČ a jej prezentácie.
Udelené hodnotenie predmetu: absolvoval/absolvovala

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu študent/študentka:
- Nadobudne hlbšiu znalosť riešenej problematiky práce ŠVOUČ a znalosťbibliografických noriem alebo hlbší rozvoj umeleckých, či interpretačných zručností
- Je schopný/-á plánovať vedeckú, metodickú alebo umeleckú činnosť
- Využíva relevantné teoretické poznatky v metodických aplikáciách, v metodológii výskumu alebo relevantné umelecké postupy/techniky pri tvorbe/interpretácii diela
- Dokáže realizovať a prezentovať vedeckú, metodickú alebo umeleckú činnosť a reagovať na otázky s ňou súvisiace
- Vytvára konzistentný odborný text teoreticko-výskumného resp. teoreticko-metodického charakteru, originálne umelecké dielo, alebo originálnu interpretáciu diela

Stručná osnova predmetu:
-Príprava a tvorba práce.
-Príprava a tvorba/interpretácia umeleckého diela podľa pokynov vedúceho/vedúcej práce.
- Príprava prezentácie práce ŠVOUČ.
- Prezentácia práce ŠVOUČ pred odbornou a študentskou verejnosťou.

Odporúčaná literatúra:

Podľa pokynov vedúceho/vedúcej práce ŠVOUČ vzhľadom na tému práce ŠVOUČ.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	M
0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 20.02.2025

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex012/22	Štylistika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 12s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška + seminár, spolu za semester 19 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
19 hodín priamej výučby; 25 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé témy a na priebežný test; 14 hodín prípravy na praktickú štylistickú analýzu textu, 62 hodín prípravy na záverečný test vrátane analýzy odbornej literatúry. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, vysvetľovanie, demonštrácia praktických ukážok, praktické cvičenia, riešenie problémových úloh, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený v priebehu semestra formou priebežného testu v rozsahu učiva prvých 5 tém (30 bodov), praktickej štylistickej analýzy textu v závere priebežnej výučby, ktorá bude zameraná na aplikáciu získaných vedomostí a identifikáciu rôznych typov štylém (20 bodov), a v skúškovom období formou záverečného testu (50 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežný test: menej ako 18 bodov, praktická štylistická analýza textu: menej ako 12 bodov, záverečný test: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo štylistiky v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo štylistiky vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne

riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo štylistiky v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo štylistiky vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo štylistiky v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo štylistiky vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo štylistiky v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo štylistiky vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo štylistiky v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo štylistiky vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo štylistiky v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti zo štylistiky nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študenti ovládajú základné štylistické pojmy a kategórie, majú osvojené poznatky o štýlovej hodnote jazykových prostriedkov, štýlovej norme a modelových štruktúrach textu. Nadobudnuté poznatky vedia prakticky využiť nielen pri rozbore a kritickom hodnotení písomných aj ústnych prejavov, ale aj pri ich transformácii a pri tvorbe vlastných jazykových prejavov. Teoretické poznatky o štylistických javoch vedia vysvetliť aj konkretizovať na praktických príkladoch a dokážu ich vnímať a hodnotiť nielen z hľadiska súčasného stavu vedeckého poznania, ale aj z pohľadu školskej praxe. Sú pripravení tvorivo a samostatne riešiť problémové úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, samostatne vyhľadávať potrebné informácie v relevantných zdrojoch, kriticky ich hodnotiť a vhodne využívať pri komunikovaní poznatkov, záverov a pri ich zdôvodňovaní laickej aj odbornej verejnosti. Majú rozvinuté svoje analytické schopnosti, komunikačné zručnosti aj schopnosť kriticky myslieť. Sú pripravení nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté poznatky v priebehu ďalšieho štúdia, ale aj v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, vo vydavateľskom prostredí v pozícii textového korektora a po ukončení magisterského stupňa štúdia aj v pozícii učiteľa slovenského jazyka a literatúry v sekundárnom vzdelávaní.

Stručná osnova predmetu:
1. Predmet štylistiky, metódy štylistického výskumu, klasifikácia a charakteristika štylém.
2. Lexikálne štylémy, ich štylistická klasifikácia a funkčná charakteristika.
3. Fónické štylémy. Štylistická hodnota hlások a intonačných prostriedkov, výslovnostné štýly.
4. Morfologické štylémy a ich funkčná charakteristika.
5. Syntaktické štylémy a ich funkčná charakteristika.
6. Kompozičné štylémy – nadvetné kontextové jednotky na členenie a odstupňovanie textu, väzobné prostriedky textu.

7. Mimojazykové (neverbálne) štylémy. Kinetické prostriedky.
8. Modelové štruktúry organizácie textu. Text ako základný štylistický pojem, potenciálny text, aktuálny text.
9. Obsahové modelové štruktúry. Slohový postup a slohový útvar.
10. Formálne modelové štruktúry. Štýl, štýlotvorné činitele, štýlová vrstva a štýlová norma.
11. Žánrové modelové štruktúry.
Osnova predmetu pokrýva komplex poznatkov zo štylistiky, ktoré nadväzujú na všeobecné stredoškolské vzdelanie študentov a systematicky rozvíjajú a prehlbovať ich poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby. Predmet umožní študentom nadobudnúť poznatky o štylistike ako lingvistickej disciplíne, o jej predmete a metódach výskumu. Študenti si osvoja základné štylistické pojmy a kategórie, vedomosti o štýlovej hodnote jazykových prostriedkov, štýlovej norme a o obsahových, formálnych a žánrových modelových štruktúrach textu. Nadobudnuté poznatky z oblasti štýlovej diferenciácie, klasifikácie štylém a funkčnej charakteristiky jazykových, kompozičných aj mimojazykových prostriedkov budú vedieť aplikovať pri analýze a hodnotení rozmanitých typov jazykových prejavov z hľadiska funkčného a tvorivého využitia lexikálnych, fónických, morfologických a syntaktických jazykových štylém, kompozičných aj mimojazykových štylém, pričom budú schopní vnímať a rešpektovať špecifiká jednotlivých modelových štruktúr, a to nielen pri analytických činnostiach, ale aj pri transformácii textu na základe zmeny niektorých komponentov komunikačnej situácie, ako aj pri vlastnej tvorbe rozmanitých jazykových prejavov.
Poznatky o rôznych štylistických javoch budú vedieť vysvetliť a konkretizovať na praktických príkladoch a budú spôsobilí ich vnímať a hodnotiť tak z hľadiska súčasného stavu vedeckého poznania, ako aj so zreteľom na školskú prax. Budú pripravení riešiť problémové úlohy a zadania, vyhľadávať potrebné informácie v relevantných zdrojoch, kriticky ich hodnotiť, interpretovať a vhodne využívať pri sprostredkúvaní poznatkov a záverov laickým aj odborným adresátom. Rozvinú si svoje analytické schopnosti, komunikačné zručnosti aj schopnosť kriticky myslieť a budú pripravení prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté poznatky v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ako aj v pozícii pedagogického asistenta alebo textového korektora a po ukončení magisterského stupňa štúdia aj v pozícii učiteľa slovenského jazyka a literatúry v sekundárnom vzdelávaní.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
FINDRA, J. 2013. Štylistika súčasnej slovenčiny. Martin: Vydavateľstvo Osveta. 320 s. ISBN 9788080634049.
Odporúčaná literatúra:
HORVÁTHOVÁ, Ľ. 2017. Jazyk Slniečka. In Časopisecký fenomén Slniečko v kontexte slovenskej detskej a národnej kultúry, Ondrej Sliacky a kol., s. 193 – 220. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 9878022344838.
HORVÁTHOVÁ, Ľ. 2020. Odraz jazyka a sveta detského čitateľa v jazyku a svete detského časopisu. Matičné Slniečko (1927 – 1950). In Philologia, roč. XXX, č. 1, s. 15 – 32. ISSN 1339-2026.
KAČALA, J. 2014. Jazyk majstrov. Bratislava: Spolok slovenských spisovateľov. 172 s. ISBN 978-80-89727-12-4. (vybrané kapitoly)
MISTRÍK, J. 1997. Štylistika. 3., upr. vyd. Bratislava: SPN. 598 s. (vybrané kapitoly)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 47

A	ABS	B	C	D	E	FX
8,51	0,0	6,38	14,89	14,89	31,91	23,4

Vyučujúci: Mgr. Ľubica Horváthová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex012/22	Štylistika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 12s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška + seminár, spolu za semester 19 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
19 hodín priamej výučby; 25 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé témy a na priebežný test; 14 hodín prípravy na praktickú štylistickú analýzu textu, 62 hodín prípravy na záverečný test vrátane analýzy odbornej literatúry. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, vysvetľovanie, demonštrácia praktických ukážok, praktické cvičenia, riešenie problémových úloh, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude hodnotený v priebehu semestra formou priebežného testu v rozsahu učiva prvých 5 tém (30 bodov), praktickej štylistickej analýzy textu v závere priebežnej výučby, ktorá bude zameraná na aplikáciu získaných vedomostí a identifikáciu rôznych typov štylém (20 bodov), a v skúškovom období formou záverečného testu (50 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežný test: menej ako 18 bodov, praktická štylistická analýza textu: menej ako 12 bodov, záverečný test: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti zo štylistiky v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo štylistiky vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne

riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti zo štylistiky v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo štylistiky vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti zo štylistiky v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti zo štylistiky vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti zo štylistiky v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo štylistiky vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí zo štylistiky v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti zo štylistiky vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti zo štylistiky v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti zo štylistiky nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študenti ovládajú základné štylistické pojmy a kategórie, majú osvojené poznatky o štýlovej hodnote jazykových prostriedkov, štýlovej norme a modelových štruktúrach textu. Nadobudnuté poznatky vedia prakticky využiť nielen pri rozbore a kritickom hodnotení písomných aj ústnych prejavov, ale aj pri ich transformácii a pri tvorbe vlastných jazykových prejavov. Teoretické poznatky o štylistických javoch vedia vysvetliť aj konkretizovať na praktických príkladoch a dokážu ich vnímať a hodnotiť nielen z hľadiska súčasného stavu vedeckého poznania, ale aj z pohľadu školskej praxe. Sú pripravení tvorivo a samostatne riešiť problémové úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, samostatne vyhľadávať potrebné informácie v relevantných zdrojoch, kriticky ich hodnotiť a vhodne využívať pri komunikovaní poznatkov, záverov a pri ich zdôvodňovaní laickej aj odbornej verejnosti. Majú rozvinuté svoje analytické schopnosti, komunikačné zručnosti aj schopnosť kriticky myslieť. Sú pripravení nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté poznatky v priebehu ďalšieho štúdia, ale aj v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, vo vydavateľskom prostredí v pozícii textového korektora a po ukončení magisterského stupňa štúdia aj v pozícii učiteľa slovenského jazyka a literatúry v sekundárnom vzdelávaní.

Stručná osnova predmetu:
1. Predmet štylistiky, metódy štylistického výskumu, klasifikácia a charakteristika štylém.
2. Lexikálne štylémy, ich štylistická klasifikácia a funkčná charakteristika.
3. Fónické štylémy. Štylistická hodnota hlások a intonačných prostriedkov, výslovnostné štýly.
4. Morfologické štylémy a ich funkčná charakteristika.
5. Syntaktické štylémy a ich funkčná charakteristika.
6. Kompozičné štylémy – nadvetné kontextové jednotky na členenie a odstupňovanie textu, väzobné prostriedky textu.

7. Mimojazykové (neverbálne) štylémy. Kinetické prostriedky.
8. Modelové štruktúry organizácie textu. Text ako základný štylistický pojem, potenciálny text, aktuálny text.
9. Obsahové modelové štruktúry. Slohový postup a slohový útvar.
10. Formálne modelové štruktúry. Štýl, štýlotvorné činitele, štýlová vrstva a štýlová norma.
11. Žánrové modelové štruktúry.
Osnova predmetu pokrýva komplex poznatkov zo štylistiky, ktoré nadväzujú na všeobecné stredoškolské vzdelanie študentov a systematicky rozvíjajú a prehlbovať ich poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby. Predmet umožní študentom nadobudnúť poznatky o štylistike ako lingvistickej disciplíne, o jej predmete a metódach výskumu. Študenti si osvoja základné štylistické pojmy a kategórie, vedomosti o štýlovej hodnote jazykových prostriedkov, štýlovej norme a o obsahových, formálnych a žánrových modelových štruktúrach textu. Nadobudnuté poznatky z oblasti štýlovej diferenciácie, klasifikácie štylém a funkčnej charakteristiky jazykových, kompozičných aj mimojazykových prostriedkov budú vedieť aplikovať pri analýze a hodnotení rozmanitých typov jazykových prejavov z hľadiska funkčného a tvorivého využitia lexikálnych, fónických, morfologických a syntaktických jazykových štylém, kompozičných aj mimojazykových štylém, pričom budú schopní vnímať a rešpektovať špecifiká jednotlivých modelových štruktúr, a to nielen pri analytických činnostiach, ale aj pri transformácii textu na základe zmeny niektorých komponentov komunikačnej situácie, ako aj pri vlastnej tvorbe rozmanitých jazykových prejavov.
Poznatky o rôznych štylistických javoch budú vedieť vysvetliť a konkretizovať na praktických príkladoch a budú spôsobilí ich vnímať a hodnotiť tak z hľadiska súčasného stavu vedeckého poznania, ako aj so zreteľom na školskú prax. Budú pripravení riešiť problémové úlohy a zadania, vyhľadávať potrebné informácie v relevantných zdrojoch, kriticky ich hodnotiť, interpretovať a vhodne využívať pri sprostredkúvaní poznatkov a záverov laickým aj odborným adresátom. Rozvinú si svoje analytické schopnosti, komunikačné zručnosti aj schopnosť kriticky myslieť a budú pripravení prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté poznatky v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ako aj v pozícii pedagogického asistenta alebo textového korektora a po ukončení magisterského stupňa štúdia aj v pozícii učiteľa slovenského jazyka a literatúry v sekundárnom vzdelávaní.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
FINDRA, J. 2013. Štylistika súčasnej slovenčiny. Martin: Vydavateľstvo Osveta. 320 s. ISBN 9788080634049.
Odporúčaná literatúra:
HORVÁTHOVÁ, Ľ. 2017. Jazyk Slniečka. In Časopisecký fenomén Slniečko v kontexte slovenskej detskej a národnej kultúry, Ondrej Sliacky a kol., s. 193 – 220. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 9878022344838.
HORVÁTHOVÁ, Ľ. 2020. Odraz jazyka a sveta detského čitateľa v jazyku a svete detského časopisu. Matičné Slniečko (1927 – 1950). In Philologia, roč. XXX, č. 1, s. 15 – 32. ISSN 1339-2026.
KAČALA, J. 2014. Jazyk majstrov. Bratislava: Spolok slovenských spisovateľov. 172 s. ISBN 978-80-89727-12-4. (vybrané kapitoly)
MISTRÍK, J. 1997. Štylistika. 3., upr. vyd. Bratislava: SPN. 598 s. (vybrané kapitoly)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 47

A	ABS	B	C	D	E	FX
8,51	0,0	6,38	14,89	14,89	31,91	23,4

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex001/22	Teoretické základy výchovy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín prednáška + seminár/semester, kombinovanou metódou
Pracovná záťaž študenta: 13 hodín výučby; 9 hodín riadené samoštúdium, 20 hodín príprava na priebežné práce, 33 hodín príprava semestrálnej práce, 45 hodín príprava na skúšku. Spolu 120 hodín práce študenta.
Metódy vzdelávania: výklad spojený s diskusiou, situačné metódy, aktivizujúce metódy, problémové metódy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch a úlohách, riadené samoštúdium – riešenie úloh a zadaní

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený skúškou, 50% priebežného a 50% záverečného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa nasledovné:
priebežné práce počas semestra zamerané na aktuálne otázky výchovy, vymedzenie výchovných cieľov, konkretizovanie výchovných princípov, identifikovanie výchovnej metódy apod. - 15 bodov,
semestrálna práca zameraná na vybranú oblasť výchovy - 35 bodov.
Záverečné hodnotenie zahŕňa nasledovné:
záverečná skúška písomnou formou - 50 bodov.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike,

vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Ciele a výstupy vzdelávania:
Študenti nadobudnú poznanie a pochopia výchovný a sebavýchovný proces v spoločenskom kontexte s dôrazom na uplatňovanie zásad tvorivo-humanistickej výchovy a prezentovanie nových prístupov a perspektív v rozvoji modernej teórie výchovy. V teoreticko-empirickej rovine sú študenti schopní realizovať rôznorodé výchovné činnosti a aktivity, ktoré môžu uplatniť v rámci profesie učiteľa/vychovávateľa/pedagogického asistenta a majú spôsobilosti riešiť základné problémové situácie vo výchovnej praxi v spolupráci s inými odborníkmi.
Prenositeľné kompetencie: Predmet rozvíja u študentov analytické, kritické, hodnotiace a kreatívne myslenie, uvažovanie v súvislostiach a podporuje rozvoj ich interpersonálnych schopností, sebarozvoj a osobnostný i profesionálny rast.

Stručná osnova predmetu:
Úvod do disciplíny teórie výchovy. Teoretické východiská a determinanty výchovy. Tvorivo-humanistická výchova.
Názory na výchovu. Výchova v jednotlivých historických obdobiach.
Školské dokumenty a legislatíva so zameraním na výchovu. Výchovný program.
Ciele výchovy a ich determinácia.
Pojem výchova a sebavýchova, funkcie, podmienky a faktory výchovy. Proces výchovy/ sebavýchovy a jeho fázy.
Metódy výchovného pôsobenia a nové trendy.
Charakteristika a klasifikácia výchovných zásad.
Konkretizácia obsahu výchovného pôsobenia: mravná výchova, prosociálna výchova, rozumová výchova, estetická výchova, pracovná výchova, telesná výchova, ekologická a environmentálna výchova, multikultúrna výchova a i.
Organizačné formy a prostriedky výchovy.

Osobnosť učiteľa/vychovávateľa/pedagogického asistenta vo výchovnom procese. Výchovné štýly a požiadavky na osobnosť učiteľa/vychovávateľa/pedagogického asistenta. Etický kódex profesie učiteľa.
Osobnosť dieťaťa vo výchovnom procese. Kategorizácia činiteľov formovania osobnosti, bio-psycho-sociálna determinácia vývinu osobnosti a výchovy.
Výchovné prostredie a jeho význam pre človeka.
Rodina a rodinná výchova. Výchovné štýly v rodine. Negatívne tendencie v rodinnej výchove.
Výchovné podmienky školského prostredia. Negatívne javy v školskom prostredí a ich prevencia.
Výchova mimo vyučovania a jej špecifiká.

Odporúčaná literatúra:

POTOČÁROVÁ, M., DERKOVÁ, J., FERKOVÁ, Š., KOLDEOVÁ, L. (2021). Teória výchovy 1. Bratislava: UK. ISBN 978-80-223-5327-4
GOGOVÁ, A., KROČKOVÁ, Š., PINTES, G. (2004). Žiak - sloboda - výchova. Prešov: Vydavateľstvo M. Vaška. 312 s. ISBN 80-8050-675-2
Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Odporúčaná literatúra:

DERKOVÁ, J. (2018). Rodina ako výchovné prostredie. Bratislava: Iris, 2018. 144s. ISBN 978-80-8200-034-7
FERKOVÁ, Š., PREVENDÁROVÁ, J., KOLDEOVÁ, L. et al. (2017). Morálne kompetencie žiakov. Metodická príručka pre učiteľov na nižšom sekundárnom stupni vzdelávania. Bratislava: UK. 212 s. ISBN 978-80-223-4432-6
HLÁSNA, S., HORVÁTHOVÁ, K., MUCHA, M., TÓTHOVÁ, R. (2006). Úvod do pedagogiky. Nitra: Enigma, 2006. 356 s. ISBN 80-89132-29-4
KOLDEOVÁ, L. (2018). Odmeny a tresty v rodinnej výchove. Bratislava: UK. 161 s. ISBN 978-80-223-4649-8
KOSOVÁ, B. (2015). Filozofické a globálne súvislosti edukácie. Banská Bystrica: Belianum. 174 s. ISBN 978-80-557-1021-1
KRATOCHVÍLOVÁ, E. et a. (2007). Úvod do pedagogiky. Trnava: PF TU. 168 s. ISBN 978-80-8082-145-6 PELIKÁN, J. (1995). Výchova jako teoretický problém. Ostrava: Amosium Servis. 234 s. ISBN 80-85498-27-8
SKARUPSKÁ, H. (2016). Filozofie a Teorie výchovy. Studijní opora. Praha: Hnutí R. 51 s. ISBN 978-80-86798-70-7
POTOČÁROVÁ, M. (2008). Pedagogika rodiny. Teoretické východiská rodinnej výchovy. Bratislava: Univerzita Komenského. 216 s. ISBN: 978-80-223-2458-8
STROUHAL, M. (2013). Teorie výchovy. Praha: Grada. 192 s. ISBN 978-80-2474-212-0
TRABALÍKOVÁ, J., MACHÁČEK, D., ZEMANČÍKOVÁ, V. (2014). Výchova v utváraní osobnosti. Žilina: Žilinská univerzita. 195 s. ISBN 978-80-554-0904-7
ZELINA, M. (2010). Teórie výchovy alebo hľadanie dobra. Bratislava: SPN. 232 s. ISBN 978-80-1001-884-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Študenti študijného programu učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii) si predmet nezapisujú

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 246

A	ABS	B	C	D	E	FX
30,89	0,0	17,07	18,29	8,13	6,1	19,51

Vyučujúci: Mgr. Štefánia Ferková, PhD., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex001/22	Teoretické základy výchovy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín prednáška + seminár/semester, kombinovanou metódou
Pracovná záťaž študenta: 13 hodín výučby; 9 hodín riadené samoštúdium, 20 hodín príprava na priebežné práce, 33 hodín príprava semestrálnej práce, 45 hodín príprava na skúšku. Spolu 120 hodín práce študenta.
Metódy vzdelávania: výklad spojený s diskusiou, situačné metódy, aktivizujúce metódy, problémové metódy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch a úlohách, riadené samoštúdium – riešenie úloh a zadaní

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený skúškou, 50% priebežného a 50% záverečného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa nasledovné:
priebežné práce počas semestra zamerané na aktuálne otázky výchovy, vymedzenie výchovných cieľov, konkretizovanie výchovných princípov, identifikovanie výchovnej metódy apod. - 15 bodov,
semestrálna práca zameraná na vybranú oblasť výchovy - 35 bodov.
Záverečné hodnotenie zahŕňa nasledovné:
záverečná skúška písomnou formou - 50 bodov.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike,

vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií, nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Ciele a výstupy vzdelávania:
Študenti nadobudnú poznanie a pochopia výchovný a sebavýchovný proces v spoločenskom kontexte s dôrazom na uplatňovanie zásad tvorivo-humanistickej výchovy a prezentovanie nových prístupov a perspektív v rozvoji modernej teórie výchovy. V teoreticko-empirickej rovine sú študenti schopní realizovať rôznorodé výchovné činnosti a aktivity, ktoré môžu uplatniť v rámci profesie učiteľa/vychovávateľa/pedagogického asistenta a majú spôsobilosti riešiť základné problémové situácie vo výchovnej praxi v spolupráci s inými odborníkmi.
Prenositeľné kompetencie: Predmet rozvíja u študentov analytické, kritické, hodnotiace a kreatívne myslenie, uvažovanie v súvislostiach a podporuje rozvoj ich interpersonálnych schopností, sebarozvoj a osobnostný i profesionálny rast.

Stručná osnova predmetu:
Úvod do disciplíny teórie výchovy. Teoretické východiská a determinanty výchovy. Tvorivo-humanistická výchova.
Názory na výchovu. Výchova v jednotlivých historických obdobiach.
Školské dokumenty a legislatíva so zameraním na výchovu. Výchovný program.
Ciele výchovy a ich determinácia.
Pojem výchova a sebavýchova, funkcie, podmienky a faktory výchovy. Proces výchovy/ sebavýchovy a jeho fázy.
Metódy výchovného pôsobenia a nové trendy.
Charakteristika a klasifikácia výchovných zásad.
Konkretizácia obsahu výchovného pôsobenia: mravná výchova, prosociálna výchova, rozumová výchova, estetická výchova, pracovná výchova, telesná výchova, ekologická a environmentálna výchova, multikultúrna výchova a i.
Organizačné formy a prostriedky výchovy.

Osobnosť učiteľa/vychovávateľa/pedagogického asistenta vo výchovnom procese. Výchovné štýly a požiadavky na osobnosť učiteľa/vychovávateľa/pedagogického asistenta. Etický kódex profesie učiteľa.
Osobnosť dieťaťa vo výchovnom procese. Kategorizácia činiteľov formovania osobnosti, bio-psycho-sociálna determinácia vývinu osobnosti a výchovy.
Výchovné prostredie a jeho význam pre človeka.
Rodina a rodinná výchova. Výchovné štýly v rodine. Negatívne tendencie v rodinnej výchove.
Výchovné podmienky školského prostredia. Negatívne javy v školskom prostredí a ich prevencia.
Výchova mimo vyučovania a jej špecifiká.

Odporúčaná literatúra:

POTOČÁROVÁ, M., DERKOVÁ, J., FERKOVÁ, Š., KOLDEOVÁ, L. (2021). Teória výchovy 1. Bratislava: UK. ISBN 978-80-223-5327-4
GOGOVÁ, A., KROČKOVÁ, Š., PINTES, G. (2004). Žiak - sloboda - výchova. Prešov: Vydavateľstvo M. Vaška. 312 s. ISBN 80-8050-675-2
Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Odporúčaná literatúra:

DERKOVÁ, J. (2018). Rodina ako výchovné prostredie. Bratislava: Iris, 2018. 144s. ISBN 978-80-8200-034-7
FERKOVÁ, Š., PREVENDÁROVÁ, J., KOLDEOVÁ, L. et al. (2017). Morálne kompetencie žiakov. Metodická príručka pre učiteľov na nižšom sekundárnom stupni vzdelávania. Bratislava: UK. 212 s. ISBN 978-80-223-4432-6
HLÁSNA, S., HORVÁTHOVÁ, K., MUCHA, M., TÓTHOVÁ, R. (2006). Úvod do pedagogiky. Nitra: Enigma, 2006. 356 s. ISBN 80-89132-29-4
KOLDEOVÁ, L. (2018). Odmeny a tresty v rodinnej výchove. Bratislava: UK. 161 s. ISBN 978-80-223-4649-8
KOSOVÁ, B. (2015). Filozofické a globálne súvislosti edukácie. Banská Bystrica: Belianum. 174 s. ISBN 978-80-557-1021-1
KRATOCHVÍLOVÁ, E. et a. (2007). Úvod do pedagogiky. Trnava: PF TU. 168 s. ISBN 978-80-8082-145-6 PELIKÁN, J. (1995). Výchova jako teoretický problém. Ostrava: Amosium Servis. 234 s. ISBN 80-85498-27-8
SKARUPSKÁ, H. (2016). Filozofie a Teorie výchovy. Studijní opora. Praha: Hnutí R. 51 s. ISBN 978-80-86798-70-7
POTOČÁROVÁ, M. (2008). Pedagogika rodiny. Teoretické východiská rodinnej výchovy. Bratislava: Univerzita Komenského. 216 s. ISBN: 978-80-223-2458-8
STROUHAL, M. (2013). Teorie výchovy. Praha: Grada. 192 s. ISBN 978-80-2474-212-0
TRABALÍKOVÁ, J., MACHÁČEK, D., ZEMANČÍKOVÁ, V. (2014). Výchova v utváraní osobnosti. Žilina: Žilinská univerzita. 195 s. ISBN 978-80-554-0904-7
ZELINA, M. (2010). Teórie výchovy alebo hľadanie dobra. Bratislava: SPN. 232 s. ISBN 978-80-1001-884-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Študenti študijného programu učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii) si predmet nezapisujú

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 246

A	ABS	B	C	D	E	FX
30,89	0,0	17,07	18,29	8,13	6,1	19,51

Vyučujúci: prof. PaedDr. Ján Danek, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 07.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex018/22	Tréning komunikačných kompetencií

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, cvičenie, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), príprava na vyučovanie (14 hodín); práca na príprave zadaných úloh (14 hodín), spolu 50 hodín.
Vyučovacie metódy:
Riadená diskusia, zážitkové a aktivizujúce metódy, práca s testami a dotazníkmi, problémové metódy, reflektívna esej, riadené samoštúdium, podklady a cvičenia v systéme MS Teams, práca s textom a informačnými zdrojmi.

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa prácu študentov na plnení priebežných úloh a zadaní, ktoré sa realizujú individuálnou prípravou zo strany študenta (spolu 30% hodnotenia), ako aj jeho aktívnou účasťou na aktivitách počas hodín realizácie predmetu (spolu 70% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Úlohy individuálneho charakteru sú zamerané na vyhľadanie textu s ukážkou komunikácie (v rozsahu cca A4 formátu) a jeho analýzu podľa pokynov vyučujúcej (10%) a spracovania zadania na tému silných a slabých stránok komunikácie študenta (10%). S vypracovaným materiálom bude študent ďalej pracovať na vyučovaní. Na záver semestra študent spracuje reflektívnu esej poskytujúcu spätnú väzbu na predmet a názor študenta na jeho komunikačné kompetencie (10% hodnotenia).
V rámci vyučovania predmetu počas semestra je priestor venovaný konkrétnym aktivitám a simulácii riešenia rôznych komunikačných situácií, na ktorých študent aktívne participuje, na tému verbálnej (10%), neverbálnej (10%), asertívnej (10%) a negatívnej (10%) komunikácie, komunikácie v konfliktných situáciách (10%), aktívnemu počúvaniu (10%) a efektívnej spätnej väzbe (10%).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),

B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre hodnotenie A je potrebné, aby sa študent priebežne počas semestra aktívne zapájal do riešenia techník a predkladaných činností v rámci vyučovania, aktívne riešil zadané individuálne úlohy, ovládal techniky na rozvíjanie komunikačných oblastí, mal snahu o rozvíjanie svojich komunikačných kompetencií, nastolené úlohy sa snažil riešiť tvorivo, aktívne vyjadroval svoj vlastný názor.
Hodnotenie B znamená, že študent sa priebežne počas semestra aktívne zapája do riešenia techník a predkladaných činností v rámci vyučovania, rieši zadané individuálne úlohy, ovláda techniky na rozvíjanie komunikačných oblastí, má snahu o rozvíjanie svojich komunikačných kompetencií, v menšej miere hľadá originálne riešenia nastolených úloh, aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.
Hodnotenie C znamená, že študent sa počas semestra spravidla aktívne zapája do riešenia techník a predkladaných činností v rámci vyučovania, aktívne rieši iba niektoré zadané úlohy, ovláda techniky na rozvíjanie komunikačných oblastí, má snahu o rozvíjanie svojich komunikačných kompetencií iba v niektorých oblastiach, tvorivosť v riešení nastolených úloh využíva v menšej miere, aktívne vyjadruje svoj vlastný názor.
Hodnotenie D znamená, že aktivita študenta počas semestra v riešení predkladaných činností v rámci vyučovania je na slabšej úrovni, riešenia zadaných úloh majú mierne nedostatky, študent má nedostatky v ovládaní techník na rozvíjanie komunikačných oblastí, záujem o rozvíjanie svojich komunikačných kompetencií je sporadický, nastolené úlohy často rieši až s externou pomocou, je pasívnejší vo vyjadrovaní svojich názorov.
Hodnotenie E znamená, že študent je počas semestra pasívny v riešení predkladaných činností v rámci vyučovania, minimálne sa zapája do činností a riešenia zadaných úloh, ovládanie techník na rozvíjanie komunikačných oblastí je minimálne, nejaví záujem o rozvíjanie svojich komunikačných kompetencií, pri riešení úloh sa viac spolieha na skupinu než seba, svoje názory vyjadruje len minimálne.
Hodnotenie FX znamená, že študent dostatočne nenaplnil požiadavky na absolvovanie predmetu a vyžaduje sa práca navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je získať prehľad o komunikačných technikách a nadobudnúť zručnosť v oblasti komunikačných kompetencií s ohľadom na špecifiká komunikácie v edukačnom prostredí.
Študent absolvovaním predmetu:
- rozumie základným teóriám komunikácie
- má poznatky o verbálnej a neverbálnej komunikácii
- získa prehľad o technikách na rozvoj komunikácie
- je schopný efektívne používať spätnú väzbu v sociálnej komunikácii
- ovláda špecifiká komunikácie v prostredí školy
- uvedomuje si dôležitosť efektívnej komunikácie v profesii učiteľa
- získa zručnosť v používaní rôznych techník a aktivít na rozvoj komunikácie
- dokáže zhodnotiť silné a slabé stránky svojich komunikačných kompetencií
- rozvíja a upevňuje svoje zručnosti v oblasti komunikačných kompetencií.

Stručná osnova predmetu:
1. Komunikácia ako základ sociálnej interakcie. Funkcia a zložky komunikácie, motivácia ku komunikácii, komunikačný kontext. Interkultúrne rozdiely v komunikácii.

2. Základné teórie komunikácie.
3. Sociálne vnímanie ako súčasť ľudskej komunikácie.
4. Verbálna komunikácia a techniky na jej rozvoj.
5. Neverbálna komunikácia (haptika, proxemika, paralingvistika, posturika, gestika, mimika, kinezika) a techniky jej rozvíjania.
6. Aktívne a empatické počúvanie ako dôležitá súčasť komunikácie.
7. Asertívna komunikácia a techniky na jej rozvoj a trénovanie.
8. Spätná väzba v rámci komunikačných interakcií.
9. Komunikácia v konfliktných situáciách a zvládanie konfliktných situácií v rečovom prejave.
10. Negatívna komunikácia a manipulácia v komunikácii.
11. Špecifiká komunikácie v edukačnom prostredí. Chyby v komunikácií učiteľ – žiak.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
De Vitto, J. (2001). Základy mezilidské komunikace. Grada.
Lemešová, M., Hamranová, A., Minarovičová, K., Sabová, L., & Sokolová, L. (2017). Psychológia zážitkom. Metodická príručka. Univerzita Komenského.
Odporúčaná literatúra:
Kolařík, M. (2011, 2019). Interakční psychologický výcvik. Grada.
Komárková, R., Výrost, J., & Slaměník, J. (Eds.). (2001). Aplikovaná sociální psychologie III. Sociálněpsychologický výcvik. Grada.
Sokolová, L. (2015). Metódy vyučovania psychológie a predmetov osobnostného a sociálneho rozvoja. Univerzita Komenského (kap. 8-10.)
Škvareninová, O. (2004). Rečová komunikácia. SPN.
Vybíral, Z. (2005). Psychologie komunikace. Portál.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Predmet môže byť realizovaný formou blokovej výučby alebo priebežne počas semestra.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 33

A	ABS	B	C	D	E	FX
60,61	0,0	3,03	12,12	0,0	6,06	18,18

Vyučujúci: PaedDr. Anežka Hamranová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex026/22	Tréning sociálnych zručností učiteľa

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia;
Podmienkou absolvovania uvedeného predmetu je aktívna účasť študentov v blokovej výučbe (50 bodov) a spracovanie reflexie (50 bodov) z absolvovaného cvičenia so zameraním na možnosti využitia zažitých a získaných skúseností a poznatkov v učiteľskej praxi študentov. Spolu môžu študenti získať maximálne 100 bodov.
Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti si v priebehu absolvovania kurzu rozšíria teoretické vedomosti a najmä praktické zručnosti v tematike práce so skupinou (s triedou), dynamikou skupiny so zameraním sa na obojstrannú efektívnu komunikáciu učiteľa a žiakov a na formovanie úspešnej, spolupracujúcej komunity (triedy). Študenti v rámci praktického cvičenia nadobudnú základné zručnosti v práci so zážitkovými metódami.

Stručná osnova predmetu:
Obsahovú náplň tréningu zastrešuje ústredná tematika – práca so skupinou, skupinová dynamika, fázy vývoja skupiny (triedy), tímová spolupráca. Zameranie tréningu bude na 3 nasledujúce podtémy:
a) Činnosti: hry – zoznamovacie, skupinové, pohybové, relaxačné a ich výchovné a vzdelávacie využitie, riešenie praktických problémov zo života.

b) Komunity: činnosť v komunitách (triedach), princípy a organizácia komunity, otvorená a obojstranná komunikácia, sociálne učenie priamou skúsenosťou, dôraz na kontakty, vzťahy a spoluprácu.
c) Tímová spolupráca: práca so skupinou (triedou) metodikou zážitkovej pedagogiky so zameraním na zvyšovanie efektívnej vzájomnej spolupráce a komunikácie, sledovanie dynamiky skupiny a fáz vývoja skupiny (triedy).

Odporúčaná literatúra:

HERMOCHOVÁ, S. 2005. Skupinová dynamika ve školní třídě. Praha : Aisis, 2005.
KARNSOVÁ, M. 1995. Jak budovat dobrý vztah mezi učitelem a žákem. Praha : Portál 1995.
ALEXOVÁ, S., VOPEL, K. W. 1992. Nechaj ma, chcem sa učiť sám 1.-4. Bratislava: SPN 1992.
BAKALÁŘ, E. 2010. Hry pro osobní rozvoj: 50 osvědčených psychoher a aktivit pro posílení sociální inteligence. Praha : Computer Press, 2010.
HERMOCHOVÁ, S. 1994. Hry pro život. Praha : Portál 1994.
HERMOCHOVÁ, S. 2004. Hry pro dospělé. Praha : Grada, 2004.
HERMOCHOVÁ, S. 2006. Teambuilding. Praha : Grada, 2006.
FRANC, D., ZOUNKOVÁ, D., MARTIN, A. 2007. Učení zážitkem a hrou: praktická příručka instruktora. Praha : Computer Press, 2007.
INSTRUKTOŘI BRNO. 2007. Fond her: 52 nejlepších her z akcí a kurzů. Praha : Computer Press, 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Výučba prebieha blokovou formou

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 107

A	ABS	B	C	D	E	FX
95,33	0,0	0,0	0,0	0,0	1,87	2,8

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 24.04.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex026/22	Tréning sociálnych zručností učiteľa

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia;
Podmienkou absolvovania uvedeného predmetu je aktívna účasť študentov v blokovej výučbe (50 bodov) a spracovanie reflexie (50 bodov) z absolvovaného cvičenia so zameraním na možnosti využitia zažitých a získaných skúseností a poznatkov v učiteľskej praxi študentov. Spolu môžu študenti získať maximálne 100 bodov.
Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti si v priebehu absolvovania kurzu rozšíria teoretické vedomosti a najmä praktické zručnosti v tematike práce so skupinou (s triedou), dynamikou skupiny so zameraním sa na obojstrannú efektívnu komunikáciu učiteľa a žiakov a na formovanie úspešnej, spolupracujúcej komunity (triedy). Študenti v rámci praktického cvičenia nadobudnú základné zručnosti v práci so zážitkovými metódami.

Stručná osnova predmetu:
Obsahovú náplň tréningu zastrešuje ústredná tematika – práca so skupinou, skupinová dynamika, fázy vývoja skupiny (triedy), tímová spolupráca. Zameranie tréningu bude na 3 nasledujúce podtémy:
a) Činnosti: hry – zoznamovacie, skupinové, pohybové, relaxačné a ich výchovné a vzdelávacie využitie, riešenie praktických problémov zo života.

b) Komunity: činnosť v komunitách (triedach), princípy a organizácia komunity, otvorená a obojstranná komunikácia, sociálne učenie priamou skúsenosťou, dôraz na kontakty, vzťahy a spoluprácu.
c) Tímová spolupráca: práca so skupinou (triedou) metodikou zážitkovej pedagogiky so zameraním na zvyšovanie efektívnej vzájomnej spolupráce a komunikácie, sledovanie dynamiky skupiny a fáz vývoja skupiny (triedy).

Odporúčaná literatúra:

HERMOCHOVÁ, S. 2005. Skupinová dynamika ve školní třídě. Praha : Aisis, 2005.
KARNSOVÁ, M. 1995. Jak budovat dobrý vztah mezi učitelem a žákem. Praha : Portál 1995.
ALEXOVÁ, S., VOPEL, K. W. 1992. Nechaj ma, chcem sa učiť sám 1.-4. Bratislava: SPN 1992.
BAKALÁŘ, E. 2010. Hry pro osobní rozvoj: 50 osvědčených psychoher a aktivit pro posílení sociální inteligence. Praha : Computer Press, 2010.
HERMOCHOVÁ, S. 1994. Hry pro život. Praha : Portál 1994.
HERMOCHOVÁ, S. 2004. Hry pro dospělé. Praha : Grada, 2004.
HERMOCHOVÁ, S. 2006. Teambuilding. Praha : Grada, 2006.
FRANC, D., ZOUNKOVÁ, D., MARTIN, A. 2007. Učení zážitkem a hrou: praktická příručka instruktora. Praha : Computer Press, 2007.
INSTRUKTOŘI BRNO. 2007. Fond her: 52 nejlepších her z akcí a kurzů. Praha : Computer Press, 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Výučba prebieha blokovou formou

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 107

A	ABS	B	C	D	E	FX
95,33	0,0	0,0	0,0	0,0	1,87	2,8

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 24.04.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex003/22	Tvorba odborného textu v odbore slovenský jazyk a literatúra

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 10 hodín zahrnuje príprava na semináre a samoštúdium odbornej literatúry k jednotlivým témam; 10 hodín prípravy na ústnu prezentáciu referátu a 27 hodín prípravy na písomné spracovanie prezentovaného referátu. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: vysvetľovanie, demonštrácia, práca s textom, kolokvium, diskusia, prezentácia, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent získa ohodnotenia na základe ústne prezentovaného a textovo spracovaného referátu do podoby seminárnej práce podľa témy zadania a s dodržaním všetkých citačných pravidiel a zásad (prezentácia referátu 25 bodov, písomná seminárna práca 75 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (napr. prezentácia: menej ako 15 bodov, seminárna práca: menej ako 45 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z tvorby, koncipovania, z práce s informačnými zdrojmi, kritického štúdia a správneho používania a citovania zdrojov v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu vie vynikajúco aplikovať a adaptovať postupy práce pri tvorbe odborného textu v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré z tvorby, koncipovania, z práce s informačnými zdrojmi, kritického štúdia a správneho používania a citovania zdrojov v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu vie dobre aplikovať, adaptovať a vie navrhovať postupy práce pri tvorbe odborného textu v školskej v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z tvorby, koncipovania, z práce s informačnými zdrojmi, kritického štúdia a správneho používania a citovania zdrojov v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať získané vedomosti a postupy práce pri tvorbe odborného textu v školskej v praxi v školskej praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z tvorby, koncipovania, z práce s informačnými zdrojmi, kritického štúdia a správneho používania a citovania zdrojov v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti a existujúce postupy práce zamerané na tvorbu odborného textu vie uspokojivo aplikovať školskej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu, má nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti a existujúce postupy práce pri tvorbe odborného textu vie minimálne aplikovať v školskej v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti ďalej sa vzdelávať;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, vedomosti o práci a tvorbe odborného textu nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má osvojené základné poznatky z oblasti tvorby odborného alebo vedeckého textu, má vedomosti o práci s informačnými zdrojmi, o metodológii odbornej a vedeckej práce, o kritickej práci s pramennou bázou a literatúrou, o excerpcii zdrojov a hlavných zásadách pri ich citovaní. Má rozvinutú informačnú a metodologickú gramotnosť, metodologické a vyjadrovacie schopnosti v študovanom odbore.
Študent má nadobudnuté zručnosti správne sa zorientovať v primárnych a sekundárnych odborných a vedeckých zdrojoch v odbore štúdia, má osvojené vedomosti o dodržiavaní zásad autorskej etiky, o kritickom prístupe a hodnotení odborného rozmeru printových a online zdrojov, o uplatňovaní zásad písania odborného textu a o dodržiavaní hlavných bodov v štruktúre a terminologickej výstavbe odborného textu podľa aktuálnych pravidiel odboru a citačných princípov.
Študent má nadobudnuté zručnosti pohotovo vnímať, používať a rozvíjať zásady tvorby odborného textu, kritického používania zdrojov a správneho citovania literatúry nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Je pripravený tieto poznatky a zručnosti prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, a vie ich tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Poslucháč dokáže zásadné poznatky o tvorbe odborného textu, kritickom používaní zdrojov a so právnom citovaní literatúry sprostredkovať aj širokej verejnosti a laickým adresátom. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a

primeraných postupov. Disponuje zručnosťami komunikovať o faktoch, koncepciách a svoje názory formulovať a argumentačne obhajovať. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a zhodnocovať širšie súvislosti z problematiky tvorby odborného textu. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti a pod.

Stručná osnova predmetu:

1. Východiská, predpoklady a požiadavky na prípravu a napísanie odborného textu.
2. Formálna a obsahová stránka odborného textu.
3. Prieskum k téme odborného textu, zostavenie bibliografie.
4. Východiská, požiadavky a podmienky pre aplikáciu metodologických postup.
5. Práca s informačnými zdrojmi a kritické štúdium.
6. Využitie výsledkov rešerší a excerptov pri tvorbe konspektu a projektu odborného textu.
7. Proces vzniku odborného textu v rozsahu projektu odborného textu.
8. Tvorba odborného textu a príprava príslušnej dokumentácie.
9. Zásady správneho citovania vedeckých zdrojov, prameňov, vedeckej a odbornej literatúry.
10. Formy odkazovania na citované zdroje. Napísanie mikrokapitoly k projektu odborného textu.
11. Jazyková a formálna úprava odborného textu, apretácia a korektúra textu.

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru.

Tematické rozvrstvenie predmetu poskytne základný prehľad o tvorbe odborného textu s dôrazom na osvojenie a rozvoj zručností pri tvorbe odborného textu, najmä z hľadiska jeho obsahu i formy. Študent získa prehľad o pravidlách, ktoré zjednocujú akademickú prax písania odborného textu, najmä so zameraním na seminárnu prácu, referát i bakalársku prácu. Študent získa poznatky a zručnosti v oblasti publikačnej etiky, autorského práva a nadobudne poznatky a zručnosti súvisiace so zásadami správneho citovania a práce s bibliografickými informáciami a zdrojmi.

Študent bude pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať získané teoretické vedomostí a praktické zručnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale bude ich vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora.

Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie najmä komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné postoje. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LICHNEROVÁ, L. 2016. Písanie a obhajoba záverečných prác. Bratislava: Stimul. 85 strán, 31 obrázkov, 1 príloha. ISBN 978-80-8127-155-7. Dostupné na: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/studium/student/bakalar_magister/Pisanie_a_obhajoba_zaverecnych_prac.pdf.

MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D. – FINDRA, J. a kol. 2013.: Akademická príručka. Chcete byť úspešní na vysokej škole? 3. vydanie. Bratislava: Osveta, 2013. ISBN 978-80-8063-392-9.

Odporúčaná literatúra:

ŽEŇUCH, P. 2014. O nevyhnutnosti komplexného a interdisciplinárneho slavistického výskumu slovenskej kultúry. In: Konštantínove listy, roč. 7, č. 1, s. 90 – 96.
ŽEŇUCH, P. 2014. O nevyhnutnosti a nezastupiteľnosti komplexných slavistických štúdií. In Dobríková, M. – Vojtech, M.: Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 9 – 17. ISBN 978-80-223-3864-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 76

A	ABS	B	C	D	E	FX
36,84	0,0	42,11	11,84	2,63	1,32	5,26

Vyučujúci: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex003/22	Tvorba odborného textu v odbore slovenský jazyk a literatúra

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 10 hodín zahrnuje príprava na semináre a samoštúdium odbornej literatúry k jednotlivým témam; 10 hodín prípravy na ústnu prezentáciu referátu a 27 hodín prípravy na písomné spracovanie prezentovaného referátu. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: vysvetľovanie, demonštrácia, práca s textom, kolokvium, diskusia, prezentácia, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent získa ohodnotenia na základe ústne prezentovaného a textovo spracovaného referátu do podoby seminárnej práce podľa témy zadania a s dodržaním všetkých citačných pravidiel a zásad (prezentácia referátu 25 bodov, písomná seminárna práca 75 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (napr. prezentácia: menej ako 15 bodov, seminárna práca: menej ako 45 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z tvorby, koncipovania, z práce s informačnými zdrojmi, kritického štúdia a správneho používania a citovania zdrojov v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu vie vynikajúco aplikovať a adaptovať postupy práce pri tvorbe odborného textu v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré z tvorby, koncipovania, z práce s informačnými zdrojmi, kritického štúdia a správneho používania a citovania zdrojov v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu vie dobre aplikovať, adaptovať a vie navrhovať postupy práce pri tvorbe odborného textu v školskej v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z tvorby, koncipovania, z práce s informačnými zdrojmi, kritického štúdia a správneho používania a citovania zdrojov v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať získané vedomosti a postupy práce pri tvorbe odborného textu v školskej v praxi v školskej praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z tvorby, koncipovania, z práce s informačnými zdrojmi, kritického štúdia a správneho používania a citovania zdrojov v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti a existujúce postupy práce zamerané na tvorbu odborného textu vie uspokojivo aplikovať školskej praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu, má nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti a existujúce postupy práce pri tvorbe odborného textu vie minimálne aplikovať v školskej v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti ďalej sa vzdelávať;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z oblasti zameranej na tvorbu odborného textu v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, vedomosti o práci a tvorbe odborného textu nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má osvojené základné poznatky z oblasti tvorby odborného alebo vedeckého textu, má vedomosti o práci s informačnými zdrojmi, o metodológii odbornej a vedeckej práce, o kritickej práci s pramennou bázou a literatúrou, o excerpcii zdrojov a hlavných zásadách pri ich citovaní. Má rozvinutú informačnú a metodologickú gramotnosť, metodologické a vyjadrovacie schopnosti v študovanom odbore.
Študent má nadobudnuté zručnosti správne sa zorientovať v primárnych a sekundárnych odborných a vedeckých zdrojoch v odbore štúdia, má osvojené vedomosti o dodržiavaní zásad autorskej etiky, o kritickom prístupe a hodnotení odborného rozmeru printových a online zdrojov, o uplatňovaní zásad písania odborného textu a o dodržiavaní hlavných bodov v štruktúre a terminologickej výstavbe odborného textu podľa aktuálnych pravidiel odboru a citačných princípov.
Študent má nadobudnuté zručnosti pohotovo vnímať, používať a rozvíjať zásady tvorby odborného textu, kritického používania zdrojov a správneho citovania literatúry nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Je pripravený tieto poznatky a zručnosti prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, a vie ich tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Poslucháč dokáže zásadné poznatky o tvorbe odborného textu, kritickom používaní zdrojov a so právnom citovaní literatúry sprostredkovať aj širokej verejnosti a laickým adresátom. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a

primeraných postupov. Disponuje zručnosťami komunikovať o faktoch, koncepciách a svoje názory formulovať a argumentačne obhajovať. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a zhodnocovať širšie súvislosti z problematiky tvorby odborného textu. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti a pod.

Stručná osnova predmetu:

1. Východiská, predpoklady a požiadavky na prípravu a napísanie odborného textu.
2. Formálna a obsahová stránka odborného textu.
3. Prieskum k téme odborného textu, zostavenie bibliografie.
4. Východiská, požiadavky a podmienky pre aplikáciu metodologických postup.
5. Práca s informačnými zdrojmi a kritické štúdium.
6. Využitie výsledkov rešerší a excerptov pri tvorbe konspektu a projektu odborného textu.
7. Proces vzniku odborného textu v rozsahu projektu odborného textu.
8. Tvorba odborného textu a príprava príslušnej dokumentácie.
9. Zásady správneho citovania vedeckých zdrojov, prameňov, vedeckej a odbornej literatúry.
10. Formy odkazovania na citované zdroje. Napísanie mikrokapitoly k projektu odborného textu.
11. Jazyková a formálna úprava odborného textu, apretácia a korektúra textu.

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru.

Tematické rozvrstvenie predmetu poskytne základný prehľad o tvorbe odborného textu s dôrazom na osvojenie a rozvoj zručností pri tvorbe odborného textu, najmä z hľadiska jeho obsahu i formy. Študent získa prehľad o pravidlách, ktoré zjednocujú akademickú prax písania odborného textu, najmä so zameraním na seminárnu prácu, referát i bakalársku prácu. Študent získa poznatky a zručnosti v oblasti publikačnej etiky, autorského práva a nadobudne poznatky a zručnosti súvisiace so zásadami správneho citovania a práce s bibliografickými informáciami a zdrojmi.

Študent bude pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať získané teoretické vedomostí a praktické zručnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale bude ich vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora.

Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť navrhovať a realizovať na ich základe riešenia odborných problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Študent si na predmete upevní a rozvinie najmä komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné postoje. Bude spôsobilý používať digitálne technológie počas vyučovania.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LICHNEROVÁ, L. 2016. Písanie a obhajoba záverečných prác. Bratislava: Stimul. 85 strán, 31 obrázkov, 1 príloha. ISBN 978-80-8127-155-7. Dostupné na: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/studium/student/bakalar_magister/Pisanie_a_obhajoba_zaverecnych_prac.pdf.

MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D. – FINDRA, J. a kol. 2013.: Akademická príručka. Chcete byť úspešní na vysokej škole? 3. vydanie. Bratislava: Osveta, 2013. ISBN 978-80-8063-392-9.

Odporúčaná literatúra:

ŽEŇUCH, P. 2014. O nevyhnutnosti komplexného a interdisciplinárneho slavistického výskumu slovenskej kultúry. In: Konštantínove listy, roč. 7, č. 1, s. 90 – 96.
ŽEŇUCH, P. 2014. O nevyhnutnosti a nezastupiteľnosti komplexných slavistických štúdií. In Dobríková, M. – Vojtech, M.: Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 9 – 17. ISBN 978-80-223-3864-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 76

A	ABS	B	C	D	E	FX
36,84	0,0	42,11	11,84	2,63	1,32	5,26

Vyučujúci: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex039/22	Tvorivá trieda

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Barbora Jaslovská, PhD., doc. Mgr. Martin Kuruc, PhD., Mgr. Peter Ostradický, PhD.

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex039/22	Tvorivá trieda

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Barbora Jaslovská, PhD., doc. Mgr. Martin Kuruc, PhD., Mgr. Peter Ostradický, PhD.

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex017/16	Úvod do rodových štúdií

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia.
Priebežné hodnotenie zahŕňa: v priebehu semestra bude zadaných 8-10 úloh a priebežný test, za ktoré môže študent získať spolu 100 bodov. Študenti/ky budú pri štúdiu využívať e-learningové prostredie moodle. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči/ky sa orientujú v terminológii a získajú orientáciu v problematike rodových štúdií.

Stručná osnova predmetu:
Predmet a ciele rodových štúdií; základné pojmy (pohlavie/rod, identita, socializácia, telo/sexualita, rovnosť/inakosť); interdisciplinárny pohľad na vzťahy medzi ženským a mužským svetom, dejiny feministického myslenia a ženského hnutia, rodová dimenzia socializácie, verejná/súkromná sféra z rodového aspektu, rodičovstvo a rodová rovnosť, politické otázky rodovej rovnosti; médiá, umenie a rod.

Odporúčaná literatúra:
KICZKOVÁ, Z., SZAPUOVÁ, M. (Eds.). 2011. Rodové štúdiá: súčasné diskusie, problémy a perspektívy. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2011.
KICZKOVÁ, Z., SZAPUOVÁ, M., ZEZULOVÁ, J. (eds.). 2009. Na ceste k rodovej rovnosti. Ženy a muži v akademickom prostredí. Bratislava: IRIS, 2009.
OATES-INDRUCHOVÁ, L. (Ed.). 1998. Dívčí válka s ideologií. Praha: SLON, 1998.
RENZETTI, C. M., CURRAN, D. J. 2005. Ženy, muži a společnost. Praha: Karolinum, 2005.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Predmet sa otvorí, ak si ho zapíše najmenej 10 študentov.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Katarína Minarovičová, PhD., Mgr. Veronika Valkovičová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.09.2016

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex017/16	Úvod do rodových štúdií

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia.
Priebežné hodnotenie zahŕňa: v priebehu semestra bude zadaných 8-10 úloh a priebežný test, za ktoré môže študent získať spolu 100 bodov. Študenti/ky budú pri štúdiu využívať e-learningové prostredie moodle. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči/ky sa orientujú v terminológii a získajú orientáciu v problematike rodových štúdií.

Stručná osnova predmetu:
Predmet a ciele rodových štúdií; základné pojmy (pohlavie/rod, identita, socializácia, telo/sexualita, rovnosť/inakosť); interdisciplinárny pohľad na vzťahy medzi ženským a mužským svetom, dejiny feministického myslenia a ženského hnutia, rodová dimenzia socializácie, verejná/súkromná sféra z rodového aspektu, rodičovstvo a rodová rovnosť, politické otázky rodovej rovnosti; médiá, umenie a rod.

Odporúčaná literatúra:
KICZKOVÁ, Z., SZAPUOVÁ, M. (Eds.). 2011. Rodové štúdiá: súčasné diskusie, problémy a perspektívy. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2011.
KICZKOVÁ, Z., SZAPUOVÁ, M., ZEZULOVÁ, J. (eds.). 2009. Na ceste k rodovej rovnosti. Ženy a muži v akademickom prostredí. Bratislava: IRIS, 2009.
OATES-INDRUCHOVÁ, L. (Ed.). 1998. Dívčí válka s ideologií. Praha: SLON, 1998.
RENZETTI, C. M., CURRAN, D. J. 2005. Ženy, muži a společnost. Praha: Karolinum, 2005.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Predmet sa otvorí, ak si ho zapíše najmenej 10 študentov.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Katarína Minarovičová, PhD., Mgr. Veronika Valkovičová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.09.2016

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex001/22	Úvod do štúdia jazyka

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 8s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 42 hodín priebežnej prípravy na prednášku a prípravy na priebežný test vrátane štúdia odbornej literatúry; 65 hodín prípravy na záverečný test vrátane štúdia odbornej literatúry. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad učiva; vysvetľovanie učiva; demonštrácia teoretických poznatkov a pojmov na praktických príkladoch; diskusia o prebranej téme; riadené samoštúdium; e-learning

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Študent bude v priebehu semestra hodnotený formou priebežného testu v rozsahu učiva prvých 6 tém (50 bodov) a v skúškovom období formou záverečného testu (50 bodov). Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežný test: menej ako 30 bodov; záverečný test: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z úvodu do štúdia jazyka v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané jazykovedné vedomosti vie vynikajúco aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;

B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z úvodu do štúdia jazyka v požadovanom rozsahu, logicky usporadúva predstavené fakty, získané jazykovedné vedomosti vie veľmi dobre aplikovať a adaptovať v praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z úvodu do štúdia jazyka v požadovanom rozsahu, vhodne usporadúva predstavené fakty, získané jazykovedné vedomosti vie spoľahlivo aplikovať a adaptovať v praxi, spoľahlivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z úvodu do štúdia jazyka v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané jazykovedné vedomosti vie uspokojivo aplikovať v praxi, uspokojivo rieši jednotlivé úlohy a zadania, má uspokojivo rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z úvodu do štúdia jazyka v požadovanom rozsahu a nedostatky v usporiadaní faktov, získané jazykovedné vedomosti vie minimálne aplikovať v praxi, na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z úvodu do štúdia jazyka v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané jazykovedné vedomosti nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent má osvojený súbor základných poznatkov o jazyku všeobecne tak, že dokáže bez ťažkostí vnímať špecializované výklady o jazyku nasledujúce v ďalších ročníkoch štúdia. Na úrovni súčasného stavu vedeckého poznania dôkladne ovláda základné jazykovedné termíny a pojmy a má nadobudnuté základné poznatky o jednotlivých rovinách jazykového systému. Študent dokáže osvojené teoretické poznatky a pojmy najmä z oblasti zvukového, lexikálneho, morfologického a syntaktického subsystému jazyka vhodne konkretizovať na praktických príkladoch na jednotlivé jazykové javy. Náležite ich dokáže využiť aj na riešenie problému z oblasti jazyka, pričom je schopný aktívne získavať a komunikovať potrebné informácie a fakty a primerane formulovať a obhajovať relevantné odborné argumenty. Študent má rozvinuté analytické schopnosti, ako aj schopnosť abstraktného a kritického myslenia, o jazykových javoch dokáže uvažovať v súvislostiach a má rozvitú aj schopnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti. Má nadobudnuté základné teoretické vedomostí z jazyka a jazykovedy, ako aj zručnosti, čo mu umožňuje spoľahlivo sa orientovať v jazykovednej literatúre a pohotovo vnímať výklady o jazyku nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Získané teoretické vedomosti je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Poslucháč dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti základné informácie o jazyku a jeho jednotlivých subsystémoch a tak ponúknuť isté závery a jazykové zdôvodnenia aj laickým adresátom. Študent má dosiahnutú vysokú odbornú úroveň, ako aj vysokú úroveň jazykovej kultúry, čo je veľmi potrebné z hľadiska budúcej praxe poslucháča.

Stručná osnova predmetu:
1. Jazyk ako spoločenský fenomén. Jazyk a reč. Systém a štruktúra jazyka. Základné jazykové roviny, základné jazykové jednotky diferencované podľa jazykových rovín, základné jazykovedné disciplíny. Systémové vzťahy v jazyku. Vlastnosti systému.
2. Jazykový znak. Unilaterálne a bilaterálne chápanie a povaha jazykového znaku.

3. Jazykové funkcie. Komunikatívna, poznávacia, reprezentatívna a estetická funkcia jazyka.
4. Jazyk a spoločnosť. Národný jazyk a jeho útvary. Základná vývinová línia spisovnej slovenčiny. Základné slovenské kodifikačné príručky a jazykovedné diela o slovenskom jazyku. Slovenskí jazykovedci.
5. Jazyk a vedomie. Jazyk a myslenie. Jazyk ako individuálny fenomén.
6. Jazyk ako predmet výskumu jazykovedy. Jazykoveda, filológia, gramatika. Jazyk a písmo, pravopis, princípy slovenského pravopisu. Jazykoveda v sústave vied.
7. Zvuková rovina jazyka. Fonéma, hláska, alofóna. Fonológia a fonetika. Vlastnosti foném. Fonologické protiklady. Samohlásky a spoluhlásky. Dvojhlásky. Neutralizácie a alternácie. Suprasegmentálne javy.
8. Lexikálna rovina jazyka. Slovo, lexéma. Význam slova, seméma, séma. Lexikológia a jej čiastkové disciplíny. Spôsoby obohacovania slovnej zásoby. Slovotvorná štruktúra slova. Paradigmatické vzťahy v slovnej zásobe. Členenie a klasifikácia slovnej zásoby. Lexikografia, typy slovníkov v slovenčine.
9. Morfologická rovina jazyka. Gramatický tvar. Morféma, morfematická štruktúra slova, druhy morfém. Slovné druhy, kritériá na vymedzovanie slovných druhov, klasifikácia slovných druhov. Lexikálne, gramatické a lexikálno-gramatické kategórie. Charakteristické črty slovenskej morfológie.
10. Syntaktická rovina. Konštrukcia, druhy konštrukcií. Syntagmatika. Vetná syntax, vetné členy. Polovetná syntax. Súvetná syntax. Nadvetná a sémantická syntax.
11. Genealogická, typologická a areálna klasifikácia jazykov. Postavenie slovenčiny medzi jazykmi. Lingvistika, jej vývoj a metódy. Dejiny jazykovedy.
Študent si dôkladne osvojí základné teoretické poznatky o jazyku a jazykovede, ktoré budú nielen nadväzovať na jeho vedomosti získané v rámci všeobecného stredoškolského vzdelania, ale aj ďalej umožnia prehĺbenie a systematický rozvoj jeho poznania v danej oblasti do komplexnej podoby, ktorú bude vedieť následne aj aplikačne využiť. Študent sa oboznámi so základnými jazykovednými termínmi a pojmami, nadobudne základné poznatky o jednotlivých rovinách jazykového systému a zákonitostiach jeho fungovania. Na úrovni súčasného stavu poznania získa relevantné vedomosti o jazyku a reči, jazykovom znaku, obsahu a forme v jazyku a ich vzájomnom vzťahu, o funkciách jazyka, o vzťahu jazyka a spoločnosti, stratifikácii jazyka, o pojme národný jazyk, spisovný jazyka a o ďalších existenčných formách jazyka, ďalej o vzťahu jazyka a vedomia, jazyka a myslenia, o jazykovede ako vede o jazyku, o dejinách jazykovedy a klasifikácia jazykov. Študent si ďalej dôkladne osvojí základné poznatky o jednotlivých rovinách jazykového systému, oboznámi sa s vymedzením základných pojmov, charakteristikami a klasifikáciami jazykových javov z oblasti zvukového, lexikálneho, morfologického a syntaktického subsystému jazyka. Dôležitým aspektom predmetu bude aj nadobudnutie schopnosti vhodne konkretizovať osvojené teoretické pojmy na praktických príkladoch. Študent bude vedieť aktívne získavať informácie z oblasti jazyka a jazykovedy, používať pritom i digitálne technológie a zdroje, efektívne využívať nadobudnuté vedomosti, primerane formulovať a obhajovať argumenty a na ich základe riešiť odborné problémy z danej oblasti, využívajúc vhodné metódy odboru. Rozvinie si i svoje komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie. Získané vedomosti a zručnosti bude vedieť študent uplatniť pri spoľahlivej orientácii v jazykovednej literatúre, pri pohotovom vnímaní výkladov o jazyku nasledujúcich v ďalších ročníkoch jeho štúdia, bude teda pripravený ich prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ako aj využiť ich a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia. Kladenie dôrazu na zvyšovanie odbornej úrovne a jazykovej kultúry študenta bude nemenej dôležité aj pri primeranom sprostredkovaní základných informácií o jazyku všeobecne

a o zvukových, lexikálnych a gramatických jazykových javoch aj širokej verejnosti, ako aj pri samostatnej analýze problému v danej oblasti na úrovni jazyka a ponúknutiu relevantných záverov, vysvetlení a jazykových zdôvodnení aj laickým adresátom.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

ONDRUŠ, Š. – SABOL, J. 1987. Úvod do štúdia jazykov. 3. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 344 s.

Odporúčaná literatúra:

ČERNÝ, J. 1998. Úvod do studia jazyka. Olomouc: Rubico. 248 s. ISBN 80-85839-24-5. (vybrané kapitoly)
DOLNÍK, J. 1999. Základy lingvistiky. Bratislava: Filozofická fakulta UK. 228 s. ISBN80-85697-95-5. (vybrané kapitoly)
DZIVIAKOVÁ, M. 2016. Slovenský jazyk, jeho systém a charakteristika. In: Písmo a žiaci so stratou sluchu. Ed. D. Tarcsiová. Bratislava: Iris, s. 31 – 90. ISBN 978-80-89726-88-2.
KAČALA, J. 1994. Slovenčina – vec politická? Martin: Matica slovenská. 187 s. ISBN 80-7090-294-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 100

A	ABS	B	C	D	E	FX
5,0	0,0	9,0	16,0	8,0	28,0	34,0

Vyučujúci: Mgr. Marína Hríbová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex002/22	Úvod do štúdia literatúry

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 8s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
prednáška, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 10 hodín priebežnej prípravy na vyučovanie; 42 hodín prípravy na 2 priebežné testy; 55 hodín štúdia literatúry a prípravy na záverečný písomný test z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností. Spolu 120 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: výklad, induktívno-generalizujúci rozhovor, diskusia, demonštrácia a analýza konkrétnych príkladov, analytická a interpretačná práca s textom, problémové úlohy, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• dva priebežné písomné (prvý v priebehu semestra v rozsahu učiva prvých 6 tém, druhý na konci priebežnej výučby, oba testy po 25 bodov);
• záverečný písomný test z odborných poznatkov a analyticko-interpretačných zručností (50 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia a zo záverečnej kontroly študijných výsledkov (50/50).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia (najmenej 60 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (priebežné testy: za každý menej ako 15 bodov; záverečný písomný test: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z úvodu do štúdia literatúry v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych,

literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z úvodu do štúdia literatúry v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené fakty, získané literárnovedné vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, literárnohistorických a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z úvodu do štúdia literatúry v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, získané literárnovedné vedomosti dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z úvodu do štúdia literatúry v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané literárnovedné vedomosti vie uspokojivo aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z úvodu do štúdia literatúry v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní faktov, získané literárnovedné vedomosti vie minimálne aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z úvodu do štúdia literatúry v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané literárnovedné vedomosti nevie aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent má vedomosti o teoreticko-metodologickom a terminologickom aparáte literárnej vedy, o semioticko-komunikačných a literárno-estetických princípoch a zákonitostiach slovesného diela, o prostriedkoch a postupoch výstavby diela, o genológii, verzológii a o otázkach recepcie literárneho diela. Má poznatky o metodike literárnej analýzy, má rozvinuté svoje analytické schopnosti s dôrazom na samostatnú a kreatívnu prácu, má osvojené analytické a interpretačné zručnosti aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov, vie identifikovať rôzne podoby literárnosti a dokáže aktívne hľadať nové možnosti v prístupe k literárnemu textu. Je schopný interpretovať literárny text i vo vzťahu k iným druhom umenia. Dokáže pracovať aj s rôznymi možnými interpretáciami textu v školskej praxi. Výsledkom analytického a kritického prístupu k literárnemu textu sú rozvinuté prenositeľné spôsobilosti študenta, pretože najmä v analyticko-interpretačnej časti je akcentované kritické myslenie, uvažovanie v súvislostiach, rozvíjanie komunikačných a digitálnych kompetencií, na základe ktorých dokáže študent riešiť konkrétne zadania, ako aj zostaviť vlastné interpretácie literárnych textov. Študent vie pohotovo vnímať výklady o literatúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a

schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a dosiahnuté kompetentnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o literárnoteoretických javoch a ponúknuť závery a literárno-analytické zdôvodnenia i laickým adresátom.

Stručná osnova predmetu:

1. Literárna veda a jej disciplíny. Metodológia literárnej vedy. Prehľad svetovej a domácej teórie literatúry.
2. Možnosti výkladu literatúry. Základné metódy, postupy a aspekty pri analýze literárneho textu. Prehľad niektorých najvýznamnejších literárnoteoretických a interpretačných smerov a škôl.
3. Semioticko-komunikačná a recepčno-estetická podstata umeleckej literatúry a literárneho diela.
4. Jazyková výstavba – štýlová rovina a výrazová organizácia literárneho diela. Štylistický (výrazový) model textu. Poetika básnického textu. Trópy a figúry.
5. Tematická výstavba literárneho diela. Tematický model literárneho diela a jeho základné kategórie (postava, rozprávač/lyrický subjekt, chronotop, fabula, sujet). Základy teórie rozprávania (naratológie).
6. Kompozičná výstavba literárneho diela. Kompozičný model literárneho diela a jeho základné kategórie vonkajšej a vnútornej kompozície.
7. Literárne druhy a žánre. Druhový a žánrový systém literatúry a jeho vývinová dynamika. Žánrová povaha literárneho diela a literárneho procesu.
8. Autor, text, čitateľ. Otázka intencie ako predpokladu porozumenia literárnemu dielu. Význam a zmysel textu.
9. Základy verzológie (metrum, prozodické systémy, verš, rým, strofa).
10. Analýza a interpretácia vybraných básnických textov.
11. Analýza a interpretácia vybraných prozaických a dramatických textov.

Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si osvojí vedomosti týkajúce sa teoreticko-metodologického a terminologického aparátu literárnej vedy (jej disciplín a metód v rámci výskumu umeleckej literatúry), semioticko-komunikačných a literárno-estetických princípov a zákonitostí slovesného diela, prostriedkov a postupov jazykovej, formálnej, tematickej a kompozičnej výstavby diela, štýlovej roviny, vyjadrovacích prostriedkov, druhového a žánrového systému literatúry, verzológie a otázok recepcie literárneho diela. Študent bude vedieť tvoriť jednoduché definície literárnovedných termínov, uvádzať k nim vekuprimerané príklady a identifikovať a korigovať najfrekventovanejšie chyby, objavujúce sa pri práci s textom v školskej praxi. Nadobudnuté vedomosti bude vhodne využívať pri práci s vybraným textovým materiálom. Bude vedieť zdôvodniť a aplikovať rôzne metodologické postupy literárnej analýzy a interpretácie, zhodnotiť umelecký prínos literárneho diela, využiť skúsenosť s umeleckým textom vo vlastnej individuálnej (recepčnej i produkčnej) aktivite. Rozvinie si svoje analytické schopnosti s dôrazom na samostatnú a kreatívnu prácu. Na základe osvojených vedomostí a zručností bude schopný aplikovať analyticko-interpretačné kompetentnosti na ďalšie literárne texty, poukázať na vzájomné vzťahy medzi nimi a zamýšľať sa nad novými možnosťami literárnej analýzy a interpretácie. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré bude prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, bude ich vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského

prostredia v pozícii textového korektora. Študentove nadobudnuté poznatky a zručnosti budú odborným predpokladom na analýzu a selekciu didaktických materiálov z literatúry vzhľadom na vyučovacie ciele. Študent rozvinie svoje analyticko-interpretačné schopnosti s dôrazom na samostatnú a kreatívnu prácu, kritické myslenie a uvažovanie v súvislostiach, dokáže zdôvodniť a aplikovať rôzne metodologické postupy interpretácie literárneho diela. Študent bude vedený k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie si svoju zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, teoretické vedomostí a praktické zručnosti bude vedieť sprostredkovať aj širšej a laickej verejnosti. Pri riešení problémových zadaní bude tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získa predpoklady a motiváciu rozvíjať zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a bude pripravený povzbudzovať žiakov k aktívnemu nadobúdaniu literárnovedných (najmä literárnoteoretických) poznatkov. Študent si upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

HARPÁŇ, M. 2009. Teória literatúry. Bratislava: ESA, 283 s. ISBN 978-80-85684-69-8. (vybrané kapitoly)

Odporúčaná literatúra:

CULLER, J. D. 2002. Krátký úvod do literární teorie. Brno: Host. 168 s. ISBN 80-7294-070-8. (vybrané kapitoly)

HODROVÁ, D. a kol. 2001. ... na okraji chaosu... Poetika literárního díla 20. století. Praha: Torst. 865 s. ISBN 80-7215-140-1. (vybrané kapitoly)

PETRŮ, E. 2000. Úvod do studia literární vědy. Olomouc: Rubico. 187 s. ISBN 80-85839-44-X. (vybrané kapitoly)

ŠRANK, J. 2009. Autorské texty s folklórnou dimenziou. Bratislava: Univerzita Komenského. 168 s. ISBN 978-80-223-2668-1. (vybrané časti)

Ďalšie študijné texty sa študentom sprístupnia v elektronickej podobe.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 96

A	ABS	B	C	D	E	FX
4,17	0,0	12,5	17,71	12,5	26,04	27,08

Vyučujúci: prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex016/22	Úvod do štúdia psychológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
Priama výučba (5 hodín); priebežná samostatná príprava na vyučovanie (23 hodín), príprava a realizácia seminárnej práce v rozsahu 5-7 AH a ppt prezentácie (15 hodín); príprava na priebežný test (16 hodín), spolu 60 hodín.
Vyučovacie metódy:
Skupinová diskusia rozhovor, riadená diskusia, aktívna skupinová práca, heuristická metóda, didaktické hry, tvorba myšlienkových máp, riadené samoštúdium a práca s textom

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra budú študenti a študentky realizovať seminárnu prácu (35 bodov), prezentovať seminárnu prácu v študijnej skupine (20 bodov), preukazovať svoju aktivitu v študijnej skupine (10 bodov) a úspešne absolvujú priebežný test (35 bodov).
Kredity sa neudelia študentovi alebo študentke, ktorý z niektorej z úloh získa menej ako 50% bodov.
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre hodnotenie A je potrebné, aby študent alebo študentka podávali priebežne počas celého semestra vynikajúce výsledky, boli schopní samostatného štúdia, kritickej komparácie odborných textov z psychológie. Študent alebo študentka sa vedia orientovať v spleti informácií rôznych literárnych zdrojov a vedia vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, ovládajú základné poznatky o psychológii ako vede a sú schopní na základe svojich poznatkov porovnať aj jednotlivé moderné psychologické smery.

Hodnotenie B znamená, že študent alebo študentka počas celého semestra dosahovali nadpriemerné výsledky, boli schopní samostatného štúdia, ovládajú základné informácie týkajúce sa psychológie ako vedy, vedia sa veľmi dobre orientovať v informáciách v literatúre, majú mierne nedostatky v tvorivom a kritickom myslení.
Hodnotenie C znamená, že študent alebo študentka počas semestra podávali štandardne dobrý výkon, teoretické znalosti predmetnej problematiky sú na dobrej úrovni, no chýba schopnosť tieto poznatky celkom správne aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje a psychologické poznatky.
Hodnotenie D znamená, že študent alebo študentka boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa predmetu vzdelávania a majú väčšie problémy v samostatnej realizačnej práci, ako aj v skupinovej práci, častejšie nevedia kriticky analyzovať informácie alebo im robí problém aplikovať poznatky do praxe.
Hodnotenie E znamená, že študent alebo študentka zlyháva vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba schopnosť analyzovať, komparovať viaceré poznatky a zlyháva v kritickom myslení a aplikácii teoretických poznatkov do praxe.
Hodnotenie Fx znamená, že študent alebo študentka nedosahujú nevyhnutný štandard a vyžaduje sa ďalšie štúdium a práca navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežné hodnotenie

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je orientovať študentov v histórii psychológie ako vedy, ako aj v súčasných oblastiach modernej psychológie. Študent rozlišuje medzi psychologickými inštitúciami, pozná ich činnosť a aktivitu, rozvíja si analytické a aktívne myslenie pri práci so zadaným odborným textom, je schopný porovnávať a vyhodnocovať informácie, plánovať svoje aktivity, prípadne aktivity v skupine (pri skupinovej práci). Vie, kde a akým spôsobom má vyhľadávať odborné a relevantné bibliografické zdroje v oblasti psychológie a učiteľstva psychológie a aktívne používa digitálne technológie pre svoje ďalšie vzdelávanie a rozvíjanie svojich spôsobilostí v rámci štúdia učiteľstva psychológie na bakalárskom stupni. Pozná tiež svoje ďalšie profesijné možnosti po ukončení bakalárskeho stupňa vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:
1. Stručná história psychológie
2. Formovanie psychológie ako vedy
3. Predmet psychologického skúmania
4. Formovanie súčasného psychologického poznania
5. Moderná psychológia vo svete a na Slovensku a jej oblasti výskumu
6. Odborní psychológovia a ich činnosť
7. Psychologické inštitúcie a pracoviská v SR
8. Klasické a elektronické informácie o psychológii
9. Ako efektívne študovať
10. Slovenská asociácia učiteľov psychológie a jej aktivity a EFPTA v EU
Možnosti uplatnenia učiteľov psychológie na Slovensku a v zahraničí.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Sokolová, L., & Brozmanová, E. (2015). Psychológia trochu inak. Univerzita Komenského.
Šramová, B. (2020). Základy psychologie (nejen) pro marketingové komunikace. VeRBuM.
Odporúčaná literatúra:
Jursová Zacharová, Z., Sokolová, L., & Lemešová, M. (2015). Interactive Teaching of Psychology: Using design-based research in developing an interactive psychology course. In eLSE 2015. Bucharest : "Carol I" National Defence University.

Šramová B. et al. (2019). Násilie v intímnych vzťahoch dospievajúcich: Metodika pre prácu v oblasti prevencie. Univerzita Komenského v Bratislave.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český a anglický jazyk (schopnosť porozumieť čítanému textu)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 43

A	ABS	B	C	D	E	FX
90,7	0,0	0,0	2,33	0,0	0,0	6,98

Vyučujúci: Mgr. Veronika Horníková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex009/22	Úvod do vyučovania psychológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), priebežná príprava na vyučovanie (12 hodín); tvorba 2x súboru učebných materiálov (20 hodín), spolu 54 hodín.
Vyučovacie metódy:
Prednáška, riadená diskusia, riešenie problémových úloh, zážitkové metódy, tvorba pojmových máp, riadené samoštúdium, práca s didaktickým textom a informačnými zdrojmi, kritická analýza učebníc psychológie, práca s podkladmi v systéme MS Teams.

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex001/22 - Všeobecná psychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex001 - Všeobecná psychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa plnenie priebežných úloh podľa zadania: tvorba 2 x súboru učebných materiálov pre ZŠ a SŠ na vybranú tému, t. j. 1 x psychologická téma podľa obsahu učiva predmetu občianska náuka pre 7. roč. ZŠ, 1 x psychologická téma z vybranej učebnice psychológie pre stredné školy (50% + 50% hodnotenia). Každý vypracovaný súbor učebných materiálov obsahuje pracovný list k téme na prácu na hodine (10% hodnotenia), pojmovú mapu k vybranej téme (10% hodnotenia), zážitkovú aktivitu pre prácu na hodine na rozvoj vybranej témy (10% hodnotenia), kritickú analýzu učebnice, s ktorou študenti pracovali (10% hodnotenia), dodržanie témy, originalita, formálna a odborná správnosť jej spracovania (10% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% celkového bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),

Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
A - študent priebežne počas semestra podáva vynikajúce výsledky, je schopný samostatného štúdia a kritickej komparácie odborných textov z vyučovania psychológie, ovláda základy vyučovania psychológie ako vednej disciplíny, vrátane ich zmysluplnej integrácie s poznatkami ďalších disciplín, je schopný na základe svojich poznatkov prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh;
B - študent počas semestra dosahoval nadpriemerné výsledky, je schopný samostatného štúdia a primeranej kritickej komparácie odborných textov z vyučovania psychológie, ovláda základy vyučovania psychológie ako vednej disciplíny, vrátane ich primeranej integrácie s poznatkami ďalších disciplín, je schopný na základe svojich poznatkov prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh;
C - študent počas semestra podával štandardne dobrý výkon, schopnosť samostatného štúdia a kritickej komparácie odborných textov z vyučovania psychológie je priemerná, teoretické poznatky predmetnej problematiky sú na dobrej úrovni, schopnosť prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh je priemerná;
D - schopnosť samostatného štúdia a kritickej komparácie odborných textov z vyučovania psychológie je u študenta na slabšej úrovni, teoretické poznatky predmetnej problematiky majú mierne nedostatky, schopnosť prakticky aplikovať teoretické poznatky na vypracovanie zadaných úloh robí študentovi problém;
E - študent zlyháva vo viac ako jednom zo zadaní, chýba mu schopnosť samostatného štúdia a kritickej komparácie odborných textov z vyučovania psychológie, v teoretických poznatkoch má nedostatky, zlyháva v praktickej aplikácii teoretických poznatkov na vypracovanie zadaných úloh.
FX - študent dostatočne nenaplnil požiadavky na absolvovanie predmetu a vyžaduje sa práca navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu (ako kľúčovej zložky postupnej praktickej prípravy na profesiu v odbore učiteľstva psychológie v kombinácii na bakalárskom stupni) je získať prehľad o tradícii, koncepciách, cieľoch a obsahu vyučovania psychológie na Slovensku a v zahraničí (dokumenty a odporúčania SAUP a EFPTA), uvedomiť si význam psychologického vzdelávania v kontexte všeobecných cieľov vzdelávania a odbornej prípravy na povolanie.
Študent po absolvovaní predmetu:
- pozná špecifiká vyučovania psychológie ako stredoškolského predmetu,
- vie sa orientovať v pedagogickej dokumentácii predmetu psychológia a kriticky ju analyzovať,
- pozná základné princípy a východiská rozvoja psychologického myslenia a psychologickej gramotnosti v predmete psychológia,
- ovláda teoretické východiská didaktiky psychológie,
- rozumie psychodidaktickým aspektom vyučovania psychológie,
- vie tvorivo aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky na prípravu vybraných učebných materiálov,
- dokáže kriticky posúdiť vhodnosť vytvorených učebných materiálov a poskytnúť konštruktívnu spätnú väzbu.

Stručná osnova predmetu:
1. História a koncepcia vyučovania psychológie v sekundárnom a terciárnom vzdelávaní na Slovensku a v zahraničí.
2. Postavenie predmetu psychológia v študijných programoch gymnázií a stredných odborných škôl.
3. Všeobecné ciele vzdelávania v psychológii vo vyššom sekundárnom vzdelávaní.

4. Analýza obsahových a výkonových štandardov predmetu psychológia na rôznych typoch škôl, základná pedagogická dokumentácia.
5. Rozvíjanie kľúčových kompetencií a osobnostného a sociálneho rozvoja v predmete psychológia.
6. Špecifiká vyučovania psychológie: motivácia a očakávania študentov a študentiek vo vyučovaní psychológie.
7. Psychologická gramotnosť a psychologické myslenie – koncepcie a metódy ich výskumu a rozvíjania.
8. Teoretické východiská didaktiky psychológie.
9. Psychodidaktické aspekty vyučovania psychológie.
10. – 11. Vyučovanie psychológie v interdisciplinárnych súvislostiach a medzipredmetových vzťahoch. Sociálno-psychologický tréning a predmety osobnostného a sociálneho rozvoja.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Hamranová, A. (2013). Sociálno – psychologický výcvik v príprave učiteľov (metodické pokyny). In: Sokolová, L. et al. (eds.): Psychológia (v) škole. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. Univerzita Komenského. s. 33-36. Dostupné online: https://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/pdf/Sucasti/Katedry/KPP/Publikacie/zbornik_prispevkov_PSYCHOLOGIA_V_SKOLE.pdf.

Sokolová, L., Lemešová, M., Masaryk, R., Kanisová, D., Bašnáková, J., & Kostovičová, L. (2013). Psychológia v sekundárnom vzdelávaní. Bratislava: Univerzita Komenského, 2013. (kap. 1 a 4).

Sokolová, L. 2015. Metódy vyučovania psychológie a predmetov osobnostného a sociálneho rozvoja. Univerzita Komenského, 2015. (kap. 1-4).

Odporúčaná literatúra:

Kosíková, V. (2011). Psychologie ve vzdělávání a její psychodidaktické aspekty. Grada, (kap. 2).

Lemešová, M., Hamranová, A., Minarovičová, K., Sabová, L., & Sokolová, L. 2017. Psychológia zážitkom. Metodická príručka. Univerzita Komenského.

Lemešová, M. (2021). Metodika vedenia sociálno-psychologického tréningu v prostredí školy. 2.0. Slovenská asociácia pre učiteľstvo psychológie. (kap. 1-2).

Sokolová, L., Lemešová, M., & Jursová Zacharová, Z. (2014). Psychologická príprava budúcich učiteľov a učiteliek: Inovatívne prístupy. Univerzita Komenského. (kap.1-2).

Sokolová, L. (2010, 2013). Didaktika psychológie. Univerzita Komenského. (kap. 1-2).

Škoda, J., & Doulík, P. (2011). Psychodidaktika. Metody efektivního a smysluplného učení a vyučování. Grada. (kap. 6)

Vybrané učebnice psychológie pre stredné školy.

Vybrané učebnice občianskej náuky pre 7. roč. ZŠ.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 19

A	ABS	B	C	D	E	FX
63,16	0,0	21,05	10,53	0,0	0,0	5,26

Vyučujúci: PaedDr. Anežka Hamranová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex004/22	Všeobecná didaktika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 8s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
prednáška+seminár, 20 hodín za semester, kombinovane
Pracovná záťaž študenta: 20 hodín výučby, 13 hodín riadené samoštúdium; 36 hodín príprava seminárnej práce, 11 hodín príprava na priebežné hodnotenie, 40 hodín príprava na skúšku. Spolu 120 hodín práce študenta.
Metódy vzdelávania: prednáška, výklad, problémový výklad, diskusné metódy, individuálna práca, práca v malých skupinách, myšlienkové mapovanie, didaktické hry, problémové metódy, metódy analýzy situácie, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený skúškou, pomer priebežného/záverečného hodnotenia je 50/50.
Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Výsledky vzdelávania:
Ciele a výstupy vzdelávania:
Študent nadobudne poznatky o význame všeobecnej didaktiky a jej podstaty pre úspešné fungovanie v praxi učiteľskej profesie. Študent vie vymedziť predmetový a metodologický profil didaktiky, rozvinutie znalostí, spôsobilostí a postojov spojených s profesiou učiteľa, znalostí a spôsobilostí plánovania a organizovania učebných činností žiakov. Dokáže vymedziť všeobecnú didaktiku v systéme pedagogických vied, vymenovať a charakterizovať jej funkcie a význam. Charakterizovať osobnosť žiaka a učiteľa v edukačných súvislostiach. Charakterizovať a analyzovať základné školské dokumenty a vysvetliť ich vzájomný vzťah, porovnať ich štruktúru.

Dokáže analyzovať učivo z didaktického hľadiska, obhájiť a prezentovať svoje riešenie. Aplikovať postupy v procesoch formulácie špecifických cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Uvedomiť si podstatu a význam uplatňovania didaktických zásad vo vyučovacom procese. Orientuje sa v teóriách a koncepciách výučby. Dokáže charakterizovať rôzne prístupy ku klasifikácii metód a organizačných foriem vyučovacieho procesu. Analyzovať a zatriediť metódy a formy uvedené v školských dokumentoch. Vytvoriť portfólio vlastných výstupov zo všeobecnej didaktiky v súlade s nadobudnutými vedomosťami. Dokáže kriticky a vecne posúdiť a zhodnotiť výstupy iných.
Prenositeľné spôsobilosti:
Pri diskusii, riešení a prezentovaní výsledkov priebežne zadávaných úloh si študenti rozvinú svoje analytické a kritické myslenie, komunikačné spôsobilosti, interpersonálne spôsobilosti, organizačné spôsobilosti, digitálne spôsobilosti, lektorské a metakognitívne spôsobilosti. Osvojené vedomosti a spôsobilosti budú študenti vedieť tvorivo využívať pri štúdiu ďalších pedagogických disciplín a vo svojej budúcej pedagogickej praxi.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:
Všeobecná didaktika ako základná pedagogická vedná disciplína skúma vzdelávací proces v celej jeho komplexnosti. Didaktika pomáha študentom vytvoriť a uvedomiť si základné pedagogické poznanie, porozumieť vzájomným didaktických vzťahom vo výučbe. Akcentuje základné koncepcie a teórie vyučovania, pre utváranie individuálnych koncepcií vyučovania u študentov. Sprístupňuje tvorbu a podstatu základných didaktických zásad, pedagogických dokumentov a cieľov vo vyučovacom procese. Vedie študentov k tomu, aby konfrontovali teóriu s praxou, aby ten ktorý pojem chápali vo vzťahu ku konkrétnej výchovno-vzdelávacej činnosti, ku konkrétnej práci učiteľa, no predovšetkým vo vzťahu k žiakovi. Charakterizuje celý proces prípravy vyučovacej jednotky, prostredníctvom interakcie učiteľa a žiakov, t.j. prostredníctvom metód, organizačných foriem a materiálnych prostriedkov.
Témy:
Historické a súčasné poňatie všeobecnej didaktiky. Všeobecná didaktika ako základná pedagogická disciplína a jej vzťah k iným vedám. Osobnosť žiaka a učiteľa. Základné pedagogické dokumenty. Didaktické zásady. Štýly učenia žiakov a vyučovacie štýly učiteľov. Didaktická analýza učiva. Výchovno-vzdelávacie ciele, taxonómie cieľov. Teórie a koncepcie vzdelávania. Tradičné a aktivizujúce vyučovacie metódy. Systém organizačných foriem. Vyučovací proces, jeho etapy a ich analýza. Materiálne vyučovacie prostriedky – učebné pomôcky, didaktická technika a ich význam. Hodnotenie, preverovanie, klasifikácia.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
KOSTRUB, D., FERKOVÁ, Š., TÓTHOVÁ, R. (2017). Žiak, učiteľ a výučba. Všeobecná didaktika pre študentov učiteľstva. Prešov: Rokus. 370 s., ISBN 978-80-8951-061-0
Odporúčaná literatúra:
ČAPEK, R. (2015). Moderní didaktika. Lexikon výukových a hodnoticích metod. Praha: Grada. 624s., ISBN 978-80-247-3450-7
ČAPEK, R. (2020). Uč jako umělec. Brno: Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
KOMENSKÝ, J. A.1954. Veľká didaktika. Bratislava: SPN, 272 s. ISBN 9-3264/53
KOSTRUB, D. (2008). Dieťa/žiak/študent – učiteľ – učivo, didaktický alebo bermudský trojuholník? Prešov: ROKUS. ISBN 978-80-89055-87-6.
KOSTRUB, D., OSTRADICKÝ, P. (2016). Participative didactics as an inspiration for students. In INWENCJA W EDUKACJI DZIECI, MLODZIEZY I DOROSLYCH, 2016, s. 428-438. ISBN 978-83-941235-5-0.

KOSTRUB, D., OSTRADICKÝ, P. (2014). Phenomena that determine didactic teacher thinking within the process of selecting optimal methods of teaching. In EDUKACJA KU PRZYSZLOŠCI, 2014, s.114-122. ISBN 978-83-62160-20-4.
OBDRŽÁLEK, Z. a kol. (2003). Didaktika pre študentov učiteľstva ZŠ. Bratislava: Univerzita Komenského, 2003.
OSTRADICKÝ, P. (2017). Interakčný príklon vs. interakčný odklon vo vyučovaco-učebných činnostiach výučby. In MMK 2017. - Brno: Masarykova univerzita, 2017. ISBN 978-80-87952-22-1. - S. 843-852.
PETLÁK, E. (2016). Všeobecná didaktika. Bratislava: IRIS, 322 s. ISBN: 978-80-8153-064-7
TÓBLOVÁ, E. (2019). Aktivizujúce vyučovacie metódy. Bratislava: Univerzita Komenského. ISBN 978-80-223-4817-1
TÓBLOVÁ,, E. a kol. (2017). The analysis of educational needs of managing teaching staff in schools in the Slovak Republic. Modern Journal of Language Teaching Methods. - Vol. 7, no. 5 (2017), p. 11-17. ISSN 2251-6204
TÓBLOVÁ,, E. a kol. (2017). Inovácia pregraduálnej prípravy učiteľov v oblasti didakticko-technologických kompetencií. Innovation of the pregraduate teacher training aimed at the didactic-technological competence development. Autoevaluační kultura a kvalita vzdělávání. Praha: Extrasystem, 2017. - ISBN 978-80-87570-36-4. - S. 91-95
TUREK,I. (2014). Didaktika. Bratislava: Wolters Kluwer, 2014, ISBN 978-80-8168-004-5
ZORMANOVÁ, L. (2014). Obecná didaktika. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4590-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český a anglický jazyk

Poznámky:
Študenti študijného programu učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii) si predmet nezapisujú

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 120

A	ABS	B	C	D	E	FX
43,33	0,0	17,5	14,17	8,33	6,67	10,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Ostradický, PhD., prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex004/22	Všeobecná didaktika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 8s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
prednáška+seminár, 20 hodín za semester, kombinovane
Pracovná záťaž študenta: 20 hodín výučby, 13 hodín riadené samoštúdium; 36 hodín príprava seminárnej práce, 11 hodín príprava na priebežné hodnotenie, 40 hodín príprava na skúšku. Spolu 120 hodín práce študenta.
Metódy vzdelávania: prednáška, výklad, problémový výklad, diskusné metódy, individuálna práca, práca v malých skupinách, myšlienkové mapovanie, didaktické hry, problémové metódy, metódy analýzy situácie, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený skúškou, pomer priebežného/záverečného hodnotenia je 50/50.
Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Výsledky vzdelávania:
Ciele a výstupy vzdelávania:
Študent nadobudne poznatky o význame všeobecnej didaktiky a jej podstaty pre úspešné fungovanie v praxi učiteľskej profesie. Študent vie vymedziť predmetový a metodologický profil didaktiky, rozvinutie znalostí, spôsobilostí a postojov spojených s profesiou učiteľa, znalostí a spôsobilostí plánovania a organizovania učebných činností žiakov. Dokáže vymedziť všeobecnú didaktiku v systéme pedagogických vied, vymenovať a charakterizovať jej funkcie a význam. Charakterizovať osobnosť žiaka a učiteľa v edukačných súvislostiach. Charakterizovať a analyzovať základné školské dokumenty a vysvetliť ich vzájomný vzťah, porovnať ich štruktúru.

Dokáže analyzovať učivo z didaktického hľadiska, obhájiť a prezentovať svoje riešenie. Aplikovať postupy v procesoch formulácie špecifických cieľov podľa rôznych taxonómií cieľov. Uvedomiť si podstatu a význam uplatňovania didaktických zásad vo vyučovacom procese. Orientuje sa v teóriách a koncepciách výučby. Dokáže charakterizovať rôzne prístupy ku klasifikácii metód a organizačných foriem vyučovacieho procesu. Analyzovať a zatriediť metódy a formy uvedené v školských dokumentoch. Vytvoriť portfólio vlastných výstupov zo všeobecnej didaktiky v súlade s nadobudnutými vedomosťami. Dokáže kriticky a vecne posúdiť a zhodnotiť výstupy iných.
Prenositeľné spôsobilosti:
Pri diskusii, riešení a prezentovaní výsledkov priebežne zadávaných úloh si študenti rozvinú svoje analytické a kritické myslenie, komunikačné spôsobilosti, interpersonálne spôsobilosti, organizačné spôsobilosti, digitálne spôsobilosti, lektorské a metakognitívne spôsobilosti. Osvojené vedomosti a spôsobilosti budú študenti vedieť tvorivo využívať pri štúdiu ďalších pedagogických disciplín a vo svojej budúcej pedagogickej praxi.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:
Všeobecná didaktika ako základná pedagogická vedná disciplína skúma vzdelávací proces v celej jeho komplexnosti. Didaktika pomáha študentom vytvoriť a uvedomiť si základné pedagogické poznanie, porozumieť vzájomným didaktických vzťahom vo výučbe. Akcentuje základné koncepcie a teórie vyučovania, pre utváranie individuálnych koncepcií vyučovania u študentov. Sprístupňuje tvorbu a podstatu základných didaktických zásad, pedagogických dokumentov a cieľov vo vyučovacom procese. Vedie študentov k tomu, aby konfrontovali teóriu s praxou, aby ten ktorý pojem chápali vo vzťahu ku konkrétnej výchovno-vzdelávacej činnosti, ku konkrétnej práci učiteľa, no predovšetkým vo vzťahu k žiakovi. Charakterizuje celý proces prípravy vyučovacej jednotky, prostredníctvom interakcie učiteľa a žiakov, t.j. prostredníctvom metód, organizačných foriem a materiálnych prostriedkov.
Témy:
Historické a súčasné poňatie všeobecnej didaktiky. Všeobecná didaktika ako základná pedagogická disciplína a jej vzťah k iným vedám. Osobnosť žiaka a učiteľa. Základné pedagogické dokumenty. Didaktické zásady. Štýly učenia žiakov a vyučovacie štýly učiteľov. Didaktická analýza učiva. Výchovno-vzdelávacie ciele, taxonómie cieľov. Teórie a koncepcie vzdelávania. Tradičné a aktivizujúce vyučovacie metódy. Systém organizačných foriem. Vyučovací proces, jeho etapy a ich analýza. Materiálne vyučovacie prostriedky – učebné pomôcky, didaktická technika a ich význam. Hodnotenie, preverovanie, klasifikácia.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:
KOSTRUB, D., FERKOVÁ, Š., TÓTHOVÁ, R. (2017). Žiak, učiteľ a výučba. Všeobecná didaktika pre študentov učiteľstva. Prešov: Rokus. 370 s., ISBN 978-80-8951-061-0
Odporúčaná literatúra:
ČAPEK, R. (2015). Moderní didaktika. Lexikon výukových a hodnoticích metod. Praha: Grada. 624s., ISBN 978-80-247-3450-7
ČAPEK, R. (2020). Uč jako umělec. Brno: Jan Melvil Publishing, 240s., ISBN 978-80-7555-105-4
KOMENSKÝ, J. A.1954. Veľká didaktika. Bratislava: SPN, 272 s. ISBN 9-3264/53
KOSTRUB, D. (2008). Dieťa/žiak/študent – učiteľ – učivo, didaktický alebo bermudský trojuholník? Prešov: ROKUS. ISBN 978-80-89055-87-6.
KOSTRUB, D., OSTRADICKÝ, P. (2016). Participative didactics as an inspiration for students. In INWENCJA W EDUKACJI DZIECI, MLODZIEZY I DOROSLYCH, 2016, s. 428-438. ISBN 978-83-941235-5-0.

KOSTRUB, D., OSTRADICKÝ, P. (2014). Phenomena that determine didactic teacher thinking within the process of selecting optimal methods of teaching. In EDUKACJA KU PRZYSZLOŠCI, 2014, s.114-122. ISBN 978-83-62160-20-4.
OBDRŽÁLEK, Z. a kol. (2003). Didaktika pre študentov učiteľstva ZŠ. Bratislava: Univerzita Komenského, 2003.
OSTRADICKÝ, P. (2017). Interakčný príklon vs. interakčný odklon vo vyučovaco-učebných činnostiach výučby. In MMK 2017. - Brno: Masarykova univerzita, 2017. ISBN 978-80-87952-22-1. - S. 843-852.
PETLÁK, E. (2016). Všeobecná didaktika. Bratislava: IRIS, 322 s. ISBN: 978-80-8153-064-7
TÓBLOVÁ, E. (2019). Aktivizujúce vyučovacie metódy. Bratislava: Univerzita Komenského. ISBN 978-80-223-4817-1
TÓBLOVÁ,, E. a kol. (2017). The analysis of educational needs of managing teaching staff in schools in the Slovak Republic. Modern Journal of Language Teaching Methods. - Vol. 7, no. 5 (2017), p. 11-17. ISSN 2251-6204
TÓBLOVÁ,, E. a kol. (2017). Inovácia pregraduálnej prípravy učiteľov v oblasti didakticko-technologických kompetencií. Innovation of the pregraduate teacher training aimed at the didactic-technological competence development. Autoevaluační kultura a kvalita vzdělávání. Praha: Extrasystem, 2017. - ISBN 978-80-87570-36-4. - S. 91-95
TUREK,I. (2014). Didaktika. Bratislava: Wolters Kluwer, 2014, ISBN 978-80-8168-004-5
ZORMANOVÁ, L. (2014). Obecná didaktika. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4590-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český a anglický jazyk

Poznámky:
Študenti študijného programu učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii) si predmet nezapisujú

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 120

A	ABS	B	C	D	E	FX
43,33	0,0	17,5	14,17	8,33	6,67	10,0

Vyučujúci: Ing. Mgr. Jozef Strakoš, PhD., prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex010/22	Všeobecná patopsychológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, prednáška, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby, riadené samoštúdium (18 hodín); príprava seminárnej práce a prezentácia (27 hodín); príprava na priebežný test (20 hodín); príprava na záverečnú písomku (20 hodín); príprava na skúšku (30 hodín). Spolu hodín 120.
Vyučovacie metódy:
Prednášanie, samoštúdium, štúdium podkladov v MS Teams, skupinová diskusia, riadená diskusia o prebranej téme, heuristická metóda, riadené samoštúdium a práca s odborným textom.

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex005/22 - Vývinová psychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex005 Vývinová psychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:
50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia.
Priebežné hodnotenie zahŕňa priebežný test (30 bodov) a seminárnu prácu na zadanú tému a prezentáciu v Power Pointe (20 bodov). Záverečné hodnotenie bude pozostávať zo záverečnej skúšky vo forme písomného testu (50 bodov). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre hodnotenie A je potrebné, aby študenti podávali priebežne počas celého semestra vynikajúce výsledky, boli schopní samostatného štúdia. Študenti si vedia vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, chápu všeobecné zákonitosti utvárania psychiky v podmienkach zdravotného postihnutia

a osobitosti psychiky jednotlivca s rôznym druhom postihnutia a sú schopní aplikovať poznatky v praxi.
Hodnotenie B znamená, že študenti počas celého semestra dosahovali nadpriemerné výsledky, boli schopní samostatného štúdia, ovládajú základné informácie týkajúce sa všeobecnej patopsychológie, vedia sa veľmi dobre orientovať v informáciách v literatúre.
Hodnotenie C znamená, že študenti počas semestra podávali štandardne dobré výkony, ich teoretické znalosti z všeobecnej patopsychológie sú na dobrej úrovni, no chýba im schopnosť tieto poznatky bez problémov aplikovať v praxi.
Hodnotenie D znamená, že študenti boli v priebehu semestra slabšie pripravení, majú mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa všeobecnej patopsychológie. Majú značné problémy v samostatnej práci, nevedia kriticky analyzovať informácie.
Hodnotenie E znamená, že študenti zlyhávajú vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba im schopnosť analyzovať, porovnávať viaceré poznatky, no ovládajú väčšinu teoretických poznatkov z predmetu.
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných poznatkov ďalšie štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu - ktorý reprezentuje pro-inkluzívny prúd v psychologických a príbuzných vedách a je aj zásadným prvkom postupnej komplexnej prípravy absolventov učiteľstva psychológie v kombinácii už na bakalárskom stupni - je vedieť sa správne orientovať v poznatkoch všeobecnej patopsychológie a poznať zákonitosti utvárania psychiky v podmienkach postihnutia a osobitosti psychiky jednotlivcov s postihnutím. Po absolvovaní predmetu si študent osvojí základné pojmy všeobecnej patopsychológie. Získava základný prehľad v teórií a súvisiacich poznatkoch všeobecnej patopsychológie, potrebných aj pre prácu s deťmi, dospievajúcimi a dospelými s postihnutím v kontexte celoživotného vývinu aj vzdelávania. Rozumie všeobecné zákonitosti utvárania psychiky v podmienkach zdravotného postihnutia a osobitosti psychiky jednotlivcov s postihnutím. Má vedieť identifikovať osobitosti psychických procesov u jednotlivcov s postihnutím a poznať základné metódy patopsychologickej diagnostiky. Získané poznatky vie uplatniť v ďalšom štúdiu a prakticky v prístupe a starostlivosti o jednotlivca s postihnutím. Absolventi sú schopní kriticky pracovať s poznatkami v oblasti všeobecnej patopsychológie a aplikovať poznatky v teórii a praxi.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do štúdia všeobecnej patopsychológie: predmet, metódy a história v patopsychológii. Vývoj patopsychológie na Slovensku.
2. Základné pojmy všeobecnej patopsychológie a súvzťažných odborov.
3. Norma - abnormalita vo vzťahu k patopsychológii. Normalita a postihnutie.
4. Patopsychologický výskum psychických procesov. Vlastnosti patopsychologického výskumu detí a dospievajúcich.
5. Osobitosti vývinu jednotlivcov s postihnutím.
6. Sociálno-psychologické aspekty postihnutia. Postoje spoločnosti k postihnutým. Problematika rodiny postihnutého jedinca.
7. Osobnosť jedincov s postihnutím.
8. Psychologické problémy integrácie postihnutých do spoločnosti. Psychologické aspekty školskej integrácie/inklúzie.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Požár, L. (1996). Psychológia osobnosti postihnutých. Univerzita Komenského v Bratislave.

Požár, L. (2007). Základy psychológie ľudí s postihnutím. Typi universitatis a VEDA SAV.
Odporúčaná literatúra:
Cabanová, K., Sokolová, L., & Karaffová, E. (eds.) (2012). Patopsychológia - vznik, vývin a... Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. Univerzita Komenského v Bratislave.
Heretik, A. a kol. (2007). Klinická psychológia. Psychoprof.
Jakabčic, L., & Požár, L. (1995). Všeobecná patopsychológia. Patopsychológia mentálne postihnutých. IRIS.
Matějček, Z. (2001). Psychologie nemocných a telesne oslabených. IKAR.
Říčan, P., Krejčířová, D. et al. (2006). Dětská klinická psychologie. Grada.
Šmidová, M. (2012). Sociálna práca s osobami so zdravotným postihnutím. Dobrá kniha.
Vágnerová, M., Hadj-Moussová, Z., & Štech, S. (2004). Psychologie handicapu. Karolinum.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk, anglický jazyk (na prehĺbenie štúdia)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 18

A	ABS	B	C	D	E	FX
22,22	0,0	61,11	11,11	0,0	0,0	5,56

Vyučujúci: doc. MUDr. Viacheslav Basaliukov, CSc., doc. PhDr. Marian Groma, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex001/22	Všeobecná psychológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 11s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
11 hodín za semester, prednáška a seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
11 hodín priamej výučby; priebežná príprava na hodiny a riadené samoštúdium (35 hodín), príprava prezentácie seminárnej práce atraktívnou interaktívnou formu týkajúcou sa moderných výskumov v oblasti všeobecnej psychológie a jej písomné dopracovanie v rozsahu 5-7 strán (10 hodín); príprava na priebežný test (18 hodín); záverečná esej na tému najzaujímavejších oblastí všeobecnej psychológie a jej využitie v učiteľskej praxi (6 hodín); príprava na záverečný test (20 hodín); príprava na ústnu skúšku (20 hodín). Spolu 120 hodín.
Vyučovacie metódy:
Prednáška: prednáška s využitím heuristických metód, skupinová diskusia, práca v skupinách, analýza videí a reálnych situácií, analýza problémových situácií, riadené samoštúdium a práca s odborným textom.
Seminár: práca v skupine, analýza videí, samostatná práca s odborným textom, práca s autentickým textom, cvičenia s psychologickými dotazníkmi a testami, heuristické metódy: problémový výklad a brainstorming, pojmové mapovanie, kritická analýza psychologických výskumov, metóda voľných asociácií, práca s digitálnymi zdrojmi (textovými a audiovizuálnymi), hrové testové aktivity.

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia
V priebehu semestra budú dve písomné previerky s možnosťou získať z každej max.15 bodov (15 uzatvorených otázok, 1 otázka = 1 bod), študenti vypracujú seminárnu prácu na tému zaujímavého psychologického experimentu z histórie alebo súčasnosti, ktorú prezentujú interaktívnym spôsobom v študijnej skupine (aj s využitím rôznych online aplikácií) v rozsahu cca. 10 minút (20 bodov). Skúška bude pozostávať z písomnej časti (15 otvorených a uzatvorených otázok) (30 bodov) a ústnej časti (20 bodov). Kredity sa neudelia študentovi alebo študentke, ktorý z niektorej z úloh získa menej ako 50 % bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať z každej úlohy minimálne 50 % a celkovo minimálne 60 % bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:

A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre hodnotenie A je potrebné, aby študent podával priebežne vynikajúce výsledky, bol schopný samostatného štúdia, dokázal uvažovať o predkladaných problémoch. Študent sa vie orientovať v rôznych odborných informáciách, vie vybrať relevantné zdroje pre svoje štúdium, vie analyzovať a selektovať odborné alebo vedecké informácie, ovláda teoretické a empirickým výskumom odvodené poznatky všeobecnej psychológie a rozumie vedeckému spôsobu myslenia a tvorbe hypotéz. Rovnako je schopný sebareflexie, prijímať v procese hodnotenia svojho štúdia a pri výstupoch spätnú väzbu a poskytovať aj ostatným spätnú väzbu.
Hodnotenie B znamená, že študent počas celého semestra dosahoval nadpriemerné výsledky, bol schopný samostatného štúdia, veľmi dobre ovláda všetky dôležité poznatky všeobecnej psychológie, vie sa veľmi dobre orientovať v literatúre, rozumie vedeckému spôsobu myslenia, má však mierne nedostatky v tvorivom a kritickom myslení.
Hodnotenie C znamená, že študent počas semestra podával štandardne dobrý výkon, zapájal sa do aktivít, jeho teoretické znalosti predmetnej problematiky sú na dobrej úrovni, no chýba schopnosť tieto poznatky celkom správne aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať jednotlivé literárne zdroje a psychologické poznatky. Nedokáže celkom adekvátne reflektovať a vyhodnotiť komplexnejšie alebo problematické situácie (psychologické teórie, pokusy a pod.), v úlohách na tvorivé a kritické myslenie potrebuje pomoc.
Hodnotenie D znamená, že študent bol v priebehu semestra slabšie pripravený, má mierne nedostatky v teoretických znalostiach týkajúcich sa predmetu vzdelávania a má väčšie problémy v samostatnej realizačnej práci, ako aj v skupinovej práci, nevie celkom dobre kriticky analyzovať informácie a robí mu problém aplikovať komplexnejšie poznatky do praxe.
Hodnotenie E znamená, že študent alebo študentka zlyháva vo viac ako v jednom zo zadaní, chýba mu/jej schopnosť samostatne správne analyzovať, komparovať viaceré poznatky a zlyháva častejšie v kritickom myslení a aplikácii komplexnejších teoretických poznatkov do praxe, no ovláda väčšinu základných a nevyhnutných teoretických poznatkov z predmetu.
Hodnotenie Fx znamená, že študent potrebuje pre získanie potrebných poznatkov na požadovanej úrovni štandardu (60%) ďalšie štúdium alebo prácu na zadaných úlohách navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom vzdelávania v predmete všeobecná psychológia - ktorá je zásadnou pojmovo-metodologickou základnou disciplínou v systéme psychologických vied - je sprostredkovať absolventom tohto predmetu ako budúcim učiteľom, okrem tohto základného systému teoretických poznatkov týkajúcich sa potrebného prehľadu poznatkov a terminológie všeobecnej psychológie, aj schopnosť porovnávať a kriticky vyhodnocovať odborné a vedecké informácie a súvisiace rôzne informačné zdroje. Študenti sú po úspešnom absolvovaní predmetu tiež schopní správne reprodukovať a objasniť odborné poznatky, aj používané grafy a tabuľky, aplikovať osvojené poznatky pri štúdiu ďalších nadväzujúcich psychologických disciplín a tiež v situáciách v reálnom živote, sú tiež schopní nachádzať v názoroch a myšlienkových úvahách logické súvislosti a diferencovať jednotlivé poznatky, vyhodnocovať ich a následne prezentovať a objasňovať. Vedia porovnať, vyhodnotiť a analyzovať výskumy a aplikovať poznatky z nich do praxe (v zmysle správneho vedeckého chápania psychických funkcií, osobnosti a správania v kontexte systému psychologických vied, ako aj v kontexte výchovy a vzdelávania). Tiež si absolvovaním predmetu

rozvíjajú ďalšie organizačné a digitálne zručnosti (prenositeľné spôsobilosti), o. i. napr. pri práci s modernými informačnými technológiami, zlepšujú sa ich schopnosti sebahodnotenia i sociálnej komunikácie, účinnejším spôsobom poskytovania spätnej väzby.

Stručná osnova predmetu:

1. Historické základy psychológie, základné psychologické smery.
2. Metódy skúmania v psychológii.
3. Biologické procesy, centrálna nervová sústava, komplexná organizácia nervového systému, podiel genetických procesov v psychických prejavoch a správaní.
4. Senzorické procesy; pociťovanie a vnímanie, vedomie a psychické stavy.
5. Pamäť, druhy alebo delenia pamäti a procesov pamäti, implicitná/explicitná a ďalšie druhy pamäti, zlepšovanie pamäti.
6. Učenie a podmieňovanie - teoretické prístupy k učeniu v psychológii, klasické a inštrumentálne podmieňovanie, ďalšie druhy učenia, učenie a poznávanie.
7. Pozornosť - koncept pozornosti v psychológii, klasifikácia druhov pozornosti, pozornosť a ďalšie kognitívne psychické funkcie. Predstavivosť- koncept predstavivosti v psychológii, klasifikácia druhov predstavivosti a ich vzťah k ďalším psychickým funkciám a osobnosti.
8. Myslenie a inteligencia – ich konceptualizácia v psychológii; usudzovanie, heuristické a analytické myslenie, riešenie problémov, posudzovanie intelektových schopností a ich limity, novodobé teórie inteligencie, dedičnosť a inteligencia, fixné a rastové nastavenie myslenia.
9. Jazyk a reč, jazyk a komunikácia v psychológii, pojmy a kategorizácia komunikácie, osvojovanie si reči.
10. Motivácia a emócie – koncept homeostázy v psychológii, pudy, potreby, vnútorné a vonkajšie motívy; koncept emócií v psychológii, zložky emócií, kognitívne hodnotenie a emócie, telesné zmeny a emócie, komplexné reakcie na emócie a emočná regulácia.
11. Osobnosť – koncept osobnosti v psychológii, typológie osobnosti, osobnosť a interindividuálne rozdiely, rôzne prístupy k teóriám osobnosti v psychológii, dedičné aspekty osobnosti.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Nolen-Hoeksema, S., Frederickson, B. L., Loftus, G. R., & Wagneaar, W. A. (2012). Psychologie Atkinsonové a Hilgarda. Portál. (Vybrané kapitoly).
Sokolová, L., & Brozmanová, E. (2015). Psychológia trochu inak. Univerzita Komenského.

Odporúčaná literatúra:

Jursová Zacharová, Z. (2013). Osvojovanie si materinského jazyka. In Jursová Zacharová, Z. & Sokolová L. Na ceste za dvojjazyčnosťou: od informálneho k formálnemu vzdelávaniu = On the path to bilingualism: from informal to formal education. DITI. 15-44.
Glasová, M., Harvanová, S., & Vancu, E. (2021). Multimodalita vývinu emocionálnej regulácie u adolescentov. Univerzita Komenského.
Kubáni, V. (2010). Všeobecná psychológia. Prešovská univerzita.
Sokolová, L., Brozmanová, E., Harvanová, S., Jursová Zacharová, Z., Lemešová, M., & Minarovičová, K. (2019). Empatia učiteľov a učiteliek: prierezová štúdia. In Československá psychologie. 63(1), 13–25.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk (aktívne), český a anglický jazyk (pasívne - štúdium literatúry, porozumenie videám).

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 45

A	ABS	B	C	D	E	FX
15,56	0,0	11,11	17,78	11,11	11,11	33,33

Vyučujúci: PaedDr. Eva Vancu, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex026/22	Výchova literatúrou

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 6s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 31 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé vyučovacie hodiny s aplikovaním konkrétnych zadaní vrátane čítania literárnych textov na jednotlivé vyučovacie hodiny; 16 hodín prípravy na prezentovanie písomne vypracovanej záverečnej interpretácie na základe vybraných textových segmentov z diela prebraného autora s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí o osobitostiach autorskej poetiky, na analyticko-interpretačné zručnosti a na obhajovanie svojich argumentov. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: výklad, induktívno-generalizujúci rozhovor, diskusia, demonštrácia a analýza konkrétnych príkladov, analytická a interpretačná práca s textom, práca v skupinách, problémové úlohy, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné čítanie literárnych textov a plnenie zadaní na seminároch z teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pri práci s literárnym textom v edukačnom procese (60 bodov);
• prezentovanie písomne vypracovanej záverečnej interpretácie na základe vybraných textových segmentov z diela prebraného autora s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí o osobitostiach autorskej poetiky, na analyticko-interpretačné zručnosti a na obhajovanie svojich argumentov (40 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia (najmenej 60 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (zadania: menej ako 36 bodov; záverečná interpretácia: menej ako 24 bodov).

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, kultúrnych a spoločenských súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, kultúrnych a spoločenských súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, získané vedomosti dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti dokáže minimálne aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o základných teoretických východiskách spojených

s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nedokáže aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má vedomosti o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže, uvedomuje si ich význam pri rozvíjaní hodnotového systému žiaka. Je schopný posúdiť hodnotu a umelecký prínos literárneho diela aj v spoločenskom kontexte. Dokáže tvorivo a samostatne analyzovať a interpretovať literárne texty, charakterizovať poetologické a hodnotové špecifiká tvorby jednotlivých autorských osobností. Má osvojené analytické a interpretačné zručnosti aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov, chápe špecifiká a umeleckú hodnotu vybraných literárnych textov, dokáže aktívne hľadať nové možnosti v prístupe k literárnemu textu, v ktorých vie koncepčne, invenčne a účinne využívať literatúru na rozvoj poznávacích, komunikačných, sociálnych a osobnostných kompetencií dieťaťa/mladého človeka. Dokáže pracovať aj s rôznymi možnými interpretáciami textu v školskej praxi. Výsledkom analytického a kritického prístupu k literárnemu textu sú rozvinuté prenositeľné spôsobilosti študenta, pretože najmä v analyticko-interpretačnej časti je akcentované kritické myslenie, uvažovanie v súvislostiach, rozvíjanie komunikačných a digitálnych kompetencií, na základe ktorých dokáže študent riešiť konkrétne zadania, ako aj zostaviť vlastné interpretácie literárnych textov. Študent je pripravený pohotovo vnímať výklady o literatúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a dosiahnuté kompetentnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o literárno-teoretických javoch a ponúknuť závery a literárno-analytické zdôvodnenia i laickým adresátom.

Stručná osnova predmetu:
1. Interkultúrna výchova prostredníctvom literatúry pre deti a mládež. Európske projekty zamerané na interkultúrnu výchovu prostredníctvom detskej knihy (napr. BARFIE – Books and Reading for Intercultural Education, EPBC – European Picture Book Collection a i.). Literatúra pre deti ako prostriedok pri výučbe cudzieho jazyka.
2. Prosociálna výchova prostredníctvom detskej beletrie. Tematizácia outsiderstva. Výchova k empatii, tolerancii a k akceptovaniu odlišností, ktoré sú určované generačnými a sociálnymi rozdielmi.

3. Tematizácia outsiderstva. Výchova k empatii, tolerancii a k akceptovaniu odlišností, ktoré sú určované zdravotnými hendikepmi, príslušnosťou k rozdielnym rasám, etnikám, vierovyznaniam atď.
4. Socializácia (osvojenie si spoločenských hodnôt a noriem správania) a personalizácia dieťaťa (podnecovanie osobnostného rozvoja dieťaťa ako indivídua) prostredníctvom literatúry pre deti a mládež. Tematizácia rodiny v literatúre pre deti a mládež ako priestoru pozitívneho citového zázemia, ale aj ako priestoru sociálneho a emocionálneho destabilizovania dieťaťa.
5. Tematizácia neúplných rodín a výchovy dieťaťa bez biologických rodičov (náhradná forma výchovy a starostlivosti o deti – detské domovy, adopcia, pestúnstvo) v literatúre pre deti a mládež.
6. Tematizácia priateľstva v literatúre pre deti a mládež ako priestoru pozitívneho citového zázemia.
7. Socializácia dieťaťa v prostredí inštitucionálnej výchovy školy. Tematizácia sociálnopatologických javov v školskom, ale aj mimoškolskom prostredí (šikanovanie, záškoláctvo) v literatúre pre deti a mládež.
8. Tematizácia sociálnopatologických javov (požívanie alkoholu, fajčenie, experimentovanie s drogami) v literatúre pre deti a mládež.
9. Environmentálna výchova prostredníctvom detskej beletrie. Rozvíjanie pozitívneho citového vzťahu k prírodnému prostrediu. Tematizácia konkrétnych environmentálnych problémov v detskej beletrii.
10. Vlastivedne orientované beletristické texty a literatúra faktu pre deti a mládež. Oboznamovanie detí s ľudovou kultúrou, pestovanie vzťahu k tradíciám, ľudovým zvykom. Podporovanie hrdosti na konkrétne historické udalosti a fakty, významné osobnosti národného, kultúrneho a spoločenského života.
11. Formovanie kultúrneho a kultivovaného čitateľa. Kognitívne a nonkognitívne predpoklady formovania literárnej kultúry. Synestetický prístup k literárnemu textu. Projekty rozvíjajúce kultivovaného detského čitateľa (Izba čítania a i.).
Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú aj na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si osvojí vedomosti týkajúce sa základných teoretických východísk spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu, interkultúrnu a vlasteneckú výchovu detí a mládeže. Osobitý dôraz bude kladený na tematizáciu outsiderstva a jeho prekonávania empatiou, toleranciou a akceptovaním odlišností, na tematizáciu úplnej a neúplnej rodiny, priateľstva ako ďalšieho priestoru pozitívneho citového zázemia, na tematizáciu sociálnopatologických javov v školskom, ale aj mimoškolskom prostredí. Akcentovať sa bude nielen osvojenie si spoločenských hodnôt a noriem správania (socializácia), ale aj podnecovanie osobnostného rozvoja dieťaťa/mladého človeka ako indivídua (personalizácia). Študent sa oboznámi s kognitívnymi a nonkognitívnymi predpokladmi formovania literárnej kultúry, bude poznať projekty rozvíjajúce kultivovaného detského čitateľa (napr. projekt Izba čítania). Študent bude nadobudnuté vedomosti vhodne využívať pri práci s vybraným textovým materiálom. Bude schopný koncepčne, invenčne a účinne využívať literatúru na rozvoj poznávacích, komunikačných, sociálnych a osobnostných kompetencií dieťaťa/mladého človeka, v ktorých môže literatúra slúžiť pri rozvíjaní hodnotového systému žiaka. Študent bude schopný posúdiť hodnotu a umelecký prínos literárneho diela aj v spoločenskom kontexte. Bude vedieť zdôvodniť a aplikovať rôzne metodologické postupy literárnej analýzy a interpretácie, využiť skúsenosť s umeleckým textom vo vlastnej individuálnej (recepčnej i produkčnej) aktivite. Rozvinie si svoje analytické schopnosti s dôrazom na samostatnú a kreatívnu prácu. Na základe osvojených vedomostí a zručností bude schopný aplikovať analyticko-interpretačné kompetentnosti na ďalšie literárne texty, poukázať na vzájomné vzťahy medzi nimi

a zamýšľať sa nad novými možnosťami literárnej analýzy a interpretácie. Študent sa zorientuje aj v súvisiacich praktických a metodologických vedomostiach, ktoré budú predpokladom jeho náležitého pochopenia literárnej komunikácie v širšom medzinárodnom kontexte a minulosti v predmetoch pokračujúceho magisterského stupňa štúdia. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré bude prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, bude ich vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, neskôr na analýzu a selekciu didaktických materiálov z literatúry pre deti a mládež vzhľadom na vyučovacie ciele, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent bude vedený k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie si svoju zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, teoretické vedomosti a praktické zručnosti bude vedieť sprostredkovať aj širšej a laickej verejnosti. Analytický a kritický prístup k literárnemu textu bude u študenta podnecovať kritické myslenie, kreativitu a uvažovanie v súvislostiach, ktoré študent preukáže pri riešení konkrétnych zadaní, ako aj pri zostavení vlastnej záverečnej interpretácie. Pri riešení problémových zadaní bude tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získa predpoklady a motiváciu rozvíjať zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a povzbudzovať žiakov k aktívnemu nadobúdaniu literárnohistorických poznatkov. Študent si upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

OBERT, V. 2003. Rozvíjanie literárnej kultúry žiakov. Bratislava: OG – Vydavateľstvo Poľana. 398 s. ISBN 80-89002-81-1. (vybrané časti)

VRÁBLOVÁ, T. 2017. Čítame, počúvame, vnímame v priestore knihy. Bratislava: Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti. 76 s. ISBN 978-80-89154-59-3. (vybrané časti)

Odporúčaná literatúra:

BÍLIK, R. a kol. 2011. Teoretické aspekty jazykového a literárneho vzdelávania. Trnava: TYPI UNIVERSITATIS TYRNAVIENSIS. 114 s. ISBN 978-80-8082-497-6. (vybrané časti)

FAITHOVÁ, E. 2020. Výchovno-vzdelávacia funkcia publicistických, popularizačných a náučných žánrov a žánrov literatúry faktu v časopise Slniečko v rokoch 1927 – 1990. In: Philologia, roč. 30, č. 1, s. 49 – 73. (vybrané časti)

KALISKÝ, J. (Ed.). 2013. Dobro a zlo, alebo o morálke I. Psychologické a filozofické aspekty morálky v edukácii. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. 362 s. ISBN 978-80-557-0538-5. (vybrané časti)

Dostupné na: https://www.pdf.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=a&ID=6658

MITROVÁ, A. 2020. Umelecký obraz ľudského znevýhodnenia v dráme pre deti a mládež (1850 – 2020). Prešov : Prešovská univerzita v Prešove. 160 s. ISBN 978-80-555-2599-0. (vybrané časti)

ŠRANK, J. 2009. Autorské texty s folklórnou dimenziou. Bratislava: Univerzita Komenského. 168 s. ISBN 978-80-223-2668-1. (vybrané časti)

BIBIANA, revue o umení pre deti a mládež. Dostupné na: www.bibiana.sk/sk/archiv/digitalna-bibiana/revue-bibiana

O DIEŤATI, JAZYKU, LITERATÚRE. Časopis pre otázky rozvíjania komunikačnej a literárnej kompetencie.

Ďalší študijný text k jednotlivým témam sa študentom sprístupní v elektronickej podobe.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 49

A	ABS	B	C	D	E	FX
48,98	0,0	24,49	14,29	2,04	6,12	4,08

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex026/22	Výchova literatúrou

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 6s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 31 hodín priebežnej prípravy na jednotlivé vyučovacie hodiny s aplikovaním konkrétnych zadaní vrátane čítania literárnych textov na jednotlivé vyučovacie hodiny; 16 hodín prípravy na prezentovanie písomne vypracovanej záverečnej interpretácie na základe vybraných textových segmentov z diela prebraného autora s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí o osobitostiach autorskej poetiky, na analyticko-interpretačné zručnosti a na obhajovanie svojich argumentov. Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: výklad, induktívno-generalizujúci rozhovor, diskusia, demonštrácia a analýza konkrétnych príkladov, analytická a interpretačná práca s textom, práca v skupinách, problémové úlohy, riadené samoštúdium, e-learning

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné čítanie literárnych textov a plnenie zadaní na seminároch z teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pri práci s literárnym textom v edukačnom procese (60 bodov);
• prezentovanie písomne vypracovanej záverečnej interpretácie na základe vybraných textových segmentov z diela prebraného autora s dôrazom na aplikáciu nadobudnutých vedomostí o osobitostiach autorskej poetiky, na analyticko-interpretačné zručnosti a na obhajovanie svojich argumentov (40 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia (najmenej 60 bodov). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (zadania: menej ako 36 bodov; záverečná interpretácia: menej ako 24 bodov).

A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti dokáže na vynikajúcej úrovni aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť tvorivo samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, kultúrnych a spoločenských súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má výborne rozvinuté zručnosti samostatne sa ďalej vzdelávať;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti dokáže veľmi dobre aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších literárnych, kultúrnych a spoločenských súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, získané vedomosti dokáže spoľahlivo aplikovať a adaptovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti dokáže uspokojivo aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti dokáže minimálne aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti o základných teoretických východiskách spojených

s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nedokáže aplikovať v konkrétnych prístupoch k literárnemu textu využiteľných vo vyučovaní literatúry v školskej praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má vedomosti o základných teoretických východiskách spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu a interkultúrnu výchovu detí a mládeže, uvedomuje si ich význam pri rozvíjaní hodnotového systému žiaka. Je schopný posúdiť hodnotu a umelecký prínos literárneho diela aj v spoločenskom kontexte. Dokáže tvorivo a samostatne analyzovať a interpretovať literárne texty, charakterizovať poetologické a hodnotové špecifiká tvorby jednotlivých autorských osobností. Má osvojené analytické a interpretačné zručnosti aplikovateľné pri odbornom a školskom rozbore a výklade konkrétnych literárnych textov, chápe špecifiká a umeleckú hodnotu vybraných literárnych textov, dokáže aktívne hľadať nové možnosti v prístupe k literárnemu textu, v ktorých vie koncepčne, invenčne a účinne využívať literatúru na rozvoj poznávacích, komunikačných, sociálnych a osobnostných kompetencií dieťaťa/mladého človeka. Dokáže pracovať aj s rôznymi možnými interpretáciami textu v školskej praxi. Výsledkom analytického a kritického prístupu k literárnemu textu sú rozvinuté prenositeľné spôsobilosti študenta, pretože najmä v analyticko-interpretačnej časti je akcentované kritické myslenie, uvažovanie v súvislostiach, rozvíjanie komunikačných a digitálnych kompetencií, na základe ktorých dokáže študent riešiť konkrétne zadania, ako aj zostaviť vlastné interpretácie literárnych textov. Študent je pripravený pohotovo vnímať výklady o literatúre nasledujúce v ďalších ročníkoch jeho štúdia. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Študent má kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má rozvinuté aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti. Je pripravený nielen prehlbovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a dosiahnuté kompetentnosti v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, ale ich vie využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent dokáže sprostredkovať aj širokej verejnosti informácie o literárno-teoretických javoch a ponúknuť závery a literárno-analytické zdôvodnenia i laickým adresátom.

Stručná osnova predmetu:
1. Interkultúrna výchova prostredníctvom literatúry pre deti a mládež. Európske projekty zamerané na interkultúrnu výchovu prostredníctvom detskej knihy (napr. BARFIE – Books and Reading for Intercultural Education, EPBC – European Picture Book Collection a i.). Literatúra pre deti ako prostriedok pri výučbe cudzieho jazyka.
2. Prosociálna výchova prostredníctvom detskej beletrie. Tematizácia outsiderstva. Výchova k empatii, tolerancii a k akceptovaniu odlišností, ktoré sú určované generačnými a sociálnymi rozdielmi.

3. Tematizácia outsiderstva. Výchova k empatii, tolerancii a k akceptovaniu odlišností, ktoré sú určované zdravotnými hendikepmi, príslušnosťou k rozdielnym rasám, etnikám, vierovyznaniam atď.
4. Socializácia (osvojenie si spoločenských hodnôt a noriem správania) a personalizácia dieťaťa (podnecovanie osobnostného rozvoja dieťaťa ako indivídua) prostredníctvom literatúry pre deti a mládež. Tematizácia rodiny v literatúre pre deti a mládež ako priestoru pozitívneho citového zázemia, ale aj ako priestoru sociálneho a emocionálneho destabilizovania dieťaťa.
5. Tematizácia neúplných rodín a výchovy dieťaťa bez biologických rodičov (náhradná forma výchovy a starostlivosti o deti – detské domovy, adopcia, pestúnstvo) v literatúre pre deti a mládež.
6. Tematizácia priateľstva v literatúre pre deti a mládež ako priestoru pozitívneho citového zázemia.
7. Socializácia dieťaťa v prostredí inštitucionálnej výchovy školy. Tematizácia sociálnopatologických javov v školskom, ale aj mimoškolskom prostredí (šikanovanie, záškoláctvo) v literatúre pre deti a mládež.
8. Tematizácia sociálnopatologických javov (požívanie alkoholu, fajčenie, experimentovanie s drogami) v literatúre pre deti a mládež.
9. Environmentálna výchova prostredníctvom detskej beletrie. Rozvíjanie pozitívneho citového vzťahu k prírodnému prostrediu. Tematizácia konkrétnych environmentálnych problémov v detskej beletrii.
10. Vlastivedne orientované beletristické texty a literatúra faktu pre deti a mládež. Oboznamovanie detí s ľudovou kultúrou, pestovanie vzťahu k tradíciám, ľudovým zvykom. Podporovanie hrdosti na konkrétne historické udalosti a fakty, významné osobnosti národného, kultúrneho a spoločenského života.
11. Formovanie kultúrneho a kultivovaného čitateľa. Kognitívne a nonkognitívne predpoklady formovania literárnej kultúry. Synestetický prístup k literárnemu textu. Projekty rozvíjajúce kultivovaného detského čitateľa (Izba čítania a i.).
Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú aj na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si osvojí vedomosti týkajúce sa základných teoretických východísk spojených s rozvíjaním kognitívnych, komunikačných, interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií prostredníctvom literatúry pre deti a mládež a o relevantných dielach literatúry pre deti a mládež podporujúcich prosociálnu, environmentálnu, interkultúrnu a vlasteneckú výchovu detí a mládeže. Osobitý dôraz bude kladený na tematizáciu outsiderstva a jeho prekonávania empatiou, toleranciou a akceptovaním odlišností, na tematizáciu úplnej a neúplnej rodiny, priateľstva ako ďalšieho priestoru pozitívneho citového zázemia, na tematizáciu sociálnopatologických javov v školskom, ale aj mimoškolskom prostredí. Akcentovať sa bude nielen osvojenie si spoločenských hodnôt a noriem správania (socializácia), ale aj podnecovanie osobnostného rozvoja dieťaťa/mladého človeka ako indivídua (personalizácia). Študent sa oboznámi s kognitívnymi a nonkognitívnymi predpokladmi formovania literárnej kultúry, bude poznať projekty rozvíjajúce kultivovaného detského čitateľa (napr. projekt Izba čítania). Študent bude nadobudnuté vedomosti vhodne využívať pri práci s vybraným textovým materiálom. Bude schopný koncepčne, invenčne a účinne využívať literatúru na rozvoj poznávacích, komunikačných, sociálnych a osobnostných kompetencií dieťaťa/mladého človeka, v ktorých môže literatúra slúžiť pri rozvíjaní hodnotového systému žiaka. Študent bude schopný posúdiť hodnotu a umelecký prínos literárneho diela aj v spoločenskom kontexte. Bude vedieť zdôvodniť a aplikovať rôzne metodologické postupy literárnej analýzy a interpretácie, využiť skúsenosť s umeleckým textom vo vlastnej individuálnej (recepčnej i produkčnej) aktivite. Rozvinie si svoje analytické schopnosti s dôrazom na samostatnú a kreatívnu prácu. Na základe osvojených vedomostí a zručností bude schopný aplikovať analyticko-interpretačné kompetentnosti na ďalšie literárne texty, poukázať na vzájomné vzťahy medzi nimi

a zamýšľať sa nad novými možnosťami literárnej analýzy a interpretácie. Študent sa zorientuje aj v súvisiacich praktických a metodologických vedomostiach, ktoré budú predpokladom jeho náležitého pochopenia literárnej komunikácie v širšom medzinárodnom kontexte a minulosti v predmetoch pokračujúceho magisterského stupňa štúdia. Študent nadobudne bázu poznatkov a zručností, ktoré bude prehlbovať a rozvíjať v ďalšom bakalárskom a následne magisterskom štúdiu, bude ich vedieť využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, neskôr na analýzu a selekciu didaktických materiálov z literatúry pre deti a mládež vzhľadom na vyučovacie ciele, prípadne aj pre potreby vydavateľského prostredia v pozícii textového korektora. Študent bude vedený k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu prierezových a špecializovaných vedomostí, upevní a rozvinie si svoju zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, teoretické vedomosti a praktické zručnosti bude vedieť sprostredkovať aj širšej a laickej verejnosti. Analytický a kritický prístup k literárnemu textu bude u študenta podnecovať kritické myslenie, kreativitu a uvažovanie v súvislostiach, ktoré študent preukáže pri riešení konkrétnych zadaní, ako aj pri zostavení vlastnej záverečnej interpretácie. Pri riešení problémových zadaní bude tvorivo používať vhodné a primerané metódy odboru. Získa predpoklady a motiváciu rozvíjať zručnosti potrebné pre ďalšie vzdelávanie a povzbudzovať žiakov k aktívnemu nadobúdaniu literárnohistorických poznatkov. Študent si upevní a rozvinie komunikačné a digitálne kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a pluralitné občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

OBERT, V. 2003. Rozvíjanie literárnej kultúry žiakov. Bratislava: OG – Vydavateľstvo Poľana. 398 s. ISBN 80-89002-81-1. (vybrané časti)

VRÁBLOVÁ, T. 2017. Čítame, počúvame, vnímame v priestore knihy. Bratislava: Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti. 76 s. ISBN 978-80-89154-59-3. (vybrané časti)

Odporúčaná literatúra:

BÍLIK, R. a kol. 2011. Teoretické aspekty jazykového a literárneho vzdelávania. Trnava: TYPI UNIVERSITATIS TYRNAVIENSIS. 114 s. ISBN 978-80-8082-497-6. (vybrané časti)

FAITHOVÁ, E. 2020. Výchovno-vzdelávacia funkcia publicistických, popularizačných a náučných žánrov a žánrov literatúry faktu v časopise Slniečko v rokoch 1927 – 1990. In: Philologia, roč. 30, č. 1, s. 49 – 73. (vybrané časti)

KALISKÝ, J. (Ed.). 2013. Dobro a zlo, alebo o morálke I. Psychologické a filozofické aspekty morálky v edukácii. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. 362 s. ISBN 978-80-557-0538-5. (vybrané časti)

Dostupné na: https://www.pdf.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=a&ID=6658

MITROVÁ, A. 2020. Umelecký obraz ľudského znevýhodnenia v dráme pre deti a mládež (1850 – 2020). Prešov : Prešovská univerzita v Prešove. 160 s. ISBN 978-80-555-2599-0. (vybrané časti)

ŠRANK, J. 2009. Autorské texty s folklórnou dimenziou. Bratislava: Univerzita Komenského. 168 s. ISBN 978-80-223-2668-1. (vybrané časti)

BIBIANA, revue o umení pre deti a mládež. Dostupné na: www.bibiana.sk/sk/archiv/digitalna-bibiana/revue-bibiana

O DIEŤATI, JAZYKU, LITERATÚRE. Časopis pre otázky rozvíjania komunikačnej a literárnej kompetencie.

Ďalší študijný text k jednotlivým témam sa študentom sprístupní v elektronickej podobe.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 49

A	ABS	B	C	D	E	FX
48,98	0,0	24,49	14,29	2,04	6,12	4,08

Vyučujúci: Mgr. Eva Faithová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex037/22	Výchovné poradenstvo

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín seminár za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta: 13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium; 28 hodín príprava na semináre; 40 hodín príprava na priebežné hodnotenie; Spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: monologické metódy - výklad, dialogické metódy – diskusia, situačné metódy - prípadové štúdie, problémové metódy - brainstorming, riadené samoštúdium – práca s textom.

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na úspešné absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, 100% priebežného hodnotenia. Úlohou študentov a študentiek je vypracovať priebežnú prácu za 40 bodov a absolvovať priebežný test za 60 bodov, spolu 100 bodov. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60% z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií,

nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu Výchovné poradenstvo je sprostredkovať študentom východiskový rámec poznatkov v oblasti systému výchovného poradenstva. Študenti a študentky sa po úspešnom absolvovaní predmetu dokážu orientovať v systéme školského poradenstva. Rozumejú miestu a úlohe výchovného poradcu v systéme výchovného poradenstva a ovládajú predpoklady pre výkon pozície výchovného poradcu. Poznajú rozdiely v kompetenciách triedneho učiteľa, výchovného poradcu alebo odborného zamestnanca školy v poskytovaní poradenstva v otázkach výchovy a vzdelávania. Ovládajú metódy výchovného poradenstva. Poznajú stratégie prevencie problémového správania sa žiakov a chápu ich významu. Získané poznatky dokážu aplikovať pri riešení konkrétnych problémových situácií vo výchovno-vzdelávacej praxi. Orientujú sa v školskom kariérovom poradenstve. Dokážu opísať a interpretovať význam spolupráce školy so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie, s orgánmi sociálno-právnej ochrany a ďalšími. Prenositeľné spôsobilosti: Analýzou, riešením a diskusiou seminárnych zadaní študenti a študentky dokážu komunikovať svoje závery, kriticky myslieť a uvažovať v súvislostiach.

Stručná osnova predmetu:
1. Školský poradenský systém.
2.Rámec pre pôsobenie výchovného poradcu, odborné a osobnostné predpoklady výchovného poradcu, vzdelávanie výchovného poradcu.
3. Triedny učiteľ a jeho úloha v poskytovaní poradenstva žiakom a zákonným zástupcom vo výchove a vzdelávaní.
4. Metódy práce vo výchovnom poradenstve.
5. Stratégie prevencie problémového správania sa žiakov.
6. Riešenie výchovno-vzdelávacích ťažkostí žiakov.
7. Metódy a možnosti intervencie problémového správania sa žiakov.
8. Kariérové poradenstvo.
9. Výchovné poradenstvo v oblasti starostlivosti o žiakov s nadaním.
10. Spolupráca školy s inými inštitúciami, rodinou. Sociálno-právna ochrana detí a mládeže.

Odporúčaná literatúra:
HORVÁTHOVÁ, K. (2002). Aktuálne otázky výchovného poradenstva v školskej praxi. Bratislava: MPC Tomášikova, 57 s. ISBN 80-88796-25-3.
KNOTOVÁ, D. a kol. (2014). Školní poradenství. Praha: Grada. 258 s. ISBN 978-80-247-4502-2

Odporúčaná literatúra:
DERKOVÁ, J. (2018). Rodina ako výchovné prostredie. Bratislava: IRIS. 144 s. ISBN 978-80-8200-034-7
FERKOVÁ, Š. (2015), Skúsenosti s využitím influenčného programu zameraného na elimináciu rizikového správania žiakov v škole. In Prevencia. roč. 13., č. 4. s. 37 – 34.
KYRIACOU, CH. (2003). Řešení výchovných problémů ve škole. Praha: Portál, 151 s. ISBN 80-7178-945-3.
ZEMANČÍKOVÁ, V. (2014). Problémové správanie žiakov a úloha sociálneho pedagóga v reflexii učiteľov. In: Sociální pedagogika: časopis pro vědu a praxi. 2(1), 22-36. ISSN 1805-8825.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Študenti študijného programu učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii) si predmet nezapisujú

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Štefánia Ferková, PhD., Mgr. Vladimíra Zemančíková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex037/22	Výchovné poradenstvo

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
13 hodín seminár za semester, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta: 13 hodín výučby a 9 hodín riadené samoštúdium; 28 hodín príprava na semináre; 40 hodín príprava na priebežné hodnotenie; Spolu 90 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: monologické metódy - výklad, dialogické metódy – diskusia, situačné metódy - prípadové štúdie, problémové metódy - brainstorming, riadené samoštúdium – práca s textom.

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na úspešné absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, 100% priebežného hodnotenia. Úlohou študentov a študentiek je vypracovať priebežnú prácu za 40 bodov a absolvovať priebežný test za 60 bodov, spolu 100 bodov. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60% z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca, priemerné výsledky),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby),
E (65-60%, dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám),
Fx (59-0%, nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta).
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý a originálny prístup pri vypracovávaní priebežných úloh, vynikajúce odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh, výbornú orientáciu v problematike, vynikajúce komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, výnimočnú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia B je potrebné získať najmenej 81 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: tvorivý prístup pri vypracovávaní priebežných úloh pomocou vzoru, nadpriemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh za pomoci konzultácií,

nadpriemernú orientáciu v problematike, nadpriemerné komunikačné schopnosti, zodpovednosť a včasné plnenie úloh, nadpriemernú aktivitu na výučbe počas semestra.
Na získanie záverečného hodnotenia C je potrebné získať najmenej 73 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny, dobré odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, dobrú orientáciu v problematike, dobré komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, priemernú aktivitu na výučbe počas semestra na základe vyzvania vyučujúceho.
Na získanie záverečného hodnotenia D je potrebné získať najmenej 66 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy pomocou zadanej šablóny a za pomoci vyučujúceho, priemerné odborné znalosti a ich aplikáciu pri riešení problémových úloh v skupine alebo za pomoci vyučujúceho, priemernú orientáciu v problematike, priemerné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh, základnú aktivitu na výučbe počas semestra v spolupráci s vyučujúcim alebo inými študentami.
Na získanie záverečného hodnotenia E je potrebné získať najmenej 60 bodov. Na toto hodnotenie má študent preukázať: schopnosť vypracovať priebežné úlohy a za pomoci vyučujúceho, základné / minimálne odborné znalosti, základnú / minimálnu orientáciu v problematike, základné komunikačné schopnosti, plnenie zadaných úloh.

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu Výchovné poradenstvo je sprostredkovať študentom východiskový rámec poznatkov v oblasti systému výchovného poradenstva. Študenti a študentky sa po úspešnom absolvovaní predmetu dokážu orientovať v systéme školského poradenstva. Rozumejú miestu a úlohe výchovného poradcu v systéme výchovného poradenstva a ovládajú predpoklady pre výkon pozície výchovného poradcu. Poznajú rozdiely v kompetenciách triedneho učiteľa, výchovného poradcu alebo odborného zamestnanca školy v poskytovaní poradenstva v otázkach výchovy a vzdelávania. Ovládajú metódy výchovného poradenstva. Poznajú stratégie prevencie problémového správania sa žiakov a chápu ich významu. Získané poznatky dokážu aplikovať pri riešení konkrétnych problémových situácií vo výchovno-vzdelávacej praxi. Orientujú sa v školskom kariérovom poradenstve. Dokážu opísať a interpretovať význam spolupráce školy so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie, s orgánmi sociálno-právnej ochrany a ďalšími. Prenositeľné spôsobilosti: Analýzou, riešením a diskusiou seminárnych zadaní študenti a študentky dokážu komunikovať svoje závery, kriticky myslieť a uvažovať v súvislostiach.

Stručná osnova predmetu:
1. Školský poradenský systém.
2.Rámec pre pôsobenie výchovného poradcu, odborné a osobnostné predpoklady výchovného poradcu, vzdelávanie výchovného poradcu.
3. Triedny učiteľ a jeho úloha v poskytovaní poradenstva žiakom a zákonným zástupcom vo výchove a vzdelávaní.
4. Metódy práce vo výchovnom poradenstve.
5. Stratégie prevencie problémového správania sa žiakov.
6. Riešenie výchovno-vzdelávacích ťažkostí žiakov.
7. Metódy a možnosti intervencie problémového správania sa žiakov.
8. Kariérové poradenstvo.
9. Výchovné poradenstvo v oblasti starostlivosti o žiakov s nadaním.
10. Spolupráca školy s inými inštitúciami, rodinou. Sociálno-právna ochrana detí a mládeže.

Odporúčaná literatúra:
HORVÁTHOVÁ, K. (2002). Aktuálne otázky výchovného poradenstva v školskej praxi. Bratislava: MPC Tomášikova, 57 s. ISBN 80-88796-25-3.
KNOTOVÁ, D. a kol. (2014). Školní poradenství. Praha: Grada. 258 s. ISBN 978-80-247-4502-2

Odporúčaná literatúra:
DERKOVÁ, J. (2018). Rodina ako výchovné prostredie. Bratislava: IRIS. 144 s. ISBN 978-80-8200-034-7
FERKOVÁ, Š. (2015), Skúsenosti s využitím influenčného programu zameraného na elimináciu rizikového správania žiakov v škole. In Prevencia. roč. 13., č. 4. s. 37 – 34.
KYRIACOU, CH. (2003). Řešení výchovných problémů ve škole. Praha: Portál, 151 s. ISBN 80-7178-945-3.
ZEMANČÍKOVÁ, V. (2014). Problémové správanie žiakov a úloha sociálneho pedagóga v reflexii učiteľov. In: Sociální pedagogika: časopis pro vědu a praxi. 2(1), 22-36. ISSN 1805-8825.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:
Študenti študijného programu učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii) si predmet nezapisujú

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Štefánia Ferková, PhD., Mgr. Vladimíra Zemančíková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex005/22	Vývinová psychológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 11s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma
11 hodín za semester (prednáška + seminár), kombinovanou formou
Pracovná záťaž študenta:
11 hodín priamej výučby; 12 hodín príprava na on-line a off-line zadania k tematickým celkom predmetu (ako je uvedené vyššie); 31 hodín samoštúdium a príprava prezentácie seminárnej práce a jej písomné dopracovanie; 12 hodín príprava na priebežný test; 12 hodín príprava na záverečný test; 20 hodín príprava na ústnu skúšku. Spolu 118 hodín.
Vyučovacie metódy:
Prednáška: výklad spojený s diskusiou k preberanej téme (konceptu); uvádzajú sa príklady aplikácie poznatkov o psychickom vývine a výskumných zisteniach v tejto oblasti v praxi, konkrétne námety na kritickú reflexiu poznatkov (vývoj poznatkov, diverzita argumentácie, aktuálne riešené problémy a otvorené otázky a pod.), konvergentné a divergentné, uzavreté a otvorené otázky, otázky k ďalšej reflexii a samostatnému štúdiu (aj s ohľadom na seminár, ústnu skúšku) a pod.
Seminár: diskusia, e-learning, kritická reflexia relevantných videozáznamov, kritická reflexia aktuálneho základného a aplikovaného výskumu psychického vývinu v SR a vo svete (mono-grafie, časopisy, databázy vedeckých poznatkov, kazuistiky a pod.), práca v malých skupinách (dvo-jici/ trojici a pod.) na zadaní riešenia konkrétneho problému alebo aplikácie poznatkov z vývinovej psychológie v praxi (napr. s ohľadom na vývinovú etapu alebo vedecky aktuálny koncept vývinovej psychológie, simulované príklady praxe, kazuistiky); kooperatívne, resp. skupinové hodnotenie inter-disciplinárnych (transdiciplinárnych) aspektov poznatkov (perspektívy vedeckého vývoja, inovácií a ich aplikácie, napr. digitalizácia, robotizácia, konvergentné technológie a psychická ontogenéza a pod.); prezentácia výstupu (seminárnej práce) v študijnej skupine; písomná reflexia osobnej životnej cesty (ontogenézy) na podklade študovaných vývinovo psychologických poznatkov (odporúčané priebežne vypracovávať smerom k sebe, životnej ceste, skúsenostiam a prostrediu, vrátane vzdelávacieho prostredia, t. j. iných ľudí, žiakov, študentov).

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex001/22 - Všeobecná psychológia

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex001 Všeobecná psychológia

Podmienky na absolvovanie predmetu:

50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa priebežný test (20% hodnotenia), prezentáciu seminárnej práce v študijnej skupine na seminári a jej písomné dopracovanie (30% hodnotenia). Záverečné hodnotenie zahŕňa záverečný test (25% hodnotenia) a ústnu skúšku (25% hodnotenia). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne - vynikajúce výsledky; študenti správne a aktívne kriticky aj tvorivo reflektujú poznatky aj rámce ďalšieho vývoja disciplíny, vrátane ich zmysluplnej integrácie s poznatkami ďal-ších disciplín a kritickej i tvorivej aplikácie pri hodnotení alebo aj ovplyvnení psychického vývinu všeobecne, a konkrétne aj u seba, u žiakov alebo študentov);
B (93-86%, veľmi dobre - nadpriemerný štandard; študenti primerane kriticky reflektujú poznatky aj rámce ďalšieho vývoja disciplíny, vrátane ich zmysluplnej integrácie s poznatkami ďalších disciplín a kritickej aplikácie pri hodnotení a ovplyvnení psychického vývinu všeobecne, konkrétne aj u seba, u žiakov alebo študentov);
C (85-76%, dobre - bežná spoľahlivá práca; študenti viac-menej dobre kriticky reflektujú poznatky a aktuálny vývoj disciplíny, poznajú interdisciplinárne súvislosti, sú schopní v zásade správne poznatky aplikovať pri hodnotení a ovplyvnení psychického vývinu všeobecne, konkrétne aj u seba, u žiakov alebo študentov);
D (75-68%, uspokojivo - prijateľné výsledky; študenti v obmedzenej miere, priemerne kriticky reflek-tujú poznatky a aktuálny vývoj disciplíny, poznajú interdisciplinárne súvislosti, sú vcelku prijateľne schopní poznatky aplikovať pri hodnotení psychického vývinu všeobecne, konkrétne aj u seba, žiakov alebo študentov);
E (67-60%, dostatočne - výsledky spĺňajú minimálne kritériá, študenti len v obmedzenej miere samostatne kriticky reflektujú poznatky a aktuálny vývoj disciplíny, poznajú interdisciplinárne súvislosti, sú však aspoň na základe diskusie schopní poznatky dostatočne správne aplikovať pri hodnotení psychického vývinu všeobecne, ako aj u seba, perspektívne u žiakov alebo študentov);
Fx (59-0%, nedostatočne - vyžaduje sa ďalšia práca, štúdium navyše).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu vývinová psychológia (ktorá ako základná psychologická disciplína je integrálnou súčasťou systémového jadrového poznatkového rámca študijného odboru učiteľstva psychológie v kombinácii) je na základe jej úspešného absolvovania poskytnúť absolventom zásadný a aktuálny vedecko-empirický rámec poznatkov zo súčasnej psychológie ontogenézy. Sú tým pripravení na štúdium ďalších psychologických alebo iných relevatných disciplín svojho študijného programu, navyše si ďalej rozvíjajú aj svoju psychologickú gramotnosť (schopnosť posudzovania psychického vývinu, aj u seba) a pripravujú sa tým na profesiu učiteľa psychológie (ako o. i. odporúčajú dokumenty Slovenskej asociácie pre učiteľstvo psychológie (SAUP) a European Federation of Psychology Teachers' Associations (EFTPA)).
Úspešným absolvovaním budú mať študenti kriticky osvojené (v miere ako je uvedené v stupnici hod-notenia vyššie) najmä tieto aktuálne teoretické a empirické okruhy poznatkov z vývinovej psycholó-gie (predmet a metódy výskumu v ontogenetickej psychológii, pojmový systém vývinovej psychológie, inter- aj transdisciplinárne vzťahy a možnosti aplikácie; teórie a modely psychického vývinu, zákony psychického vývinu; podmienky a charakteristiky priebehu vývinových zmien jednotlivých psychických funkcií, osobnosti a sociálnej kompetencie v kontexte celoživotnej ontogenézy človeka; základné psy-chologické metódy a techniky hodnotenia vývinovej úrovne; aktuálne oblasti výskumu a vývoja vo vývinovej psychológii a ich výsledky).
Študenti učiteľstva psychológie by mali po úspešnom absolvovaní predmetu využiť nadobudnuté poz-natky a zručnosti nielen pri ďalšom štúdiu (ako je uvedené vyššie), ale zásadne aj pri

plánovaní me-todiky alebo výskume vo svojej záverečnej bakalárskej práci; v praxi perspektívne na úrovni pomoc-nej participácie pri výučbe psychológie a pri preventívnom poradenskom a výchovnom pôsobení v systéme školy (smerom k posudzovaniu a optimalizácii podmienok vývinu u konkrétnych žiakov alebo študentov a riešeniu potenciálnych problémov súvisiacich s vývinom, v tomto smere aj spolu-prácou s ostatnými pracovníkmi školy a rodičmi a pod.).
Konkrétne metódy vzdelávania (uvedené vyššie) navyše prispejú k ďalšiemu rozvoju ich funkčnej gramotnosti v koexistencii s rastom aj ďalších oblastí psychologickej gramotnosti, najmä interaktívnej a kritickej gramotnosti, a to aj v záujme možností ďalšieho vysokoškolského štúdia (metakog-nitívne, kritické myslenie, konvergentné a divergentné myslenie, tvorivosť a i. prenositeľné spôso-bilosti) a postupnej prípravy na úspešné pôsobenie v praxi v súlade s profilom absolventov baka-lárskeho stupňa učiteľstva psychológie v kombinácii (o. i. uvažovanie v súvislostiach, aj v systémo-vých, sebapoznanie a sebariadenie, zvýšenie motivácie vzdelávať sa, zlepšenie schopností študovať, digitálne, organizačné zručnosti atď.).
Predmet priamo svojím obsahom a metódami vzdelávania prispieva k postupnému rozvoju odborovej a predmetovej kompetencie, implicitne k rozvoju odborovo-didaktickej a výchovnej kompetencie a tiež osobnostnej, komunikačnej a vzťahovej kompetencie, ktoré sú súčasťou profesijných kompetencií učiteľov.

Stručná osnova predmetu:
(1) Predmet, metódy výskumu vo vývinovej psychológii a jej vzťah k príbuzným disciplínam, ďalší vývoj (transdisciplinárne vzťahy). (2) Všeobecná charakteristika psychického vývinu: klasifikácia vývinových zmien a procesov, činitele psychického vývinu, vývinová norma, otázky periodizácie psychického vývinu a kritická analýza a aktuálny a perspektívny (limity) vývoj poznania. (3) Teoretické modely psychického vývinu v kontexte vývoja disciplíny a nových trendov výskumu a jeho výsledkov: endogenistické, exogenistické a interakčné modely psychickej ontogenézy, ich prednosti a limity. (4) Motorika a jej význam v celkovom psychickom vývine: zákony a priebeh vývinu hrubej a jemnej motoriky, ich vzťah k celkovému psychickému vývinu. Hra a kresba a jej miesto v psychickom vývine (vývin a charakteristika hry a kresby v kontexte motorického, kognitívneho a sociálneho vývinu). (5) Kognitívny vývin: vývin kognitívnych psychických funkcií i vo vzťahu k základných teoretickým koncepciám (vnímanie, pozornosť, pamäť, predstavivosť, myslenie, reč a jej význam pre celkový psychický vývin, ľudské konanie a reguláciu správania). (6) Vývin osobnosti: formovanie self a psychickej identity (obraz seba, sebachápanie, sebahodnotenie), potrieb, hodnôt a záujmov a ich formujúce činitele (rodina, škola, vrstovnícka skupina, priatelia, kultúra) a poznatkový prínos hlavných teórií vývinu osobnosti. Budovanie interpersonálnej väzby (vzťahová väzba / attachment): teória a empirické poznatky. Vývin citov: etapy a činitele vývinu citov v kontexte socializácie (diferenciácia emócií a ich prejavu, emočná inteligencia, emočná regulácia s ohľadom na stupne ontogenézy). Psychosexuálny vývin: fyzické a psychické zložky ľudskej sexuality a jej vývin (psychosexuálna orientácia, rod, rodová rola, koncept gender a ontogenéza). (7) Sociálny vývin: vývin sociálneho self, sociálneho porozumenia a sociálnych vzťahov a socializácie jednotlivca (procesy socializácie v kontexte ontogenézy a kritickej sociálnej skupiny - rodiny, školy, hrovej /vrstovníckej skupiny, kolektív s ohľadom na aktuálne sociálno-kultúrne výzvy). Morálny vývin: psychologické koncepcie morálneho vývinu (podmienky a vývinové etapy, morálne usudzovanie a morálne konanie / prosociálne správanie, morálny charakter, morálne hodnoty, morálne cítenie a morálna identita; sebadisciplína a empatia). (8) Metódy hodnotenia vývinu: vývinové screeningy a škály a ich diagnostické možnosti, stránky školskej zrelosti. Charakteristika dosiahnutej vývinovej úrovne v jednotlivých vekových obdobiach celoživotnej ontogenézy (od počatia po starobu): vývinové úlohy, zmeny a znaky telesné (rast a dozrievanie organizmu), psychické a socializačné (percepcia, predstavy, myslenie a reč, osobnosť a emocionalita, motivácia, hodnoty, záujmy, morálny vývin, individuácia, sociálna interakcia, sociálna kognícia).

Najmä tematické celky 4 – 8 explicitne aj osobitne implicitne v rôzne miere rozvíjajú psychologickú gramotnosť a podporujú koexistenciu viacerých kompetencií študentov učiteľstva psychológie v kombinácii na bakalárskom stupni, aj s využitím jednotlivých metód vyučovania a štúdia (najmä pri aktivitách seminára, seminárnej práci a písomnej kritickej reflexii poznatkov študentom alebo študentkou), ako bolo uvedené vyššie, v súlade s profilom absolventa.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Vágnerová, M., & Lisá, L. (2012). Vývojová psychologie. Dětství a dospívání. Karolinum. (vybrané časti).

Zacharová, Z. (2021). Od narodenia po maturitu. Poznatky vývinovej psychológie v kontexte vzdelávania. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Katedra psychológie a patopsychológie. (vybrané časti)

Odporúčaná literatúra: (prehĺbenie štúdia, seminárne práce)

Monografie a učebné texty

Glasová, M. (1995). Vybrané kapitoly z vývinovej psychológie. S. 85-147. In Glasová, M., Páleník, Ľ., Solárová, E., & Štefanovič, J.: Vybrané kapitoly zo psychológie. Metodické centrum Tomášikova. (vybrané časti).

Langmeier, J., Krejčířová, D. (2006). Vývojová psychologie. 2. aktual. vyd. Praha: Grada, 2006.

Šramová, B. (2007). Osobnosť v procese ontogenézy. Bratislava: Melius, 2007. (vybrané časti)

Periodiká a vedecké databázy

Developmental Psychology; Child Development; Psychológia a patopsychológia; Československá psychologie, Studia psychologica a iné; APA PsycInfo® a iné

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk primárne a sekundárne anglický jazyk (na prehĺbenie štúdia a aktivity seminára)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 29

A	ABS	B	C	D	E	FX
34,48	0,0	34,48	3,45	3,45	0,0	24,14

Vyučujúci: Mgr. Mária Jucková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.10.2025

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex034/16	Základy aplikovanej behaviorálnej analýzy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex034/16	Základy aplikovanej behaviorálnej analýzy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex031/16	Základy arteterapie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex031/16	Základy arteterapie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex032/16	Základy dramatoterapie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex032/16	Základy dramatoterapie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex021/22	Základy korektorskej a redaktorskej činnosti

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 23 hodín priebežná príprava na hodiny vrátane štúdia literatúry, 24 hodín práca na semestrálnom projekte.
Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, demonštrácia, dialóg so študentmi, dialóg v skupine študentov, práca v skupinách, problémové úlohy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, simulovanie praxe, e-learning, učenie predmetu odborníkom z praxe, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné plnenie mikrozadaní a praktických úloh na seminároch (50 bodov);
• vypracovanie semestrálneho projektu založeného na simulovanej postupnosti korektorských prác na rukopise (50 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (mikrozadania a praktické úlohy: menej ako 30 bodov, semestrálny projekt: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie vynikajúco aplikovať v korektorsko-

redaktorskej činnosti, má schopnosť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových, literárnych a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie veľmi dobre aplikovať v korektorsko-redaktorskej činnosti, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových, literárnych a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, získané vedomosti vie spoľahlivo aplikovať v korektorsko-redaktorskej činnosti, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti vie uspokojivo aplikovať v korektorsko-redaktorskej činnosti, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti vie minimálne aplikovať v korektorsko-redaktorskej činnosti, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má základné vedomosti o súčasnej knižnej kultúre na Slovensku od roku 1989 po dnešok. Má osvojené poznatky o knihe ako médiu, o podobách a infraštruktúre slovenskej knižnej kultúry a knižného trhu a o vydavateľskej a redakčnej príprave rukopisu na knižné vydanie. Má nadobudnuté a v simulovanej praxi overené princípy, postupy, prostriedky a pomôcky korektorsko-redaktorskej činnosti, pričom má rozvinuté jazykové a literárne vedomosti a zručnosti. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Získané vedomosti a zručnosti je pripravený prehlbovať a rozvíjať v magisterskom štúdiu a vie ich tiež využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, ako aj pre potreby vydavateľského prostredia. Študent má rozvinutú kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má osvojené aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:
1. Kniha, jej vymedzenie, časti a podoby.
2. Knižná kultúra na Slovensku po roku 1989.
3. Knižný trh na Slovensku po roku 1989.

4. Príprava rukopisu na vydanie.
5. Redakčná príprava rukopisu.
6. Korektor ako subjekt redakčnej prípravy rukopisu, jeho pôsobnosť, pracovné prostriedky a pomôcky.
7. Korektorské značky.
8. Nástroje na digitálnu revíziu textu.
9. Prvé korektúry.
10. Stránkové korektúry.
11. Korektúra a redakcia sprievodných textov.
Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si na predmete prehĺbi a rozvinie jazykové a literárne vedomosti. Vedomosti o všetkých rovinách systému slovenského jazyka bude využívať v prepojení na vedomosti z literárnej teórie, o vývinovej diferencovanosti literatúry a jej žánrovo-tematických podobách pri aplikovaní na činnosti spadajúce do korektorsko-redaktorskej pôsobnosti. Študent si bude prehlbovať a rozvíjať vedomosti o knižnej kultúre a knižnom trhu na Slovensku po roku 1989, o knihe ako materiálnom nosiči textu a jej vydavateľskej a redakčnej príprave, o pôsobnosti korektora, jeho pracovných prostriedkoch a pomôckach, nástrojoch a postupoch na klasickú a digitálnu revíziu textu. Študent bude pripravený prehlbovať a rozvíjať tieto vedomosti v magisterskom štúdiu a využiť ich a tvorivo aplikovať v školskom prostredí vo vydavateľskom prostredí aj so zreteľom na školskú prax. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu vedomostí a zručností zo slovenského jazyka a literatúry. Rozvinie jeho zručnosť v aplikovaní jazykových a literárnych poznatkov v praktickej korektorsko-redaktorskej činnosti. Upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť na základe faktov a argumentov navrhovať a realizovať riešenia praktických problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané postupy. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Pravidlá slovenského pravopisu. 2013. 4. vyd. Bratislava: Veda. 590 s. ISBN 978-80-224-1331-2.
RÁCOVÁ, V. 2021. Základy editorstva 1. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. 155 s. ISBN 978-80-558-1689-0. (vybrané kapitoly)
Odporúčaná literatúra:
PISTORIUS, V. 2019. Jak se dělá kniha. 4. vyd. Příbram: Pistorius & Olšanská. 288 s. ISBN 978-80-87053-50-8. (vybrané kapitoly)
ŠRANK, J. 2015. Aktéri a tendencie literárnej kultúry na Slovensku po roku 1989. Bratislava: Univerzita Komenského. 114 s. ISBN 978-80-223-4041-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Jaroslav Šrank, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KSJL/B-SLOex021/22	Základy korektorskej a redaktorskej činnosti

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 4s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
seminár, spolu za semester 13 hodín, kombinovanou formou (primárne prezenčne)
Pracovná záťaž študenta:
13 hodín priamej výučby; 23 hodín priebežná príprava na hodiny vrátane štúdia literatúry, 24 hodín práca na semestrálnom projekte.
Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy:
výklad, demonštrácia, dialóg so študentmi, dialóg v skupine študentov, práca v skupinách, problémové úlohy, aplikácia teoretických poznatkov na praktických príkladoch, analytická a interpretačná práca s literárnym textom, simulovanie praxe, e-learning, učenie predmetu odborníkom z praxe, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na absolvovanie predmetu sa predpokladá aktívna účasť na výučbe. Hodnotenie zahŕňa:
• priebežné plnenie mikrozadaní a praktických úloh na seminároch (50 bodov);
• vypracovanie semestrálneho projektu založeného na simulovanej postupnosti korektorských prác na rukopise (50 bodov).
Predmet je ukončený hodnotením vyplývajúcim z priebežnej kontroly študijných výsledkov počas výučbovej časti daného semestra štúdia (100/0).
Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia. Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 85 bodov, na hodnotenie C najmenej 77 bodov, na hodnotenie D najmenej 69 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov z celkového počtu bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej zložky hodnotenia získa menej ako 60 % bodového hodnotenia (mikrozadania a praktické úlohy: menej ako 30 bodov, semestrálny projekt: menej ako 30 bodov).
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100 – 93 %, výborne – vynikajúce výsledky): vynikajúci výkon: študent má vynikajúce vedomosti z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu, logicky bezchybne usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie vynikajúco aplikovať v korektorsko-

redaktorskej činnosti, má schopnosť samostatne a nápadito riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových, literárnych a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je vynikajúca, má vynikajúco rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
B (92 – 85 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard): veľmi dobrý výkon: študent má veľmi dobré vedomosti z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu, logicky, iba s nepatrnými chybami usporadúva predstavené fakty, získané vedomosti vie veľmi dobre aplikovať v korektorsko-redaktorskej činnosti, má schopnosť samostatne riešiť jednotlivé úlohy a zadania aj v širších jazykových, literárnych a kultúrnych súvislostiach, jazyková a štylistická úroveň jeho prejavu je veľmi dobrá, má veľmi dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
C (84 – 77 %, dobre – bežná spoľahlivá práca): dobrý výkon: študent má dobré vedomosti z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu, predstavené fakty usporadúva vhodne a chýb sa dopúšťa iba miestami, získané vedomosti vie spoľahlivo aplikovať v korektorsko-redaktorskej činnosti, spoľahlivo samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má dobre rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
D (76 – 69 %, uspokojivo – prijateľné výsledky): uspokojivý výkon: študent má uspokojivé vedomosti z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu, preukazuje niektoré nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti vie uspokojivo aplikovať v korektorsko-redaktorskej činnosti, uspokojivo a prevažne samostatne rieši jednotlivé úlohy a zadania, má prijateľne rozvinuté zručnosti vzdelávať sa;
E (68 – 60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá): dostatočný výkon: študent preukazuje minimálne množstvo vedomostí z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu a značné nedostatky v usporiadaní faktov, získané vedomosti vie minimálne aplikovať v korektorsko-redaktorskej činnosti, s výraznou pomocou na dostatočnej úrovni rieši jednotlivé úlohy a zadania, má minimálne zručnosti vzdelávať sa;
Fx (59 – 0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše): nedostatočný výkon: študent nepreukazuje dostatočné vedomosti z korektorsko-redaktorskej problematiky v požadovanom rozsahu, nepozná fakty ani ich logické súvislosti, získané vedomosti nevie aplikovať v praxi, nevie riešiť jednotlivé úlohy a zadania, má nedostatočné zručnosti vzdelávať sa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má základné vedomosti o súčasnej knižnej kultúre na Slovensku od roku 1989 po dnešok. Má osvojené poznatky o knihe ako médiu, o podobách a infraštruktúre slovenskej knižnej kultúry a knižného trhu a o vydavateľskej a redakčnej príprave rukopisu na knižné vydanie. Má nadobudnuté a v simulovanej praxi overené princípy, postupy, prostriedky a pomôcky korektorsko-redaktorskej činnosti, pričom má rozvinuté jazykové a literárne vedomosti a zručnosti. Na základe riešenia problémových úloh má študent nadobudnuté zručnosti aktívne získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore s využitím vhodných a primeraných postupov, ako aj zručnosť komunikovať fakty, koncepcie a názory a formulovať a obhajovať argumenty. Získané vedomosti a zručnosti je pripravený prehlbovať a rozvíjať v magisterskom štúdiu a vie ich tiež využiť a tvorivo aplikovať v školskom prostredí v pozícii pedagogického asistenta, ako aj pre potreby vydavateľského prostredia. Študent má rozvinutú kompetentnosť samostatne rozširovať svoje vedomosti a schopnosť identifikovať a zhodnotiť širšie súvislosti odbornej problematiky. Má osvojené aj viaceré prenositeľné zručnosti, ako napr. analytické myslenie, kreativitu a schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:
1. Kniha, jej vymedzenie, časti a podoby.
2. Knižná kultúra na Slovensku po roku 1989.
3. Knižný trh na Slovensku po roku 1989.

4. Príprava rukopisu na vydanie.
5. Redakčná príprava rukopisu.
6. Korektor ako subjekt redakčnej prípravy rukopisu, jeho pôsobnosť, pracovné prostriedky a pomôcky.
7. Korektorské značky.
8. Nástroje na digitálnu revíziu textu.
9. Prvé korektúry.
10. Stránkové korektúry.
11. Korektúra a redakcia sprievodných textov.
Osnova predmetu pokrýva spektrum prierezových a špecializovaných vedomostí, ktoré nadväzujú na študentovo všeobecné stredoškolské vzdelanie a systematicky rozvíjajú jeho poznanie do komplexnej a aplikačne využiteľnej podoby vrátane najnovších poznatkov z odboru. Študent si na predmete prehĺbi a rozvinie jazykové a literárne vedomosti. Vedomosti o všetkých rovinách systému slovenského jazyka bude využívať v prepojení na vedomosti z literárnej teórie, o vývinovej diferencovanosti literatúry a jej žánrovo-tematických podobách pri aplikovaní na činnosti spadajúce do korektorsko-redaktorskej pôsobnosti. Študent si bude prehlbovať a rozvíjať vedomosti o knižnej kultúre a knižnom trhu na Slovensku po roku 1989, o knihe ako materiálnom nosiči textu a jej vydavateľskej a redakčnej príprave, o pôsobnosti korektora, jeho pracovných prostriedkoch a pomôckach, nástrojoch a postupoch na klasickú a digitálnu revíziu textu. Študent bude pripravený prehlbovať a rozvíjať tieto vedomosti v magisterskom štúdiu a využiť ich a tvorivo aplikovať v školskom prostredí vo vydavateľskom prostredí aj so zreteľom na školskú prax. Predmet bude viesť študenta k aktívnemu získavaniu informácií a efektívnemu využívaniu vedomostí a zručností zo slovenského jazyka a literatúry. Rozvinie jeho zručnosť v aplikovaní jazykových a literárnych poznatkov v praktickej korektorsko-redaktorskej činnosti. Upevní a rozvinie jeho zručnosť formulovať a obhajovať argumenty, stimuluje jeho zručnosť na základe faktov a argumentov navrhovať a realizovať riešenia praktických problémov, modifikovať pri tom svoje vedomosti a tvorivo používať vhodné a primerané postupy. Študent si na predmete upevní a rozvinie komunikačné kompetencie, schopnosť správne interpretovať fakty, niesť zodpovednosť za kvalitu svojej práce, dodržiavať zásady autorskej etiky, schopnosť plánovať a byť aktívne zodpovedný za vlastné vzdelávanie, rozvíjať a upevňovať si zmysel pre spoločensky zodpovedné konanie a občianske postoje v duchu demokracie.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Pravidlá slovenského pravopisu. 2013. 4. vyd. Bratislava: Veda. 590 s. ISBN 978-80-224-1331-2.
RÁCOVÁ, V. 2021. Základy editorstva 1. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. 155 s. ISBN 978-80-558-1689-0. (vybrané kapitoly)

Odporúčaná literatúra:

PISTORIUS, V. 2019. Jak se dělá kniha. 4. vyd. Příbram: Pistorius & Olšanská. 288 s. ISBN 978-80-87053-50-8. (vybrané kapitoly)
ŠRANK, J. 2015. Aktéri a tendencie literárnej kultúry na Slovensku po roku 1989. Bratislava: Univerzita Komenského. 114 s. ISBN 978-80-223-4041-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Jaroslav Šrank, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex026/22	Základy logopédie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), 16 hodín príprava na vedomostný test. Spolu 50 hodín práce.
Vyučovacie metódy: výklad učiva s priebežnou aplikáciou prebraných teoretických poznatkov na praktických príkladoch a videoukážkach s následnou diskusiou k preberanej téme, grafické spracovanie naštudovanej oblasti

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu 1 (vypracovanie letáka k jednej NKS, 20 %), seminárnu prácu 2 (spracovanie štúdie, 20 %) a zúčastní sa vedomostného testu (60 %) Z vedomostného testu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Hodnotenie A získa študent, ak správne a aktívne kriticky aj tvorivo reflektuje logopedické poznatky, vrátane ich zmysluplnej integrácie s poznatkami zo psychológie.
Hodnotenie B si vyžaduje, aby študent primerane kriticky aj tvorivo reflektoval logopedické poznatky, vrátane ich zmysluplnej integrácie s poznatkami zo psychológie.
Pre hodnotenie C študent viac-menej kriticky reflektuje logopedické poznatky a pozná interdisciplinárne súvislosti.
Hodnotenie D získa študent, ak v obmedzenej miere, priemerne kriticky reflektuje logopedické poznatky, čiastočne rozumie interdisciplinárnym súvislostiam.

Hodnotenie E sa udelí študentovi, ak spĺňa minimálne kritériá, len v obmedzenej miere reflektuje logopedické poznatky, interdisciplinárne prepojenie je nedostatočné.
Hodnotenie Fx znamená, že študent sa musí v problematike ďalej vzdelávať a vyžaduje sa ďalšia práca navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom kurzu je osvojenie si základných teoretických poznatkov, týkajúcich sa jednotlivých druhov narušenej komunikačnej schopnosti a základného terminologického aparátu.
Študent získa základné informácie z oblasti logopédie ako vedného odboru a profesie. Osvojí si základnú logopedickú terminológiu. Po úspešnom absolvovaní bude mať študent prehľad o procesoch v produkcii a porozumení reči, oboznámi sa so štádiami vo vývine reči a získa informácie o etiológii, klasifikácii, symptomatológii najčastejších druhov narušenej komunikačnej schopnosti ako u detí, tak aj u dospelých logopedických pacientov. Nadobudnuté vedomosti sú kľúčové pre efektívnu spoluprácu psychológov a logopédov v praxi.

Stručná osnova predmetu:
1. Logopédia ako vedný odbor a profesia
2. Narušená komunikačná schopnosť
3. Vývin reči v ranom, predškolskom a mladšom školskom veku
4. Špecifiká vývinu reči v bilingválnej populácii
5. Vývinová jazyková porucha
6. Artikulačná a fonologická porucha
7. Dyslexia (špecifické poruchy učenia)
8. Poruchy plynulosti reči (zajakavosť a brblavosť)
9. Poruchy hlasu
10. Poruchy motorickej realizácie reči
11. Získané poruchy produkcie a porozumenia reči (afázia, kognitívno-komunikačné deficity)

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Kerekrétiová, A. et al. (2016). Logopedická propedeutika. UK.
Kerekrétiová, A. et al. (2016). Logopédia. UK.
Odporúčaná literatúra:
Horňáková, K. et al. (2005). Kniha o detskej reči. Slniečko..
Kapalková, S. et al. (2010). Hodnotenie komunikačných schopností detí v ranom veku. MABAG.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 18

A	ABS	B	C	D	E	FX
33,33	0,0	33,33	16,67	11,11	0,0	5,56

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex029/22	Základy prvej pomoci

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma
13 hodín za semester, cvičenie, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13sC (2 kredity) u externého študenta:
13 hodín výučby; 9 hodín riadené samoštúdiu,
10 hodín samostatného štúdia k základným postupom prvej pomoci, ktoré študent môže vykonávať ako laik aj ako budúci pedagogický pracovník;
13 hodín príprava aktivity na zvolenú tému prvej pomoci v podobe simulácie uvedeného zdravotného problému ako aj aktívne prevedenie nácviku základných zásad prvej pomoci,
15 hodín príprava na priebežné písomné hodnotenie.
Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: interaktívne vzdelávanie; aktivizujúce metódy; práca v malých skupinách, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, 100% priebežného hodnotenia:
a) priebežným písomným hodnotením s maximom bodov 80 zameraným na previerku vedomostí a poznatkov všeobecných zásad prvej pomoci ako aj základných zásad prvej pomoci pri stavoch ohrozujúcich život (zastavenie dýchania, krvného obehu), pri závažných poraneniach (krvácanie, popálenie, poleptanie, podchladenie, omrzliny, poranenie kostí a kĺbov, poranenia telesných otvorov) a poraneniach menšieho rozsahu
b) vypracovaním aktivity na zvolenú tému prvej pomoci v podobe simulácie uvedeného zdravotného problému ako aj aktívne prevedenie nácviku základných zásad prvej pomoci s maximom bodov 20.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z písomnej priebežnej previerky získa menej ako 40 bodov a nevypracuje prípravu na aktivitu. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), vynikajúci výkon, študent výborne ovláda teoretické poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia, dokáže na základe teoretických poznatkov nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu a riešiť situáciu pri poskytovaní prvej pomoci v praxi
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), výborný výkon, študent ovláda teoretické poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia veľmi dobre, dokáže na základe teoretických poznatkov nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu iba čiastočne, ale vie riešiť situáciu pri poskytovaní prvej pomoci v praxi
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), dobrý výkon, študent síce dobre ovláda teoretické poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia, ale nedokáže na ich základe nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu, dokáže však čiastočne riešiť situáciu pri poskytovaní prvej pomoci v praxi
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), uspokojivý výkon, študent čiastočne ovláda teoretické poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia, ale nedokáže na ich základe nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu a je schopný aplikovať teóriu do praxe iba čiastočne
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), uspokojivý výkon, študent ovláda teoretické poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia iba minimálne, nedokáže na ich základe nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu a je schopný aplikovať teóriu do praxe iba čiastočne
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše), nedostatočný výkon, študent dostatočne neovláda základné poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia, ani nie je schopný na ich základe nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu a aplikovať teóriu do praxe
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je naučiť študentov poskytovať základy prvej pomoci, resuscitácie kardiopulmunálneho systému, ako aj riešenie závažných porúch zdravotného stavu. Po absolvovaní predmetu študent získava teoretické znalosti o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia detí a mládeže. Súčasne si študent posilní komunikačnú schopnosť a organizačné zručnosti pri riešení závažných porúch zdravotného stavu prostredníctvom simulovaných situácií.

Stručná osnova predmetu:
1. Všeobecné zásady prvej pomoci. (študent získa základné poznatky a vedomosti o všeobecných zásadách prvej pomoci, vie rozpoznať základnú prvú pomoc od rýchlej zdravotnícke a technickej pomoci, dokáže zhodnotiť situáciu bez ohrozenia vlastného života, posúdiť zdravotný stav postihnutého – vážnosť a rozsah, vykonať neodkladné opatrenia na záchranu života a pozná správny postup na privolanie záchrannej služby)
2. Polohovanie a odsun. (študent sa oboznámi so základnými polohami pri poskytovaní prvej pomoci a možné spôsoby odsunu, tak, aby zdravotný stav postihnutého ešte viac neohrozil)
3. Prvá pomoc pri stavoch ohrozujúcich život (zastavenie dýchania, krvného obehu).(študent dokáže rozpoznať príznaky zastavenia dýchania a krvného obehu a následne poskytnúť správnym spôsobom kardiopulmonálnu resuscitáciu ako u dospelých tak aj u detí,)
4. Prvá pomoc pri závažných poraneniach (krvácanie, popálenie, poleptanie, podchladenie, omrzliny, poranenie kostí a kĺbov, poranenia telesných otvorov). (študent vie rozpoznať riziká ohrozenia zdravia pri rôznom stupni krvácania, popálenia, poleptania, podchladenia, omrzlín, poranenia kostí a kĺbov, poranenia telesných otvorov, podať primeranú základnú prvú pomoc

vzhľadom na rozsah poranenia a následne vie rozpoznať príznaky šoku a zabezpečiť správne protišokové opatrenia)
5. Prvá pomoc pri poraneniach menšieho rozsahu.(študent dokáže rozpoznať poranenia menšieho rozsahu a poskytnúť primeranú prvú pomoc)

Odporúčaná literatúra:
Dobiáš, V. (2017). 5P. Bratislava: Dixit, 302 s., ISBN 978-80-89662-24-1
Krajina záchranárov. Prvá pomoc. Online: www.prvapomoc.sk
ŠANTA, M. a kol. (2006). Prvá pomoc. Martin: Osveta, 179 s., ISBN 80-8063-207-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0

Vyučujúci: Mgr. Mária Fuchsová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPg/B-VUZex029/22	Základy prvej pomoci

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma
13 hodín za semester, cvičenie, kombinovaná metóda
Pracovná záťaž študenta:
13sC (2 kredity) u externého študenta:
13 hodín výučby; 9 hodín riadené samoštúdiu,
10 hodín samostatného štúdia k základným postupom prvej pomoci, ktoré študent môže vykonávať ako laik aj ako budúci pedagogický pracovník;
13 hodín príprava aktivity na zvolenú tému prvej pomoci v podobe simulácie uvedeného zdravotného problému ako aj aktívne prevedenie nácviku základných zásad prvej pomoci,
15 hodín príprava na priebežné písomné hodnotenie.
Spolu 60 hodín práce študenta.
Vyučovacie metódy: interaktívne vzdelávanie; aktivizujúce metódy; práca v malých skupinách, riadené samoštúdium

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, 100% priebežného hodnotenia:
a) priebežným písomným hodnotením s maximom bodov 80 zameraným na previerku vedomostí a poznatkov všeobecných zásad prvej pomoci ako aj základných zásad prvej pomoci pri stavoch ohrozujúcich život (zastavenie dýchania, krvného obehu), pri závažných poraneniach (krvácanie, popálenie, poleptanie, podchladenie, omrzliny, poranenie kostí a kĺbov, poranenia telesných otvorov) a poraneniach menšieho rozsahu
b) vypracovaním aktivity na zvolenú tému prvej pomoci v podobe simulácie uvedeného zdravotného problému ako aj aktívne prevedenie nácviku základných zásad prvej pomoci s maximom bodov 20.
Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z písomnej priebežnej previerky získa menej ako 40 bodov a nevypracuje prípravu na aktivitu. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky), vynikajúci výkon, študent výborne ovláda teoretické poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia, dokáže na základe teoretických poznatkov nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu a riešiť situáciu pri poskytovaní prvej pomoci v praxi
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), výborný výkon, študent ovláda teoretické poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia veľmi dobre, dokáže na základe teoretických poznatkov nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu iba čiastočne, ale vie riešiť situáciu pri poskytovaní prvej pomoci v praxi
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca), dobrý výkon, študent síce dobre ovláda teoretické poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia, ale nedokáže na ich základe nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu, dokáže však čiastočne riešiť situáciu pri poskytovaní prvej pomoci v praxi
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky), uspokojivý výkon, študent čiastočne ovláda teoretické poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia, ale nedokáže na ich základe nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu a je schopný aplikovať teóriu do praxe iba čiastočne
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), uspokojivý výkon, študent ovláda teoretické poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia iba minimálne, nedokáže na ich základe nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu a je schopný aplikovať teóriu do praxe iba čiastočne
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše), nedostatočný výkon, študent dostatočne neovláda základné poznatky o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia, ani nie je schopný na ich základe nasimulovať prípad ohrozenia zdravotného stavu a aplikovať teóriu do praxe
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je naučiť študentov poskytovať základy prvej pomoci, resuscitácie kardiopulmunálneho systému, ako aj riešenie závažných porúch zdravotného stavu. Po absolvovaní predmetu študent získava teoretické znalosti o zdravotných postupoch v prípadoch ohrozenia zdravia detí a mládeže. Súčasne si študent posilní komunikačnú schopnosť a organizačné zručnosti pri riešení závažných porúch zdravotného stavu prostredníctvom simulovaných situácií.

Stručná osnova predmetu:
1. Všeobecné zásady prvej pomoci. (študent získa základné poznatky a vedomosti o všeobecných zásadách prvej pomoci, vie rozpoznať základnú prvú pomoc od rýchlej zdravotnícke a technickej pomoci, dokáže zhodnotiť situáciu bez ohrozenia vlastného života, posúdiť zdravotný stav postihnutého – vážnosť a rozsah, vykonať neodkladné opatrenia na záchranu života a pozná správny postup na privolanie záchrannej služby)
2. Polohovanie a odsun. (študent sa oboznámi so základnými polohami pri poskytovaní prvej pomoci a možné spôsoby odsunu, tak, aby zdravotný stav postihnutého ešte viac neohrozil)
3. Prvá pomoc pri stavoch ohrozujúcich život (zastavenie dýchania, krvného obehu).(študent dokáže rozpoznať príznaky zastavenia dýchania a krvného obehu a následne poskytnúť správnym spôsobom kardiopulmonálnu resuscitáciu ako u dospelých tak aj u detí,)
4. Prvá pomoc pri závažných poraneniach (krvácanie, popálenie, poleptanie, podchladenie, omrzliny, poranenie kostí a kĺbov, poranenia telesných otvorov). (študent vie rozpoznať riziká ohrozenia zdravia pri rôznom stupni krvácania, popálenia, poleptania, podchladenia, omrzlín, poranenia kostí a kĺbov, poranenia telesných otvorov, podať primeranú základnú prvú pomoc

vzhľadom na rozsah poranenia a následne vie rozpoznať príznaky šoku a zabezpečiť správne protišokové opatrenia)
5. Prvá pomoc pri poraneniach menšieho rozsahu.(študent dokáže rozpoznať poranenia menšieho rozsahu a poskytnúť primeranú prvú pomoc)

Odporúčaná literatúra:

Dobiáš, V. (2017). 5P. Bratislava: Dixit, 302 s., ISBN 978-80-89662-24-1
Krajina záchranárov. Prvá pomoc. Online: www.prvapomoc.sk
ŠANTA, M. a kol. (2006). Prvá pomoc. Martin: Osveta, 179 s., ISBN 80-8063-207-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex029/22	Základy psychiatrie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), príprava na realizáciu seminárnej práce (14 hodín); príprava na priebežný test (20 hodín), spolu 56 hodín
Vyučovacie metódy:
aktívna skupinová práca, heuristická metóda, prípadové štúdie, práca s odborným textom a informačnými zdrojmi.

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PdF.KPsPp/B-PSYex008/22 - Psychológia osobnosti

Odporúčané prerekvizity:
B-PSYex008 Psychológia osobnosti

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia
Priebežné hodnotenie zahŕňa seminárnu prácu na zadanú tému a prezentáciu v Power Pointe (40% hodnotenia) a priebežnú písomku (60%). Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60 % bodového hodnotenia.
Hodnotene sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)
Pre hodnotenie A musí študent disponovať výbornými teoretickými znalosťami, vedieť ich zhodnotiť a kriticky analyzovať, poznatky flexibilne využívať pri prakticky stanovených úlohách.
Pre hodnotenie B musí študent disponovať výbornými teoretickými znalosťami, vedieť ich zhodnotiť a kriticky analyzovať, má mierne nedostatky pri využívaní poznatkov v prakticky stanovených úlohách.

Pre hodnotenie C musí študent disponovať výbornými teoretickými znalosťami, mierne nedostatky pri ich zhodnotení a kritickej analýze, mierne nedostatky pri využívaní poznatkov v prakticky stanovených úlohách.
Pre hodnotenie D musí študent disponovať základnými teoretickými znalosťami, mierne nedostatky pri ich zhodnotení a kritickej analýze, mierne nedostatky pri využívaní poznatkov v prakticky stanovených úlohách.
Pre hodnotenia E musí študent disponovať základnými teoretickými znalosťami, mierne nedostatky pri ich zhodnotení a kritickej analýze, väčšie nedostatky pri využívaní poznatkov v prakticky stanovených úlohách.
Pri hodnotení Fx - nedostatočne sa vyžaduje ďalšia práca, štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom je poznať teoretické základy psychiatrie a získať základný prehľad o prejavoch duševných porúch.
Po absolvovaní predmetu si študent osvojí základné pojmy z psychiatrie. Získava základný prehľad a informácie o klasifikácii duševných porúch, liečebných metódach používaných v psychiatrii.
Študenti po absolvovaní predmetu musia vedieť:
• teoretické základy psychiatrie
• základné smery psychiatrie
• základné metódy psychiatrie
rozumieť:
• kľúčovými pojmami psychiatrii
• epidemiológiu, etiológiu a patogenézu duševných porúch
• štruktúru psychopatologických syndrómov u dospelých a detí
byť schopní:
• pracovať s poznatkami v oblasti psychiatrie
• kriticky analyzovať psychopatologické klinické prejavy u dospelých a detí
• aplikovať poznatky v praxi.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do štúdia psychiatrie: predmet, úlohy, smery a história psychiatrie.
2. Epidemiológia, etiológia a patogenéza duševných porúch. Biopsychosociálny model.
3. Klasifikácia duševných porúch. Klasifikačné systémy MKCH-10, DSM-V.
4. Syndromológia: psychopatologický symptóm, syndróm, nozologická diagnóza.
5. Psychopatológia: poruchy vnímania, myslenia, pozornosti, intelektu, emotivity, pudov, vedomia.
6. Psychotické poruchy: epidemiológia, príčiny, klasifikácia, klinické prejavy. Schizofrénia: klinické formy, priebehy a prejavy.
7. Afektívne poruchy: epidemiológia, etiológia, klasifikácia, klinické prejavy.
8. Organické psychické poruchy. Epilepsia: klinické formy, priebehy a prejavy.
9. Poruchy osobnosti: epidemiológia, príčiny, klasifikácia, klinické prejavy.
10. Úzkostné poruchy: epidemiológia, etiológia, klasifikácia, klinické prejavy.
11. Látkové a nelátkové závislosti. Alkoholizmus: epidemiológia, klinické formy a prejavy.
12. Sexuálna patológia. Sexuálne dysfunkcie. Sexuálne deviácie (parafílie).
13. Detská psychiatria. Poruchy, charakteristické pre deti.
14. Prehľad terapeutických metód používaných v psychiatrii.
15. Organizácia psychiatrickej starostlivosti na Slovensku.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Kolibáš, E. et al. (2011): Všeobecná psychiatria. UK.

Novotný, V. et al. (2010): Špeciálna psychiatria. UK.
Odporúčaná literatúra:
Fleischer J., & V. Čaplová (1991). Psychiatria pre študentov psychológie. UK.
Kolibáš, E. (2010). Príručka klinickej psychiatrie. Psychoprof.
Nábělková, A., Nábělek, L., & Vajda, D. (1988). Neurológia a psychiatria pre špeciálnych pedagógov. UK.
Praško, J. et al. (2003). Poruchy osobnosti. Portál.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk, anglický jazyk (na prehĺbenie štúdia)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	80,0	20,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Mária Jucková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex033/16	Základy psychoterapie hrou

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6., 8.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex033/16	Základy psychoterapie hrou

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5., 7.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Pedagogická fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PdF.KPsPp/B-PSYex020/22	Základy sociológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5s
Metóda štúdia: kombinovaná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Rozsah, druh/spôsob výučby a organizačná forma:
5 hodín za semester, seminár, kombinovanou formou (prezenčne + dištančne)
Pracovná záťaž študenta:
5 hodín priamej výučby; riadené samoštúdium (17 hodín), príprava na priebežný test 15 hodín, vypracovanie priebežných úloh 23 hodín, spolu 60 hodín.
Vyučovacie metódy:
výklad spojený s diskusiou, práca s odborným textom, riadené samoštúdium (e-learning, riešenie úloh a zadaní)

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
100% priebežného hodnotenia.
Priebežné hodnotenie zahŕňa: 2x priebežný test (50%) a vypracovanie zadaných úloh (50%). Študenti budú pri štúdiu využívať e-learningové prostredie. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-94%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (93-86%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (85-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).
Hodnotenia A sa udelí, ak študenti podávali výborné výkony, ich teoretické znalosti zo základov sociológie sú na vynikajúcej úrovni, majú štandardne dobrú schopnosť poznatky aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnávať literárne zdroje zo sociológie, priebežné úlohy odovzdávajú načas.
Hodnotenie B sa udelí, ak študenti podávali veľmi dobré výsledky, ich teoretické znalosti zo základov sociológie sú na veľmi dobrej úrovni, majú dobrú schopnosť poznatky aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnávať literárne zdroje na veľmi dobrej úrovni, priebežné úlohy odovzdávajú spravidla načas.

Hodnotenie C získajú študenti, ktorí podávali štandardne priemerne dobré výkony, ich teoretické znalosti zo základov sociológie sú na dobrej úrovni, no chýba im schopnosť tieto poznatky aplikovať, kriticky zhodnotiť a porovnať literárne zdroje a poznatky zo sociológie.
Hodnotenie D sa udelí, ak študenti boli počas semestra slabšie pripravení, odovzdávali priebežné úlohy po termíne zadania. Majú mierne nedostatky v teórii základov sociológie. Nevedia analyticky spracovať informácie.
Hodnotenie E získajú študenti, ktorí boli počas semestra slabšie pripravení, odovzdávali úlohy po termíne zadanie. Majú väčšie nedostatky v teórii základov sociológie, nevedia analyticky a kriticky spracovať informácie.
Hodnotenie Fx si vyžaduje ďalšiu prácu a štúdium navyše.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežného hodnotenia

Výsledky vzdelávania:
Cieľom vzdelávania je poskytnúť študentom základný prehľad o sociologickom pohľade na spoločnosť, jej štruktúru a zmeny.
Študenti sa oboznámia s predmetom a zameraním sociológie a so základmi sociologického poznávania, s kľúčovými pojmami sociológie. Vedia identifikovať sociálne nerovnosti v spoločnosti, problematiku človeka a spoločnosti, sociálne zmeny a štruktúru spoločnosti. Dokážu sa orientovať vo výskumných správach, v štatistických pojmoch a tabuľkách sociologického výskumu.

Stručná osnova predmetu:
1. Sociologická imaginácia.
2. Jednotlivec a sociálny svet, v ktorom žije a ktorý utvára.
3. Základné teoretické prístupy a teoretické dilemy v sociológii.
4. Typy spoločností. Kultúra. Socializácia. Sociálna kontrola.
5. Sociálne interakcie a sociálne skupiny.
6. Sociálne nerovnosti a stratifikácia spoločnosti.
7. Inštitúcie (rodina, škola, médiá).
8. Sociálne zmeny.
9. Transformácia spoločnosti a sociálne problémy.
10. Metódy sociologického výskumu.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:
Baumann, Z. (2010). Myslet sociologicky. SLON.
Jandourek, J. (2003). Úvod do sociologie. Portál.
Odporúčaná literatúra:
Giddens, A. (2013). Sociologie. Argo.
Keller, J. (2012). Úvod do sociologie. SLON.
Kol. autorov. (2009). Stručný prehľad sociológie. Enigma.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	ABS	B	C	D	E	FX
78,57	0,0	0,0	0,0	0,0	7,14	14,29

Vyučujúci:
Dátum poslednej zmeny: 18.08.2023
Schválil: prof. PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.